CURAÇAO

Minister van Financiën

CFT
JAN 0 9 2014
INGEKOMEN

Aan de Voorzitter van het College
Financieel Toezicht
de Rouville weg 39
Alhier

Uw nummer(letter) Uw brief van: Ons nummer: 2014/001090

Onderwerp: aanbieding goedgekeurde Begroting 2014

Willemstad,
CURACAO JAN 0 9 2014

Hierbij ontvangt u de door de Staten van Curaçao goedgekeurde landsverordening van de 23ste december 2013 tot vaststelling van de begroting van curaçao voor het dienstjaar 2014.

Ik hoop u voldoende geïnformeerd te hebben en ben uiteraard bereid om, indien u dat wenst, nadere toelichting te verschaffen.

De Minister van Financiën,

Gelieve bij beantwoording datum en nummer te vermelden en in elke brief slechts EEN onderwerp te behandelen.

Raad van Ministers, Fort Amsterdam 17, Curaçao, Tel.(599-9)- 463.0470, Fax: (599-9)- 463.0477

A° 2013 N° 113

PUBLICATIEBLAD

LANDSVERORDENING van de 23ste december 2013 tot vaststelling van de begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2014.

IN NAAM DER KONING !

De Gouverneur van Curaçao,

In overweging genomen hebbende:

dat onderhavige landsverordening er toe strekt, met inachtneming van artikel 85 van de Staatsregeling van Curaçao, de begroting van het land voor het dienstjaar 2014 bij landsverordening vast te stellen;

dat ingevolge artikel 87 van de Staatsregeling van Curaçao een geldlening ten name en ten laste van het land niet kan worden aangegaan dan bij of krachtens landsverordening.

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1

De begroting voor het dienstjaar 2014 wordt vastgesteld als volgt:

Zie voor schriftelijke gedachtenwisseling met Staten stukken Zitting 2013 - 2014 - 034

INHOUDSOPGAVE

		Pagina
Recapitulatiestaat		1
Gewone Dienst		
10	Staatsorganen en overige algemene organen	6
11	Ministerie van Algemene zaken	8
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	12
13	Ministerie van Justitie	16
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	22
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	28
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	32
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	40
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	46
19	Ministerie van Financiën	50
Kapitaal dienst		
10	Staatsorganen en overige algemene organen	56
11	Ministerie van Algemene zaken	58
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	60
13	Ministerie van Justitie	62
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	64
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	66
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	68
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	70
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	72
19	Ministerie van Financiën	74
Eindcijfer		
Bijlagen		
	Staat van het te Bezoldigen Personeel	
	Staat van salarissen en sociale lasten	
	Staat van opgenomen geldleningen	
	Staat van geldleningen u/g	
	Staat van gewaarborgde leningen	
	Staat van Deelnemingen in privaatrechterlijke rechtspersonen door het Land	
	Staat van Inkomensoverdrachten	
	Verzamel- en Consolidatiestaat	

Recapitulatiestaten

Recapitulatiestaat Gewone Dienst

	Gewone Dienst Uitgaven Hoofdfunctie	BEGROTING 2014	BEGROTING 2015	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2013	JAARREKENING 2012
10	Staatsorganen en overige algemene organen	52.314.000	52.314.000	52.314.100	52.314.100	48.790.500	42.382.521
11	Ministerie van Algemene zaken	47.040.000	55.040.000	55.043.000	55.084.700	45.695.100	42.552.492
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	189.372.600	190.903.100	192.509.700	194.146.200	196.938.800	265.543.387
13	Ministerie van Justitie	231.900.300	231.900.300	231.900.300	231.900.300	229.712.800	204.210.737
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	64.848.700	64.848.700	64.848.700	64.848.700	65.310.500	131.966.794
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	61.295.400	61.296.700	61.301.100	61.303.600	62.103.400	46.366.733
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	331.466.600	331.466.600	331.466.600	331.466.600	329.010.100	340.239.698
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	141.079.800	141.064.900	141.082.000	141.110.100	167.133.300	407.568.969
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	326.550.500	333.180.500	376.060.500	374.370.100	303.685.700	62.419.991
19	Ministerie van Financiën	249.555.900	253.404.500	228.379.800	298.199.300	169.796.700	200.248.450
	Totaal	1.695.423.800	1.715.419.300	1.734.905.800	1.804.743.700	1.618.177.000	1.743.499.772

	Gewone Dienst Inkomsten Hoofdfunctie	BEGROTING 2014	BEGROTING 2015	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2013	JAARREKENING 2012
10	Staatsorganen en overige algemene organen	9.721.100	9.721.100	9.721.100	9.721.100	11.721.100	8.305.153
11	Ministerie van Algemene zaken	10.430.700	10.430.700	10.430.700	10.430.700	10.493.100	4.440.802
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	7.850.800	7.950.800	8.050.800	8.050.800	7.850.800	7.349.156
13	Ministerie van Justitie	25.236.600	25.236.800	25.236.800	25.236.800	16.013.400	18.031.356
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	26.803.000	26.803.000	26.803.000	26.803.000	22.420.600	42.417.548
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	27.180.800	27.180.800	27.180.800	27.180.800	26.845.200	11.874.000
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	5.640.100	5.640.100	5.640.100	5.640.100	9.500.000	13.777.610
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	2.385.900	2.385.900	2.385.900	2.385.900	6.504.700	6.153.500
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	11.042.800	11.042.900	11.043.000	26.691.700	10.667.200	9.833.571
19	Ministerie van Financiën	1.569.132.100	1.589.027.200	1.608.413.700	1.662.602.800	1.496.160.800	1.548.261.568
	Totaal	1.695.423.900	1.715.419.300	1.734.905.900	1.804.743.700	1.618.176.900	1.670.444.264

	Gewone Dienst Saldo Hoofdfunctie	BEGROTING 2014	BEGROTING 2015	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2013	JAARREKENING 2012
10	Staatsorganen en overige algemene organen	-42.592.900	-42.592.900	-42.593.000	-42.593.000	-37.069.400	-34.077.368
11	Ministerie van Algemene zaken	-36.609.300	-44.609.300	-44.612.300	-44.654.000	-35.202.000	-38.111.690
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	-181.521.800	-182.952.300	-184.458.900	-186.095.400	-189.088.000	-258.194.231
13	Ministerie van Justitie	-206.663.700	-206.663.500	-206.663.500	-206.663.500	-213.699.400	-186.179.381
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-38.045.700	-38.045.700	-38.045.700	-38.045.700	-42.889.900	-89.549.246
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	-34.114.600	-34.115.900	-34.120.300	-34.122.800	-35.258.200	-34.492.733
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-325.826.500	-325.826.500	-325.826.500	-325.826.500	-319.510.100	-326.462.088
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-138.693.900	-138.679.000	-138.696.100	-138.724.200	-160.628.600	-401.415.469
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-315.507.700	-322.137.600	-365.017.500	-347.678.400	-293.018.500	-52.586.420
19	Ministerie van Financiën	1.319.576.200	1.335.622.700	1.380.033.900	1.364.403.500	1.326.364.100	1.348.013.118
	Totaal						**-73.055.508**

Recapitulatiestaat Kapitaaldienst

	Kapitaaldienst Uitgaven Hoofdfunctie	BEGROTING 2014	BEGROTING 2015	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2013	JAARREKENING 2012
10	Staatsorganen en overige algemene organen	1.104.000	654.000	654.000	654.000	1.649.300	796.875
11	Ministerie van Algemene zaken	6.491.100	3.550.000	2.750.000	2.750.000	2.685.000	799.201
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	1.239.800	1.239.800	1.239.800	1.239.800		957.145
13	Ministerie van Justitie	10.907.300	8.507.300	8.507.300	8.507.300	6.292.600	14.864.362
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	67.639.500	67.639.500	67.639.500	67.639.500	42.880.000	11.153.040
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	7.694.000	294.000	294.000	294.000		24.050.529
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	37.255.300	37.254.700	29.504.700	25.504.700	11.240.800	495.628
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	16.894.600	16.894.600	14.211.100	11.527.900	11.354.300	503.956
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	125.258.400	91.628.000	90.477.300	878.000	170.128.000	4.123.573
19	Ministerie van Financiën	45.493.100	58.812.300	54.496.500	29.496.500	24.215.500	3.490.796
	Totaal	**319.977.100**	**286.474.200**	**269.774.200**	**148.491.700**	**270.445.500**	**61.235.105**

	Kapitaaldienst Inkomsten Hoofdfunctie	BEGROTING 2014	BEGROTING 2015	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2013	JAARREKENING 2012
10	Staatsorganen en overige algemene organen						
11	Ministerie van Algemene zaken						
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening						
13	Ministerie van Justitie						
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	300.000	300.000	300.000	300.000		
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling						
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport						
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn						
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur						1.965.390
19	Ministerie van Financiën	319.677.100	286.174.200	269.474.200	148.191.700	270.445.500	94.361.796
	Totaal	**319.977.100**	**286.474.200**	**269.774.200**	**148.491.700**	**270.445.500**	**96.327.186**

	Kapitaaldienst Saldo Hoofdfunctie	BEGROTING 2014	BEGROTING 2015	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2013	JAARREKENING 2012
10	Staatsorganen en overige algemene organen	-1.104.000	-654.000	-654.000	-654.000	-1.649.300	-796.875
11	Ministerie van Algemene zaken	-6.491.100	-3.550.000	-2.750.000	-2.750.000	-2.685.000	-799.201
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	-1.239.800	-1.239.800	-1.239.800	-1.239.800		-957.145
13	Ministerie van Justitie	-10.907.300	-8.507.300	-8.507.300	-8.507.300	-6.292.600	-14.864.362
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	-67.339.500	-67.339.500	-67.339.500	-67.339.500	-42.880.000	-11.153.040
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	-7.694.000	-294.000	-294.000	-294.000		-24.050.529
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	-37.255.300	-37.254.700	-29.504.700	-25.504.700	-11.240.800	-495.628
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	-16.894.600	-16.894.600	-14.211.100	-11.527.900	-11.354.300	-503.956
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	-125.258.400	-91.628.000	-90.477.300	-878.000	-170.128.000	-2.158.183
19	Ministerie van Financiën	274.184.000	227.361.900	214.977.700	118.695.200	246.230.000	90.871.000
	Totaal						**35.091.881**

Recapitulatiestaat naar Economische Categorie

Gewone-/Kapitaal-/Verdeeldienst
Uitgaven

	Categorie	BEGROTING 2014	BEGROTING 2015	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2013	JAARREKENING 2012
4200	Beloning van Personeel	489.406.900	491.095.300	493.754.300	512.841.900	473.807.200	462.036.274
4300	Verbruik Goederen en Diensten	191.908.400	190.393.500	190.413.600	190.438.700	202.995.700	214.547.484
4500	Afschrijving Vaste Activa	46.850.100	58.816.600	62.278.900	87.051.000	41.145.500	44.543.364
4550	Interest	55.663.200	60.039.300	66.925.000	79.086.200	52.397.100	49.055.197
4600	Subsidies	70.275.900	70.275.800	70.275.800	70.275.800	72.553.500	66.348.415
4650	Overdrachten	322.215.300	329.915.300	329.315.300	329.315.300	315.305.800	343.414.947
4700	Sociale Zekerheid	447.032.700	455.462.700	500.442.800	492.942.800	446.972.100	516.729.725
4750	Andere Uitgaven	72.071.300	59.420.600	21.500.000	42.792.000	13.000.000	46.824.365
4909	Verwerving Nonfinciele Activa	319.977.100	286.474.200	269.774.200	148.491.700	270.445.500	27.908.479
4929	Financiering						33.326.627
5100	Belastingen						
5200	Sociale Voorzieningen						
5300	Schenkingen & Subsidies						
5400	Andere Inkomsten						
5909	Non Financiele Activa						
5929	Financiering						
	Totaal	**2.015.400.900**	**2.001.893.300**	**2.004.679.900**	**1.953.235.400**	**1.888.622.400**	**1.804.734.877**

Gewone-/Kapitaal-/Verdeeldienst
Inkomsten

	Categorie	BEGROTING 2014	BEGROTING 2015	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2013	JAARREKENING 2012
4200	Beloning van Personeel						
4300	Verbruik Goederen en Diensten						
4500	Afschrijving Vaste Activa						
4550	Interest						
4600	Subsidies						
4650	Overdrachten						
4700	Sociale Zekerheid						
4750	Andere Uitgaven						
4909	Verwerving Nonfinciele Activa						
4929	Financiering						
5100	Belastingen	1.491.204.600	1.500.289.100	1.509.575.600	1.563.764.700	1.423.856.800	1.475.908.327
5200	Sociale Voorzieningen	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	
5300	Schenkingen & Subsidies	18.928.200	18.928.300	18.928.300	18.928.300	18.740.300	17.142.863
5400	Andere Inkomsten	182.991.000	193.901.900	204.102.000	219.750.700	173.279.800	177.393.074
5909	Non Financiele Activa	47.150.100	59.116.600	62.578.900	80.041.400	41.145.500	44.543.364
5929	Financiering	272.827.000	227.357.600	207.195.300	68.450.300	229.300.000	51.783.822
	Totaal	**2.015.400.900**	**2.001.893.500**	**2.004.680.100**	**1.953.235.400**	**1.888.622.400**	**1.766.771.450**

Gewone-/Kapitaal-/Verdeeldienst
Saldo

	Categorie	BEGROTING 2014	BEGROTING 2015	BEGROTING 2016	BEGROTING 2017	BEGROTING 2013	JAARREKENING 2012
4200	Beloning van Personeel	-489.406.900	-491.095.300	-493.754.300	-512.841.900	-473.807.200	-462.036.274
4300	Verbruik Goederen en Diensten	-191.908.400	-190.393.500	-190.413.600	-190.438.700	-202.995.700	-214.547.484
4500	Afschrijving Vaste Activa	-46.850.100	-58.816.600	-62.278.900	-87.051.000	-41.145.500	-44.543.364
4550	Interest	-55.663.200	-60.039.300	-66.925.000	-79.086.200	-52.397.100	-49.055.197
4600	Subsidies	-70.275.900	-70.275.800	-70.275.800	-70.275.800	-72.553.500	-66.348.415
4650	Overdrachten	-322.215.300	-329.915.300	-329.315.300	-329.315.300	-315.305.800	-343.414.947
4700	Sociale Zekerheid	-447.032.700	-455.462.700	-500.442.800	-492.942.800	-446.972.100	-516.729.725
4750	Andere Uitgaven	-72.071.300	-59.420.600	-21.500.000	-42.792.000	-13.000.000	-46.824.365
4909	Verwerving Nonfinciele Activa	-319.977.100	-286.474.200	-269.774.200	-148.491.700	-270.445.500	-27.908.479
4929	Financiering						-33.326.627
5100	Belastingen	1.491.204.600	1.500.289.100	1.509.575.600	1.563.764.700	1.423.856.800	1.475.908.327
5200	Sociale Voorzieningen	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	
5300	Schenkingen & Subsidies	18.928.200	18.928.300	18.928.300	18.928.300	18.740.300	17.142.863
5400	Andere Inkomsten	182.991.000	193.901.900	204.102.000	219.750.700	173.279.800	177.393.074
5909	Non Financiele Activa	47.150.100	59.116.600	62.578.900	80.041.400	41.145.500	44.543.364
5929	Financiering	272.827.000	227.357.600	207.195.300	68.450.300	229.300.000	51.783.822
	Totaal						**-37.963.427**

Beleidsdeel Gewone dienst

Ontwerpbegroting 2014

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
10 Staatsorganen en ov.Alg.Org.	**52.314.000**	**52.314.000**	**52.314.100**	**52.314.100**	**48.790.552**	**42.382.521**
01 Bestuursorganen	**18.752.800**	**18.752.800**	**18.752.900**	**18.752.900**	**17.364.173**	**15.304.394**
100100 Staten	18.752.800	18.752.800	18.752.900	18.752.900	17.364.173	15.304.394
4200 Beloning van Personeel	11.248.300	11.248.300	11.248.300	11.248.300	9.568.311	8.127.173
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.630.700	3.630.700	3.630.700	3.630.700	3.922.034	3.630.874
4500 Afschrijving Vaste Activa	67.800	67.800	67.800	67.800	67.828	110.148
4700 Sociale Zekerheid	3.806.000	3.806.000	3.806.100	3.806.100	3.806.000	3.436.199
02 Algemeen beheer Staatsorganen	**9.932.800**	**9.932.800**	**9.932.800**	**9.932.800**	**9.741.313**	**7.538.929**
100200 Raad van Advies	1.730.500	1.730.500	1.730.500	1.730.500	1.615.363	1.475.122
4200 Beloning van Personeel	1.040.800	1.040.800	1.040.800	1.040.800	1.029.356	841.142
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	662.300	662.300	662.300	662.300	558.660	595.745
4500 Afschrijving Vaste Activa	27.400	27.400	27.400	27.400	27.348	38.236
100201 Algemene Rekenkamer	4.610.600	4.610.600	4.610.600	4.610.600	4.537.127	3.585.346
4200 Beloning van Personeel	3.979.200	3.979.200	3.979.200	3.979.200	3.882.798	3.052.089
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	617.700	617.700	617.700	617.700	640.637	520.268
4500 Afschrijving Vaste Activa	13.700	13.700	13.700	13.700	13.692	12.989
100202 Secretariaat SER/GOA	1.860.600	1.860.600	1.860.600	1.860.600	1.960.136	1.494.643
4200 Beloning van Personeel	979.000	979.000	979.000	979.000	980.680	704.467
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	465.800	465.800	465.800	465.800	498.121	377.055
4500 Afschrijving Vaste Activa	15.800	15.800	15.800	15.800	15.836	13.121
4650 Overdrachten	400.000	400.000	400.000	400.000	465.500	400.000
100203 Ombudsman	1.731.100	1.731.100	1.731.100	1.731.100	1.628.687	983.818
4200 Beloning van Personeel	1.121.800	1.121.800	1.121.800	1.121.800	1.041.004	727.127
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	570.400	570.400	570.400	570.400	548.753	245.677
4500 Afschrijving Vaste Activa	38.900	38.900	38.900	38.900	38.930	11.014
11 Rechtswezen	**14.336.100**	**14.336.100**	**14.336.100**	**14.336.100**	**13.068.975**	**12.265.323**
101100 Gemeenschapp. Hof Justititie	13.560.000	13.560.000	13.560.000	13.560.000	12.276.694	11.414.323
4200 Beloning van Personeel						26.530
4500 Afschrijving Vaste Activa	256.600	256.600	256.600	256.600	256.553	294.405
4650 Overdrachten	13.303.400	13.303.400	13.303.400	13.303.400	12.020.141	11.093.387
101101 Raad v.d. Rechtshandhaving	776.100	776.100	776.100	776.100	792.281	851.000
4650 Overdrachten	776.100	776.100	776.100	776.100	792.281	851.000
14 Defensie	**9.292.300**	**9.292.300**	**9.292.300**	**9.292.300**	**8.616.091**	**7.273.875**
101400 Defensie	9.292.300	9.292.300	9.292.300	9.292.300	8.616.091	7.273.875
4200 Beloning van Personeel	9.292.300	9.292.300	9.292.300	9.292.300	8.616.091	7.259.167
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						14.708

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
10 Staatsorganen en ov.Alg.Org.	**9.721.050**	**9.721.050**	**9.721.050**	**9.721.050**	**11.721.050**	**8.305.153**
01 Bestuursorganen						
100100 Staten						
02 Algemeen beheer Staatsorganen	**1.345.750**	**1.345.750**	**1.345.750**	**1.345.750**	**1.345.750**	
100200 Raad van Advies						
100201 Algemene Rekenkamer	1.345.750	1.345.750	1.345.750	1.345.750	1.345.750	
5300 Schenkingen & Subsidies	1345750	1345750	1345750	1345750	1345750	
100202 Secretariaat SER/GOA						
100203 Ombudsman						
11 Rechtswezen	**1.700.000**	**1.700.000**	**1.700.000**	**1.700.000**	**1.700.000**	
101100 Gemeenschapp. Hof Justititie	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	
5400 Andere Inkomsten	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	
101101 Raad v.d. Rechtshandhaving						
14 Defensie	**6.675.300**	**6.675.300**	**6.675.300**	**6.675.300**	**8.675.300**	**8.305.153**
101400 Defensie	6.675.300	6.675.300	6.675.300	6.675.300	8.675.300	8.305.153
5300 Schenkingen & Subsidies	6.675.300	6.675.300	6.675.300	6.675.300	8.675.300	8.305.153

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
11 Algemene Zaken	**47.040.000**	**55.040.000**	**55.043.000**	**55.084.680**	**45.695.207**	**42.552.492**
01 Bestuursorganen	**745.000**	**745.000**	**745.000**	**745.000**	**728.560**	**1.069.381**
110100 Minister van Algemene Zaken	745.000	745.000	745.000	745.000	728.560	1.069.381
4200 Beloning van Personeel	286.000	286.000	286.000	286.000	274.514	212.136
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	459.000	459.000	459.000	459.000	454.046	861.409
4700 Sociale Zekerheid						-4.164
03 Algemeen beheer Algemene Zaken	**26.205.600**	**26.205.600**	**26.208.600**	**26.250.280**	**27.460.595**	**24.163.802**
110300 Kabinet Minister AZ	842.800	842.800	842.800	842.800	776.718	555.684
4200 Beloning van Personeel	773.400	773.400	773.400	773.400	647.953	370.063
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	69.400	69.400	69.400	69.400	128.764	185.621
110301 Secretar. Raad van Ministers	1.752.600	1.752.600	1.755.600	1.752.600	2.158.084	1.842.683
4200 Beloning van Personeel	693.900	693.900	693.900	693.900	1.144.809	667.966
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	996.000	996.000	999.000	996.000	950.615	948.086
4500 Afschrijving Vaste Activa	62.700	62.700	62.700	62.700	62.659	201.751
4700 Sociale Zekerheid						24.880
110302 Beleidscoördinatie	617.800	617.800	617.800	619.693	713.834	582.097
4200 Beloning van Personeel	261.600	261.600	261.600	263.493	257.684	228.323
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	36.600	36.600	36.600	36.600	34.091	27.796
4500 Afschrijving Vaste Activa	319.600	319.600	319.600	319.600	319.649	324.044
4650 Overdrachten					102.410	1.935
110303 Veiligheidsdienst Curacao	5.623.200	5.623.200	5.623.200	5.665.987	5.502.535	4.477.792
4200 Beloning van Personeel	4.572.500	4.572.500	4.572.500	4.615.287	4.532.340	3.435.198
4600 Subsidies	1.050.700	1.050.700	1.050.700	1.050.700	970.195	1.042.594
110304 Kabinet Gevolmachtigd Minister	4.912.900	4.912.900	4.912.900	4.912.900	4.441.825	5.548.784
4200 Beloning van Personeel	3.203.700	3.203.700	3.203.700	3.203.700	2.751.722	2.943.169
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.288.200	1.288.200	1.288.200	1.288.200	1.269.089	1.999.467
4500 Afschrijving Vaste Activa	365.800	365.800	365.800	365.800	365.814	441.232
4700 Sociale Zekerheid	55.200	55.200	55.200	55.200	55.200	164.916
110305 Secretaris Generaal AZ	647.300	647.300	647.300	647.300	1.057.680	659.566
4200 Beloning van Personeel	238.400	238.400	238.400	238.400	233.704	161.942
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	408.900	408.900	408.900	408.900	823.976	497.624
110306 Ministeriële staf	931.500	931.500	931.500	931.500	883.095	845.656
4200 Beloning van Personeel	763.200	763.200	763.200	763.200	610.078	619.009
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	168.300	168.300	168.300	168.300	273.018	194.710
4500 Afschrijving Vaste Activa						31.936
110308 Beleidsorganisatie AZ	3.429.700	3.429.700	3.429.700	3.429.700	3.881.037	2.068.393
4200 Beloning van Personeel	2.410.200	2.410.200	2.410.200	2.410.200	2.341.300	1.442.209
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	976.400	976.400	976.400	976.400	1.496.637	608.575
4500 Afschrijving Vaste Activa	16.800	16.800	16.800	16.800	16.800	17.609
4700 Sociale Zekerheid	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300	
110311 UO Communic. en Voorlichting	2.209.700	2.209.700	2.209.700	2.209.700	2.264.987	2.155.734
4200 Beloning van Personeel	1.168.600	1.168.600	1.168.600	1.168.600	1.257.331	987.141
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.041.100	1.041.100	1.041.100	1.041.100	1.007.284	1.047.891
4500 Afschrijving Vaste Activa						120.702
4600 Subsidies					372	

Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
11 Algemene Zaken	**10.430.700**	**10.430.700**	**10.430.700**	**10.430.700**	**10.493.100**	**4.440.802**
01 Bestuursorganen						
110100 Minister van Algemene Zaken						
03 Algemeen beheer Algemene Zaken	**219.100**	**219.100**	**219.100**	**219.100**	**284.100**	**4.440.802**
110300 Kabinet Minister AZ						
110301 Secretar. Raad van Ministers						
110302 Beleidscoördinatie	105.900	105.900	105.900	105.900	105.900	
5300 Schenkingen & Subsidies	105.900	105.900	105.900	105.900	105.900	
110303 Veiligheidsdienst Curacao						
110304 Kabinet Gevolmachtigd Minister						
110305 Secretaris Generaal AZ						
110306 Ministeriële staf	78.200	78.200	78.200	78.200	78.200	166.642
5400 Andere inkomsten	78.200	78.200	78.200	78.200	78.200	166.642
110308 Beleidsorganisatie AZ						
110311 UO Communic. en Voorlichting						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken	4.984.000	4.984.000	4.984.000	4.984.000	5.595.927	5.386.101
4200 Beloning van Personeel	4.148.600	4.148.600	4.148.600	4.148.600	4.229.181	3.481.351
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	749.400	749.400	749.400	749.400	1.276.172	1.855.666
4500 Afschrijving Vaste Activa	86.000	86.000	86.000	86.000	85.919	49.084
4600 Subsidies					4.655	
110313 UO Natievorm. en Kon.relaties	151.000	151.000	151.000	151.000	184.873	41.312
4200 Beloning van Personeel	47.200	47.200	47.200	47.200	45.868	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	91.000	91.000	91.000	91.000	126.158	26.545
4500 Afschrijving Vaste Activa	12.800	12.800	12.800	12.800	12.848	14.767
110314 Huurcommissie	103.100	103.100	103.100	103.100		
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	94.200	94.200	94.200	94.200		
4500 Afschrijving Vaste Activa	8.900	8.900	8.900	8.900		
07 Overige Algemene Zaken	**20.089.400**	**28.089.400**	**28.089.400**	**28.089.400**	**17.506.052**	**17.319.309**
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur	19.724.600	27.724.600	27.724.600	27.724.600	15.834.039	16.533.220
4200 Beloning van Personeel	466.000	466.000	466.000	466.000	453.082	1.294.037
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	240.000	240.000	240.000	240.000		133.262
4500 Afschrijving Vaste Activa	189.000	189.000	189.000	189.000	189.158	114.173
4650 Overdrachten	3.037.800	11.037.800	11.037.800	11.037.800		150.000
4700 Sociale Zekerheid	15.791.800	15.791.800	15.791.800	15.791.800	15.191.800	14.841.747
110701 Prog.Bureau Plan Nashonal					1.299.613	386.089
4200 Beloning van Personeel					915.820	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst					383.793	111.527
4500 Afschrijving Vaste Activa						9.562
4650 Overdrachten						265.000
110702 Vrijwilligerskorps	364.800	364.800	364.800	364.800	372.400	400.000
4600 Subsidies	364.800	364.800	364.800	364.800	372.400	400.000

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken	35.000	35.000	35.000	35.000	100.000	4.607.444
5400 Andere Inkomsten	35.000	35.000	35.000	35.000	100.000	4.607.444
110313 UO Natievorm. en Kon.relaties						
110314 Huurcommissie						
07 Overige Algemene Zaken	**10.211.600**	**10.211.600**	**10.211.600**	**10.211.600**	**10.209.000**	
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur	10.211.600	10.211.600	10.211.600	10.211.600	10.209.000	
5400 Andere Inkomsten	10.211.600	10.211.600	10.211.600	10.211.600	10.209.000	
110701 Prog.Bureau Plan Nashonal						
110702 Vrijwilligerskorps						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
12 Bestuur, Planning en Dienstver	**189.372.600**	**190.903.100**	**192.509.700**	**194.146.200**	**196.938.862**	**265.543.387**
01 Bestuursorganen	**623.100**	**623.100**	**623.100**	**623.100**	**399.073**	**1.283.126**
120100 Minister Best. Pl.& Dnstverl.	623.100	623.100	623.100	623.100	399.073	1.283.126
4200 Beloning van Personeel	347.000	347.000	347.000	347.000	285.039	195.391
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	276.100	276.100	276.100	276.100	114.035	1.092.863
4700 Sociale Zekerheid						-5.128
04 Alg.beh.Best., Plann. Dnstverl	**56.786.027**	**56.796.974**	**56.835.297**	**56.919.983**	**62.525.974**	**59.908.261**
120400 Kabinet Minister BPD	654.700	654.700	654.700	659.693	646.164	586.895
4200 Beloning van Personeel	651.700	651.700	651.700	656.693	632.814	583.916
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.000	3.000	3.000	3.000	13.350	2.979
120401 Secretaris Generaal BPD	348.900	348.900	348.900	351.449	2.000.079	206.958
4200 Beloning van Personeel	311.800	311.800	311.800	314.349	235.919	169.961
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	37.100	37.100	37.100	37.100	1.764.160	36.997
120402 Ministeriële staf	2.630.191	2.630.191	2.630.191	2.630.191	1.718.732	2.228.508
4200 Beloning van Personeel	2.087.100	2.087.100	2.087.100	2.087.100	1.668.437	1.657.962
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	543.000	543.000	543.000	543.000	50.202	570.546
4600 Subsidies	91	91	91	91	93	
120403 Beleidsunit HR OO IT	5.746.500	5.746.500	5.746.500	5.746.500	7.609.831	7.537.158
4200 Beloning van Personeel	3.957.100	3.957.100	3.957.100	3.957.100	3.850.071	3.862.069
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	858.500	858.500	858.500	858.500	2.337.260	2.200.795
4500 Afschrijving Vaste Activa	170.900	170.900	170.900	170.900	170.863	129.966
4600 Subsidies	760.000	760.000	760.000	760.000	1.251.636	1.344.328
120405 Beleidsorganisatie BPD	3.034.056	3.037.331	3.048.802	3.071.910	5.963.354	4.360.881
4200 Beloning van Personeel	2.502.400	2.505.680	2.517.160	2.540.269	2.505.793	1.834.819
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	458.900	458.900	458.900	458.900	3.384.780	2.474.694
4500 Afschrijving Vaste Activa	72.300	72.300	72.300	72.300	72.315	51.368
4600 Subsidies	456	451	442	442	466	
120407 UO Publieke Zaken	7.033.880	7.039.252	7.058.054	7.095.893	6.996.777	8.839.933
4200 Beloning van Personeel	3.927.580	3.932.952	3.951.754	3.989.593	4.009.671	3.851.248
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.010.000	3.010.000	3.010.000	3.010.000	2.882.929	4.905.759
4500 Afschrijving Vaste Activa	81.800	81.800	81.800	81.800	81.833	68.658
4600 Subsidies					8.844	
4650 Overdrachten	14.500	14.500	14.500	14.500	13.500	14.268
120408 UO Vergunningloket	2.243.800	2.243.800	2.243.800	2.243.800	1.887.029	1.673.176
4200 Beloning van Personeel	1.420.100	1.420.100	1.420.100	1.420.100	1.230.830	1.014.277
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	823.700	823.700	823.700	823.700	655.641	658.899
4600 Subsidies					559	
120409 UO Nationaal Archief	2.590.000	2.592.300	2.600.350	2.616.547	2.361.804	2.359.707
4200 Beloning van Personeel	1.690.800	1.693.100	1.701.150	1.717.347	1.651.684	1.255.378
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	721.900	721.900	721.900	721.900	532.863	851.878
4500 Afschrijving Vaste Activa	177.300	177.300	177.300	177.300	177.257	249.871
4650 Overdrachten						2.580

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
12 Bestuur, Planning en Dienstver	**7.850.800**	**7.950.800**	**8.050.800**	**8.050.800**	**7.850.800**	**7.349.156**
01 Bestuursorganen						
120100 Minister Best. Pl.& Dnstverl.						
04 Alg.beh.Best., Plann. Dnstverl	**7.850.800**	**7.950.800**	**8.050.800**	**8.050.800**	**7.850.800**	**6.298.148**
120400 Kabinet Minister BPD						
120401 Secretaris Generaal BPD						
120402 Ministeriële staf						
120403 Beleidsunit HR OO IT						
120405 Beleidsorganisatie BPD						
120407 UO Publieke Zaken	5.500.000	5.600.000	5.700.000	5.700.000	5.500.000	5.888.190
5400 Andere Inkomsten	5.500.000	5.600.000	5.700.000	5.700.000	5.500.000	5.888.190
120408 UO Vergunningloket						
120409 UO Nationaal Archief						407.575
5400 Andere Inkomsten						407575

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
120410 Shared Service Organisatie	32.504.000	32.504.000	32.504.000	32.504.000	33.342.205	32.115.045
4200 Beloning van Personeel	23.455.500	23.455.500	23.455.500	23.455.500	24.345.672	22.493.351
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	8.657.900	8.657.900	8.657.900	8.657.900	8.510.197	9.133.017
4500 Afschrijving Vaste Activa	390.600	390.600	390.600	390.600	390.629	478.359
4600 Subsidies					95.707	
4650 Overdrachten						5.490
4700 Sociale Zekerheid						4.828
05 Wachtgelden en pensioenen	**125.694.560**	**127.214.084**	**128.782.418**	**130.282.418**	**123.130.334**	**164.587.302**
120500 Pensioenen	125.694.560	127.214.084	128.782.418	130.282.418	123.130.334	164.587.302
4200 Beloning van Personeel	2.780.860	2.800.384	2.868.718	2.868.718	1.716.634	47.366.144
4700 Sociale Zekerheid	122.913.700	124.413.700	125.913.700	127.413.700	121.413.700	117.221.158
06 Statistiek	**3.824.000**	**3.824.000**	**3.824.000**	**3.852.118**	**3.525.654**	**3.045.768**
120600 CBS	3.824.000	3.824.000	3.824.000	3.852.118	3.525.654	3.045.768
4200 Beloning van Personeel	2.894.500	2.894.500	2.894.500	2.922.618	2.905.863	2.204.750
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	637.800	637.800	637.800	637.800	328.049	520.305
4500 Afschrijving Vaste Activa	291.700	291.700	291.700	291.700	291.742	320.713
08 Ov.Bestuur, Plann. Dnstverl.	**2.444.900**	**2.444.900**	**2.444.900**	**2.468.585**	**7.357.826**	**36.718.929**
120800 Erediensten	2.444.900	2.444.900	2.444.900	2.468.585	3.632.826	1.497.348
4200 Beloning van Personeel	2.434.900	2.434.900	2.434.900	2.458.585	2.364.995	1.495.395
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	10.000	10.000	10.000	10.000	1.267.831	1.954
120801 FZOG					3.725.000	33.731.045
4700 Sociale Zekerheid					3.725.000	33.731.045
120802 Overige uitgaven BPD						1.490.536
4200 Beloning van Personeel						1.490.536

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
120410 Shared Service Organisatie	2.350.800	2.350.800	2.350.800	2.350.800	2.350.800	2.349
5400 Andere inkomsten	2.350.800	2.350.800	2.350.800	2.350.800	2.350.800	2.349
05 Wachtgelden en pensioenen						
120500 Pensioenen						
06 Statistiek						
120600 CBS						
08 Ov.Bestuur, Plann. Dnstverl.						**1.053.390**
120800 Erediensten						
120801 FZOG						
120802 Overige uitgaven BPD						
5400 Andere Inkomsten						1053390

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
13 Justitie	**231.900.300**	**231.900.300**	**231.900.300**	**231.900.300**	**229.712.703**	**204.210.737**
01 Bestuursorganen	**381.600**	**381.600**	**381.600**	**381.600**	**367.324**	**361.973**
130100 Minister van Justitie	381.600	381.600	381.600	381.600	367.324	361.973
4200 Beloning van Personeel	296.500	296.500	296.500	296.500	285.039	159.030
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	85.100	85.100	85.100	85.100	82.286	116.109
4700 Sociale Zekerheid						86.834
10 Alg.beh. Openb.orde Veiligh.	**9.216.400**	**9.216.400**	**9.216.400**	**9.216.400**	**10.311.084**	**9.134.530**
131000 Kabinet Minister JUS	1.147.500	1.147.500	1.147.500	1.147.500	866.537	675.266
4200 Beloning van Personeel	905.400	905.400	905.400	905.400	621.289	479.875
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	114.600	114.600	114.600	114.600	117.757	48.851
4500 Afschrijving Vaste Activa	127.500	127.500	127.500	127.500	127.491	146.541
131001 Secretaris Generaal JUS	352.400	352.400	352.400	352.400	291.784	251.477
4200 Beloning van Personeel	352.400	352.400	352.400	352.400	291.784	243.677
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						7.800
131002 Ministeriële staf	1.996.200	1.996.200	1.996.200	1.996.200	1.767.869	1.145.743
4200 Beloning van Personeel	1.879.300	1.879.300	1.879.300	1.879.300	1.640.275	1.055.072
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	116.900	116.900	116.900	116.900	127.594	90.672
131004 Beleidsorganisatie JUS	5.720.300	5.720.300	5.720.300	5.720.300	7.384.895	7.062.043
4200 Beloning van Personeel	2.133.300	2.133.300	2.133.300	2.133.300	2.086.543	1.300.043
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.503.200	3.503.200	3.503.200	3.503.200	5.213.316	5.635.169
4500 Afschrijving Vaste Activa	83.800	83.800	83.800	83.800	85.036	126.832
11 Rechtswezen	**10.861.500**	**10.861.500**	**10.861.500**	**10.861.500**	**11.620.375**	**8.886.226**
131100 Openbaar Ministerie	10.861.500	10.861.500	10.861.500	10.861.500	11.620.375	8.886.226
4200 Beloning van Personeel	8.637.300	8.637.300	8.637.300	8.637.300	8.200.921	6.557.174
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	181.600	181.600	181.600	181.600	1.338.890	42.182
4500 Afschrijving Vaste Activa	218.600	218.600	218.600	218.600	218.564	286.869
4650 Overdrachten	1.824.000	1.824.000	1.824.000	1.824.000	1.862.000	2.000.000
12 Politie	**108.172.450**	**108.172.450**	**108.172.450**	**108.172.450**	**105.167.743**	**97.210.837**
131200 Landsrecherche	3.897.800	3.897.800	3.897.800	3.897.800	3.901.272	1.421.224
4200 Beloning van Personeel	1.576.700	1.576.700	1.576.700	1.576.700	1.743.767	1.258.636
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	468.500	468.500	468.500	468.500	266.938	144.809
4500 Afschrijving Vaste Activa	28.600	28.600	28.600	28.600	28.567	17.779
4650 Overdrachten	1.824.000	1.824.000	1.824.000	1.824.000	1.862.000	
131201 Opleidingsinstituut RH&VH	5.308.800	5.308.800	5.308.800	5.308.800	5.255.297	4.732.687
4200 Beloning van Personeel	4.314.500	4.314.500	4.314.500	4.314.500	4.422.896	3.397.766
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	689.900	689.900	689.900	689.900	527.971	995.399
4500 Afschrijving Vaste Activa	304.400	304.400	304.400	304.400	304.431	339.522
131202 UO Toelatingsorganisatie	4.803.050	4.803.050	4.803.050	4.803.050	5.106.278	3.944.861
4200 Beloning van Personeel	4.014.500	4.014.500	4.014.500	4.014.500	4.142.167	3.081.743
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	788.050	788.050	788.050	788.050	963.646	863.118
4600 Subsidies	500	500	500	500	466	

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
13 Justitie	**25.236.600**	**25.236.800**	**25.236.800**	**25.236.800**	**16.013.400**	**18.031.356**
01 Bestuursorganen						
130100 Minister van Justitie						
10 Alg.beh. Openb.orde Veiligh.	**5.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**	**5.000**	**163,042**
131000 Kabinet Minister JUS						64
						64
131001 Secretaris Generaal JUS						
131002 Ministeriële staf	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	162.978
5400 Andere Inkomsten	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	162.978
131004 Beleidsorganisatie JUS						
5400 Andere Inkomsten						
11 Rechtswezen	**4.400.000**	**4.400.000**	**4.400.000**	**4.400.000**	**4.300.000**	**1.433.620**
131100 Openbaar Ministerie	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.300.000	1.433.620
5400 Andere Inkomsten	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.300.000	1.433.620
12 Politie	**11.478.900**	**11.478.900**	**11.478.900**	**11.478.900**	**4.478.900**	**6291187**
131200 Landsrecherche						
131201 Opleidingsinstituut RH&VH	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	319.155
5400 Andere Inkomsten	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	319.155
131202 UO Toelatingsorganisatie						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
131203 UO Politie en Immigr. Curaçao	94.162.800	94.162.800	94.162.800	94.162.800	90.904.896	87.112.065
4200 Beloning van Personeel	82.410.500	82.410.500	82.410.500	82.410.500	79.667.299	71.354.364
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	10.270.100	10.270.100	10.270.100	10.270.100	9.755.368	13.994.929
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.482.200	1.482.200	1.482.200	1.482.200	1.482.229	1.752.846
4650 Overdrachten						1.935
4700 Sociale Zekerheid						7.991
13 Brandweer en Rampenbestrijding	**12.995.300**	**12.995.300**	**12.995.300**	**12.995.300**	**13.610.264**	**10.094.509**
131300 UO Brandweer	12.995.300	12.995.300	12.995.300	12.995.300	13.610.264	10.094.509
4200 Beloning van Personeel	8.540.500	8.540.500	8.540.500	8.540.500	9.048.501	7.917.122
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.837.700	1.837.700	1.837.700	1.837.700	1.944.642	1.660.107
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.617.100	2.617.100	2.617.100	2.617.100	2.617.122	517.280
14 Defensie	**16.103.400**	**16.103.400**	**16.103.400**	**16.103.400**	**11.040.904**	**13.595.998**
131400 Kustwacht	16.103.400	16.103.400	16.103.400	16.103.400	11.040.904	13.595.998
4200 Beloning van Personeel	9.403.400	9.403.400	9.403.400	9.403.400	7.614.811	7.130.355
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	6.700.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000	3.426.094	6.465.644
15 Overige Beschermende Maatreg.	**10.769.600**	**10.769.600**	**10.769.600**	**10.769.600**	**13.733.880**	**11.098.994**
131500 UO Controle en Bewaking	10.769.600	10.769.600	10.769.600	10.769.600	13.733.880	11.098.994
4200 Beloning van Personeel	8.333.100	8.333.100	8.333.100	8.333.100	11.068.125	8.650.404
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.344.100	2.344.100	2.344.100	2.344.100	2.572.577	2.365.640
4500 Afschrijving Vaste Activa	58.700	58.700	58.700	58.700	58.731	81.723
4600 Subsidies	33.700	33.700	33.700	33.700	34.447	
4700 Sociale Zekerheid						1.226
16 Gevangeniswezen	**46.359.500**	**46.359.500**	**46.359.500**	**46.359.500**	**45.647.559**	**39.520.266**
131600 UO Gevangenisw. Huis van Bew.	46.359.500	46.359.500	46.359.500	46.359.500	45.647.559	39.520.266
4200 Beloning van Personeel	32.206.200	32.206.200	32.206.200	32.206.200	30.379.682	26.226.560
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	9.109.700	9.109.700	9.109.700	9.109.700	10.191.448	9.172.019
4500 Afschrijving Vaste Activa	3.468.600	3.468.600	3.468.600	3.468.600	3.468.592	4.121.368
4650 Overdrachten	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.607.837	
4700 Sociale Zekerheid						318
17 Opvoedingswezen	**14.388.850**	**14.388.850**	**14.388.850**	**14.388.850**	**15.345.580**	**10.987.838**
131700 UO Justitiële Jeugdopvang	4.612.650	4.612.650	4.612.650	4.612.650	5.203.639	3.934.833
4200 Beloning van Personeel	3.217.700	3.217.700	3.217.700	3.217.700	3.739.614	2.685.012
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.344.150	1.344.150	1.344.150	1.344.150	1.413.221	1.190.894
4500 Afschrijving Vaste Activa	50.800	50.800	50.800	50.800	50.805	58.339
4700 Sociale Zekerheid						587
131701 UO Reclassering	1.582.400	1.582.400	1.582.400	1.582.400	1.905.402	1.354.247
4200 Beloning van Personeel	1.224.800	1.224.800	1.224.800	1.224.800	1.601.727	1.077.475
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	357.600	357.600	357.600	357.600	303.675	278.793
4700 Sociale Zekerheid						-2.021

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
131203 UO Politie en Immigr. Curaçao	11.178.900	11.178.900	11.178.900	11.178.900	4.178.900	5.972.032
5300 Schenkingen & Subsidies	134.800	134.800	134.800	134.800	134.800	
5400 Andere Inkomsten	11.044.100	11.044.100	11.044.100	11.044.100	4.044.100	5.972.032
13 Brandweer en Rampenbestrijding						**1.125.639**
131300 UO Brandweer						1.125.639
5400 Andere Inkomsten						1125639
14 Defensie	**9.417.000**	**9.417.200**	**9.417.200**	**9.417.200**	**7.228.800**	**8.126.831**
131400 Kustwacht	9.417.000	9.417.200	9.417.200	9.417.200	7.228.800	
5300 Schenkingen & Subsidies	9.403.400	9.403.400	9.403.400	9.403.400	7.215.400	8.091.007
5400 Andere Inkomsten	13.600	13.800	13.800	13.800	13.400	35.824
15 Overige Beschermende Maatreg.	**-65.000**	**-65.000**	**-65.000**	**-65.000**		**144.998**
131500 UO Controle en Bewaking	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000		144.998
5400 Andere Inkomsten	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000		144.998
16 Gevangeniswezen						**374.584**
131600 UO Gevangenisw. Huis van Bew.						374.584
5400 Andere Inkomsten						374584
17 Opvoedingswezen						
131700 UO Justitiële Jeugdopvang						
5300 Schenkingen & Subsidies						
131701 UO Reclassering						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
131702 UO Voogdijraad	6.708.200	6.708.200	6.708.200	6.708.200	6.905.209	4.288.437
4200 Beloning van Personeel	3.525.600	3.525.600	3.525.600	3.525.600	3.631.417	2.891.911
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	516.300	516.300	516.300	516.300	607.462	300.445
4500 Afschrijving Vaste Activa	16.300	16.300	16.300	16.300	16.330	27.018
4650 Overdrachten						9.168
4700 Sociale Zekerheid	2.650.000	2.650.000	2.650.000	2.650.000	2.650.000	1.059.895
131703 Gezinsvoogdijinstellingen	1.485.600	1.485.600	1.485.600	1.485.600	1.331.330	1.410.320
4650 Overdrachten	1.485.600	1.485.600	1.485.600	1.485.600	1.331.330	1.410.320
18 Overig Ministerie van Justitie	**2.651.700**	**2.651.700**	**2.651.700**	**2.651.700**	**2.867.989**	**3.319.567**
131802 Criminaliteitsbestrijd.fonds	1.140.000	1.140.000	1.140.000	1.140.000	1.163.750	1.074.706
4650 Overdrachten	1.140.000	1.140.000	1.140.000	1.140.000	1.163.750	1.074.706
131803 Over. justit. aangelegenheden	1.511.700	1.511.700	1.511.700	1.511.700	1.704.239	2.244.861
4200 Beloning van Personeel	1.163.700	1.163.700	1.163.700	1.163.700	1.163.700	1.273.489
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						655.697
4650 Overdrachten	348.000	348.000	348.000	348.000	540.539	315.675

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
131702 UO Voogdijraad						
131703 Gezinsvoogdijinstellingen						
18 Overig Ministerie van Justitie	**700**	**700**	**700**	**700**	**700**	**94.060**
131802 Criminaliteitsbestrijd.fonds						
131803 Over. justit. aangelegenheden	700	700	700	700	700	94.060
5400 Andere Inkomsten	700	700	700	700	700	94060

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
14 Verkeer, Vervoer en Ruimt.plan	**64.848.700**	**64.848.700**	**64.848.700**	**64.848.700**	**65.310.462**	**131.966.794**
01 Bestuursorganen	**483.600**	**483.600**	**483.600**	**483.600**	**696.001**	**803.127**
140100 Minister Verk. Vervoer,R.Pl.	483.600	483.600	483.600	483.600	696.001	803.127
4200 Beloning van Personeel	287.300	287.300	287.300	287.300	274.514	217.392
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	196.300	196.300	196.300	196.300	421.487	589.930
4700 Sociale Zekerheid						-4.195
20 Algemeen beheer VVRP	**11.251.300**	**11.251.300**	**11.251.300**	**11.251.300**	**9.739.341**	**8.304.609**
142000 Kabinet Minister VVRP	727.000	727.000	727.000	727.000	631.528	458.149
4200 Beloning van Personeel	724.600	724.600	724.600	724.600	626.793	446.906
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.400	2.400	2.400	2.400	4.736	11.243
142001 Secretaris Generaal VVRP	249.900	249.900	249.900	249.900	239.271	215.781
4200 Beloning van Personeel	246.900	246.900	246.900	246.900	239.271	209.481
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.000	3.000	3.000	3.000		6.300
142002 Ministeriële staf	1.970.100	1.970.100	1.970.100	1.970.100	2.193.649	1.998.275
4200 Beloning van Personeel	1.013.100	1.013.100	1.013.100	1.013.100	1.000.757	966.968
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	947.000	947.000	947.000	947.000	1.174.738	1.028.811
4500 Afschrijving Vaste Activa						2.496
4600 Subsidies					186	
4650 Overdrachten	10.000	10.000	10.000	10.000	17.968	
142004 Beleidsorganisatie VVRP	1.745.400	1.745.400	1.745.400	1.745.400	1.614.224	5.632.404
4200 Beloning van Personeel	1.483.600	1.483.600	1.483.600	1.483.600	1.464.468	3.377.962
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	140.000	140.000	140.000	140.000	27.960	2.152.962
4500 Afschrijving Vaste Activa	121.800	121.800	121.800	121.800	121.797	103.501
4700 Sociale Zekerheid						-2.021
142203 UO Maritieme Autoriteit Cur	1.664.800	1.664.800	1.664.800	1.664.800	1.843.897	
4200 Beloning van Personeel	1.389.200	1.389.200	1.389.200	1.389.200	1.376.810	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	275.600	275.600	275.600	275.600	467.087	
142301 UO Curacao Burgerluchtvaart Au	4.894.100	4.894.100	4.894.100	4.894.100	3.216.770	
4200 Beloning van Personeel	1.356.300	1.356.300	1.356.300	1.356.300	1.344.395	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.537.800	3.537.800	3.537.800	3.537.800	1.872.375	
21 Openbare werken	**13.491.000**	**13.491.000**	**13.491.000**	**13.491.000**	**14.945.565**	**46.428.300**
142101 UO Openbare Werken	10.769.800	10.769.800	10.769.800	10.769.800	12.194.393	11.823.778
4200 Beloning van Personeel	8.544.800	8.544.800	8.544.800	8.544.800	8.899.393	7.819.558
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.225.000	2.225.000	2.225.000	2.225.000	3.076.943	3.620.570
4500 Afschrijving Vaste Activa					218.057	370.450
4650 Overdrachten						14.748
4700 Sociale Zekerheid						-1.548
142102 Wegen, straten en pleinen	2.721.200	2.721.200	2.721.200	2.721.200	2.751.172	33.732.161
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.281.200	1.281.200	1.281.200	1.281.200	1.281.172	1.472.611
4650 Overdrachten	1.440.000	1.440.000	1.440.000	1.440.000	1.470.000	32.259.550
6603000 Magazijn en Inkoop Gasoline						880.833
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						880.833

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
14 Verkeer, Vervoer en Ruimt.plan	**26.802.951**	**26.802.951**	**26.802.951**	**26.802.951**	**22.420.600**	**42.417.548**
01 Bestuursorganen						
140100 Minister Verk. Vervoer,R.Pl.						
20 Algemeen beheer VVRP	**2.800.000**	**2.800.000**	**2.800.000**	**2.800.000**	**2.800.000**	**2.153.611**
142000 Kabinet Minister VVRP						
142001 Secretaris Generaal VVRP						
142002 Ministeriële staf						
142004 Beleidsorganisatie VVRP	2.800.000	2.800.000	2.800.000	2.800.000	2.800.000	2.153.611
5400 Andere Inkomsten	2.800.000	2.800.000	2.800.000	2.800.000	2.800.000	2.153.611
142203 UO Maritieme Autoriteit Cur						
142301 UO Curacao Burgerluchtvaart Au						
21 Openbare werken	**1.121.700**	**1.121.700**	**1.121.700**	**1.121.700**	**1.100.000**	**2.403.294**
142101 UO Openbare Werken	1.121.700	1.121.700	1.121.700	1.121.700	1.100.000	2.403.294
5400 Andere Inkomsten	1.121.700	1.121.700	1.121.700	1.121.700	1.100.000	2.403.294
142102 Wegen, straten en pleinen						
6603000 Magazijn en Inkoop Gasoline						2.680.937

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
6616000 Werkplaats						58.604
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						58.604
6616001 Werken tbv DOW afdelingen						-62.096
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						-62.096
6616002 Werken tbv Overheidsdiensten						72
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						72
6618400 SE- Adviezen elektr. bureau						16.816
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						16.816
6618502 SE- Werken tbv overheidsdienst						30.229
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						30.229
14210103 DOW Magazijn en Inkoop						-52.097
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						-52.097
22 Verkeer en vervoer	**10.003.100**	**10.003.100**	**10.003.100**	**10.003.100**	**10.347.826**	**10.576.762**
142201 UO Verkeer en Vervoer	1.430.300	1.430.300	1.430.300	1.430.300	1.596.426	1.176.762
4200 Beloning van Personeel	1.035.900	1.035.900	1.035.900	1.035.900	1.127.003	790.219
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	364.900	364.900	364.900	364.900	439.913	366.407
4500 Afschrijving Vaste Activa	29.500	29.500	29.500	29.500	29.510	20.137
142202 Autobusdienst	8.572.800	8.572.800	8.572.800	8.572.800	8.751.400	9.400.000
4600 Subsidies	8.572.800	8.572.800	8.572.800	8.572.800	8.751.400	9.400.000
23 Luchtvaart	**50.500**	**50.500**	**50.500**	**50.500**	**50.484**	
142300 Luchthaven (WA verzekering)	50.500	50.500	50.500	50.500	50.484	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	50.500	50.500	50.500	50.500	50.484	
24 Meteorologische aangelegenh.	**3.966.900**	**3.966.900**	**3.966.900**	**3.966.900**	**3.977.872**	**3.427.963**
142400 UO Meteorologische Dienst	3.966.900	3.966.900	3.966.900	3.966.900	3.977.872	3.427.963
4200 Beloning van Personeel	3.349.700	3.349.700	3.349.700	3.349.700	3.282.337	2.634.118
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	217.500	217.500	217.500	217.500	295.866	316.983
4500 Afschrijving Vaste Activa	399.700	399.700	399.700	399.700	399.668	476.862
25 Reiniging	**1.222.700**	**1.222.700**	**1.222.700**	**1.222.700**	**1.238.117**	**30.028.000**
142500 Reiniging	1.222.700	1.222.700	1.222.700	1.222.700	1.238.117	30.028.000
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.222.700	1.222.700	1.222.700	1.222.700	1.238.117	868.000
4650 Overdrachten						29.160.000

Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
5400 Andere Inkomsten						2.680.937
6616000 Werkplaats						
5400 Andere Inkomsten						
6616001 Werken tbv DOW afdelingen						
5400 Andere Inkomsten						
6616002 Werken tbv Overheidsdiensten						
5400 Andere Inkomsten						
6618400 SE- Adviezen elektr. bureau						
5400 Andere Inkomsten						
6618502 SE- Werken tbv overheidsdienst						
5400 Andere Inkomsten						
14210103 DOW Magazijn en Inkoop						
5400 Andere Inkomsten						
22 Verkeer en vervoer	**635.800**	**635.800**	**635.800**	**635.800**	**21.700**	**2.405.742**
142201 UO Verkeer en Vervoer	635.800	635.800	635.800	635.800	21.700	2.405.742
5400 Andere Inkomsten	635.800	635.800	635.800	635.800	21.700	2.405.742
142202 Autobusdienst						
23 Luchtvaart						
142300 Luchthaven (WA verzekering)						
24 Meteorologische aangelegenh.	**1.263.100**	**1.263.100**	**1.263.100**	**1.263.100**	**1.898.900**	**1.552.856**
142400 UO Meteorologische Dienst	1.263.100	1.263.100	1.263.100	1.263.100	1.898.900	1.552.856
5300 Schenkingen & Subsidies	1.263.100	1.263.100	1.263.100	1.263.100	1.263.100	
5400 Andere Inkomsten					635.800	1.552.856
25 Reiniging						
142500 Reiniging						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
26 Riolering en waterzuivering	**7.186.200**	**7.186.200**	**7.186.200**	**7.186.200**	**8.000.535**	**8.822.977**
142600 Rioleringen	1.906.500	1.906.500	1.906.500	1.906.500	2.720.821	4.532.060
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.906.500	1.906.500	1.906.500	1.906.500	1.906.488	3.523.014
4500 Afschrijving Vaste Activa					814.333	1.009.046
142601 Zuiveringsinstallaties	3.010.100	3.010.100	3.010.100	3.010.100	3.010.085	3.325.919
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.010.100	3.010.100	3.010.100	3.010.100	3.010.085	3.325.919
142602 Waterafvoeren	2.269.600	2.269.600	2.269.600	2.269.600	2.269.629	964.998
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.269.600	2.269.600	2.269.600	2.269.600	2.269.629	964.998
27 R.O., woning en bouwgr.expl.	**16.893.300**	**16.893.300**	**16.893.300**	**16.893.300**	**16.074.101**	**17.690.827**
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning	4.166.900	4.166.900	4.166.900	4.166.900	4.280.772	4.101.406
4200 Beloning van Personeel	3.360.700	3.360.700	3.360.700	3.360.700	3.293.004	3.270.915
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	794.500	794.500	794.500	794.500	774.212	700.830
4500 Afschrijving Vaste Activa					199.404	121.106
4600 Subsidies	11.700	11.700	11.700	11.700	14.151	
4650 Overdrachten						8.554
142701 UO Domeinbeheer	9.129.200	9.129.200	9.129.200	9.129.200	8.970.549	9.913.375
4200 Beloning van Personeel	2.381.700	2.381.700	2.381.700	2.381.700	2.448.018	2.241.954
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.051.600	1.051.600	1.051.600	1.051.600	825.997	1.106.898
4500 Afschrijving Vaste Activa	5.667.200	5.667.200	5.667.200	5.667.200	5.667.207	6.564.524
4600 Subsidies	28.700	28.700	28.700	28.700	29.326	
142702 Onbebouwde eigendommen	3.597.200	3.597.200	3.597.200	3.597.200	2.822.780	3.676.045
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	850.300	850.300	850.300	850.300	74.940	47.220
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.701.300	2.701.300	2.701.300	2.701.300	2.701.290	3.225.665
4600 Subsidies	45.600	45.600	45.600	45.600	46.550	403.160
28 Overige VVRP	**300.100**	**300.100**	**300.100**	**300.100**	**240.621**	**5.884.228**
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en r.pl.	300.100	300.100	300.100	300.100	240.621	5.403.668
4200 Beloning van Personeel	111.600	111.600	111.600	111.600	52.121	124.136
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						160.633
4500 Afschrijving Vaste Activa	188.500	188.500	188.500	188.500	188.500	216.667
4600 Subsidies						4.902.232
142801 Overige uitgaven VVRP						480.560
4200 Beloning van Personeel						473.537
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						7.023

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
26 Riolering en waterzuivering						
142600 Rioleringen						
142601 Zuiveringsinstallaties						
142602 Waterafvoeren						
27 R.O., woning en bouwgr.expl.	**20.982.351**	**20.982.351**	**20.982.351**	**20.982.351**	**16.600.000**	**21.678.541**
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning	2.416.851	2.416.851	2.416.851	2.416.851		2.045.486
5400 Andere Inkomsten	2.416.851	2.416.851	2.416.851	2.416.851		2.045.486
142701 UO Domeinbeheer						
142702 Onbebouwde eigendommen	18.565.500	18.565.500	18.565.500	18.565.500	16.600.000	1.633.054
5400 Andere Inkomsten	18.565.500	18.565.500	18.565.500	18.565.500	16.600.000	19.633.054
28 Overige VVRP						
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en r.pl.						
5400 Andere Inkomsten						
142801 Overige uitgaven VVRP						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
15 Economische Ontwikkeling	**61.295.400**	**61.296.700**	**61.301.100**	**61.303.600**	**62.103.379**	**46.366.733**
01 Bestuursorganen	**547.400**	**547.400**	**547.400**	**547.400**	**517.878**	**658.981**
150100 Minister van Economische Zaken	547.400	547.400	547.400	547.400	517.878	658.981
4200 Beloning van Personeel	286.000	286.000	286.000	286.000	274.514	198.437
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	261.400	261.400	261.400	261.400	243.364	464.709
4700 Sociale Zekerheid						-4.164
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkel.	**6.740.600**	**6.740.600**	**6.740.600**	**6.743.149**	**6.908.110**	**6.742.053**
153000 Kabinet Minister Econ Ontwikk	338.900	338.900	338.900	338.900	497.616	431.432
4200 Beloning van Personeel	327.400	327.400	327.400	327.400	357.216	313.554
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	11.500	11.500	11.500	11.500	140.400	117.878
153001 Economische Inspectie	1.312.700	1.312.700	1.312.700	1.312.700	1.151.727	957.767
4200 Beloning van Personeel	1.092.900	1.092.900	1.092.900	1.092.900	972.289	889.921
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	219.800	219.800	219.800	219.800	138.195	48.451
4500 Afschrijving Vaste Activa						19.395
4600 Subsidies					41.243	
153002 Secretaris Generaal EO	238.200	238.200	238.200	240.749	235.919	
4200 Beloning van Personeel	238.200	238.200	238.200	240.749	235.919	
153003 Ministeriële staf	2.427.300	2.427.300	2.427.300	2.427.300	2.139.267	2.335.657
4200 Beloning van Personeel	650.500	650.500	650.500	650.500	514.204	580.812
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.776.800	1.776.800	1.776.800	1.776.800	1.625.062	1.754.845
153005 Beleidsorganisatie EO	2.423.500	2.423.500	2.423.500	2.423.500	2.883.582	3.017.197
4200 Beloning van Personeel	1.676.900	1.676.900	1.676.900	1.676.900	1.875.140	1.693.405
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	492.600	492.600	492.600	492.600	754.416	1.128.049
4500 Afschrijving Vaste Activa	254.000	254.000	254.000	254.000	254.025	168.572
4700 Sociale Zekerheid						27.171
31 Handel en Ambacht	**35.631.200**	**35.632.460**	**35.636.870**	**35.636.870**	**36.130.477**	**35.259.372**
153101 UO Economische Dienst	1.590.800	1.592.060	1.596.470	1.596.470	1.578.067	1.317.487
4200 Beloning van Personeel	1.047.700	1.048.960	1.053.370	1.053.370	1.002.569	990.571
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	343.100	343.100	343.100	343.100	119.308	307.877
4500 Afschrijving Vaste Activa						19.040
4650 Overdrachten	200.000	200.000	200.000	200.000	456.190	
153102 Economische Ontwikkeling	34.040.400	34.040.400	34.040.400	34.040.400	34.552.410	33.941.885
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						38.852
4600 Subsidies	31.472.500	31.472.500	31.472.500	31.472.500	31.473.500	30.888.089
4650 Overdrachten	2.567.900	2.567.900	2.567.900	2.567.900	3.078.910	3.014.943
32 Economische Samenwerking	**2.011.800**	**2.011.800**	**2.011.800**	**2.011.800**	**2.024.046**	**2.253.731**
153201 UO Buitenl. Econ. Samenwerking	2.011.800	2.011.800	2.011.800	2.011.800	2.024.046	2.253.731
4200 Beloning van Personeel	1.180.400	1.180.400	1.180.400	1.180.400	1.195.647	1.263.736
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	774.100	774.100	774.100	774.100	771.067	929.817
4500 Afschrijving Vaste Activa	57.300	57.300	57.300	57.300	57.332	60.177
33 Handel en Industrie	**524.000**	**524.000**	**524.000**	**524.000**	**530.621**	
153300 Bureau Intellectueel Eigendom	524.000	524.000	524.000	524.000	530.621	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	524.000	524.000	524.000	524.000	530.621	

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
15 Economische Ontwikkeling	**27.180.800**	**27.180.800**	**27.180.800**	**27.180.800**	**26.845.200**	**11.874.100**
01 Bestuursorganen						
150100 Minister van Economische Zaken						
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkel.						
153000 Kabinet Minister Econ Ontwikk						
153001 Economische Inspectie						
153002 Secretaris Generaal EO						
153003 Ministeriële staf						
153005 Beleidsorganisatie EO						
31 Handel en Ambacht						
153101 UO Economische Dienst						
153102 Economische Ontwikkeling						
32 Economische Samenwerking						
153201 UO Buitenl. Econ. Samenwerking						
33 Handel en Industrie	**1.365.800**	**1.365.800**	**1.365.800**	**1.365.800**	**1.348.900**	
153300 Bureau Intellectueel Eigendom	1.365.800	1.365.800	1.365.800	1.365.800	1.348.900	
5400 Andere Inkomsten	1.365.800	1.365.800	1.365.800	1.365.800	1.348.900	

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
34 Econ.Ontwikkeling en Innovatie	**2.156.700**	**2.156.700**	**2.156.700**	**2.156.700**	**1.496.728**	**1.205.913**
153401 UO Econ. Ontwikk. en innovatie	2.156.700	2.156.700	2.156.700	2.156.700	1.496.728	1.205.913
4200 Beloning van Personeel	1.099.600	1.099.600	1.099.600	1.099.600	1.093.329	996.896
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	997.100	997.100	997.100	997.100	304.433	208.586
4500 Afschrijving Vaste Activa						430
4600 Subsidies	60.000	60.000	60.000	60.000	98.965	
36 Telecommunicatie	**13.096.500**	**13.096.500**	**13.096.500**	**13.096.500**	**13.261.909**	
153600 Buro Telecommunicatie en Post	13.096.500	13.096.500	13.096.500	13.096.500	13.261.909	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	13.096.500	13.096.500	13.096.500	13.096.500	13.261.909	
38 Overige Econom. Ontwikkeling	**587.200**	**587.200**	**587.200**	**587.200**	**1.233.610**	**246.684**
153800 Ov. Economische Ontwikkeling	587.200	587.200	587.200	587.200	1.233.610	246.684
4200 Beloning van Personeel	187.200	187.200	187.200	187.200	253.610	246.684
4650 Overdrachten	400.000	400.000	400.000	400.000	980.000	

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
34 Econ.Ontwikkeling en Innovatie						
153401 UO Econ. Ontwikk. en innovatie						
36 Telecommunicatie	**25.815.000**	**25.815.000**	**25.815.000**	**25.815.000**	**25.496.300**	**9.374.000**
153600 Buro Telecommunicatie en Post	25.815.000	25.815.000	25.815.000	25.815.000	25.496.300	9.374.000
5400 Andere Inkomsten	25.815.000	25.815.000	25.815.000	25.815.000	25.496.300	9.374.000
38 Overige Econom. Ontwikkeling						**2.500.000**
153800 Ov. Economische Ontwikkeling						2.500.000
5400 Andere Inkomsten						2500000

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
16 Onderwijs, Wetens.Cult.& Sport	**331.466.600**	**331.466.600**	**331.466.600**	**331.466.600**	**329.010.118**	**340.239.698**
01 Bestuursorganen	**411.400**	**411.400**	**411.400**	**411.400**	**366.352**	**504.707**
160100 Minister van OWCS	411.400	411.400	411.400	411.400	366.352	504.707
4200 Beloning van Personeel	286.400	286.400	286.400	286.400	274.514	383.763
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	125.000	125.000	125.000	125.000	91.838	123.290
4700 Sociale Zekerheid						-2.346
40 Algemeen beheer OWCS	**15.210.300**	**15.210.300**	**15.210.300**	**15.210.300**	**15.310.911**	**15.911.228**
164000 Kabinet Minister OWCS	777.200	777.200	777.200	777.200	604.163	377.370
4200 Beloning van Personeel	626.600	626.600	626.600	626.600	599.413	372.317
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	150.600	150.600	150.600	150.600	4.750	5.053
164001 Secretaris Generaal OWCS	198.300	198.300	198.300	198.300	203.174	-1.620.897
4200 Beloning van Personeel	198.300	198.300	198.300	198.300	203.174	138.669
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						6.849
4650 Overdrachten						-1.766.415
164002 Ministeriële staf	900.200	900.200	900.200	900.200	722.333	669.016
4200 Beloning van Personeel	768.100	768.100	768.100	768.100	615.817	589.445
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	132.100	132.100	132.100	132.100	106.515	79.571
164004 Beleidsorganisatie OWCS	3.358.500	3.358.500	3.358.500	3.358.500	4.411.224	4.376.761
4200 Beloning van Personeel	2.128.200	2.128.200	2.128.200	2.128.200	2.060.575	1.951.929
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	622.800	622.800	622.800	622.800	1.714.373	1.809.959
4500 Afschrijving Vaste Activa	602.500	602.500	602.500	602.500	602.480	613.023
4650 Overdrachten	5.000	5.000	5.000	5.000	33.795	3.870
4700 Sociale Zekerheid						-2.021
164006 UO Uitvoeringsteam O&W	3.468.400	3.468.400	3.468.400	3.468.400	3.454.526	3.414.316
4200 Beloning van Personeel	2.110.700	2.110.700	2.110.700	2.110.700	1.909.568	1.773.032
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	909.600	909.600	909.600	909.600	902.866	1.128.743
4500 Afschrijving Vaste Activa	443.500	443.500	443.500	443.500	443.510	502.748
4600 Subsidies	4.600	4.600	4.600	4.600	4.655	
4650 Overdrachten					193.927	9.792
164007 Openbaar Onderwijs	3.992.300	3.992.300	3.992.300	3.992.300	3.347.701	5.995.064
4200 Beloning van Personeel	1.919.500	1.919.500	1.919.500	1.919.500	1.988.699	4.009.745
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.035.600	2.035.600	2.035.600	2.035.600	1.323.867	1.959.997
4500 Afschrijving Vaste Activa	33.400	33.400	33.400	33.400	33.366	17.262
4600 Subsidies	3.800	3.800	3.800	3.800	1.769	1.907
4650 Overdrachten						5.490
4700 Sociale Zekerheid						662
164008 Vergoeding administratiekosten	2.515.400	2.515.400	2.515.400	2.515.400	2.567.791	2.699.598
4650 Overdrachten	2.515.400	2.515.400	2.515.400	2.515.400	2.567.791	2.699.598
41 Examenaangelegenheden	**3.087.100**	**3.087.100**	**3.087.100**	**3.087.100**	**2.887.590**	**2.816.845**
164100 UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.	3.087.100	3.087.100	3.087.100	3.087.100	2.887.590	2.816.845
4200 Beloning van Personeel	1.185.900	1.185.900	1.185.900	1.185.900	1.148.334	893.445
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.638.700	1.638.700	1.638.700	1.638.700	1.476.766	1.591.722
4500 Afschrijving Vaste Activa	262.500	262.500	262.500	262.500	262.490	331.679
42 Openbaar funderend onderwijs	**25.375.300**	**25.375.300**	**25.375.300**	**25.375.300**	**24.163.446**	**28.648.943**
164200 Openbaar Funderend Onderwijs	25.375.300	25.375.300	25.375.300	25.375.300	24.163.446	23.761.487
4200 Beloning van Personeel	23.680.500	23.680.500	23.680.500	23.680.500	22.711.443	21.975.934
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.555.500	1.555.500	1.555.500	1.555.500	1.311.833	1.707.483
4500 Afschrijving Vaste Activa	95.300	95.300	95.300	95.300	95.295	27.170
4600 Subsidies	44.000	44.000	44.000	44.000	44.874	48.226
4650 Overdrachten						2.674

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
16 Onderwijs, Wetens.Cult.& Sport	**5.640.100**	**5.640.100**	**5.640.100**	**5.640.100**	**9.500.000**	**13.777.610**
01 Bestuursorganen						
160100 Minister van OWCS						
40 Algemeen beheer OWCS	**10.200**	**10.200**	**10.200**	**10.200**	**10.200**	**7.733.621**
164000 Kabinet Minister OWCS						
164001 Secretaris Generaal OWCS						
164002 Ministeriële staf						
164004 Beleidsorganisatie OWCS	10.200	10.200	10.200	10.200	10.200	
5400 Andere Inkomsten	10.200	10.200	10.200	10.200	10.200	
164006 UO Uitvoeringsteam O&W						7.733.621
5400 Andere Inkomsten						7.733.621
164007 Openbaar Onderwijs						
164008 Vergoeding administratiekosten						
41 Examenaangelegenheden	**1.089.800**	**1.089.800**	**1.089.800**	**1.089.800**	**1.089.800**	**1.501.370**
164100 UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.	1.089.800	1.089.800	1.089.800	1.089.800	1.089.800	1.501.370
5400 Andere Inkomsten	1.089.800	1.089.800	1.089.800	1.089.800	1.089.800	1.501.370
42 Openbaar funderend onderwijs						
164200 Openbaar Funderend Onderwijs						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
164201 Openbaar Speciaal Onderwijs						4.887.456
4200 Beloning van Personeel						4.881.652
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						5.525
4500 Afschrijving Vaste Activa						279
43 Bijzonder funderend onderwijs	**54.531.000**	**54.531.000**	**54.531.000**	**54.531.000**	**55.599.715**	**54.269.160**
164300 Bijzonder Funderend Onderwijs	54.530.500	54.530.500	54.530.500	54.530.500	55.599.245	54.251.921
4200 Beloning van Personeel					3.231.400	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst					400	
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.100	2.100	2.100	2.100	2.140	2.460
4600 Subsidies					177.914	188.287
4650 Overdrachten	54.528.400	54.528.400	54.528.400	54.528.400	52.187.391	54.061.174
164301 Bijzonder Speciaal Onderwijs	500	500	500	500	470	17.239
4200 Beloning van Personeel						16.699
4500 Afschrijving Vaste Activa	500	500	500	500	470	540
44 Openbaar speciaal onderwijs	**8.025.700**	**8.025.700**	**8.025.700**	**8.025.700**	**7.832.169**	**2.980.819**
164400 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	5.836.100	5.836.100	5.836.100	5.836.100	5.716.658	2.868.945
4200 Beloning van Personeel	5.455.500	5.455.500	5.455.500	5.455.500	5.391.336	2.527.132
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	321.200	321.200	321.200	321.200	267.343	326.047
4500 Afschrijving Vaste Activa	49.500	49.500	49.500	49.500	49.507	10.043
4600 Subsidies	9.900	9.900	9.900	9.900	8.472	5.724
164401 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	2.189.600	2.189.600	2.189.600	2.189.600	2.115.511	111.874
4200 Beloning van Personeel	2.091.500	2.091.500	2.091.500	2.091.500	1.998.033	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	92.000	92.000	92.000	92.000	111.891	111.874
4600 Subsidies	6.100	6.100	6.100	6.100	5.586	
45 Bijzonder speciaal onderwijs	**7.796.200**	**7.796.200**	**7.796.200**	**7.796.200**	**7.948.812**	**7.466.672**
164500 Bijzonder Speciaal Onderwijs	7.796.200	7.796.200	7.796.200	7.796.200	7.948.812	7.466.672
4200 Beloning van Personeel					446.600	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst					400	
4500 Afschrijving Vaste Activa	500	500	500	500		
4600 Subsidies					23.461	25.326
4650 Overdrachten	7.795.700	7.795.700	7.795.700	7.795.700	7.478.351	7.441.346
46 Openbaar voortgezet onderwijs	**36.448.900**	**36.448.900**	**36.448.900**	**36.448.900**	**31.904.149**	**34.180.424**
164600 Openbaar VSBO	20.231.200	20.231.200	20.231.200	20.231.200	16.943.769	18.662.448
4200 Beloning van Personeel	18.439.900	18.439.900	18.439.900	18.439.900	15.182.667	17.054.931
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.499.000	1.499.000	1.499.000	1.499.000	1.456.044	1.439.212
4500 Afschrijving Vaste Activa	53.100	53.100	53.100	53.100	53.129	34.168
4600 Subsidies	38.800	38.800	38.800	38.800	47.388	27.984
4650 Overdrachten	200.400	200.400	200.400	200.400	204.541	106.153
164601 Openbaar HAVO/VWO	9.984.900	9.984.900	9.984.900	9.984.900	8.524.245	9.261.967
4200 Beloning van Personeel	9.455.100	9.455.100	9.455.100	9.455.100	8.013.926	8.433.763
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	464.800	464.800	464.800	464.800	446.775	766.156
4500 Afschrijving Vaste Activa	50.300	50.300	50.300	50.300	50.324	46.785
4600 Subsidies	14.700	14.700	14.700	14.700	13.220	15.264
164602 Openbaar Vakonderwijs	6.232.800	6.232.800	6.232.800	6.232.800	6.379.348	600.504
4200 Beloning van Personeel	5.430.200	5.430.200	5.430.200	5.430.200	5.527.804	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	732.100	732.100	732.100	732.100	838.976	592.236
4500 Afschrijving Vaste Activa	56.800	56.800	56.800	56.800		
4600 Subsidies	13.700	13.700	13.700	13.700	12.568	8.268
164700 Openbaar Vakonderwijs					56.788	5.655.505
4200 Beloning van Personeel						5.627.610
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						9.110
4500 Afschrijving Vaste Activa					56.788	18.784

Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
164201 Openbaar Speciaal Onderwijs						
43 Bijzonder funderend onderwijs						
164300 Bijzonder Funderend Onderwijs						
164301 Bijzonder Speciaal Onderwijs						
44 Openbaar speciaal onderwijs						
164400 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.						
164401 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.						
45 Bijzonder speciaal onderwijs						
164500 Bijzonder Speciaal Onderwijs						
46 Openbaar voortgezet onderwijs						
164600 Openbaar VSBO						
164601 Openbaar HAVO/VWO						
164602 Openbaar Vakonderwijs						
164700 Openbaar Vakonderwijs						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
47 Bijzonder voortgezet onderwijs	**54.871.700**	**54.871.700**	**54.871.700**	**54.871.700**	**55.995.717**	**56.406.718**
164701 Bijzonder HAVO/VWO/MAO/KABO	17.076.600	17.076.600	17.076.600	17.076.600	17.413.226	16.985.453
4200 Beloning van Personeel					915.600	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst					2.400	
4500 Afschrijving Vaste Activa	100	100	100	100	140	161
4600 Subsidies					44.036	43.824
4650 Overdrachten	17.076.500	17.076.500	17.076.500	17.076.500	16.451.049	16.941.468
164702 Bijzonder VSBO	37.795.100	37.795.100	37.795.100	37.795.100	38.582.492	39.421.265
4400 Verbruik van Goederen & Dienst					1.200	
4600 Subsidies					110.324	121.232
4650 Overdrachten	37.795.100	37.795.100	37.795.100	37.795.100	38.470.968	39.300.033
48 Bijzonder hoger onderwijs	**13.800.000**	**13.800.000**	**13.800.000**	**13.800.000**	**16.758.000**	**13.467.470**
164800 Universiteit	13.800.000	13.800.000	13.800.000	13.800.000	16.758.000	13.467.470
4650 Overdrachten	13.800.000	13.800.000	13.800.000	13.800.000	16.758.000	13.467.470
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwijs	**46.997.100**	**46.997.100**	**46.997.100**	**46.997.100**	**42.576.225**	**48.682.211**
164900 Inspectie Onderwijs	1.749.500	1.749.500	1.749.500	1.749.500	1.515.629	1.381.480
4200 Beloning van Personeel	1.126.500	1.126.500	1.126.500	1.126.500	1.110.000	752.018
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	617.500	617.500	617.500	617.500	400.150	567.863
4500 Afschrijving Vaste Activa	5.500	5.500	5.500	5.500	5.478	11.038
4700 Sociale Zekerheid						50.561
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven	36.422.600	36.422.600	36.422.600	36.422.600	33.409.757	36.844.702
4200 Beloning van Personeel	812.200	812.200	812.200	812.200	236.489	613.924
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	8.052.100	8.052.100	8.052.100	8.052.100	6.596.516	9.748.662
4500 Afschrijving Vaste Activa						92.928
4650 Overdrachten	27.558.300	27.558.300	27.558.300	27.558.300	26.576.752	26.373.145
4700 Sociale Zekerheid						16.044
164902 Onderwijsondersteuning	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.827.912	3.015.000
4650 Overdrachten	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.827.912	3.015.000
164903 Onderwijsvernieuwing	6.125.000	6.125.000	6.125.000	6.125.000	4.822.928	7.441.028
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	75.000	75.000	75.000	75.000	582.967	1.400.000
4500 Afschrijving Vaste Activa						801
4650 Overdrachten	6.050.000	6.050.000	6.050.000	6.050.000	4.239.960	6.040.227
50 Overige onderwijs	**32.647.300**	**32.647.300**	**32.647.300**	**32.647.300**	**34.679.040**	**36.019.389**
165000 Bijzonder Vakonderwijs	18.475.500	18.475.500	18.475.500	18.475.500	18.838.579	19.221.011
4200 Beloning van Personeel					1.048.500	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst					400	
4500 Afschrijving Vaste Activa	100	100	100	100	131	151
4600 Subsidies					49.343	52.931
4650 Overdrachten	18.475.400	18.475.400	18.475.400	18.475.400	17.740.205	19.167.929
165001 Bevordering studie	700.000	700.000	700.000	700.000	1.500.000	1.003.497
4700 Sociale Zekerheid	700.000	700.000	700.000	700.000	1.500.000	1.003.497
165002 Openbare leergangen	2.212.100	2.212.100	2.212.100	2.212.100	2.218.712	2.405.375
4200 Beloning van Personeel						120.021
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	273.500	273.500	273.500	273.500	237.120	146.955
4500 Afschrijving Vaste Activa	23.000	23.000	23.000	23.000	22.954	2.170
4600 Subsidies	400	400	400	400	3.538	
4650 Overdrachten	1.915.200	1.915.200	1.915.200	1.915.200	1.955.100	2.136.229
165003 Pedagogische en sociale opl.	321.700	321.700	321.700	321.700	850.459	416.428
4200 Beloning van Personeel					21.600	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	100.000	100.000	100.000	100.000	153.000	98.993
4500 Afschrijving Vaste Activa	100	100	100	100	139	160
4600 Subsidies					745	1.050
4650 Overdrachten	221.600	221.600	221.600	221.600	674.975	316.225

Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
47 Bijzonder voortgezet onderwijs						
164701 Bijzonder HAVO/VWO/MAO/KABO						
164702 Bijzonder VSBO						
48 Bijzonder hoger onderwijs						
164800 Universiteit						
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwijs						
164900 Inspectie Onderwijs						
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven						
164902 Onderwijsondersteuning						
164903 Onderwijsvernieuwing						
50 Overige onderwijs	**4.540.100**	**4.540.100**	**4.540.100**	**4.540.100**	**8.400.000**	**4.478.201**
165000 Bijzonder Vakonderwijs						
165001 Bevordering studie	4.540.100	4.540.100	4.540.100	4.540.100	8.400.000	4.478.201
5400 Andere Inkomsten	4.540.100	4.540.100	4.540.100	4.540.100	8.400.000	4.478.201
165002 Openbare leergangen						
165003 Pedagogische en sociale opl.						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
165004 Begel., vorming jeugd en volw.	4.827.600	4.827.600	4.827.600	4.827.600	4.928.155	5.547.552
4650 Overdrachten	4.827.600	4.827.600	4.827.600	4.827.600	4.928.155	5.547.552
165005 Overige Uitgaven Onderwijs	6.110.400	6.110.400	6.110.400	6.110.400	6.343.135	7.425.527
4200 Beloning van Personeel						385.780
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						2.325
4500 Afschrijving Vaste Activa	6.110.400	6.110.400	6.110.400	6.110.400	6.110.385	7.023.431
4650 Overdrachten					232.750	13.991
51 Cultuur en Sport algemeen	**12.575.300**	**12.575.300**	**12.575.300**	**12.575.300**	**12.656.409**	**13.016.234**
165101 UO Uitvoeringsorganisatie C&S	12.575.300	12.575.300	12.575.300	12.575.300	12.656.409	13.016.234
4200 Beloning van Personeel	2.727.900	2.727.900	2.727.900	2.727.900	2.214.048	1.995.993
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.522.400	3.522.400	3.522.400	3.522.400	3.411.262	3.637.026
4500 Afschrijving Vaste Activa						652
4600 Subsidies					186	
4650 Overdrachten	6.325.000	6.325.000	6.325.000	6.325.000	7.030.912	7.383.024
4700 Sociale Zekerheid						-460
52 Openbaar bibliotheekwerk	**3.900.000**	**3.900.000**	**3.900.000**	**3.900.000**	**3.958.010**	**4.151.201**
165200 Bibliotheka Publiko Korsou	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.958.010	4.151.201
4400 Verbruik van Goederen & Dienst					30.400	
4650 Overdrachten	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.927.610	4.151.201
53 Sport	**7.920.000**	**7.920.000**	**7.920.000**	**7.920.000**	**8.084.990**	**8.421.700**
165300 Subsidies en bijdragen Sport	7.920.000	7.920.000	7.920.000	7.920.000	8.084.990	8.421.700
4650 Overdrachten	7.920.000	7.920.000	7.920.000	7.920.000	8.084.990	8.421.700
54 Cultuur	**926.200**	**926.200**	**926.200**	**926.200**	**1.350.170**	**10.690.654**
165400 Subsidies en bijdragen Cultuur	926.200	926.200	926.200	926.200	1.350.170	2.268.954
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	25.000	25.000	25.000	25.000	186.420	14.888
4650 Overdrachten	901.200	901.200	901.200	901.200	1.163.750	2.254.066
55 Oudheidkunde en Musea	**2.012.300**	**2.012.300**	**2.012.300**	**2.012.300**	**2.007.646**	**1.854.700**
165500 Subs.bijdr. Oudheidk. en musea	1.920.000	1.920.000	1.920.000	1.920.000	1.915.346	1.754.700
4650 Overdrachten	1.920.000	1.920.000	1.920.000	1.920.000	1.915.346	1.754.700
165501 Monumentenbureau	92.300	92.300	92.300	92.300	92.300	100.000
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	92.300	92.300	92.300	92.300	92.300	100.000
58 Overige Cultuur en Sport	**4.930.800**	**4.930.800**	**4.930.800**	**4.930.800**	**4.930.767**	**9.172.324**
165800 Subs.bijdrage Ov.Cult.&Recr.						335.301
4650 Overdrachten						335.301
165801 Ov. uitgaven Cultuur en Recr.	4.930.800	4.930.800	4.930.800	4.930.800	4.930.767	8.837.022
4200 Beloning van Personeel						3.494.240
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	54.083
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.326.600	1.326.600	1.326.600	1.326.600	1.326.576	1.524.800
4650 Overdrachten	3.504.200	3.504.200	3.504.200	3.504.200	3.504.191	3.763.900

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
165004 Begel., vorming jeugd en volw.						
165005 Overige Uitgaven Onderwijs						
51 Cultuur en Sport algemeen						
165101 UO Uitvoeringsorganisatie C&S						
52 Openbaar bibliotheekwerk						
165200 Bibliotheka Publiko Korsou						
53 Sport						
165300 Subsidies en bijdragen Sport						
54 Cultuur						
165400 Subsidies en bijdragen Cultuur						
55 Oudheidkunde en Musea						**61.185**
165500 Subs.bijdr. Oudheidk. en musea						
165501 Monumentenbureau						61.185
5400 Andere inkomsten						61.185
58 Overige Cultuur en Sport						**1.410**
165800 Subs.bijdrage Ov.Cult.&Recr.						
165801 Ov. uitgaven Cultuur en Recr.						1.410
						1410

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
17 Sociale Ontw,Arbeid & Welzijn	**141.079.800**	**141.064.900**	**141.082.000**	**141.110.100**	**167.133.290**	**407.568.969**
01 Bestuursorganen	**563.800**	**563.800**	**563.800**	**563.800**	**578.805**	**513.477**
170100 Minister van SOAW	563.800	563.800	563.800	563.800	578.805	513.477
4200 Beloning van Personeel	296.500	296.500	296.500	296.500	285.039	174.148
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	267.300	267.300	267.300	267.300	293.766	343.524
4700 Sociale Zekerheid						-4.195
60 Algemeen beheer SOAW	**9.527.400**	**9.512.517**	**9.529.648**	**9.557.660**	**10.608.590**	**8.813.598**
176000 Kabinet Minister SOAW	697.100	697.100	697.100	697.100	708.470	417.370
4200 Beloning van Personeel	544.300	544.300	544.300	544.300	555.728	379.881
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	152.800	152.800	152.800	152.800	152.742	37.489
176001 Inspectie Arbeidszaken	1.795.400	1.795.400	1.795.400	1.795.400	1.690.174	1.548.821
4200 Beloning van Personeel	1.587.300	1.587.300	1.587.300	1.587.300	1.382.103	1.336.189
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	197.400	197.400	197.400	197.400	297.360	200.319
4500 Afschrijving Vaste Activa	10.700	10.700	10.700	10.700	10.712	12.313
176002 Secretaris Generaal SOAW	231.600	231.600	231.600	231.600	222.994	200.465
4200 Beloning van Personeel	231.600	231.600	231.600	231.600	222.994	191.351
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						9.114
176003 Ministeriële staf	1.878.500	1.878.500	1.878.500	1.878.500	3.857.659	1.859.424
4200 Beloning van Personeel	1.237.400	1.237.400	1.237.400	1.237.400	1.331.090	1.067.612
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	641.100	641.100	641.100	641.100	2.526.568	739.717
4500 Afschrijving Vaste Activa						52.095
176005 Beleidsorganisatie SOAW	4.924.800	4.909.917	4.927.048	4.955.060	4.129.294	4.787.518
4200 Beloning van Personeel	1.914.900	1.914.900	1.914.900	1.914.900	2.449.192	1.783.038
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.068.400	2.053.517	2.070.648	2.098.660	738.618	1.873.100
4500 Afschrijving Vaste Activa	941.500	941.500	941.500	941.500	941.483	909.698
4650 Overdrachten						223.080
4700 Sociale Zekerheid						-1.398
61 Bijstandverlening	**73.064.400**	**73.064.400**	**73.064.400**	**73.064.400**	**86.939.258**	**247.247.465**
176100 UO Regiokantoren	6.518.000	6.518.000	6.518.000	6.518.000	6.546.244	6.395.879
4200 Beloning van Personeel	5.131.300	5.131.300	5.131.300	5.131.300	4.898.207	5.132.242
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.339.200	1.339.200	1.339.200	1.339.200	1.645.094	1.256.816
4500 Afschrijving Vaste Activa	47.500	47.500	47.500	47.500	2.943	3.383
4650 Overdrachten						3.438
176101 Sociale Zorg	16.349.300	16.349.300	16.349.300	16.349.300	31.077.700	197.324.348
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	64.747
4650 Overdrachten	912.000	912.000	912.000	912.000	931.000	151.826
4700 Sociale Zekerheid	15.377.300	15.377.300	15.377.300	15.377.300	30.086.700	197.107.774
176102 Maatschappelijke Zorg	46.976.700	46.976.700	46.976.700	46.976.700	46.227.826	42.627.238
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.334.300	1.334.300	1.334.300	1.334.300	1.485.426	1.563.598
4650 Overdrachten	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000		
4700 Sociale Zekerheid	41.642.400	41.642.400	41.642.400	41.642.400	44.742.400	41.063.640
176103 Electra- en watersubsidie	920.800	920.800	920.800	920.800	837.900	900.000
4600 Subsidies	920.800	920.800	920.800	920.800	837.900	900.000
176104 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	2.870.500	2.870.500	2.870.500	2.870.500	2.249.588	
4200 Beloning van Personeel	2.401.600	2.401.600	2.401.600	2.401.600	1.353.832	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	468.900	468.900	468.900	468.900	895.756	

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
17 Sociale Ontw,Arbeid & Welzijn	**2.385.908**	**2.385.908**	**2.385.908**	**2.385.908**	**6.504.700**	**6.153.500**
01 Bestuursorganen						
170100 Minister van SOAW						
60 Algemeen beheer SOAW						
176000 Kabinet Minister SOAW						
176001 Inspectie Arbeidszaken						
176002 Secretaris Generaal SOAW						
176003 Ministeriële staf						
176005 Beleidsorganisatie SOAW						
61 Bijstandverlening	**2.385.908**	**2.385.908**	**2.385.908**	**2.385.908**	**2.580.000**	**2.016.827**
176100 UO Regiokantoren	284.100	284.100	284.100	284.100		
5400 Andere Inkomsten	284.100	284.100	284.100	284.100		
176101 Sociale Zorg	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	2.380.000	1.932.178
5400 Andere Inkomsten	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	2.380.000	1.932.178
176102 Maatschappelijke Zorg	201.808	201.808	201.808	201.808	200.000	84.625
5400 Andere Inkomsten	201.808	201.808	201.808	201.808	200.000	84.625
176103 Electra- en watersubsidie						
176104 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
176105 UO Bureau Mediation	429.100	429.100	429.100	429.100		
4200 Beloning van Personeel	98.000	98.000	98.000	98.000		
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	84.500	84.500	84.500	84.500		
4500 Afschrijving Vaste Activa	246.600	246.600	246.600	246.600		
62 Werkgelegenheid	**8.131.100**	**8.131.100**	**8.131.100**	**8.131.100**	**14.915.253**	**10.100.222**
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid	4.483.100	4.483.100	4.483.100	4.483.100	4.706.383	3.301.393
4200 Beloning van Personeel	2.406.900	2.406.900	2.406.900	2.406.900	2.062.870	1.826.133
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.098.100	1.098.100	1.098.100	1.098.100	1.379.075	1.073.756
4500 Afschrijving Vaste Activa	85.400	85.400	85.400	85.400	85.419	86.066
4600 Subsidies						312.000
4650 Overdrachten	892.700	892.700	892.700	892.700	1.179.018	3.438
176202 UO Bureau Mediation					420.655	1.144.992
4200 Beloning van Personeel					174.073	676.438
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						250.050
4500 Afschrijving Vaste Activa					246.582	220.525
4700 Sociale Zekerheid						-2.021
176203 UO Bedrijfsvoer. Regiokantoren					6.064.216	1.679.852
4200 Beloning van Personeel					6.016.700	1.228.290
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						407.662
4500 Afschrijving Vaste Activa					47.516	43.900
176204 Sociale werkplaatsen	3.648.000	3.648.000	3.648.000	3.648.000	3.724.000	3.973.985
4650 Overdrachten	3.648.000	3.648.000	3.648.000	3.648.000	3.724.000	3.973.985
63 Maatschap. Begeleid. en Advies	**22.429.700**	**22.429.700**	**22.429.700**	**22.429.700**	**21.950.322**	**16.753.626**
176300 Maatsch. Opbouw en Begeleiding	1.517.200	1.517.200	1.517.200	1.517.200	1.575.600	894.076
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	17.200	17.200	17.200	17.200	86.000	894.076
4600 Subsidies	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.349.950	
4650 Overdrachten					139.650	
176301 Jeugdzorg	14.734.400	14.734.400	14.734.400	14.734.400	12.957.472	15.859.550
4650 Overdrachten	14.734.400	14.734.400	14.734.400	14.734.400	12.957.472	15.859.550
176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	6.178.100	6.178.100	6.178.100	6.178.100	7.417.251	
4200 Beloning van Personeel	3.128.500	3.128.500	3.128.500	3.128.500	2.607.308	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.205.400	1.205.400	1.205.400	1.205.400	2.321.637	
4500 Afschrijving Vaste Activa	328.200	328.200	328.200	328.200	328.200	
4650 Overdrachten	1.516.000	1.516.000	1.516.000	1.516.000	2.160.106	
64 Soc. Cult. Jeugd en Jongerenw.	**65.000**	**65.000**	**65.000**	**65.000**		
176400 Jeugdwerk	65.000	65.000	65.000	65.000		
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	65.000	65.000	65.000	65.000		
65 Bejaardenoorden	**13.202.200**	**13.202.200**	**13.202.200**	**13.202.200**	**13.273.200**	**11.105.809**
176500 Subsid.bijdr. Bejaardenoorden	13.202.200	13.202.200	13.202.200	13.202.200	13.273.200	11.105.809
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	13.202.200	13.202.200	13.202.200	13.202.200	13.273.200	11.105.809
66 Landsbemiddelaar	**1.068.300**	**1.068.300**	**1.068.300**	**1.068.300**	**1.188.416**	
176601 Bureau Landsbemiddelaar	1.068.300	1.068.300	1.068.300	1.068.300	1.188.416	
4200 Beloning van Personeel	558.400	558.400	558.400	558.400	490.666	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	446.300	446.300	446.300	446.300	634.149	
4500 Afschrijving Vaste Activa	63.600	63.600	63.600	63.600	63.600	

Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
176105 UO Bureau Mediation						
62 Werkgelegenheid					**3.924.700**	**4.136.698**
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid						
176202 UO Bureau Mediation						
176203 UO Bedrijfsvoer. Regiokantoren					3.924.700	4.136.698
5400 Andere Inkomsten					3.924.700	4.136.698
176204 Sociale werkplaatsen						
63 Maatschap. Begeleid. en Advies						
176300 Maatsch. Opbouw en Begeleiding						
176301 Jeugdzorg						
176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg						
64 Soc. Cult. Jeugd en Jongerenw.						
176400 Jeugdwerk						
65 Bejaardenoorden						
176500 Subsid.bijdr. Bejaardenoorden						
66 Landsbemiddelaar						
176601 Bureau Landsbemiddelaar						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
68 Ov.Soc.Voorz. Maatsch.Dnstverl	**12.027.900**	**12.027.900**	**12.027.900**	**12.027.900**	**17.679.446**	**113.034.773**
176801 UO Uitv.team Fam. Jeugd,Soc.o.					2.659.814	5.887.570
4200 Beloning van Personeel					2.639.800	2.243.100
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						2.198.164
4500 Afschrijving Vaste Activa					20.014	29.188
4650 Overdrachten						1.417.117
176802 Sociale verzekeringen					2.991.700	106.893.585
4700 Sociale Zekerheid					2.991.700	106.893.585
176803 Overige uitgaven SOAW	12.027.900	12.027.900	12.027.900	12.027.900	12.027.932	253.618
4200 Beloning van Personeel						253.618
4600 Subsidies	12.027.900	12.027.900	12.027.900	12.027.900	12.027.932	

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
68 Ov.Soc.Voorz. Maatsch.Dnstverl						
176801 UO Uitv.team Fam. Jeugd,Soc.o.						
176802 Sociale verzekeringen						
176803 Overige uitgaven SOAW						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
18 Gezondheid, Milieu & Natuur	**326.550.500**	**333.180.500**	**376.060.500**	**374.370.100**	**303.685.669**	**62.419.991**
01 Bestuursorganen	**365.400**	**365.400**	**365.400**	**365.400**	**352.885**	**359.768**
180100 Minister Gezondh. Milieu,Nat.	365.400	365.400	365.400	365.400	352.885	359.768
4200 Beloning van Personeel	286.000	286.000	286.000	286.000	274.514	194.218
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	79.400	79.400	79.400	79.400	78.371	163.675
4500 Afschrijving Vaste Activa						4.672
4700 Sociale Zekerheid						-2.797
26 Riolering en waterzuivering					**33.104**	**7.945**
182601 UO Milieu en Natuur Beheer					33.104	7.945
4500 Afschrijving Vaste Activa					33.104	7.945
70 Alg.beh. Gezondh. Mil. Natuur	**7.461.400**	**7.461.400**	**7.461.400**	**7.461.400**	**6.883.361**	**7.353.957**
187000 Kabinet Minister GMN	853.700	853.700	853.700	853.700	726.185	417.782
4200 Beloning van Personeel	829.800	829.800	829.800	829.800	707.315	409.466
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	23.900	23.900	23.900	23.900	18.870	8.316
187001 Raad voor de Volksgezondheid	304.800	304.800	304.800	304.800	268.223	112.734
4200 Beloning van Personeel	157.300	157.300	157.300	157.300	84.038	109.019
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	147.300	147.300	147.300	147.300	183.999	3.400
4500 Afschrijving Vaste Activa						315
4600 Subsidies	200	200	200	200	186	
187002 Secretaris Generaal GMN	211.700	211.700	211.700	211.700	207.192	180.282
4200 Beloning van Personeel	196.300	196.300	196.300	196.300	196.369	177.370
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	15.400	15.400	15.400	15.400	10.823	2.911
187003 Ministeriële staf	957.900	957.900	957.900	957.900	725.969	854.264
4200 Beloning van Personeel	878.800	878.800	878.800	878.800	659.197	749.434
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	79.100	79.100	79.100	79.100	66.772	104.408
4700 Sociale Zekerheid						423
187005 Beleidsorganisatie GMN	5.133.300	5.133.300	5.133.300	5.133.300	4.955.792	5.788.895
4200 Beloning van Personeel	2.700.500	2.700.500	2.700.500	2.700.500	2.272.995	2.110.473
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.362.100	2.362.100	2.362.100	2.362.100	2.612.051	3.603.336
4500 Afschrijving Vaste Activa	70.700	70.700	70.700	70.700	70.746	75.085
71 Prev. en Curat. Gezondheidsz.	**22.704.700**	**22.704.700**	**22.704.700**	**22.704.700**	**20.075.763**	**19.021.994**
187100 Inspectie Volksgezondheid	2.780.200	2.780.200	2.780.200	2.780.200	2.654.218	2.022.195
4200 Beloning van Personeel	2.181.300	2.181.300	2.181.300	2.181.300	2.119.313	1.532.306
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	580.400	580.400	580.400	580.400	516.422	472.414
4500 Afschrijving Vaste Activa	18.500	18.500	18.500	18.500	18.482	17.476
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken	18.789.600	18.789.600	18.789.600	18.789.600	17.421.545	16.576.951
4200 Beloning van Personeel	13.244.700	13.244.700	13.244.700	13.244.700	11.202.149	12.124.869
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	3.852.000	3.852.000	3.852.000	3.852.000	4.501.531	2.950.240
4500 Afschrijving Vaste Activa	491.500	491.500	491.500	491.500	491.459	461.249
4600 Subsidies	206.600	206.600	206.600	206.600	210.872	
4650 Overdrachten	994.800	994.800	994.800	994.800	1.015.535	1.042.615
4700 Sociale Zekerheid						-2.021
187103 Volksgezondheid Instituut Cur.	1.134.900	1.134.900	1.134.900	1.134.900		422.847
4200 Beloning van Personeel	561.900	561.900	561.900	561.900		
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	573.000	573.000	573.000	573.000		422.847

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
18 Gezondheid, Milieu & Natuur	**11.042.800**	**11.042.900**	**11.043.000**	**11.043.000**	**10.667.200**	**9.833.571**
01 Bestuursorganen						
180100 Minister Gezondh. Milieu,Nat.						
26 Riolering en waterzuivering						
182601 UO Milieu en Natuur Beheer						
70 Alg.beh. Gezondh. Mil. Natuur						
187000 Kabinet Minister GMN						
187001 Raad voor de Volksgezondheid						
187002 Secretaris Generaal GMN						
187003 Ministeriële staf						
187005 Beleidsorganisatie GMN						
71 Prev. en Curat. Gezondheidsz.	**4.489.100**	**4.489.200**	**4.489.300**	**4.489.300**	**4.487.200**	**1.247.090**
187100 Inspectie Volksgezondheid	162.600	162.600	162.600	162.600	160.700	156.603
5400 Andere Inkomsten	162.600	162.600	162.600	162.600	160.700	156.603
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken	4.326.500	4.326.600	4.326.700	4.326.700	4.326.500	1.090.487
5400 Andere Inkomsten	4.326.500	4.326.600	4.326.700	4.326.700	4.326.500	1.090.487
187103 Volksgezondheid Instituut Cur.						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
72 Ambulancevervoer	**2.142.200**	**2.142.200**	**2.142.200**	**2.142.200**	**2.164.659**	**2.380.085**
187200 Subsid.bijdr. Ambulancevervoer	2.142.200	2.142.200	2.142.200	2.142.200	2.164.659	2.380.085
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.781.400	1.781.400	1.781.400	1.781.400	1.803.874	
4500 Afschrijving Vaste Activa	360.800	360.800	360.800	360.800	360.785	414.695
4750 Andere Uitgaven						1.965.390
73 Verpleeginrichtingen	**80.000**	**80.000**	**80.000**	**80.000**	**94.320**	**76.908**
187300 Dr. Caprileskliniek	80.000	80.000	80.000	80.000	94.320	76.908
4200 Beloning van Personeel					14.320	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	76.908
75 Agrar. Zaken, Jacht, Visserij	**7.066.500**	**7.066.500**	**7.066.500**	**7.066.500**	**8.320.633**	**6.779.433**
187500 UO Veterinaire Zaken	3.099.200	3.099.200	3.099.200	3.099.200	3.006.190	2.112.572
4200 Beloning van Personeel	2.045.200	2.045.200	2.045.200	2.045.200	1.905.961	1.523.849
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	985.000	985.000	985.000	985.000	1.030.332	555.348
4500 Afschrijving Vaste Activa	28.000	28.000	28.000	28.000	28.002	32.856
4650 Overdrachten	41.000	41.000	41.000	41.000	41.895	
4700 Sociale Zekerheid						520
187502 UO Agrarisch en Visserijbeheer	3.967.300	3.967.300	3.967.300	3.967.300	5.314.443	4.666.860
4200 Beloning van Personeel	1.357.000	1.357.000	1.357.000	1.357.000	1.033.243	878.323
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.123.600	2.123.600	2.123.600	2.123.600	2.266.274	3.723.456
4500 Afschrijving Vaste Activa	25.500	25.500	25.500	25.500	25.473	65.081
4600 Subsidies					1.300.607	
4650 Overdrachten	461.200	461.200	461.200	461.200	688.847	
76 Milieubeheer	**34.028.200**	**33.728.200**	**33.128.200**	**33.128.200**	**36.589.102**	**3.645.989**
187601 UO Milieu en Natuur Beheer	4.699.600	4.699.600	4.699.600	4.699.600	5.521.142	2.559.099
4200 Beloning van Personeel	2.154.300	2.154.300	2.154.300	2.154.300	1.671.664	1.520.275
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.197.300	2.197.300	2.197.300	2.197.300	3.501.445	755.590
4500 Afschrijving Vaste Activa	348.000	348.000	348.000	348.000	348.032	283.234
187602 Subs.bijdragen Milieu, Natuur	29.328.600	29.028.600	28.428.600	28.428.600	31.067.960	1.086.891
4650 Overdrachten	29.328.600	29.028.600	28.428.600	28.428.600	31.067.960	1.086.891
77 Lijkbezorging	**52.000**	**52.000**	**52.000**	**52.000**	**52.000**	
187700 Begraafplaatsen	52.000	52.000	52.000	52.000	52.000	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	52.000	52.000	52.000	52.000	52.000	
78 Ov. Uitg. Gezondh. Mil.Natuur	**252.650.100**	**259.580.100**	**303.060.100**	**294.060.100**	**229.119.843**	**22.793.912**
187800 Overige uitg. Volksgezondheid	252.650.100	259.580.100	303.060.100	294.060.100	229.119.843	22.793.912
4200 Beloning van Personeel						677.263
4400 Verbruik van Goederen & Dienst						8.158.746
4500 Afschrijving Vaste Activa	16.800	16.800	16.800	16.800	16.848	5.000
4650 Overdrachten	8.563.300	8.563.300	8.563.300	8.563.300	8.319.695	13.952.903
4700 Sociale Zekerheid	244.070.000	251.000.000	294.480.000	285.480.000	220.783.300	
187801 Hospital Nobo Otrobanda						
4500 Afschrijving Vaste Activa				7.309.600		

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
72 Ambulancevervoer	**3.980.000**	**3.980.000**	**3.980.000**	**3.980.000**	**3.980.000**	**1.965.390**
187200 Subsid.bijdr. Ambulancevervoer	3.980.000	3.980.000	3.980.000	3.980.000	3.980.000	1.965.390
5400 Andere Inkomsten	3.980.000	3.980.000	3.980.000	3.980.000	3.980.000	1.965.390
73 Verpleeginrichtingen						
187300 Dr. Caprileskliniek						
75 Agrar. Zaken, Jacht, Visserij	**2.573.700**	**2.573.700**	**2.573.700**	**2.573.700**	**2.200.000**	**2.665.448**
187500 UO Veterinaire Zaken	2.573.700	2.573.700	2.573.700	2.573.700	2.200.000	2.665.448
5400 Andere Inkomsten	2.573.700	2.573.700	2.573.700	2.573.700	2.200.000	2.665.448
187502 UO Agrarisch en Visserijbeheer						
5400 Andere Inkomsten						
76 Milieubeheer						
187601 UO Milieu en Natuur Beheer						
5400 Andere Inkomsten						
187602 Subs.bijdragen Milieu, Natuur						
77 Lijkbezorging						
187700 Begraafplaatsen						
78 Ov. Uitg. Gezondh. Mil.Natuur						**3.955.642**
187800 Overige uitg. Volksgezondheid						3.955.642
5400 Andere Inkomsten						3.955.642
187801 Hospital Nobo Otrobanda				15.648.700		
5400 Andere Inkomsten				15.648.700		

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
19 Financien	**249.555.900**	**253.404.500**	**228.379.800**	**298.199.300**	**169.796.709**	**162.285.022**
01 Bestuursorganen	**1.646.600**	**1.646.600**	**1.646.600**	**1.646.600**	**725.875**	**1.392.328**
190100 Minister van Financiën	1.646.600	1.646.600	1.646.600	1.646.600	725.875	1.392.328
4200 Beloning van Personeel	295.100	295.100	295.100	295.100	274.514	268.807
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	551.500	551.500	551.500	551.500	451.361	1.127.716
4650 Overdrachten	800.000	800.000	800.000	800.000		
4700 Sociale Zekerheid						-4.195
90 Algemeen beheer Financiën	**24.439.100**	**22.939.100**	**22.939.100**	**22.939.100**	**25.841.794**	**23.414.321**
199000 Kabinet Minister FIN	959.100	959.100	959.100	959.100	1.799.009	930.550
4200 Beloning van Personeel	522.100	522.100	522.100	522.100	953.810	569.740
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	170.000	170.000	170.000	170.000	578.167	53.878
4500 Afschrijving Vaste Activa	267.000	267.000	267.000	267.000	267.031	306.933
199001 Secretaris Generaal FIN	1.580.800	1.580.800	1.580.800	1.580.800	1.897.761	1.007.047
4200 Beloning van Personeel	310.800	310.800	310.800	310.800	314.904	232.354
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.270.000	1.270.000	1.270.000	1.270.000	1.582.858	774.693
199002 Ministeriële staf	829.800	829.800	829.800	829.800	1.008.010	842.551
4200 Beloning van Personeel	710.400	710.400	710.400	710.400	785.939	782.858
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	119.400	119.400	119.400	119.400	222.070	59.693
199004 Beleidsorganisatie FIN	3.188.600	3.188.600	3.188.600	3.188.600	2.813.885	1.003.366
4200 Beloning van Personeel	2.478.100	2.478.100	2.478.100	2.478.100	2.014.204	1.748.049
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	710.500	710.500	710.500	710.500	799.681	65.276
4500 Afschrijving Vaste Activa						7.866
4550 Interest						-817.825
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken	10.280.800	10.280.800	10.280.800	10.280.800	10.723.129	9.701.150
4200 Beloning van Personeel	5.395.700	5.395.700	5.395.700	5.395.700	5.434.165	3.991.515
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.756.100	2.756.100	2.756.100	2.756.100	3.160.042	3.074.229
4500 Afschrijving Vaste Activa	2.129.000	2.129.000	2.129.000	2.129.000	2.128.922	2.444.312
4550 Interest						191.094
199007 Stichting OAB	7.600.000	6.100.000	6.100.000	6.100.000	7.600.000	9.929.657
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	7.600.000	6.100.000	6.100.000	6.100.000	7.600.000	9.929.657
91 Belastingen	**65.972.100**	**66.410.410**	**66.468.590**	**66.468.590**	**67.032.572**	**108.199.697**
199100 Douane	24.929.200	24.929.200	24.929.200	24.929.200	25.839.859	23.373.098
4200 Beloning van Personeel	20.374.400	20.374.400	20.374.400	20.374.400	21.449.753	17.863.549
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.835.500	2.835.500	2.835.500	2.835.500	2.670.785	3.455.921
4500 Afschrijving Vaste Activa	1.719.300	1.719.300	1.719.300	1.719.300	1.719.322	2.031.300
4550 Interest						20.578
4700 Sociale Zekerheid						1.749
199102 Sector Fiscale Zaken	1.538.400	1.538.400	1.538.400	1.538.400	1.494.948	1.401.503
4200 Beloning van Personeel	1.082.900	1.082.900	1.082.900	1.082.900	1.111.678	943.396
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	442.600	442.600	442.600	442.600	370.379	439.120
4500 Afschrijving Vaste Activa	12.900	12.900	12.900	12.900	12.891	18.986
199104 Stichting BAB	13.114.400	13.114.400	13.114.400	13.114.400	13.114.432	16.405.780
4500 Afschrijving Vaste Activa	31.600	31.600	31.600	31.600	31.632	189.792
4600 Subsidies	13.082.800	13.082.800	13.082.800	13.082.800	13.082.800	16.215.989

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
19 Financien	**1.569.132.100**	**1.589.027.200**	**1.608.413.700**	**1.662.602.835**	**1.496.160.900**	**1.548.261.568**
01 Bestuursorganen						
190100 Minister van Financiën						
90 Algemeen beheer Financiën	**2.880.600**	**2.880.600**	**2.880.600**	**2.880.600**	**2.880.600**	**1.603.951**
199000 Kabinet Minister FIN						
199001 Secretaris Generaal FIN						
199002 Ministeriële staf						
199004 Beleidsorganisatie FIN						522.847
						522847
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken	2.880.600	2.880.600	2.880.600	2.880.600	2.880.600	1.081.104
5400 Andere Inkomsten	2.880.600	2.880.600	2.880.600	2.880.600	2.880.600	1.081.104
199007 Stichting OAB						
91 Belastingen	**1.500.110.700**	**1.509.195.200**	**1.518.581.700**	**1.572.770.835**	**1.432.759.900**	**1.235.719.910**
199100 Douane	256.132.900	263.661.000	272.989.800	283.019.435	252.888.600	248.501.960
5100 Belastingen	253.932.900	261.461.000	270.789.800	280.819.435	250.688.600	245.645.363
5400 Andere Inkomsten	2.200.000	2.200.000	2.200.000	2.200.000	2.200.000	2.856.597
199102 Sector Fiscale Zaken						
199104 Stichting BAB						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
199105 Nieuwe Belastingorg. Curaçao					26.583.332	67.019.316
4200 Beloning van Personeel					17.212.461	14.420.167
4400 Verbruik van Goederen & Dienst					8.462.142	6.288.814
4500 Afschrijving Vaste Activa					908.729	1.227.229
4550 Interest						224.131
4750 Andere Uitgaven						44.858.975
199106 NBC Inspectie der Belastingen	16.661.500	17.099.810	17.157.990	17.157.990		
4200 Beloning van Personeel	10.337.100	10.775.410	10.833.590	10.833.590		
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	5.518.700	5.518.700	5.518.700	5.518.700		
4500 Afschrijving Vaste Activa	805.700	805.700	805.700	805.700		
199107 NBC Landsontvanger	9.728.600	9.728.600	9.728.600	9.728.600		
4200 Beloning van Personeel	6.943.900	6.943.900	6.943.900	6.943.900		
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	2.681.700	2.681.700	2.681.700	2.681.700		
4500 Afschrijving Vaste Activa	103.000	103.000	103.000	103.000		
93 Geldleningen	**55.663.218**	**60.039.324**	**66.925.022**	**79.086.185**	**52.397.100**	**49.437.219**
199300 Geldleningen	55.663.218	60.039.324	66.925.022	79.086.185	52.397.100	49.437.219
4550 Interest	55.663.218	60.039.324	66.925.022	79.086.185	52.397.100	49.437.219
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	**68.758.704**	**62.274.540**	**22.316.164**	**55.570.707**	**-297.185**	**837.743**
199500 Niet in te delen uitg./ink.	57.758.704	50.524.540	9.816.164	42.320.707	-14.297.185	837.743
4200 Beloning van Personeel	-12.000.000	-17.800.000	-23.300.000	-28.800.000	-15.000.000	
4500 Afschrijving Vaste Activa	7.687.400	19.653.900	23.116.164	40.578.700	702.815	837.743
4750 Andere Uitgaven	62.071.304	48.670.640	10.000.000	30.542.007		
199501 Onvoorziene uitgaven	12.000.000	12.750.000	13.500.000	14.250.000	14.000.000	
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	
4750 Andere Uitgaven	10.000.000	10.750.000	11.500.000	12.250.000	13.000.000	
98 Ov. Financ.Alg. Dekkingsmidd.	**33.076.200**	**40.094.500**	**48.084.300**	**72.488.100**	**24.096.554**	**-20.996.286**
199800 Meldpunt Ongebruik. Transact.	2.304.400	2.304.400	2.304.400	2.304.400	2.192.370	1.724.976
4200 Beloning van Personeel	1.491.700	1.491.700	1.491.700	1.491.700	1.490.837	1.202.572
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	741.100	741.100	741.100	741.100	629.921	459.715
4500 Afschrijving Vaste Activa	71.600	71.600	71.600	71.600	71.612	62.688
199802 Ov. uitgaven Financ./dekk.mid.	30.771.800	37.790.100	45.779.900	70.183.700	21.904.184	15.242.166
4200 Beloning van Personeel	24.528.300	31.546.600	39.536.400	63.940.200	15.534.774	1.180.012
4400 Verbruik van Goederen & Dienst	201.500	201.500	201.500	201.500	201.535	13.334.983
4650 Overdrachten	6.042.000	6.042.000	6.042.000	6.042.000	6.167.875	700.000
4700 Sociale Zekerheid						27.171
199803 Saldo GD/KD						-37.963.428
4750 Andere Uitgaven						-37.963.428

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Gewone Dienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
199105 Nieuwe Belastingorg. Curaçao	6.706.100	6.706.100	6.806.100	6.806.100	1.179.871.300	1.235.719.910
5100 Belastingen					1.173.168.300	1.231.497.522
5400 Andere Inkomsten	6.706.100	6.706.100	6.806.100	6.806.100	6.703.000	4.222.388
199106 NBC Inspectie der Belastingen	1.179.271.700	1.179.528.100	1.177.985.800	1.220.445.300		
5100 Belastingen	1.179.271.700	1.179.528.100	1.177.985.800	1.220.445.300		
199107 NBC Landsontvanger	58.000.000	59.300.000	60.800.000	62.500.000		
5100 Belastingen	58.000.000	59.300.000	60.800.000	62.500.000		
93 Geldleningen						**370.578**
199300 Geldleningen						370.578
5400 Andere Inkomsten						370.578
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	**66.003.600**	**76.814.200**	**86.814.200**	**86.814.200**	**60.384.900**	**62.343.206**
199500 Niet in te delen uitg./ink.	66.003.600	76.814.200	86.814.200	86.814.200	60.384.900	62.343.206
5200 Sociale Voorzieningen	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	2.300.000	
5400 Andere Inkomsten	63.703.600	74.514.200	84.514.200	84.514.200	58.084.900	62.343.206
199501 Onvoorziene uitgaven						
98 Ov. Financ.Alg. Dekkingsmidd.	**137.200**	**137.200**	**137.200**	**137.200**	**135.500**	
199800 Meldpunt Ongebruik. Transact.						
199802 Ov. uitgaven Financ./dekk.mid.	137.200	137.200	137.200	137.200	135.500	
5400 Andere Inkomsten	137.200	137.200	137.200	137.200	135.500	
199803 Saldo GD/KD						

Beleidsdeel Kapitaaldienst

Ontwerpbegroting 2014

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
10 Staatsorganen en ov.Alg.Org.	**1.104.000**	**654.000**	**654.000**	**654.000**	**1.649.250**	**796.875**
01 Bestuursorganen	**1.000.000**	**550.000**	**550.000**	**550.000**	**100.000**	**712.641**
100100 Staten	1.000.000	550.000	550.000	550.000	100.000	712.641
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	1.000.000	550.000	550.000	550.000	100.000	712.641
02 Algemeen beheer Staatsorganen	**104.000**	**104.000**	**104.000**	**104.000**	**1.549.250**	**84.234**
100200 Raad van Advies	20.000	20.000	20.000	20.000	30.000	22.966
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	20.000	20.000	20.000	20.000	30.000	22.966
100201 Algemene Rekenkamer	30.000	30.000	30.000	30.000	1.375.750	25.986
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	30.000	30.000	30.000	30.000	1.375.750	25.986
100202 Secretariaat SER/GOA	30.000	30.000	30.000	30.000	40.000	32.913
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	30.000	30.000	30.000	30.000	40.000	32.913
100203 Ombudsman	24.000	24.000	24.000	24.000	103.500	2.369
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	24.000	24.000	24.000	24.000	103.500	2.369

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
10 Staatsorganen en ov.Alg.Org.						
01 Bestuursorganen						
100100 Staten						
02 Algemeen beheer Staatsorganen						
100200 Raad van Advies						
100201 Algemene Rekenkamer						
100202 Secretariaat SER/GOA						
100203 Ombudsman						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
11 Algemene Zaken	**6.491.100**	**3.550.000**	**2.750.000**	**2.750.000**	**2.685.000**	**799.201**
03 Algemeen beheer Algemene Zaken	**6.366.100**	**3.425.000**	**2.625.000**	**2.625.000**	**2.670.000**	**799.201**
110301 Secretar. Raad van Ministers	2.431.100	90.000	90.000	90.000	2.455.000	492.895
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	2.431.100	90.000	90.000	90.000	2.455.000	492.895
110302 Beleidscoördinatie	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	
110304 Kabinet Gevolmachtigd Minister	1.795.000	1.950.000	395.000	395.000		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	1.795.000	1.950.000	395.000	395.000		
110305 Secretaris Generaal AZ	2.020.000	2.020.000	2.020.000	2.020.000	70.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	2.020.000	2.020.000	2.020.000	2.020.000	70.000	
110306 Ministeriële staf	20.000	20.000	20.000	20.000	40.000	240.287
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	20.000	20.000	20.000	20.000	40.000	240.287
110308 Beleidsorganisatie AZ	35.000	35.000	35.000	35.000	30.000	44.296
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	35.000	35.000	35.000	35.000	30.000	44.296
110311 UO Communic. en Voorlichting	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	21.723
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	21.723
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken	30.000	30.000	30.000	30.000	40.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	30.000	30.000	30.000	30.000	40.000	
07 Overige Algemene Zaken	**125.000**	**125.000**	**125.000**	**125.000**	**15.000**	
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur	125.000	125.000	125.000	125.000		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	125.000	125.000	125.000	125.000		
110701 Prog.Bureau Plan Nashonal					15.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act					15.000	

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
11 Algemene Zaken						
03 Algemeen beheer Algemene Zaken						
110301 Secretar. Raad van Ministers						
110302 Beleidscoördinatie						
110304 Kabinet Gevolmachtigd Minister						
110305 Secretaris Generaal AZ						
110306 Ministeriële staf						
110308 Beleidsorganisatie AZ						
110311 UO Communic. en Voorlichting						
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken						
07 Overige Algemene Zaken						
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur						
110701 Prog.Bureau Plan Nashonal						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
12 Bestuur, Planning en Dienstver	**1.239.800**	**1.239.800**	**1.239.800**	**1.239.800**		**957.145**
04 Alg.beh.Best., Plann. Dnstverl	**729.800**	**729.800**	**729.800**	**729.800**		**957.145**
120402 Ministeriële staf	10.000	10.000	10.000	10.000		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	10.000	10.000	10.000	10.000		
120403 Beleidsunit HR OO IT	60.000	60.000	60.000	60.000		4.770
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	60.000	60.000	60.000	60.000		4.770
120405 Beleidsorganisatie BPD	19.600	19.600	19.600	19.600		15.877
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	19.600	19.600	19.600	19.600		15.877
120407 UO Publieke Zaken	235.200	235.200	235.200	235.200		43.585
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	235.200	235.200	235.200	235.200		43.585
120408 UO Vergunningloket	200.000	200.000	200.000	200.000		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	200.000	200.000	200.000	200.000		
120409 UO Nationaal Archief	205.000	205.000	205.000	205.000		818.420
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	205.000	205.000	205.000	205.000		410.845
4950 Financiering (Uitgaven)						407.575
120410 Shared Service Organisatie						74.493
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						74.493
06 Statistiek	**510.000**	**510.000**	**510.000**	**510.000**		
120600 CBS	510.000	510.000	510.000	510.000		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	510.000	510.000	510.000	510.000		

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
12 Bestuur, Planning en Dienstver						
04 Alg.beh.Best., Plann. Dnstverl						
120402 Ministeriële staf						
120403 Beleidsunit HR OO IT						
120405 Beleidsorganisatie BPD						
120407 UO Publieke Zaken						
120408 UO Vergunningloket						
120409 UO Nationaal Archief						
120410 Shared Service Organisatie						
06 Statistiek						
120600 CBS						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
13 Justitie	**10.907.300**	**8.507.300**	**8.507.300**	**8.507.300**	**6.292.600**	**14.864.362**
10 Alg.beh. Openb.orde Veiligh.	**110.000**	**110.000**	**110.000**	**110.000**		**412.062**
131004 Beleidsorganisatie JUS	110.000	110.000	110.000	110.000		412.062
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	110.000	110.000	110.000	110.000		249.084
4950 Financiering (Uitgaven)						162.978
12 Politie	**5.677.800**	**3.277.800**	**3.277.800**	**3.277.800**	**1.460.000**	**6.407.989**
131200 Landsrecherche	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	29.821
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	29.821
131201 Opleidingsinstituut RH&VH	160.000	160.000	160.000	160.000	280.000	47.216
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	160.000	160.000	160.000	160.000	280.000	47.216
131202 UO Toelatingsorganisatie	10.000	10.000	10.000	10.000	75.000	4.665
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	10.000	10.000	10.000	10.000	75.000	4.665
131203 UO Politie en Immigr. Curaçao	5.442.800	3.042.800	3.042.800	3.042.800	1.040.000	6.326.286
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	5.442.800	3.042.800	3.042.800	3.042.800	1.040.000	4.325.886
4950 Financiering (Uitgaven)						2.000.400
13 Brandweer en Rampenbestrijding	**2.510.000**	**2.510.000**	**2.510.000**	**2.510.000**	**1.168.900**	**3.128.021**
131300 UO Brandweer	2.510.000	2.510.000	2.510.000	2.510.000	1.168.900	3.128.021
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	2.510.000	2.510.000	2.510.000	2.510.000	1.168.900	2.002.801
4950 Financiering (Uitgaven)						1.125.220
15 Overige Beschermende Maatreg.	**85.000**	**85.000**	**85.000**	**85.000**	**100.800**	**41.031**
131500 UO Controle en Bewaking	85.000	85.000	85.000	85.000	100.800	41.031
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	85.000	85.000	85.000	85.000	100.800	41.031
16 Gevangeniswezen	**1.890.000**	**1.890.000**	**1.890.000**	**1.890.000**	**2.872.900**	**4.843.026**
131600 UO Gevangenisw. Huis van Bew.	1.890.000	1.890.000	1.890.000	1.890.000	2.872.900	4.843.026
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	1.890.000	1.890.000	1.890.000	1.890.000	2.872.900	4.469.642
4950 Financiering (Uitgaven)						373.384
17 Opvoedingswezen	**634.500**	**634.500**	**634.500**	**634.500**	**690.000**	**32.233**
131700 UO Justitiële Jeugdopvang	548.000	548.000	548.000	548.000	563.000	29.478
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	548.000	548.000	548.000	548.000	563.000	29.478
131701 UO Reclassering	10.000	10.000	10.000	10.000	25.500	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	10.000	10.000	10.000	10.000	25.500	
131702 UO Voogdijraad	76.500	76.500	76.500	76.500	101.500	2.755
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	76.500	76.500	76.500	76.500	101.500	2.755

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
13 Justitie						
10 Alg.beh. Openb.orde Veiligh.						
131004 Beleidsorganisatie JUS						
12 Politie						
131200 Landsrecherche						
131201 Opleidingsinstituut RH&VH						
131202 UO Toelatingsorganisatie						
131203 UO Politie en Immigr. Curaçao						
13 Brandweer en Rampenbestrijding						
131300 UO Brandweer						
15 Overige Beschermende Maatreg.						
131500 UO Controle en Bewaking						
16 Gevangeniswezen						
131600 UO Gevangenisw. Huis van Bew.						
17 Opvoedingswezen						
131700 UO Justitiële Jeugdopvang						
131701 UO Reclassering						
131702 UO Voogdijraad						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
14 Verkeer, Vervoer en Ruimt.plan	**67.639.500**	**67.639.500**	**67.639.500**	**67.639.500**	**42.880.000**	**11.153.040**
20 Algemeen beheer VVRP	**54.500**	**54.500**	**54.500**	**54.500**	**750.000**	**80.909**
142002 Ministeriële staf					700.000	6.042
4909 Verwerving Nonfinanciele Act					700.000	6.042
142004 Beleidsorganisatie VVRP	15.000	15.000	15.000	15.000		74.867
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	15.000	15.000	15.000	15.000		74.867
142203 UO Maritieme Autoriteit Cur	39.500	39.500	39.500	39.500		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	39.500	39.500	39.500	39.500		
142301 UO Curacao Burgerluchtvaart Au					50.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act					50.000	
21 Openbare werken	**55.000.000**	**55.000.000**	**55.000.000**	**55.000.000**	**40.000.000**	**983.586**
142101 UO Openbare Werken	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000		983.586
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000		634.396
4950 Financiering (Uitgaven)						349.191
142102 Wegen, straten en pleinen	54.000.000	54.000.000	54.000.000	54.000.000	40.000.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	54.000.000	54.000.000	54.000.000	54.000.000	40.000.000	
22 Verkeer en vervoer	**125.000**	**125.000**	**125.000**	**125.000**		**178.109**
142201 UO Verkeer en Vervoer	125.000	125.000	125.000	125.000		178.109
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	125.000	125.000	125.000	125.000		178.109
24 Meteorologische aangelegenh.	**135.000**	**135.000**	**135.000**	**135.000**		**92.879**
142400 UO Meteorologische Dienst	135.000	135.000	135.000	135.000		92.879
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	135.000	135.000	135.000	135.000		92.879
26 Riolering en waterzuivering	**4.000.000**	**4.000.000**	**4.000.000**	**4.000.000**	**1.000.000**	**2.093.706**
142600 Rioleringen	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	1.000.000	2.083.092
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	1.000.000	2.083.092
142601 Zuiveringsinstallaties						10.614
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						10.614
27 R.O., woning en bouwgr.expl.	**8.325.000**	**8.325.000**	**8.325.000**	**8.325.000**	**1.130.000**	**7.563.217**
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning	175.000	175.000	175.000	175.000		4.467
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	175.000	175.000	175.000	175.000		4.467
142701 UO Domeinbeheer	100.000	100.000	100.000	100.000		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	100.000	100.000	100.000	100.000		
142702 Onbebouwde eigendommen	8.050.000	8.050.000	8.050.000	8.050.000	1.130.000	7.558.750
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	8.050.000	8.050.000	8.050.000	8.050.000	1.130.000	7.558.750
5909 Nonfinanciële Activa						
28 Overige VVRP						**160.633**
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en r.pl.						160.633
4950 Financiering (Uitgaven)						160.633

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
14 Verkeer, Vervoer en Ruimt.plan	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**		
20 Algemeen beheer VVRP						
142002 Ministeriële staf						
142004 Beleidsorganisatie VVRP						
142203 UO Maritieme Autoriteit Cur						
142301 UO Curacao Burgerluchtvaart Au						
21 Openbare werken						
142101 UO Openbare Werken						
142102 Wegen, straten en pleinen						
22 Verkeer en vervoer						
142201 UO Verkeer en Vervoer						
24 Meteorologische aangelegenh.						
142400 UO Meteorologische Dienst						
26 Riolering en waterzuivering						
142600 Rioleringen						
142601 Zuiveringsinstallaties						
27 R.O., woning en bouwgr.expl.	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**		
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning						
142701 UO Domeinbeheer						
142702 Onbebouwde eigendommen	300.000	300.000	300.000	300.000		
5909 Nonfinanciële Activa	300.000	300.000	300.000	300.000		
28 Overige VVRP						
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en r.pl.						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
15 Economische Ontwikkeling	**7.694.000**	**294.000**	**294.000**	**294.000**		**24.050.529**
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkel.	**294.000**	**294.000**	**294.000**	**294.000**		**44.567**
153001 Economische Inspectie	94.000	94.000	94.000	94.000		4.436
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	94.000	94.000	94.000	94.000		4.436
153003 Ministeriële staf	200.000	200.000	200.000	200.000		40.131
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	200.000	200.000	200.000	200.000		40.131
31 Handel en Ambacht						**5.962**
153101 UO Economische Dienst						5.962
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						5.962
38 Overige Econom. Ontwikkeling	**7.400.000**					**24.000.000**
153800 Ov. Economische Ontwikkeling	7.400.000					24.000.000
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	7.400.000					
4950 Financiering (Uitgaven)						24.000.000

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
15 Economische Ontwikkeling						
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkel.						
153001 Economische Inspectie						
153003 Ministeriële staf						
31 Handel en Ambacht						
153101 UO Economische Dienst						
38 Overige Econom. Ontwikkeling						
153800 Ov. Economische Ontwikkeling						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
16 Onderwijs, Wetens.Cult.& Sport	**37.255.300**	**37.254.700**	**29.504.700**	**25.504.700**	**11.240.800**	**495.628**
40 Algemeen beheer OWCS	**455.000**	**455.000**	**455.000**	**455.000**	**200.000**	**21.589**
164004 Beleidsorganisatie OWCS	100.000	100.000	100.000	100.000		2.268
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	100.000	100.000	100.000	100.000		2.268
164006 UO Uitvoeringsteam O&W	155.000	155.000	155.000	155.000		2.120
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	155.000	155.000	155.000	155.000		2.120
164007 Openbaar Onderwijs	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	17.201
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	17.201
41 Examenaangelegenheden	**664.300**	**663.700**	**663.700**	**663.700**	**575.000**	**426.884**
164100 UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.	664.300	663.700	663.700	663.700	575.000	426.884
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	664.300	663.700	663.700	663.700	575.000	426.884
42 Openbaar funderend onderwijs	**132.500**	**132.500**	**132.500**	**132.500**	**90.800**	**15.365**
164200 Openbaar Funderend Onderwijs	132.500	132.500	132.500	132.500	90.800	15.365
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	132.500	132.500	132.500	132.500	90.800	15.365
44 Openbaar speciaal onderwijs	**165.000**	**165.000**	**165.000**	**165.000**	**81.500**	**7.484**
164400 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	100.000	100.000	100.000	100.000	50.000	1.229
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	100.000	100.000	100.000	100.000	50.000	1.229
164401 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	65.000	65.000	65.000	65.000	31.500	6.256
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	65.000	65.000	65.000	65.000	31.500	6.256
46 Openbaar voortgezet onderwijs	**338.500**	**338.500**	**338.500**	**338.500**	**233.500**	**19.062**
164600 Openbaar VSBO	132.500	132.500	132.500	132.500	83.500	17.482
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	132.500	132.500	132.500	132.500	83.500	17.482
164601 Openbaar HAVO/VWO	126.000	126.000	126.000	126.000	70.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	126.000	126.000	126.000	126.000	70.000	
164602 Openbaar Vakonderwijs	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	1.580
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	1.580
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwijs	**30.090.000**	**30.090.000**	**23.340.000**	**23.340.000**	**10.000.000**	
164900 Inspectie Onderwijs	140.000	140.000	140.000	140.000		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	140.000	140.000	140.000	140.000		
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven	29.950.000	29.950.000	23.200.000	23.200.000	10.000.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	29.950.000	29.950.000	23.200.000	23.200.000	10.000.000	
50 Overige onderwijs	**60.000**	**60.000**	**60.000**	**60.000**	**60.000**	**1.641**
165002 Openbare leergangen	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	1.641
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	1.641
51 Cultuur en Sport algemeen	**350.000**	**350.000**	**350.000**	**350.000**		**3.603**
165101 UO Uitvoeringsorganisatie C&S	350.000	350.000	350.000	350.000		3.603
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	350.000	350.000	350.000	350.000		3.603
53 Sport	**5.000.000**	**5.000.000**	**4.000.000**			
165300 Subsidies en bijdragen Sport	5.000.000	5.000.000	4.000.000			
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	5.000.000	5.000.000	4.000.000			

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
16 Onderwijs, Wetens.Cult.& Sport						
40 Algemeen beheer OWCS						
164004 Beleidsorganisatie OWCS						
164006 UO Uitvoeringsteam O&W						
164007 Openbaar Onderwijs						
41 Examenaangelegenheden						
164100 UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.						
42 Openbaar funderend onderwijs						
164200 Openbaar Funderend Onderwijs						
44 Openbaar speciaal onderwijs						
164400 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.						
164401 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.						
46 Openbaar voortgezet onderwijs						
164600 Openbaar VSBO						
164601 Openbaar HAVO/VWO						
164602 Openbaar Vakonderwijs						
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwijs						
164900 Inspectie Onderwijs						
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven						
50 Overige onderwijs						
165002 Openbare leergangen						
51 Cultuur en Sport algemeen						
165101 UO Uitvoeringsorganisatie C&S						
53 Sport						
165300 Subsidies en bijdragen Sport						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
17 Sociale Ontw,Arbeid & Welzijn	**16.894.600**	**16.894.600**	**14.211.100**	**11.527.900**	**11.354.300**	**503.956**
60 Algemeen beheer SOAW	**437.900**	**437.900**	**437.900**	**437.900**	**644.100**	**193.829**
176001 Inspectie Arbeidszaken	107.900	107.900	107.900	107.900		1.272
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	107.900	107.900	107.900	107.900		1.272
176003 Ministeriële staf	170.000	170.000	170.000	170.000	531.500	154.959
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	170.000	170.000	170.000	170.000	531.500	154.959
176005 Beleidsorganisatie SOAW	160.000	160.000	160.000	160.000	112.600	37.598
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	160.000	160.000	160.000	160.000	112.600	37.598
61 Bijstandverlening	**410.000**	**410.000**	**410.000**	**410.000**	**60.100**	**89.114**
176100 UO Regiokantoren						89.114
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						89.114
176104 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	410.000	410.000	410.000	410.000	60.100	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	410.000	410.000	410.000	410.000	60.100	
62 Werkgelegenheid	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**259.600**	**86.116**
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid	300.000	300.000	300.000	300.000	259.600	66.915
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	300.000	300.000	300.000	300.000	259.600	66.915
176202 UO Bureau Mediation						3.021
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						3.021
176203 UO Bedrijfsvoer. Regiokantoren						16.180
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						16.180
63 Maatschap. Begeleid. en Advies	**280.000**	**280.000**	**280.000**	**280.000**	**232.500**	
176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	280.000	280.000	280.000	280.000	232.500	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	280.000	280.000	280.000	280.000	232.500	
65 Bejaardenoorden	**5.366.700**	**5.366.700**	**2.683.200**			
176500 Subsid.bijdr. Bejaardenoorden	5.366.700	5.366.700	2.683.200			
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	5.366.700	5.366.700	2.683.200			
66 Landsbemiddelaar	**100.000**	**100.000**	**100.000**	**100.000**	**158.000**	
176601 Bureau Landsbemiddelaar	100.000	100.000	100.000	100.000	158.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	100.000	100.000	100.000	100.000	158.000	
68 Ov.Soc.Voorz. Maatsch.Dnstverl	**10.000.000**	**10.000.000**	**10.000.000**	**10.000.000**	**10.000.000**	**134.897**
176801 UO Uitv.team Fam. Jeugd,Soc.o.						134.897
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						134.897
176803 Overige uitgaven SOAW	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
17 Sociale Ontw,Arbeid & Welzijn						
60 Algemeen beheer SOAW						
176001 Inspectie Arbeidszaken						
176003 Ministeriële staf						
176005 Beleidsorganisatie SOAW						
61 Bijstandverlening						
176100 UO Regiokantoren						
176104 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg						
62 Werkgelegenheid						
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid						
176202 UO Bureau Mediation						
176203 UO Bedrijfsvoer. Regiokantoren						
63 Maatschap. Begeleid. en Advies						
176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg						
65 Bejaardenoorden						
176500 Subsid.bijdr. Bejaardenoorden						
66 Landsbemiddelaar						
176601 Bureau Landsbemiddelaar						
68 Ov.Soc.Voorz. Maatsch.Dnstverl						
176801 UO Uitv.team Fam. Jeugd,Soc.o.						
176803 Overige uitgaven SOAW						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
18 Gezondheid, Milieu & Natuur	**125.258.400**	**91.628.000**	**90.477.300**	**878.000**	**170.128.000**	**4.123.573**
70 Alg.beh. Gezondh. Mil. Natuur	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**		**2.730**
187005 Beleidsorganisatie GMN	50.000	50.000	50.000	50.000		2.730
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	50.000	50.000	50.000	50.000		2.730
71 Prev. en Curat. Gezondheidsz.	**320.000**	**320.000**	**320.000**	**320.000**	**320.000**	**133.216**
187100 Inspectie Volksgezondheid						1.185
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						1.185
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken	320.000	320.000	320.000	320.000	320.000	119.761
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	320.000	320.000	320.000	320.000	320.000	119.761
187103 Volksgezondheid Instituut Cur.						12.270
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						12.270
72 Ambulancevervoer						
187200 Subsid.bijdr. Ambulancevervoer						
75 Agrar. Zaken, Jacht, Visserij	**11.508.000**	**5.643.000**	**2.583.000**	**508.000**	**508.000**	**175.288**
187500 UO Veterinaire Zaken	163.000	163.000	163.000	163.000	163.000	30.155
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	163.000	163.000	163.000	163.000	163.000	30.155
187502 UO Agrarisch en Visserijbeheer	11.345.000	5.480.000	2.420.000	345.000	345.000	145.133
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	11.345.000	5.480.000	2.420.000	345.000	345.000	145.133
78 Ov. Uitg. Gezondh. Mil.Natuur	**113.380.400**	**85.615.000**	**87.524.300**		**169.300.000**	**3.812.339**
187800 Overige uitg. Volksgezondheid	4.284.500					3.812.339
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	4.284.500					
4950 Financiering (Uitgaven)						3.812.339
187801 Hospital Nobo Otrobanda	109.095.900	85.615.000	87.524.300		169.300.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	109.095.900	85.615.000	87.524.300		169.300.000	

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
18 Gezondheid, Milieu & Natuur						**1.965.390**
70 Alg.beh. Gezondh. Mil. Natuur						
187005 Beleidsorganisatie GMN						
71 Prev. en Curat. Gezondheidsz.						
187100 Inspectie Volksgezondheid						
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken						
187103 Volksgezondheid Instituut Cur.						
72 Ambulancevervoer						**1.965.390**
187200 Subsid.bijdr. Ambulancevervoer						1.965.390
5929 Financiering (Inkomsten)						1.965.390
75 Agrar. Zaken, Jacht, Visserij						
187500 UO Veterinaire Zaken						
187502 UO Agrarisch en Visserijbeheer						
78 Ov. Uitg. Gezondh. Mil.Natuur						
187800 Overige uitg. Volksgezondheid						
187801 Hospital Nobo Otrobanda						

Land Curaçao						Begroting 2014
Beleidsdeel						Uitgaven
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
19 Financien	**45.493.100**	**58.812.300**	**54.496.500**	**29.496.500**	**24.215.573**	**3.490.796**
01 Bestuursorganen	**1.000.000**	**1.000.000**	**1.000.000**	**1.000.000**		
190100 Minister van Financiën	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000		
90 Algemeen beheer Financiën	**2.080.000**	**1.080.000**	**1.080.000**	**1.080.000**	**4.455.000**	**1.925.058**
199000 Kabinet Minister FIN	1.000.000					
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	1.000.000					
199001 Secretaris Generaal FIN	280.000	280.000	280.000	280.000	2.260.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	280.000	280.000	280.000	280.000	2.260.000	
199002 Ministeriële staf	400.000	400.000	400.000	400.000	1.500.000	1.908
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	400.000	400.000	400.000	400.000	1.500.000	1.908
199004 Beleidsorganisatie FIN					200.000	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act					200.000	
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken	400.000	400.000	400.000	400.000	495.000	1.923.150
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	400.000	400.000	400.000	400.000	495.000	988.244
4950 Financiering (Uitgaven)						934.907
91 Belastingen	**4.382.300**	**2.651.500**	**2.535.700**	**2.535.700**		**1.543.658**
199100 Douane	2.925.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000		169.666
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	2.925.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000		169.666
199102 Sector Fiscale Zaken	50.000	50.000	50.000	50.000		12.988
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	50.000	50.000	50.000	50.000		12.988
199105 Nieuwe Belastingorg. Curaçao						1.361.004
4909 Verwerving Nonfinanciele Act						1.361.004
199106 NBC Inspectie der Belastingen	914.800	534.000	418.200	418.200		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	914.800	534.000	418.200	418.200		
199107 NBC Landsontvanger	492.500	492.500	492.500	492.500		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	492.500	492.500	492.500	492.500		
93 Geldleningen						
199300 Geldleningen						
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	**12.875.600**	**13.925.600**	**14.725.600**	**14.725.600**	**19.590.573**	
199500 Niet in te delen uitg./ink.						
5909 Nonfinanciële Activa						
199501 Onvoorziene uitgaven	12.875.600	13.925.600	14.725.600	14.725.600	19.590.573	
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	12.875.600	13.925.600	14.725.600	14.725.600	19.590.573	
98 Ov. Financ.Alg. Dekkingsmidd.	**25.155.200**	**40.155.200**	**35.155.200**	**10.155.200**	**170.000**	**22.079**
199800 Meldpunt Ongebruik. Transact.	155.200	155.200	155.200	155.200	170.000	22.079
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	155.200	155.200	155.200	155.200	170.000	22.079
199802 Ov. uitgaven Financ./dekk.mid.	25.000.000	40.000.000	35.000.000	10.000.000		
4909 Verwerving Nonfinanciele Act	25.000.000	40.000.000	35.000.000	10.000.000		

Land Curaçao						Begroting 2014
Inkomsten						Beleidsdeel
Kapitaaldienst	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2013	Rekening 2012
19 Financien	**319.677.100**	**286.174.200**	**269.474.200**	**148.191.700**	**270.445.500**	**94.361.796**
01 Bestuursorganen						
190100 Minister van Financiën						
90 Algemeen beheer Financiën						
199000 Kabinet Minister FIN						
199001 Secretaris Generaal FIN						
199002 Ministeriële staf						
199004 Beleidsorganisatie FIN						
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken						
91 Belastingen						
199100 Douane						
199102 Sector Fiscale Zaken						
199105 Nieuwe Belastingorg. Curaçao						
5929 Financiering (Inkomsten)						
199106 NBC Inspectie der Belastingen						
199107 NBC Landsontvanger						
93 Geldleningen	**272.827.000**	**227.357.600**	**207.195.336**	**68.450.300**	**229.299.977**	
199300 Geldleningen	272.827.000	227.357.600	207.195.336	68.450.300	229.299.977	
5929 Financiering (Inkomsten)	272.827.000	227.357.600	207.195.336	68.450.300	229.299.977	
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	**46.850.100**	**58.816.600**	**62.278.864**	**79.741.400**	**41.145.523**	**94.361.796**
199500 Niet in te delen uitg./ink.	46.850.100	58.816.600	62.278.864	79.741.400	41.145.523	94.361.796
5909 Nonfinanciële Activa	46.850.100	58.816.600	62.278.864	79.741.400	41.145.523	94.361.796
199501 Onvoorziene uitgaven						
98 Ov. Financ.Alg. Dekkingsmidd.						
199800 Meldpunt Ongebruik. Transact.						
199802 Ov. uitgaven Financ./dekk.mid.						

Eindcijfer van Gewone dienst	ANG.	1.695.423.800
Eindcijfer van Kapitaaldienst	ANG.	319.977.100
Eindcijfer van de Begroting	ANG.	2.015.400.900

Artikel 2

1. Ter dekking van de financieringstekorten die kunnen ontstaan bij de uitvoering van Landsbegrotingen, kunnen ten name alsmede ten laste gerekende worden van de openbare rechtspersoon Curaçao binnenlandse en buitenlandse geldleningen worden aangegaan tot een algeheel maximum van ANG 2.169.505.800.
2. De geldleningen, bedoeld in het eerste lid, kunnen worden aangegaan tot een maximum bedrag van ANG 60.000.000 in de vorm van uitgifte en plaatsing van schatkistpromessen.
3. Onder schatkistpromessen wordt verstaan, schuldbekentenissen van de openbare rechtspersoon Curaçao met een looptijd variërend van drie maanden tot een jaar, met coupures van ANG 100.000. De Rente op uitgegeven en geplaatste schatkistpromessen wordt verrekend aan de hand van een disconto.
4. De geldleningen, bedoeld in het tweede lid, kunnen, tenzij bij landsverordening anders is bepaald, worden aangegaan tegen een disconto van maximaal 4,25%.
5. De geldleningen, bedoeld in het eerste lid, kunnen eveneens worden aangegaan in de vorm van obligatieleningen tegen de voorwaarden zoals aangegeven in de Leningenstaat die als bijlage bij de Begroting is gevoegd of meer voordelige voorwaarden. Onder obligaties worden verstaan schuldbewijzen met een looptijd langer dan één jaar.
6. De rente op uitgegeven en geplaatste obligatieleningen wordt verrekend door middel van coupons. De rente op uitgegeven en geplaatste schatkistpromessen wordt bij de uitgifte verrekend door disconto.
7. Het tijdvak waarover rente op een geldlening verschuldigd is en vergoed wordt begint met ingang van de dag van uitgifte en eindigt met ingang van de vervaldag.

Gegeven te Willemstad, 23 december 2013
L.A. GEORGE-WOUT

De Minister van Financiën,
J.M.N. JARDIM

Uitgegeven de 30ste december 2013
De Minister van Algemene Zaken,
I.O.O. ASJES

Staat van het te Bezoldigen Personeel

Ontwerpbegroting 2014

OMSCHRIJVING	AANTAL
Totaal Generaal	**4.638**
10 Staatsorganen en overige algemene organen	**264**
01 Bestuursorganen	**69**
100100 Staten leden	21
100100 Griffie van de Staten	48
02 Algemeen beheer Staatsorganen	**42**
100200 Raad van Advies	8
100201 Algemene Rekenkamer	19
100202 Secretariaat SER/GOA	9
100203 Ombudsman	6
14 Defensie	**153**
101400 Defensie	153
11 Ministerie van Algemene zaken	**136**
01 Bestuursorganen	**1**
110100 Minister van Algemene Zaken	1
03 Algemeen beheer Algemene Zake	**132**
110300 Kabinet Minister AZ	7
110301 Secretar. Raad van Ministers	5
110302 Beleidscoördinatie	0
110303 Veiligheidsdienst Curacao	41
110304 Kabinet Gevolmachtigd Min	18
110305 Secretaris Generaal AZ	1
110306 Ministeriële staf	8
110308 Beleidsorganisatie AZ / Buitenlandse Betrekkingen	14
110311 UO Communic. en Voorlicht	8
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken	30
110313 UO Natievorm. en Kon.relatie	0
07 Overige Algemene Zaken	**3**
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur	3
12 Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	**517**
01 Bestuursorganen	**1**
120100 Minister Best. Pl.& Dnst	1
04 Alg.beh.Best., Plann. Dnstver	**464**
120400 Kabinet Minister BPD	1
120401 Secretaris Generaal BPD	1
120402 Ministeriële staf	16
120403 Beleidsunit HR OO IT	32
120405 Beleidsorganisatie BPD	16
120407 UO Publieke Zaken	47
120408 UO Vergunningloket	13
120409 UO Nationaal Archief	14
120410 Shared Service Organisatie	316
overige	8

OMSCHRIJVING	AANTAL
05 Wachtgelden en pensioenen	**0**
120500 Pensioenen	0
06 Statistiek	**25**
120600 CBS	25
08 Ov.Bestuur, Plann. Dnstverl.	**27**
120800 Erediensten	27
120801 FZOG	0
13 Ministerie van Justitie	**1.697**
01 Bestuursorganen	**1**
130100 Minister van Justitie	1
10 Alg.beh. Openb.orde Veiligh.	**28**
131000 Kabinet Minister JUS	4
131001 Secretaris Generaal JUS	1
131002 Ministeriële staf	10
131004 Beleidsorganisatie JUS	13
11 Rechtswezen	**60**
131100 Openbaar Ministerie	60
12 Politie	**813**
131200 Landsrecherche	11
131201 Opleidingsinstituut RH&VH	37
131202 UO Toelatingsorganisatie	39
131203 UO Politie en Immigr. Cur	726
13 Brandweer en Rampenbestrijdin	**100**
131300 UO Brandweer	100
14 Defensie	**98**
131400 Kustwacht	98
15 Overige Beschermende Maatreg.	**79**
131500 UO Controle en Bewaking	79
16 Gevangeniswezen	**428**
131600 UO Gevangenisw. Huis van	428
17 Opvoedingswezen	**88**
131700 UO Justitiële Jeugdopvang	34
131701 UO Reclassering	13
131702 UO Voogdijraad	41
131703 Gezinsvoogdijinstellingen	0
18 Overig Ministerie van Justiti	**2**
131801 Vrijwilligerskorps	0
131802 Criminaliteitsbestrijd.fonds	0
131803 Over. justit. aangelegenh	2

OMSCHRIJVING	AANTAL
14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	**229**
01 Bestuursorganen	**1**
140100 Minister Verk. Vervoer,R.	1
20 Algemeen beheer VVRP	**47**
142000 Kabinet Minister VVRP	4
142001 Secretaris Generaal VVRP	1
142002 Ministeriële staf	9
142004 Beleidsorganisatie VVRP	11
142005 Curacaco Burgerluchtvaart Autoriteit	10
142006 Marine Autoriteit Curacao	12
20 Algemeen beheer VVRP	
21 Openbare werken	**89**
142101 UO Openbare Werken	89
142102 Wegen, straten en pleinen	0
22 Verkeer en vervoer	**9**
142201 UO Verkeer en Vervoer	9
142202 Autobusdienst	0
23 Luchtvaart	**0**
142300 Luchthaven (WA verzekering)	0
24 Meteorologische aangelegenh.	**25**
142400 UO Meteorologische Dienst	25
25 Reiniging	**0**
142500 Reiniging	0
26 Riolering en waterzuivering	**0**
142600 Rioleringen	0
142601 Zuiveringsinstallaties	0
142602 Waterafvoeren	0
27 R.O., woning en bouwgr.expl.	**58**
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning	34
142701 UO Domeinbeheer	24
142702 Onbebouwde eigendommen	0
28 Overige VVRP	**0**
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en ruimtelijke ordening.	0
15 Ministerie van Economische Ontwikkeling	**59**
01 Bestuursorganen	**1**
150100 Minister van Economische ontwikkeling	1
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkel	**31**
153000 Kabinet Minister Econ Ont	3
153001 Economische Inspectie	12
153002 Secretaris Generaal EO	0
153003 Ministeriële staf	4
153005 Beleidsorganisatie EO	12

OMSCHRIJVING	AANTAL
31 Handel en Ambacht	**8**
153101 UO Economische Dienst	8
153102 Economische Ontwikkeling	0
32 Economische Samenwerking	**8**
153201 UO Buitenl. Econ. Samenwe	8
33 Handel en Industrie	**0**
153300 Bureau Intellectueel Eigendommen	0
34 Econ.Ontwikkeling en Innovati	**10**
153401 UO Econ. Ontwikk. en innovatie	10
36 Telecommunicatie	-
153600 Buro Telecommunicatie en Post	-
38 Overige Econom. Ontwikkeling	**1**
153800 Ov. Economische Ontwikkeling	1
16 Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	**841**
01 Bestuursorganen	**1**
160100 Minister van OWCS	1
40 Algemeen beheer OWCS	**57**
164000 Kabinet Minister OWCS	5
164001 Secretaris Generaal OWCS	1
164002 Ministeriële staf	7
164004 Beleidsorganisatie OWCS	12
164006 UO Uitvoeringsteam O&W	16
164007 Openbaar Onderwijs	16
164008 Vergoeding administratiek	
41 Examenaangelegenheden	**8**
164100 UO Expert. Centr. Toetsen	8
Onderwijzend Personeel	**748**
164200 Openbaar Funderend Onderwijs	
164201 Openbaar Speciaal Onderwijs	
164300 Bijzonder Funderend Onderwijs	
164301 Bijzonder Speciaal Onderwijs	
164400 Openbaar Voortgezet Spec.	
164600 Openbaar VSBO	
164601 Openbaar HAVO/VWO	
164700 Openbaar Vakonderwijs	
164701 Bijzonder HAVO/VWO/MAO/KA	

OMSCHRIJVING	AANTAL
48 Bijzonder hoger onderwijs	**-**
164800 Universiteit	-
	-
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwij	**7**
164900 Inspectie Onderwijs	7
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven	-
164902 Onderwijsondersteuning	-
164903 Onderwijsvernieuwing	-
50 Overige onderwijs	**-**
165000 Bijzonder Vakonderwijs	-
165001 Bevordering studie	-
165002 Openbare leergangen	-
165003 Pedagogische en sociale opleidingen	-
165004 Begeleiding en vorming jeugd en volwassenen	-
165005 Overige Uitgaven Onderwij	-
51 Cultuur en Sport algemeen	**19**
165101 UO Uitvoeringsorganisatie	19
52 Openbaar bibliotheekwerk	**-**
165200 Bibliotheka Publiko Korsou	-
53 Sport	**-**
165300 Subsidies en bijdragen Sport	-
54 Cultuur	**-**
165400 Subsidies en bijdragen Cultuur	-
55 Oudheidkunde en Musea	**-**
165500 Subs.bijdr. Oudheidk. en Musea	-
165501 Monumentenbureau	-
58 Overige Cultuur en Sport	**1**
165800 Subs.bijdrage Ov.Cult.&Recreatie	1
165801 Ov. uitgaven Cultuur en Recreatie	-
17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	**166**
01 Bestuursorganen	**1**
170100 Minister van SOAW	1
60 Algemeen beheer SOAW	**40**
176000 Kabinet Minister SOAW	5
176001 Inspectie Arbeidszaken	10
176002 Secretaris Generaal SOAW	1
176003 Ministeriële staf	11
176005 Beleidsorganisatie SOAW	13

OMSCHRIJVING	AANTAL
61 Bijstandverlening	**70**
176100 UO Regiokantoren	70
176101 Sociale Zorg	0
176102 Maatschappelijke Zorg	0
176103 Electra- en watersubsidie	0
62 Werkgelegenheid	**31**
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid	29
176202 UO Bureau Mediation	2
176203 UO Bedrijfsvoer. Regiokan	0
176204 Sociale werkplaatsen	
63 Maatschap. Begeleid. en Advie	**0**
176300 Maatsch. Opbouw en Begeleiding	0
176301 Jeugdzorg	0
64 Soc. Cult. Jeugd en Jongerenw	**0**
176400 Jeugdwerk	0
65 Bejaardenoorden	**0**
176500 Subsid.bijdr. Bejaardenoo	0
68 Ov.Soc.Voorz. Maatsch.Dnstver	**24**
176801 UO Uitv.team Fam. Jeugd, Soc.Ontwikkeling	24
176802 Sociale verzekeringen	0
18 Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	**227**
01 Bestuursorganen	**1**
180100 Minister Gezondh. Milieu,	1
01 Bestuursorganen	
70 Alg.beh. Gezondh. Mil. Natuur	**31**
187000 Kabinet Minister GMN	7
187001 Raad voor de Volksgezondheid	2
187002 Secretaris Generaal GMN	1
187003 Ministeriële staf	6
187005 Beleidsorganisatie GMN	15

OMSCHRIJVING	AANTAL
71 Prev. en Curat. Gezondheidsz.	**137**
187100 Inspectie Volksgezondheid	18
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken	119
72 Ambulancevervoer	**0**
187200 Subsid.bijdr. Ambulanceve	0
73 Verpleeginrichtingen	**0**
187300 Dr. Caprileskliniek	0
75 Agrar. Zaken, Jacht, Visserij	**38**
187500 UO Veterinaire Zaken	24
187502 UO Agrarisch en Visserij beheer	14
76 Milieubeheer	**19**
187601 UO Milieu en Natuur Beheer	19
187602 Subs.bijdragen Milieu, Natuur	0
77 Lijkbezorging	**0**
187700 Begraafplaatsen	0
78 Ov. Uitg. Gezondh. Mil.Natuur	**1**
187800 Overige uitg. Volksgezondheid	1
19 Ministerie van Financiën	**473**
01 Bestuursorganen	**1**
190100 Minister van Financiën	1
90 Algemeen beheer Financiën	**59**
199000 Kabinet Minister FIN	3
199001 Secretaris Generaal FIN	1
199002 Ministeriële staf	8
199004 Beleidsorganisatie FIN	14
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken	33
199007 Stichting OAB	0
91 Belastingen	**393**
199100 Douane	222
199102 Sector Fiscale Zaken	8
199105 Nieuwe Belastingorganisatie Curacao	163
93 Geldleningen	**0**
199300 Geldleningen	0
95 Algemene Uitgaven en Inkomste	**0**
199501 Onvoorziene uitgaven	0
98 Ov. Financ.Alg. Dekkingsmidd.	**20**
199800 Meldpunt Ongebruikelijke Transitie	10
199802 Ov. uitgaven Financiele dekkingsmiddelen	10
Algemeen	**29**
Door te berekenen (Usona, Meteo,RvR)	29

* de opgenomen op basis van salarisgegevens per mei 2013

Staat van salarissen en sociale lasten

Ontwerpbegroting 2014

Land Curaçao **Ontwerpbegroting 2014**

Staat van Salarissen en Sociale Lasten

Functie/subfunctie omschrijving	Totaal	4211 Salarissen, Lonen & Bezoldigingen	4212 Overwerk	4213 Kinder-Toelage	4214 Vakantie-Toelage
10 Staatsorganen en ov.Alg.Org.	**27.661.400**	**18.049.600**	**213.200**	**83.300**	**1.153.300**
01 Bestuursorganen	**11.248.300**	**7.465.200**	**115.000**	**15.900**	**472.600**
100100 Staten	11.248.300	7.465.200	115.000	15.900	472.600
02 Algemeen beheer Staatsorganen	**7.120.800**	**4.803.600**		**20.400**	**297.900**
100200 Raad van Advies	1.040.800	720.000		1.300	43.800
100201 Algemene Rekenkamer	3.979.200	2.654.400		14.500	166.500
100202 Secretariaat SER/GOA	979.000	656.400		2.000	40.600
100203 Ombudsman	1.121.800	772.800		2.600	47.000
14 Defensie	**9.292.300**	**5.780.800**	**98.200**	**47.000**	**382.800**
101400 Defensie	9.292.300	5.780.800	98.200	47.000	382.800
11 Algemene Zaken	**19.033.300**	**11.710.000**	**82.500**	**64.700**	**797.000**
01 Bestuursorganen	**286.000**	**190.700**			**12.000**
110100 Minister van Algemene Zaken	286.000	190.700			12.000
03 Algemeen beheer Algemene Zaken	**18.281.300**	**11.519.300**	**82.500**	**64.700**	**785.000**
110300 Kabinet Minister AZ	773.400	476.100		2.500	33.500
110301 Secretar. Raad van Ministers	693.900	401.200	13.000	2.200	28.000
110302 Beleidscoördinatie	261.600	134.400		700	8.300
110303 Veiligheidsdienst Curacao	4.572.500	3.037.100		33.800	198.400
110304 Kabinet Gevolmachtigd Minister	3.203.700	2.079.200	46.800		155.100
110305 Secretaris Generaal AZ	238.400	165.500			9.900
110306 Ministeriële staf	763.200	486.200	500	1.300	31.000
110308 Beleidsorganisatie AZ	2.410.200	1.199.100	22.200	7.000	107.100
110311 UO Communic. en Voorlichting	1.168.600	792.800		3.800	47.600
110312 UO Wetgeving en Jurid. Zaken	4.148.600	2.747.700		13.400	166.100
110313 UO Natievorm. en Kon.relaties	47.200				
07 Overige Algemene Zaken	**466.000**				
110700 Overige uitgaven alg. Bestuur	466.000				
12 Bestuur, Planning en Dienstver	**48.461.340**	**30.135.800**	**486.200**	**250.500**	**1.947.300**
01 Bestuursorganen	**347.000**	**190.800**			**22.100**
120100 Minister Best. Pl.& Dnstverl.	347.000	190.800			22.100
04 Alg.beh.Best., Plann. Dnstverl	**40.004.080**	**26.267.900**	**486.200**	**241.400**	**1.704.500**
120400 Kabinet Minister BPD	651.700	354.400	31.600		26.600
120401 Secretaris Generaal BPD	311.800	180.900		700	14.600
120402 Ministeriële staf	2.087.100	1.453.800		6.900	87.200
120403 Beleidsunit HR OO IT	3.957.100	2.587.100		17.600	183.400
120405 Beleidsorganisatie BPD	2.502.400	1.640.300		6.200	99.200
120407 UO Publieke Zaken	3.927.580	2.685.900		35.500	161.300
120408 UO Vergunningloket	1.420.100	894.800	1.400	7.000	60.300
120409 UO Nationaal Archief	1.690.800	1.149.700		3.200	70.800
120410 Shared Service Organisatie	23.455.500	15.321.000	453.200	164.300	1.001.100
05 Wachtgelden en pensioenen	**2.780.860**				
120500 Pensioenen	2.780.860				
06 Statistiek	**2.894.500**	**1.995.900**		**6.500**	**119.800**
120600 CBS	2.894.500	1.995.900		6.500	119.800
08 Ov.Bestuur, Plann. Dnstverl.	**2.434.900**	**1.681.200**		**2.600**	**100.900**
120800 Erediensten	2.434.900	1.681.200		2.600	100.900
13 Justitie	**174.135.400**	**96.778.600**	**19.368.800**	**960.700**	**6.571.200**
01 Bestuursorganen	**296.500**	**190.700**			**12.500**
130100 Minister van Justitie	296.500	190.700			12.500
10 Alg.beh. Openb.orde Veiligh.	**5.270.400**	**3.139.100**		**12.500**	**226.100**
131000 Kabinet Minister JUS	905.400	426.500		1.900	40.500
131001 Secretaris Generaal JUS	352.400	211.400			15.400

Land Curaçao							Ontwerpbegroting 2014
				Staat van Salarissen en Sociale			
4215 Medische Behandeling & Keuringskosten	4216 Overige uitgaven en salarissen & lonen	4221 Afdracht AOV / AWW	4222 Afdracht AVBZ	4223 Afdracht premie ZOG	4225 APNA Pensioen-bijdragen	4227 APNA Annuiteiten-Tekort	4228 Pensioen Vervangende premies voor contractanten
2.198.300	**1.161.700**	**2.171.600**	**103.500**		**2.526.900**		
791.100	**410.700**	**890.300**	**42.400**		**1.045.100**		
791.100	410.700	890.300	42.400		1.045.100		
592.900	**151.000**	**555.900**	**26.600**		**672.500**		
89.600		81.400	3.900		100.800		
327.100	120.000	310.300	14.800		371.600		
86.600	21.000	76.800	3.700		91.900		
89.600	10.000	87.400	4.200		108.200		
814.300	**600.000**	**725.400**	**34.500**		**809.300**		
814.300	600.000	725.400	34.500		809.300		
1.262.500	**1.143.200**	**1.339.400**	**66.000**		**2.400.900**		**167.100**
24.300	**9.000**	**22.200**	**1.100**		**26.700**		
24.300	9.000	22.200	1.100		26.700		
1.238.200	**1.134.200**	**1.317.200**	**64.900**		**1.908.200**		**167.100**
45.100	81.900	64.500	3.100		66.700		
72.300	65.000	53.500	2.500		56.200		
17.400		13.800	700		86.300		
394.800	184.200	330.500	17.400		376.300		
28.000	167.100	257.100	12.200		291.100		167.100
20.500		18.400	900		23.200		
51.400	30.000	57.600	2.700		102.500		
153.900	586.000	123.700	6.500		204.700		
120.600		88.600	4.200		111.000		
334.200	20.000	309.500	14.700		543.000		
					47.200		
					466.000		
					466.000		
5.259.140	**558.500**	**3.684.400**	**178.600**		**5.821.100**		**139.800**
24.300	**18.000**	**40.900**	**1.900**		**49.000**		
24.300	18.000	40.900	1.900		49.000		
3.487.780	**539.700**	**3.208.400**	**152.800**		**3.915.400**		
46.000	88.400	52.600	2.500		49.600		
	61.900	27.100	1.300		25.300		
165.500		162.500	7.700		203.500		
366.200	19.300	342.000	16.300		425.200		
213.200	120.500	184.600	8.800		229.600		
349.180	2.400	302.900	14.400		376.000		
102.100	111.000	112.800	5.400		125.300		
149.500	22.200	128.300	6.100		161.000		
2.096.100	114.000	1.895.600	90.300		2.319.900		
1.269.060	**800**	**24.900**	**4.400**		**1.341.900**		**139.800**
1.269.060	800	24.900	4.400		1.341.900		139.800
259.500		**222.800**	**10.600**		**279.400**		
259.500		222.800	10.600		279.400		
218.500		**187.400**	**8.900**		**235.400**		
218.500		187.400	8.900		235.400		
12.005.600	**7.837.900**	**14.927.100**	**694.400**		**14.991.100**		
24.300	**18.000**	**23.200**	**1.100**		**26.700**		
24.300	18.000	23.200	1.100		26.700		
379.500	**628.900**	**424.500**	**20.300**		**439.500**		
45.100	248.700	79.200	3.800		59.700		
21.100	45.000	28.500	1.400		29.600		

Land Curaçao **Ontwerpbegroting 2014**

Staat van Salarissen en Sociale Lasten

Functie/subfunctie omschrijving	Totaal	4211 Salarissen, Lonen & Bezoldigingen	4212 Overwerk	4213 Kinder-Toelage	4214 Vakantie-Toelage
131002 Ministeriële staf	1.879.300	1.175.800		5.600	79.500
131004 Beleidsorganisatie JUS	2.133.300	1.325.400		5.000	90.700
11 Rechtswezen	**8.637.300**	**5.269.800**		**36.000**	**439.300**
131100 Openbaar Ministerie	8.637.300	5.269.800		36.000	439.300
12 Politie	**92.316.200**	**50.338.400**	**12.469.900**	**512.600**	**3.252.200**
131200 Landsrecherche	1.576.700	952.500	7.600	3.200	65.900
131201 Opleidingsinstituut RH&VH	4.314.500	2.702.100	57.800	34.900	176.100
131202 UO Toelatingsorganisatie	4.014.500	2.585.500	104.500	13.900	161.900
131203 UO Politie en Immigr. Curaçao	82.410.500	44.098.300	12.300.000	460.600	2.848.300
13 Brandweer en Rampenbestrijding	**8.540.500**	**5.520.500**	**211.500**	**39.100**	**377.300**
131300 UO Brandweer	8.540.500	5.520.500	211.500	39.100	377.300
14 Defensie	**9.403.400**	**5.148.100**	**762.000**	**63.800**	**367.000**
131400 Kustwacht	9.403.400	5.148.100	762.000	63.800	367.000
15 Overige Beschermende Maatreg.	**8.333.100**	**3.813.400**	**2.057.400**	**42.500**	**399.700**
131500 UO Controle en Bewaking	8.333.100	3.813.400	2.057.400	42.500	399.700
16 Gevangeniswezen	**32.206.200**	**18.425.500**	**3.660.400**	**211.100**	**1.178.500**
131600 UO Gevangenisw. Huis van Bew.	32.206.200	18.425.500	3.660.400	211.100	1.178.500
17 Opvoedingswezen	**7.968.100**	**4.933.100**	**207.600**	**43.100**	**318.600**
131700 UO Justitiële Jeugdopvang	3.217.700	1.856.500	207.000	14.300	123.900
131701 UO Reclassering	1.224.800	742.300	600	7.700	49.200
131702 UO Voogdijraad	3.525.600	2.334.300		21.100	145.500
18 Overig Ministerie van Justitie	**1.163.700**				
131803 Over. justit. aangelegenheden	1.163.700				
14 Verkeer, Vervoer en Ruimt.plan	**25.285.400**	**16.910.600**	**283.800**	**122.400**	**1.067.200**
01 Bestuursorganen	**287.300**	**190.700**		**1.300**	**12.000**
140100 Minister Verk. Vervoer,R.Pl.	287.300	190.700		1.300	12.000
20 Algemeen beheer VVRP	**6.213.700**	**4.268.500**		**25.600**	**265.400**
142000 Kabinet Minister VVRP	724.600	458.400		1.300	30.300
142001 Secretaris Generaal VVRP	246.900	165.500		1.300	10.300
142002 Ministeriële staf	1.013.100	642.500		3.800	39.600
142004 Beleidsorganisatie VVRP	1.483.600	908.700		5.300	56.200
142203 UO Maritieme Autoriteit Cur	1.389.200	1.057.000		8.100	65.500
142301 UO Curacao Burgerluchtvaart Au	1.356.300	1.036.400		5.800	63.500
21 Openbare werken	**8.544.800**	**5.561.600**	**155.000**	**46.300**	**372.100**
142101 UO Openbare Werken	8.544.800	5.561.600	155.000	46.300	372.100
22 Verkeer en vervoer	**1.035.900**	**706.700**	**1.800**	**3.800**	**42.400**
142201 UO Verkeer en Vervoer	1.035.900	706.700	1.800	3.800	42.400
24 Meteorologische aangelegenh.	**3.349.700**	**2.181.300**	**127.000**	**11.800**	**132.900**
142400 UO Meteorologische Dienst	3.349.700	2.181.300	127.000	11.800	132.900
27 R.O., woning en bouwgr.expl.	**5.742.400**	**3.927.500**		**32.900**	**237.400**
142700 UO Ruimt. Ordening en Planning	3.360.700	2.295.200		14.400	139.500
142701 UO Domeinbeheer	2.381.700	1.632.300		18.500	97.900
28 Overige VVRP	**111.600**	**74.300**		**700**	**5.000**
142800 Ov.Verkeer, Vervoer en r.pl.	111.600	74.300		700	5.000
15 Economische Ontwikkeling	**7.786.800**	**5.315.300**	**19.800**	**26.000**	**323.300**
01 Bestuursorganen	**286.000**	**190.700**			**12.000**
150100 Minister van Economische Zaken	286.000	190.700			12.000
30 Alg. beheer Econom. Ontwikkel.	**3.985.900**	**2.708.100**	**12.400**	**15.200**	**165.400**
153000 Kabinet Minister Econ Ontwikk	327.400	178.600	10.800		13.600
153001 Economische Inspectie	1.092.900	753.200		9.400	45.200
153002 Secretaris Generaal EO	238.200	180.900			10.900

Land Curaçao **Ontwerpbegroting 2014**

Staat van Salarissen en Sociale

4215 Medische Behandeling & Keuringskosten	4216 Overige uitgaven en salarissen & lonen	4221 Afdracht AOV / AWW	4222 Afdracht AVBZ	4223 Afdracht premie ZOG	4225 APNA Pensioen-bijdragen	4227 APNA Annuiteiten-Tekort	4228 Pensioen Vervangende premies voor contractanten
149.000	149.600	148.100	7.100		164.600		
164.300	185.600	168.700	8.000		185.600		
750.500	**301.200**	**818.700**	**39.000**		**982.800**		
750.500	301.200	818.700	39.000		982.800		
6.642.700	**3.864.800**	**7.816.000**	**372.200**		**7.047.400**		
138.300	146.500	123.500	5.900		133.300		
380.000	232.900	336.400	16.000		378.300		
346.700	112.400	312.700	14.900		362.000		
5.777.700	3.373.000	7.043.400	335.400		6.173.800		
666.900	**117.100**	**710.400**	**33.800**		**863.900**		
666.900	117.100	710.400	33.800		863.900		
568.400	**969.200**	**767.600**	**36.600**		**720.700**		
568.400	969.200	767.600	36.600		720.700		
900	**347.600**	**751.900**	**35.800**		**883.900**		
900	347.600	751.900	35.800		883.900		
2.219.500	**1.215.500**	**2.592.600**	**123.500**		**2.579.600**		
2.219.500	1.215.500	2.592.600	123.500		2.579.600		
752.900	**375.600**	**617.200**	**29.400**		**690.600**		
282.900	208.200	253.000	12.000		259.900		
147.300	77.300	92.100	4.400		103.900		
322.700	90.100	272.100	13.000		326.800		
		405.000	**2.700**		**756.000**		
		405.000	2.700		756.000		
2.235.300	**186.900**	**1.960.800**	**95.200**		**2.423.200**		
24.300	**9.000**	**22.200**	**1.100**		**26.700**		
24.300	9.000	22.200	1.100		26.700		
545.400	**66.400**	**449.700**	**23.300**		**569.400**		
51.000	60.400	56.300	2.700		64.200		
20.500	6.000	19.200	900		23.200		
83.600		65.900	3.500		174.200		
118.700		82.000	4.900		307.800		
138.200		114.700	5.700				
133.400		111.600	5.600				
779.000	**39.800**	**695.300**	**33.100**		**862.600**		
779.000	39.800	695.300	33.100		862.600		
99.200		**79.300**	**3.800**		**98.900**		
99.200		79.300	3.800		98.900		
283.500	**34.200**	**261.200**	**12.400**		**305.400**		
283.500	34.200	261.200	12.400		305.400		
499.900	**29.900**	**443.900**	**21.100**		**549.800**		
287.700	29.900	260.300	12.400		321.300		
212.200		183.600	8.700		228.500		
4.000	**7.600**	**9.200**	**400**		**10.400**		
4.000	7.600	9.200	400		10.400		
654.600	**70.700**	**604.100**	**28.900**		**744.100**		
24.300	**9.000**	**22.200**	**1.100**		**26.700**		
24.300	9.000	22.200	1.100		26.700		
334.300	**47.200**	**309.500**	**14.800**		**379.000**		
24.600	47.200	26.300	1.300		25.000		
90.900		84.800	4.000		105.400		
		20.100	1.000		25.300		

Land Curaçao **Ontwerpbegroting 2014**

Staat van Salarissen en Sociale Lasten

Functie/subfunctie omschrijving	Totaal	4211 Salarissen, Lonen & Bezoldigingen	4212 Overwerk	4213 Kinder-Toelage	4214 Vakantie-Toelage
153003 Ministeriële staf	650.500	455.800	1.600	1.300	27.300
153005 Beleidsorganisatie EO	1.676.900	1.139.600		4.500	68.400
31 Handel en Ambacht	**1.047.700**	**712.300**	**5.500**	**4.400**	**43.600**
153101 UO Economische Dienst	1.047.700	712.300	5.500	4.400	43.600
32 Economische Samenwerking	**1.180.400**	**823.200**			**49.400**
153201 UO Buitenl. Econ. Samenwerking	1.180.400	823.200			49.400
34 Econ.Ontwikkeling en Innovatie	**1.099.600**	**757.600**	**1.900**	**5.000**	**45.500**
153401 UO Econ. Ontwikk. en innovatie	1.099.600	757.600	1.900	5.000	45.500
38 Overige Econom. Ontwikkeling	**187.200**	**123.400**		**1.400**	**7.400**
153800 Ov. Economische Ontwikkeling	187.200	123.400		1.400	7.400
16 Onderwijs, Wetens.Cult.& Sport	**78.443.000**	**53.567.200**	**6.400**	**334.300**	**3.265.200**
01 Bestuursorganen	**286.400**	**190.700**			**12.000**
160100 Minister van OWCS	286.400	190.700			12.000
40 Algemeen beheer OWCS	**7.751.400**	**5.243.500**	**6.400**	**24.500**	**323.400**
164000 Kabinet Minister OWCS	626.600	368.800			26.800
164001 Secretaris Generaal OWCS	198.300	136.900		700	8.200
164002 Ministeriële staf	768.100	482.300		1.300	32.800
164004 Beleidsorganisatie OWCS	2.128.200	1.471.500	3.200	5.300	88.600
164006 UO Uitvoeringsteam O&W	2.110.700	1.471.500	3.200	5.300	88.300
164007 Openbaar Onderwijs	1.919.500	1.312.500		11.900	78.700
41 Examenaangelegenheden	**1.185.900**	**818.100**		**3.200**	**49.100**
164100 UO Expert. Centr. Toetsen/Ex.	1.185.900	818.100		3.200	49.100
42 Openbaar funderend onderwijs	**23.680.500**	**16.283.500**		**137.600**	**980.500**
164200 Openbaar Funderend Onderwijs	23.680.500	16.283.500		137.600	980.500
44 Openbaar speciaal onderwijs	**7.547.000**	**4.961.900**		**34.000**	**304.000**
164400 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	5.455.500	3.523.400		23.300	217.600
164401 Openbaar Voortgezet Spec. Ond.	2.091.500	1.438.500		10.700	86.400
46 Openbaar voortgezet onderwijs	**33.325.200**	**23.246.100**		**123.900**	**1.395.500**
164600 Openbaar VSBO	18.439.900	12.889.900		72.900	773.400
164601 Openbaar HAVO/VWO	9.455.100	6.630.300		22.400	398.100
164602 Openbaar Vakonderwijs	5.430.200	3.725.900		28.600	224.000
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwijs	**1.938.700**	**919.100**		**4.000**	**86.000**
164900 Inspectie Onderwijs	1.126.500	765.900		1.900	46.800
164901 Overige Gemeensch. Uitgaven	812.200	153.200		2.100	39.200
51 Cultuur en Sport algemeen	**2.727.900**	**1.904.300**		**7.100**	**114.700**
165101 UO Uitvoeringsorganisatie C&S	2.727.900	1.904.300		7.100	114.700
17 Sociale Ontw,Arbeid & Welzijn	**19.536.700**	**12.691.900**	**131.400**	**86.700**	**864.200**
01 Bestuursorganen	**296.500**	**190.700**			**12.500**
170100 Minister van SOAW	296.500	190.700			12.500
60 Algemeen beheer SOAW	**5.515.500**	**3.693.800**	**22.000**	**15.400**	**229.200**
176000 Kabinet Minister SOAW	544.300	336.800			23.100
176001 Inspectie Arbeidszaken	1.587.300	1.031.100	22.000	6.400	66.100
176002 Secretaris Generaal SOAW	231.600	161.000			9.700
176003 Ministeriële staf	1.237.400	853.200		1.900	52.500
176005 Beleidsorganisatie SOAW	1.914.900	1.311.700		7.100	77.800
61 Bijstandverlening	**7.630.900**	**4.907.400**	**109.400**	**47.600**	**342.600**
176100 UO Regiokantoren	5.131.300	3.505.000	5.200	28.800	213.300
176104 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	2.401.600	1.334.800	104.200	18.800	125.100
176105 UO Bureau Mediation	98.000	67.600			4.200
62 Werkgelegenheid	**2.406.900**	**1.600.600**		**6.600**	**96.000**
176201 UO Uitvoeringsteam Arbeid	2.406.900	1.600.600		6.600	96.000

Land Curaçao **Ontwerpbegroting 2014**

Staat van Salarissen en Sociale

4215 Medische Behandeling & Keuringskosten	4216 Overige uitgaven en salarissen & lonen	4221 Afdracht AOV / AWW	4222 Afdracht AVBZ	4223 Afdracht premie ZOG	4225 APNA Pensioen-bijdragen	4227 APNA Annuiteiten-Tekort	4228 Pensioen Vervangende premies voor contractanten
47.300		51.000	2.400		63.800		
171.500		127.300	6.100		159.500		
81.900	**14.500**	**81.900**	**3.900**		**99.700**		
81.900	14.500	81.900	3.900		99.700		
96.500		**91.600**	**4.400**		**115.300**		
96.500		91.600	4.400		115.300		
94.500		**85.000**	**4.000**		**106.100**		
94.500		85.000	4.000		106.100		
23.100		**13.900**	**700**		**17.300**		
23.100		13.900	700		17.300		
6.322.100	**760.500**	**6.048.700**	**289.900**		**7.848.700**		
24.300	**9.000**	**22.600**	**1.100**		**26.700**		
24.300	9.000	22.600	1.100		26.700		
639.100	**149.300**	**602.600**	**28.600**		**734.000**		
48.800	78.400	49.800	2.400		51.600		
17.400		15.200	700		19.200		
56.400	64.000	60.900	2.900		67.500		
181.100		164.700	7.800		206.000		
157.000	6.900	164.700	7.800		206.000		
178.400		147.300	7.000		183.700		
105.200		**91.400**	**4.400**		**114.500**		
105.200		91.400	4.400		114.500		
2.021.000	**57.700**	**1.833.200**	**87.300**		**2.279.700**		
2.021.000	57.700	1.833.200	87.300		2.279.700		
641.000	**11.200**	**523.900**	**26.800**		**1.044.200**		
458.000	8.900	362.400	19.100		842.800		
183.000	2.300	161.500	7.700		201.400		
2.568.000	**11.800**	**2.601.600**	**123.900**		**3.254.400**		
1.387.800	300	1.442.300	68.700		1.804.600		
695.800	4.200	740.800	35.300		928.200		
484.400	7.300	418.500	19.900		521.600		
119.500	**514.000**	**159.900**	**7.600**		**128.600**		
99.600	14.000	87.000	4.100		107.200		
19.900	500.000	72.900	3.500		21.400		
204.000	**7.500**	**213.500**	**10.200**		**266.600**		
204.000	7.500	213.500	10.200		266.600		
1.883.300	**193.500**	**1.622.900**	**75.800**		**1.987.000**		
24.300	**18.000**	**23.200**	**1.100**		**26.700**		
24.300	18.000	23.200	1.100		26.700		
469.600	**120.700**	**427.300**	**20.300**		**517.200**		
43.800	48.500	42.900	2.000		47.200		
115.800	70.000	125.500	6.000		144.400		
19.500		17.900	900		22.600		
110.700		95.200	4.500		119.400		
179.800	2.200	145.800	6.900		183.600		
700.000	**50.200**	**651.900**	**29.700**		**792.100**		
419.800	50.200	399.300	19.000		490.700		
271.400		245.000	10.400		291.900		
8.800		7.600	300		9.500		
292.300		**178.800**	**8.500**		**224.100**		
292.300		178.800	8.500		224.100		

Land Curaçao **Ontwerpbegroting 2014**

Staat van Salarissen en Sociale Lasten

Functie/subfunctie omschrijving	Totaal	4211 Salarissen, Lonen & Bezoldigingen	4212 Overwerk	4213 Kinder-Toelage	4214 Vakantie-Toelage
63 Maatschap. Begeleid. en Advies	**3.128.500**	**1.914.900**		**15.700**	**160.200**
176303 UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	3.128.500	1.914.900		15.700	160.200
66 Landsbemiddelaar	**558.400**	**384.500**		**1.400**	**23.700**
176601 Bureau Landsbemiddelaar	558.400	384.500		1.400	23.700
18 Gezondheid, Milieu & Natuur	**26.593.100**	**16.743.900**	**833.800**	**146.500**	**1.182.100**
01 Bestuursorganen	**286.000**	**190.700**			**12.000**
180100 Minister Gezondh. Milieu,Nat.	286.000	190.700			12.000
70 Alg.beh. Gezondh. Mil. Natuur	**4.762.700**	**3.174.800**	**18.100**	**13.000**	**216.500**
187000 Kabinet Minister GMN	829.800	500.800		3.200	35.500
187001 Raad voor de Volksgezondheid	157.300	116.100			7.000
187002 Secretaris Generaal GMN	196.300	148.500		700	8.900
187003 Ministeriële staf	878.800	606.000	18.100	700	36.400
187005 Beleidsorganisatie GMN	2.700.500	1.803.400		8.400	128.700
71 Prev. en Curat. Gezondheidsz.	**15.987.900**	**9.744.800**	**600.300**	**103.700**	**729.300**
187100 Inspectie Volksgezondheid	2.181.300	1.427.300		6.400	91.200
187101 UO Geneesk. en Gezondh.zaken	13.244.700	7.910.300	600.300	97.300	613.700
187103 Volksgezondheid Instituut Cur.	561.900	407.200			24.400
75 Agrar. Zaken, Jacht, Visserij	**3.402.200**	**2.140.600**	**213.400**	**20.500**	**132.900**
187500 UO Veterinaire Zaken	2.045.200	1.228.800	190.900	12.800	76.500
187502 UO Agrarisch en Visserijbeheer	1.357.000	911.800	22.500	7.700	56.400
76 Milieubeheer	**2.154.300**	**1.493.000**	**2.000**	**9.300**	**91.400**
187601 UO Milieu en Natuur Beheer	2.154.300	1.493.000	2.000	9.300	91.400
19 Financien	**62.470.500**	**42.450.600**	**990.900**	**258.600**	**2.178.400**
01 Bestuursorganen	**295.100**	**190.700**			**12.900**
190100 Minister van Financiën	295.100	190.700			12.900
90 Algemeen beheer Financiën	**9.417.100**	**5.825.600**	**141.800**	**32.100**	**391.700**
199000 Kabinet Minister FIN	522.100	230.300		700	18.100
199001 Secretaris Generaal FIN	310.800	165.500			11.200
199002 Ministeriële staf	710.400	459.800		4.400	31.900
199004 Beleidsorganisatie FIN	2.478.100	1.635.400	30.500	7.000	108.600
199006 Sector Fin. Bel. Begrot.zaken	5.395.700	3.334.600	111.300	20.000	221.900
91 Belastingen	**38.738.300**	**24.258.900**	**848.100**	**212.300**	**1.643.800**
199100 Douane	20.374.400	12.799.600	763.500	128.500	875.300
199102 Sector Fiscale Zaken	1.082.900	680.500		1.900	46.400
199106 NBC Inspectie der Belastingen	10.337.100	6.270.300	51.800	42.600	406.800
199107 NBC Landsontvanger	6.943.900	4.508.500	32.800	39.300	315.300
95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	**-12.000.000**	**-12.000.000**			
199500 Niet in te delen uitg./ink.	-12.000.000	-12.000.000			
98 Ov. Financ.Alg. Dekkingsmidd.	**26.020.000**	**24.175.400**	**1.000**	**14.200**	**130.000**
199800 Meldpunt Ongebruik. Transact.	1.491.700	1.010.300		11.600	68.600
199802 Ov. uitgaven Financ./dekk.mid.	24.528.300	23.165.100	1.000	2.600	61.400
Totaal	**489.406.940**	**304.353.500**	**22.416.800**	**2.333.700**	**19.349.200**

Land Curaçao					Ontwerpbegroting 2014		
				Staat van Salarissen en Sociale			
4215 Medische Behandeling & Keuringskosten	4216 Overige uitgaven en salarissen & lonen	4221 Afdracht AOV / AWW	4222 Afdracht AVBZ	4223 Afdracht premie ZOG	4225 APNA Pensioen-bijdragen	4227 APNA Annuiteiten-Tekort	4228 Pensioen Vervangende premies voor contractanten
347.000	**4.600**	**298.800**	**14.200**		**373.100**		
347.000	4.600	298.800	14.200		373.100		
50.100		**42.900**	**2.000**		**53.800**		
50.100		42.900	2.000		53.800		
1.990.200	**714.800**	**2.217.900**	**106.100**		**2.657.800**		
24.300	**9.000**	**22.200**	**1.100**		**26.700**		
24.300	9.000	22.200	1.100		26.700		
333.300	**90.800**	**404.800**	**19.200**		**492.200**		
60.800	90.200	66.100	3.100		70.100		
4.300		13.000	600		16.300		
		16.600	800		20.800		
59.400	600	69.500	3.300		84.800		
208.800		239.600	11.400		300.200		
1.254.200	**511.400**	**1.349.200**	**64.800**		**1.630.200**		
185.500	93.000	170.000	8.100		199.800		
1.027.900	418.400	1.148.700	54.700		1.373.400		
40.800		30.500	2.000		57.000		
237.000	**74.100**	**271.100**	**12.900**		**299.700**		
146.800	46.300	163.300	7.800		172.000		
90.200	27.800	107.800	5.100		127.700		
141.400	**29.500**	**170.600**	**8.100**		**209.000**		
141.400	29.500	170.600	8.100		209.000		
4.120.300	**2.941.800**	**3.945.600**	**193.500**		**5.390.800**		
24.300	**9.000**	**30.100**	**1.400**		**26.700**		
24.300	9.000	30.100	1.400		26.700		
703.100	**767.500**	**703.900**	**35.800**		**815.600**		
70.900	136.300	31.700	1.900		32.200		
20.600	69.500	19.600	1.200		23.200		
72.400	18.500	56.400	2.600		64.400		
174.900	89.300	194.000	9.400		229.000		
364.300	453.900	402.200	20.700		466.800		
3.137.900	**2.107.800**	**2.988.000**	**145.300**		**3.396.200**		
1.789.300	525.300	1.625.500	75.500		1.791.900		
92.800	80.600	81.400	4.000		95.300		
509.000	1.416.200	721.700	40.900		877.800		
746.800	85.700	559.400	24.900		631.200		
255.000	**57.500**	**223.600**	**11.000**		**1.152.300**		
132.900		121.300	5.600		141.400		
122.100	57.500	102.300	5.400		1.010.900		
37.931.340	15.569.500	38.522.500	1.831.900		46.791.600		306.900

Staat van opgenomen geldleningen

Ontwerpbegroting 2014

RECAPITULATIE afgerond op gehele guldens (ANG) :		Stand per 1 jan 2014	Opname	Aflossing	Stand per 31 dec 2014	Rente 2014
BINNENLANDSE LENINGEN O/G :		***1.667.391.000***	***442.114.800***	-	***2.109.505.800***	***55.815.500***
1. IN ANTILLIAANSE GULDENS (ANG)	☐ 1a. PUBLIEK	1.667.391.000	442.114.800	-	2.109.505.800	55.815.500
	☐ 1b. PRIVAAT	-	-	-	-	-
BUITENLANDSE LENINGEN O/G		-	-	-	-	-
2. IN EURO		-	-	-	-	-
Stand en totaal rente LANGLOPENDE LENINGEN O/G omgerekend in ANG		***1.667.391.000***	***442.114.800***	-	***2.109.505.800***	***55.815.500***

Specificatie in oorspronkelijke valuta :

Nr.	Datum	OMSCHRIJVING	RE %	OPN	AFL	VAL	Stand per 1 jan 2014	Opname	Aflossing	Stand per 31 dec 2014	Rente 2014
1. BINNENLANDSE LENINGEN O/G : in ANG											
1	15-okt	OBLIGATIELENING	2,500	2010	2020	ANG	100.000.000	-	-	100.000.000	2.500.000
2	15-okt	OBLIGATIELENING	2,750	2010	2025	ANG	140.000.000	-	-	140.000.000	3.850.000
3	15-okt	OBLIGATIELENING	2,875	2010	2030	ANG	370.000.000	-	-	370.000.000	10.637.500
4	15-okt	OBLIGATIELENING	3,000	2010	2035	ANG	475.000.000	-	-	475.000.000	14.250.000
5	15-okt	OBLIGATIELENING	3,125	2010	2040	ANG	582.391.000	-	-	582.391.000	18.199.700
6	..	OBLIGATIELENING	3,000	2013	..	ANG		169.287.800		169.287.800	2.539.300
7	..	OBLIGATIELENING	3,000	2013	..	ANG		272.827.000		272.827.000	3.839.000
Totaal in ANG							***1.667.391.000***	***442.114.800***	-	***2.109.505.800***	***55.815.500***

2. BUITENLANDSE LENINGEN O/G : in EURO

		-					-	-	-	-	-
Totaal in EURO							-	-	-	-	-

Staat van geldleningen u/g

Ontwerpbegroting 2014

RECAPITULATIE afgerond op gehele guldens (ANG) :		Stand per 1 jan 2014	Verstrekking	Aflossing	Stand per 31 dec 2014	Rente 2014
UITGEGEVEN GELDLENINGEN :		-	-	-	-	-
1. IN ANTILLIAANSE GULDENS (ANG)		-	-	-	-	-
2. IN EURO	(per 100) : 0	-	-	-	-	-
Stand en totaal rente GELDLENINGEN U/G omgerekend in ANG		-	-	-	-	-

Specificatie in oorspronkelijke valuta :

Nr.	Datum	OMSCHRIJVING	RE %	VRS	AFL	VAL	Stand per 1 jan 2014	Verstrekking	Aflossing	Stand per 31 dec 2014	Rente 2014
1. UITGEGEVEN GELDLENINGEN : in ANG											
Totaal in ANG							-	-	-	-	-
2. GELDLENINGEN U/G : in EUR											
Totaal in EUR							-	-	-	-	-

Staat van gewaarborgde leningen

Ontwerpbegroting 2014

STAAT VAN GEWAARBORGDE LENINGEN

Nr.	Geldnemer	Doel van de geldlening	Datum besluit	Nummer besluit
1	CDM NV	Rekening-courantkrediet ter financiële steun voor ernstige liquiditeitsproblemen	16- 02-'83	L.B. nr. 16, no 117/JAZ
2	OBNA NV	Verstrekking van LVV kredieten	26- 3-'84	L.B. nr. 68, no 2285/JAZ
3	OBNA NV	Verstrekking van Landbouwkredieten	6-12-1990	L.B.28-08-90, no 33/JAZ
4	APNA	Nodige reserves van ingelegde gelden	1936	P.B. 1936, no 66 art.II, 1 en 2
5	SVB	Garant voor de verplichtingen van de SVB	1960	P.B. 1960, no 154 art. 21
6	POSTSPAARBANK	Garant voor de fondsen van de PSB	1958	P.B. 2012, no 46 art. 9
7	BUR. INTELL. EIGENDOM	Garant voor de insolventie van het BIE	2000	P.B. 2013, no 40 art. 12
Totaal Curaçao				
Totaal generaal				

STAAT VAN GEWAARBORGDE LENINGEN

Nr.	Geldnemer	Rente	Geldlenings-bedrag in oorsponkelijke valuta		Koers	Oorsponkelijk geldlenings-bedrag in ANG	Restant bedrag 31-12-2014
1	CDM NV	10,5 %	ANG	12.000.000	100,00	12.000.000	6.000.000
2	OBNA NV	1 %	EUR	750.000	247,87	1.859.025	1.043.015
3	OBNA NV	1%	EUR	1.500.000	247,87	3.718.050	2.808.113
4	APNA	...	ANG	pm	100,00	pm	pm
5	SVB	...	ANG	pm	100,00	pm	pm
6	POSTSPAARBANK	...	ANG	pm	100,00	pm	pm
7	BUR. INTELL. EIGENDOM	...	ANG	pm	100,00	pm	pm
Totaal Curaçao						**17.577.075**	**9.851.128**
Totaal generaal						**17.577.075**	**9.851.128**

TOELICHTING OP DE STAAT VAN GEWAARBORGDE LENINGEN

Deze staat van gewaarborgde leningen geeft de situatie weer per 31 december 2014

1. Met de geldgever, Maduro & Curiel's Bank N.V., is in **2006** overeengekomen dat het rekening-courant krediet, waarvoor het Land garant staat, wordt verlaagd tot ANG 2.9 mln. Dit moet nog worden geformaliseerd.
2. Laatste termijn rente & aflossing vervalt per 15 feb **2024**
3. Laatste termijn rente & aflossing vervalt per 01 mei **2030**
4. Conform de bepalingen in P.B. 1952 no 22 art VI, 1 en 2, staat het land garant voor de fondsen van het Gouvernements Werkliedenpensioenfonds (GWP). Het GWP staat onder beheer van het APNA.
5. Conform de bepalingen in P.B. 1960 no 154, artikel 21, staat het Land garant voor de fondsen van de SVB.
6. Conform landsverordening 2012, no. 46 van de 3de juli 2012 (Tijdelijke Postspaarbankverordening 2010), artikelen 9 (lid 1) en 16 (lid 2 a en b), waarborgt het Land de volledige nakoming door de Postspaarbank (thans PSB Bank NV) van de verplichtingen haar door of krachtens landsverordening opgelegd, met de uitzondering, dat:

   a. voor houders van een spaarrekening met boekje die is geopend vóór 30 december 2011, nog gedurende vier jaren zijn werking behoudt, met dien verstande dat de in genoemd artikel opgenomen garantieverplichting in 2012 100%, in 2013 75%, in 2014 50%, en in 2015 25 % bedraagt, en in dat geval vervalt met ingang van 1 januari 2016; en

   b. voor houders van een termijn depositorekening zonder boekje die is geopend vóór 30 december 2011, blijft gelden gedurende de looptijd van de desbetreffende depositorekening, en in dat geval vervalt uiterlijk met ingang van 30 december 2014.

7. Conform artikel 12 van de Landsverordening BIE (P.B. 2013, no. 40) de openbare rechtspersoon het land Curaçao staat garant voor de solventie van het Bureau Intellectuele Eigendommen.

Staat van Deelnemingen in privaatrechterlijke rechtspersonen door het Land

Ontwerpbegroting 2014

DEELNEMINGEN	GFS	Status	Geplaatst Kapitaal	Deelname %	Nominaal Aandeel Land	Intrinsieke waarde 100% vlgs. Jrek NV 2007	2006	2005	Jrek Dln	100% Eigen Vermogen Deelneming	Boekwaarde (Deelname) Ultimo 2010	Nominaal Aandeel Land	Eigen Vermogen Deelneming	Boekwaarde per 31-12-2007	Boekwaarde per 31-12-2006	Boedelbalans per 31-12-2005
Air Traffic Control Automation System NV	1276	Actief	10.000	100,0	10.000	...	...	nog jrek	n/a	...	10.000	10.000	...	10.000	50.000	...
Date of incorporation, established December 21, 1998.																
Analytisch Diagnostisch Centrum NV	1272	Actief	200.000	100,0	200.000	...	...	1.136.678	2005	1.136.678	1.136.678	200.000	-3.783.557	-3.783.557	200.000	-15.963.893
Economische overdracht vermogensbestanddelen bekrachtigd in 2008.																
Curacaose Dok Maatschappij Holding NV	1253	Actief	163.996.500	100,0	164.042.546	...	...	33.876.562	2010	2.884.696	2.884.696	164.042.546	33.876.562	33.876.562	1	10.129.092
Netherlands Antilles Air Traffic Control NV	1275	Actief	100	73,3	73	2.653.992	5.109.401	n/a	2010	8.540.529	6.260.208	73	5.109.401	3.745.191	100	...
Activa & Passiva N.A. nog formeel juridisch over te dragen aan de NV.																
Ontwikkelingsbank Nederlandse Antillen NV	1256	Actief	17.647.000	75,0	13.240.666	...	30.912.152	29.896.720	2010	40.146.155	30.109.616	13.240.666	30.912.152	23.184.114	1	6.786.555
Saba Bank Resources NV	1271	Actief	100.001	73,3	73.301	...	...	2.669.180	2010	2.357.295	1.727.897	73.301	2.669.180	1.956.509	1	934.213
UTS NV incl. 100% dochterondernemingen	1273	Actief	180.000.000	75,0	135.000.000	148.879.590	n/a	112.446.662	2010	187.445.197	140.583.898	135.000.000	112.446.662	84.334.997	36.000.000	56.223.331
UTS NV overwaarde inbreng	1273	Actief	...	...	...	64.759.789	64.759.789	64.759.789	2009	...	56.786.789		...		...	...
Aandelenverhouding met EGC obv waarde-inbreng Antelecom NV en Setel NV.																
Woningbouw Curacao NV	1270	Actief	600.000	100,0	600.000	-516.953	-1.356.034	-1.480.622	2010	-219.942	-219.942	600.000	-1.480.622	-1.480.622	1	-740.311
Protocol 29 maart 1999 inkoop aandelen LAND voor ANG 240.000 door de NV.																
Buskabaai NV		Actief	100.000	100,0	100.000				2010	-1.076.157	-1.076.157	0				
ALM 1997 Airline NV & ALM Holding NV	1262	In liquidatie	40.000	100,0	40.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	40.000	...	1	1	...
KvK 76055 In bankruptcy as of November 15, 2002 & as of April 2, 2003.																
Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij NV	1251	In liquidatie	500.000	100,0	500.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	500.000	...	1	1	...
KvK 03445 In bankruptcy as of April 2, 2003.																
Curacao Eisenmetall (CUREIS) NV	1265	In liquidatie	250.000	100,0	250.000	496.007	490.704	485.495	2007	496.007	496.007	250.000	437.167	437.167	1	218.584
Per juli 1985 gestopt met haar bedrijfsactiviteiten. Vereffenaar is de heer drs. I. Kuster.																
Curacao Eisenmetall Shipbreaking Yard (CUREM) NV	1266	In liquidatie	1.300.000	100,0	1.300.000	39.348	40.348	41.348	2007	39.348	39.348	1.300.000	11.348	11.348	1	3.404
In 1984 gestopt met haar bedrijfsactiviteiten. Vereffenaar is de heer drs. I. Kuster.																
Post Nederlandse Antillen NV	1274	In liquidatie	5.000.000	100,0	5.000.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	5.000.000	...	1	21.865.000	...
KvK 78035 In liquidation June 1, 2005; In bankruptcy March 23, 2007.																
ABC Commuter Airways NV	1264	n/a	500.000	100,0	500.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	500.000	...	1	1	...
KvK 30935 Business discontinued as of March 22, 2005.																
Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij CV	1263	n/a	44.471.000	100,0	44.471.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	44.471.000	...	1	1	...
KvK 56472 Business discontinued as of March 22, 2005.																
Bonaire Visindustrie NV	1259	n/a	164.000	100,0	164.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	164.000	...	1	1	...
Hotelmaatschappij Bonantil NV	1261	n/a	50.000	100,0	50.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	50.000	...	1	1	...
KvK Bonaire onbekend.																

DEELNEMINGEN	GFS	Status	Geplaatst Kapitaal	Deelname %	Nominaal Aandeel Land	Intrinsieke waarde 100% vlgs. Jrek NV 2007	2006	2005	Jrek Oln	100% Eigen Vermogen Deelneming	Boekwaarde [Deelname] Ultimo 2010	Nominaal Aandeel Land	Eigen Vermogen Deelneming	Boekwaarde per 31-12-2007	Boekwaarde per 31-12-2006	Boekbalans per 31-12-2005
International Caribbean Tourist NV	1267	n/a	100.000	100,0	100.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	100.000	...	1	1	...
KvK 09801 Not longer registered.																
ITC Exploitatie Maatschappij	1255	n/a	6.284.000	100,0	6.284.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	6.284.000	...	1	1	...
ITC Ontwikkelings Maatschappij	1269	n/a	200.000	100,0	200.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	200.000	...	1	1	...
Nederlands Antilliaans Constructiebedrijf NV	1268	n/a	450.000	100,0	450.000	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	450.000	...	1	1	...
Autobusbedrijf Curacao NV		Actief	3.185.000	100,0	3.185.000	-6.305.053			2010	4.000.901	4.000.901	3.185.000				
Core NV		Actief	2.000.000	100,0	2.000.000	4.484.164			2010	6.299.783	6.299.783	2.000.000				
Curacao Airport Holding NV		Actief	30.012.000	100,0	30.012.000	37.651.604			2010	40.707.997	40.707.997	30.012.000				
Curacao Industrial and International Development Company NV		Actief	27.240.000	85,0	23.154.000	63.076.222			2010	65.157.899	55.384.214	23.154.000				
Curacao Oil NV		Actief	1.500.000	100,0	1.500.000	115.696.415			2010	108.305.899	108.305.899	1.500.000				
Curacao Ports Authority NV		Actief	45.632.000	94,0	42.894.080	104.345.521			2010	80.655.302	75.815.984	42.894.080				
Girobank NV		Actief	46.500.000	2,2	999.750	...	...	...	2010	117.981.000	2.536.592	999.750				
Integrated Utility Holding NV		Actief	470.000.000	100,0	470.000.000	334.537.000			2010	224.119.000	224.119.000	470.000.000				
Refineria Di Korsou NV		Actief	50.000.000	100,0	50.000.000	420.015.853			2010	387.009.332	387.009.332	50.000.000				
Selikor NV		Actief	10.107.270	100,0	10.107.270	24.148.811			2010	25.045.809	25.045.809	10.107.270				
Curacao Holding NV		In liquidatie	...	100,0	...	n/a	n/a	n/a	n/a	...	1	...				
Nieuwe Post Nederlandse Antillen NV		Actief	10.920	75,0	8.190	-28.564.842	-7.004.903	236.983	2010	-29.444.150	-22.083.113	8.190				
PSB Bank NV		niet actief	5.000.000	100,0	5.000.000	...	...	...	n/a	...	1	5.000.000				
Date of incorporation, established April 9, 2009																
Totaal		...	1.113.149.791	...	1.011.435.876			...			1.145.881.449	372.475.586		142.291.720	58.115.116	57.590.975

Staat van Inkomensoverdrachten

Ontwerpbegroting 2014

RUBRIEK		OMSCHRIJVING	BEGROTING 2014	MEERJARENBEGROTING 2015	2016	2017	BEGROTING 2013	REKENING 2012
Totaal			**392.491.147**	**400.191.142**	**399.591.133**	**399.591.133**	**426.443.000**	**409.750.887**
4611 Bijdr.&Subsid. Overh.bedr.			**70.275.847**	**70.275.842**	**70.275.833**	**70.275.833**	**64.373.900**	**66.301.585**
110303	Veiligheidsdienst Curacao	Bijdrage/subsidie	1.050.700	1.050.700	1.050.700	1.050.700	1.042.100	1.042.000
110702	Vrijwilligerskorps	Vrijwilligerskorps	364.800	364.800	364.800	364.800	400.000	400.000
120403	Beleidsunit HR OO IT	Arbo consult	760.000	760.000	760.000	760.000	1.344.400	1.344.328
131500	UO Controle en Bewaking		33.700	33.700	33.700	33.700	37.000	
142202	UO Verkeer en Vervoer	Bijdrage/subsidie ABC Autobusdienst	8.572.800	8.572.800	8.572.800	8.572.800	9.400.000	9.400.000
142702	Onbebouwde eigendommen	Vergoeding aan DOW verrekeing diensten en uitzetten terreinen	45.600	45.600	45.600	45.600	50.000	403.160
153102	Economische Ontwikkeling	Subsidie Curaçao Touristen Buro	31.472.500	31.472.500	31.472.500	31.472.500	25.850.000	30.888.089
153401	UO Economische Ontwikkeling en Innovatie	Vernieuwing Midden & Kleinbedrijf	60.000	60.000	60.000	60.000	106.300	
176103	Electra- en watersubsidie	Vergoeding Aqualectra levering water	920.800	920.800	920.800	920.800	900.000	900.000
176300	Maatschappelijk opbouw en begeleiding	subsidie	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.450.000	
176803	Overige uitgaven SOAW	huursubsidie aan Fundashon Kas Popular	12.027.900	12.027.900	12.027.900	12.027.900		
187101	UO Geneeskundig en Gezondheidszaken	subsidie	206.600	206.600	206.600	206.600	226.500	
199104	Stichting BAB	subsidie	13.082.800	13.082.800	13.082.800	13.082.800	16.200.700	16.215.989
	Overige		177.647	177.642	177.633	177.633	7.366.900	5.708.019
4681 Overdrachten aan Overh.inst.			**45.357.300**	**45.057.300**	**44.457.300**	**44.457.300**	**49.262.000**	**73.397.574**
					0			
101100	Gemeenschappelijke Hof van Justitie	bijdage aan Gemeenschappelijke Hof van Justitie	13.303.400	13.303.400	13.303.400	13.303.400	12.911.000	11.127.024
101101	Raad v.d. Rechtshandhaving	bijdage aan Raad v.d. Rechtshandhaving	776.100	776.100	776.100	776.100	851.000	851.000
110700	Overige uitgaven alg. Bestuur	Bijdrage aan Sociaal Vangnet	1.037.800	1.037.800	1.037.800	1.037.800		
142102	Wegen, straten en pleinen	overdracht aan de Stichting Wegenfonds	1.440.000	1.440.000	1.440.000	1.440.000	35.500.000	32.259.550
142500	Reiniging	subsidie aan Selikor						29.160.000
187602	Subs.bijdragen Milieu & Natuur	subsidie aan Selikor	28.800.000	28.500.000	27.900.000	27.900.000		
4682 Bijdr.&Subs.Bijz. Onderwijs			**146.923.700**	**146.923.700**	**146.923.700**	**146.923.700**	**147.938.100**	**140.510.468**
164008	Vergoeding administratiekosten	BBA-kosten RKCSB, BBA-kosten VPCO, BBA-kosten SOZA, BBA-kosten SSH, BBA-kosten SCONS, BBA-kosten EBG, BBA-kosten IPSO, BBA-kosten IFE	2.515.400	2.515.400	2.515.400	2.515.400	2.758.100	2.699.598
164300	Bijzonder Funderend Onderwijs	Funderend Ond. R.K.C.S.B., Funderend Ond. V.P.C.O., Funderend Ond. Adventisten, Funderend Ond. S.C. New Song, Funderend Ond. Skol Humanista, Funderend Ond. EBG	54.528.400	54.528.400	54.528.400	54.528.400	56.055.200	54.061.174
164500	Bijzonder Speciaal Onderwijs	Speciaal Onderwijs R.K.C.S.B., Speciaal Onderwijs V.P.C.O.	7.795.700	7.795.700	7.795.700	7.795.700	8.032.600	7.441.346
164600	Openbaar VSBO		200.400	200.400	200.400	200.400	219.700	106.153
164701	Bijzonder HAVO/VWO/MAO/KABO	MAVO R.K.C.S.B. (VSBO), HAVO/VWO R.K.C.S.B., MAVO V.P.C.O. (VSBO), HAVO/VWO (VPCO)	17.076.500	17.076.500	17.076.500	17.076.500	17.670.300	16.941.468
164702	Bijzonder VSBO		37.795.100	37.795.100	37.795.100	37.795.100	41.322.200	39.300.033
164901	Overige Gemeensch. Uitg	Financiering Vrij Onderwijs	6.400.000	6.400.000	6.400.000	6.400.000		
165000	Bijzonder Vakonderwijs	SBO R.K.C.S.B., I.F.E. SBO	18.475.400	18.475.400	18.475.400	18.475.400	19.055.000	19.167.929
165002	Openbare leergangen		1.915.200	1.915.200	1.915.200	1.915.200	2.100.000	2.136.229
165003	Pedagogische en sociale opleidingen		221.600	221.600	221.600	221.600	725.000	305.431
	overige							-1.648.893

RUBRIEK		OMSCHRIJVING	BEGROTING 2014	MEERJARENBEGROTING 2015	2016	2017	BEGROTING 2013	REKENING 2012
4683 Bijdr.&Subs.Nonprof.instell.			**113.576.600**	**121.576.600**	**121.576.600**	**121.576.600**	**152.196.100**	**125.851.449**
100202	Secretariaat SER/GOA	subsidie aan Vakbonden en tbv SER	400.000	400.000	400.000	400.000	500.000	400.000
110700	Overige uitgaven alg. Bestuur	AMFO projekten	2.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000		150.000
120407	UO Publieke Zaken	Vereniging Veilig Verkeer	14.500	14.500	14.500	14.500	14.500	14.268
131703	Gezinsvoogdijinstelling	subsidie aan Gezinsvoogdjiinstelling	1.485.600	1.485.600	1.485.600	1.485.600	1.430.000	1.410.320
131802	Criminaliteitsbestrijdingsfonds	Criminaliteitsbestrijdingsfonds	1.140.000	1.140.000	1.140.000	1.140.000	1.250.000	1.074.706
131803	Over. justit. aangelege	Stichting Reclassering	348.000	348.000	348.000	348.000	580.600	315.675
142002	Ministeriële staf VVRP		10.000	10.000	10.000	10.000	19.300	
153101	UO Economische Dienst	bijdrage ten behoeve van incentives aan het Midden en Klein Bedrijf	200.000	200.000	200.000	200.000	490.000	
153102	Economische Ontwikkeling	Economic Development Board Coöperatieve Verenigingen Innovatiecentrum Curaçao Stimul-It Adeck Sedeck Fundashon Negoshi Pikina SPOC Fundashon pa Konsumidornan IntEnt Fekoskan Curises Hospitility and management Kenniscentrum Beroepsonderwijs bedrijfsleven Curacao Kennis voor Curacao	2.567.900	2.567.900	2.567.900	2.567.900	3.307.100	3.014.943
153800	Overige Economische Ontwikkeling	bijdrage tbv de mededingingsautoriteiten	400.000	400.000	400.000	400.000		
164004	Beleidsorganisatie OWCS		5.000	5.000	5.000	5.000	36.300	3.870
164006	UO Uitvoeringsteam O&W	Stichting CARMABI/ De Commissie Uitvoering Sportprojecten					208.300	7.500
164800	Universiteit	subsidie aan de Universiteit	13.800.000	13.800.000	13.800.000	13.800.000	18.000.000	13.467.470
164901	Overige Gemeensch. Uitg	Stichting Studiefinanciering Curacao STINAPA NME-project	21.158.300	21.158.300	21.158.300	21.158.300	23.283.300	26.373.145
164902	Onderwijsondersteuning	Sentro pa Guia Edukashon	2.700.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000	3.037.500	3.015.000
	Onderwijsvernieuwing	Stichting Onderwijs-innovatie Stichting voor Taalbevordering	6.050.000	6.050.000	6.050.000	6.050.000	4.554.200	6.040.227
164903		Fundashon Material pa Skol						
165004	Begeleiding, vorming jeugd &volwassenen	Subsidie FEFFIK	4.827.600	4.827.600	4.827.600	4.827.600	5.293.400	5.547.552
165005	Overige Uitgaven Onderw	subsidie aan I.F.E.					250.000	
165101	UO Uitvoeringsorganisatie C&S	sifma jeugd.centr.cur bos di hubentud federet.ant.jeugdz. fund.desar.progre. Fund pa Stimula Edukashon Fundashon Korsou 4-S Fund pa Stimula Edukashon Fundashon Formashon I Alegria	6.325.000	6.325.000	6.325.000	6.325.000	7.552.000	7.371.564
165200	Bibliotheka Publiko Kòrsou	Subsidie aan Sticht. Openb. Bibliotheek	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000	4.218.700	4.151.201
165300	Subsidies en bijdragen	SEDREKO en andere sportverenigingen	7.920.000	7.920.000	7.920.000	7.920.000	8.684.200	8.421.700
165400	Subsidies en bijdragen	Subsidie Karnaval Cultureel Centrum Curaçao Theater Luna Blou Fundashon kultural SEU	901.200	901.200	901.200	901.200	1.250.000	2.254.066

RUBRIEK		OMSCHRIJVING	BEGROTING 2014	MEERJARENBEGROTING 2015	2016	2017	BEGROTING 2013	REKENING 2012
165500	Subs.bijdr. Oudheidkunde en Musea	Stichting Monumentenfonds Stichting Monumentenzorg Het Curacaosch Museum Cultureel Centrum Curaçao	1.920.000	1.920.000	1.920.000	1.920.000	2.057.300	1.754.700
165801	Ov. uitgaven Cultuur en	Kas di Kultura	3.504.200	3.504.200	3.504.200	3.504.200	3.763.900	3.763.900
176201	UO Uitvoeringsteam Arbeid		600.000	600.000	600.000	600.000	945.500	
176204	Sociale werkplaatsen	Fund. Tayer Soshal	3.648.000	3.648.000	3.648.000	3.648.000	4.000.000	3.936.000
176301	Jeugdzorg	Federatie Kindercreches Opvang Residentiele zorg Coördinatie & Organisatie Jeugdhulpverlening Fundashon Perspektiva i Sosten Integral (PSI)	14.734.400	14.734.400	14.734.400	14.734.400	13.917.800	15.859.550
176303	UO Bedrijfsvoer. en Kwal. zorg	Stichting SEDA	1.516.000	1.516.000	1.516.000	1.516.000	2.320.200	
187101	UO Geneesk. en Gezondh.zaken	Aidsstichting N.A., Famia Planea, Mama di Bon Konseho (WGK)	994.800	994.800	994.800	994.800	1.090.800	1.023.800
187500	UO Veterinaire Zaken		41.000	41.000	41.000	41.000	45.000	
187502	UO Agrarisch en Visserijbeheer		461.200	461.200	461.200	461.200	739.900	
187602	Subs.bijdragen Milieu & Natuur	Dierenbescherming SOLTUNA Exploitatietekort CARMABI Primaire activiteiten Fundashon Parke Tropikal	528.600	528.600	528.600	528.600	29.160.000	1.086.891
187800	Overige uitg. Volksgezondheid	Bureau Ziektekosten Voorziening Fundashon Maneho Adikshon Soc.Kur. di Diabetikonan Perspectiva i Sosten Integral	8.563.300	8.563.300	8.563.300	8.563.300	8.936.300	12.452.903
199802	Ov. Uitgaven financiele dekkingsmiddelen	Stichting Bureau Toezicht en Normeringsorganisatie	912.000	912.000	912.000	912.000	1.000.000	700.000
	Overige						260.000	2.240.498
4684 Overige Subsidies & Bijdr.			**16.357.700**	**16.357.700**	**16.357.700**	**16.357.700**	**12.672.900**	**3.689.811**
131100	Openbaar Ministerie	gereserveerde middelen tbv implementatieplannen	1.824.000	1.824.000	1.824.000	1.824.000	2.000.000	2.000.000
131200	Landsrecherche	gereserveerde middelen tbv implementatieplannen	1.824.000	1.824.000	1.824.000	1.824.000	2.000.000	
131600	UO Gevangenisw. Huis va	gereserveerde middelen tbv implementatieplannen	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.727.000	
176101	Sociale Zorg	Betreft de uitgaven voor de activiteiten in het kader van de aanpak van diverse achterstandssituaties in de wijken.	912.000	912.000	912.000	912.000	1.000.000	151.826
176102	Maatschappelijke Zorg	ter dekking van een tegemoetkoming aan verzekerden met lagere inkomens	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000		
176201	UO uitvoeringsteam Arbeid		292.700	292.700	292.700	292.700	320.900	
176204	Sociale werkplaatsen	Dit zijn subsidies ivm project naar werk begeleiden via sector arbeid.						37.985
187800	Overige uitg. Volksgezondheid	overige subsidie						1.500.000
190100	Minister van Financiën	Fondo di Deporte I responsabilidat Sosial	800.000	800.000	800.000	800.000		
199802	Ov. Uitgaven financiele dekkingsmiddelen	bijdrage aan Gaming Control Board	5.130.000	5.130.000	5.130.000	5.130.000	5.625.000	

Verzamel- en Consolidatiestaat

Ontwerpbegroting 2014

Verzamel- en Consolidatiestaat - UITGAVEN								
	Volgnummer en omschrijving	Totaal	4200 Beloning van personeel	4400 Verbruik van goederen en diensten	4500 Afschrijving vaste activa	4550 Intrest	4600 Subsidies	4650 Overdrachten
	GEWONE DIENST							
10	Staatsorganen en overige algemene organen	52.314.000	27.661.400	5.946.900	420.200			14.479.500
11	Ministerie van Algemene zaken	47.040.000	19.033.300	6.618.500	1.061.600		1.415.500	3.037.800
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	189.372.500	48.461.300	16.037.900	1.184.600		760.500	14.500
13	Ministerie van Justitie	231.900.300	174.135.400	38.427.500	8.456.600		34.200	8.196.600
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	64.848.700	25.285.400	19.065.300	10.389.200		8.658.800	1.450.000
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	61.295.400	7.786.800	18.496.900	311.300		31.532.500	3.167.900
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	331.466.600	78.443.000	23.136.800	9.115.800		136.000	219.935.000
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	141.079.800	19.536.700	22.648.100	1.723.500		14.448.700	25.703.100
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	326.550.500	26.593.100	14.931.900	1.359.800		206.800	39.388.900
19	Ministerie van Financiën	249.555.900	62.470.500	26.598.600	12.827.500	55.663.200	13.082.800	6.842.000
	Totaal Gewone Dienst	1.695.423.700	489.406.900	191.908.400	46.850.100	55.663.200	70.275.800	322.215.300
	KAPITAALDIENST							
10	Staatsorganen en overige algemene organen	1.104.000						
11	Ministerie van Algemene zaken	6.491.100						
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	1.239.800						
13	Ministerie van Justitie	10.907.300						
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	67.639.500						
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	7.694.000						
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	37.255.300						
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	16.894.600						
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	125.258.400						
19	Ministerie van Financiën	45.493.100						
	Totaal Kapitaaldienst	319.977.100						
	GECONSOLIDEERDE UITGAVEN SECTOR OVERHEID	2.015.400.800	489.406.900	191.908.400	46.850.100	55.663.200	70.275.800	322.215.300

				Verzamel- en Consolidatiestaat - UITGAVEN					
4700 Sociale zekerheid	4750 Andere uitgaven	4909 Verwerving van nonfinanciële activa	4950 Financiering	5100 Belastingen	5200 Sociale voorzieningen	5300 Schenkingen en subsidies	5400 Andere inkomsten	5909 Non-financiële activa	5929 Financiering
3.806.000									
15.873.300									
122.913.700									
2.650.000									
700.000									
57.019.700									
244.070.000									
	72.071.300								
447.032.700	72.071.300								
		1.104.000							
		6.491.100							
		1.239.800							
		10.907.300							
		67.639.500							
		7.694.000							
		37.255.300							
		16.894.600							
		125.258.400							
		45.493.100							
		319.977.100							
447.032.700	72.071.300	319.977.100							

Verzamel- en Consolidatiestaat - INKOMSTEN

	Volgnummer en	Totaal	4200 Beloning van personeel	4400 Verbruik van goederen en diensten	4500 Afschrijving vaste activa	4600 Intrest	4600 Subsidies	4700 Overdrachten
	Totaal Paragraaf 3 VD							
	GEWONE DIENST							
10	Staatsorganen en overige algemene organen	9.721.100						
11	Ministerie van Algemene zaken	10.430.700						
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	7.850.800						
13	Ministerie van Justitie	25.236.600						
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	26.803.000						
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling	27.180.800						
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	5.640.100						
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	2.385.900						
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	11.042.800						
19	Ministerie van Financiën	1.569.132.100						
	Totaal Gewone Dienst	1.695.423.900						
	KAPITAALDIENST							
10	Staatsorganen en overige algemene organen							
11	Ministerie van Algemene zaken							
12	Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening							
13	Ministerie van Justitie							
14	Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	300.000						
15	Ministerie van Economische Ontwikkeling							
16	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport							
17	Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn							
18	Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur							
19	Ministerie van Financiën	319.677.100						
	Totaal Kapitaaldienst	319.977.100						
	GECONSOLIDEERDE INKOMSTEN SECTOR OVERHEID	2.015.401.000						

#VALUE!									
4700 Sociale zekerheid	4800 Andere uitgaven	4900 Verwerving van nonfinanciële activa	5000 Financiering	5100 Belastingen	5200 Sociale voorzieningen	5300 Schenkingen en subsidies	5400 Andere inkomsten	5900 Non-financiële activa	5900 Financiering
						8.021.100	1.700.000		
						105.900	10.324.800		
							7.850.800		
						9.538.200	15.698.400		
						1.263.100	25.539.900		
							27.180.800		
							5.640.100		
							2.385.900		
							11.042.800		
				1.491.204.600	2.300.000		75.627.500		
				1.491.204.600	2.300.000	18.928.300	182.991.000		
								300.000	
								46.850.100	272.827.000
								47.150.100	272.827.000
				1.491.204.600	2.300.000	18.928.300	182.991.000	47.150.100	272.827.000

STATEN VAN CURAÇAO
ZITTING 2013– 2014–

MEMORIE VAN TOELICHTING OP DE BEGROTING VAN CURACAO VOOR HET DIENSTJAAR 2014

STATEN VAN CURAÇAO
ZITTING 2013 – 2014 -

LANDSVERORDENING tot vaststelling van de begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2014

Memorie van Toelichting

No. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

ONTWERPBEGROTING VOOR HET DIENSTJAAR 2014

INHOUDSOPGAVE

pagina

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

0. INLEIDING 2

I. ALGEMENE BESCHOUWING PER HOOFDSTUK

STAATSORGANEN EN OVERIGE ALGEMENE ORGANEN 109

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN 126

MINISTERIE VAN BESTUURLIJKE PLANNING EN DIENSTVERLENING 140

MINISTERIE VAN JUSTITIE 153

MINISTERIE VAN VERKEER, VERVOER EN RUIMTELIJKE PLANNING 194

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ONTWIKKELING 220

MINISTERIE VAN ONDERWIJS, WETENSCHAP, CULTUUR EN SPORT 239

MINISTERIE VAN SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID EN WELZIJN 276

MINISTERIE VAN GEZONDHEID, MILIEU EN NATUUR 322

MINISTERIE VAN FINANCIËN 338

NOTA VAN FINANCIEN

0.	INLEIDING	3
I.	FINANCIEEL-ECONOMISCHE INKADERING	5
II.	NOTA VAN FINANCIEN BEGROTING 2014	15
III.	BEGROTINGSUITGAVEN NAAR HOOFDSTUK	57
	TOELICHTING ARTIKEL 2	69
	BIJLAGE	71

INHOUDSOPGAVE TABELLEN

Pagina

I. FINANCIEEL-ECONOMISCHE INKADERING

Tabel 1. Economische groei 7

Tabel 2. Inflatie 9

Tabel 3. Financiën publieke sector – relevant te saneren saldo 12

II. NOTA VAN FINANCIËN Begroting 2014

Tabel 1. Recapitulatie 15

Tabel 2. Recapitulatie 16

Tabel 3. Economische grootheden 16

Tabel 4. Gewone Dienst 18

Tabel 5. Belastingopbrengsten 22

Tabel 6. Accijnzen 30

Tabel 7. Overige indirecte belastingopbrengsten 32

Tabel 8. Niet-belastingopbrengsten 33

Tabel 9. Personeelsindicatoren 39

Tabel 10. Personeelsaantallen 42

Tabel 11. Overdrachten 46

Tabel 12. Sociale zekerheid 47

Tabel 13. Kapitaal Dienst 50

Tabel 14. Financieringsruimte 51

Tabel 15. Bruto schuldpositie 53

Tabel 16. Allocatie van de middelen op de Kapitaaldienst 54

Tabel 17 Beleidsdoelen Investeringen 54

Tabel 18 Mutatie op saldo kapitaaldienst 55

III. Begrotingsuitgaven per hoofdstuk

Tabel 1. Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk 57

Tabel 2. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk 59

Tabel 3. Gewonde dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie 62

Tabel 4. Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Gewone dienst 62

Tabel 5. Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van de totalen per categorie 63

Tabel 6. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie 63

Tabel 7. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Gewone dienst 64

Tabel 8. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van de totalen per categorie 64

Tabel 9. Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk 65

Tabel 10. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk 66

Tabel 11. Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie 67

Tabel 12. Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Kapitaaldienst 67

Tabel 13. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie 68

Tabel 14. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Kapitaaldienst 68

INHOUDSOPGAVE GRAFIEKEN

Pagina

I. FINANCIEEL-ECONOMISCHE INKADERING

Grafiek 1. West Texas Intermediate Spot Prijs 8

Grafiek 2. Pledging rate Centrale Bank 14

II. NOTA VAN FINANCIËN Begroting 2014

Grafiek 1. Primair en globaal saldo in procenten van het BBP 17

Grafiek 2. Financiële norm Gewone dienst 19

Grafiek 3. Baten 20

Grafiek 4. Belastingopbrengsten 23

Grafiek 5. Directe belastingen 24

Grafiek 6. Loon- en inkomstenbelasting 25

Grafiek 7. Winstbelasting 26

Grafiek 8. Indirecte belastingen 27

Grafiek 9. Omzetbelasting 28

Grafiek 10. Invoerrechten 29

Grafiek 11. Bijzondere invoerrechten op benzine 31

Grafiek 12. Overdrachtsbelasting 32

Grafiek 13. Lasten 37

Grafiek 14. Ontwikkeling Beloning van personeel 38

Grafiek 15. Bezoldiging overheidspersoneel eind mei 2013 40

Grafiek 16. Leeftijdsstructuur overheidspersoneel eind mei 2013 41

Grafiek 17. Aantal dienstjaren overheidspersoneel eind mei 2013 41

Grafiek 18. Rentelasten 45

Grafiek 19. Reserveringen 49

Grafiek 20. Financiële norm Kapitaaldienst: rentelastnorm 51

Grafiek 22. Vervalschema schulden 52

Grafiek 22. Bruto schuldpositie en schuldquote 53

III. Begrotingsuitgaven per hoofdstuk

Grafiek 1. Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk 58

Grafiek 2. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk 60

Grafiek 3. Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk 65

Grafiek 4. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk 66

ALGEMENE BESCHOUWING

Inleiding

Op 10 oktober 2010 kreeg Curaçao de status van land binnen het Koninkrijk der Nederlanden. In het licht van deze staatkundige verandering heeft Curaçao de volgende visie geformuleerd: "In het jaar 2025 is Curaçao een land dat berust op goed bestuur, met een hoge leefkwaliteit, duurzame sociaal-economische ontwikkeling en onderwijs dat een ieder motiveert om het beste uit zichzelf te halen."

De kernwaarden voor 'goed bestuur' zijn transparantie, verantwoordelijkheid, kwaliteit, inclusiviteit, integriteit, betrouwbaarheid, duurzaamheid en samenwerking. Tezamen zullen deze waarden het bestuur kenmerken met als resultaat een hoge leefkwaliteit, ontwikkelingskansen voor alle burgers en een gezond sociaal-economisch klimaat. Dat typeert de totale opgave, zowel voor bestuurders, ambtenaren, maatschappelijk middenveld als - niet in de laatste plaats - alle betrokken burgers, bedrijven en instellingen.

De begroting is het belangrijkste beleidsdocument van het land, daar het een weergave is van een integraal afwegingsproces, met de allocatie van de schaarse algemene middelen als afgeleide. De begroting dient een volledig en getrouw beeld te geven van de beleidsvoornemens voor het begrotingsjaar en daarop volgende jaren. Dat wil zeggen, dat de begroting een integrale financiële vertaling moet zijn van het beleid voor het begrotingsjaar en de daarop volgende jaren. Daarnaast moet de begroting realistisch zijn, wat betekent dat de begroting volledig moet zijn en dat de voorgenomen uitgaven dienen aan te sluiten op de financiering, waarbij voldaan moet worden aan de financiële normen. Ook moet de begroting goed onderbouwd zijn en inzicht verschaffen in de toekomstige ontwikkeling van de overheidsfinanciën.

In dat licht wordt ernaar gestreefd de inzichtelijkheid van de begroting te bevorderen en de analytische onderbouwing op het financieel economische vlak te versterken.

Gegeven het wettelijk verankerd pad, welke in de Begroting 2013 is opgenomen, wordt middels het doorlopen hiervan beoogd dat de overheidsfinanciën duurzaam worden gesaneerd en parallel hieraan eveneens één van de randvoorwaarden geschapen wordt voor een duurzame sociaal-economische ontwikkeling. Het beleid is erop gericht het

begrotingstekort structureel weg te werken door enerzijds inkomstenverhogende en anderzijds uitgavenverlagende maatregelen te implementeren. Daarbij is gekozen voor een saneringsstrategie waarbij reeds in een vroeg stadium duidelijkheid wordt verschaft over het saneringsplan (cold turkey). Dit betekent dat van begin af aan beleid wordt geïmplementeerd, welke het tekort in de publieke sector wegwerkt, alsmede een oplossing biedt voor de tekortdynamiek in de komende jaren.

Dankzij dit beleid is de situatie in de overheidsfinanciën verbeterd. Inmiddels is door het doortastende optreden van de regering de Aanwijzing van de rijksministerraad aan het bestuur van Curacao (de Aanwijzing) voor 4 van de 6 onderdelen weer van tafel. De Aanwijzing geldt nog op 2 onderdelen. Dit is allereerst de vacaturestop, waarbij er een voorbehoud is voor kritische en urgente functies. Over de tweede, het compenseren van de tekorten uit voorgaande jaren, zijn afspraken gemaakt. De vertaling daarvan is in deze begroting (meerjarig) verwerkt.

Tevens heeft dit optreden ervoor gezorgd dat Standard & Poors de rating van Curaçao heeft gehandhaafd en de vooruitzichten (de zogenaamde *outlook*) heeft omgezet van negatief in stabiel.

In de lijn der verwachting zorgt dit beleid voor een krachtig herstel van het vertrouwen in de economie, alsmede in de overheidsfinanciën, waardoor het economische herstel eerder gerealiseerd kan worden. Dit is overigens al terug te zien in de opwaarts bijgestelde groeiprojecties. Het nadeel van deze aanpak is evenwel, dat dit beleid zonder stimuleringsmaatregelen de economie hard kan treffen en daarmee de sociale problematiek ernstig kan verslechteren.

Gezien het bovenstaande, heeft de regering besloten het saneringsplan aan te vullen met economie stimulerende maatregelen. In dit kader zal de regering diverse investeringen doen in de sociaal-economische en educatieve infrastructuur. Dit is in het belang van het behoud van de sociale cohesie, waarbij de negatieve effecten op de economie welke direct uitgaan van de bezuinigingsmaatregelen (economische impuls) worden opgevangen en waarbij het groeipotentieel van de economie wordt vergroot. De regering meent hierdoor het noodzakelijke draagvlak voor het saneringsplan te kunnen

behouden. Bovendien moet een aantal investeringen in het licht worden geplaatst van de beoogde reductie van de lopende uitgaven op de begroting.

Bij de voorbereiding van de Ontwerpbegroting 2014 krijgt de ontwikkeling van de meerjarenbegroting, alsook van outputbegrotingen, verdere aandacht. Het betreft een groeiproces. In dit verband zijn reeds de afgelopen jaren per ministerie beleidsvelden geïdentificeerd en zijn de hoofdtaken van het ministerie daaraan opgehangen. Deze fungeren hier als beleidsdoelstellingen. In 2012 is het project " Verantwoorde Beleidsbegroting" opgestart. Deze nieuwe manier van begroten heeft zijn aanvang gevonden in de begroting voor het dienstjaar 2014. Dit is een ingrijpend groeiproces en zal daarom in fasen geïmplementeerd worden.

De Verantwoorde Beleidsbegroting is een belangrijk instrument in het beheersen van de overheidsfinanciën, daar het de efficiënte allocatie van de schaarse algemene middelen bevordert, onder andere door een scherpere prioriteitenstelling. Het schept namelijk duidelijkheid in het beleid casu quo de beleidsprioriteiten en de bestedingen alsook inspanningen op de afzonderlijke terreinen en producten.

Nadat bovenstaande processen zijn geconsolideerd, zullen de meerjarenbegrotingen in de toekomst, meer dan nu dat het geval is, inzicht moeten verschaffen in de meerjarige financiële consequenties van beslissingen, zodat incidentele en structurele elementen kunnen worden onderscheiden en uitgelicht.

Advies Raad van Advies

De Raad van Advies van Advies heeft bij brief van 29 augustus 2013, met nummer RA/19-13-LV, advies uitgebracht over het onderhavige ontwerp. Hieronder wordt op dit advies ingegaan. Hierbij wordt de structuur van dat advies aangehouden.

I. Algemene opmerkingen

1. Kwaliteit van de ontwerpbegroting 2014

Volgens de Raad van Advies is het belangrijk dat reeds bij de aanvang van de voorbereidingsfase van een ontwerpbegroting aandacht wordt besteed aan de eisen van kwaliteit waaraan het ontwerp en de memorie van toelichting moeten voldoen.

Bij de toetsing van de ontwerplandsverordening tot vaststelling van de begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2014 (hierna: ontwerpbegroting 2014) en de toelichting daarop heeft de Raad van Advies kunnen constateren dat meer dan voorheen aandacht is besteed aan de voorbereiding van de memorie van toelichting. Dat neemt niet weg dat bepaalde hoofdstukken van de memorie van toelichting bij de ontwerpbegroting 2014 technische en redactionele onvolkomenheden bevatten die gecorrigeerd moeten worden.

De Raad van Advies spreekt de wens uit dat door de aangekondigde nieuwe aanpak in de toekomst meer verbetering zichtbaar zal zijn in de kwaliteit van de memorie van toelichting bij een ontwerpbegroting.

De Regering deelt de mening van de Raad van Advies en zal ernaar werken zoals aangekondigd in de inleiding van de Algemene beschouwing. De Regering geeft wel aan dat dit een ingrijpend groeiproces is en zal daarom in fasen geïmplementeerd worden.

2. Risico's waarmee rekening dient te worden gehouden

De Raad van Advies wil de aandacht van de regering vragen voor de volgende bijzondere risico's waarmee de regering naar het oordeel van de Raad van Advies rekening dient te houden in de ontwerpbegroting 2014.

a Het normbekostigingsstelsel "Vergoeden en Verantwoorden" (V&V stelsel)

Op pagina 4, tweede alinea van onderaf, van de bij het onderhavige spoedadviesverzoek op de ontwerpbegroting 2014 gevoegde brief van de Sectordirecteur Financieel Beleid en Begrotingsbeheer van 1 juli 2013

(kenmerk 2013/038452) wijst de Sectordirecteur Financieel Beleid en Begrotingsbeheer op een risico van ANG 143 miljoen binnen de begroting van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport. Deze kosten worden onder meer in verband gebracht met het V&V stelsel.

De Raad van Advies adviseert de regering om in de memorie van toelichting aan te geven hoe zij op onderwijsgebied met het jaarlijks terugkomend risico van ANG 143 miljoen als gevolg van onder meer het V&V stelsel omgaat, en hoe de regering van plan is dit risico terug te dringen.

Het is de Raad van Advies niet bekend of er een evaluatie is verricht naar de toereikendheid van de subsidie op basis van het V&V stelsel en of dit een goed instrument is gebleken voor niet alleen de kostenbeheersing maar ook voor de kwaliteit van het onderwijs. Indien een dergelijke evaluatie is verricht, adviseert de Raad van Advies de regering in de Algemene Beschouwingen tevens op de resultaten daarvan in te gaan

De Regering geeft het volgende aan. Het normbekostiging stelsel (V&V-stelsel) dat voor de bekostiging van het onderwijs wordt gehanteerd voorziet in de reguliere personele en de materiële exploitatiekosten van de scholen. De hoogte van de bekostigingsnormen wordt van overheidswege vastgesteld waarbij de vergoeding

toereikend is met het oog op een goede verzorging van het onderwijs. Deze normen kunnen jaarlijks aan de hand van de ontwikkelingen op onderwijsgebied en op het gebied van arbeidsvoorwaarde en aan de hand van nieuw beleid worden aangepast.

In 2011 heeft SOAB de (meerjaren) begroting onderwijs, ondermeer voor wat betreft het V&V stelsel doorgelicht en haar bevindingen aan de Regering aangeboden. In deze bevindingen wordt een duidelijk beeld geschetst van wat de schoolbesturen momenteel aan werkelijke kosten hebben, in het bijzonder voor de materiële exploitatiekosten, en wat zij voor wenselijk houden op personeel en materieel gebied en dit is vertaald in financiële gevolgen. Er is echter geen onderzoek gedaan naar de wijze waarop de schoolbesturen de gelden die zij van overheidswege ontvangen beheren, noch naar waar de mogelijkheden zijn voor wijzigingen in de bestedingen en zo voor meer efficiency en / of effectiviteit in de bestedingen van deze gelden, zoals bijvoorbeeld een toename van het gebruik van alternatieve energievormen. Dit 'tweede gedeelte' van het onderzoek zal in 2014 worden uitgevoerd. Mede aan de hand van de bevindingen in dit tweede gedeelte van het onderzoek zullen bekostigingsnormen worden aangepast waar nodig, maar ook waar mogelijk, mede gezien het algemeen belang, waarbij de financiële kaders leidend zijn.

Naast de reguliere personele en materiële exploitatiekosten is een substantieel gedeelte van het gesignaleerde risico gelegen in de infrastructuur (de gebouwen en terreinen) van het onderwijs. Het betreft hier investeringen (groot onderwijs en nieuwbouw / renovatie) waarvoor op de meerjaren Kapitaaldienst een voorziening is opgenomen.

b. <u>Aangekondigde aanpassing van de basisverzekering ziektekosten</u>

Bij de behandeling van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten in de Staten heeft de regering aangekondigd deze te zullen evalueren en dat zo spoedig mogelijk door middel van zogenaamde reparatiewetgeving de gebreken, moeilijkheden en ongewenste gevolgen van de basisverzekering ziektekosten worden hersteld.

Het is de Raad van Advies opgevallen dat in de ontwerpbegroting 2014 noch in de meerjarenbegroting rekening is gehouden met de aangekondigde aanpassing van de basisverzekering ziektekosten middels de beoogde reparatiewetgeving. Het is voor de

Raad van Advies niet duidelijk of voornoemde aanpassing negatieve gevolgen zal hebben voor de Begroting voor het dienstjaar 2014 (hierna: Begroting 2014) of dat de aanpassing budgetneutraal zal gebeuren. De Raad van Advies sluit niet uit dat bedoelde aanpassing voor belangrijke verschuivingen op de Begroting 2014 en de meerjarenbegroting zal zorgen en adviseert de regering nu al daarop voorbereid te zijn, en die eventueel reeds nu aan te geven in de toelichting op de ontwerpbegroting 2014.

De Regering geeft aan dat de voorstellen die nu in de eerste fase zijn gedaan om mee te nemen in de reparatiewetgeving zullen worden opgevangen binnen het budget van de Sociaal Verzekeringsbank (SVB). De landsbijdrage in deze blijft ongewijzigd.

c. Kapitaalinvesteringen en exploitatiekosten

De Raad van Advies constateert dat er een aantal investeringen voorgenomen zijn waarvan op voorhand vaststaat dat daaraan exploitatielasten verbonden zullen zijn. Als voorbeeld noemt de Raad van Advies het voornemen van de regering om een multifunctioneel gebouw te Tera Cora te bouwen ter versterking van de bejaardenzorg (Zie "Functie 07 Overige Algemeen Beheer" en pagina 7 van de Algemene Beschouwingen bij het ontwerp van de nota van wijziging op het ontwerp van de Eerste Suppletoire begroting 2013, waarover de Raad van Advies reeds op 21 augustus 2013 advies (RvA no. RA/17-13-LV) heeft uitgebracht).

Uit de ontwerpbegroting 2014 blijkt echter niet of de onderhoudskosten c.q. exploitatiekosten verbonden aan bedoelde investeringen structureel van aard zijn en ook niet of deze kosten al dan niet ten laste van de overheid zullen komen. Dit geldt ook voor het schoolgebouw voor de huisvesting van de bedrijfsopleiding voor het maritiem centrum en de verschillende investeringen in voorzieningen bij enkele stranden ter verbetering van het toeristisch product.[1]

[1] Zie "Functie 38 Overige Economische Ontwikkeling", pagina 14 van de Algemene Beschouwingen bij het ontwerp van de nota van wijziging op het ontwerp van de Eerste Suppletoire begroting 2013 respectievelijk "Functie 75 Agrarische Zaken en Visserij", pagina 18 van de Algemene Beschouwingen van voornoemd ontwerp.

De Raad van Advies adviseert de regering om de memorie toelichting op de ontwerpbegroting 2014 aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering geeft aan dat dit op verschillende manieren gebeurd is. Voorbeelden hiervan zijn een structureel bedrag voor onderhoud scholen van ANG 2 miljoen. Voor onderhoud van stranden is een bedrag van ANG 0,5 miljoen op de begroting opgevoerd. Bij enkele investeringen zal in subsidiebijdragen en in de subsidiebeschikkingen worden opgenomen wat de afspraken zijn ten aanzien van het onderhoud van de faciliteiten.

d. Financiering door Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen

De Raad van Advies constateert dat de middelen die door de Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (hierna: SONA) ter beschikking worden gesteld, niet op de ontwerpbegroting 2014 zijn opgevoerd. De Raad van Advies is van oordeel dat de ontwerpbegroting 2014 daardoor onvolledig is en bovendien strijdig is met artikel 4, tweede lid, van de Landsverordening comptabiliteit 2010. Bedoeld artikel schrijft duidelijk voor dat voornoemde samenwerkingsmiddelen separaat als een bate en last worden geraamd en verantwoord, waarbij de uitgaven naar functie worden ingedeeld. Dit houdt in dat niet alleen de uitgaven en middelen op de begroting moeten verschijnen doch deze moeten eveneens functioneel worden ingedeeld.

Het voorgaande brengt naar het oordeel van de Raad van Advies met zich mee dat ook de middelen die door SONA ter beschikking zullen worden gesteld op de Begroting 2014 zichtbaar dienen te zijn, niet alleen in verband met de voldoening aan voornoemd artikel, maar ook en vooral om maatregelen te kunnen treffen indien die middelen onverhoopt niet verkregen worden. Daarnaast vraagt de Raad van Advies de bijzondere aandacht van de regering voor projecten waarbij sprake is van medefinanciering door het Land en SONA. Immers, SONA zal tot eind 2014 operationeel zijn. De Raad van Advies geeft als voorbeeld het Implementatieplan Gevangenis waarvoor Nederland via SONA een bijdrage levert van ongeveer ANG 2,9 miljoen (pagina 58 van de Algemene Beschouwingen).

De Raad van Advies heeft uit de media kennisgenomen van de door de regeringen van Curaçao en Nederland gemaakte afspraken over de effectieve besteding van de samenwerkingsmiddelen via SONA en de Antilliaanse medefinancieringsorganisatie (Amfo). De regeringen van beide landen zouden hebben afgesproken dat Curaçao ANG 2 miljoen reserveert op de Begroting 2014 voor de financiering van de projecten die nu nog via de Amfo worden uitgevoerd. Vanaf 2015 neemt Curaçao de financiering van de non-gouvernementele organisaties (ngo's) over en zal Curaçao jaarlijks zo'n ANG 8 miljoen moeten reserveren voor de ngo's.

De Raad van Advies adviseert de regering de ontwerpbegroting 2014 op bovengenoemd punt aan te vullen.

De Regering deelt de mening van de het College financieel toezicht dat van belang is dat de middelen die door SONA ter beschikking zullen worden gesteld op de begroting zichtbaar zijn. De door SONA gesubsidieerde projecten hebben echter nog verschillende looptijden en moeten soms op de gewone dienst en soms op de kapitaaldienst worden verantwoord. Gezien het tijdsbeslag is het niet mogelijk dit op een correcte wijze te verwerken in de ontwerpbegroting 2014. De bijdragen uit SONA middelen lopen eind 2014 ten einde. De Regering zegt toe om alle eventuele projecten die op dat moment nog lopen op correcte en verantwoorde wijze te zullen verwerken in de eerste suppletoire begroting 2014.

Om toch tegemoet te komen aan dit punt, waarvan het belang zoals gezegd door de Regering wordt onderkend, heeft de Regering het navolgende overzicht opgenomen waarin alle projecten zijn opgenomen die op dit moment door SONA worden gefinancierd.

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Algemene Rekenkamer	Versterken Rekenkamer Land Curaçao	960.000	Het project resulteert in een situatie waarin de rekenkamer zodanig is versterkt dat zij beter en conform de wettelijk vastgestelde taakstelling functioneert voor het Land Curaçao.
TOTAAL PER MINISTERIE		960.000	
Ombudsman Curacao	Versterking Communicatie Ombudsman	51.600	Dit project beoogt de Ombudsman binnen twee jaar structureel extern te versterken door het wegnemen van de belangrijkste oorzaken van de huidige communicatie problemen.
TOTAAL PER MINISTERIE		51.600	
Ministerie Algemene Zaken	An Economic Policy for Pais Korsou	- 471.300 - -	
TOTAAL PER MINISTERIE		471.300	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	Evaluatie IVB Curacao	324.000	
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	Realiseren van basisregistratie	1.766.100	Het ontwerpen van te implementeren basisregistraties die aan elkaar gekoppeld kunnen worden tot een geintegreerd systeem en het goed ontwerpen van een te implementeren geintegreerd systeem dat gevoed wordt uit authentieke basisregistraties.
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	Tijdelijke extra capaciteit overgangsperiode	2.647.300	Tijdelijke versterking van de uitvoeringscapaciteit waardoor wordt bijgedragen aan de realisatie van tijdige politiek-bestuurlijk interventies en de uitvoering van werkzaamheden in het kader van de opbouw van de nieuwe bestuurlijke organisatie. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan een soepele integratie van de beide bestuurslagen en inrichting van het Land Curaçao.
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	Vergroting Burgerparticipatie	117.000	Het project Vergroting Burgerparticipatie is wegens diverse omstandigheden stop gezet. Het restbudget is bevroren i.v.m. een claim van de consultant.
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	B10 Sentro Formashon i Preparashon Empleado Publiko	116.000	De Sentro Formashon y Preparashon Publiko is ingericht en ingebed in de Beleidorganisatie HRO. Zij ontwikkelt personeelsbeleidsplannen voor het professionaliseren van de medewerkers van de overheid.

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	Digitalisering en upgrading processen klantgerichtheid BSBV	1.092.800	Het verzekeren van kwalitatief goede, betrouwbare en zeer duurzame basisadministratie van persoonsgegevens, evenals een snelle en klantvriendelijke serviceverlening aan de (semi)overheidsdiensten en burgers.
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	Versterking Integriteit en klantgerichtheid	4.054.600	Het realiseren van een duurzaam, integer en klantgerichte overheid in 2013.
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	Reorganisatie Ambtelijk Apparaat	3.788.700	Het ontwerpen en implementeren van een dynamische en effectieve overheidsorganisatie voor het Land Curaçao, die de ontwikkeling van mensen centraal stelt en diensten van hoge kwaliteit aan de gemeenschap levert op basis van transparant, efficiënt en effectief bestuur gericht op duurzame ontwikkeling. Met als doel het verzekeren van de continuïteit van het Openbaar Bestuur en rechtszekerheid van het betrokken personeel ter realisering van een effectief en betaalbaar ambtenarenapparaat.

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	Operationalisering Call Center - Vergunningenloket	101.700	• Burgers, bedrijven,instanties, potentiële investeerders op een snelle, moderne, adequate manier, 24 uur per dag, 7 dagen per week, van dienst te kunnen zijn m.b.t. informatie inzake producten, diensten en vergunningenaanvragen van de overheid; • Informatie van de overheid volledig afgestemd met de overige in het bedrijfsproces betrokken instanties, waaronder de Back-Office; • De informatie is op afstand verkrijgbaar (telefoon, website) of bij het vergunningenloket; • De kanalen die voor de burger beschikbaar zijn om aan zijn informatiebehoefte te voldoen, zijn bij de burger bekend; • De op de website van de overheid beschikbare informatie over vergunningen is actueel, volledig en betrouwbaar; • Het overheidspersoneel is getraind om te kunnen voldoen aan de vereisten van een snelle, moderne, efficiënte en effectieve dienstverlening van de overheid.
TOTAAL PER MINISTERIE		14.007.900	
		-	
		-	
		-	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Economische Ontwikkeling	Closing the digital divide	113.000	Bijdragen aan de transformatie van Curaçao in een succesvolle "Information Society" wat een duurzame sociale en economische groei van onze samenleving mogelijk maakt.
Ministerie van Economische Ontwikkeling	Curalyse model aanpassen	36.400	
Ministerie van Economische Ontwikkeling	Onderzoek toepasbaarheid Nederlandse en andere Europese subsidie regelingen	100	
Ministerie van Economische Ontwikkeling	Vermindering Red Tape binnen de economische kolom	26.300	
Ministerie van Economische Ontwikkeling	Curacao Tourism Development Bureau Horecatraining werkzoekenden	509.400	
Ministerie van Economische Ontwikkeling	Curacao Tourism Development Bureau Marketing Tourism plan 2009-2011	123.200	
		-	
		-	
		-	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
TOTAAL PER MINISTERIE		808.100	
Ministerie van Financiën	Verbetering Financieel Beheer	4.602.700	1. Een strakke regie en coördinatie creëren van de uitvoering van de dekkingsmaatregelen 2. Een volledige en tijdige uitvoering van de vastgestelde acties en maatregelen 3. Adequate voortgang van de implementatie van de plannen "financieel beheer" (versterken van de eigen controle en bestuursorganen) en de prioriteiten en het bewaken van de uitvoering van het beslisdocument van 18-02-2009 ter onderbouwing van de reactie van het CFT-advies van 4-02-2009. Dit project heeft conform de herprioritering een ophoging van ANG. 2.800.000 gekregen t.b.v. het opzetten van een Centrale Debiteuren administratie, Multi Tax Solution voor de Belastingdienst en verlaging van de apparaatskosten & optimalisatie van het overheidsapparaat.
Ministerie van Financiën	Technische bijstanders SBAB 2010	12.000	De lokale medewerkers van BAB leveren zelfstandig de vereiste kwaliteit en technische bijstand is niet meer nodig. Opmerking: Project is in afrondende fase.
Ministerie van Financiën	Vervolg Technische bijstanders SBAB	14.600	
TOTAAL PER MINISTERIE		4.629.100	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	Geintegreerd Medisch Specialistisch Bedrijf Curacao IVB	1.427.100	Een samenhangende 2de lijnszorg voor het land realiseren, waarin taken van 2de lijnsorganisaties (ziekenhuizen) en medische specialistische functies in samenhang plaatsvinden volgens vigerende internationale en nationale richtlijnen binnen de geldende wettelijke kaders.
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	Bouw van Carmabi Kenniscentrum	11.400	
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	Integrale Preventie"Kurpa i mente,man den man"	622.000	
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	Training Preventie Jeugdgezondheid in opvoedingsondersteuning	698.800	
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	Electronisch Client Dossier opzetten	680.800	
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	Opvoeding 2000: Awareness Campagne	55.500	
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	Versterking Institutionele en Managementcapaciteit Milieudienst Curacao	165.500	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	Ruman Mayo fase II (begeleiding van jonge kinderen door een soort "oudere" broer/zus)	126.200	
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	Grandi ku Orguyo (in eigen woning/huis oud worden door ondersteuning)	497.100	
TOTAAL PER MINISTERIE		4.283.900	
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Versterking Meteorologische Dienst Curaçao	531.200	Het waarschuwingssysteem van de Metereologische Dienst effectief en doeltreffend maken, waardoor Curaçao beter voorbereid wordt op de mogelijk dreigingen van de meest voorkomende en gevaarlijke natuur fenomenen zoals:Tsunamis, sterke golven door tropische cyclonen (storm surge en deining) en overstromingen.

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Optimalisering adressensituatie Curaçao	1.874.300	Met dit project wordt beoogd om in de huidige situatie van adressen, een structurele verbetering te brengen door: • De ontwikkeling van instrumenten die de oorzaken van het adressenprobleem effectief kunnen bestrijden; • De implementatie van deze instrumenten om de huidige adressensituatie te kunnen optimaliseren; • Het, gezamenlijk met andere actoren in het veld van informatievoorziening, opzetten van een algemeen kader met betrekking tot een authentieke informatievoorziening en dit kader toepassen op het veld van de adressenregistratie.
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Upgrading Basisregistratie Topografie	16.300	Het realiseren van een deels ge-update, objectgerichte basiskaart van Curaçao, opgenomen in een GIS (Geografisch Informatie Systeem) met ontsluiting via Internet. Opmerking: Dit project is al afgerond, het gaat om afrondende zaken.
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Versterking Maritiem Bestuur 2009	22.800	Het maritieme bestuur en de kwaliteit van het maritieme ambtelijke apparaat versterken zodat zij kwalitatief en zelfstandig kunnen opereren conform Internationale kwaliteitsnormen. Opmerking: Dit project is in de afrondende fase
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Gratis vervoer voor Scholieren en Studenten naar Sportcentra	282.200	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Bouw-en woonrijp maken toeristisch gebied Piscadera	12.400	
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Upgrading EE-Weg Hato	232.500	
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Verbetering ontsluiting Rifgebied	153.800	
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Bewegwijzeringsborden EGC	1.112.600	
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Weg naar Fuik opknappen	3.219.600	
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Weg naar Ronde Klip opknappen	435.200	
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Ontwikkeling Scharloo Abou fase 1	981.500	
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Actualisatie Bereikbaarheidsplan Binnenstad	800	
Ministerie van Verkeer,	Bario den Balansa	10.800	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Vervoer en Ruimtelijke Planning	(wijkprogramma voor ouderen)		
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	Computervaardigheden aanleren aan tienermoeders	169.700	
		-	
		-	
		-	
		-	
TOTAAL PER MINISTERIE		9.055.400	
		-	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Awareness Program Jongerenproblematiek	19.900	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Werken aan de toekomst door middel van Life Skills	208.500	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Aanvullende Maatregelen Kinderopvang	86.300	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en	Open Sporthal Barber	85.100	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Sport			
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Mentoring Program 2009-2011	351.300	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Naschoolse Opvang Speciaal Onderwijs	51.000	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Parke Kultural Edukativo opzetten bij Curacaos Museum	1.500	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	FO fase 4 Curaçao	161.400	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Funderend Onderwijs Projectplan 2009-2010	722.600	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Institutionele en Organisatorische versterking Projectplan 2009-2010	754.400	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Projectplan VSBO 2011-2012	836.600	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en	Projectplan SBO 2011-2012	1.090.600	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Sport			
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs 2010-2012 RKCS	746.300	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	RKCS Projectplan SBO 2010-2012	542.100	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	RKCS Projectplan FO 2010-2012	267.300	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	RKCS Projecplan IOV 2010-2012	443.600	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Funderend Onderwijs Curacao 2011-2012	5.426.000	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Projectplan Infrastructuur Onderwijs 2011-2012	976.100	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Projectplan FO 2010-2012 VPCO	617.700	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Projectplan VSBO 2010-2012 VPCO	414.300	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Projectplan Infrastructuur NBV-VSBO-SBO (RKCS)	2.968.600	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Projectplan Nieuwe Basisvorming 2011-2012	713.600	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Projectplan IOV 2010-2012 VPCO	33.100	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	VPCO Projectplan NBV 2010-2012	436.300	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Verduurzaming Sociale Vormingsplicht 2012-2013	860.700	
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	Projectplan IOV 2012-2013	569.200	
		-	
		-	
TOTAAL PER MINISTERIE		19.382.700	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	Buurtgerichte Cooperaties voor Toerisma	26.900	
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	Integraal Informatiesysteem DWI	719.500	
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	Betrokkenheid en Voorlichting in de wijken	100	
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	Rumbo pa Trabou (trainingen)	1.571.100	
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	Onderzoek en beleidsnota Migratie en Integratie	147.700	
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	Arbeidsproject Fundashon pro Bista	15.900	
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	Nos tambe por (begeleiding van gehandicapte naar werk)	46.400	
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	Schooladoptieplan	5.000	
Ministerie van Sociale	Di bou palu pa pali	9.700	

Eigenaar	ProjectNaam	Totaal nog te besteden in 2014	Toelichting project
Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	homber (wijkaanpak)	-	
		-	
		-	
TOTAAL PER MINISTERIE		2.541.800	
TOTAAL GENERAAL		**56.191.800**	

Het Samenwerkingsprogramma Onderwijs en Jongeren (OJSP) Nederland – Curaçao 2008-2012 is een vervolg op het Programma Onderwijssamenwerking Nederland – Nederlandse Antillen 2002-2006 en het Programma Sociale Vormingsplicht (SVP), en de bijbehorende eilandelijke projectplannen die onder deze programma's werden uitgevoerd.

Hoofddoelstelling van het samenwerkingsprogramma Onderwijs en Jongeren is de jeugd van Curaçao zodanig toe te rusten dat deze na voltooiing van hun schoolloopbaan in staat zijn deel te nemen aan de arbeidsmarkt en volwaardig te participeren in een voortdurend veranderende samenleving, op lokaal niveau, maar ook op regionaal of mondiaal niveau.

Meer specifiek richt het programma zich op een aantal speerpunten zoals een duurzame invoering van de Sociale Vormingsplicht, versterking van de handhaving van de leerplicht, het intensiveren van de ouderbetrokkenheid, het verbeteren van het onderwijs in het Nederlands en Papiamentu, het beter equiperen van het beroepsonderwijs in aansluiting op de arbeidsmarkt en het tegengaan van de hoge schooluitval.

Het Onderwijs en Jongeren Samenwerkingsprogramma bestaat uit de volgende deelprogramma's:

- Institutionele en Organisatorische Versterking.
- Funderend Onderwijs.
- Voorbereidend Secundair Beroepsonderwijs.
- Secundair Beroepsonderwijs.
- Sociale Vormingsplicht.

De focus wordt gelegd op de volgende zes prioriteiten:

1. Ouderparticipatie in het Funderend onderwijs.
2. Kwaliteit van leerkrachten in het Funderend onderwijs.
3. Zorg voor leerlingen FO, VSBO En SBO.
4. Taalbeheersing in het Funderend onderwijs, VSBO en SBO.
5. Aansluiting op de arbeidsmarkt SBO.
6. Management en informatievoorziening.

Alle projectplannen richten zich op alle zes prioriteiten.

Prioriteit 1 met als doelstelling:
Alle scholen in het Funderend Onderwijs zijn in september 2012 in staat om de ouders bij het onderwijs van hun kinderen te betrekken, op zijn minst via een oudercommissie en ouderavonden.

In het kader van de uitvoering van de werkzaamheden en behalen van de doelstellingen is er besloten om een breed project aan te gaan ter bevordering van ouderparticipatie in het onderwijs. Mede door toenadering van het Rooms Katholiek Centraal Schoolbestuur die in samenwerking met ReMa Uní en Unidat di Bario een project heeft opgezet om ouderparticipatie in het onderwijs te stimuleren. Dit project wordt volledig door ReMa Uní georganiseerd in samenspraak met RKCS en Unidat di Bario. Het doel is om ouders, te stimuleren, activeren en te werven voor de verschillende activiteiten behorende bij ouderparticipatie, door middel van het participeren in oudercommissies en/of oudervertegenwoordigingen van de scholen. Het streven is met name de ouders actief te krijgen in het onderwijs van hun kinderen,waarbij ook de wijk hierbij betrokken wordt, zodat er meer sociale controle is op elkaar met als gevolg beter toezicht op de school en om agressiviteit en vandalisme

tegen te gaan. De school moet een centraal punt gaan vormen binnen de wijk met als gevolg dat de wijkbewoners zich medeverantwoordelijk voelen voor de school.

Prioriteit 2 a en b met als doelstelling :

De leerkrachten zijn in staat de ontwikkelde leermiddelen te koppelen aan de leerlijnen. Ze zijn in staat objectief de leervorderingen vast te stellen aan de hand van volgtoetsen. Ze kunnen de kwaliteit van het onderwijs bewaken daar de actuele leerlijnen aan het leerlingvolgsysteem worden gekoppeld.

In 2012 en 2013 zal verdere uitvoering worden gegeven aan een leerlijnentraject en een beleidstraject in het kader van de evaluatie van het funderend onderwijs.Twee beleidsmedewerkers van de Beleidsorganisatie zijn belast met het Leerlijnenproject. De startbijeenkomst heeft plaats gevonden. De ontwikkelgroepen zijn samengesteld. Een Algemene Coördinator is aangesteld. De uitvoering vind plaats met nauwe samenwerking met SLO van Nederland. De ontwikkelgroepen hebben in de week van 10 september 2012 een training gevolgd. Voor het educatiegebied TGC geldt dat de kerndoelen worden gereviseerd. Daar wordt een traject voor uitgezet. De leerlijnen kunnen pas daarna worden ontwikkeld. Dat zal dus ongeveer nog een maand of 4-5 gaan duren. De overige drie ontwikkelgroepen kunnen aan de slag. In de week van 24 september wordt gewerkt aan een verdere uitwerking van het plan van aanpak voor de ontwikkelgroepen. De eerste werkcyclus begint in de week van 27 september. De tweede werkcyclus begint in oktober 2012. Eenzelfde traject zal ook voor het Speciaal Onderwijs worden ontwikkeld in samenwerking met SLO.

Prioriteit 3. Doelstelling:

Uiterlijk in september 2012 is op elke school in het FO, VSBO en SBO en in de SVP een zorgstructuur aanwezig, waarin problemen van leerlingen worden herkend en leerlingen intern dan wel extern worden geholpen. Deze structuren sluiten op elkaar aan. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar het speciaal onderwijs en het Arbeidsgericht Onderwijs.

Het projectplan bestaande uit het opzetten van de begeleidingsorganisatie, officialiseren van het beleid en het structuur waarin verder gewerkt zal worden is door MT goedgekeurd en is nu onderweg naar Usona. Het merendeel van de scholen hebben desondanks een zorgstructuur dat functioneert.

Met het projectplan streeft de overheid naar een meetbare en zichtbare verbetering van de leerlingzorg in het onderwijs zodat:

1. Per 1 juni 2013 een beleid voor leerlingzorg voor 5 jaar is vastgelegd tbv het FO, het SO, het VSBO en het SBO met duidelijke richtlijnen voor de invulling van het zorgplan op schoolniveau en duidelijke richtlijnen voor de samenwerking op het gebied van zorg met SVP;
2. Vanaf het schooljaar 2013/2014 alle scholen van het FO, het SO, het VO , SBO en ook SVP een nieuw zorgplan voor 2 jaar hebben opgesteld en in de uitvoering, mede op basis van het masterplan leerlingzorg;
3. Vanaf het schooljaar 2013/2014 de interne randvoorwaarden voor een goed functionerende leerling-zorg gecreëerd zijn;
4. Per 1 januari 2013 in samenwerking met FIdE/SGE een nieuw begeleidingsorganisatie/expertisecentrum is opgezet om het regulier onderwijs en SVP te ondersteunen bij het verder realiseren van de leerlingzorgstructuur, een nieuw zorgplan en het vastgesteld leerlingzorgbeleid;
5. Vanaf het schooljaar 2013/2014 de competenties van het zorgteam op de scholen en het projectbureau SVP versterkt zijn;
6. Vanaf het schooljaar 2013/2014 is er ook een aangepaste methode ingevoerd om leerlingen te ondersteunen bij hun studieloopbaanontwikkeling.

Prioriteit 4 doelstelling:

Uiterlijk in september 2012 krijgen alle leerlingen in het Funderend Onderwijs les in de instructietalen conform het schooltaalbeleid, waarin speciale aandacht wordt besteed aan verbetering van het niveau van het Nederlands.

Alle schoolbesturen zijn inmiddels al begonnen met het ontwikkelen van hun schooltaalbeleid. Bij de RKCS zijn de richtlijnen voor schooltaalbeleidsplannen ontwikkeld en vastgesteld.

Uitgaande van het Europese Raamwerk (CEF) voor talen zijn voor de talen Papiamentu, Nederlands, Engels en Spaans de doelen per niveau van het FO en SBO geformuleerd. In de afgelopen periode heeft FiDe een plan van aanpak opgesteld voor het vervolgtraject in verband met het opstellen van schooltaalbeleidsplannen. De aanvraag verplichting is bij Usona ingediend. De wijze van aanpak is gelegitimeerd met de scholen en er is een projectteam samengesteld, zowel op school als projectuitvoeringsniveau.

Schooljaar 12/13 start de ontwikkeling en invoering van de schooltaalbeleidsplannen voor de verschillende talen en opleidingen.

Vanuit de DOS en overige scholen is het schooltaalbeleid traject geïnitieerd en opgesplitst in 3 fasen. In de eerste fase is er een nulmeting en inventarisatie gedaan om de beginsituatie te bepalen. Een consultant is aangetrokken om de scholen te ondersteunen in het ontwikkelen van hun schooltaalbeleid in de tweede fase. Taalcoördinatoren zijn aangesteld en taalcoaches.

Prioriteit 5, doelstelling

Uiterlijk in september 2012 zijn de opleidingen in het VSBO en SBO en de kanstrajecten in de SVP zodanig ingericht dat leerlingen soepel kunnen doorstromen binnen de verschillende opleidingstrajecten en van de opleidingstrajecten naar de arbeidsmarkt. Dit betekent dat minimaal de eindtermen van alle opleidingstrajecten na afstemming met de arbeidsmarkt zijn vastgesteld en dat leerplannen hierop zijn afgesteld.

De bedoeling is om de uitstroom naar een baan in deze bedrijven te vergemakkelijken.

Er is een overlegstructuur die garandeert dat leerlingen in het VSBO en SBO aan arbeidsmarkt oriënterende stages kunnen deelnemen binnen verschillende sectoren en bedrijfstakken op Curaçao.
100% van de VSBO leerlingen heeft tussen 2010 en 2011 tenminste één oriënterende stage gelopen bij een bedrijf op Curaçao in een van de sectoren Zorg & Welzijn, Techniek of Economie.

Fide begeleidt de VSBO scholen hierbij.
100% van de stages die VSBO en SBO studenten lopen bij een bedrijf op Curaçao in een van de sectoren Zorg & Welzijn, Techniek of Economie worden geregeld in de opgestelde schoolontwikkelingsplannen.

Fide begeleidt de VSBO scholen hierbij en er is reeds een stagebrochure VSBO beschikbaar. 75% van de bedrijven op Curaçao die ingeschreven staan bij de Kamer van Koophandel hebben aangegeven bereid te zijn om stagezoekenden van VSBO en SBO een stageplaats aan te bieden.

70% van VSBO leerlingen die instromen in één van de opleidingen in het SBO, vinden in augustus 2011 een zodanige aansluiting bij de gekozen opleiding dat er geen extra maatregelen moeten worden getroffen om deze instromers op een niveau te brengen dat aansluit op de kennis en vaardigheidsvereisten van het eerste SBO jaar. Dit is voor 90% afgerond.

Prioriteit 6. Doelstelling;

Alle informatie die nodig is om de kwaliteit van het onderwijs te monitoren en te verbeteren wordt zo efficiënt mogelijk verzameld en beschikbaar gesteld aan de instanties die verantwoordelijk zijn voor het maken, uitvoeren of toezien op de uitvoering van het onderwijsbeleid.

Wetenschappelijk onderzoek zal leidend worden in de ontwikkeling van de Curaçaose samenleving en in de participatie van de bevolking in maatschappelijke processen. In dit kader zal vanuit de beleidsorganisatie een plan en een projectdossier worden ontwikkeld onder meer gericht op de bevordering van wetenschappelijk onderzoek door het creëren van een klimaat wat bijdraagt aan onderzoek en data verzameling. Een

speciale unit zal hiervoor opgericht worden vanuit de beleidsorganisatie. Het hoofdproduct van de unit is om het ministerie OWCS te ondersteunen op het gebied van onderzoek, statistiek en data verzameling. Het is de bedoeling om de nog op te richten Onderwijs Data Platform ook mee te nemen in dit proces. Het voorstel en strategische nota voor het oprichten van de unit is nu bij MT om geaccordeerd te worden, zodat Usona dit via de IOV projecten kan financieren onder voorwaarde dat de overheid eigenaar wordt van het systeem.

De regering is bekend met het aflopende karakter van de samenwerkingsmiddelen in de begroting van het Nederlandse ministerie van BZK.
In de Nota van wijziging op de 1e suppletoire begroting 2013 en in de ontwerpbegroting 2014 heeft de regering een meerjarig voorstel opgenomen voor investeringen van bijna ANG 196,9 miljoen in 2014, ANG 191,9 miljoen in 2015, ANG 176,2 miljoen in 2016 en ANG 148,5 miljoen in 2017.

De regering heeft in de begroting van 2013 een groot aantal maatregelen voorgesteld. Gegeven het wettelijk verankerd pad, welke in de Begroting 2013 is opgenomen, wordt middels het doorlopen hiervan beoogd dat de overheidsfinanciën duurzaam worden gesaneerd en parallel hieraan eveneens één van de randvoorwaarden geschapen wordt voor een duurzame economische ontwikkeling. Het beleid is erop gericht het begrotingstekort structureel weg te werken door enerzijds inkomstenverhogende en anderzijds uitgavenverlagende maatregelen te implementeren. Daarbij is gekozen voor een saneringsstrategie waarbij reeds in een vroeg stadium duidelijkheid wordt verschaft over het saneringsplan *(cold turkey)*.

Dit betekent dat van begin af aan beleid wordt geïmplementeerd, dat het tekort in de publieke sector wegwerkt, alsmede een oplossing biedt voor de tekortdynamiek in de komende jaren. Dankzij dit beleid is de situatie in de overheidsfinanciën verbeterd. In de lijn der verwachting zorgt dit beleid voor een krachtig herstel van het vertrouwen in de economie, alsmede in de overheidsfinanciën, waardoor het economische herstel eerder gerealiseerd kan worden. Het nadeel van deze aanpak is evenwel, dat dit beleid zonder stimuleringsmaatregelen de economie hard kan treffen en daarmee de sociale

problematiek ernstig kan verslechteren. Gezien het bovenstaande, heeft de Regering besloten het saneringsplan aan te vullen met economie stimulerende maatregelen.

Verder is een bedrag van ANG 2 miljoen in 2014 opgenomen in de begroting voor de bijdrage aan de AMFO. Vanaf 2015 is het bedrag verhoogd tot ANG 8 miljoen.

e. Overheidsbedrijven

In het tweede tekstblok op pagina 34 van de Nota van Financiën (hierna: Nota) staat dat er een traject loopt voor het wettelijk verankeren van dividendbeleid en dat gewerkt wordt aan een plan van aanpak dat voorziet in een minimumafdracht aan de regering door de daarvoor in aanmerking komende overheidsbedrijven. Deze door de regering te realiseren taakstelling zou op termijn ten minste ANG 25 miljoen per jaar moeten opleveren.

De Raad van Advies vindt dat de meerjarige verhoging van ANG 5 miljoen op de ontwerpbegroting 2014 en de meerjarenbegroting (Nota, pagina 34, derde tekstblok) een risico voor de overheid inhoudt.

De Raad van Advies adviseert de regering om in de memorie van toelichting haar beleid duidelijk toe te lichten en aan te geven welke concrete plannen er zijn om de eventuele slechte financiële situatie van de overheidsbedrijven te verbeteren, om zodoende de in de Begroting 2014 en de meerjarenbegroting opgenomen bedragen te kunnen handhaven

De Regering merkt op dat het beleid erop is gericht dat in beginsel iedere overheidsvennootschap dividend uitkeert aan de aandeelhouder i.c. de overheid. Een uitzondering wordt gemaakt voor overheidsbedrijven die, financieel gezien daar niet toe in staat zijn of voor vennootschappen waarmee de aandeelhouder andere afspraken heeft gemaakt met het oog op de continuïteit van de onderneming.

De overheid heeft 3 overheidsbedrijven geïdentificeerd die te kampen hebben met een slechte financiële situatie, namelijk Aqualectra N.V., CDM Holding N.V. en Nieuwe

Post N.V. Door in te stemmen met de doorvoering van de gerechtvaardigde tariefsaanpassingen van water en elektriciteit heeft de regering een aanvang gemaakt om Aqualectra financieel gezond te maken. Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan de financieringsbehoefte op de middenlange termijn van het nutsbedrijf. Om de financiële situatie van CDM te verbeteren is eerder een "turn around plan" opgesteld. Inmiddels is een trekker benoemd om het plan ten uitvoer te brengen gebaseerd op een public-private-concept. Met Nieuwe Post N.V. zullen de Ministers VVRP en Financiën nader overleg voeren over de te varen koers. De Regering deelt het standpunt niet van de Raad van Advies ten aanzien van een mogelijk risico welke de dividendafdrachten van de overheidsvennootschappen voor de overheidsfinanciën vormen.

f. Personeelslasten

Op pagina 3, vijfde alinea, van de brief van de Sectordirecteur Financieel Beleid en Begrotingsbeheer van 1 juli 2013 (kenmerk 2013/038452) adviseert de Sectordirecteur Financieel Beleid en Begrotingsbeheer om effectieve maatregelen te nemen zodat het gecorrigeerde personeelsplafond niet wordt overschreden. Daar staat ook dat de reeds in gang gezette maatregelen in 2013 en de voorgenomen maatregelen in het kader van het optimaliseringstraject in de personele sfeer een structurele doorwerking in de meerjarenbegroting moeten hebben en dat gelet daarop ook in Begroting 2014 een bedrag van ANG 20,0 miljoen is afgevoerd.

De Raad van Advies concludeert uit het voorgaande dat zowel de (ontwerp)begroting 2014 als de meerjarenbegroting is bijgesteld, in 2014 met ANG 20,0 miljoen, als gevolg van maatregelen die nog niet geëffectueerd zijn maar wel "in gang gezet zijn".

De Raad van Advies is van oordeel dat aanzienlijke financiële risico's met zich kan meebrengen, als de maatregelen uiteindelijk niet op de verwachte datum effectief zijn.

De Raad van Advies adviseert de regering met het oog daarop de nodige voorzieningen te treffen en deze toe te lichten voor het geval het verwachte resultaat niet of niet tijdig wordt bereikt.

De Regering geeft aan dat de besparingen van ANG 20,0 miljoen in de personeelskosten grotendeels door het natuurlijk verloop tot stand gebracht worden. Als gevolg van het Koninklijk besluit bevattende de aanwijzing aan Curaçao, is momenteel de vacaturestop onverkort van kracht, waarbij de verwachte uitstroom wegens pensionering, alsmede door afloop van contracten, de taakstelling ten aanzien van de besparingen gerealiseerd worden.

Deze opmerking vormt derhalve geen aanleiding het ontwerp aan te passen.

g. Het uitblijven van de bouw van een nieuw ziekenhuis

Er is lange tijd door de regering gesproken over de bouw van een nieuw en modern ziekenhuis. De verwachting daarbij was ook dat met de bouw van een dergelijk ziekenhuis - naast betere zorg – de kosten van de medische zorg teruggedrongen kunnen worden.

De Raad van Advies constateert echter dat in de ontwerpbegroting 2014 geen middelen worden gereserveerd voor de bouw van een nieuw ziekenhuis. Ook blijkt niet uit de Algemene Beschouwingen dat de bouw van een nieuw ziekenhuis door derden zal worden gefinancierd en ook niet wanneer dat eventueel zal gebeuren. In eerdere projecties was een nieuw en efficiënt ziekenhuis een integraal en cruciaal onderdeel van kostenbeheersing in de medische zorg. Het uitblijven van een nieuw ziekenhuis en een onduidelijk beeld wanneer dat wel kan worden gerealiseerd, kan naar het oordeel van de Raad van Advies van invloed zijn op die eerdere projecties en dus op de kosten gemoeid met de medische zorg. Deze kosten zullen door de Sociale Verzekeringsbank, als uitvoeringsorgaan van de basisverzekering ziektekosten, moeten worden gedragen en bij een eventueel tekort door het Land moeten worden gedekt.

De Raad van Advies adviseert de regering reeds nu rekening te houden met het risico dat het Land bedoeld tekort zal moeten dragen.

De regering is zich bewust van het belang van een nieuw ziekenhuis. Het nieuwe ziekenhuis is echter van de begroting afgevoerd naar aanleiding van een motie van de Staten. Deze motie hield in dat de financiering van het ziekenhuis via andere geldstromen zou worden gerealiseerd dan via de begroting. De regering verwacht dat het nieuwe ziekenhuis gerealiseerd zal worden. De kwaliteit van de zorg zal gegarandeerd blijven zoals gepland en het beheersbaar maken van de kosten van de medische zorg zal naar verwachting dan ook gerealiseerd worden. Er wordt geen effect op de meerjarenbegroting verwacht.

3. De onderbouwing van de ontwerpbegroting 2014

De Raad van Advies concludeert dat de toelichting op de ontwerpbegroting 2014 grote verbeteringen vertoont in vergelijking met voorgaande jaren. Gezien het voorgaande is er echter nog ruimte voor verdere verbetering. De Raad van Advies adviseert de regering de memorie van toelichting met inachtneming van het commentaar op de Algemene beschouwing van Justitie aan te passen.

De Regering heeft de Algemene Beschouwing op dit punt aangepast.

4. Bekendmaking van het project "Verantwoorde beleidsbegroting"

Op pagina 4 van de Algemene Beschouwingen staat dat het project "Verantwoorde beleidsbegroting" in 2012 is opgestart en dat de nieuwe manier van begroten zijn aanvang heeft gevonden in de Begroting 2014.

De Raad van Advies is ervan op de hoogte dat de verschillende ministeries en Hoog Colleges van Staat informatie ter zake hebben gekregen.

De Raad van Advies adviseert de regering in verband met de transparantie en kenbaarheid van beleid, voor het project "Verantwoorde beleidsbegroting" middelen beschikbaar te blijven stellen om gedegen voorlichting ter zake te blijven geven aan zowel het ambtelijk apparaat als aan de Staten.

De Regering zal zich blijvend inzetten voor een goed verloop van het project "Verantwoorde beleidsbegroting",ter verbetering van de begrotingscyclus en zodoende meer transparantie en kenbaarheid van beleid te geven. Op de begroting van het Ministerie van Financiën zijn voor dit doel middelen gereserveerd. Deze opmerking vormt derhalve geen aanleiding het ontwerp aan te passen.

5. Stimulering van de economie

In de inleiding van de Algemene Beschouwingen staat op pagina 3 dat de regering besloten heeft het saneringsplan aan te vullen met economie stimulerende maatregelen en dat de regering in dat kader diverse investeringen zal doen in de sociaal - economische en educatieve infrastructuur. Volgens de Algemene Beschouwingen zou dit in het belang zijn van het behoud van de sociale cohesie, waarbij de negatieve effecten op de economie welke direct uitgaan van de bezuinigingsmaatregelen worden opgevangen en waarbij het groeipotentieel van de economie wordt vergroot (economische impuls).

De Raad van Advies is van oordeel dat sociale cohesie uiteraard zeer toe te juichen is en ook voor de economie gezond is, maar dat neemt niet weg dat de regering vooral voorwaarden moet scheppen die op directe wijze een stimulerend effect hebben op de economie. De Raad van Advies denkt hierbij vooral aan voorwaarden die de exportsector bevorderen teneinde een verslechtering van de betalingsbalans tegen te gaan. Over het algemeen mist de Raad van Advies in de memorie van toelichting concrete maatregelen die dergelijke directe stimulering van de economie teweeg moeten brengen in het jaar 2014.

De Raad van Advies vraagt de aandacht van de regering voor het voorgaande.

De Regering geeft aan dat het exportbeleid onderdeel is van het internationale handelsbeleid. Het internationale handelsbeleid is gestoeld op onder andere internationale handelsverdragen en overeenkomsten. Vele handelsverdragen en andere internationale overeenkomsten zijn afhankelijk van de WTO uniformiteit van een land. Curaçao was in 2013 nog niet conform deze WTO uniformiteit. Om deze reden wordt gewerkt om hieraan te voldoen. Dit houdt in dat Curaçao het bindingsproces van het (invoerrechten)tarievenschema moet afronden (conform artikel XXVIII van GATT//WTO). In 2014 kan Curaçao conform WTO zaken doen met de rest van de wereld aangezien het bindingsproces december 2013 afgerond zal moeten zijn. Onze export beleid heeft dan een basis gekregen om verder te worden ontwikkeld.

Ondertussen wordt door de Regering en belanghebbenden gewerkt aan het LGO-besluit 2014 – 2020. Curaçao zal meer aandacht en invulling moeten geven aan de mogelijkheden die dit besluit biedt voor onze export. De regeling vergt echter veel technische en LGO-dossier kennis. Gebrek hieraan is op dit moment een van onze struikelblokken. Het huidige LGO-besluit is vooralsnog te weinig bekend bij het bedrijfsleven en bij het overheidsapparaat. In overleg met het bedrijfsleven wordt bekeken hoe beter gebruik te maken van de LGO-besluit door de inzet van technische bijstand vanuit de Europese Unie dan wel Nederland.

De export sector ondervindt vooral in de regio hoge barrières bij de export van haar producten. WTO-conformiteit en bilaterale handelsovereenkomsten met landen in de regio moeten hierin verandering brengen. Het LGO-besluit kan hierin bijdragen omdat een van zijn doelen de bevordering van de regionale handel is.

In deze context kan ook de Caribbean Basin Initiative (CBI) van de Amerikaanse overheid worden genoemd. Er is reeds een verzoek ingediend bij de Amerikaanse overheid om in aanmerking te kunnen komen om gebruik te kunnen maken van de CBI. De regering is in afwachting van de reactie van de Amerikanen in deze. In overleg met het bedrijfsleven wordt bekeken hoe effectief gebruik te maken van deze regeling.

De Regering is in onderhandeling met onder andere Colombia, Brazilië, het Dominicaanse Republiek en China voor het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten ter bevordering van onze export. In deze speelt niet

alleen de hub-functie een belangrijke rol maar ook de WTO-conformiteit en de toegang tot andere markten.

De vraag naar een gedegen exportbeleid is niet zonder reden. Het is echter nodig dat wordt gewerkt aan de nodige randvoorwaarden voor een succesvol exportbeleid. De export is belangrijk voor het verkrijgen van deviezen.

6. Cijfers betreffende 2012 en 2013

De tabellen in de Algemene Beschouwingen geven met uitzondering van pagina 13 en in tegenstelling tot die in de Nota van Financiën, géén inzicht in de realisatiecijfers van 2012 en de prognose voor 2013, en zelfs niet in die van de Begroting voor het dienstjaar 2013 (hierna: Begroting 2013), waardoor de Algemene Beschouwingen naar het oordeel van de Raad van Advies minder bruikbaar zijn als beleidsinstrument. De begrote bedragen voor 2014 kunnen immers niet worden afgezet tegen die van 2012 en 2013.

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen op bovengenoemd punt aan te vullen.

De Regering wil hierbij aangeven dat in de Algemene Beschouwingen door middel van "de verantwoorde beleidsbegroting" de efficiënte allocatie van de schaarse algemene middelen wordt bevorderd, onder andere door een scherpere prioriteitenstelling. Het schept namelijk duidelijkheid in het beleid c.q. de beleidsprioriteiten en de bestedingen c.q. inspanningen op de afzonderlijke terreinen c.q producten. In de operatie Verantwoorde Beleidsbegroting wordt beleidsinformatie en financiële informatie gekoppeld aan prestatie-indicatoren en worden kengetallen ingevoerd en gekoppeld aan begrotingsposten. Een begroting opgesteld volgens de systematiek van de Verantwoorde Beleidsbegroting operatie beoogt antwoord te geven op drie W-vragen:

1. Wat wilt men bereiken?
2. Wat gaat men ervoor doen?
3. Wat mag het kosten?

Dus in de Algemene Beschouwingen wordt het beleid van dat betreffende jaar verankerd.

In de beleidsbegroting worden de begrotingscijfers van 2014 en meerjarig weergegeven, de door de Staten geaccordeerde begroting van 2013 en de realisatie cijfers van 2012. Daarbij kan er een vergelijking worden gemaakt zoals door het College financieel toezicht aangegeven.

In het kader van het groeiproces zullen de cijfers ten aanzien van de realisatiecijfers, in de toekomst, worden ingebracht in de Algemene Beschouwingen welke de Begroting vergezellen. Verder geeft de Regering aan dat bij de uitvoeringsrapportage, die per kwartaal aan de Staten van Curaçao wordt aangeboden, inzicht wordt verschaft in de uitputting van de begroting.

Naar aanleiding van het bovenstaande ziet de Regering geen aanleiding om de Algemene Beschouwingen aan te passen.

7. Instrumenten en doelstellingen

Het is de Raad van Advies opgevallen dat instrumenten in de Algemene Beschouwingen meermalen en in diverse ministeries worden genoemd die moeten dienen tot het bereiken van de operationele doelstellingen, maar dat die zogenaamde instrumenten veeleer doelstellingen zijn.

De Raad van Advies verwijst in dit verband naar bijvoorbeeld pagina 195, onderdeel "C. Voorkoming en vroege opsporing van gezondheidsbedreigingen en gezondheidsrisico's bij de bevolking" waar verwezen wordt naar het instrument deskundigheidsbevordering. Naar het oordeel van de Raad van Advies is dit geen instrument maar een doelstelling.

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen met het oog op het voorgaande aan te passen.

De Regering geeft aan dat de deskundigheidsbevordering wordt bewust als instrument gebruikt, het kan geen doel op zich zijn. Het moet ergens naar toe leiden. In dit geval dienen deskundigen hun deskundigheid verder te bevorderen ten einde beter gezondheidsrisico's en gezondheidsbedreigingen te kunnen onderkennen en het hoofd te kunnen bieden. Het is het belangrijkste instrument om meer deskundigheid te ontwikkelen. Als zodanig is geen aanpassing van de tekst vereist. Op andere plaatsen geldt mutatis mutandis hetzelfde.

Naar aanleiding van het bovenstaande ziet de Regering geen aanleiding om de Algemene Beschouwingen aan te passen.

II. De ontwerpbegroting 2014 en de meerjarenbegroting

1. Staatsorganen en overige algemene organen

In de eerste tabel op pagina 10 van de Algemene Beschouwingen, behorende bij de paragraaf "Raad van Advies", staan geen bedragen gereserveerd voor "Instrument C: in de jaren 2016 en 2017 zullen er medewerkers stage lopen bij de Raad van Advies van State in Nederland".

Ingevolge artikel 15, eerste lid, van de Landverordening comptabiliteit 2010 dient de begroting op duidelijke en stelselmatige wijze de aard en omvang van alle begrote baten en lasten en de saldo daarvan te weergeven. Dit houdt in dat niet kan worden volstaan met het opnemen van "p.m." De Raad van Advies van Advies heeft bovendien een begroting aangeboden aan de regering waarin de ontbrekende bedragen wel zijn opgenomen.

De Raad van Advies adviseert de regering voornoemde tabel aan te vullen met de ontbrekende bedragen.

De Regering heeft de Algemene Beschouwing op dit punt aangepast.

2. De cijfers over 2014 tot en met 2017

De in de ontwerpbegroting 2014 opgenomen bedragen met betrekking tot de organisatorische eenheden betreffen niet alleen het dienstjaar 2014, maar ook de dienstjaren 2015 tot en met 2017. De Raad van Advies constateert dat voor vrijwel alle functies hetzelfde bedrag over de jaren 2014 tot en met 2017 op de meerjarenbegroting wordt opgenomen.

Omstandigheden als gefaseerde uitvoering van beleidsvoornemens of beleidswijzigingen als gevolg van gewijzigde omstandigheden, verwachte wijziging van de inflatiecijfers en/of demografische veranderingen hebben gevolgen voor de omvang van de meerjarenramingen. Aangezien de gebudgetteerde bedragen in de regel meerjarig gelijk blijven, lijkt het er op dat genoemde (voorbeeld-)omstandigheden niet zijn verwerkt in de meerjarenramingen.

De Raad van Advies noemt als voorbeeld het Hoofdstuk "Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning" waar op een enkele sporadische uitzondering na (pagina 75 van de Algemene Beschouwingen) de begrote bedragen voor een beleidsartikel hetzelfde is in 2014 als in 2017. Men zou derhalve kunnen stellen dat de meerjarenbegroting onvoldoende doordacht is en dat daardoor ramingen van slechts 1 jaar (2014) zijn overlegd.

De Raad van Advies adviseert de regering in de memorie van toelichting nader toe te lichten om welke redenen de gebudgetteerde bedragen over de periode 2014-2017 vrijwel gelijk blijven. In het licht daarvan adviseert de Raad van Advies in de memorie van toelichting tevens aan te geven op welke wijze de door de diverse organisatorische eenheden te verrichten taken zich in de jaren 2013 tot en met 2015 zullen ontwikkelen.

De Raad van Advies adviseert ook de nodige stappen te nemen zodat de meerjarenbegroting behorende bij de begroting voor het dienstjaar 2015 een beter inzicht geeft in de meerjarige financiële gevolgen.

De Regering geeft hierbij aan dat door het verder ontwikkelen van de "verantwoorde beleidsbegroting" het streven is dat alle ministeries deze nieuwe systematiek in

voldoende mate gaan volgen. In de operatie Verantwoorde Beleidsbegroting wordt beleidsinformatie en financiële informatie gekoppeld met prestatie-indicatoren en worden kengetallen ingevoerd en gekoppeld aan begrotingsposten. Nadat bovenstaande processen zijn geconsolideerd, zullen de meerjarenbegrotingen in de toekomst, meer dan nu dat het geval is, inzicht moeten verschaffen in de meerjarige financiële consequenties van beslissingen, zodat incidentele en structurele elementen kunnen worden onderscheiden en uitgelicht. De Regering wil wel aangegeven dat dit een ingrijpend groeiproces is en zal daarom in fasen geïmplementeerd worden.

Deze opmerking vormt derhalve geen aanleiding het ontwerp aan te passen.

III. Inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot de memorie van toelichting

1. Algemeen

De memorie van toelichting behorende bij de ontwerpbegroting 2014 bestaat uit de onderdelen Algemene Beschouwingen en de Nota. De Raad van Advies behandelt de Nota in een apart onderdeel.

2. Staatsorganen en overige algemene organen

Op pagina 17 van de Algemene Beschouwingen, onderdeel "Ombudsman", staat dat de gevolgen van het niet naleven van de uit het Verdrag voor de rechten van het kind voortvloeiende verplichtingen voor de Ombudsman aanleiding zijn om te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om vooruitlopend op een formalisering van deze werkzaamheden het bureau van de Ombudsman nu reeds op deze komende taken voor te bereiden.

Het uitvoeren van deze taak is volgens de Algemene Beschouwingen afhankelijk van de mogelijkheid van de Ombudsman om op korte termijn het personeelsbestand uit te breiden gebaseerd op de in het verleden goedgekeurde ontwikkelvariant voor het Bureau Ombudsman Curaçao.

De Raad van Advies constateert dat de begrote bedragen voor de Ombudsman echter tot en met 2017 ongewijzigd blijven. De Raad van Advies is van oordeel dat de Ombudsman goed en onmisbaar werk verricht in het belang van met name de burgers, waardoor getracht moet worden om al het nodige te doen zodat het personeelsbestand tot een verantwoord niveau zal worden gebracht.

De Regering wil aangegeven dat Als gevolg van het Koninklijk besluit bevattende de aanwijzing aan Curaçao de vacaturestop momenteel onverkort van kracht is. Dit betekent dat in de praktijk alleen kritische en urgente functies ingevuld zullen. De Regering toetst de invulling van de vacatures op basis van de vastgestelde criteria. vandaar dat de middelen voor het invulling van de vacatures vooralsnog centraal gebudgetteerd worden. Bij het daadwerkelijk invullen van een vacature zal middels een budgetneutrale wijziging de middelen functioneel worden verantwoord.

3. Ministerie van Algemene Zaken

Op pagina 29 van de Algemene Beschouwingen staat dat de middelen budgetneutraal worden overgeheveld van Plan Nashonal pa Desaroyá Bario (PNB) naar een subsidiepost "Overige Uitgaven Algemeen Bestuur" ten behoeve van Reda Sosial. Daaruit leidt de Raad van Advies niet af dat PNB zal worden opgeheven.

De Raad van Advies adviseert de regering om in de memorie van toelichting aan te geven wat er vervolgens met PNB zal gebeuren.

De Regering merkt op dat de volgende zinsnede is toegevoegd aan de Algemene Beschouwingen:

De Plan Nashonal pa Desaroya Bario zal worden opgeheven.

4. Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening

Uit het hoofdstuk "Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening" (hierna: Ministerie van BPD) in de Algemene Beschouwingen kan niet worden opgemaakt welke concrete instrumenten worden ingezet om de doelstellingen te realiseren, waarbij meetbaar moet zijn welke resultaten binnen welke termijn gehaald moeten worden. De Raad van Advies maakt uit de Algemene Beschouwingen evenmin op welke termijn de doelstellingen moeten zijn verwezenlijkt.

De Raad van Advies is van mening dat in de Algemene Beschouwingen niet alleen duidelijk geformuleerde beleidsvoornemens moeten worden opgenomen met de activiteiten die daarvoor zullen worden verricht en de financiële gevolgen die daaraan verbonden zijn, maar ook welke instrumenten voor het bereiken van de doelstellingen worden ingezet en welke - meetbare - resultaten op welke termijn gehaald moeten worden. Dit draagt bij aan de sturings- en beleidsfunctie die de begroting aan het parlement dient te bieden, omdat het parlement dan in staat wordt gesteld om het beleid bij de uitvoering ervan te evalueren.

De Raad van Advies adviseert de regering om de Algemene Beschouwingen aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering heeft de Algemene Beschouwing op dit punt aangepast.

5. Ministerie van Justitie

a. <u>Overwerk politie</u>

Er is op de ontwerpbegroting 2014 een bedrag van ANG 12,3 miljoen gebudgetteerd voor overwerk. Het voor overwerk gebudgetteerd bedrag neemt in de jaren 2015 tot en met 2017 toe. De Raad van Advies constateert dat de uitgaven in het kader van overwerk een structureel karakter vertonen. Ook de Sectordirecteur Financieel Beleid en Begrotingsbeheer vraagt in haar brief van 8 juli 2013 (kenmerk 2013/040869) de aandacht van de regering hiervoor. In voornoemde brief is de aandacht gevraagd voor met name de overschrijding van de personeelsbudgetten die vooral veroorzaakt wordt door een overschrijding van het overwerkbudget bij de Korps Politie Curaçao met circa

ANG 9,0 miljoen. De Raad van Advies merkt verder op dat reeds bij de behandeling van de nota van wijziging op de Eerste Suppletoire Begroting 2013 een structurele verhoging van ANG 4 miljoen aan overwerk is geconstateerd die overigens meerjarig doorwerkt. In zijn advies over voornoemde nota van wijziging heeft de Raad van Advies ook kanttekeningen geplaatst hierover[2].
Aangezien voornoemd bedrag enorm op de begroting van het Ministerie van Justitie drukt, adviseert de Raad van Advies de regering om een oplossing te vinden voor dit structurele probleem.

Het beschikbare bedrag voor overwerk wordt de laatste jaren overschreden. Dit komt mede door diverse activiteiten die plaatsvinden die niet zijn begroot, zoals:

- Grootschalige moordonderzoeken,
- Beveiliging Ministers en Parlementariërs,
- Voortschrijdend inzicht bij de regering die acties vergen die niet gebudgetteerd waren.

De Regering heeft ANG 12,3 miljoen beschikbaar gesteld voor overwerk. Genoemde acties kunnen resulteren in een beroep op het budget van overwerk dat hoger kan zijn dan ANG 12.3 miljoen. Het overwerk van de politie zal in het licht van de implementatie van de plannen van aanpak en het stringente beleid van de overheid om de personeelskosten te reduceren tegen het licht worden gehouden, waarbij slechts in uiterste noodzaak extra budget voor overwerk beschikbaar kan komen vanuit heralocatie binnen de justitiebegroting.

b. Indicatoren Openbaar Ministerie

In het "Jaarverslag 2012, Openbaar Ministerie, Parket Procureur-Generaal" blijkt dat er in totaal 63 zittingsdagen zijn geweest (34 voor regulier hoger beroep). Met dit aantal hoger beroepszittingsdagen zal volgens de Raad van Advies ongetwijfeld het

[2] Zie ook pagina 3, voorlaatste tekstblok, van het advies van 21 augustus 2013, RvA no. RA/17-13-LV over de ontwerpnota van wijziging op de Landsverordening tot wijziging van de landsverordening van de 14de februari 2013 tot vaststelling van de Begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2013 (Eerste Suppletoire begroting 2013).

aantal zittingsdagen in Eerste Aanleg beduidend meer zijn dan het aantal vermeld op pagina 46 van de Algemene Beschouwingen. Overigens geldt dit ook voor de andere genoemde cijfers op pagina 46 van de Algemene Beschouwingen.

De Raad van Advies adviseert de regering de cijfers ter zake op juistheid te controleren.

De Regering geeft aan dat de indicatoren met betrekking tot het parket in eerste aanleg Curaçao zijn in de algemene beschouwingen abusievelijk incorrect geformuleerd en gekwantificeerd.

De Regering heeft de Algemene Beschouwing op dit punt aangepast.

c. Motivering begrote bedragen en beleid

Zoals de Raad van Advies reeds naar voren heeft gebracht in het onderdeel "I. Algemene opmerkingen", onder "2. De onderbouwing van de ontwerpbegroting 2014" van dit advies, schiet de onderbouwing van de ontwerpbegroting 2014 ook voor wat betreft het hoofdstuk "Ministerie van Justitie" tekort. Het beleid is bijvoorbeeld heel algemeen geformuleerd en de vertaling naar de begrote bedragen wordt onvoldoende toegelicht. De Raad van Advies verwijst bijvoorbeeld naar pagina's 46, 49 en 56 van de Algemene Beschouwingen.

Op subfunctie "131201 Opleidingsinstituut RH & VH" bijvoorbeeld is een bedrag begroot van ongeveer ANG 5,3 miljoen. Op pagina 48 van de Algemene Beschouwingen staat onder het onderdeel "UO Opleidingsinstituut Rechtshandhaving en Veiligheid" dat cursussen en opleidingen zullen worden verzorgd.

De Raad van Advies gaat ervan uit dat reeds bekend is welke cursussen en opleidingen in 2014 verzorgd zullen worden. De Raad van Advies adviseert de regering om een beeld te geven van ten minste een aantal van die cursussen en opleidingen.

De Regering heeft de Algemene Beschouwing op dit punt aangepast.

Op pagina 43 van de Algemene Beschouwingen staat voorts dat het van belang is om inzicht te hebben in de effectiviteit van het bestaande beleid en om zicht te hebben op de terreinen binnen het beleidsdomein, waarvoor nieuw beleid moet worden ontwikkeld.

Aangezien er te weinig informatie in dit hoofdstuk wordt gegeven, kan de Raad van Advies aan de hand hiervan geen inzicht verkrijgen in de verwachte effectiviteit van het beleid en heeft de Raad van Advies geen zicht op de terreinen binnen het beleidsdomein. De Raad van Advies adviseert de regering - met name gezien het gevoel dat onder de gemeenschap leeft, dat de criminaliteit meer maar ook zwaarder is geworden - bijzondere aandacht te besteden aan het completeren van dit hoofdstuk met een meer uitgewerkt en gemotiveerd beleid ten aanzien van de cijfers op de ontwerpbegroting 2014.

De Regering geeft aan dat op pagina 55 is een beknopte uiteenzetting van de diverse beleidsuitdagingen geformuleerd. Deze worden in de daarna volgende hoofdstukken uitgewerkt. Wel zal justitie in de toekomst meer aandacht besteden aan de vertaalslag van het beleid naar de kosten in verband met dit beleid.

De Raad van Advies adviseert ook om daar waar bestaand beleid vervangen wordt door nieuw beleid, aan te geven op welk punt het bestaand beleid niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd.

De regering geeft aan dat het doel van de verantwoorde beleidsbegroting is om in de toekomst meer inzicht hierin te verkrijgen. Dit is een groeiproces en zal in het proces meegenomen worden.

Als voorbeeld van een concrete doelstelling wijst de Raad van Advies op pagina 47 van de Algemene Beschouwingen, laatste alinea. Daar wordt concreet aangegeven, dat de Landsrecherche door middel van investeringen verwacht de doorlooptijden van

onderzoeken met 10% te kunnen verlagen. Des te meer nu een bedrag van slechts ANG 65.000 daarvoor is opgenomen op de ontwerpbegroting 2014 (subfunctie "131200 Landsrecherche") zou daar bij vermeld moeten worden, wat gedaan zal worden om die verlaging te bereiken.

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen aan te vullen met inachtneming van het voorgaande.

De Regering geeft aan dat de Raad van Advies slechts de investeringen/de kapitaaldienst in beschouwing heeft genomen en gaat derhalve uit dat slechts ANG 65.000 voor de investeringen beschikbaar is. Voor de Landsrecherche is op de begrotingspost 4650 Overdrachten een bedrag van ANG 1.8 miljoen opgenomen. Dit bedrag is onder meer bestemd om efficiënter te laten verlopen.

d. Het Implementatieplan Gevangenis

Op pagina 57 van de Algemene Beschouwingen staat dat in 2014 een eigen bijdrage van ANG 3.448.000 nodig is voor de uitvoering van het Implementatieplan Gevangenis. De Raad van Advies adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen aan te geven dat een deel van dat geld begroot is op de kapitaaldienst en de rest op de gewone dienst van de ontwerpbegroting 2014 onder "Overdrachten".

De Regering heeft de Algemene Beschouwing op dit punt aangepast.

e. Financiering uit het Criminaliteitsbestrijdingsfonds

Op pagina 59 van de Algemene Beschouwingen staat dat een nieuw gesloten jeugdinrichting deels met gelden uit het Criminaliteitsbestrijdingsfonds zal worden gefinancierd.

De Raad van Advies constateert dat deze gelden niet opgenomen zijn op de ontwerpbegroting 2014.

De Raad van Advies adviseert de regering om de gelden op de ontwerpbegroting 2014 op te nemen. Daarbij moet ook blijken dat gelden van het Criminaliteitsbestrijdingsfonds voor de bouw van de jeugdinrichting zullen worden gebruikt.

De Regering geeft het volgende aan. Het deel van de gesloten jeugdinrichting welke uit het Criminaliteitsbestrijdingsfonds gefinancierd zou worden is reeds in 2013 geschied. Deze gelden hoeven derhalve niet in 2014 opgenomen te worden. De algemene beschouwingen zijn op dit punt aangepast.

f. <u>Oprichting Interpol Curaçao</u>

Op pagina 4, vijfde alinea, van de brief van de Sectordirecteur Financieel Beleid en Begrotingsbeheer van 1 juli 2013 (kenmerk 2013/038452) staat dat er momenteel geen ruimte is om de materiële kosten van Interpol Curaçao te dekken. De regering wordt door de Sectordirecteur Financieel Beleid en Begrotingsbeheer geadviseerd om de begroting van Interpol vooralsnog niet mee te nemen in de toetsing van de Begroting 2014 gezien het feit dat Interpol als Landsdienst nog niet opgericht is.

De Raad van Advies vraagt de regering of nagegaan is of het voorgaande negatieve invloed heeft op de justitiële keten en op de bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit.

De Regering geeft aan dat hoewel de organisatie niet is opgericht, worden de werkzaamheden wel uitgevoerd door het personeel van het KPC.

6. Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning

a. Missie van het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning

Dit ministerie draagt zorg voor een duurzame ontwikkeling van verkeer, vervoer en ruimtelijke planning, waarbij "heel", "veilig" en "schoon" centraal staan (Algemene Beschouwingen, pagina 70, eerste tekstblok).

De Raad van Advies adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen aan te geven wat met "heel" wordt bedoeld.

De Regering geeft aan dat heel staat voor: Goed afgewogen beleid rekening houdend met zoveel mogelijk relevante aspecten waaronder de mens, de natuur, de omgeving en de economie. De samenvoeging van de verschillende organisaties van het Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning binnen één ministerie en het feit dat het beleid binnen een organisatie wordt opgesteld stimuleert om tot een meer holistische benadering van de beleidsformulering te komen met betrekking tot verkeer, vervoer en ruimtelijke planning .

b. Beleidsartikelnummer: 14.27.01.06

In de Algemene Beschouwingen zijn onder andere als "bijzondere inspanningen" vermeld het opschonen van de wachtlijst van woningbouwverzoeken en het minimaliseren van de post "nog te innen huurpenningen en erfpachtcanon" (Algemene Beschouwingen, pagina 83, eerste tekstblok).

De Raad van Advies adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen aan te geven wat het aantal woningbouwverzoeken dat op de wachtlijst staat momenteel is, wat de planning is om de wachtlijst op te schonen alsook om de woningbouwverzoeken op de opgeschoonde wachtlijst weg te werken.

De Regering heeft de Algemene Beschouwing als volgt aangepast. De wachtlijst voor woningbouwdoeleinden van Domeinbeheer bevat momenteel **4.639** kandidaten. Het verlagen van het aantal wachtende wordt bewerkstelligd door het bewilligen in woningbouwverzoeken. Dit gebeurt door het toetsen van de wachtlijstkandidaten bij

toewijzing aan de toewijzingscriteria. Deze criteria zijn: de gegadigde dient ingezetene te zijn, meerderjarig te zijn, geen onroerend goed te bezitten en financieel draagkrachtig te zijn. Bij de toetsing worden kandidaten die niet aan de eisen voldoen van de lijst afgevoerd. Daarnaast vermindert de wachtlijst door de toewijzing van overheidskavels. Het aanbod bestaat momenteel uit zelfbouwkavels uit de verkavelingplannen Sapate en Fortuna Ariba. Om het aanbod te vergroten worden conform de notitie "inbreidingsplannen" bestaande plannen geïnventariseerd en inbreidingsgebieden geïdentificeerd.

De wachtlijst wordt in 2013 en in 2014 naar verwachting gereduceerd door de toewijzing van ongeveer 600 nieuwe kavels (zelfbouw in Sapate, PPP in Sapate, Fortuna P'Ariba en inbreidingsplannen) aan wachtlijstkandidaten en het pro-actiever screenen van de wachtlijstkandidaten. Overigens dient opgemerkt te worden dat de lijst uiteraard een dynamische lijst is waardoor de stand steeds wijzigt.

Verder adviseert de Raad van Advies nader toe te lichten wat de oorzaken zijn van de achterstand in het heffings- en inningsproces van de huurpenningen en erfpachtcanon en wat de aanpak zal zijn om deze in te lopen.

Door de vervanging van het Grondregistratiesysteem GRC naar de module " Verhuur en Erfpacht" binnen het financiële pakket E-one ontstond er een achterstand in het opleggen van erfpacht- en huurfacturen. De erfpachtfacturen zijn tot en met het jaar 2012 gefactureerd.

Het is de bedoeling geweest van de Regering om de facturen voor het jaar 2013 eind 2013 verzonden te hebben. Daarnaast heeft uiteraard het betalingsgedrag van de erfpachters/huurders invloed op het inningsproces (ontvangen gelden). De Centrale Debiteuren Administratie (CDA) van het ministerie van BPD zal zorgdragen voor de inning van retributies waaronder erfpacht en huur. Dit zal de CDA doen door het versturen van herinneringsbrieven, aanmaningen, betalingsregelingen en zonodig inschakeling van deurwaarders (incasso activiteiten).

7. Ministerie van Economische Ontwikkeling

a. Kwaliteit van de toelichting

De Raad van Advies is van oordeel dat de toelichting in het hoofdstuk "Ministerie van Economische Ontwikkeling", vergeleken met voorgaande jaren, een verbetering vertoont. De doelstellingen, hoe die bereikt zullen worden en hoe gemeten zal kunnen of deze zijn bereikt, zijn over het algemeen iets duidelijker dan voorheen, maar de toelichting is nog steeds niet toereikend om de begroting als deugdelijk autorisatie-, sturings- en beleidsinstrument te gebruiken.

De Raad van Advies meent echter dat met de informatie die uit het hoofdstuk "Ministerie van Economische Ontwikkeling" gehaald kan worden, het erop lijkt dat de maatregelen die de regering gaat treffen, onvoldoende zullen zijn om de economie een impuls te geven om onder meer werkgelegenheid te creëren. De Raad van Advies mist in dit hoofdstuk de voorwaardenscheppende rol van de regering om de economie te stimuleren en te laten groeien. De Raad van Advies ziet bijvoorbeeld niet dat de regering voornemens is om de "cost of doing business" te verlagen en hoe dit bereikt zal worden. Met name de relatie tussen het economisch beleid en het fiscaal beleid als beleidsinstrument is in deze niet terug te vinden noch te herkennen.

De regering zal concrete acties ondernemen om de "cost of doing business" te verlagen. In dit kader zijn al enige acties in uitvoering, zoals het vereenvoudigen van de procedures om de vestiging van bedrijven te vergemakkelijken. In verband hiermee wordt gewerkt aan verkorting van het proces van afhandeling van de vestigings- en directievergunningen. Ook is het traject gaande om de (back office) afhandeling van economische vergunningen te centraliseren bij het Ministerie van EO.

Verder zal er te zijner tijd uitvoering gegeven worden aan de aanbevelingen in het TAC-rapport om onder andere:

Voorwaardenscheppende rol van de overheid, maatregelen te treffen om:

- Een positief ondernemersklimaat in het algemeen te creëren, door procedures te versimpelen op het gebied van vestiging van bedrijven, afhandeling

werkvergunning voor buitenlandse krachten en inklaring van goederen bij de Douane;

- Zorgdragen voor rechtvaardige concurrentie;
- Kost van kapitaal te verlagen door naleving van adequate accounting regels;
- Het oprichten van een Regulatory board, die prijzen regulerend optreedt in geval van natuurlijke monopolies;
- Mededingingsbeleid c.q. -autoriteit met als doel het stimuleren van concurrentie, het tegengaan van prijsafspraken;
- Adequate sectorale wetgeving in place te hebben;
- Herziening van het onderwijsbeleid, waardoor een betere afstemming tot stand komt tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt;
- Toepassing van de belastingfaciliteiten optimaliseren.
- Verdere herziening van de belasting stelsel (verschuiving van directe belastingen naar indirecte belastingen) te implementeren. Het ministerie van EO zal de implicaties voor de economie blijven analyseren en monitoren via haar modellen.

Op pagina 95 van de Algemene Beschouwingen is een bedrag van ANG 7,4 miljoen opgenomen voor "Overige Economische Ontwikkeling" (Functie 38). Dit bedrag komt terug op pagina 103 van de Algemene Beschouwingen onder "2. Het stimuleren van sectoren ten behoeve van de economische groei".

De Raad van Advies is van mening dat voornoemd onderdeel op pagina 103 vaag is en verzoekt de regering om dit nader in concreto toe te lichten, en tevens aan te geven welke instrumenten die onder Functie 38 vallen, zullen worden gebruikt ter stimulering van de economische groei.

De Regering geeft aan dat het bedrag van ANG 7,4 mln betreft de investering in de bouw van het schoolgebouw voor de huisvesting van de bedrijfsopleiding voor het maritieme centrum ten behoeve van de Curaçaose Dok Maatschappij N.V. Deze uitgave is opgevoerd op de kapitaaldienst.

Op pagina 100 van de Algemene Beschouwingen, eerste alinea, wordt melding gemaakt van "duurzame economische ontwikkeling met werkgelegenheid minstens gelijk aan de ontwikkeling van de beroepsbevolking" en een "matige inflatie".

De Raad van Advies adviseert de regering om in de Algemene Beschouwingen te vermelden hoe de regering in het licht van het bovenstaande een hogere werkgelegenheid zal bereiken en wat onder een "matige inflatie" moet worden verstaan. De Raad van Advies adviseert de regering voorts om ook hier te streven naar meer specifieke en meetbare resultaten.

De regering schept de nodige voorwaarden voor een hogere werkgelegenheid door onder andere het onderwijsbeleid te adresseren waardoor een betere afstemming tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt teweeg wordt gebracht. Daarnaast kan de overheid door de juiste voorwaarden te scheppen zorgen dat de private sector de investeringen pleegt om werkgelegenheid te creëren.

Onder een "matige inflatie" moet worden verstaan dat de regering ernaar streeft dat de inflatie maximaal 3% zal zijn (dat de stijging van prijzen van producten en diensten niet hoger zal zijn dan 3%, om te voorkomen dat de koopkracht van de burgers verder achteruit gaat). Onder 30 algemeen beheer EO beleidsartikel nummer: 153005.01 bevorderen macro-economische stabiliteit is dit toegelicht.

b. Drie facetten

Voor wat betreft het hoofdstuk "Ministerie van Economische Ontwikkeling" merkt de Raad van Advies tot slot op dat de Raad van Advies drie belangrijke facetten mist.

Ten eerste wordt het TAC rapport "*Strategies for sustainable long term economic development*" niet genoemd, terwijl de huidige regering in de media aankondigde het integraal over te nemen. Als dat rapport daadwerkelijk door de regering is overgenomen, acht de Raad van Advies dat de financiële implicaties van de overgenomen aanbevelingen terug te vinden moeten zijn in ontwerpbegroting 2014. In

voornoemd rapport staan een groot aantal aanbevelingen op het gebied van de stimulering van een duurzame economische ontwikkeling.

De Raad van Advies adviseert de regering het TAC rapport in de ontwerpbegroting 2014 te verwerken indien de regering dat rapport inderdaad heeft overgenomen en in de Algemene Beschouwingen daarop in te gaan.

De Regering geeft aan dat de financiële implicaties van de aanbevelingen zijn nog niet in beeld gebracht. Initieel is een bedrag van ANG 40.000,= voor de uitvoering gereserveerd op de ontwerpbegroting 2014. De komende periode wordt gebruikt om een structuur en systemen te ontwerpen teneinde het TAC rapport te kunnen implementeren. Gedurende de voorbereidingsfase zal getracht worden om actie/projectplannen op te stellen voor de verschillende ministeries die betrokken zijn bij de implementatie van het TAC rapport. Verwacht wordt dat dan te zijner tijd een beeld gekregen zal worden van de financiële implicaties van aanbevelingen/acties vervat in het TAC-rapport. De mogelijke financiële consequenties zullen dan in een eventuele suppletoire begroting door verschuivingen binnen de begroting van MEO meegenomen worden. Ter overbrugging van de suppletoire is een beroep gedaan op SEI/IVB middelen ter waarde van ANG 200.000,=.

Ten tweede mist de Raad van Advies in dit hoofdstuk het consultatief overleg (mechanisme en structuur) met (organisaties van) het bedrijfsleven. In de Algemene Beschouwingen staat weliswaar wat de regering voornemens is te doen, maar er blijkt niet dat de regering het bedrijfsleven bij haar plannen zal gaan betrekken.

Op pagina 108 van de Algemene Beschouwingen staat bijvoorbeeld dat om sectoren te kunnen stimuleren door de private sector geïnvesteerd dient te worden. De Raad van Advies is van oordeel dat niet in eerste instantie de personen werkzaam bij het ministerie, maar (organisaties van) het bedrijfsleven het meest aangewezen is om te zeggen wat er gedaan dient te worden opdat de private sector gaat investeren.

De Raad van Advies adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen aan te geven met welke organisaties van het bedrijfsleven overleg is gevoerd en wat het resultaat van dat overleg is geweest, of dat dit overleg alsnog moet plaatsvinden.

De regering geeft aan dat in het kader van de Duurzaam Economische Ontwikkeling werd de private sector regelmatig geraadpleegd ten tijde van het kaart brengen van de knelpunten/nulmeting alsook tijdens de formulering van de aanbevelingen en hun validatie.

Daarnaast is in het kader van de implementatie van de aanbevelingen in het TAC rapport, de bedoeling om een klankbordgroep bestaande uit civil society en private sector actief deel te laten nemen aan het implementatieproces. De rol van deze klankbordgroep zal zijn om:

- als overlegkader tussen overheid en stakeholders te fungeren;
- als luisterend oor te fungeren en aan te geven wat er leeft in de samenleving;
- draagvlak voor de uitvoering te creëren en/of druk uit te oefenen om realisatie van bepaalde acties te bewerkstelligen;
- voortgang van de uitvoering van het project *Long Term Economic Strategic* te monitoren;
- advies uit te brengen.

Daarnaast zal deze klankbordgroep ook onderdeel zijn van het Implementatie monitorings mechanisme (IMM) civil society en bedrijfsleven. De IMM bestaande uit het maatschappelijke middenveld en privé sector wordt door middel van een officieel besluit/samenwerkingsverband conform een profiel ingesteld en/of aangewezen om de monitoring en evaluatie van de implementatie van de LTES te garanderen.

Ten derde is de Raad van Advies van oordeel dat de doelstellingen van dit ministerie in het hoofdstuk "Ministerie van Economische Ontwikkeling" dienen te worden gekwantificeerd. De Raad van Advies adviseert de regering bijvoorbeeld aan te geven, hoeveel nieuwe arbeidsplaatsen door uitvoering van het beleid gecreëerd zullen worden, hoeveel geld de regering verwacht dat lokaal en vanuit het buitenland zal worden geïnvesteerd en wat de verwachte groei van de economie daardoor zal zijn.

De regering geeft aan dat de middenlange effecten van de implementatie van Duurzaam Economische Ontwikkeling kan doorberekend worden met het model Curalyse. Dit is echter meer voor de hand liggend om dit te doen als de ministeries een globale planning hebben gemaakt van door hun uit te voeren aanbevelingen.

8. Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport

a. Het gratis onderwijs

De regering heeft voor 2014 alsook meerjarig middelen gereserveerd voor het bekostigen van het zogenaamde "gratis onderwijs".

De Raad van Advies adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen duidelijk aan te geven wat het beleid betreffende het "gratis onderwijs" is.

Nu kennelijk blijkt dat de regering er voor gekozen heeft om het "gratis onderwijs" voor de komende schooljaren voort te zetten, adviseert de Raad van Advies de regering evenwel om de uitvoering van voornoemd project in de schooljaren 2012-2013 en 2013-2014 te evalueren en voor de komende jaren, waar nodig, te verbeteren.

De Regering geeft het volgende aan:

In het Regeerakkoord 2012-2016 *'Akuerdo pa un Gobernashon enfoká riba pas, trankelidat i prosperidat'* is het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en het waarborgen van de toegankelijkheid van het onderwijs (Enseñansa Liber) voor alle

kinderen als één van de speerpunten opgenomen. De toegankelijkheid van het onderwijs wordt mede gewaarborgd door het ontlasten van ouders en verzorgers voor wat betreft de kosten die zij zelf moeten maken om hun kinderen te kunnen laten deelnemen aan het onderwijs. Per schooljaar 2012-2013 is 'Enseñansa Liber' op projectbasis ingevoerd. Het project strekte zich uit tot de kosten van studieboeken en additionele studiekosten van scholen voor funderend onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs respectievelijk secundair beroepsonderwijs.
Dit project is voor het schooljaar 2013-2014 voortgezet, waarbij over is gegaan tot een centrale inkoop van studieboeken van waaruit scholieren in het voortgezet onderwijs en studenten in het secundair beroepsonderwijs hun boeken in bruikleen kunnen betrekken. In 2014 zal het beleid inzake 'Ensenansa Liber' worden gereguleerd op basis van een evaluatie van de projectmatige invoering en op basis van de bevindingen met deze projectmatige invoering.

b. Verschil in beleidsterrein

Op pagina 117 van de Algemene Beschouwingen is het de Raad van Advies opgevallen dat er een verschil wordt gemaakt in beleidsterreinen ten aanzien van het Openbaar Funderend Onderwijs (OFO) en het Bijzonder Funderend Onderwijs (BFO). Bij het OFO gaat het om het in stand houden, uitbreiden en stimuleren van het onderwijs. Bij het BFO staat effectief en efficiënt bekostigen van onderwijs centraal.

Naar het oordeel van de Raad van Advies zouden zowel het OFO als het BFO dezelfde beleidsterreinen moeten hebben. De Raad van Advies mist in de Algemene Beschouwingen een onderbouwing van dit verschil.

De Raad van Advies adviseert de regering om met inachtneming van het bovenstaande de Algemene Beschouwingen aan te passen.

De Regering geeft aan dat de Algemene beschouwing wordt als volgt aangepast:

Nadere onderbouwing van het verschil tussen de beleidsterreinen OFO en BFO in de Algemene Beschouwing, waarbij de tekst als volgt wordt:

Openbaar Funderend Onderwijs:

Beleidsterrein:

- Effectief en efficiënt bekostigen van de openbare scholen voor funderend onderwijs volgens het stelsel van normbekostiging.
- Het verbeteren van de doorstroming naar het voortgezet onderwijs.
- Het verbeteren van de leerlingbegeleiding en de leerlingzorg.
- In stand houden van voldoende openbare scholen en waar nodig het clusteren, oprichten opheffen of verplaatsen van openbare scholen, teneinde te voldoen aan de bij Staatsregeling opgelegde plicht aan de overheid om zorg te dragen voor voldoende openbaar onderwijs in een genoegzaam aantal scholen.

Bijzonder Funderend Onderwijs:

Beleidsterreinen:

- Effectief en efficiënt bekostigen van de bijzondere scholen voor funderend onderwijs volgens het stelsel van normbekostiging.
- Het verbeteren van de doorstroming naar het voortgezet onderwijs.
- Het verbeteren van de leerlingbegeleiding en de leerling-zorg.

c. <u>Het Monumentenbureau</u>

Op grond van de Monumentenlandsverordening dient de overheid zorg te dragen voor de ambtelijke ondersteuning van de Monumentenraad. Het Monumentenbureau is als organisatorisch onderdeel opgenomen bij "Functie 55 Oudheidkunde en Musea" (pagina 123 van de Algemene Beschouwingen). De Raad van Advies constateert dat een Monumentenbureau echter niet is opgenomen in de Nieuwe Bestuurlijke Organisatie (NBO) en bestaat in feite dus thans niet als organisatie-eenheid. De Raad van Advies is van oordeel dat de regering in de Algemene Beschouwingen dient aan te geven binnen welke termijn het Monumentenbureau opgericht zal worden.

De Raad van Advies verzoekt de aandacht van de regering voor het bovenstaande.

Hoewel in de Monumentenlandsverordening is opgenomen dat de Regering dient zorg te dragen voor de ambtelijke ondersteuning van de Monumentenraad, is dit niet als apart bureau opgenomen in de Nieuwe Bestuurlijke Organisatie (NBO). In 2014 zal binnen de bestaande NBO een organisatieonderdeel aangewezen worden dat belast zal worden met de ambtelijke ondersteuning van de Monumentenraad, dit in overleg en in samenwerking met het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning.

d. Wetenschap

Op pagina 139 van de Algemene Beschouwingen staat de wens van de regering om het wetenschapsklimaat te bevorderen. De Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) heeft een bedrag van ANG 17,5 miljoen gevraagd. Dat bedrag heeft de regering teruggebracht naar ANG 13,8 miljoen. Indien de regering wenst om wetenschap te bevorderen, moeten daarvoor dan ook naar het oordeel van de Raad van Advies voldoende gelden ter beschikking worden gesteld. De Raad van Advies vraagt de regering in de Algemene Beschouwingen aan te geven of de UNA in voldoende mate zal kunnen bijdragen aan de bevordering van het wetenschapsklimaat nu de gevraagde subsidie behoorlijk is teruggebracht.

De Regering merkt op dat er met betrekking tot het hoger onderwijs in de loop der jaren verschillende rapporten zijn verschenen die alle in dezelfde richting wijzen. Hoger onderwijs en de beoefening van wetenschappelijk onderzoek behoeft urgente aandacht van de overheid teneinde te garanderen dat eigen kader beschikbaar is ter ondersteuning van een duurzame ontwikkeling van Curaçao. Om er tevens voor te zorgen dat de UNA als openbare instelling voor hoger onderwijs blijvend en substantieel kan bijdragen aan de opleiding van hoger kader en aan wetenschapsbeoefening en daarmee aan de ontwikkeling van Curaçao zal een voorstel voor aanpassing van de bekostigingssystematiek worden opgesteld, passend binnen de meerjarenbegroting van het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport, zodat de bekostiging van de UNA meer in de lijn van de bekostiging van het gehele onderwijsstelsel wordt gebracht. Het aantal studenten is daarin mede bepalend voor de hoogte van de subsidie. Tevens zal daarbij worden gekeken naar de mogelijkheden

die de UNA heeft om eigen middelen te genereren zoals uit de hoogte van de collegegelden.

e. Sport en Cultuur

Voor sport en cultuur is een bedrag van ongeveer ANG 13,8 miljoen begroot (Functies 53, 54 en 58). Van dat bedrag worden ook de subsidies betaald aan de diverse stichtingen en verenigingen. Aangezien op het gebied van sport en cultuur verschillende beleidsdoelstellingen zijn gesteld, adviseert de Raad van Advies de regering beleidsprioriteiten te stellen zodat ook de individuele stichtingen en verenigingen tot hun recht kunnen komen.

Het beleid van de Regering is er op gericht om een Nationaal Sport Instituut en een Nationaal Cultuur Instituut in te stellen dat belast zal worden met de taken en verantwoordelijkheden die nu nog bij diverse instanties en gesubsidieerde instellingen zijn ondergebracht. Met het oprichten van een Nationaal Sport Instituut en van een Nationaal Cultuur Instituut beoogt de regering te komen tot een centraal coördinerend orgaan voor het versterken, activeren en stimuleren van sportorganisaties en de uitvoering van het sportbeleid en tot een centraal coördinerend orgaan voor het versterken, activeren en stimuleren van organisaties op het gebied van cultuur en de uitvoering van het cultuurbeleid dat in 2014 zal worden vastgesteld.

f. Studeren in de regio

Het is de Raad van Advies niet duidelijk welke dekking er bestaat voor de ombuiging naar het studeren in de regio. De financiële gevolgen verbonden aan voornoemd beleidsvoornemen zijn volgens de Raad van Advies niet zichtbaar in de ontwerpbegroting 2014 en ook niet meerjarig.

De Raad van Advies adviseert de regering de ontwerpbegroting 2014 en de meerjarenbegroting in het licht daarvan aan te passen.

De Regering geeft aan dat Studeren in de regio is momenteel op projectmatige basis ingevoerd en wordt gefinancierd vanuit Nederlandse ontwikkelingsgelden (USONA). Pas na evaluatie van de resultaten van de projectmatige aanpak zal dit beleidsvoornemen zichtbaar worden gemaakt in de ontwerp begroting van 2015 en in de meerjarenbegroting van 2015, en passend binnen de ruimte op de meerjarenbegroting.

9. Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn

a. Kapitaaldienst

Het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn draagt onder meer zorg voor huisvesting ten behoeve van ouderen. Op pagina 180 van de Algemene Beschouwingen staat dat 25 aangepaste woningen in het jaar 2014 beschikbaar worden gesteld. In de tabel op pagina 152 van de Algemene Beschouwingen, onder de "Functie 65 Bejaardenoorden", is niet gespecificeerd welke middelen hiervoor worden gereserveerd.

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering geeft aan dat het bouwen van de aangepaste woningen kunnen deel uitmaken van de te investeerde bedrag van 10 miljoen en is gealloceerd onder de Functie 68.

b. Meetgegevens

Op pagina's 154 en 155 van de Algemene Beschouwingen zijn de gegevens genoemd aan de hand waarvan gemeten kan worden of de doelstellingen gerealiseerd zijn. De Raad van Advies constateert dat er geen indicatie is gegeven wanneer de doelstellingen bereikt moeten worden.

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering heeft de Algemene Beschouwing op dit punt aangepast

c. Rol van de Secretaris-generaal

Op pagina 155 van de Algemene Beschouwingen staat dat de secretaris-generaal de sectordirecteuren en de beleidsdirecteur op een coördinerende wijze aanstuurt doch geen hiërarchische bevoegdheden heeft om de sectordirecteuren instructies te geven op het uit te voeren beleid. Het gestelde dat de secretaris-generaal geen hiërarchische bevoegdheden heeft, staat naar het oordeel van de Raad van Advies op gespannen voet met de in artikel 2 van de Landsverordening ambtelijk bestuurlijke organisatie omschreven taak van de secretaris-generaal.

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen aan te passen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering heeft de Algemene Beschouwing op dit punt aangepast

d. Inhuren van wetgevingsjuristen en consultants

Volgens de Algemene Beschouwingen (pagina 157) zal het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn het inhuren van wetgevingsjuristen en consultants als instrument gebruiken om bepaalde doelstellingen te bereiken. De Raad van Advies is van oordeel dat in de Algemene Beschouwingen niet is onderbouwd waarom het noodzakelijk is om externe bijstand te zoeken. Uit de memorie van toelichting kan de Raad van Advies niet opmaken of er onvoldoende wetgevingsjuristen zijn die vallen onder voornoemd ministerie en/of het Ministerie van Algemene Zaken waardoor het noodzakelijk wordt externe bijstand te zoeken. Laatstgenoemd ministerie is immers op grond van artikel 4, onder k, van de Landsverordening ambtelijk bestuurlijke organisatie belast met de algemene zorg voor wet- en regelgeving en juridische zaken.

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering geeft aan dat het streven van de regering is om juridische vraagstukken, en zeker wat betreft wetgevingsjuristen, blijvend via het ministerie van Algemene Zaken te laten lopen. Echter, soms is het noodzakelijk de beschikking te hebben over vakspecialistische wetgevingsjuristen. Bekeken wordt of er, onder de randvoorwaarde van de stringente eisen ten aanzien van aanname personeel waarbij alleen kritische functies worden ingevuld, binnen de Beleidsorganisatie mogelijkheden kunnen worden gevonden om dit capaciteitsvraagstuk te behelpen zonder externe ondersteuning. Echter gelet op de grote en niet zelden wisselende adviesvragen voor cruciale gebieden zal het noodzakelijk zijn en blijven, om in uitzonderingsgevallen, gebruik te maken van externe adviseurs in 2014.

e. Uitvoeringscapaciteit

Dit ministerie zal een aantal interessante instrumenten inzetten zoals mediation bij HRM beleid ten aanzien van conflicten en Restorative practices bij Justitie, op scholen en in familie situaties (pagina's 150 en 168 van de Algemene Beschouwingen). De Raad van Advies vraagt zich af of dit ministerie over voldoende gekwalificeerd personeel beschikt om deze trajecten uit te voeren, coördineren, evalueren en bij te sturen. Het zou naar het oordeel van de Raad van Advies raadzaam zijn om, naast informatie over het beschikbare gekwalificeerd personeel, het traject van opleiding en training aan te geven.

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering geeft aan dat dit traject reeds vanaf 2011 loopt en breidt zich in 2014 uit. Vanaf dat jaar is het SOAW-Ministerie (w.o. het Bureau Mediation en de Beleidsorganisatie) met de stichting SEDA overeengekomen dat de organisatie in 2012 meerdaagse trainingen verricht voor zowel de (semi-) publieke sector (w.o. Justitie) en de non gouvernementele sector. De trainingen werden verzorgd door de International InstituteforRestorativePractices, conform internationale kwaliteitseisen. Dit instituut is wereldwijd (w.o. in het Caribisch gebied) actief. Het betreft de standaardisatie van informele bemiddeling, welke conform de richtlijnen van dit internationaal instituut

dienen plaats te vinden (o.a. kwaliteit-, functie- en procedure-eisen). Naast deze informele bemiddeling is ook sprake van mediation met een meer formeel karakter (o.a. aan de hand van vaststellingsovereenkomsten en schriftelijke resultaatafspraken). Deze mediators zijn werkzaam in het Bureau Mediation en hebben hiervoor een basiscursus gevolgd bij Edumonde; een door het Nederlands Mediation Instituut erkend opleidingscentrum. De evaluatie en toezicht van de uitvoering in 2014 geschieden in principe door het Bureau Mediation in nauwe samenwerking met de Beleidsorganisatie. In 2014 zal hiervoor een beleidsnota met richtlijnen en kwaliteitscriteria voor zowel de informele bemiddeling als de formele mediation hierbij als richtsnoer dienst doen.

10. Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur

a. Algemeen

De Raad van Advies is van oordeel dat het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur rekening dient te houden met kosten die niet zijn begroot voor het jaar 2014. De Raad van Advies bedoeld onder anderen de aangekondigde aanpassing van de basisverzekering ziektekosten en het uitblijven van de bouw van een nieuw ziekenhuis, zoals uiteengezet in onderdeel 2b en g van de Algemene opmerkingen van dit advies. De Raad van Advies vraagt de aandacht van de regering voor het bovenstaande.

De Regering zal ervoor zorg dragen dat de voorstellen tot aanpassing van de basisverzekering ziektekosten binnen de budgettaire kaders van de Begroting blijven.

b. Paraatheidsnorm voor de ambulance

Op pagina 193 van de Algemene Beschouwingen wordt onder punt e gesproken van een paraatheidsnorm voor de ambulance. Naar het oordeel van de Raad van Advies kan dit gedeelte achterwege blijven omdat dit reeds in de wet is opgenomen[3].

[3] Zie de Landsverordening Ambulancezorg (P.B. 2012, no. 39) (GT) en het Eilandsbesluit Ambulancezorg (A.B. 2011, no. 19).

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen aan te passen met inachtneming van het bovenstaande.

De Regering wenst de paraatheidsnorm voor de ambulance in de Algemene Beschouwing te behouden omdat het voldoen aan deze norm (alhoewel verankerd in de wet) ook als kwaliteitsmeetinstrument wordt gehanteerd.

11. Ministerie van Financiën

a. Nieuwe Algemeen Beleidskader voor Overheidsvennootschappen (NABO)

Een instrument om de voor het dienstjaar 2014 genoemde operationele doelstellingen te bereiken, is het opstellen van een nieuw algemeen beleidskader voor overheidsvennootschappen (NABO), met als doel het aanreiken van interne en externe prestatiecriteria en kostennormering (Algemene Beschouwingen, pagina 208, vijfde tekstblok).

De Raad van Advies adviseert de regering nader toe te lichten wat bovengenoemde prestatiecriteria en kostennormering inhouden. De Raad van Advies adviseert tevens om in de Algemene Beschouwingen aan te geven of bedoelde kostennormering zal stroken met de door de Stichting Overheids Accountants Bureau (hierna: SOAB) gehanteerde balansnormering voor overheidsentiteiten.

De Regering wil aangegeven dat momenteel aan het nieuw algemeen beleidskader voor overheidsvennootschappen (NABO) wordt gewerkt. De prestatiecriteria en kostennormering zijn nog niet vastgesteld. Dus weet de Regering nog niet of deze tegen de door de Stichting Overheids Accountants Bureau gehanteerde balansnormering voor overheidsentiteiten stroken.

Deze opmerking vormt derhalve geen aanleiding het ontwerp aan te passen.

b. Corporate governance

De Raad van Advies adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen, in het voorlaatste tekstblok op pagina 208, concreet aan te geven welke taken het Ministerie van Financiën heeft op het gebied van corporate governance.

Deze taakstelling is toegevoegd aan de Algemene Beschouwingen als volgt:

"het toetsen van beleidsvoornemens aan de Code Corporate Governance".

c. Voorgenomen belastingverlichting

Uit de meerjarige projecties in de ontwerpbegroting 2014 en in de Algemene Beschouwingen op pagina 212 (derde tekstblok onder e) constateert de Raad van Advies dat de regering vanaf 2015 het voornemen heeft belastingverlichtingen in zowel de loon- en inkomstenbelasting als de winstbelastingsfeer in te voeren. Deze verlichtingen, alhoewel ook door de Raad van Advies toegejuicht, kunnen bij een niet daadkrachtige aanpak van de betalingsbalansproblematiek een verdere accentuering van deze problematiek tot gevolg hebben.

De Raad van Advies vraagt derhalve de bijzondere aandacht van de regering voor een eenduidig en aanvullend beleid (export stimulerende maatregelen), dat naast het reeds geruime tijd in gang gezette restrictief beleid op het verstrekken van kredieten van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten, de betalingsbalansproblematiek met daadkracht aanpakt.

De Regering beoogt met het meerjarige belastingbeleid, een substantiële bijdrage te leveren aan het verbeteren van de concurrentiepositie van Curaçao op de mondiale markt. Het wederom competitief worden op het vlak van de internationale dienstverlening, waarbij het accent ligt op financiële diensten gekoppeld aan andere

dienstverlening op het eiland (economische substantie) waaronder havendiensten, zowel op de lucht als zeehaven, bancaire diensten en IT gerelateerde dienstverlening.

In dit kader is er dus expliciet niet gekozen voor een verlaging van de meer consumptiegerelateerde belastingen. Hiermee wordt enerzijds een verbetering van de concurrentiepositie van de Curaçaose economie bewerkstelligd en anderzijds wordt het consumeren van veelal geïmporteerde goederen blijvend belast. In andere woorden wordt met de belastingverlaging juist beoogd om de export van diensten aantrekkelijk te maken voor het buitenland ofwel de afzetmarkt hiervoor, waardoor een vergroting van de activiteiten binnen deze sector juist zullen bijdragen aan het in evenwicht brengen van de betalingsbalans. Omdat de lastenverlichting samengaat met uitgavenverlagend beleid gaat hieruit per saldo geen negatief direct effect uit op de betalingsbalans.

d. Geldleningen

De in "Functie 93. Geldleningen" opgenomen bedragen zijn inclusief de rente ter financiering van een eventuele (kortstondige) financieringsbehoefte, alsook voor de financiering van de kapitaaluitgaven in de periode 2014 tot en met 2017 (Algemene Beschouwingen, pagina's 214 en 215).

De Raad van Advies adviseert de regering om ten behoeve van meer overzichtelijkheid van met name dit onderdeel van de Algemene Beschouwingen, de rentelasten te splitsen, in die zin dat separaat wordt aangegeven wat de rentelasten zijn die gerelateerd zijn aan de kortstondige financiering en wat de rentelasten zijn die gerelateerd zijn aan de financiering van de kapitaaluitgaven in de periode 2014 tot en met 2017.

De Regering geeft in onderstaande tabel de splitsing in rentelasten aan:

	2014	2015	2016	2017
Rente ter betaling van restant schuld	49,0	49,0	49,0	49,0
Rente t.b.v. Investeringen	5,0	9,3	16,2	20,0
Rente voor kortstondige leningen	1,7	1,7	1,7	1,7
Totaal	55,7	60,0	66,9	70,7

e. Functie 95 Algemene uitgaven en inkomsten

In het laatste tekstblok op pagina 215 van de Algemene Beschouwingen staat dat op de gewone dienst een budget wordt opgevoerd van jaarlijks circa ANG 17,0 miljoen, voor de dekking van onvoorziene uitgaven die zich overheidsbreed kunnen voordoen. Daarnaast wordt ook ten behoeve van investeringen een bedrag van ANG 15,3 miljoen opgevoerd, op de kapitaaldienst (Algemene Beschouwingen, pagina 216).

De Raad van Advies adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen nader toe te lichten wat deze onvoorziene uitgaven zijn en of de investeringen ad ANG 15,3 miljoen ook overheidsbrede uitgaven betreffen.

De Raad van Advies is van oordeel dat er een normstelling moet komen voor de toelaatbare hoogte van begrote onvoorziene uitgaven en adviseert de regering hierop in de Algemene Beschouwingen in te gaan.

De Regering merkt hierover het volgende op. De norm die de overheid hanteert voor de onvoorziene uitgaven op de gewone dienst is 1 procent van de totale relevante uitgaven op de gewone dienst. Voor wat betreft de investeringen zijn deze bedoeld voor overheidsbrede investeringen. De middelen die vrijkomen uit afschrijvingen kunnen worden ingezet voor de investeringen. Doordat het gehele budget niet helemaal functioneel verdeeld is onder de ministeries wordt dit als een bedrag van ANG 10,3

miljoen opgenomen als een stelpost. Deze stelpost zal bij de eerste suppletoire begroting verder functioneel onderverdeeld worden. Verder is taakstellend een bedrag van ANG 5,0 miljoen opgenomen ten behoeve van onvoorziene uitgaven op de kapitaaldienst.

Verder adviseert de Raad van Advies de regering om in de Algemene Beschouwingen te specificeren waar de post ad ANG 20,0 - 28,8 miljoen op de gewone dienst die bestemd is voor de taakstellende reductie van het ambtenarenapparaat via natuurlijk verloop, uit bestaat (Algemene Beschouwingen, pagina 215, laatste tekstblok).

De Regering wil aangegeven dat de besparingen in de personeelskosten grotendeels door het natuurlijk verloop tot stand gebracht zullen worden. Als gevolg van het Koninklijk besluit bevattende de aanwijzing aan Curaçao, is momenteel de vacaturestop onverkort van kracht, waarbij de verwachte uitstroom wegens pensionering, alsmede door afloop van contracten, de taakstelling ten aanzien van de besparingen gerealiseerd worden.

De optimalisering van het overheidsapparaat zal ondersteund worden door een centrale huisvesting concept, de aanpassing van interne procedures en automatisering.

IV. Nota van Financiën

1. Algemeen

De Raad van Advies vindt het een positief gegeven dat vanwege de genomen maatregelen tot het structureel wegwerken van het begrotingstekort, de rating van Curaçao door Standard & Poors is gehandhaafd en dat deze organisatie de vooruitzichten (de zogenaamde outlook) heeft omgezet van negatief naar stabiel (Nota, pagina 13, derde tekstblok).

Daarnaast is het een positieve ontwikkeling in de Nota te lezen dat het primair saldo tot en met 2015 negatief is, maar dat in de jaren daarna een begroot overschot ontstaat, dit inclusief de reservedotaties (Nota, pagina 16, in "Tabel 2. Recapitulatie").

De Regering is verheugd met het feit dat de Raad van Advies deze positieve ontwikkeling onderschrijft.

2. Onderbouwing van de ontwerpbegroting 2014

a. Casinoheffing en speelvergunningsrechten

Door een verwachte toename van de opbrengsten van de casinoheffing en speelvergunningsrechten worden deze opbrengsten geraamd op circa ANG 22,5 miljoen vanaf 2014 (Nota, pagina's 20, laatste tekstblok en 35, laatste tekstblok). In de Nota is echter niet toegelicht waar de verhoogde raming van voornoemde opbrengsten op gebaseerd is.

De Raad van Advies adviseert de regering in de Nota de verhoogde raming van de opbrengsten van de casinoheffing en speelvergunningsrechten toe te lichten.

De Regering geeft aan dat het hierbij gaat om een onjuiste classificatie. Het betreffen retributies bij de aanvraag van tewerkstellingsvergunningen. Deze vergunningen

werden gratis aangereikt, terwijl er wel kosten aan verbonden zijn. Hiervoor zullen nu de kosten in rekening worden gebracht. De ontwerpbegroting is op dit punt aangepast.

b. Loon- , inkomsten- en winstbelasting

Bij de raming van de opbrengsten uit loon- en inkomstenbelasting alsook van de winstbelasting (zie grafieken 6 en 7, op pagina's 25 en 26 van de Nota) is voor de periode 2014 - 2017 voortgebouwd op het in 2014 te bereiken structurele niveau. Dit betekent dat rekening wordt gehouden met lastenverlichting in de inkomsten- en de winstbelasting vanaf 2015 indien het doorlopen van het sanerings- en groeipad in overeenstemming met de projecties plaatsvindt (Nota, pagina's 25, derde tekstblok en 27, derde tekstblok van onderaf).

De Raad van Advies constateert dat de grootte van het bedrag van de respectieve lastenverlichtingen daarbij niet is vermeld.

De Raad van Advies adviseert de regering de Nota aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

De Nota van Financiën is overeenkomstig het advies van de Raad van Advies aangevuld.

Verder merkt de Raad van Advies op dat de lastenverlichtende maatregelen voor de inkomstenbelasting pas in 2015 ingaan; een eventuele lastenverlichting in de inkomstenbelasting zal dus niet eerder dan in 2016 effect hebben terwijl deze reeds in 2015 lijkt te zijn begroot.

De Raad van Advies adviseert de regering op het bovenstaande in te gaan in de Nota.

De Regering merkt hierover het volgende op. Het betreft de verlaging van de Inkomstenbelasting en van de Winstbelasting. De tarieven worden verlaagd zodat de lastenverlichting voor wat betreft de Loonbelasting reeds in het jaar 2015 effectief van

invloed is op de inkomsten en de in 2016 voor de overige componenten van de Inkomstenbelasting en de Winstbelasting . Dit is dienovereenkomstig verwerkt in de ontwerpbegroting.

c. Afvalstoffenbelasting

De Raad van Advies adviseert de regering de verwachte verhoging van de opbrengsten uit afvalstoffenbelasting in 2014 (Nota, pagina 32, "Tabel 7. Overige directe belastingopbrengsten") toe te lichten.

De Regering merkt hierover het volgende op. In de voorlopige cijfers van het jaar 2012 van de ontwerpbegroting 2014 die aan de Raad van Advies van Advies is aangeboden waren er geen realisatie cijfers opgenomen op deze posten. Intussen is de jaarrekening 2012, conform de comptabiliteitsvoorschriften, per 31 augustus afgerond waarbij het realisatiecijfer van afvalstoffenbelasting ANG 10,1 bedraagt. De raming sluit meerjarig aan op de realisatiecijfers.

3. Dividend

De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten

In de Nota is in de realisatiecijfers van 2012 dividend opgenomen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (Nota, pagina 33, "Tabel 8. Niet-belastingopbrengsten").

De Raad van Advies heeft de indruk dat het dividend van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten niet is opgenomen in de Begroting 2013 en volgende jaren. De Raad van Advies adviseert de regering in de Nota op het bovenstaande in te gaan.

In de ontwerpbegroting is meerjarig rekening gehouden met een dividendafdracht van ANG 0,7 miljoen. De Regering heeft de Nota van Financiën aangepast conform het voorstel van de Raad van Advies.

4. Personeel

In de Nota is meerjarig een besparing voor personeelskosten opgenomen ad ANG 20,0 miljoen in 2014 wat oploopt tot ANG 28,8 miljoen in 2017 (Nota, pagina 38, eerste tekstblok). De besparingen worden bereikt door het natuurlijk verloop van personeel, onder andere door de uitstroom wegens pensionering (Nota, pagina 38, tweede tekstblok) en door de thans geldende vacaturestop.

In het derde tekstblok, op pagina 38 van de Nota staat echter dat het natuurlijk verloop vanaf 2015 voorlopig nauwelijks effect heeft wegens het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd tot 65 en rekening houdende met de overgangsregeling.

De Raad van Advies vindt de bovengenoemde toelichting innerlijk tegenstrijdig en vindt dat de verwachte aantallen personeel waarop bespaard zal worden met cijfers moet worden toegelicht.

De Raad van Advies vraagt zich overigens af of de besparing van ANG 20,0 miljoen niet gebruikt zou kunnen worden voor het upgraden van het personeel.

Verder vraagt de Raad van Advies zich af wat "de voorgenomen overgangsregeling" inhoudt.

De Raad van Advies adviseert de regering de Nota aan te passen met inachtneming van het bovenstaande. De Raad van Advies adviseert tevens cijfermatig aan te geven hoeveel jaarlijks bespaard zal worden.

De Regering geeft aan dat bedoelde passage in de Nota van Financiën een omissie betreft en intussen is verwijderd. Verder geeft de Regering aan dat de onderbouwing van het natuurlijk verloop in tabel 10. Personeelsaantallen wordt aangegeven.

De Regering merkt verder op dat in de ontwerpbegroting, onder het Ministerie Bestuur Planning en Dienstverlening, middelen zijn gereserveerd voor de upgrading van het overheidspersoneel middels het oprichten van een bestuursacademie. Verder worden

in samenwerking met de Rijksacademie economie en Financiën van Nederland cursussen en workshops georganiseerd voor vooral de financiële functie maar ook de beleidsfuncties.

De Regering geeft aan dat de onderhandelingen met de overheidsvakbonden mede bepalend zullen zijn voor de vormgeving van de overgangsregeling voor de ambtenaren. Zodra die overgangsregeling vorm is gegeven zal de Regering deze aan de Staten voorleggen.

5. Uitblijven synergie-effecten wegens samengaan voormalig Land en eiland

Op pagina 43 van de Nota (eerste tekstblok) wordt geconstateerd dat tot dusver onvoldoende positieve synergie-effecten zijn behaald uit het samengaan van het voormalige land de Nederlandse Antillen en het voormalige eilandgebied Curaçao. De regering heeft de: SOAB opdracht gegeven om in samenwerking met het Ministerie van Financiën de materiële lasten te onderzoeken.

De Raad van Advies adviseert de regering om in de Nota aan te geven wanneer het genoemde onderzoek zal zijn afgerond opdat de volle (financiële) synergie-effecten wegens het samengaan van het voormalige land de Nederlandse Antillen en het eilandgebied Curaçao zo spoedig mogelijk kunnen worden verwezenlijkt.

De Regering geeft aan dat de doelstelling van de stuurgroep Optimalisatie Functioneren Overheidsapparaat (OFO) is om de in de begroting opgenomen financiële taakstellingen te realiseren.

De taakstellingen zijn als volgt gekwantificeerd:

Personele lasten
ANG 50 miljoen (waarvan ANG 15 miljoen in 2013, oplopend tot ANG 50 miljoen in 2017).
Materiële lasten
ANG 50 miljoen (waarvan ANG 20 miljoen in 2013, oplopend tot ANG 50 miljoen in 2017).

Subsidies

ANG 30 miljoen (waarvan ANG 10 miljoen in 2013, oplopend tot ANG 30 miljoen in 2017).

Totaal

ANG 130 miljoen (waarvan ANG 45 miljoen in 2013, oplopend tot ANG 130 miljoen in 2017).

De bedragen voor 2013 en 2014 zijn al in de begroting verwerkt en de invulling daarvan wordt nu nader geconcretiseerd.

Die concretisering gebeurt onder aansturing van de stuurgroep OFO, waarin de Secretarissen-generaal van de ministeries van Financiën en Bestuur, Planning en Dienstverlening, alsmede de projectleider van SOAB zitting hebben. Onder de stuurgroep ressorteren 3 werkgroepen (voor elk terrein één), die bestaan uit een aantal sub-werkgroepen van gemengde samenstelling. Zo participeren ook de vakministeries daarin.

De stuurgroep heeft 2 wekelijks overleg met een ministeriële stuurgroep, bestaande uit de ministers van Algemene zaken, van Bestuur Planning en dienstverlening en van Financiën, alsmede vakministers bij behandeling van specifieke onderwerpen. Wekelijks wordt een beslisdocument aan de Raad van Advies van Ministers voorgelegd.

Voor 2013 zijn de taakstellingen voor de personeelsindicatoren inmiddels gerealiseerd, mede als gevolg van de vacaturestop, bij de materiële kosten door verlaging van de betreffende budgetten gecombineerd met een stringente budgetbewaking, wat bij de subsidies door het toepassen van generieke kortingen.

Voor 2014 en volgende jaren zijn de voornemens als volgt:

Voor de personele lasten zijn voorstellen ontwikkeld in het kader van het arbeidsvoorwaardenbeleid. Het overleg met CGOA gaat binnenkort van start. Ook de hervorming van het pensioenstelsel vormt hier onderdeel van. Een groot deel van de

besparing is voorzien in het volumebeleid door de omvang van het ambtelijk apparaat (9 ministeries en staatsorganen) via natuurlijk verloop van 3.650 medewerkers per medio 2013 verder te laten dalen tot 3.352 per eind 2016. De vergelijkbare grootte in 2010 op basis van de businessplannen is 4.110 fte. Voor het bepalen van de nieuwe omvang per ministerie wordt gekeken naar de noodzakelijk uit te voeren kerntaken, alsmede de daarvoor te hanteren processen. Flankerend beleid, ook ten aanzien van opleidingen voor de "nieuwe" ambtenaar die past bij een kleine slagvaardige organisatie, vormt onderdeel van het plan.

De optimalisering van het overheidsapparaat zal ondersteund worden door een centrale huisvesting concept, de aanpassing van interne procedures en automatisering.

Bij de materiële kosten zal de grootste besparing verkregen worden door de realisatie van centrale huisvesting, in de vorm van een aantal aan elkaar verbonden gebouwen op één locatie. Grote efficiëntievoordelen op velerlei terreinen zijn gecalculeerd, onder andere door het kunnen beëindigen van huurcontracten, maar ook door besparingen op nutsvoorzieningen, dienstauto's, etcetera. Het principebesluit voor de nieuwbouw is door de Raad van Advies van Ministers genomen en momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van een programma van eisen. Planning is medio 2014 met de bouw te kunnen beginnen, waarna in 2016 gefaseerde oplevering kan plaatsvinden. Een ander belangrijk element bij de te bereiken besparingen zit in versterking van de centrale inkoopfunctie voor de overheid.

Bij de gesubsidieerde instellingen zal winst behaald kunnen worden door fusie/samenwerking (op het gebied van *back-office*) van de veelheid aan instellingen.

6. Overige opmerkingen

a. Grafiek 4. Belastingopbrengsten

De Raad van Advies adviseert de regering in "Grafiek 4. Belastingopbrengsten" (Nota, pagina 23) ook de realisatiecijfers van 2012 op te nemen.

De Regering heeft de Nota van Financiën aangepast conform het voorstel van de Raad van Advies.

b. Benaming "Deelnemingen/dividendbelasting"

In het tweede tekstblok van onderaf op pagina 26 van de Nota wordt de benaming "Deelnemingen/dividendbelasting" gebruikt. De Raad van Advies is van oordeel dat het niet juist is om de winstbelasting die van de zogenaamde offshoremaatschappijen zal worden verkregen met de benaming "deelnemingen/dividendbelasting" aan te duiden. Van deelneming door de overheid in de onderhavige maatschappijen is hier geen sprake, terwijl de heffing van dividendbelasting, bedoeld in de Landsverordening op de dividendbelasting 2000 (P.B. 1999, no. 246), niet in Curaçao plaatsvindt. Voor zover het gewenst is om voor dit deel van de winstbelasting een onderscheid te maken, adviseert de Raad van Advies om te spreken van "Winstbelasting offshoremaatschappijen". De Raad van Advies adviseert de Nota van Financiën op dit punt aan te passen.

Onder de dividendbelasting inkomsten uit de financiële diensten, wordt gedoeld op de bijdrage zoals deze ontvangen wordt uit hoofde van de BRK-regeling. Het betreft hier de invulling van de noemer dividendbelasting, omdat er voor deze afdrachten onder de noemer van de BRK-regeling geen andere terminologie bestaat. Daarom handhaaft de Regering de benaming.

c. Omzetbelasting/logeergastenbelasting

In het eerste tekstblok op pagina 32 van de Nota staat dat de logeergastenbelasting vanaf 2014 wordt ingebed in de omzetbelasting.

Op pagina 27 van de Nota (eerste tekstblok) staat over de raming omzetbelasting voor het jaar 2014 dat de raming aan te ontvangen opbrengsten uit omzetbelasting is gebaseerd op de meest actuele realisatiecijfers over de eerste vijf maanden van 2013.

Verder is er rekening mee gehouden dat de in 2013 geïntroduceerde tariefsdifferentiatie in de omzetbelasting eerst voor de Begroting 2014 het volledige effect heeft.

De Raad van Advies adviseert de regering in de Nota aan te geven of bij deze raming rekening is gehouden met de inbedding van de logeergastenbelasting in de omzetbelasting en dit in de ontwerpbegroting 2014 zichtbaar te maken.

De Regering geeft aan dat er rekening is gehouden met de inbedding van de logeergastenbelasting in de omzetbelasting. De toelichting is met dit element aangevuld.

d. Curaçao Tourist Board

Op pagina 46, onder "Tabel 11. Overdrachten", staat dat ook de Curaçao Tourist Board (hierna: CTB) is opgevoerd onder de overdrachten.

De Raad van Advies adviseert de regering de Nota op dit punt aan te passen aangezien CTB subsidie ontvangt (zie de Staat van Inkomensoverdrachten behorende bij de ontwerpbegroting 2014, pagina 2, onder "Functie 4611").

De Regeringheeft de Nota van Financiën aangepast.

e. Lasten in verband met de reorganisatie van de Belastingdienst

In "Tabel 17. Beleidsdoelen Investeringen" op pagina 55 van de Nota, is de financiering van het project "herstructurering belastingstelsel" ad ANG 2,0 miljoen opgenomen.

De Raad van Advies adviseert de regering in de Nota in te gaan op de vraag of het bedrag van ANG 2,0 miljoen bestemd is voor de reorganisatie van de Belastingdienst én de herstructurering van het belastingstelsel.

De Regering merkt op dat het bedrag van ANG 2,0 miljoen bestemd is voor de reorganisatie van de belastingdienst. De herstructurering van het belastingstelsel behelst een grotere investering vooral in de IT-infrastuctuur. Op dit moment is het Ministerie van Financiën bezig via een werkgroep om deze uitgaven te kwantificeren. Zodra deze uitgaven bekend zijn zal deze via de suppletoire begroting opgevoerd worden.

In de memorie van toelichting bij de Landsverordening onroerende zaakbelasting staat dat de kosten voor het opleiden van het personeel van de Belastingdienst in verband met de invoering van voornoemde landsverordening ANG 2.700.000 bedragen. Dit bedrag is niet opgenomen in de ontwerpbegroting 2014.

De Raad van Advies adviseert de regering in de Nota in te gaan op het bovenstaande.

De Regering merkt hierover dat dit bedrag is opgenomen in de ontwerpbegroting 2014 van de Inspectie der Belastingen. Deze opmerking vormt derhalve geen aanleiding het ontwerp aan te passen.

De opmerkingen van wetstechnische en redactionele aard zijn conform door Raad van Advies aanbevolen aangepast.

Concluderend geeft de Raad van Advies van Advies de regering in overweging de ontwerplandsverordening bij de Staten in te dienen nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

In de hierna volgende hoofdstukken wordt waar nodig nader ingegaan op het advies van de Raad van Advies aangaande het onderhavige ontwerp. Teneinde de overzichtelijkheid te verbeteren wordt hier vorm aan gegeven met behulp van een markering in de linker zijlijn.

Advies Raad van Advies

De Raad van Advies van Advies heeft bij brief van 6 november 2013, met nummer RA/36-13-LV, advies uitgebracht over het onderhavige ontwerp. Hieronder wordt op dit advies ingegaan. Hierbij wordt de structuur van dat advies aangehouden.

1. Financiering van het nieuwe ziekenhuis

De Raad van Advies van Advies heeft op 14 oktober 2013 het adviesverzoek met betrekking tot het ontwerp van de Tweede Suppletoire begroting 2013 (zaaknummer 2013/059952) ontvangen. In het ontwerp van de Tweede Suppletoire begroting 2013 wordt het deel van de financiering van het nieuwe ziekenhuis dat de overheid voor haar rekening neemt meerjarig geregeld. Met de onderhavige ontwerpnota van wijziging (het ontwerp) wordt ook beoogd ditzelfde deel van de financiering van het nieuwe ziekenhuis te regelen. In dit advies wenst de Raad, zoals dit ook is geschied in het advies d.d. 6 november 2013, RvA no. RA/32-13-LV) over voornoemde suppletoire begroting, de aandacht van de Regering te vragen voor het volgende.

De Raad van Advies kan uit het ontwerp en de toelichting daarop opmaken dat de kosten voor het bouwen van een nieuw ziekenhuis ANG 397,1 miljoen zal bedragen en voor 70% door de overheid gefinancierd zal worden. Het totale bedrag voor de bouw van het nieuwe ziekenhuis is niet toegelicht en niet gesubstantiveerd en het is voor de Raad van Advies ook niet duidelijk op welke gronden de Regering gekozen heeft voor het percentage van 70%. De Raad van Advies acht het gewenst dat in de toelichting een deugdelijke onderbouwing wordt opgenomen van het totale bedrag en van de financiering evenals van de gevolgen voor de kosten in de gezondheidszorg voor de meerjarenbegroting. De Raad van Advies adviseert de Regering om met inachtneming van het bovenstaande de toelichting aan te passen.

De Regering brengt het volgende naar voren. De lening wordt aangewend voor de financiering van de bouw, medische inrichting en het IT systeem van het nieuwe ziekenhuis. Er wordt uitgegaan van een verhouding van 70% publieke financiering en 30% private financiering welke overeenkomstig de Memorandum of Understanding een goede balans voor de *business case*, de collectieve lasten en het investeringsklimaat weergeeft.

De Regering heeft aangegeven dat voor de financiering van Hospital Nobo Otrabanda de voorkeur uitgaat naar een verdeling van 70% publieke en 30% private middelen. Het is het streven om dat ook te realiseren. Diverse private partijen hebben reeds aangegeven graag gezamenlijk te willen participeren. Zeer recent zijn enkele van deze partijen ook gezamenlijk in gesprek geweest met USONA. De wil om mee te doen met de financiering is daar nogmaals naar voren gekomen en 30% werd haalbaar geacht. De korte doorlooptijd tot besluitvorming is een belangrijk gespreksonderwerp geweest. Het zal niet eenvoudig zijn om private middelen al op zo'n korte termijn integraal beschikbaar te stellen. Gezien de looptijd van het project hoeven de middelen echter ook niet al integraal begin 2014 beschikbaar te zijn. Bij voldoende comfort (op basis van de businesscase) en afspraken met de overheid hierover kunnen waarschijnlijk al wel toezeggingen worden gedaan. Daarom willen deze partijen nu al betrokken worden om mogelijkheden en onmogelijkheden te verkennen.

Mocht blijken dat private partijen uiteindelijk niet bereid zijn te financieren, het beoogde bedrag niet volledig kunnen financieren, dan wel onaanvaardbare eisen hebben ten aanzien van bijvoorbeeld de rentepercentages of looptijd, dan zal de overheid haar participatie verruimen. Er kunnen geen leningen worden aangegaan die resulteren in een niet sluitende business case. In dat geval zal de overheid zijn wens voor een 70-30 verhouding laten varen en 100% publiek financieren. De Regering kan een dergelijk "dubbelbesluit" nu reeds nemen.

Mocht blijken dat alsnog geen overeenstemming wordt bereikt met de private partijen, dan kan in de loop van 2014 alsnog worden besloten om via de eerste suppletoire begroting de volledige 100% middels een obligatielening te verkrijgen.

Verder geeft de Regering aan dat in de businesscase wordt gerekend met een bepaald niveau van inkomsten voor het Hospital Nobo Otrobanda, gebaseerd op productie en inkomsten SEHOS 2010, met een jaarlijkse indexering van 3% (inflatiecorrectie). De Regering heeft de intentie de indexering wettelijk te verankeren. De financieringssystematiek in de zorg staat daar los van. Deze systematiek is geen onderdeel van de businesscase en ook niet van de second opinion door de Stichting Overheidsaccountantsbureau (voor de duidelijkheid: de huidige businesscase gaat niet uit van budgetfinanciering). Voor een sluitende businesscase wordt gerekend met een jaarlijkse indexering van 3%. In geval van tarieven (waar momenteel nog sprake van is) zouden de tarieven met 3% per jaar worden geïndexeerd, bij budgetfinanciering zou het budget jaarlijks met 3% worden geïndexeerd.

Wel is aangegeven dat de budgetfinanciering duidelijke voordelen biedt. Deze voordelen zijn er met name op landsniveau, omdat budgetfinanciering een middel is om het doel van kostenbeheersing te bereiken. Het besluit om over te gaan op budgetfinanciering is reeds genomen. Invoering daarvan voor de start van 2014 is waarschijnlijk nog niet haalbaar, maar wel in de jaren daarna. Budgetfinanciering is een zeer effectief middel om perverse prikkels uit een systeem te halen en daarmee efficiencyverbetering door te voeren.

Concluderend: Vanuit het perspectief van het land is het wenselijk om de budgetfinanciering wettelijk te verankeren. Dit is echter geen voorwaarde voor een sluitende businesscase voor Hospital Nobo Otrobanda.

De Raad van Advies geeft aan dat het verder evenmin uit de toelichting is te achterhalen wat de rol van de overheid zal zijn voor wat betreft de relatie tussen het Sint Elisabeth Hospitaal (SEHOS) en het nieuwe ziekenhuis en of de overheid, zoals uit de media vernomen, in dit kader (een deel van) de openstaande schulden van het SEHOS zal overnemen en wat de effecten hiervan zullen zijn voor de (meerjaren)begroting van het Land en de door te berekenen tarieven.

De Regering geeft aan dat de planning is het SEHOS een vrijwaring te geven van uitstaande loonbelastingverplichtingen bij de Ontvanger per 1 december 2013. Dit heeft geen consequenties op de begroting. Immers, loonbelasting wordt conform het kasstelsel verantwoord, en zijn in de ramingen voor 2013 en 2014 niet opgenomen. Verder zal bij het eind van de transitie fase het uitstaande voorschot van ANG 10,0 miljoen van het Land aan SEHOS zijn kwijtgescholden. Ook dit heeft geen consequenties op de begroting. Wel heeft dit consequenties voor de balans. Dit zal het eigenvermogen van het Land negatief beïnvloeden. In de ontwerpbegroting 2014 in het jaar 2017 is rekening gehouden met een toevoeging aan de reserve van ruim ANG 30,5 miljoen. Per saldo wordt het eigenvermogen niet negatief beïnvloed.

2. Aangekondigde aanpassing van de basisverzekering ziektekosten

De Raad van Advies heeft op 29 augustus 2013 (RvA no. RA/19-13-LV) advies uitgebracht over de ontwerpbegroting voor het dienstjaar 2014 (ontwerpbegroting 2014) (zaaknummer 2013/042863). In dit advies[4] is reeds ingegaan op de aangekondigde aanpassing van de basisverzekering ziektekosten. De Raad van Advies wenst nogmaals de aandacht van de regering voor het volgende te verzoeken. Bij de behandeling van de Landsverordening basisverzekering ziektekosten in de Staten heeft de regering aangekondigd deze te zullen evalueren en dat zo spoedig mogelijk door middel van zogenaamde reparatiewetgeving de gebreken, moeilijkheden en ongewenste gevolgen van de basisverzekering ziektekosten te herstellen. Het is de Raad van Advies opgevallen dat in de ontwerpbegroting 2014 noch in de meerjarenbegroting rekening is gehouden met de aangekondigde aanpassing van de basisverzekering ziektekosten middels de beoogde reparatiewetgeving. De toelichting daarover geeft slechts aan dat "de voorstellen die nu in de *eerste fase* zijn gedaan" binnen het budget van de Sociale Verzekeringsbank worden opgevangen. Het is voor de Raad van Advies niet duidelijk of voornoemde aanpassing uiteindelijk een risico van negatieve gevolgen zal inhouden voor de Begroting voor het dienstjaar 2014 (Begroting 2014) of dat deze aanpassing budgetneutraal zal gebeuren. De Raad van Advies sluit niet uit dat bedoelde aanpassing voor belangrijke verschuivingen op de Begroting 2014 en de

[4]Zie pagina 2, onderdeel "b. Aangekondigde aanpassing van de basisverzekering ziektekosten" van het advies.

meerjarenbegroting zal zorgen en adviseert de Regering nu al daarop voorbereid te zijn, en die eventueel reeds nu aan te geven in de toelichting bij het ontwerp.

De Regering geeft aan dat conform door de Sociaal Verzekeringsbank zal de voorgenomen uitbreiding van het verstrekkingenpakket maximaal ANG 400.000 per jaar kosten, door de Sociaal Verzekeringsbank worden gecompenseerd door de lagere dan begrote kostenontwikkelingen bij andere zorgposten, zoals bij bijvoorbeeld farmacie. Dus deze uitbreiding van het pakket wordt binnen het budget van de Sociaal Verzekeringsbank gefinancierd en heeft geen budgettaire consequenties voor het Land.

Begrotingsposten 187801.4500 en 187801.5400

De Regering licht in de toelichting toe hoe de financiering van het nieuwe ziekenhuis zal plaatsvinden, aldus de Raad van Advies. (Zie pagina's 4 en 5 van de Algemene Beschouwingen en pagina's 10 en 11 van de Nota van Financiën.) Middels het ontwerp wordt geregeld hoe het door de overheid te financieren bedrag in de ontwerpbegroting 2014 zal worden opgevangen. De Raad van Advies constateert dat aan de lastenkant van de gewone dienst op de begrotingspost "187801.4500 Afschrijving Vaste Activa" een bedrag van ANG 7,3 miljoen is begroot en aan de batenkant op de begrotingspost "187801.5400 Andere Inkomsten" een bedrag van ANG 15,6 miljoen. In de tabellen op pagina's 4 en 5 van de Algemene Beschouwingen wordt ook het bedrag van ANG 7,3 genoemd dat voor het dienstjaar 2017 op de gewone dienst van de Begroting 2014 gereserveerd is op de "Functie 78 Overige Uitgaven Gezondheid, Milieu en Natuur". De Raad van Advies constateert dat in de toelichting het bedrag van ANG 7,3 miljoen niet wordt toegelicht.

De Regering heeft de Algemene beschouwing naar aanleiding hiervan aangepast.

Tevens wordt niet toegelicht uit welke componenten het bedrag van ANG 15,6 miljoen aan baten bestaat noch van welke instantie of personen dit bedrag aan de overheid zal gaan toekomen. De Raad van Advies adviseert de Regering om met inachtneming van het bovenstaande de toelichting aan te passen.

De Regering geeft aan dat zoals opgenomen in de nota van financiën de rente en afschrijving van de totale investering als de "kostprijs" wordt doorberekend aan het nieuwe ziekenhuis vanaf 2017, waarop de (gebruikers)tarieven dienen te worden/zijn gebaseerd, welke in principe kostendekkend zullen moeten zijn. Dus Hospital Nobo Otrabanda zal het bedrag van ANG 15,6 miljoen (ANG 7,3 miljoen afschrijvingkosten en ANG 8,3 miljoen rentekosten) moeten betalen aan de overheid.

In de hierna volgende hoofdstukken wordt waar nodig nader ingegaan op het advies van de Raad van Advies aangaande het onderhavige ontwerp. Teneinde de overzichtelijkheid te verbeteren wordt hier vorm aan gegeven met behulp van een markering in de linker zijlijn.

College financieel toezicht

De ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2012 is, overeenkomstig het bepaalde in het Besluit financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten, voor advies voorgelegd aan het College financieel toezicht. Het College financieel toezicht heeft bij brief van 5 augustus 2013, met kenmerk Cft 201300358, advies uitgebracht over het ontwerp.

Het College financieel toezicht heeft waardering voor de wijze waarop de regering de overheidsfinanciën duurzaam op orde tracht te krijgen en is zich er van bewust dat de gehele samenleving hier een grote bijdrage aan levert. In 2013 is ten aanzien van alle maatregelen beleid ingevoerd dan wel verder vormgegeven. Zoals het College financieel toezicht in zijn eerdere advisering heeft aangegeven, is monitoring op dit moment van zeer groot belang om tijdig te kunnen vaststellen of bijsturing noodzakelijk is.

De Regering verheugt zich op de positieve reactie van het College financieel toezicht en is voornemens om op structurele wijze uitvoering te geven aan het verduurzamen van de overheidsfinanciën. Enkel door het aanbrengen van solide financiële fundamenten, wordt een vruchtbare omgeving geschapen ten behoeve van een langdurige groei van economische activiteiten binnen de Curaçaose economie. De overheid is zich er van bewust dat het beheersen van de overheidsfinanciën van groot belang is voor het behoud van het vertrouwen in de geloofwaardigheid van het algehele overheidsbeleid en niet in de laatste plaats van groot belang is voor het behoud van het vertrouwen in de lokale economie.

In het reeds geschetste vertrouwenskader, biedt een structurele beheersing van de overheidsfinanciën, conform de financiële normen, de overheid de mogelijkheid om haar beoogde kapitaalinvesteringen ter versterking van de educatieve, sociale en economische infrastructuur ten uitvoer te brengen.

In dit licht dient gesteld te worden dat de offers welke door de samenleving zijn opgebracht, haar vruchten reeds afwerpen. Immers zijn reeds voor dit jaar kapitaalinvestering van ANG 60 miljoen beoogd, ter versterking van de reeds genoemde infrastructurele deelgebieden.

Het College financieel toezicht geeft aan dat de toelichtingen bij de investeringsvoornemens summier zijn, waardoor voor het College financieel toezicht niet kan beoordelen of het gaat om kapitaalinvesteringen volgens de definitie van de System of National Accounts.

De Regering merkt op dat de vormgeving van de kapitaalinvesteringen, conform de financiële normen, geschiedt aan de hand van de definities van de System of National Accounts. Het behoeft geen nader betoog, dat de reeds opgenomen kapitaalinvesteringen voor het jaar 2013 voldoen aan de definities zoals deze worden voorgeschreven door de System of National Accounts.

Het College financieel toezicht merkt in het algemeen op dat het toevoegen van (voorlopige) realisatiecijfers 2012 en begrotingscijfers 2013 in de tabellen in de algemene beschouwing de informatiewaarde van de begroting ten goede zou komen.

De Regering wil hierbij aangeven dat in de Algemene Beschouwingen door middel van "de verantwoorde beleidsbegroting" de efficiënte allocatie van de schaarse algemene middelen wordt bevorderd, onder andere door een scherpere prioriteitenstelling. Het schept namelijk duidelijkheid in het beleid c.q. de beleidsprioriteiten en de bestedingen c.q. inspanningen op de afzonderlijke terreinen c.q producten. In de operatie Verantwoorde Beleidsbegroting wordt beleidsinformatie en financiële informatie gekoppeld aan prestatie-indicatoren en worden kengetallen ingevoerd en gekoppeld aan begrotingsposten. Een begroting opgesteld volgens de systematiek van de Verantwoorde Beleidsbegroting operatie beoogt antwoord te geven op drie W-vragen:

4. Wat wilt men bereiken?
5. Wat gaat men ervoor doen?
6. Wat mag het kosten?

Dus in de Algemene Beschouwingen wordt het beleid van dat betreffende jaar verankerd.

In de beleidsbegroting worden de begrotingscijfers van 2014 en meerjarig weergegeven, de door de Staten geaccordeerde begroting van 2013 en de realisatie cijfers van 2012. Daarbij kan er een vergelijking worden gemaakt zoals door het College financieel toezicht aangegeven.

In het kader van het groeiproces zullen de cijfers ten aanzien van de realisatiecijfers, in de toekomst, worden ingebracht in de Algemene Beschouwingen welke de Begroting vergezellen. Verder geeft de Regering aan dat bij de uitvoeringsrapportage, die per kwartaal aan de Staten van Curaçao wordt aangeboden, inzicht wordt verschaft in de uitputting van de begroting.

Naar aanleiding van het bovenstaande ziet de Regering geen aanleiding om de Algemene Beschouwingen aan te passen.

Voorts wijst het College financieel toezicht erop dat de passage in de Algemene Beschouwingen, waarin gesteld wordt dat de afspraken ten aanzien van compensatie meerjarig in de begroting zijn verwerkt, niet correct is. Het College financieel toezicht adviseert additioneel ANG 72 miljoen te compenseren uit hoofde van tekorten uit voorgaande jaren in de jaren 2014 - 2015

De regering heeft onderstaande tekst aan de algemene beschouwingen toegevoegd:
"Met betrekking tot deze compensatie staat nog een discussiepunt met het College financieel toezicht open. Het gaat hierbij om de hoogte van de gelden uit de Belastingregeling Koninkrijk (BRK). Afgesproken is hierover het oordeel van de Algemene rekenkamer en de SOAB af te wachten. Mochten beide in hun rapport op de jaarrekening 2010 van mening zijn dat de BRK-reserve ten onrechte is gevormd, dan zou dit betekenen dat de meerjarig aangedragen dekking van oude tekorten ontoereikend zou zijn. Mocht echter blijken dat de BRK-reserve wel terecht gevormd is voor het bedrag dat Curaçao altijd heeft aangeven, dan hoeft er geen additionele dekking aangedragen te worden. De conclusies van de SOAB zijn nog niet bekend. De regering trekt in dit stadium dan ook nog geen finale conclusies. In dit kader merkt de

Regering op dat verwacht wordt dat dit jaar alsnog voldaan wordt aan dit punt van de aanwijzing."

Het College financieel toezicht adviseert een overzicht op te nemen van de aflopende samenwerkingsmiddelen en hierbij aan te geven hoe hiermee rekening is gehouden in de Ontwerpbegroting 2014.

De Regering deelt de mening van de het College financieel toezicht dat van belang is dat de middelen die door SONA ter beschikking zullen worden gesteld op de begroting zichtbaar zijn. De door SONA gesubsidieerde projecten hebben echter nog verschillende looptijden en moeten soms op de gewone dienst en soms op de kapitaaldienst worden verantwoord. Gezien het tijdsbeslag is het niet mogelijk dit op een correcte wijze te verwerken in de ontwerpbegroting 2014. De bijdragen uit SONA middelen lopen eind 2014 ten einde. De Regering zegt toe om alle eventuele projecten die op dat moment nog lopen op correcte en verantwoorde wijze te zullen verwerken in de eerste suppletoire begroting 2014.

Om toch tegemoet te komen aan dit punt, waarvan het belang zoals gezegd door de Regering wordt onderkend, heeft de Regering een cijfermatig overzicht opgenomen waarin alle projecten zijn opgenomen die op dit moment door SONA worden gefinancierd. Dit is opgenomen in de reactie op het advies van de Raad van Advies.

Het College financieel toezicht geeft voorts aan dat in de Algemene Beschouwing bij het Ministerie van Onderwijs expliciet aandacht moet worden besteed aan het gratis onderwijs en de (structurele) wijze van financiering

De Regering heeft in antwoord hierop onderstaande tekst aan de Algemene Beschouwingen van het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport toegevoegd:
"In het Regeerakkoord 2012-2016 'Akuerdo pa un Gobernashon enfoká riba pas, trankelidat i prosperidat' is het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en het

waarborgen van de toegankelijkheid van het onderwijs (Enseñansa Liber) voor alle kinderen als één van de speerpunten opgenomen.

De toegankelijkheid van het onderwijs wordt mede gewaarborgd door het ontlasten van ouders en verzorgers voor wat betreft de kosten die zij zelf moeten maken om hun kinderen te kunnen laten deelnemen aan het onderwijs.

Per schooljaar 2012-2013 is 'Enseñansa Liber' op projectbasis ingevoerd. Het project strekte zich uit tot de kosten van studieboeken en additionele studiekosten van scholen voor funderend onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs respectievelijk secundair beroepsonderwijs. Dit project is voor het schooljaar 2013-2014 voortgezet, waarbij over is gegaan tot een centrale inkoop van studieboeken van waaruit scholieren in het voortgezet onderwijs en studenten in het secundair beroepsonderwijs hun boeken in bruikleen kunnen betrekken. In 2014 zal het beleid inzake 'Ensenansa Liber' worden gereguleerd op basis van een evaluatie van de projectmatige invoering en op basis van de bevindingen met deze projectmatige invoering."

Het College financieel toezicht merkt tevens op om niet uit te gaan van meerjarige dividendontvangsten omdat er vooralsnog geen dividendbeleid geïmplementeerd is en om de stijging bij de casinoheffing en speelvergunning nader te onderbouwen

De Regering kan zich niet verenigen met de visie van het College financieel toezicht hieromtrent. De meerjarige dividendopbrengsten betreffen voor ANG 10 miljoen de jaarlijkse afdracht van de Reffineria di Korsou. Dit bedrag is op basis van door de Stichting Overheidsaccountantsbureau gedane onderzoek van de cijfers van de Refeneria di Korsou.

Als voortvloeisel van het Regeringsbeleid om de overheidsvennootschappen gezond te maken is de regering een beleidskader aan het ontwikkelen voor het dividendbeleid. In navolging van het advies van de Raad van Advies heeft de Regering in de begroting opgenomen dat vanaf 2014 rekening wordt gehouden met een toenemende inkomstenafdracht aan de overheid. In 2014 bedraagt dit ANG 5 miljoen en groeit vervolgens met ANG 10 miljoen per jaar tot een structureel bedrag van ANG 25 miljoen

vanaf 2016. De Regering acht opname van de meerjarige raming voor dividendopbrengsten behoedzaam en verantwoord.

De Regering heeft de bedoelde tabel betreffende niet-belastingopbrengsten in de begroting aangepast. De stijging van de casinoheffing is per ongeluk onder casinoheffingen opgenomen. Het betreft inkomsten behaald uit tarieven berekend, over door het ministerie van Justitie uitgegeven werkvergunningen.

Het College financieel toezicht geeft aan om het (achterstallig) onderhoud af te voeren van de kapitaaldienst en op te voeren op de gewone dienst.

De Regering merkt op dat achterstallig onderhoud niet is opgenomen op de kapitaaldienst. Het gaat bij onderwijs om een bedrag van ANG 10 miljoen structureel voor nieuwbouw en of verbetering van de infrastructuur van de scholen. Voor onderhoud van scholen is op de gewone dienst van de begroting van het Ministerie van OWCS een bedrag van structureel ANG 2 miljoen gereserveerd voor de Stichting Onderhoud Scholen. Dit is voor alle schoolgebouwen, niet alleen de gebouwen die in eigendom zijn van Curaçao. Verder wordt in het V&V stelsel rekening gehouden met klein onderhoud van de scholen.

Het College financieel toezicht merkt tenslotte op dat aangegeven moet worden op welke manier op de gewone dienst rekening wordt gehouden met de meerjarige onderhoudskosten van het omvangrijke investeringsprogramma.

De Regering geeft aan dat dit op verschillende manieren gebeurd is. Voorbeelden hiervan zijn een structureel bedrag voor onderhoud scholen van ANG 2 miljoen. Voor onderhoud van stranden is een bedrag van ANG 0,5 miljoen op de begroting opgevoerd. Bij enkele investeringen zal in subsidiebijdragen en in de subsidiebeschikkingen worden opgenomen wat de afspraken zijn ten aanzien van het onderhoud van de faciliteiten.

College financieel toezicht

De nota van wijziging tot wijziging van de Landsverordening tot vaststelling van de Begroting van Curaçao voor het dienstjaar 2014 is, overeenkomstig het bepaalde in het Besluit financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten, voor advies voorgelegd aan het College financieel toezicht. Het College financieel toezicht heeft bij brief van 6 november 2013, met kenmerk Cft 201300418, advies uitgebracht over het ontwerp.

Nieuwe ziekenhuis

Het College financieel toezicht geeft aan om in de uiteindelijke tweede BW aan te geven welke rechtsvorm er wordt gekozen en op welke wijze de lening wordt aangewend. Op dit moment is het volgens het College financieel toezicht niet duidelijk wat de rechtsvorm zal zijn, oftewel wie de eigenaar van Hospital Nobo Otrobanda wordt. Uit ambtelijk overleg met het ministerie van Financiën komt volgens het College financieel toezicht naar voren dat over de rechtsvorm nog geen besluit is genomen. Om te kunnen beoordelen of de voorgenomen lening voldoet aan de voorwaarden die volgen uit de Rijkswet en of er geleend kan worden bij de Nederlandse Staat, is voor het College noodzakelijk te weten welke rechtsvorm wordt toegepast en op welke wijze de lening wordt aangewend.

De Regering geeft het volgende aan.

1: Ingevolge de Landsverordening comptabiliteit 2010 moeten de opbrengsten uit leningen worden aangewend voor kapitaalinvesteringen. Datzelfde is ook zo geregeld in de Rijkswet. Binnen die wettelijke kaders kan Curaçao de opbrengsten van een lening rechtstreeks aanwenden voor de bouw van een ziekenhuis. Van een kapitaalinvestering is ook sprake als de opbrengsten uit leningen worden gestort op aandelen in een vennootschap. Dit biedt ruimte voor het bouwen, in eigendom houden en verhuren van een ziekenhuis door de vennootschap waarin Curaçao (alle) aandelen houdt. Voor de uiteindelijk te kiezen rechtsvorm gaat de voorkeur op dit moment uit naar een Naamloze Vennootschap. Voor Curaçao zal de doorslag geven de mate waarin Curaçao doorslaggevende zeggenschap kan blijven uitoefenen in de wijze waarop het eigendom van het te bouwen ziekenhuis zal worden beheerd.

2: De lening wordt aangewend voor de financiering van de bouw, medische inrichting en het IT systeem van het nieuwe ziekenhuis.

Het College Financieel Toezicht geeft tevens ook aan om duidelijkheid te verschaffen over de bijdrage van private partijen. Daarnaast geldt dat het College financieel toezicht geen oordeel over de publieke financiering kan geven zolang er geen zekerheid is over de resterende financiering van 30% door private partijen.

De Regering heeft aangegeven dat ten aanzien van de financiering van Hospital Nobo Otrabanda een zeer sterke voorkeur is voor een verdeling van 70% publieke en 30% private middelen. Het is het streven om dat ook te realiseren. Diverse private partijen hebben reeds aangegeven graag gezamenlijk te willen participeren. Zeer recent zijn enkele van deze partijen ook gezamenlijk in gesprek geweest met USONA. De wil om mee te doen met de financiering is daar nogmaals naar voren gekomen en 30% werd haalbaar geacht. De korte doorlooptijd tot besluitvorming is een belangrijk gespreksonderwerp geweest. Het zal niet eenvoudig zijn om private middelen al op zo'n korte termijn integraal beschikbaar te stellen. Gezien de looptijd van het project hoeven de middelen echter ook niet al integraal begin 2014 beschikbaar te zijn. Bij voldoende comfort (op basis van de businesscase) en afspraken met de overheid hierover kunnen waarschijnlijk al wel toezeggingen worden gedaan. Daarom willen deze partijen nu al betrokken worden om mogelijkheden en onmogelijkheden te verkennen.

Mocht blijken dat private partijen uiteindelijk niet bereid zijn te financieren, het beoogde bedrag niet volledig kunnen financieren, dan wel onaanvaardbare eisen hebben ten aanzien van bijvoorbeeld de rentepercentages of looptijd, dan zal de overheid haar participatie verruimen. Er kunnen geen leningen worden aangegaan die resulteren in een niet sluitende business case. In dat geval zal de overheid zijn wens voor een 70-30 verhouding laten varen en 100% publiek financieren. De Regering kan een dergelijk "dubbelbesluit" nu reeds nemen.

Mocht blijken dat alsnog geen overeenstemming wordt bereikt met de private partijen, dan kan in de loop van 2014 alsnog worden besloten om via de eerste suppletoire begroting de volledige 100% middels een obligatielening te verkrijgen.

Het College financieel toezicht verzoekt om de verwerking van de rente- en aflossingsbestanddelen beter toe te lichten in het ontwerp.
In het ontwerp zijn volgens het College financieel toezicht de rente- en aflossingsbestanddelen behorend bij de lening voor Hospital Nobo Otrobanda niet zichtbaar gemaakt op de gewone en kapitaaldienst. De rentelasten tijdens de bouw worden gekapitaliseerd, wat wil zeggen dat de bouwrente wordt meegefinancierd in de totale investering. Dit is volgens het College financieel toezicht niet ongebruikelijk bij investeringen waarbij de uitvoering een lange periode in beslag neemt. In feite betekent dit dat er op de gewone dienst sprake is van zowel lasten (aan rentekosten) als (even grote) baten (vanuit de geactiveerde rente op de kapitaaldienst) gedurende de bouwfase.

De Regering geeft de volgende toelichting:
Rente Financiering: De verschuldigde rentelasten van de (op te nemen) langlopende financiering worden, zoals te doen gebruikelijk verantwoord op de Gewone Dienst.

Bouwrente Investering: Gedurende de vervaardigingperiode (de bouw) van het nieuwe ziekenhuis, worden de financieringslasten (rente tijdens de bouw inclusief eventuele andere financieringskosten) toegerekend aan de investering om te komen tot de integrale kostprijs op het moment van oplevering c.q. het moment dat het gebouw in exploitatie wordt genomen. Deze 'bouwrente' wordt (jaarlijks) administratief zichtbaar gemaakt door een bijdrage van de gewone dienst (in casu in mindering gebracht op de hierop totaal verantwoorde rentelasten) aan de kapitaaldienst (de bouwrente, welke wordt bijgeschreven op de investering).

Het College financieel toezicht verzoekt om een toelichting in het ontwerp , waaruit duidelijk wordt wat de bruto rentelasten zijn, aangezien dit van belang is bij de toetsing aan de rentelastnorm.

De Regering heeft in reactie hierop de volgende tabel aan de memorie van toelichting toegevoegd.

	2014	2015	2016	2017
Rentelastnorm jaar t	110,4	110,1	111,7	113,9
Rentelasten jaar t	55,7	60,0	66,9	79,1
Financieringsruimte (in termen van rentelasten)	54,7	50,1	44,8	34,8
Financieringsruimte	2.453,3	2.446,7	2.482,2	2.531,1
Financiering (cumulatief)	412,6	640,0	847,2	915,6
Deviatie (+ gunstig / - ongunstig)	2.040,7	1.806,7	1.635,0	1.615,5

Overigens is het saldo van de rentelasten op opgenomen- en uitgegeven geldleningen verwerkt

Het College financieel toezicht geeft aan dat vanaf de oplevering van het ziekenhuis zullen de rentekosten zichtbaar moeten worden op de gewone dienst.

De Regering geeft aan dat in de nota van wijziging op de begroting 2014 in het jaar 2017 de rente- en afschrijvingskosten verwerkt worden. In 2017 wordt de rente en afschrijving van de totale investering als de "kostprijs" doorberekend aan het nieuwe ziekenhuis, waarop de (gebruikers)tarieven dienen te worden/zijn gebaseerd, welke in principe kostendekkend zullen moeten zijn. Deze verwerking is logischerwijs niet in de tweede suppletoire begroting 2013 waar te nemen, daar de begroting conform de comptabiliteitsvoorschriften vergezeld gaat van een meerjarenbegroting van de baten en lasten voor drie op dat dienstjaar volgende jaren.

Voor 2017 zijn de rentekosten ANG 8,3 miljoen en ANG 7,3 miljoen aan afschrijvingskosten. Dus een totaal bedrag van ANG 15,6 miljoen wordt doorberekend

aan het nieuwe ziekenhuis. In de begroting van Hospital Nobo Otrabanda zal hiermee rekening worden gehouden.

Het College financieel toezicht geeft aan dat ten aanzien van de aflossing van de voorgenomen lening geldt dat dit afhankelijk is van wat wordt overeengekomen met de financier. Helder is in ieder geval dat de aflossing van de door de overheid uitgegeven leningen verwerkt wordt op de kapitaaldienst. Het College financieel toezicht verzoekt toe te lichten waar en in welke mate deze mutaties zich op de begroting voordoen.

De Regering geeft aan dat de financieringsconstructie hier een zogenaamde 'bullet' lening betreft. Gedurende de looptijd wordt enkel rente betaald (in dit geval halfjaarlijks) en het geleende bedrag aan het eind van de looptijd in één keer afgelost, in dit geval (ervan uitgaande dat de eerste lening in 2013 wordt aangegaan) in 2043. De leningen die de Regering aangaat heeft een looptijd van 30 jaar. De aflossing ineens verschijnt dus voor het eerst op de begroting 2043.

Het College financieel toezicht stelt, naast de juiste verwerking van de financiering van Hospital Nobo Otrobanda, te beoordelen of sprake zal zijn van een sluitende exploitatie van het nieuwe ziekenhuis. De oude businesscase is inmiddels door Usona aangepast aan de nieuwe situatie en door de Stichting Overheidsaccountantsbureau voorzien van een (voorlopige) second opinion. Hieruit blijkt dat er ten aanzien van Hospital Nobo Otrobanda sprake is van een sluitende exploitatie, mits er aan enkele randvoorwaarden wordt voldaan. Voor enkele van deze randvoorwaardengeldt dat beleidsmatige beslissingen genomen moeten worden. Er kan derhalve pas worden ingestemd met de bouw van Hospital Nobo Otrobanda indien voldoende zekerheid bestaat dat aan deze randvoorwaarden zal worden voldaan. Ten aanzien van de randvoorwaarden uit de businesscase adviseert het College financieel toezicht om de budgetfinanciering en bijbehorende prijsaanpassing wettelijk te verankeren. Waar momenteel nog sprake is van tariefsfinanciering, wordt in de businesscase uitgegaan van budgetfinanciering. Het College financieel toezicht is van oordeel dat de budgetfinanciering en de wijze van prijsaanpassing wettelijk moet worden vastgelegd.

De Regering geeft aan dat de businesscase niet gebaseerd is op budgetfinanciering maar op financiering door tarieven. Voor de businesscase van het ziekenhuis maakt de financieringssystematiek in de zorg niet uit. In de businesscase wordt gerekend met een bepaald niveau van inkomsten voor het HNO, gebaseerd op productie en inkomsten SEHOS 2010, met een jaarlijkse indexering van 3% (inflatiecorrectie). De Regering heeft de intentie de indexering wettelijk te verankeren. De financieringssystematiek in de zorg staat daar los van. Deze systematiek is geen onderdeel van de businesscase en ook niet van de second opinion door de Stichting Overheidsaccountantsbureau (voor de duidelijkheid: de huidige businesscase gaat niet uit van budgetfinanciering). Voor een sluitende businesscase wordt gerekend met een jaarlijkse indexering van 3%. In geval van tarieven (waar momenteel nog sprake van is) zouden de tarieven met 3% per jaar worden geïndexeerd, bij budgetfinanciering zou het budget jaarlijks met 3% worden geïndexeerd.

Wel is aangegeven dat de budgetfinanciering duidelijke voordelen biedt. Deze voordelen zijn er met name op landsniveau, omdat budgetfinanciering een middel is om het doel van kostenbeheersing te bereiken. Het besluit om over te gaan op budgetfinanciering is reeds genomen. Invoering daarvan voor de start van 2014 is waarschijnlijk nog niet haalbaar, maar wel in de jaren daarna. Budgetfinanciering is een zeer effectief middel om perverse prikkels uit een systeem te halen en daarmee efficiencyverbetering door te voeren.

Concluderend: Vanuit het perspectief van het land is het wenselijk om de budgetfinanciering wettelijk te verankeren. Dit is echter geen voorwaarde voor een sluitende businesscase voor Hospital Nobo Otrobanda.

Volgens het College financieel toezicht wordt in de businesscase uitgegaan van een stijging van alle kosten en uitgaven van 3% per jaar. Het College financieel toezicht merkt op, gelet op de kostenontwikkeling in de zorg wereldwijd (die veelal minimaal het dubbele betreft), dat dit een aanname is die risico's met zich meebrengt indien niet conrete maatregelen tot efficiencyverbetering worden genomen. Het College financieel toezicht verzoekt dan ook nadere toelichting bij de aangenomen prijsontwikkeling van

3% en meer informatie over de wijze waarop men denkt de kostenstijgingen tot dit niveau te kunnen beperken.

De Regering wil het volgende opmerken. Wereldwijd is er de tendens dat de ziekenhuiskosten dalen, met name door verkorting van de ligduur die op dit moment door de omstandigheden van SEHOS in het bijzonder en van Curaçao in het algemeen relatief hoog is. Dat is precies één van de voordelen van budgetfinanciering: dat er niet langer de perverse beloning is dat een langere ligduur leidt tot meer bekostiging.

De huidige inefficiëntie in het ziekenhuis biedt mogelijkheden om binnen de (geïndexeerde) financiële kaders meer zorg te leveren voor hetzelfde geld en daarmee een groot deel van de vergrijzing (volumegroei) te kunnen betalen. Een reden te meer om als overheid veel meer grip te willen krijgen door middel van een goed tariefstelsel met reële prijzen. De budgetfinanciering is daarvoor een goed instrument.

Een voorbeeld van efficiencyverbetering:
De gemiddelde ligduur van patiënten in het SEHOS is nog fors hoger (de berichten variëren van 6,1-6,6 dagen) dan internationale trend (gemiddeld al rond de 5 dagen). Bij verkorting van de ligduur kunnen meer patiënten worden behandeld bij dezelfde (verpleeg)kosten. De verkorting van de ligduur wordt veroorzaakt door factoren zoals het gebruik van minder-invasieve behandelingen, betere aansluiting met vervolgzorg en andere methoden om ziekenhuizen te bekostigen (waardoor langere verpleeguren financieel gezien ongunstig worden voor ziekenhuizen).

Het College financieel toezicht geeft aan om de benodigde efficiencymaatregelen concreet uit te werken en hierover politieke besluiten te nemen. Een sluitende exploitatie van Hospital Nobo Otrobanda vergt dat efficiencymaatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat op de inkoop van geneesmiddelen en op het debiteurenbeheer 20% wordt bespaard. Aangezien de businesscase gebaseerd is op de opgeschoonde jaarrekening 2010 en er sindsdien grote stappen gezet zijn waardoor de efficiency van het Sehos aanzienlijk vergroot is, is het denkbaar dat aan deze

randvoorwaarden reeds tegemoet is gekomen, aldus het College financieel toezicht. Dit is echter volgens het College financieel toezicht niet terug te vinden in de businesscase, noch in de second opinion daarop.

De Regering geeft aan dat ten tijde van het opstellen van de nieuwe businesscase waren de cijfers 2012 niet beschikbaar. Er is voor gekozen niet de cijfers van 2011 te gebruiken omdat de toegevoegde waarde daarvan onvoldoende was. De cijfers van 2011 zijn beter dan in 2010. De indicaties over 2012 zijn nog gunstiger. Des te meer reden om aan te nemen dat voorgestelde verbetering ten opzichte van 2010 zeer reëel zijn. De businesscase wordt er alleen maar door verbeterd, met minder noodzaak tot efficiencymaatregelen vanaf 2017 voor een sluitende businesscase. Overigens is onvoldoende duidelijk (2012) of de verbeteringen structureel zijn en op welke onderdelen deze zijn bereikt. Vanuit het voorzichtigheidbeginsel is vastgehouden aan 2010.

Naast deze twee efficiencymaatregelen volgt volgens het College financieel toezicht uit de businesscase dat nog aanvullende efficiencymaatregelen moeten worden genomen ad ANG 2 miljoen. In de businesscase wordt ervan uitgegaan dat dit kan worden gerealiseerd door te besparen op de personeelskosten. Het College financieel toezicht stelt zich op het standpunt dat concrete beslissingen hoe hier invulling aan te geven moeten zijn genomen en vastgelegd alvorens kan worden ingestemd met de voorgenomen investering.

De precieze invulling van de besparingen op de personeelskosten is op dit moment nog niet te maken. Het komende jaar zal USONA samen met het SEHOS werken aan een transitieplan. De mogelijkheden anders en effectiever te werken dan in het huidige SEHOS zijn vanuit gebouwlogistiek evident. Het grote aantal werknemers in het SEHOS ten opzichte van andere ziekenhuizen wijst ook sterk in die richting. Waar de mogelijkheden zich voordoen zal tijdens het opstellen van dit transitieplan duidelijk moeten worden. Hoe die besparingsmogelijkheden vervolgens geëffectueerd kunnen worden kan ook dan pas duidelijk worden. Overigens betreft het een bedrag dat minder dan 2% van de totale ziekenhuisbegroting bedraagt.

Het College financieel toezicht verzoekt om Informatie te verschaffen over de sanering van het Sehos. De businesscase gaat alleen in op de bouw en exploitatie van het nieuwe ziekenhuis, terwijl de afhandeling van de schulden van het Sehos buiten de scope van de businesscase zijn gelaten. Het College financieel toezicht is van mening dat dit echter een belangrijk aspect is van de totaalplannen rondom het nieuwe ziekenhuis en verzoekt dan ook om toelichting van de Regering van Curaçao wat de plannen zijn omtrent de schuldsanering van het Sehos en wat de eventuele effecten hiervan zijn op de begroting.

De Regering geeft aan dat de planning is het SEHOS een vrijwaring te geven van uitstaande loonbelastingverplichtingen bij de Ontvanger per 1 december 2013. Dit heeft geen consequenties op de begroting. Immers, loonbelasting wordt conform het kasstelsel verantwoord, en zijn in de ramingen voor 2013 en 2014 niet opgenomen. Verder zal bij het eind van de transitie fase het uitstaande voorschot van ANG 10,0 miljoen van het Land aan SEHOS zijn kwijtgescholden. Ook dit heeft geen consequenties op de begroting. Wel heeft dit consequenties voor de balans. Dit zal het eigenvermogen van het Land negatief beïnvloeden. In de ontwerpbegroting 2014 in het jaar 2017 is rekening gehouden met een toevoeging aan de reserve van ruim ANG 30,5 miljoen. Per saldo wordt het eigenvermogen niet negatief beïnvloed.

Het College financieel toezicht is van mening dat het meer in het algemeen van belang is dat er besluiten genomen worden over het uiteindelijke stelsel van gezondheidszorg dat de Regering voor ogen staat en de rollen die verschillende partijen daarin spelen. Het gaat dan om de vraag wie de regie heeft en wie aanstuurt.

De Regering merkt het volgende op. Van de totale uitgaven aan ziekenhuiszorg in Curaçao wordt nog slechts 6,8% gefinancierd door de particuliere verzekeraars. Dit percentage loopt de laatste jaren gestaag terug. In 2008 was dit nog 9,7%. Met de invoering van de Basisverzekering Ziektekosten zal de financiering door particuliere verzekeraars in de uitgaven aan ziekenhuiszorg alleen nog maar verder afnemen.

Het publieke deel van de ziekenhuiszorg; lees SEHOS, zal budget gefinancierd worden. Het is aan SEHOS en de particuliere verzekeraars om op basis van de vastgestelde tarieven afspraken te maken over het private deel van de te verlenen ziekenhuiszorg.

Het College financieel toezicht merkt op dat er duidelijkheid zal moeten komen over de vraag welke rol particuliere verzekeraars gaan spelen in de budgetfinanciering van het Sehos en hoe het totale zorgaanbod uiteindelijk verdeeld zal worden over het Sehos en de huidige particuliere klinieken en laboratoria.

Het principe van de functieverdeling staat vast. De exacte invulling daarvan zal door de Regering (Minister van Gezondheid, Milieu en Natuur) binnenkort worden verduidelijkt. Ook de rolverdeling tussen de verschillende laboratoria zal binnenkort worden verduidelijkt.

Daarnaast merkt het College financieel toezicht op dat er een visie zal moeten komen op de regie in dit stelsel en hoe gegarandeerd wordt dat het ziekenhuis efficiënt kan blijven werken.

Op grond van de door de Regering aangenomen beleidsuitgangspunten zoals geformuleerd in de beleidsbegroting 2013 en de ontwerpbegroting 2014 is het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur belast met het voeren van de regie binnen de gezondheidszorg. De Regering is hierboven ingegaan op maatregelen om te zorgen dat het ziekenhuis efficiënt kan blijven functioneren.

Bij een geplande indexering van 3% is het volgens het College financieel toezicht onvermijdelijk dat het volume van de zorg verder beheerst wordt, onder andere door een beperking van het aantal ligdagen per aandoening. Voor de keuze tot een sterke centralisatie in plaats van marktwerking is in de omstandigheden van Curaçao veel te zeggen, aldus het College financieel toezicht, maar het veronderstelt wel dat er een duidelijke regie is die op afstand van de overheid staat. De overheid kan immers met conflicterende doelstellingen geconfronteerd worden (macrobeheersbaarheid versus sluitende exploitatie bijvoorbeeld). Een onafhankelijke zorgautoriteit zou in de

oorspronkelijke plannen de taak op zich nemen en het College financieel toezicht verneemt dan ook graag of de oprichting van deze autoriteit op koers ligt en wat de taken worden van deze autoriteit.

De Regering stelt vast dat een onafhankelijke zorgautoriteit geen voorwaarde is voor een sluitende businesscase. Hierboven is de Regering ingegaan op de jaarlijkse indexering van hetzij de tarieven of het budget van het ziekenhuis met 3% per jaar. . De Regering heeft de intentie de indexering wettelijk te verankeren.

Gewone dienst

Het gratis onderwijs. Het College financieel toezicht geeft aan dat voor dit laatste geldt dat dekking wordt gevonden middels een aanvullende dividendafdracht van ANG 6,4 miljoen van Refineria di Korsou (bovenop de ANG 10,7 miljoen winstuitkering van de raffinaderij die al in de begroting zat).

De Regering wil aangegeven dat de extra dividendafdracht van ANG 6,4 miljoen een eenmalige afdracht betreft voor de financiering van de kosten van het schooljaar 2012-2013. Het betreft de restanttranche van het bedrag die in 2012 buiten de overheidsbegroting om voor het gratis onderwijs is aangewend en nu wel conform de comptabele voorschriften die de begroting heeft gelopen. De financiering van het gratis onderwijs voor 2014 en verder wordt uit de algemene middelen gefinancierd.

Het College financieel toezicht merkt op dat aangezien de jaarrekeningen 2011 en 2012 van Reffeneria di Korsou nog steeds niet beschikbaar zijn (conform de Code Corporate Governance is een termijn van vijf maanden na afloop van het boekjaar toegestaan), is op dit moment door het College financieel toezicht niet te beoordelen wat de financiële positie is van Reffeneria di Korsou en of de vennootschap dus in staat is om de opgevoerde dividenden uit te keren. Het College verzoekt dan ook om aanvullende informatie over de financiële positie van RdK om een oordeel hierover te kunnen geven.

De Regering geeft het volgende aan. Met referte aan een eerder dit jaar door Refineria di Korsou NV (RDK) verschafte cashflow prognose (2013-2019) en haar onderzoek (d.d. 1 juli j.l.) hierop heeft de SOAB o.a. geconcludeerd, dat de aan de cashflowprognose 2013-2019 ten grondslag liggende veronderstellingen, niet onredelijk zijn en dat de cashflowprognose op de juiste wijze is gebaseerd.

Betreffende de liquiditeitspositie van RDK voor de jaren 2013 en 2014 wordt een negatieve cashflow verwacht van respectievelijk ±ANG 67,7 miljoen en ±ANG 10,1 miljoen. Dit is voornamelijk het gevolg van te plegen investeringen (±ANG 158 miljoen) in het Turn-aroundproject. De investeringen zullen voornamelijk gefinancierd worden uit de beleggingen/reserveringen. De direct opeisbare tegoeden bedroegen toen $2 miljoen, terwijl RDK tevens voorbereidingen aan het treffen was om een deposito van ANG 20,5 miljoen vroegtijdig te beëindigen. De geraamde liquiditeitspositie zal vanaf 2015 positief zijn, oplopend tot ±ANG 42,4 miljoen in het jaar 2019. De omvang van de reserves van RDK bedragen volgens de enkelvoudige conceptjaarrekening 2011 in totaal ANG 459,1 miljoen ultimo 2011. Deze reserves zijn juist gevormd om deze investeringen te financieren.

Het ministerie van Financiën constateert dat RDK voor de jaren 2013 en 2014 haar beleggingen moet aanspreken om de geplande investeringen te financieren, aangezien de geraamde cashflow negatief is. Het storten van een (tussentijdse) dividenduitkering in de landskas is dus niet afhankelijk van een gunstige liquiditeitsprognose (voor het jaar 2013 en 2014) maar van het operationeel resultaat. Het ministerie van Financiën constateert uit het onderzoek van de SOAB dat de cashflow van RDK vanaf 2015 meerjarig positief is, waardoor zelfs een jaarlijkse substantiële dividenduitkering mogelijk zou zijn, gelet op de huidige veronderstellingen.

Uitbetaling van een dividend ligt aan het oordeel van de aandeelhouder, conform het dividendbeleid en afhankelijk van het operationeel resultaat. De grondslag voor (tussentijdse) dividenduitkering ligt vastgelegd in de statuten van RDK, artikel 25 leden 3 en 5. Lid 3 vermeldt dat een winstuitkering slechts mogelijk is voorzover het eigenvermogen na betaling van de uitkering groter is dan het nominaal kapitaal. Een

(tussentijdse) dividenduitkering van ANG 6,4 miljoen zal hieraan voldoen. Dit is overigens al in landskas gestort.

Het College financieel toezicht dringt voorts aan op de implementatie van dividend- of concessiebeleid, een punt dat ook onderdeel was van de advisering op de ontwerpbegroting 2014.

Als voortvloeisel van het Regeringsbeleid om de overheidsvennootschappen gezond te maken is de regering een beleidskader aan het ontwikkelen voor het nieuwe dividendbeleid. In navolging van het advies van de Raad van Advies heeft de Regering in de begroting opgenomen dat vanaf 2014 rekening wordt gehouden met een toenemende inkomstenafdracht aan de overheid. In 2014 bedraagt dit ANG 5 miljoen en groeit vervolgens met ANG 10,0 miljoen per jaar tot een structureel bedrag van ANG 25,0 miljoen vanaf 2016. Daarnaast is ook een bedrag van ANG 10,0 miljoen structureel opgenomen aan dividend van de Refeneria di Korsou. De Regering acht opname van de meerjarige raming voor dividendopbrengsten behoedzaam en verantwoord.

Het College financieel toezicht geeft aan dat onderdeel van de aanwijzing is dat de tekorten op de gewone dienst uit voorgaande jaren dienen te worden gecompenseerd, waarbij de periode is gemaximeerd tot 2015. In voorgaande adviezen heeft het College financieel toezicht erop gewezen dat deze tekorten onvoldoende werden gecompenseerd. Tijdens het recente bezoek van het College financieel toezicht aan Curaçao is overeengekomen met de minister van Financiën dat in de begroting het resterende te compenseren tekort zal worden verwerkt. Op het moment dat de tekortcompensatie is verwerkt in de begroting, voldoet Curaçao aan dit onderdeel van de aanwijzing en zal het College financieel toezicht hier niet meer aan toe

De Regering geeft aan dat er nu al zijn stappen ondernomen om het resterend tekort van ANG 42,0 miljoen weg te werken. Zo worden voorbereidingen getroffen zodat Curoil over het jaar 2012 ANG 10 miljoen dividend zal uitkeren aan de aandeelhouder. Verder heeft Bureau Telecommunicatie en Post al ANG 19 miljoen in landskas gestort en is in de eerste suppletoire begroting 2013 reeds rekening gehouden met ANG 12,5

miljoen aan reservedotaties. Deze bedragen zijn exclusief een nog te verwachten bedrag van ANG 8 miljoen van Kadaster uit hoofde van hun balansnormering.

Tot slot verzoekt het College financieel toezicht om nadere informatie over de niet-belastingopbrengsten ad ANG 15,6 miljoen in 2017. Deze inkomsten zullen uit de exploitatie van het nieuwe ziekenhuis moeten komen. Het College financieel toezicht kan echter niet de koppeling leggen tussen de cijfers uit de ontvangen businesscase van Hospital Nobo Otrobanda en de in de begroting opgevoerde inkomsten van ANG 15,6 miljoen. Voor wat betreft de rentelasten is wel helder hoe dit is berekend, maar de in de businesscase opgevoerde kosten ten behoeve van afschrijvingen corresponderen niet met de bedragen die hiervoor zijn opgevoerd in de Nota van wijziging. Het College financieel toezicht verzoekt dan ook om nadere toelichting waaruit blijkt dat in de businesscase rekening is gehouden met de kapitaalslasten die door de overheid zullen worden doorberekend aan Hospital Nobo Otrobanda.

De Regering geeft aan het volgende. Zoals eerder aangegeven de financieringsconstructie betreft hier een zgn. 'bullet' lening. Gedurende de looptijd wordt enkel rente betaald (in dit geval halfjaarlijks) en het geleende bedrag aan het eind van de looptijd in één keer afgelost. De Regering heeft rekening gehouden met kapitaallasten over een periode van 30 jaar. Dit komt neer op een bedrag van ANG 7,3 miljoen per jaar. In de businesscase wordt rekening gehouden met totale kapitaallasten van ANG 21,8 miljoen waarvan ANG 15,3 miljoen voor de publieke financiering.

Staatsorganen en overige Algemene Organen

10 Staatsorganen en overige Algemene Organen

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
01 Bestuursorganen	• 00 Staten	• Meewerken aan de totstandkoming van de wetgeving • Controle uitoefenen op het beleid van de regering
02 Algemeen Beheer Staatsorganen	• 00 Raad van Advies	• Het adviseren over ontwerpen van wettelijke regelingen
	• 01 Algemene Rekenkamer	• Controle op het geldelijk en materieel beheer van de overheid in de ruimste zin • Aandacht wijden aan de doelmatigheid van het beheer van gelden en goederen aan de organisatie en aan de functionering van de diensten
	• 02 Sociaal Economische Raad/Georganiseerd Overled Ambtenaren vakbond	• De regering (en indirect de Staten) van advies dienen omtrent alle onderwerpen van sociaal economische aard
	• 03 Ombudsman	• Het naar aanleiding van een klacht onderzoeken en toetsen of een bepaalde gedraging van de landelijke bestuursorganen aan de

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		geldende behoorlijkheidseisen voldoet
11 Rechtswezen	• 00 Gemeenschappelijk Hof van Justitie • 01 Raad voor de Rechtshandhaving	
14 Defensie	• 00 Defensie	

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
01. Bestuursorganen	18.752.800	18.752.800	18.752.900	18.752.900
02. Algemeen Beheer Staatsorganen	9.932.800	9.932.800	9.932.800	9.932.800
11. Rechtswezen	14.336.100	14.336.100	14.336.100	14.336.100
14. Defensie	9.292.300	9.292.300	9.292.300	9.292.300
Totaal	**52.314.000**	**52.314.000**	**52.314.100**	**52.314.100**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
01. Bestuursorganen	1.000.000	550.000	550.000	550.000
02. Algemeen Beheer Staatsorganen	104.000	104.000	104.000	104.000
11. Rechtswezen	-	-	-	-
14. Defensie	-	-	-	-
Totaal	**1.104.000**	**654.000**	**654.000**	**654.000**

Functie 01 Bestuursorganen

Staten

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	18.627.800	18.627.800	18.627.900	18.627.900
Programmakosten	125.000	125.000	125.000	125.000
Totaal	**18.752.800**	**18.752.800**	**18.752.900**	**18.752.900**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	1.000.000	550.000	550.000	550.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**1.000.000**	**550.000**	**550.000**	**550.000**

De Staten, het hoogste orgaan in onze Staatsinrichting, hebben als belangrijkste taken:

- Meewerken aan de totstandkoming van de wetgeving.
- Controle uitoefenen op het beleid van de regering.

Om deze taken naar behoren te kunnen vervullen, is aan de Staten een aantal bevoegdheden toegekend die in de Staatsregeling nader zijn aangegeven. Aan de Staten is een Griffie verbonden, onder de algemene leiding van de Griffier der Staten.
De Griffie van de Staten heeft tot taak aan de Staten alle ondersteuning te verlenen, zowel op organisatorisch-administratief gebied, als op juridisch technisch gebied, die de Staten nodig hebben om behoorlijk te functioneren en de constitutionele taken op adequate wijze te vervullen.

Functie 02 Algemeen Beheer Staatsorganen

Onder de functie 02 Algemeen Beheer Staatsorganen vallen de Raad van Advies, de Algemene Rekenkamer, het Secretariaat van de Sociaal Economische Raad (SER) / Georganiseerd Overleg Ambtenarenzaken (GOA) en de Ombudsman.

Raad van Advies

Missie

Het adviseren over ontwerpen van wettelijke regelingen. In deze advisering staat de toetsing van de kwaliteit van ontwerpen van wettelijke regelingen centraal en wordt gekeken naar de beleidsmatige, juridische en wetstechnische aspecten van de aan de Raad aangeboden ontwerpen van wettelijke regelingen.

Functie 02 Algemeen Beheer Staatsorganen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	9.477.800	9.477.800	9.477.800	9.477.800
Programmakosten	455.000	455.000	455.000	455.000
Totaal	**9.932.800**	**9.932.800**	**9.932.800**	**9.932.800**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	104.000	104.000	104.000	104.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**104.000**	**104.000**	**104.000**	**104.000**

Raad van Advies

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.715.500	1.715.500	1.715.500	1.715.500
Programmakosten	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal	**1.730.500**	**1.730.500**	**1.730.500**	**1.730.500**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	20.000	20.000	20.000	20.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**20.000**	**20.000**	**20.000**	**20.000**

Beleidsartikelen

Beleidsartikelnummer	Algemene doelstelling	Planning	Begin situatie - target	Uitgaven/ Inkomsten
100200.01	Verdere verbetering van de kwaliteit van advisering en het realiseren van de door de Raad voor adviesverzoeken vastgestelde behandeltermijn	Verdere professionalisering van medewerkers van het Secretariaat	Continu proces	44.000
100200.02	Samenwerkingsverband met adviesraden binnen het Koninkrijk De algemene doelstelling is het houden van gestructureerd overleg met de adviesraden binnen het Koninkrijk der Nederlanden zowel op het niveau van raadsleden dan wel staatsraden als op ambtelijk niveau	Het organiseren van en (op ambtelijk niveau bijwonen van een) overleg voor adviesraden en secretariaten van het Caribische deel van het Koninkrijk	Continu proces	10.200

Beleidsartikelnummer	Algemene doelstelling	Planning	Begin situatie - target	Uitgaven/ Inkomsten
100200.03	Externe oriëntatie van de Raad De algemene doelstelling is om de communicatie met derden op een gestructureerde wijze te doen	Communicatie met derden door onder andere het in stand houden van een website en de presentatie van het jaarverslag	Continu proces	14.000

Beleidsartikelnummer: 100200.01

Verbetering van de kwaliteit van advisering

Inleiding

De belangrijkste taak van de Raad van Advies (de Raad) omvat het adviseren over ontwerpen van wettelijke regelingen. In deze advisering staat de toetsing van de kwaliteit van ontwerpen van wettelijke regelingen centraal en wordt gekeken naar de beleidsmatige, juridische en wetstechnische aspecten van de aan de Raad aangeboden ontwerpen van wettelijke regelingen. De advisering over ontwerpen van wettelijke regelingen is een constitutionele vereiste.

Voor de verdere verbetering van de kwaliteit van advisering door de Raad wordt bijzondere aandacht besteed aan de uitbreiding dan wel verbetering van de beschikbare kennis en het behandelen van adviesverzoeken binnen de door de Raad vastgestelde termijn. De beschikbaarheid, actualiteit en toepasbaarheid van kennis(bronnen) is cruciaal voor de advisering.

Ter realisering van deze doelstelling zal aandacht worden besteed aan de verdere professionalisering van de medewerkers van het Secretariaat door de medewerkers van het Secretariaat in de gelegenheid te stellen om cursussen die lokaal worden gegeven te volgen. Ook zullen, vanwege het beperkte aanbod op de lokale markt van cursussen op projectmatige basis, cursussen op maat ten behoeve van de medewerkers van het Secretariaat worden georganiseerd in samenwerking met een ambtelijke dienst,

andere adviesraden binnen het Koninkrijk der Nederlanden en/of onderwijsinstellingen.

Ook is de Raad van Advies van plan om in het jaar 2014, in samenwerking met de Academie voor Wetgeving in Nederland, een masterclass wetgeving te organiseren. Deze masterclass is een praktijkgerichte opleiding ten behoeve van het Secretariaat van de Raad van Advies van Curaçao.
Het streven is om de medewerkers van het Secretariaat jaarlijks in de gelegenheid te stellen om voornoemde cursussen te volgen.
Tevens bestaat het doel om één (1) medewerker van het Secretariaat (in 2016 en 2017) in de gelegenheid te stellen om stage te lopen bij de Raad van State in Nederland voor een periode van vier weken. Voor de medewerkers van het Secretariaat is van belang om kennis van de wetgevingstechniek te hebben. De bedoeling is dat de betrokken medewerker gedurende de stageperiode in Nederland de Module Wetgevingstechniek, die verzorgd wordt door de Academie voor Wetgeving, volgt.

Een ander instrument dat zal worden ingezet om de kwaliteit van advisering verder te verbeteren is het in stand houden van een gedegen bibliotheek. Het beschikbaar houden van goed gestructureerde, actuele en toegankelijke kennis- en informatiebronnen is een noodzaak. Dit vindt plaats door de handhaving van abonnementen op vaktijdschriften en aankopen van de benodigde boeken.

Ook zal voor het realiseren van de algemene doelstelling in voorkomende gevallen advies van een externe deskundige worden ingewonnen. Dit met name bij specialistische onderwerpen. Bij de vaststelling van het geraamde bedrag is uitgegaan van vier externe adviezen.

Budgettaire gevolgen van het beleid per in te zetten instrument

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Instrument A: het volgen van cursussen op de lokale markt	6.000	6.000	6.000	6.000
Instrument B: het in samenwerking met de Academie voor Wetgeving in	20.000	20.000	20.000	20.000

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Nederland organiseren van een masterclass wetgeving				
Instrument C: in de jaren 2016 en 2017 zullen er medewerkers stage lopen bij de Raad van State in Nederland			25.000	25.000
Instrument D: het in stand houden van een gedegen bibliotheek	12.000	12.000	12.000	12.000
Instrument E: aanschaffen	2.500	2.500	2.500	2.500
Instrument F: het inwinnen van advies van externe deskundigen	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal	**90.500**	**90.500**	**115.500**	**115.500**

Beleidsartikelnummer: 100200.02

Samenwerkingsverband onderhouden met adviesraden binnen het Koninkrijk

De algemene doelstelling van het houden van gestructureerd overleg met de adviesraden binnen het Koninkrijk kan worden gerealiseerd door het zelf organiseren van een overleg met de overige adviesraden. De adviesraden van het Caribische deel van het Koninkrijk hebben afgesproken om jaarlijks bijéén te komen om onderwerpen van gemeenschappelijk belang te bespreken. *In het jaar 2015 zal dit overleg op Curaçao plaatsvinden.* De Raad van Advies van Curaçao zal voor de organisatie hiervan zorgdragen.

Ook het overleg op ambtelijk niveau is belangrijk om de algemene doelstelling te bereiken. Jaarlijks vindt op ambtelijk niveau een overleg plaats tussen de Secretariaten van de Raden van Advies in het Caribische deel van het Koninkrijk.

Budgettaire gevolgen van het beleid per in te zetten instrument

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Instrument A: het organiseren van een Caribisch Radenoverleg: - Kosten voor de lokaliteit - Kosten voor het te vervaardigen materiaal - Kosten voor faciliteiten, waaronder lunch ten behoeve van alle delegatieleden (Noot: In het geraamde bedrag is inbegrepen kosten die verband houden met het op uitnodiging van de Raad van Advies Aruba en/of Sint Maarten bijwonen van een vergadering in Aruba respectievelijk Sint Maarten)	10.200		10.200	10.200
Instrument B: overleg op ambtelijk niveau met adviesraden: Ticketkosten, hotelkosten, vervoerskosten en teerkosten	15.000		15.000	15.000
Instrument C: Het organiseren van een overleg tussen adviesraden binnen het Caribische deel van het Koninkrijk en de Raad van State in Curaçao in het jaar 2015		23.200		
Totaal	**25.200**	**23.200**	**25.200**	**25.200**

Beleidsartikelnummer 100200.03

Externe oriëntatie van de Raad

De Raad beoogt de algemene doelstelling om de communicatie met derden op een gestructureerde wijze te doen realiseren door verschillende instrumenten in te zetten. De website van de Raad kan als instrument hiervoor dienen.

Ook het jaarverslag van de Raad is een instrument om de gemeenschap bewust te maken van de omstandigheid dat de Raad een actor in het proces van wetgeving is. In

het jaarverslag gaat de Raad onder andere in op diens taak en werkwijze en de uitgebrachte adviezen.

Voor de communicatie met derden is het gebruik van Lotus Notes IBM door medewerkers van het Secretariaat belangrijk. Voor dit gebruik worden jaarlijks onderhoudskosten betaald.

Samenhang met het beleid van de overheid

Met de Landsverordening openbaarheid van bestuur Curaçao (A.B. 2010, no. 87) wordt onder meer beoogd een positieve gezindheid van het bestuur tot het verstrekken van informatie aan de maatschappij te bevorderen. In de Landsverordening Raad van Advies (A.B. 2010, no. 87) is de minister van Algemene Zaken belast met de openbaarmaking van adviezen van de Raad van Advies aan de regering. De Raad heeft nadere afspraken met de regering en de voorzitter van de Staten gemaakt over het tijdstip waarop de adviezen van de Raad op de website van de Raad kunnen worden geplaatst. Door openbaarmaking van adviezen op de website wordt bijgedragen aan de realisering van het doel tot het verstrekken van informatie aan de maatschappij.

Budgettaire gevolgen van het beleid per in te zetten instrument

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Instrument A: de kosten van onderhoud van de website van de Raad en de kosten in verband met hosting Onderhoudskosten website	3.000	3.000	3.000	3.000
Instrument B: het uitvaardigen van een jaarverslag: - de kosten voor het drukken en inbinden van het jaarverslag	10.000	10.000	10.000	10.000
Instrument C: gebruik van Lotus Notes IBM	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal	**14.000**	**14.000**	**14.000**	**14.000**

Algemene Rekenkamer

Missie

Controle op het geldelijk en materieel beheer van de overheid in de ruimste zin, ongeacht welke vorm aan dat beheer is gegeven (dit laatste heeft mede betrekking op de zogenaamde 'organisaties op afstand' bij het beheer waarvan het geldelijk belang van het land rechtstreeks of zijdelings is betrokken). Aandacht wijden aan de doelmatigheid van het beheer van gelden en goederen, de organisatie en aan de functionering van de diensten.

Functie 02 Algemeen Beheer Staatsorganen

Algemene Rekenkamer

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	4.600.600	4.600.600	4.600.600	4.600.600
Programmakosten	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	**4.610.600**	**4.610.600**	**4.610.600**	**4.610.600**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	30.000	30.000	30.000	30.000
Programmakosten				
Totaal	**30.000**	**30.000**	**30.000**	**30.000**

De Algemene Rekenkamer (Kamer) zal zich in 2014 met name blijven richten op deskundigheidsbevordering van haar personeel met als doel het ombouwen tot een interne organisatie, die beter geënt is op de taakstelling, één en ander mede met gebruikmaking van USONA middelen in het kader van het Institutionele Versterking Bestuurskracht- (IVB) programma.

Met deze inspanningen streeft de Kamer ernaar te bewerkstelligen, dat de Staten en de gemeenschap, op evenwichtige wijze geïnformeerd worden omtrent het financieel en materieel beheer van het land, omtrent de 'op afstand geplaatste organisaties' en omtrent de bedrijfsvoering in brede zin, dus inclusief het doelmatigheidsaspect.

Hiernaast is het streven om op structurele wijze aandacht te schenken aan integriteitsaspecten binnen het taakgebied van de Kamer, terwijl bovendien de samenwerking met andere rekenkamers binnen het Koningkrijk en daarbuiten de nodige aandacht zal krijgen.

Het verantwoordingsinstrument van de Kamer is haar verslag, dat jaarlijks vóór 1 juli aan de Gouverneur en aan de Staten dient te worden aangeboden.

Secretariaat SER/GOA

Missie

De regering (en indirect de Staten) van advies te dienen omtrent alle onderwerpen van sociaal economische aard.

Inherent aan deze taakstelling vervult de Sociaal Economische Raad (SER) door diens samenstelling, een tweetal belangrijke functies namelijk, het creëren van maatschappelijk draagvlak en de forumfunctie.

Functie 02 Algemeen Beheer Staatsorganen

Secretariaat SER/GOA

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
Apparaatskosten	1.440.600	1.440.600	1.440.600	1.440.600
Programmakosten	420.000	420.000	420.000	420.000
Totaal	**1.860.600**	**1.860.600**	**1.860.600**	**1.860.600**
Kapitaaldienst	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Apparaatskosten	30.000	30.000	30.000	30.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**30.000**	**30.000**	**30.000**	**30.000**

Evenwichtige maatschappelijk gedragen en getoetste adviezen

Door de samenstelling van de SER is diens advies behalve wettelijk vereist, ook nuttig voor de regering en de Staten omdat deze organen duidelijkheid krijgen of er maatschappelijk draagvlak bestaat voor de voornemens zoals opgenomen in een adviesverzoek. De inhoudelijke beoordeling van het adviesverzoek geeft ook aanknopingspunten om eventueel nadere aanpassingen in de beleidsvoornemens aan te brengen.

De SER biedt de sociale partners tevens een platform, een forum, om overleg te voeren over zaken die werknemers en werkgevers aangaan. Met dit overleg kan een klimaat worden geschapen waarbij door sociale partners in een gezamenlijke strategie worden ingezet op duurzame sociale en economische ontwikkeling.

Bij de voorbereiding van bepaalde adviezen heeft de SER meer en meer gekozen voor de inbreng van groeperingen of deskundigheid die niet direct in de SER vertegenwoordigd zijn. Deze werkwijze dient nader geëxpliciteerd, geformaliseerd en ingevuld te worden. Op die wijze winnen de adviezen van de SER aan kwaliteit en draagvlak.
Panelgesprekken, schriftelijke raadpleging, interviews, werkbezoek of internetconsultaties zullen deel moeten uitmaken van een project om meer in contact te zijn met de samenleving.
De SER zal daarnaast verder vorm geven aan een "JongerenSER" met als doel jongeren te betrekken bij de toekomstige vormgeving en advisering over de sociaal economische aangelegenheden van Curacao.

Een evenwichtige samenstelling van de SER is van groot belang om de taakstelling en de bovengenoemde functies van het creëren van maatschappelijk draagvlak en de forumfunctie naar behoren te kunnen uitvoeren.
Teneinde de taken van de SER en de hieruit voortvloeiende functies effectief en efficient uit te voeren zal de SER een beleid uitstippelen dat elk jaar weer in een realistisch werkprogramma dient uit te monden. Hierbij is de wil tot samenwerking van de counterparts van de SER van groot belang, evenals investering in de sociale dialoog en het creëren van consistent sociaal economisch beleid middels gezamenlijk overleg.

De taakstelling van het Secretariaat is onder andere het voorbereiden en vastleggen van de vergaderingen van de Sociaal Economische Raad, de Centrale Commissie van Vakbonden (CCvV) en het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (CGOA) alsmede het opstellen van de betreffende adviezen, rapporten en standpunten.

Beleids-artikel-Nummer	Algemene doelstelling	Operationele doelstelling	Planning	Indicatoren (begin-eind)
	Realiseren van evenwichtige maatschappelijk gedragen en getoetste adviezen	Professionalisering van de SER Realistisch en doordacht beleid voor realisering taakstelling en functies SER	januari – februari 2014	Verder vormgeven van Jongeren SER Vergroten zichtbaarheid van SER als boegbeeld van de sociale dialoog (uitgave kwartaalblad SER) Organiseren van master classes met experts over sociaal economische vraagstukken
		Versterken van de relatie en communicatie met relevante partners in de samenleving	januari – februari 2014	Publicatie van SER advies (eventueel een samenvatting) in het papiamentu

Functie 02 Algemeen Beheer Staatsorganen

Ombudsman

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.721.100	1.721.100	1.721.100	1.721.100
Programmakosten	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	**1.731.100**	**1.731.100**	**1.731.100**	**1.731.100**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	24.000	24.000	24.000	24.000
Programmakosten				
Totaal	**24.000**	**24.000**	**24.000**	**24.000**

De kerntaak van de Ombudsman bestaat uit het naar aanleiding van een klacht, onderzoeken en toetsen of een bepaald gedrag van de landelijke bestuursorganen aan de geldende behoorlijkheideisen voldoet, teneinde daarover een oordeel, of anders een conclusie en/of aanbevelingen te geven.

Beleidsartikel-nummer	Algemene doelstelling	Planning	Beginsituatie - target	Uitgaven/ inkomsten
100203.01	Verdere professionalisering en ontwikkeling van het instituut van de Ombudsman	Het sluiten van een samenwerkings-overeenkomst met de Caribbean International University (CIU) Het streven is om Curaçao tot een centrum te maken voor Ombudsmannen in de regio	Continu proces	35.000

Beleidsartikelnummer: 100203.01

Verdere professionalisering en ontwikkeling van het instituut van de Ombudsman

Inleiding

Teneinde de verdere ontwikkeling en professionalisering van het instituut te kunnen verwezenlijken, zal veel aandacht moeten worden besteed aan de opleidingsbehoeften van de Ombudsman en haar medewerkers. In dit kader heeft de Ombudsman een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Caribbean International University (CIU). Door de samenwerking met CIU wordt gestreefd om Curaçao tot een centrum te maken waar Ombudsmannen in de regio en de functionarissen van hun bureaus, zich op academisch niveau verder kunnen ontwikkelen op de gebieden die relevant zijn voor een optimale uitoefening van hun functie. De lokaal te geven opleidingen garanderen dat de Ombudsman van Curaçao en de medewerkers jaarlijks hun kennis hier te lande zelf kunnen blijven vergroten. Uiteraard zullen ook opleidingen en cursussen worden gevolgd die door andere instanties worden gegeven. Om deze reden is het van belang dat jaarlijks een bedrag wordt goedgekeurd voor de organisatie van dit jaarlijks terugkerende evenement.

Bij de verdere ontwikkeling van het instituut van de Ombudsman, zal ook in 2014 de samenwerking met andere instituten worden bevorderd. Hierbij wordt gedacht aan zowel instituten binnen als buiten het Koninkrijk der Nederlanden. De samenwerking zal voornamelijk betrekking hebben op Ombudsmaninstituten.

Voorts acht de Ombudsman de tijd rijp om het bureau dusdanig in te richten dat ook aandacht besteed kan worden aan de bescherming van de rechten van het kind. De toenemende verwaarlozing en de steeds verder verslechterende positie van het minderjarige kind binnen onze gemeenschap kan niet langer worden toegestaan.

De gevolgen van het niet naleven van de uit het Verdrag voor de Rechten van het Kind voortvloeiende verplichtingen is voor de Ombudsman aanleiding om te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om vooruitlopend op een formalisering van deze werkzaamheden haar bureau nu op deze komende taken voor te bereiden.

Het uitvoeren van deze taak is afhankelijk van de mogelijkheid van de Ombudsman om op korte termijn haar personeelsbestand uit te breiden, gebaseerd op de in het verleden goedgekeurde ontwikkelvariant voor het Bureau Ombudsman Curaçao.
In dit kader zal de derde internationale conferentie van Ombudsmannen de "Bescherming van de rechten van het kind" als thema hebben.

Beleidsartikelnummer: 100203.02

Samenwerkingsverband met overige Ombudsmannen

Budgettaire gevolgen van het beleid per in te zetten instrument

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat:				
Programma:	20.000	20.000	20.000	20.000
Instrument A: Het geven van voorlichting, cursussen en trainingen	20.000	20.000	20.000	20.000
Instrument B:				
Instrument C:				
Totaal	**20.000**	**20.000**	**20.000**	**20.000**

Functie 11 Rechtswezen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten				
Programmakosten				
Totaal				
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Gemeenschappelijk Hof van Justitie

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	256.500	256.500	256.500	256.500
Programmakosten	13.303.400	13.303.400	13.303.400	13.303.400
Totaal	**13.560.000**	**13.560.000**	**13.560.000**	**13.560.000**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 11 Rechtswezen

Raad voor de Rechtshandhaving

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	776.100	776.100	776.100	776.100
Totaal	**776.100**	**776.100**	**776.100**	**776.100**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en de Raad voor de Rechtshandhaving zijn zelfstandige organen die diensten verlenen aan de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten en aan de BES-eilanden.

Functie 14 Defensie

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	9.292.300	9.292.300	9.292.300	9.292.300
Programmakosten				
Totaal	**9.292.300**	**9.292.300**	**9.292.300**	**9.292.300**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze lasten betreffen personeelslasten en worden teruggevorderd van de Staat der Nederlanden.

Ministerie van Algemene Zaken

Missie

Het ministerie van Algemene Zaken draagt zorg voor de kwaliteit van de rechtstaat, optimale interne– en externe communicatie, duurzame Koninkrijksrelaties en buitenlandse betrekkingen, en versterking van de nationale identiteit en waarborging van de nationale veiligheid.

Het ministerie van Algemene Zaken wil dit realiseren door:

- Het bevorderen van synergie tussen de ministeries en de uitwisseling van informatie binnen de overheid en naar buiten toe optimaal te verzorgen;
- Het realiseren van de kwaliteit van de rechtstaat door goede regelgeving en hoogwaardige juridische adviezen te leveren;
- Het naleven van gemaakte afspraken, actief lobbyen en deelname aan internationale overleg activiteiten;
- Het vertegenwoordigen van het land Curaçao binnen het Koninkrijk, regionaal en internationaal;
- Het tijdig onderkennen van relevante ontwikkelingen, dreigingen en risico's voor de nationale veiligheid.

11 Ministerie van Algemene Zaken

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
01 Bestuursorganen	• 00 Minister van Algemene Zaken	
03 Algemeen Beheer Algemene Zaken	• 00 Kabinet Minister AZ • 01 Secretariaat Raad van Ministers • 02 Beleidscoördinatie • 03 Veiligheidsdienst Curaçao • 04 Kabinet Gevolmachtigd Minister • 05 Secretaris Generaal • 06 Ministeriële Staf • 08 Directie Buitenlandse Betrekkingen • 11 Directie Communicatie & Voorlichting • 12 UO Wetgeving en Juridische Zaken • 13 Constitutionele Zaken en Koninkrijksrelaties • 14 Huurcommissie	• Buitenlandse Betrekkingen • Algemene Zaken
07 Overige Algemeen Beheer	• 00 Overige Uitgaven Algemeen Bestuur	
	• 01 Programma Bureau Plan Nashonal	
	• 02 Vrijwilligerskorps	

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
01 Bestuursorganen	745.000	745.000	745.000	745.000
03 Algemeen Beheer Algemene Zaken	26.205.600	26.205.600	26.208.600	26.250.300
07 Overige Algemeen Beheer	20.089.400	28.089.400	28.089.400	28.089.400
Totaal:	**47.040.000**	**55.040.000**	**55.043.000**	**55.084.700**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
03 Algemeen Beheer Algemene Zaken	6.366.100	3.425.000	2.625.000	2.625.000
07 Overige Algemeen Beheer	125.000	125.000	125.000	125.000
Totaal	**6.491.100**	**3.550.000**	**2.750.000**	**2.750.000**

Functie 01 Bestuursorganen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	745.000	745.000	745.000	745.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**745.000**	**745.000**	**745.000**	**745.000**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de minister van Algemene Zaken.

De beleidsmatige uitgaven op deze functie betreffen mede de uitgaven ten behoeve van rampenbestrijding die in deze functie centraal zijn samengebracht. De minister van Algemene Zaken is voorzitter van het rampenteam dat in actie komt in geval zich een ramp voordoet.

Om het effectief functioneren te waarborgen zijn de beschikbare fondsen voor het operationeel houden en het updaten van de werkwijze van de rampenstaf centraal samengebracht. In internationaal verband wordt gewerkt aan continue updating van

de procedures en aan verdere training en kennisuitwisseling om het optimaal functioneren van de rampenstaf te kunnen waarborgen.

Functie 03 Algemeen Beheer Algemene Zaken

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	24.452.900	24.452.900	24.452.900	24.497.600
Programmakosten	1.752.700	1.752.700	1.752.700	1.752.700
Totaal	**26.205.600**	**26.205.600**	**26.208.600**	**26.250.300**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	6.366.100	3.425.000	2.625.000	2.625.000
Programmakosten	-	-	-	-
Total	**6.366.100**	**3.425.000**	**2.625.000**	**2.625.000**

Kabinet van de minister van Algemene Zaken

Het Kabinet van de Minister biedt operationele ondersteuning en advies aan de minister van Algemene Zaken. Naast de vaste ondersteunende medewerkers kan de minister extern advies inwinnen op specifieke terreinen.

Secretariaat van de Raad van Ministers

Het Secretariaat van de Raad van Ministers ondersteunt de Raad bij het voorbereiden en organiseren van de vergaderingen van de Raad en het voorbereiden en documenteren van de besluitvorming door de Raad. Er wordt gewerkt aan het voortdurend optimaliseren van de werkprocedures en werkprocessen.

Beleidscoördinatie

De Beleidscoördinatie vervult een centrale coördinerende rol ten behoeve van de beleidsdirecties van alle ministeries. Vanuit deze functie worden de strategische lijnen van het beleid bewaakt en wordt de voortgang gemeten. Daarvoor worden indicatoren en methodieken ontwikkeld om de vooruitgang op de strategische beleidsdoelstellingen te kunnen monitoren en de realisering ervan effectief te kunnen aansturen.

Secretaris-generaal

De Secretaris-generaal (SG) is belast met de operationele bedrijfsvoering van het gehele ministerie. De Secretaris-generaal draagt zorg voor de coördinatie van de hooflijnen van de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering binnen het ministerie.

Ministeriële Staf

Het doel van de Ministeriele Staf (MS) is om het ministerie bij de uitvoering van beleid op het gebied van Human Resource Organisatie, Financiën, ICT en Communicatie te ondersteunen. Dit gebeurt op een kwalitatief hoog niveau en op een adequate, tijdige en juiste wijze.

De MS vervult een faciliterende, adviserende, toetsende en rapporterende rol richting haar stakeholders op tactisch niveau. De MS faciliteert het ministerie met alle kader- en beleidsdocumenten die door de beleidsorganisaties worden aangeleverd. Ook faciliteren ze de beleidsorganisaties door het leveren van informatie in het kader van de beleidsuitvoering. Tevens adviseert de MS alle leidinggevenden binnen het ministerie. De MS toetst de ontvangen voorstellen van de organisatieonderdelen aan de beleidskaders. Ze rapporteren aan de SG over de realisatiecijfers ten aanzien van de indicatoren.

Beleidsartikel nummer: 11.03.08.01

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
Vertegenwoordigen van het land Curaçao binnen het Koninkrijk, regionaal en internationaal	• Aangaan en onderhouden van de regionale en internationale betrekkingen om voordelen te behalen (Economische Diplomatie) • Onderhouden van de bestaande betrekkingen met multilaterale organisaties zoals de Europese Unie (EU), de Verenigde Naties (VN) en de Association of Caribbean States (ACS)	

Algemene doelstelling

Vertegenwoordigen van Curaçao binnen het Koninkrijk, regionaal en internationaal.

Samenhang met beleid

Ter voldoening aan de gestelde doelen uit het Regeerakkoord 2012 – 2016 en ter bewerkstelling van duurzame buitenlandse betrekkingen heeft Directie Buitenlandse Betrekkingen (DBB) het komende begrotingsjaar de volgende punten op de agenda staan.

Het aangaan en onderhouden van meer directe bilaterale contacten met landen in de regio en de rest van de wereld waaruit onderling voordeel kan worden verkregen. Getracht wordt om werkelijk inhoud te gegeven aan de deelname van Curaçao in het buitenland op diplomatiek niveau. In dit kader zal meer aandacht worden besteed aan organisaties in het Caribisch Gebied en Zuid Amerika. Ook zullen onze bestaande relaties met multilaterale organisaties en entiteiten, zoals onder andere de Europese Unie, nader onder de loep worden genomen.

DBB is verantwoordelijk voor de intensivering van de relaties met de regio en prioriteitslanden voor Curaçao. Tevens is de DBB belast met het onderhouden van relaties met diplomatieke vertegenwoordigingen op Curaçao en het participeren in internationale fora die relevant zijn voor Curaçao zoals Caricom, Afrikaanse, Caribische en Stille Oceaan landen (ACS) en de Verenigde Naties (VN).

De gesignaleerde risico's die het behalen van de algemene doelstelling kunnen verhinderen zijn:

- Veranderingen in de internationale politieke context (regio).
- Het ontbreken van wederzijdse wil voor het laten slagen van de onderhandelingen.

Operationele doelstellingen

Concreet zullen de komende regeringsperiode onder meer de volgende activteiten worden ingezet ter bewerkstelliging van de algemene doelstelling.

- Uitzending van adequate beleidsmedewerkers op buitenlandse posten.
- Bijwonen van essentiële conferenties en internationale bijeenkomsten.
- Deelname aan onderhandelingen van internationale organisaties (zoals de Europese Unie).

- Contacten onderhouden met Koninkrijkspartners en postennetwerk.

Motivering

Het bereiken van dit doel draagt bij aan de wens van het land voor het aangaan en onderhouden van meer directe bilaterale contacten met landen in de regio en de rest van de wereld waaruit onderling voordeel kan worden verkregen.

Instrumenten

- Opstellen adviezen, beleidsnota's (zoals bijvoorbeeld de Kadernotitie), diplonota's, voordrachten, instructies.
- Plaatsing danwel aansturen van Curaçaose vertegenwoordigers op posten.
- Netwerk en relatiemanagement.
- Handelsmissies.
- Dienstreizen.
- Werkbezoeken en officiële bezoeken.
- Country branding.
- Deelname en organisatie van bijeenkomsten van relevante regionale en internationale organisaties.
- Lobby werkzaamheden.

Meetbare gegevens

- Nulmeting van de bestaande contacten met buitenlandse relaties in de regio en het Koninkrijk. Na afloop van het begrotingsjaar kan getoetst worden of het aantal relaties vergroot is door de genomen acties gedurende het jaar.
- Het plaatsten van minimaal twee vertegenwoordigers op buitenlandse posten.

Beleidsartikel nummer: 11.03.11.02

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
Het verzorgen van een optimale uitwisseling van informatie binnen de overheid en naar buiten toe	• Operationaliseren van de organisatorische eenheid Beleidscoördinatie • Ontwikkelen en implementatie van communicatiestructuren tussen de ministeries van de Curaçaose overheid • Zowel intern als extern informatie verstrekken over de ontwikkelingen op de diverse beleidsterreinen, de projecten, producten en diensten van de overheid • Voortzetting coördinatie en verdere invoering van een uniforme huisstijl voor de overheid • Oprichting taskforce ter bevordering van de sociale cohesie en Nation Building	

Algemene doelstelling

Het verzorgen van een optimale uitwisseling van informatie binnen de overheid en naar buiten toe.

Samenhang met het beleid

Optimale verzorging van informatie (voorlichting) zowel binnen als buiten de overheid draagt bij aan het creeren van draagvlak binnen de samenleving voor het voorgenomen beleid en de geplande projecten. Door op een effectieve manier te communiceren met het publiek en in het bijzonder de stakeholders kan draagvlak gecreëerd en gekoesterd worden. In dit kader zal zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van cybermedia om een breder publiek ook buiten onze grenzen te kunnen bereiken.

De minister van Algemene Zaken is verantwoordelijk voor de inhoud van de informatie welke verstrekt wordt door hem en zijn ministerie. De Directie Communicatie & Voorlichting (C&V) geeft richtlijnen aan de overige ministeries, omtrent de huisstijl en kwaliteit van de communicatie met het publiek. De minister is echter niet verantwoordelijk voor de manier waarop de informatie door de media wordt overgebracht.

De gesignaleerde risico's die het behalen van de algemene doelstelling kunnen verhinderen zijn:

- Het ontstaan van ruis tussen de informatie die de overheid naar de media stuurt en hoe deze uiteindelijk overgebracht wordt naar het publiek.
- Ook het niet tijdig aanleveren van informatie door de ministeries is een risico voor het behalen van de gestelde doelen.

Operationele doelstellingen

Concreet zullen de komende regeringsperiode onder meer de volgende activteiten worden ingezet ter bewerkstelliging van de algemene doelstelling.

- Ontwikkelen en implementatie van communicatiestructuren tussen de ministeries.
- Zowel intern als extern informatie verstrekken over de ontwikkelingen op de diverse beleidsterreinen, de projecten, producten en diensten van de overheid.
- Voortzetting coordinatie en verdere invoering van een uniforme huisstijl voor de overheid.
- Oprichting taskforce ter bevordering van de sociale cohesie en Nation Building.

Motivering

Door in contact te blijven met de burger/stakeholder en deze te informeren van de stappen die de overheid neemt kan meer begrip en waardering ontstaan binnen de samenleving voor de werkwijze van de overheid.

Instrumenten

- Interne trainingen verzorgen omtrent communicatiebeleid en communicatie huisstijl.

- Wekelijkse persconferenties houden door de Raad van Ministers en perscommuniques om het publiek op de hoogte te houden van de genomen besluiten.
- Organiseren van voorlichtingscampagnes in samenwerking met de andere ministeries rondom belangrijke beleidsaangelenheden.
- Inzetten website en sociale media als communicatiemiddel voor een groter bereik.

Meetbare gegevens

- Een functionerende website van de overheid met geupdatete informatie.
- Bekendheid burgers met de informatieverstrekking van de overheid via de website aan de hand van het aantal hits/bezoekers dit jaar ten opzichte van voorgaande jaren.
- Meten tevredenheid publiek over informatieverstrekking overheid. Dit kan gemakkelijk via social media en of in te vullen formulieren die op strategische plekken binnen overheidsinstanties geplaatst zullen worden.
- Afgerond traject invoering huisstijl.

Beleidsartikelnummer: 11.03.12.03

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
Het realiseren van de kwaliteit van de rechtstaat door goede regelgeving en hoogwaardige juridische adviezen te leveren.	• Uniformiteit binnen de verscheidene ambtelijke diensten bij het ontwerpen van Landsverordeningen, landsbesluiten, houdende algemene maatregelen en ministeriele regelingen met algemene werking • Een electronische uitgifte van Publicatiebladen en de Landscourant, doorlopende teksten en wetsgeschiedenis • Omzetten van oude wetteksten naar nieuwe wetteksten • Wijziging van de wetgeving die de nodige aanpassingen behoeven	

Algemene doelstelling

Het realiseren van de kwaliteit van de rechtstaat door goede regelgeving en hoogwaardige juridische adviezen te leveren.

Samenhang met beleid

UO Wetgeving en Juridische zaken draagt bij aan de algemene doelstelling door het op efficiënte, effectieve en betrouwbare wijze adviseren van de bestuursorganen over wetgeving en andere juridische aangelegenheden die de overheid betreffen.

De minister van Algemene Zaken is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de rechtstaat en regelgeving.

De gesignaleerde risico's die het behalen van de algemene doelstelling kunnen verhinderen zijn:

- Niet voldoende gekwalificeerd personeel.
- Ontbreken van een regeer- en wetgevingsprogramma.

Operationele doelstellingen

Concreet zullen de komende regeringsperiode onder meer de volgende activteiten worden ingezet ter bewerkstelliging van de algemene doelstelling.

- Uniformiteit binnen de verscheidene ambtelijke diensten bij het ontwerpen van landsverordeningen, landsbesluiten, houdende algemene maatregelen en ministeriele regelingen met algemene werking.
- Een elektronische uitgifte van Publicatiebladen en de Landscourant, doorlopende teksten en wetsgeschiedenis.
- Omzetten van oude wetteksten naar nieuwe wetteksten.
- Wijziging van de wetgeving die de nodige aanpassingen behoeven.

Motivering

Ter bevordering van de kwaliteit van de rechtstaat en regelgeving zullen oude wetteksten naar nieuwe worden omgezet. Tevens worden er mogelijkheden bezien om alle nieuwe wetteksten digitaal uit te brengen. Dit laatste zal tevens tot kostenbesparing leiden.

Instrumenten

- Het volgen van cursussen en opleidingen.
- Vaststellen van een handboek wet- en regelgeving.
- Ondersteunen van en adviseren van overige ministeries op het gebied van wetgeving.
- Verzamelen van alle landsbesluiten, ministeriële beschikkingen, rijkswetten en emails van instanties met wettelijke plicht tot bekendmaking in de Landscourant.
- Vaststelling van een GT handleiding.
- Inventarisatie van wetgeving die aanpassing behoeft.
- Opzetten van een team dat de aanpassingen in de wetgeving gaat doorvoeren.

Meetbare gegevens

- Hoeveelheid medewerkers die een opleiding/cursus hebben gevolgd.
- Operationeel worden van de digitale wetgeving.
- Aantal vernieuwde wet- en regelgeving.

Functie 07 Overige Uitgaven Algemeen Beheer

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	16.705.600	16.705.600	16.705.600	16.705.600
Programmakosten	3.383.800	3.383.800	3.383.800	3.383.800
Totaal	**20.089.400**	**20.089.400**	**20.089.400**	**20.089.400**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	125.000	125.000	125.000	125.000
Programmakosten	-	-	-	-
totaal	**125.000**	**125.000**	**125.000**	**125.000**

Overige Uitgaven Algemeen Bestuur

Deze functie heeft onder meer betrekking op de pensioenuitkeringen van exgezagdragers en uitkeringen bij wijze van pensioen. Tevens wordt voorzien in algemene uitgaven ten behoeve van het ministerie.

Nieuw onder deze functie is de opvoering van de middelen voor de structurele subsidiëring van de Stichting Fonds voor Sociale Ontwikkeling en Economische Bedrijvigheid (Reda Sosial).

Een paar jaar terug is door het toenmalige Kabinet het Plan Nashonal Pa Desaroyá Bario (PNB) geïnitieerd. Voor de coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid voor PNB is een begin gemaakt met het inrichten van een Programma Bureau Plan Nashonal. Voor het opvangen van de kosten van dat programmabureau zijn op de landsbegroting binnen de hoofdfunctie Algemene Zaken, op een aparte kostenplaats, middelen gereserveerd ter grootte van ruim ANG. 1,2 miljoen op jaarbasis.

Reda Sosial draagt van oudsher al coördinerende en uitvoerende verantwoordelijkheid voor activiteiten die op dezelfde terreinen liggen en hetzelfde doel hebben als de activiteiten die met PNB zijn beoogd. In de jaarlijkse subsidiebehoefte van Reda Sosial

wordt voorzien, door budgetneutraal middelen over te hevelen vanuit de kostenplaats PNB naar een subsidiepost onder de kostenplaats Overige Uitgaven Algemeen Bestuur. Derhalve zal de Plan Nashonal pa Desaroya Bario worden opgeheven.

Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening

Missie

Het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening (BPD) neemt een leidende rol in het realiseren en waarborgen van een goed functionerend openbaar bestuur.

Een belangrijk onderdeel is om in samenwerking met de ministeries van Economische Ontwikkeling en Algemene Zaken in 2014 te starten met de ontwikkeling van een *masterplan* waarmee een duurzame ontwikkeling van het land beoogd wordt. Het plan moet gestoeld zijn op objectieve, wetenschappelijk doorberekende data en scenario's en dient een breed maatschappelijk draagvlak te dragen.

Het ministerie ontwikkelt beleid op het gebied van informatievoorziening, waarbij overheidsinformatie betrouwbaar, vindbaar, toegankelijk, authentiek en volledig is. Hierdoor kunnen de ondersteunende functies ook efficiënter functioneren.
Het ministerie besteedt verder speciale aandacht aan informatietechnologie als *facilitator* van een duurzame ontwikkeling. Dit versterkt het ministerie door te waarborgen, dat ten behoeve van de gemeenschap toegankelijk en objectieve basis- en statistische informatie wordt geproduceerd, die voldoet aan internationale standaarden.

Het ministerie werkt verder aan het verbeteren van de interne en externe dienstverlening door de interne en externe processen en producten op elkaar af te stemmen. Deze afstemming moet leiden tot goed gedefinieerde producten, diensten en een betere prijs-kwaliteitverhouding. Het bieden van betere dienstverlening en voorlichting aan interne en externe klanten gebeurt door het centraliseren en verhogen van de bereikbaarheid van de loketfunctie om alle verzoeken binnen de vastgestelde termijn af te handelen.

Verder werkt het ministerie aan het verbeteren van het personeelsbeleid- en beheer, huisvestingsbeleid en beheer en betere informatievoorziening.

Het ministerie heeft een actieve rol in het verhogen van dienstverlening door verdere centralisatie van de loketfunctie. Het "overheidsloket" dat in 2013 werd geïmplementeerd is goed bereikbaar, klantvriendelijk en geeft begrijpelijke voorlichting over de producten en wordt verder uitgebreid. Een snelle en adequate behandeling wordt bevorderd door een proactieve samenwerkingsgerichte benadering met korte lijnen naar het *backoffice*.

Dit ministerie draagt tenslotte bij aan een betere prijskwaliteit verhouding in de overheidsbrede bedrijfsvoeringprocessen door centralisatie, heldere procedures, richtlijnen en schaalvoordelen te realiseren voor de interne dienstverlening op hoog niveau richting de andere ministeries.

12 Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
01 Bestuursorganen	• 00 Minister BPD	
04 Algemeen Beheer Bestuur, Planning en Dienstverlening	• 00 Kabinet Minister BPD • 01 Secretaris Generaal BPD • 02 Ministeriële Staf BPD • 05 Beleidsorganisatie BPD	• Zorg voor het binnenlandse bestuur • Zorg voor de democratische rechtsstaat
	• 03 Beleidsunit HR-OO-IT BPD	• Zorg voor ICT- en informatiemanagementbeleid • Zorg voor het personeelsbeleid • Zorg voor de kwaliteit van het bestuur, de planning en de dienstverlening • Zorg voor de juridische en beleidskaders voor personeel en organisatie ontwikkeling
	• 07 Publieke Zaken	• Zorg voor de publieke zaken
	• 08 Vergunningenloket	• Zorg voor vergunningen
	• 09 Nationaal Archief	• Zorg voor de nationale archieven
	• 10 Shared Service Organisatie (SSO)	• Zorg voor de Shared Service Organisatie
05 Wachtgelden en	• 00 Pensioenen	• Zorg voor pensioenen

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
Pensioenen		
06 Statistiek	• 00 Centraal Bureau voor de Statistiek	• Zorg voor statistieken
08 Overige BPD	• 00 Erediensten	• Zorg voor geestelijken
	• 01 FZOG • 02 Overige uitgaven	

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
01 Bestuurorganen	623.100	623.100	623.100	623.100
04 Algemeen beheer, bestuur, planning en Dienstverlening	56.786.100	56.797.000	56.835.300	56.920.000
05 Wachtgelden en pensioenen	125.694.500	127.214.100	128.782.400	130.282.400
06 Statistiek	3.824.000	3.824.000	3.824.000	3.852.100
08 Overige bestuur, planning, en Dienstverlening	2.444.900	2.444.900	2.444.900	2.468.600
Totaal	**189.372.600**	**190.903.100**	**192.509.700**	**194.146.200**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
01 Bestuurorganen	-	-	-	-
04 Algemeen beheer, bestuur, planning en Dienstverlening	729.800	729.800	729.800	729.800
05 Wachtgelden en pensioenen	-	-	-	-
06 Statistiek	510.000	510.000	510.000	510.000
08 Overige bestuur, planning, en Dienstverlening	-	-	-	-
Totaal	**1.239.800**	**1.239.800**	**1.239.800**	**1.239.800**

Functie 01 Bestuursorganen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	423.100	423.100	423.100	423.100
Programmakosten	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal	**623.100**	**623.100**	**623.100**	**623.100**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de minister.

Functie 04 Algemeen Beheer Bestuur, Planning en Dienstverlening

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	55.408.600	55.419.500	55.457.900	55.542.600
Programmakosten	1.377.400	1.377.500	1.377.400	1.377.400
Totaal	**56.786.000**	**56.797.000**	**56.835.300**	**56.920.000**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	729.800	729.800	729.800	729.800
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**729.800**	**729.800**	**729.800**	**729.800**

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Informatievoorziening	• Binnenlands bestuur, democratische rechtsstaat en kwaliteit van het bestuur verhogen • ICT- en informatiemanagementbeleid • Het personeelsbeleid • De publieke zaken • Vergunningen • De nationale archieven • Shared Services Organisatie	**Apparaatkosten:** ANG. 56.858.480 **Programmakosten:** ANG. 1.049.139

Algemene doelstelling

Het bevorderen van de informatievoorziening.

Operationele doelstellingen

1. Zorg voor binnenlands bestuur, democratische rechtsstaat en kwaliteit van het bestuur

- Het verder verbeteren van de interne en externe dienstverlening door op korte termijn een kwaliteit- en klantgerichtheidbeleid te ontwikkelen en training hierin te geven.

- Het zorgdragen voor een effectief en efficiënt huisvestingsbeleid, waarbij sprake is van een centrale regie. De centrale regie komt bij de minister van BPD te liggen. Bij het opstellen van dit plan dient gebruik te worden gemaakt van het plan "Commissie huisvesting van 2010".
- De kaders formuleren voor het opzetten van een Centraal Plan Bureau. De verwachting is dat dit bureau in 2015 operationeel zal zijn.
- De kaders voor het masterplan formuleren en deze in 2015 trachten af te ronden.
- Bijdragen aan de reguliere beleidscyclus en het bewerkstelligen van een overlegplatform samen met alle beleidsorganisaties binnen de overheid.
- Het verzelfstandigen van het Hoofdstembureau. Een vastgestelde Businesscase, een Landsbelsuit HAM en vervolgens een Landsverordening inzake zelfstandig Hoofdstembureau.
- Het opstellen van voorschriften t.a.v. het niveau van de dienstverlening voor publieke Zaken. Een vastgesteld beleid t.a.v. de dienstverlening voor publieke zaken.
- Het ontwikkelen van beleid ter bevordering van de deugdelijkheid van openbaar bestuur en de beheersstructuur van het openbare bestuur .
- Het opstarten van een zelfstandig functionerende samengevoegde CPB en CBS die in 2016 voltooid is. Een vastgestelde Businesscase , een LBHAM en vervolgens een LV inzake zelfstandig CPB en CBS.Q rapportage over de Basisregistratie. Het basisregistratiesysteem is volledig geïmplementeerd en alle databestanden zijn aan dit systeem gekoppeld. Een vastgesteld ontwikkelplan.

2. Zorg voor ICT- en informatiemanagementbeleid

- Het verbeteren en actualiseren van informatiebeleid en informatiebeheer door onder andere het verbeteren van de dienstverlening Informatie Technologie (IT) helpdesk.
- Het vergroten van toegankelijkheid en benutting van *online* overheidsinformatie en diensten.
- Het ontwikkelen van informatiemanagementbeleid en -strategie voor de samenleving en het bestuurlijke en ambtelijke apparaat van het Land Curacao en zorg dragen dat deze wordt ingevoerd.

3. Zorg voor het personeelsbeleid

- Het verder ontwikkelen en vaststellen van een Human Resource Organisatie (HRO) Menukaart met daarin een diensten- en productenmatrix. Deze Menukaart geeft duidelijk aan voor welke zaken de ministeries een beroep op HRO kunnen doen.
- Het vaststellen van de gewenste formatie versus huidige formatie, het berekenen en vaststellen van de minimale bezetting per ministerie en dienstonderdeel, opdat zij effectief kunnen blijven functioneren.
- Het verzorgen van noodzakelijke (verplichte) opleidingstrajecten aan de hand van goed onderbouwde opleidingsverzoeken van de leidinggevenden.
- Het opstarten van een intensief traject met de Managementteamleden (MT-leden) om hen beter te equiperen, zodat zij het personeel kunnen motiveren en als voorbeeld voor hen kunnen dienen.
- Het opstellen en vaststellen van een profiel voor functionarissen van MT leden.
- Het afronden van alle plaatsingsverzoeken.
- Het afronden van de harmonisatie van oude regelingen van het voormalige Land NA en het voormalige eilandgebied Curacao.
- Het oplossen van de niet-actieve en onjuist geplaatste ambtenaren. Het volledig terugdringen van onjuist geplaatste, weigerachtige of alle overige categorie ambtenaren die niet actief, niet op de aangewezen werkplek of volgens de toegewezen functie functioneert.
- Het ontwikkelen van het personeel en zorgen voor een betere dienstverlening en service door het introduceren van prestatiemeting door o.a. het invoeren van taakstellende overeenkomsten, functionering- en beoordelingsgesprekken en het begeleiden van dit traject.
- Het opzetten van overheidsbreed Management Development programma, het ontwikkelen van personeelsontwikkelingsplannen voor het management en potentiële kandidaten voor managementfuncties.
- Het zorgen voor een optimale personeelsbezetting en zorgen dat alle onderdelen van de organisatie voldoende bezet 80%) zijn om hun minimale taken effectief te kunnen uitvoeren en om burn-out onder het huidige personeelsbestand te voorkomen.
- Het verder implementeren van het integriteitbeleid en zorgdragen voor het implementatierapport en kwartaalvoortgangsrapportage hierover.

- Het ontwikkelen van veranderingsmanagement en het bieden van ondersteuning aan veranderingstrajecten en begeleiden van veranderingstrajecten.
- Het ontwikkelen en implementeren van een Compliance Systeem en zorgen voor een goed functionerende Compliance Systeem.
- Het ontwikkelen van management beleid en strategie voor het bestuurlijk - en ambtelijke apparaat.
- Het uitvoeren van de functionering en beoordelingscyclus, waardoor het personeel aansprakelijk wordt gesteld door het vastleggen van gemaakte afspraken in een taakstellende overeenkomst.
- Het opzetten van een bestuursdienst, dat zorgdraagt voor betere arbeidsmobiliteit, die aansluit aan de behoefte van de werkgever en met kostenreductie als gevolg.
- Het opstellen en vaststellen van een profiel voor functionarissen van MT leden.

4. Zorg voor publieke zaken

- Het zorgdragen voor een effectieve dienstverlening naar de samenleving toe, door tijdig en helder te communiceren en de taken te centraliseren.
- Het opstellen en vaststellen van beleid t.a.v. de dienstverlening voor publieke zaken en beleid t.a.v. het niveau van klachtenregistratie en –afhandeling voor publieke zaken

5. Zorg voor vergunningen

- Op een procesmatige en klantgerichte wijze in ontvangst nemen, administratief verwerken en doen afwikkelen van vergunningaanvragen. Dit zal binnen vastgestelde normen plaatsvinden conform de behoefte van afnemers van de publieke diensten.
- Een nauwe samenwerking realiseren tussen de betrokken *stakeholders* bestaande uit, enerzijds het Vergunningenloket (front office) en anderzijds de vakministeries, die verantwoordelijk zijn voor de behandeling en verwerking van vergunningen (back office).
- Het vergunningenloket wordt verder uigebouwd en is in 2015 volledig uitgebreid.

6. Zorg voor de nationale archieven

- Het realiseren van een infrastructuur voor het archiefwezen. De wetgeving, die vanaf 2008 is vastgesteld houdt in dat iedere overheidsdienst verplicht is gesteld de onder haar berustende archieven van 20 jaar en ouder geselecteerd over te dragen naar het Nationaal Archief volgens de regels en normering beschreven in het Archiefbesluit. Hiermee wordt deze overheidsinformatie openbaar.

7. Shared Services Organisatie

- Het inrichten en effectief laten functioneren van de *Shared Services* Organisatie als een centraal punt voor het verlenen van administratieve en facilitaire/logistieke ondersteuning aan de ambtelijke organisatie in fases.
- Het volledig verzorgen van web-based ondersteuning aan het bestuurlijke en ambtelijke apparaat. Het afronden van de inrichting van de IT om een optimale dienstverlening op het gebied van IT aan de organisatie te kunnen garanderen.
- Het Contract Managementsysteem dat in 2013 wordt opgezet is operationeel en functioneert goed ten behoeve van een effectief contractenbeheer en is in staat om reguliere rapporten te genereren.
- De afdeling Centrale Inkoop en de centrale Service Desk worden ingevoerd en functioneren volgens de in het ontwikkelingsrapport vermelde normen.
- Er wordt een kwaliteitshandboek voor de afdeling Financiële Administratie ontwikkeld, en ingevoerd dat zorgt voor een effectieve en efficiënte afhandeling van ingediende stukken.
- De personeelsinformatie en managementsysteem wordt gekoppeld aan het salarissysteem en kan snel betrouwbare reguliere (standaard) rapporten produceren. Het salarisadministratiesysteem pay-time is gesynchroniseerd en draagt zorg voor reguliere (standaard) rapporten snel produceren. Het systeem is aan elkaar gekoppeld.
- Er wordt een quickscan gemaakt van het functioneren van het SSO en resultaten hiervan worden conform een plan van aanpak doorgevoerd.
- Er wordt een rapport opgesteld met het overzicht van het aantal gehuurde gebouwen waarin wordt aangegeven hoe de huurbedragen in de toekomst gereduceerd wordt. Het huren, kopen verkopen van (kantoor)gebouwen voor alle ministeries gaat via een centraal orgaan.

Functie 05 Wachtgelden en Pensioenen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	2.780.900	2.800.400	2.868.700	2.868.700
Programmakosten	122.913.700	124.413.700	125.913.700	127.913.700
Totaal	**125.694.600**	**127.214.100**	**128.782.400**	**130.282.400**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Duurtetoeslag verantwoorden	• Zorg voor pensioenen	**Apparaatkosten:** ANG. 2.780.860 **Programmakosten:** ANG. 123.183.692

Onder deze zorg wordt de duurtetoeslag verantwoord. De duurtetoeslag dient ter dekking van:

- Het pensioenaandeel, dat voortvloeit uit dat gedeelte van de indexering van het ambtenareninkomen, dat tot 1994 niet in het salaris werd geïntegreerd, doch in de vorm van een duurtetoeslag werd uitgekeerd en waarover derhalve geen pensioenpremie is betaald.
- De indexering van de pensioenuitkering gelijk aan de indexering van de ambtenarensalarissen.
- Het differentiaal in de opgebouwde pensioenrechten. De opbouw van pensioen was vroeger als volgt. Over de eerste 20 jaar werd jaarlijks 2,5% van het inkomen aan pensioen opgebouwd en over de laatste tien jaar 1 2/3%. Dit komt uit op een totaal pensioeninkomen van 66 2/3 %. Daar 70% wordt uitgekeerd vindt de aanvulling plaats in de vorm van een duurtetoeslag.

Daarnaast worden de pensioenuitkeringen, inclusief uitkering in verband met de vervroegde uittreding uit dienst, hieronder verantwoord.

Functie 06 Statistiek

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	3.824.000	3.824.000	3.824.000	3.852.100
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**3.824.000**	**3.824.000**	**3.824.000**	**3.852.100**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	510.000	510.000	510.000	510.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**510.000**	**510.000**	**510.000**	**510.000**

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Overheidsinformatie dat betrouwbaar, vindbaar, toegankelijk, authentiek en volledig is	• Zorg voor statistieken	**Apparaatkosten:** ANG. 4.469.845 **Programmakosten:**

De realisering van het *Masterplan* voor het ministerie BPD en de implementatie hiervan vereist, zoals reeds is aangegeven, dat dit plan gestoeld is op objectieve, wetenschappelijk doorberekende data en scenario's.

Het ministerie denkt voorts vorm te geven aan informatievoorziening gebaseerd op moderne standaarden en zorgt ervoor dat overheidsinformatie betrouwbaar, vindbaar, toegankelijk, authentiek en volledig is. Het ministerie denkt dit te versterken door te waarborgen dat Curaçao te allen tijde ten behoeve van de gemeenschap onder andere toegankelijke, statistische informatie produceert, die voldoet aan internationale standaarden.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek streeft tussen 2012 en 2015 de volgende doelen na, teneinde haar visie te bewerkstelligen:

- Het informeren van de gemeenschap over haar demografische en sociaal-economische situatie en het milieu middels statistische informatie. Aanschaffen van programma's en invoeren hiervan om te voldoen aan het gestelde in PB 2003, No. 22 en de uitgangspunten van de regering, inzake het gebruik maken van de laatste technologische en methodologische verwerkingstechnieken en om de aansluiting te behouden met de partners in het onderzoek en het statistische krachtenveld. Door middel van interne herstructurering en het opzetten van adequate deskundigheidsbevorderende activiteiten uitvoering geven aan de wettelijke taken.
- De directeur van het Centraal Bureau Statistiek (CBS) is tevens trekker (projectleider) van het projectstelsel van basisregistratie. Het stelsel van basisregistratie is een apart project, dat niet onder het CBS resulteert. Het zorgdragen voor het ontwikkelen en implementeren van de basisregistratie.
- Voorstellen doen inzake een noodzakelijk in te richten onafhankelijke commissie voor de statistiek dat het jaarprogramma van het Centraal Bureau voor de Statistiek toetst en evalueert.
- De inrichting van statistieken voor de deelgebieden huishoudens en huisvesting, energie en milieu, gezondheidsrekeningen en sociale rekeningen.
- Het trainen middels *'refreshment courses'* van het wetenschappelijke personeel in methodologie en techniek van de statistiek en andere middelen die benodigd zijn voor het ontwikkelen van statistiek.
- Onderzoek en eventueel outplacement van personeel dat niet bereid is om *mee* te veranderen.
- Het realiseren van integrale datasystemen binnen het CBS, aangevuld met statistische informatie uit externe bronnen (bronhouders binnen en buiten het ministerie). Dit ter bevordering van de verschillende statistische rekeningen (onder andere sociale rekeningen en gezondheidrekeningen.
- Het inrichten en/of realiseren van nieuwe systemen ter bevordering van onder andere de Nationale Rekeningen, prijsindexcijfers en handelsstatistieken.
- Het realiseren van een *Information Communication Technology* (ICT)- beleid voor het CBS (beveiliging van data, data uitwisseling systeem en webportaal).

- Het opnemen van een systeem van kwaliteitscontrole binnen alle werkprocessen, met als uitgangspunt het *"National Quality Assurance Framework"*, dat door de Verenigde Naties is aanbevolen. De producten en diensten zoveel mogelijk te laten voldoen aan de eisen, die door de zogenaamde *"Fundamental Principles* of Official *Statistics"* worden gesteld, namelijk onpartijdigheid, toegankelijkheid, wetenschappelijkheid, professionalisme, betrouwbaarheid, geheimhouding, consistentie en met een adequate wettelijk kader.
- Opzet en implementatie van een publiciteitscampagne ter promotie van producten en diensten van het CBS. Hiermee denkt het CBS de gemeenschap te stimuleren om meer gebruik te maken van objectieve statistieken.
- Opzet, uitvoer en analyse van de verschillende onderzoekonderwerpen, welke jaarlijks worden voorgesteld binnen het reguliere werkprogramma van het CBS (zie tabel).
- Het uitbreiden van advies en ondersteuning aan de verschillende overheidinstanties, de wetenschap en particulieren, voor zover het jaarlijkse werkprogramma en/of de interne capaciteit het toe laat.
- Participatie aan internationale conferenties en workshops en het realiseren van internationale wetenschappelijke bijdragen (papers/rapporten) ter bevordering van de positionering Curaçao op het internationale forum.
- Het aanscherpen van samenwerkingsverbanden met statistiek bureaus van de naburige eilanden en internationale organisaties.
- Het ontwikkelen van statistisch en algemeen onderzoeksbeleid en de minister hierover adviseren.

Functie 08 Overige Bestuur, Planning en Dienstverlening

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	2.444.900	2.444.900	2.444.900	2.468.600
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**2.444.900**	**2.444.900**	**2.444.900**	**2.468.600**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Onder deze zorg wordt de salariskosten van de erediensten verantwoordt.

Ministerie van Justitie

Missie

Het ministerie van Justitie draagt zorg voor de rechtsorde, rechtshandhaving, veiligheid en openbare orde op Curaçao.

Het ministerie van Justitie richt zich primair op:

- ontwikkelen van interactief justitieel beleid;
- concipiëren van justitiële wetgeving;
- leveren van een bijdrage aan de kwaliteit van het functioneren van de ketenpartners in de veiligheidszorg;
- zorgen voor de veiligheid, orde en rust van de Curaçaose samenleving en de veiligheid van de burgers en iedereen die tijdelijk op Curaçao verblijft in het bijzonder.

13 Ministerie van Justitie

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
01 Bestuursorgaan	• 00 Minister	
10 Algemeen beheer Openbare Orde en Veiligheid	• 00 Kabinet Minister • 01 Secretaris Generaal • 02 Ministeriële Staf • 04 Beleidsorganisatie	• De ontwikkeling, codificatie en wijziging van het burgerlijk recht, strafrecht, bestuursrecht en handelsrecht • De zorg voor het beleid inzake de criminaliteitsbestrijding en de burgerlijke veiligheidszorg
11 Rechtswezen	• 00 Openbaar Ministerie	• De zorg voor voldoende en goede kwaliteit rechtsbijstand
12 Politie	• 00 Landsrecherche	• Handhaving van de Rechtsorde, Openbare Orde en Veiligheid
	• 01 Opleidingsinstituut Rechtshandhaving & Veiligheidszorg	• Bevorderen van de Kwaliteit van het functioneren van overheidsinstellingen en organisaties in de particuliere

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		sector die (deels) belast zijn met rechtshandhaving, openbare orde en veiligheidszorg
	• 02 UO Toelatingsorganisatie	• Bevorderen van de core business van de toelatingsorganisatie
	• 03 UO Politie en Immigratie Curaçao	• Handhaving van de Rechtsorde, Openbare Orde en Veiligheid
13 Brandweer en Rampenbestrijding	• 00 UO Brandweer	• De zorg voor een goede en adequate brandweerzorg en rampenbestrijding
14 Defensie	• 00 Kustwacht	• De zorg voor toezicht en bestrijding van illegaliteit in de vaarwateren rond Curaçao
15 Overige Beschermende Maatregelen	• 00 UO Controle en Bewaking	• Het uitvoeren van beleid ter bevordering van de openbare orde en veiligheid, veilig verkeer en handhaving verkeersinspectie • Het handhaven van de openbare orde en bescherming van personen in openbaar vervoer • Het uitvoeren van bewaking en beveiligingstaken
16 Gevangeniswezen	• 00 UO Gevangeniswezen Huis van Bewaring	• De zorg voor het toezicht inzake de detentiezorg, het gevangeniswezen, de vrijheidsbeneming en invrijheidstelling, waaronder gratie en generaal pardon
17 Opvoedingswezen	• 00 UO Justitiële Jeugdopvang	• De zorg voor de justitiële en civiele jeugdopvang

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
	• 01 UO Reclassering	• De zorg voor het begeleiden van volwassenen die met het strafrecht in aanraking zijn gekomen ter voorkoming van recidive en terugdringen van de criminaliteit
	• 02 UO Voogdijraad	• de zorg voor jeugdbescherming ter voorkoming van misbruik van kinderen • de zorg voor resocialisatie van minderjarigen
	• 03 Gezinsvoogdij Instellingen	• de zorg voor de begeleiding van minderjarigen die onder toezicht zijn geplaatst en hun gezinnen
18 Overige ministerie van Justitie	• 02 Criminaliteits-bestrijdingsfonds • 03 Overige Justitiële aangelegenheden (Stichting Slachtofferhulp)	• Bijdrage aan projecten met betrekking tot criminaliteitbestrijding • De zorg gericht op het bevorderen en verbeteren van hulpverlening aan slachtoffers

Hiervoor zijn de volgende middelen per functie gereserveerd:

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
01 Bestuursorganen	381.600	381.600	381.600	381.600
10 Algemeen Beheer Openbare Orde en Veiligheid	9.216.400	9.216.400	9.216.400	9.216.400
11 Rechtswezen	10.861.500	10.861.500	10.861.500	10.861.500
12 Politie	108.172.450	108.172.450	108.172.450	108.172.450
13 Brandweer en Rampenbestrijding	12.995.300	12.995.300	12.995.300	12.995.300
14 Defensie	16.103.400	16.103.400	16.103.400	16.103.400
15 Overige Beschermende Maatregelen	10.769.600	10.769.600	10.769.600	10.769.600
16 Gevangeniswezen	46.359.500	46.359.500	46.359.500	46.359.500
17 Opvoedingswezen	14.388.850	14.388.850	14.388.850	14.388.850
18 Overige ministerie van Justitie	2.651.700	2.651.700	2.651.700	2.651.700
Totaal	**231.900.300**	**231.900.300**	**231.900.300**	**231.900.300**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
10 Algemeen Beheer Openbare Orde en Veiligheid	110.000	110.000	110.000	110.000
11 Rechtswezen	-	-	-	-
12 Politie	5.677.800	3.277.800	3.277.800	3.277.800
13 Brandweer en Rampenbestrijding	2.510.000	2.510.000	2.510.000	2.510.000
14 Defensie	-	-	-	-
15 Overige Beschermende Maatregelen	85.000	85.000	85.000	85.000
16 Gevangeniswezen	1.890.000	1.890.000	1.890.000	1.890.000
17 Opvoedingswezen	634.500	634.500	634.500	634.500
18 Overig ministerie van Justitie	-	-	-	-
Totaal	**10.907.300**	**8.507.300**	**8.507.300**	**8.507.300**

Functie 01 Bestuursorganen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	381.600	381.600	381.600	381.600
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**381.600**	**381.600**	**381.600**	**381.600**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de minister.

Functie 10 Algemeen Beheer Openbare Orde en Veiligheid

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	8.890.400	8.890.400	8.890.400	8.890.400
Programmakosten	326.000	326.000	326.000	326.000
Totaal	**9.216.400**	**9.216.400**	**9.216.400**	**9.216.400**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	110.000	110.000	110.000	110.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**110.000**	**110.000**	**110.000**	**110.000**

Onder deze functie vallen de volgende zorggebieden:

- Ontwikkeling, codificatie en wijziging van het burgerlijk recht, strafrecht, bestuursrecht en handelsrecht.
- Zorg voor het beleid betreffende de criminaliteitsbestrijding en de burgerlijke veiligheidszorg.

Het is van belang dat er inzicht is in de effectiviteit van het bestaande beleid en zicht op de terreinen binnen het beleidsdomein, waarvoor nieuw beleid moet worden ontwikkeld. De onderliggende inventarisatie is gebaseerd op de input van het ondersteuningsteam en uit een analyse van de beschikbare documentatie. Er is een onderscheid gemaakt tussen extern en intern gerichte beleidsuitdagingen. De externe beleidsuitdagingen hebben betrekking op te realiseren resultaat/effecten in de

omgeving. De interne beleidsuitdagingen zijn van organisatorische aard en gericht op het intern functioneren.

Beleidsuitdagingen extern gericht

- Bijdrage leveren aan een algemeen gevoel van veiligheid bij de burgers door onder andere:
  - Implementatie van het masterplan Justitiële jeugdinrichting Curaçao, waaronder operationaliseren van een jeugdreclassering;
  - Verder opzetten van het calamiteit- en rampenplan;
  - Implementatie van het nieuwe justitieel plan ten aanzien van de Kustwacht en Militaire Zaken;
  - Integrale planning gericht op aanpak criminaliteit geijkt op de resultaten van een criminaliteitsbeeld analyse.

Beleidsuitdagingen intern gericht

- Verbeteren van de administratieve dienstverlening naar burgers/klanten.
- Verbetering van de registratie en verwerking van gegevens, monitoren en verstrekken van informatie (via ICT) naar interne en externe klanten.
- Versterken justitiële organisaties binnen de (meerjaren) financiële kaders onder andere:
  - Korps Politie Curaçao;
  - UO Brandweer;
  - UO Controle en Bewaking;
  - Gevangeniswezen;
  - Toelatingsorganisatie;
  - Justitiële Jeugd Inrichting Curaçao;
  - Voogdijraad.
- Het investeren in de kwaliteit- en competentieontwikkeling van justitiemedewerkers onder andere door Human Resourrce Management (HRM), talentontwikkeling en management development.

Beleidslijnen

- Voorzien in actuele wet- en regelgeving;
- Informatie en voorlichting;
- Opstellen en hanteren van AO/IC (processen en procedures);
- Hanteren van een kwaliteitssysteem, waaronder waarderingsonderzoek;
- IT-masterplanning;
- Meerjaren financiële planning;
- Ontwikkelen informatiebeleid;
- Ontwikkelen beleid op gebied van privacy bescherming en privacy wetgeving;
- Ontwikkelen van (financiële) beleidskaders;
- Implementeren van planning en verantwoording cyclus;
- Programmasturing;
- Beleidsprogramma voor onderwijs en onderwijsontwikkeling binnen het justitiële keten en extern.

Functie 11 Rechtswezen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	9.037.500	9.037.500	9.037.500	9.037.500
Programmakosten	1.824.000	1.824.000	1.824.000	1.824.000
Totaal	**10.861.500**	**10.861.500**	**10.861.500**	**10.861.500**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Beleidsartikelnummer: 01

Strafrechterlijke handhaving van rechtsorde

Algemene doelstelling	Operationele doelstellingen	Wat gaat dat kosten?
• Strafrechtelijke handhaving van rechtsorde	• Het zorgdragen voor de handhaving van wettelijke regelingen • Het vervolgen van strafbare feiten, waaronder de bestrijding van mensensmokkel, mensenhandel en illegale immigratie • Het doen uitvoeren van vonnissen en beschikkingen in strafzaken • Het houden van toezicht op de naleving van rechterlijke beslissingen in strafzaken en tuchtzaken	

Onder Functie 11 valt het Openbaar Ministerie.

Het beheer van het Openbaar Ministerie is in handen van de Procureur-generaal (PG) (artikel 28 Consensus Rijkswet OM). De PG is daarbij ondergeschikt aan de drie ministers van Justitie van de landen Curaçao, Sint Maarten en Nederland voor wat betreft Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Dat blijkt onder andere uit het feit dat de PG het jaarplan en de (meerjaren)begroting ontwerpt, die dienen te worden vastgesteld door de onderscheiden ministers (zie artikel 29 met betrekking tot het parket van de Procureur-generaal en artikel 30 met betrekking tot het parket in eerste aanleg). De Procureur-generaal legt verantwoording af aan elk van de ministers via een jaarverslag (artikel 31 Consensus Rijkswet OM). De Procureur-generaal is bevoegd zelfstandig privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten, die voortvloeien uit het beheer van de begroting van drie parketten; daarvoor is die niet afhankelijk van een minister.

Operationele doelstellingen:

1. Het zorgdragen voor de handhaving van wettelijke regelingen;
2. Het vervolgen van strafbare feiten, waaronder de bestrijding van mensensmokkel, mensenhandel en illegale immigratie;
3. Het doen uitvoeren van vonnissen en beschikkingen in strafzaken;

4. Het houden van toezicht op de naleving van rechterlijke beslissingen in strafzaken en tuchtzaken.

Indicatoren Openbaar Ministerie

1. Instroom processen-verbaal politie/kustwacht/SKS
    - Misdrijven (aantal parketnummers op jaarbasis): 1.700
    - Overtredingen (aantal parketnummers op jaarbasis): 15.000
2. Aantal ontnemingszaken (ter zitting aangebracht): 6 (waarvan 2 schikkingen)
3. Maximaal percentage sepots
    - Technische sepots : 10 %
    - Kale beleidssepots : 3 %

Wat het aantal zittingsdagen betreft beschikt het parket in eerste aanleg Curaçao per jaar over:

- 2 zittingsdagen per week voor commune strafzaken (88 zittingen/jaar)
- 2 zittingsdagen per maand voor verkeerszaken/vrije voeters (22 zittingen/jaar)
- 2 zittingsdagen per maand voor Hato-zittingen (22 zittingen/jaar)
- 1 zittingsdag per week voor Raadkamer gevangenhouding (44 zittingen/jaar)
- Ca. 30 HuRa (hustisia rapido)zittingen
- Ca. 10 Krankzinningenverordening zittingen

Daarnaast kan het parket in nauw overleg met het gerecht beschikken over vrije voeter zittingsruimte.

Het Parket AG (appèlzaken) rapporteerde in het Jaarverslag 2012 van het parket Procureur-generaal dat het 63 zittingsdagen nodig had voor alle te behandelen zaken, waarvan 34 dagen voor regulier hoger beroep. Dit aantal is inclusief appelzaken ten behoeve van Caribisch Nederland en voor een deel van 2012 ook ten behoeve van Sint Maarten.

Functie 12 Politie

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	106.335.250	106.335.250	106.335.250	106.335.250
Programmakosten	1.837.200	1.837.200	1.837.200	1.837.200
Totaal	**108.172.450**	**108.172.450**	**108.172.450**	**108.172.450**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	5.677.800	3.277.800	3.277.800	3.277.800
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**5.677.800**	**3.277.800**	**3.277.800**	**3.277.800**

Beleidsartikelnummer: 02

Handhaven van de rechtsorde en verlenen van hulp aan hen die deze behoeven

Algemene doelstelling	Operationele doelstellingen	Wat gaat dat kosten?
• Handhaven van de rechtsorde en verlenen van hulp aan hen die deze behoeven	• Handhaven van openbare orde • Strafrechtelijk handhaven van de rechtsorde • Voorkoming, opsporing en nasporing van strafbare feiten • Toezicht en controle door onder andere garanderen van verkeersveiligheid, beveiligen van personen, gebouwen en locatie • Stimuleren van meer samenwerking tussen politie en wijkbewoners	

Landsrecherche

De missie van de Landsrecherche kan worden samengevat als het bijdragen aan de verwezenlijking van een duurzaam gevoel van een behoorlijk rechts- en bestuurlijke handhaving.

In 2014 hervat de Landsrecherche het traject van reorganisatie zoals uitgestippeld in het door de minister van Justitie dit jaar geaccordeerde Inrichtings- en Formatieplan Landsrecherche Curaçao. Hierbij wordt met de uitbouw van de functies en de uitbreiding van formaties in het bijzonder de professionalisering van de huidige afdelingen beoogd.

Indicatoren Landsrecherche

In 2012 werden 16 onderzoeken verricht waarvan 7 afgerond werden met een gemiddelde doorlooptijd van 109 dagen per onderzoek. De Landsrecherche verwacht in 2014 door middel van investeringen de doorlooptijden van onderzoeken zodanig te kunnen verlagen (10% verlaging) en de kwaliteit zodanig te verhogen dat zij effectief aan haar missie tegemoet kan komen en de daaruit voortvloeiende ambities in de praktijk daadwerkelijk zal kunnen invullen.

In 2012 werd nog niet begonnen met de informatiegestuurde opsporing. Verwacht wordt dat in 2014 minimaal 2 onderzoeken op basis hiervan zullen worden opgestart.

UO Opleidingsinstituut Rechtshandhaving en Veiligheidszorg

Het doel van het Opleidingsinstituut voor Rechtshandhaving en Veiligheidszorg (ORV) is het duurzaam versterken van de competenties van medewerkers werkzaam in de justitiële keten. Het ORV:

- Is belast met het verzorgen, door of onder auspiciën van het instituut, van beroeps-onderwijs (initieel en postinitieel onderwijs, vak specialistische trainingen, verplichte terugkerende certificeringtrainingen en cursussen en daarnaast maatwerk cursussen) ten behoeve van overheidsdiensten, semi- overheidsdiensten en organisaties en de particuliere sector die (deels) belast zijn met rechtshandhaving, openbare orde en veiligheidszorg.

- Biedt opleidingen conform de eisen die hiertoe zijn vastgelegd in wet- en regelgeving.
- Draagt zorg voor de vorming van aspiranten en onderhoudt hiertoe een internaatsfunctie.
- Heeft een kenniscentrum waar kennis, onderzoek, analyses en documentatie beschikbaar zijn en gedeeld worden;
- Mede ontwikkelt het opleidingsbeleid voor de keten van rechtshandhaving en veiligheidszorg in samenwerking met de Beleidsorganisatie van het ministerie van Justitie en zo nodig na overleg met haar klanten;

x

Enkele opleidingen 2014	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Hulpofficier van Justitie	x	x					
Integrale Beroepsvaardigheden (IBT)	x	x	x		x		
Train the trainers Integriteit	x	x					x
Workshop Integriteit	x	x	x	x	x		x
workshop mensenhandel en smokkel	x	x	x		x		x
arrestanten bewakers	x						
grensbewaking	x						
recherche assistant	x						
Buitengewoon agent van Politie							x

1= UO Korps Politie en Immigratie
2= UO Landsrecherche
3= UO Controle en Bewaking
4= UO Brandweer
5= UO Gevangenis
6= UO Toelatingsorganisatie
7= UO Voogdijraad

UO Politie en Immigratie Curaçao

Bij de opstelling van de begroting van het Korps Politie Curaçao (KPC) voor het dienstjaar 2014 is rekening gehouden met verschillende activiteiten binnen het korps welke nog onder de twee gedefinieerde trajecten ondergebracht zijn, namelijk het traject om te geraken tot de nieuwe inrichting van de politieorganisatie en het traject om de reguliere/dagelijkse producten te waarborgen.

Belangrijk is hierbij te vermelden dat het korps reeds een instroomplanning ter akkordering bij de minister van Justitie heeft ingediend. Het betreft hier personeel om

het intakeproces, grensbewakingproces, arrestantenbewakingsproces en het recherche- assistentenproces binnen de nieuwe organisatie op een effectievere en efficiëntere wijze te kunnen waarborgen.

Terwijl gewerkt wordt aan de nieuwe organisatie, dient niet te worden vergeten dat de veiligheid, orde en rust van en onder de bevolking tevens dient te worden gewaarborgd.

De begroting van het korps over het jaar 2014 geeft een weergave van de prioriteiten, welke door het bevoegd gezag zijn gesteld. Het gaat hier om de waarborging van de veiligheid tijdens enkele grootscheepse (culturele/politieke) activiteiten en de bestrijding van roofovervallen, vuurwapencriminaliteit, woninginbraken, autodiefstallen en drugscriminaliteit. De grensoverschrijdende criminaliteit en mensensmokkel/-handel zullen in het begrotingsjaar 2014 wederom de nodige aandacht krijgen.

Beleidsartikelnummer: 03

Een adequaat vreemdelingenbeleid betreffende toegang, toelating en verblijf

Algemene doelstelling	Operationele doelstellingen	Wat gaat dat kosten?
• Een adequaat vreemdelingenbeleid betreffende toegang, toelating en verblijf	• Het voorkomen van illegale invoer van goederen en of personen • Het handhaven van het vreemdelingenbeleid door het verlenen van verblijfsvergunningen • Het opsporen, uitwijzen en uitzetten van ongewenste vreemdelingen	

Uit het hoofdstuk "Ministerie van Justitie" van de Algemene Beschouwingen kan de Raad van Advies bijvoorbeeld niet afleiden wat de gemeenschap uitgedrukt in cijfers aan criminaliteit ondervindt, wat het beleid van de regering specifiek zal zijn om die situatie te veranderen, wat de regering precies wil veranderen (bijvoorbeeld criminaliteitscijfer moet van x naar ij), hoe (met welke middelen) en per wanneer de regering de situatie wil veranderen (streefdatum) en wat dat zal kosten (doelstelling gerelateerd aan de begrote bedragen). Het op deze wijze projecteren van voornemens zonder dat er duidelijke en specifieke doelstellingen en acties worden aangegeven en de economische en financiële gevolgen daarvan worden gekwantificeerd, draagt naar het oordeel van de Raad niet bij aan de sturings- en beleidsfunctie die de begroting aan het parlement dient te bieden. Immers het parlement moet in staat worden gesteld om voornoemd beleid bij de uitvoering ervan te kunnen evalueren.

De Raad van advies concludeert dat de toelichting op de ontwerpbegroting 2014 grote verbeteringen vertoont in vergelijking met voorgaande jaren. Gezien het voorgaande is er echter nog ruimte voor verdere verbetering. De Raad adviseert de regering de memorie van toelichting met inachtneming van het bovenstaande aan te passen.

De Regering geeft onderstaand een aantal kerncijfers betreffende criminaliteit op Curaçao:

Het aantal roofovervallen voor 2012 is ten opzichte van 2011 met 2.2% gestegen. In 2012 waren er 403 roofovervallen geregistreerd. Hiervan zijn er reeds 195 personen aangehouden. Bij deze roofovervallen werden in 210 gevallen een vuurwapen gebruikt.

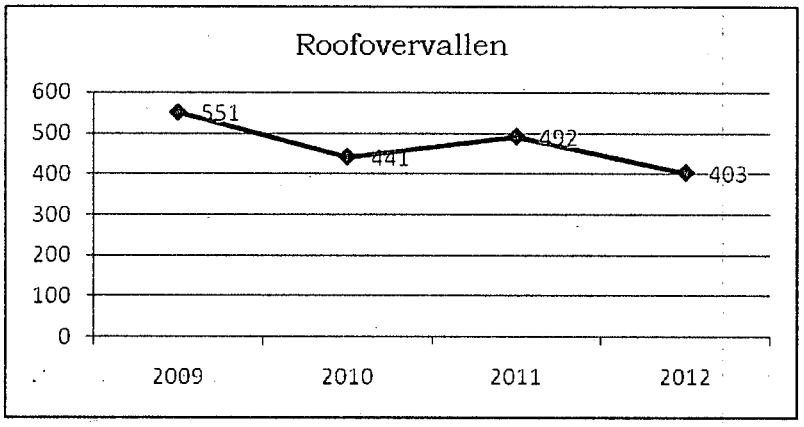

In 2012 werden er negenentwintig (29) gevallen van moord/doodslag geregistreerd, tweeëntwintig (22) mannen en zeven (7) vrouwen. Van dit totaal zijn tweeëntwintig (22) personen overleden vanwege schotwonden. De politie heeft in verband met deze moorden reeds achttien (18) personen aangehouden, veertien (14) mannen, vier (4) vrouwen en twee (2) jongeren van het mannelijk geslacht.

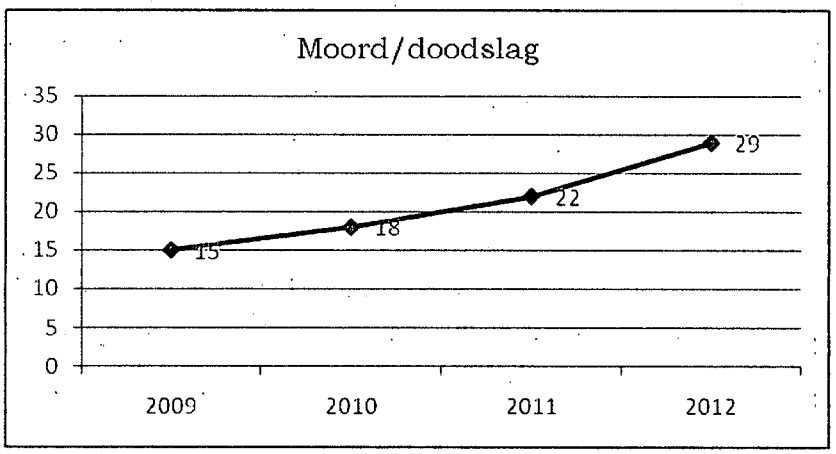

In 2012 waren er driehonderdachtendertig (338) gevallen van diefstal van voertuigen geregistreerd. Per maart 2013 zijn er 229 van deze voertuigen teruggevonden. Achtenvijftig personen zijn in verband hiermee aangehouden.

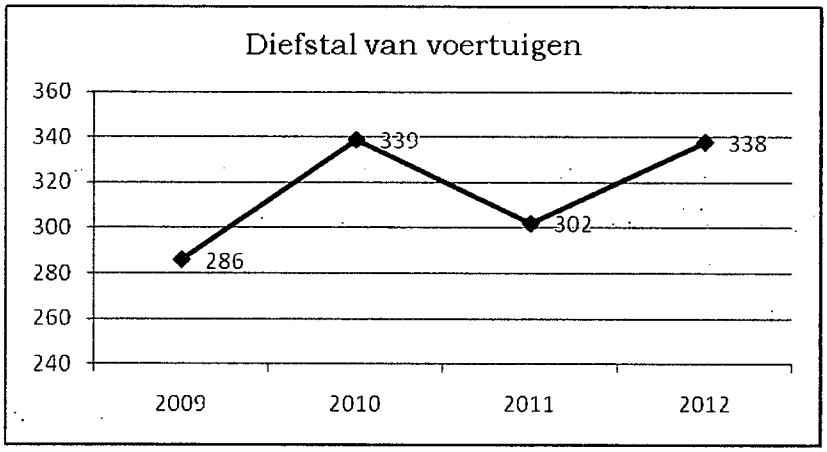

In 2014 is het accent van het beleid van Justitie voor wat betreft KPC gericht op het verhogen van de oplossingspercentage met betrekking tot de diverse misdrijven. Om dit te bereiken zal meer aandacht besteedt worden aan de volgende onderdelen van het KPC:

- Voortzetten plan van aanpak KPC
- Investeren in materieel. In 2013 is gestart met de aankoop van kogelvrije vesten en wapens.
- Intensieve inzet van KPC
- Inzetten team in toeristische gebieden
- Optimalisering management team KPC
- Integriteitcursussen voor het personeel
- Waarborgen veiligheid tijdens culturele en politieke activiteiten
- Aanpak roofovervallen, vuurwapencriminaliteit, woninginbraken, autodiefstal en drugscriminaliteit
- Goede samenwerking tussen KPC en wijkbewoners stimuleren

Justitie is op het momenteel bezig met een criminaliteitsbeeld analyse. Na deze analyse zal samen met de andere ministeries een integrale plan van aanpak worden opgezet om de criminaliteit te bestrijden. Het voornemen is om dit plan uit eind 2013 in 2014 te implementeren. Met de preventieve aanpak wordt bijvoorbeeld ernaar gestreefd dat jongeren beter worden begeleid waardoor zij niet in de criminaliteit zullen afglijden.

UO Toelatingsorganisatie

De zorg van vreemdelingenzaken, conform de Landsverordening Organisatie Landsoverheid (P.B. 2001, no. 75, L.O.L.) behoort tot het taakgebied van het ministerie van Justitie en als zodanig ressorteert deze onder de eindverantwoordelijkheid van de minister van Justitie.

Een grootschalige reorganisatie van de Vreemdelingenketen heeft onder andere geressorteerd in de Toelatingsorganisatie Curaçao waarin (bepaalde) taken van het voormalige Plaatselijke Hoofd van Politie en Vreemdelingendienst zijn ondergebracht.
De Toelatingsorganisatie is per 10 oktober 2010 officieel opgericht en is een uitvoerende organisatie in de Sector Rechtshandhaving Openbare Orde en Veiligheid binnen het ministerie van Justitie.

De regering voert ten aanzien van toelating van vreemdelingen Curaçao een restrictief beleid, dat inhoudt dat de toelating tot Curaçao op limitatieve gronden wordt verleend. Conform het huidige beleid mag een vreemdeling het land binnenkomen voor langer verblijf, alleen als er sprake is van een wezenlijk lokaal belang (waaronder het economische), in verband met verplichtingen die voortvloeien uit verdragen, en in bijzondere gevallen klemmende redenen van humanitaire aard. Naar gelang de verblijfsduur van de vreemdeling toeneemt, wordt zijn verblijf rechterlijke positie ook versterkt.

De Toelatingsorganisatie, zal zich in de komende jaren verder moeten versterken om te voldoen aan de standaarden voor dienstverlenende organisaties met het oog op klantgerichtheid en verkorting van de doorlooptijden van verblijfsvergunning.

Functie 13 Brandweer en Rampenbestrijding

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	12.994.400	12.994.400	12.994.400	12.994.400
Programmakosten	900	900	900	900
Totaal	**12.995.300**	**12.995.300**	**12.995.300**	**12.995.300**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	2.510.000	2.510.000	2.510.000	2.510.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**2.510.000**	**2.510.000**	**2.510.000**	**2.510.000**

Beleidsartikelnummer: 04

Het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en/of ongevallen

Algemene doelstelling	Operationele doelstellingen	Wat gaat dat kosten?
• Het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en/of ongevallen.	• Het toepassen van brandveiligheidsvoorschriften en brandpreventiewetgeving • Het zorgdragen voor een adequate preparatie op brand-, incidenten- en rampenbestrijding • Het zorgdragen voor een adequate brand- en incidentbestrijding • Coördinatie van de voorbereiding op rampenbestrijding	

Het ministerie van Justitie is verantwoordelijk voor de integrale veiligheid en een adequate brandweerzorg. Dit houdt in dat het ministerie zich in de komende periode meer zal toeleggen op de ontwikkeling van maatregelen ter voorkoming, beperking en bestrijding van gevaar voor mensen en dieren bij brand casu quo ongevallen. Tevens zal het ministerie een grotere rol spelen bij de beleidsvoorbereiding, coördinatie en uitvoering daar waar het gaat om voorkomen en beheersen van crises en rampen.

De Brandweer is verantwoordelijk voor de volgende resultaatgebieden: de veiligheid met betrekking tot brand en technische hulpverlening bij ongevallen alsmede de rampenbestrijding. Deze instelling biedt hulp in situaties waarbij een ernstige verstoring in de openbare orde is ontstaan en waarbij het leven, de gezondheid en

welzijn van de burger, dieren en de natuur in gevaar zijn. De Brandweer is tevens belast met de voorbereiding en coördinatie van de rampenbestrijdingsorganisatie.

De komende jaren zal er verder geïnvesteerd moeten worden in het wagenpark om het op een acceptabel niveau te brengen en zo de veiligheid van de samenleving te kunnen garanderen.

Operationele doelstellingen

- Het toepassen van brandveiligheidsvoorschriften en brandpreventiewetgeving.
  - Het behouden en verhogen van de kwaliteit van brandveiligheidinstallaties die voldoen aan de regelgeving/certificeringseisen;
  - Educatie, motivatie en bewustwording gemeenschap met betrekking tot brandveiligheid;
  - Handhaving van de brandveiligheidsvoorschriften ter waarborging van de veiligheid van het publiek.
- Het zorgdragen voor een adequate preparatie op brand-, incidenten- en rampenbestrijding.
  - Verbeterde vaardigheden bij het uitvoeren van brandbestrijding en technische hulpverlening;
  - Upgraden van de brandweer vaktechnische kennis en van het brandweerpersoneel door vorming en opleidingen;
  - Professionalisering van de melding, alarmering en ondersteuning van het repressieve optreden;
  - Verder vernieuwen van het wagenpark en materialen conform vervangingsplan om het wagenpark op een acceptabel en betrouwbaar niveau te brengen;
  - Het verrichten van een inhaalslag op het achterstallige onderhoud van alle bluswatervoorzieningen;
  - Aanschaffen materieel.
- Het zorgdragen voor een adequaat brand- en incidentbestrijding.
  - Deskundigheidsbevordering van de stakeholders rampenbestrijding; Coördinatie van de multidisciplinaire preparatie en planvorming (22 personen hebben een tsunami training gevolgd);

- Het deelnemen aan workshops, seminars en conferenties op het gebied van de rampen- en crisisbeheersing;
- Hurricane Awareness Presentation voor en gedurende het orkaanseizoen;
- Het behouden en verhogen van de vaardigheden van de multidisciplinaire Urban Search And Rescue team van Curaçao;
- Verdere realisatie van "Hazard Maps" voor Curaçao in het kader van het project R3I gefinancierd door United Nations Development Programme(UNDP);
- Uitvoer geven en verder werken aan beleidsvoorbereiding, voorkomen en beheersen van crises en rampen;
- Responstijd blijven evalueren en bijsturen.

• Coördinatie van de voorbereiding op rampenbestrijding

- Deskundigheidsbevordering stakeholders rampenbestrijding;
- Coördinatie van de multidisciplinaire preparatie en planvorming;
- Het deelnemen aan workshops, seminars en conferenties op het gebied van de rampen- en crisisbeheersing;
- Hurricane Awarnesse Presentation voor en gedurende het orkaanseizoen
- Het behouden en verhogen van de vaardigheden van de multidisciplinaire Urban Search And Rescue team van Curaçao;
- Verdere realisatie van "Hazard Maps" voor Curacao in het kader van het project R3I gefinancierd door UNDP;
- Uitvoer geven en verder werken aan beleidsvoorbereiding;
- Voorkomen en beheersen van crises en rampen.

Functie 14 Defensie

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	16.103.400	16.103.400	16.103.400	16.103.400
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**16.103.400**	**16.103.400**	**16.103.400**	**16.103.400**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Beleidsartikelnummer: 03

Een adequaat vreemdelingenbeleid betreffende toegang, toelating en verblijf

Algemene doelstelling	Operationele doelstellingen	Wat gaat dat kosten?
• Een adequaat vreemdelingenbeleid betreffende toegang, toelating en verblijf	• Het voorkomen van illegale invoer van goederen of personen	

De Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch Gebied is een samenwerkingsverband tussen de vier landen van het Koninkrijk der Nederlanden. Het samenwerkingsverband geeft sinds de oprichting in 1996 inhoud aan het gezamenlijke belang van de landen van het Koninkrijk bij het optreden op zee in het kader van de Maritieme Rechtshandhaving en dienstverlenende taken.
De betrokkenheid van het ministerie van Justitie van Curaçao is tweeledig:

1. De ministers van Justitie van de landen stellen gezamenlijk het justitiële beleid ten behoeve van de opsporings- en toezichthoudende taken van de Kustwacht vast.
2. Alle medewerkers van de Kustwacht met als standplaats Curaçao, vallen als ambtenaren onder de minister van Justitie. De minister van Justitie voert dan ook het beheer met betrekking tot (de rechtspositie) deze ambtenaren.

Doelstelling van het bureau is:

- Uitvoering te geven aan het regeringsbeleid inzake Kustwacht en Militaire aangelegenheden;

- Ondersteuning geven aan de minister inzake Kustwacht en Militaire aangelegenheden;
- Het voeren van het secretariaat ten behoeve van de Kustwachtcommissie en het Presidiumlid van Curaçao;
- Zorgdragen voor het beleid betreffende het plaatsen van personeel bij de Kustwacht en defensie en het opstellen van beleidsnota's en concept wetgevingsproducten inzake Kustwacht en Militaire aangelegenheden.

Functie 15 Overige Beschermende maatregelen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	10.738.900	10.738.900	10.738.900	10.738.900
Programmakosten	30.700	30.700	30.700	30.700
Totaal	**10.769.600**	**10.769.600**	**10.769.600**	**10.769.600**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	85.000	85.000	85.000	85.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**85.000**	**85.000**	**85.000**	**85.000**

Beleidsartikelnummer: 02

Handhaven van de openbare orde en veiligheid

Algemene doelstelling	Operationele doelstellingen	Wat gaat dat kosten?
• Handhaven van de openbare orde en veiligheid	• Handhaven van openbare orde • Toezicht en controle door onder andere garanderen van verkeersveiligheid, beveiligen van personen, gebouwen en locatie	

De UO Conrole en Bewaking is belast met de werkzaamheden die onder "Functie 15 Overige Beschermende maatregelen" vallen. Deze uitvoeringsorganisatie krijgt ondersteuning van de:

- Landsrecherche (zie functie 12 voor nadere toelichting);
- UO Opleidingsinstituut Rechtshandhaving en Veiligheidszorg (zie functie 12 voor nadere toelichting);
- UO Politie en Immigratie Curaçao (zie functie 12 voor nadere toelichting).

Operationele doelstellingen

Handhaven van openbare orde alsmede toezicht en controle door onder andere het garanderen van verkeersveiligheid, beveiligen van personen, gebouwen en locatie.

- Intensivering preventief toezicht op de openbare orde en veiligheid/beheersing criminaliteit:
  a. continuering bijdrage aan de projectmatige en multidisciplinaire aanpak van de criminaliteit in samenwerking met partners (KPC, VKC);
  b. handhaving van de orde tijdens gerichte acties DROV, DEZ, Brandweer.
- Intensivering toezicht op naleving van enkele bijzondere wetten:
  a. verscherpte aanpak illegale vuilstort;
  b. continuering aanpak autowrakkenproblematiek;
  c. controle op naleving voorwaarden door onder andere nummerkantoor- en snackhouders;
  d. intensivering toezicht en opsporing in verband met EBOOBG/ Hondenverordening.
- Verdere professionalisering van de organisatie in het bijzonder het interne beheer:
  a. uitvoering opleidingsplan;
  b. afronding en verankering implementatie inrichtingsplan;
  c. inzet en begeleiding nieuwe collega's (21 Aankomende Controlemedewerkers);
  d. rebranding van de organisatie van S.K.S. naar de Uitvoeringsorganisatie Controle en Bewaking (UO CB).

Voor het jaar 2014 heeft de UO Controle & Beveiliging de volgende indicatoren:

1 De auto- en voetpatrouilles per wacht te vermeerderen van 9 (2012) naar 12 patrouilles per wacht.

2 Wekelijkse verkeerscontroles verhogen van:
  - 1 snelheidscontrole naar 2;
  - 1 roodlicht controle naar 2;
  - 2 algemene controles naar 3.

3 Het starten met een dagelijks toegewijde patrouille belast met het preventief patrouilleren van hotspots voor illegale vuilstorting, illegale nummerverkoop.

4 Verdere automatisering van de administratieve en operationele werkzaamheden en digitalisering van de registratiesystemen.

Functie 16 Gevangeniswezen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	44.784.500	44.784.500	44.784.500	44.784.500
Programmakosten	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000
Totaal	**46.359.500**	**46.359.500**	**46.359.500**	**46.359.500**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	1.890.000	1.890.000	1.890.000	1.890.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**1.890.000**	**1.890.000**	**1.890.000**	**1.890.000**

Beleidsartikelnummer: 05

Het uitvoeren van straffen en voorkomen van recidive

Algemene doelstelling	Operationele doelstellingen	Wat gaat dat kosten?
• Het uitvoeren van straffen en voorkomen van recidive	• Een goed functionerend gevangeniswezen met aandacht voor resocialisatie en heropvoeding ter voorkoming van recidive	

De organisaties die onder dit beleidsartikelnummer ressorteren zijn:

- UO Gevangeniswezen en Huis van Bewaring (Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou, (SDKK));
- UO Reclassering (zie functie 17 voor nadere toelichting);
- UO Justitiële Jeugdinrichting Curaçao (zie functie 17 voor nadere toelichting);
- UO Controle en Bewaking (zie functie 15 voor nadere toelichting).

UO Gevangeniswezen en Huis van Bewaring

Strengere aanpak van criminaliteit casu quo strenger straffen behoort tot het domein van het Openbaar Ministerie (OM), maar zullen aan het einde van de strafrechtketen, consequenties hebben voor zowel de gevangenis als de Reclassering. De druk op celcapaciteit zal toenemen en mogelijk zullen er te weinig celplaatsen zijn. Ook zal het aantal celbezoeken die de Reclassering moet afleggen, toenemen door langere detentie duur. Het personeelsbestand van de SDKK, met name voor wat betreft het middenkader kent thans vele vacatures. Opvulling binnen het huidige functieboek

(2007) kan omdat de kosten daarvoor binnen de reguliere begroting (dan wel via de stelpost) gedekt worden.
In 2014 zullen mogelijkheden worden bestudeerd om samenwerkingsverbanden aan te gaan met regio partners die reeds succesvolle resocialisatieprogramma's hebben toegepast. De UO Gevangeniswezen en Reclassering zullen deze beleidsprioriteit verder uit werken.

De doelstelling van het Gevangeniswezen en Huis van Bewaring is om door middel van preventie binnen de gevangenismuren (intramuraal reclasseringswerk) de succesvolle re-integratie van de gedetineerden in de samenleving te garanderen en recidive te voorkomen.

De hoofdtaken zijn:

- Het in bewaring stellen of 'in hechtenis' nemen en bejegenen van gedetineerden;
- Het zorg dragen voor een gestructureerd resocialisatie programma;
- De zorg voor het toezicht op het gebied van de detentiezorg, het gevangeniswezen, de vrijheidsbeneming en invrijheidstelling, waaronder gratie en generaal pardon.

Operationele doelstellingen

- Een goed functionerend gevangeniswezen met aandacht voor resocialisatie.
- Het uitvoeren van extramurale straffen die voldoet aan de CPT normen.
- Het voorkomen van recidive.

Plan van aanpak Strafgevangenis en Huis van Bewaring gefinancierd via USONA Curaçao

De totale investeringen voor de uitvoering van het Implementatieplan Gevangenis bedragen ANG. 14.244.889. De eigen bijdrage van het land is ANG. 11.330.595. Voor 2014 is een eigen bijdrage nodig van ANG. 3.448.000 ten behoeve van bovengenoemd plan. De bijdrage van Nederland bedraagt ANG. 2.914.294. Conform afspraken met Nederland zullen de projecten eind 2015 moeten worden afgerond.

Het bedrag dat is openomen is in het kader van de Consensus Rijkswet en het plan van aanpak van de gevangenis niet toereikend. Het ministerie van Justitie zal hiertoe in 2014 bedragen binnen de eigen begroting herprioriteren.

Functie 17 Opvoedingswezen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	10.252.950	10.252.950	10.252.950	10.252.950
Programmakosten	4.135.900	4.135.900	4.135.900	4.135.900
Totaal	**14.388.850**	**14.388.850**	**14.388.850**	**14.388.850**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	634.500	634.500	634.500	634.500
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**634.500**	**634.500**	**634.500**	**634.500**

Beleidsartikelnummer: 05

Het uitvoeren van straffen en voorkomen van recidive

Algemene doelstelling	Operationele doelstellingen	Wat gaat dat kosten?
• Het uitvoeren van straffen en voorkomen van recidive	• Een goed functionerend gevangeniswezen met aandacht voor resocialisatie en heropvoeding ter voorkoming van recidive	

UO Justitiële Jeugdinrichting

Met de invoering van het Nieuw Wetboek van Strafrecht is de strafmaatregel ten behoeve van jeugdigen vervangen door de maatregel van Plaatsing in Inrichting voor Jeugdigen, de zogenoemde PIJ- maatregel (art. 162) en de Jeugddetentie (art. 153).
Voor de uitvoering van deze PIJ maatregel dient Curaçao te beschikken over een Justitiële Jeugd Inrichting Curaçao (JJIC) met een combinatie van gesloten/halfopen regiem dat gekoppeld is aan een intensieve, gerichte, multidisciplinaire behandeling in een geschikte therapeutische en pedagogische setting, waardoor de competenties van de jongere worden versterkt en diens toekomstperspectief wordt verbeterd. Om oplossing te bieden aan het nijpende tekort aan geschikte detentiecapaciteit voor jeugdigen zal de minister van Justitie op korte termijn zorgdragen voor de bouw van 8 detentiecellen op het terrein van de JJIC te Kwartier. Het voornemen is tevens om een totaal nieuw gesloten jeugdinrichting, met een capaciteit van 24 detentiecellen, in oktober 2014 ter beschikking te hebben. Het plan is om de bouw van deze instelling te financieren door USONA, Curaçao en het Criminaliteitsbestrijdingsfonds. Het deel van

de gesloten jeugdinrichting welke uit het Criminaliteitsbestrijdingsfonds gefinancierd zou worden is reeds in 2013 geschied.

Voor wat betreft de bemensing van de JJIC is de intentie om in 2014 via een samenwerkingverband met Nederland personeel aan te trekken voor het JJIC. Curaçao zal desalniettemin zelf moeten zorgdragen voor de aanname van de het resterende personeelsleden en voor om- en herscholing van het bestaande personeel.

UO Reclassering

Beleidsprioriteiten

Teneinde de doelen – die gericht zijn op het terugdringen van criminaliteit op basis van passende reclasseringsinterventies – te realiseren, verplicht de Reclassering zich om in het dienstjaar 2014 activiteiten te verrichten in het kader van de volgende beleidsartikelen:

- Onderzoek en rapportage.
- Begeleiding en toezicht.
- Zorg dragen voor het uitvoeren van alternatieve sancties.
- Zorgen voor gedragsverandering bij delictplegers.
- Zorg dragen voor bewustwordingscampagne voor acceptatie ex-gedetineerden.
- Preventietrajecten.
- Deskundigheidsbevordering.

Onderzoek en rapportage

De Reclassering maakt in opdracht van het OM, het Gerecht en het gevangeniswezen diverse rapportages om informatie te verschaffen over een verdachte/dader. De Reclassering geeft ook mondeling advies tijdens zittingen. De bedoeling van de verschillende rapportages en adviezen is om te komen tot een straf op maat, een advies over wel of niet toekennen van een VI/ET en om inzicht te verschaffen in de eventuele problematiek van de verdachte/dader ten behoeve van (verplichte) hulpverlening. De Reclassering heeft in 2012 in het kader van diagnose en advies de volgende rapporten uitgebracht:

- 444 Vroeghulprapporten;
- 62 RG rapporten;

- 175 Voorlichtingsrapporten;
- 102 VI/ET rapporten;
- 3 Milieurapporten.

Voor het jaar 2014 wordt een gelijk aantal rapporten als in 2012 gepland.

Begeleiding en Toezicht

De Reclassering krijgt jaarlijks meer dan 200 personen die een verplichte begeleiding krijgen opgelegd. Daarnaast worden jaarlijks ruim 50 gedetineerden onder Elektronisch Toezicht geplaatst. Vervolgens verlaten meer dan 150 gedetineerden vroegtijdig de gevangenis in het kader van een voorwaardelijke invrijheidstelling. In al deze gevallen moet de Reclassering er op toezien dat de bijzondere voorwaarden worden nageleefd.

De Reclassering heeft in 2012 in het kader van Begeleiding en Toezicht de volgende cliënten ontvangen:

- 104 Schorsingscliënten;
- 162 Vonnissen;
- 55 ET cliënten;
- 186 VI cliënten;
- 15 Overdrachtzaken vanuit Nederland;
- 25 Vrijwillig kader.

Voor 2014 wordt in dit kader een gelijk aantal zaken gepland.

Zorg dragen voor het uitvoeren van alternatieve straffen

Delictplegers die een licht vergrijp plegen, sommige jonge delictplegers en/of firstoffenders worden door alternatieve sancties (werkstraf, taakstraf, ET) in de gelegenheid gesteld om een alternatieve straf uit te voeren in plaats van het uitzitten van een gevangenisstraf. De Reclassering draagt zorg voor het uitvoeren van de alternatieve straf. Gezien het feit dat meer alternatieve straffen een van de prioriteiten is van de minister van Justitie wordt voor het jaar 2014 een verhoging hierin verwacht. Werving van projectplaatsen door de Reclassering zal op grond hiervan ook progressiever moeten plaatsvinden. Om aan deze wettelijke taak te kunnen voldoen dient de personeelsbezetting van de Reclassering op korte termijn te worden uitgebreid.

Zorgen voor gedragsverandering van delictplegers

Tevens verplicht de Reclassering zich tot het ontwikkelen, organiseren, coördineren en uitvoeren alsmede het verzorgen van trainingen en/of leerstraffen die een bijdrage moeten leveren in de gedragsverandering van delictplegers. Deze trainingen, zoals Equipe training en Agressie Regulatie Training (ART) vormen een onderdeel van het resocialisatietraject aan de delictpleger. Het opstellen van resocialisatietrajecten voor delictplegers wordt ook aangemerkt als een prioriteit van de minister van Justitie.

Zorg dragen voor bewustwordingscampagne voor acceptatie ex-gedetineerden

Dit beleidsartikel is één van de prioriteiten van de minister van Justitie in de gelegde accentverschuiving. Het project moet de samenleving bewust maken dat iedereen baat heeft bij acceptatie van de ex-gedetineerde binnen de samenleving. De recidivekans bij deze groep wordt dan verkleind en brengt een terugdringen van criminaliteit met zich mee.

Zorg dragen voor preventietrajecten

De Reclassering draagt zorg voor preventietrajecten ten behoeve van voorkoming van recidive en terugdringen van criminaliteit. Dit vindt hoofdzakelijk plaats in de verschillende woonwijken op Curaçao (op scholen en in buurthuizen). Het opzetten van preventietrajecten maakt ook onderdeel uit van de prioriteiten van de minister van Justitie.

Deskundigheidsbevordering

Tot slot is deskundigheidsbevordering ten behoeve van het personeel van de Reclassering een vereiste voor een betere dienstverlening en bedrijfsvoering.

Indicatoren UO Reclassering

- In 2012 zijn er 141 zaken voor Alternatieve sancties bij de Reclassering binnen gekomen. Verwacht wordt dat dit totaal in 2014 zal stijgen naar 175.
- In 2012 hebben 6 trainingen in verband met gedragsverandering van delictplegers plaatsgevonden. In 2014 zal dit moeten groeien naar minstens 8.

- In het jaar 2011/2012 werden bewustwordingscampagnes opgezet in het kader van preventie van criminaliteit. Dit project zal een basis vormen voor de bewustwordingscampagne voor het jaar 2014.
- In het jaar 2012 werden in totaal 12 sessies in het kader van preventie verzorgd.

Het streven is om in 2014 minstens hetzelfde aantal te verzorgen.

Beleidsartikelnummer: 06

Het garanderen van een veilige opvoedsituatie voor jongeren

Algemene doelstelling	Operationele doelstellingen	Wat gaat dat kosten?
• Het garanderen van een veilige opvoedsituatie voor jongeren	• Het voorkomen van kindermishandeling en verwaarlozing van het kind • Het beschermen van het kind tegen ongewenste opvoedkundige situaties	

De organisaties die te maken hebben met dit beleidsartikel betreffen:

- UO Justitiële Jeugdinrichting;
- UO Voogdijraad;
- Gezinsvoogdijinstellingen.

UO Voogdijraad

Het Bureau voor het Welzijn van het Kind (Voogdijraad Curaçao) valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Justitie en maakt deel uit van de justitiële keten, als de Justitiële Jeugdbeschermingsinstantie. Het Justitieel Beleidsplan zal als basis dienen voor de ontwikkeling van de volgende activiteiten, die naast de bestaande reguliere taken in de toekomst door de Voogdijraad zullen worden uitgevoerd:

1. De Het Alternatief (HALT) afdoening, een aanpak voor minderjarigen die 'lichte' delicten gepleegd hebben, preventieve aanpak.
2. Jeugdreclasseringstaak: ambulante begeleiding in de voordeur (bij schorsing voorlopige hechtenis) en achterdeur.
3. Verdere vormgeving aan het Centraal Meldpunt voor Kindermishandeling (CMK).
4. Taakstraffen als alternatieve straf opleggen.

5. Andere in het Jeugdstrafrecht opgenomen vormen van begeleiding en behandeling en de introductie van het veiligheidsconcept.
6. CMK.

Voor wat betreft de nieuwe taken van (HALT), Jeugdreclassering, Veiligheidshuis en taakstraffen zullen deze in de beginfase door het ministerie worden ontwikkeld op projectmatige basis onder de benaming Ambulante Jeugdzorg Curaçao. De kosten voor het opzetten van het project zullen in het project fase gefinancierd worden door het Criminaliteitsfonds.

Het CMK heeft als taak het vaststellen en het onderzoek doen naar Kindermishandeling. In 2012 heeft de Voogdijraad 135 meldingen afgehandeld. Al jaren tracht het ministerie van Justitie het CMK te operationaliseren. Echter vanwege de financiële situatie van Curaçao was het niet mogelijk extra personeel aan te trekken. In 2014 is het streven om de benodigde middelen te reserveren om eindelijk het CMK operationeel te maken.

Bij een Onder Toezicht Stelling (OTS) met of zonder uithuisplaatsing wordt een aanpak gehanteerd waarbij het systeem van het kind wordt betrokken bij het onderzoek. Dit door het toepassen van de competentieanalyse waarbij de risico- en protectie factoren in kaart worden gebracht die dan aangeven hoe het systeem en kind aangepakt dienen te worden en of begeleid dienen te worden door middel van een plan van aanpak.
De begeleiding was niet oplossingsgericht maar probleemgericht en niet op terugkeer naar het systeem. Een ander knelpunt is dat de meeste internaten, op één na, geen minderjarigen willen plaatsen die problematisch zijn of schroeven hun plaatsingseisen op.

Gemiddeld aantal OTSers in internaten.

Internaten	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kinderoord Brakkeput	16	16	19	19	15	18	21
Casa Manita	22	25	24	27	18	17	18
Huize Sint Jozef	42	40	36	41	34	30	40
Rose Pelletier	7	7	5	5	6	10	12
Totaal	86	87	84	92	73	75	91

Gezinsvoogdij Instelling

De Stichting Gezinsvoogdij Instelling Curaçao (GVI) is een organisatie met 16 formatie plaatsen die uitvoering geeft aan een wettelijke kerntaak van de overheid. Deze behelst:

- de uitvoering van de ondertoezichtstelling (OTS);
- de vrijwillige begeleiding van minderjarigen om een maatregel te voorkomen;
- de invulling van de voogdij voor minderjarigen bij wie geen natuurlijke persoon als voogd kan worden gevonden (bijvoorbeeld in het geval van een tienermoeder).

De stichting verplicht zich om in 2014 de volgende prestaties te leveren:

- Uitoefenen voogdij over minstens 5 minderjarigen;
- Uitvoering ondertoezichtstelling over 300 minderjarigen, hiervoor zal de Deltha Methodiek toegepast worden. Deze methodiek is speciaal ontwikkeld voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling;
- Vrijwillige begeleiding aan 50 minderjarigen om een maatregel te voorkomen,
- Afleggen van 1.200 huisbezoeken.

Naast bovengenoemde reguliere taken van de stichting GVI is er een aantaal beleidsprioriteiten geformuleerd in het justitiële beleidsplan 2010-2014 en in het document "accentverschuiving beleidsprioriteiten" van de minister van Justitie die raakvlakken hebben met de werkzaamheden van de GVI. Deze zijn:

1. Optimaliseren opvoedingsondersteuning aan de ouders.
2. Een goede samenwerking tussen justitie, onderwijs en diverse sociale partners op het gebied van relationeel geweld en misbruik aan kinderen.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Programma:				
Instrument: Bijdrage aan Voogdijraad – Intensivering samenwerking met ketenpartners en gerelateerde instellingen • CMK formaliseren	2.650.300	2.650.300	2.650.300	2.650.300
Instrument: Bijdrage aan GVI – Cursussen aan ouders – Verbetering samenwerking tussen keten- en andere sociale partners – Training in Deltha Methodiek – Toepassen Deltha Methodiek – Opvoedingsvaardigheden ouders via de triple P Pathways	1.485.600	1.485.600	1.485.600	1.485.600
Totaal	**4.135.900**	**4.135.900**	**4.135.900**	**4.135.900**

Functie 18 Overige Justitiële Aangelegenheden

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.163.700	1.163.700	1.163.700	1.163.700
Programmakosten	1.488.000	1.488.000	1.488.000	1.488.000
Totaal	**2.651.700**	**2.651.700**	**2.651.700**	**2.651.700**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Criminaliteitsbestrijdingfonds

Het Criminaliteitsbestrijdingfonds (Crimefonds) is bij Landverordening op 16 november 1995 (PB 1996, no1) ingesteld.

De Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingfonds (LvCF) is een begrotingsfonds voor de financiering van projecten voor de criminaliteitsbestrijding.

Het Crimefonds is een fonds ingevolge artikel 41 van de Comptabiliteitsverordening die stelt dat: "deze fondsen worden beheerd, en daarvoor worden afzonderlijke begrotingsontwerpen en rekeningen gemaakt, met overeenkomstige toepassing van de in deze landsverordening gegeven voorschriften".

Het Crimefonds wordt conform de Landsverordening beheerd door de Minister van Justitie, de dagelijkse leiding is onder het toezicht van de Minister van Justitie, opgedragen aan de directeur van de Beleidsorganisatie van het Ministerie van Justitie, voormalig Directie Justitiële Zaken. (artikel 4 lid 2 LvCF)

Jaarlijks bij de indiening van de begroting dient de Minister van Justitie een beleidsplan in waarbij de projecten worden aangeduid welke in het begrotingsjaar voor financiering uit het fonds in aanmerking komen. (artikel 5 lid 1)

Met het verkrijgen van de nieuwe status voor het Land Curaçao per 10 oktober 2010, krijgen de ministeries een geheel nieuwe invulling, zo ook het Ministerie van Justitie.

De Secretaris Generaal is nu verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en is ambtelijk eindverantwoordelijk binnen het Ministerie.

Het Crimefonds streeft een integrale aanpak van de criminaliteitbestrijding na. De minister van Justitie zal voor 2014 conform de beleidsprioriteiten die projecten uit het Crimefonds financieren die uitwerking geven aan de volgende aandachtsgebieden met toespitsing op de jeugd:

- Preventie;

- Zelfredzaamheid;
- Resocialisatie;
- Opleiding en training.

Uitvoering en beheer Criminaliteitsbestrijdingsfonds

Voor de inrichting van de beheerstaken zal onderscheid worden gemaakt in de volgende functies:

- Toezicht
- Beoordeling
- Toekenning
- Uitvoering

1. Voor de uitoefening van de toezicht- en de beoordelingfunctie wordt een commissie ingesteld, de Commissie Crimefonds.
   De Commissie Crimefonds (cCF) ziet toe dat de doelstellingen van het Crimefonds zoals vastgelegd in de procedureregels en de beleidsplannen in het verlengde liggen van de doelstellingen zoals omschreven in de LvC. De Commissie Crimefonds beoordeelt alle ingediende projecten en voorziet deze van een negatief of positief advies.

   De Commissie Crimefonds verleent goedkeuring voorafgaand aan bestedingen uit het fonds.

   Deze commissie wordt gevormd door 3 personen die *niet* werkzaam zijn binnen de overheid (geen ambtenaren status).

   Deze personen hebben een aantoonbare affiniteit met maatschappelijke vraagstukken en de bestrijding en preventie van criminaliteit in de gemeenschap. Ook dienen zij te beschikken over een gedegen deskundigheid om de hoofdlijnen van het beleid van het criminaliteitsbestrijdingfonds te kunnen beoordelen en uitgaven goed te keuren en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te kunnen vormen over de geschiktheid van

de bestedingen.

Taken van de Commissie CF

- Toezicht op de realisatie van de doelstellingen van het Crimefonds
- Het beoordelen van ingediende projecten op basis van de beleidsprioriteiten aangegeven in het beleidsplan en het afgeven van een schriftelijk positief/negatief advies. Het advies van de Commissie is bindend.
- Het verlenen van goedkeuring voorafgaand aan bestedingen uit het fonds
- Toezicht op naleving van de algemene vereisten van het fonds zoals opgenomen in de Landsverordeningen, procedureregels, het beleidsplan en andere relevante richtlijnen
- Toezicht op een geordende uitvoering van de financiële administratie en verantwoording van het fonds.
- Leveren van het jaarverslag ter aanbieding aan het Parlement.

De Commissie Crimefonds vergadert 1 x per maand over de ingediende financieringsaanvragen.

2. De dagelijkse leiding en uitvoering van de administratieve taken van het fonds worden opgedragen aan een uitvoeringsteam bestaande uit beleidsmedewerkers van de Beleidsorganisatie van het Ministerie van Justitie. Het uitvoeringsteam CrimeFonds (UtCF) wordt aangestuurd door de beleidsdirecteur.

Taken van het uitvoeringsteam CF zijn:

- Het opstellen van het jaarlijkse beleidsplan voor het Criminaliteitsbestrijdingfonds
- De voorbereiding van ingediende projecten en voorleggen aan de Commissie Crimefonds
- De inrichting van een aparte projectadministratie voor geaccordeerde projecten
- Het houden van toezicht op de uitvoering van de projecten en het maken van voortgangsrapportages
- Het opmaken van kwartaal rapportages

- Het opmaken van het jaarverslag

Goedkeuring projecten Crimefonds door de Minister van Justitie

De Minister van Justitie geeft aan het begin van ieder begrotingsjaar de beleidsprioriteiten aan die voor financiering uit het Crimefonds in aanmerking zullen komen.

De Minister accordeert de financiering voor slechts die projecten die een positief advies hebben van de Commissie Crimefonds. Hierna zal een overeenkomst worden opgesteld..

Goedkeuring van uitgaven

Bij een positief advies van de Commissie CF wordt een overeenkomst opgesteld met de aanvrager. De "Overeenkomst van Projectfinanciering wordt ondertekend door de Secretaris Generaal en de aanvrager. (

De betalingen van de geaccordeerde bedragen worden gedaan door de Secretaris Generaal (SG) met contraseign van de directeur Beleidsorganisatie Ministerie van Justitie.

Het beleid van de minister zal specifiek aandacht besteden aan de uitbreiding van de mogelijkheden voor de preventie, resocialisatie en rehabilitatie van jeugdigen die in aanraking zijn gekomen met justitie. Dit beleid zal in dit kader onder meer gericht zijn op:

- Maatregelen ter preventie van alcohol, drugs- en gokverslaving; informatie- en bewustwordingsprogramma's, met specifieke aandacht voor de jeugd; vergroting van de mogelijkheden voor opvoedingsondersteuning aan ouders;
- Wetenschappelijk onderzoek naar motieven van (jeugd)criminaliteit;
- Voortzetting van het 'veiligheidshuis' concept;
- Het stimuleren van opvangmogelijkheden voor de minderjarige die in een noodsituatie zit;

- Voortzetting van de jeugdreclassering, met nadruk op de volgende aspecten:
  - Voortzetting HALT-afdoening. Dit is een alternatief buitengerechtelijk afdoeningsmodel voor jeugdigen die minder ernstige strafbare feiten hebben begaan;
  - Opzetten van een centraal Meldpunt voor Kindermishandeling;
  - Ontwikkeling van een 'intensieve traject begeleiding' voor jeugdigen die vaker in aanraking zijn gekomen met justitie voor zwaardere delicten, in samenspraak met politie, ter voorkoming van de negatieve consequenties van gevangenisstraffen;
  - Uitbreiding van de mogelijkheden voor taakstraffen en 'Elektronisch Toezicht' (ET);
  - Ontwikkeling van programma's voor de versterking van sociale vaardigheden, agressiebeheersing en het omgaan met 'peerpressure';
- Ontwikkeling van programma's, gericht op versterking van de opvoedingsvaardigheden bij ouders van 'criminele jongeren';
- Ondersteunen van projecten die ten goede komen van het nieuw op te zetten: "Sentro di Formashon" voormalig Gouvernements Opvoedingsgesticht (GOG);
- Vergroten van de mogelijkheden voor vorming en training van gedetineerden.

Omdat niet voor de hand bepaald kan worden wat de totale inkomsten zijn van het Crimefonds en ook niet wie zoal een verzoek zullen indienen om in aanmerking te komen voor financiering voor het Crimefonds, zal op basis van genoemde aandachtsgebieden in de loop van 2014 na goedkeuring door de Commissie Crimefonds financiering worden toegekend. Van de totale inkomsten van het Crimefonds zal net zoals in 2013 bepaald, wederom 70% besteed worden aan projecten uit genoemde aandachtsgebieden.

Vanwege de precaire financiële situatie van Curaçao heeft de minister van Justitie wederom gekozen om 30% van de inkomsten van het fonds te besteden aan projecten van het Korps Politie Curaçao, die betrekking hebben op bestrijding van de criminaliteit. In dit kader wordt gestreefd naar trajecten met als aandachtsgebied het oplossen van misdrijven alsmede het bewust maken van de gemeenschap dat ook zij een verantwoordelijkheid dragen in de criminaliteitsbestrijding. De Commissie

Crimefonds zal de projecten beoordelen voor mogelijke financiering. De Commissie Crimefonds zal de projecten beoordelen voor mogelijke financiering.

In 2014 zal het Ministerie van Justitie de financiering van het bureau voor HALT-afdoening en Bureau Jeugdreclassering voortzetten. In het regeerprogramma 2012 is aangegeven dat dit project vanuit de begrotingspost 131802.4683 "Bijdrage en Subsidie nonprofit instellingen Criminaliteitsbestrijdingsfonds" gefinancierd zal worden. Dit project zou in 2012 opstarten maar is vanwege omstandigheden pas in 2013 opgestart. Het project heeft een looptijd van 3 jaar voor een totaal van ANG 2.998.395. In 2012 is reeds ANG 1.074.695 ontvangen voor het project. De financiering voor 2014 bedraagt in totaal ANG 1,2 miljoen. In 2015 zal het restant ontvangen worden. Hierna zal het project in de reguliere begroting moeten worden opgenomen.

Stichting Slachtofferhulp

De Stichting Slachtofferhulp Curaçao richt zich op:

- het bevorderen en verbeteren van hulpverlening aan slachtoffers, waaronder mede begrepen de nabestaanden van de slachtoffers, van delicten en verkeersongevallen met ernstige lichamelijke letsel of dodelijke afloop, zodanig dat de hierbij geleden schade zoveel mogelijk wordt weggenomen;
- het ten behoeve van de slachtoffers dan wel nabestaanden van de slachtoffers voeren van gerechtelijke procedures alsook in verband daarmee te nemen andere juridische maatregelen;
- het signaleren, opheffen en voorkomen van knelpunten in de samenleving, waardoor slachtoffers van delicten en ongevallen onnodig worden achtergesteld.

Bij het Bureau Slachtofferhulp kan de samenleving terecht voor:

- informatie en advies over schadevergoeding en bemiddeling;
- emotionele ondersteuning;
- opvang en hulp bij schokkende gebeurtenissen;
- begeleiding bij een bezoek aan de politie;
- bemiddeling, bijvoorbeeld wanneer het slachtoffer contact wil met de verdachte;
- verwijzing naar andere hulpverlenende instanties.

Nagenoeg gelijke omstandigheden als bij de Stichting Gezinsvoogdijinstelling doen zich voor bij de Stichting Slachtofferhulp Curaçao; met name onvoldoende personeel en een bijzondere krap budget.
De begroting voor de Stichting Slachtofferhulp Curaçao is ANG. 340.000 voor 2014.

Nieuwe organisaties

Interpol Curaçao

Het Nationaal Centraal Bureau Interpol Curaçao (NCB Interpol Curaçao) is een vrij jonge organisatie die in het jaar 2011 het levenslicht zag. Dit nadat het 62-jarige lidmaatschap van de Nederlandse Antillen aan de 'International Criminal Police Organization – (ICPO) INTERPOL', in het kader van het ontmantelingproces van voormeld land, kwam te vervallen.

Eén en ander heeft teweeggebracht dat op nationaal niveau de juridische inbedding van Interpol Curaçao dient te worden geformaliseerd, opdat het vanuit een formele grondslag en verankering kan opereren als het aanspreekpunt voor Curaçao inzake (inter)nationale politiële ondersteuning naar zowel de Interpollidstaten (internationale partners) toe als de justitiële keten en andere opsporingsentiteiten (lokale partners), die de preventie en bestrijding van criminaliteit tot hun missie hebben.

Teneinde als het aanspreekpunt voor Curaçao vanuit een autonome positie te kunnen dienen, zal deze nieuwe uitvoeringsdienst (in oprichting) van het ministerie van Justitie onder de directe beheersverantwoordelijkheid van de minister van Justitie worden ondergebracht en voor wat het strafrechtelijke beleid betreft onder het gezag van de Procureur- generaal.

Interpol Curaçao besteedt in dit begrotingsjaar de volle aandacht op haar autonome informatiepositie als lid van de ICPO-INTERPOL om deze voornamelijk te versterken met actieve participatie in de activiteiten van de moederorganisatie.

De Interpol Curaçao zal zich richten op het bevorderen en handhaven van de effectieve en efficiënte internationale samenwerkingsrelatie in de strijd tegen de internationale

criminaliteit. Veel aandacht wordt geschonken aan de internationale misdrijven die raakvlakken hebben met ons land en die een bedreiging kunnen vormen voor de openbare orde en veiligheid en die eveneens onze economische belangen kunnen schaden.

Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning

Missie

Het ministerie draagt zorg voor een duurzame ontwikkeling van verkeer, vervoer en ruimtelijke planning, waarbij "heel", "veilig" en "schoon" centraal staan. Het ministerie is een organisatie, waarbinnen vernieuwende instrumenten worden gebruikt om het land leefbaar en bereikbaar te houden.

14 Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
• 01 Bestuursorganen	• 00 Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	• Bestuurlijke leiding
• 20 Algemeen Beheer VVRP	• 00 Kabinet van de Minister • 01 SG Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning • 02 Ministeriele Staf • 04 Beleidsorganisatie VVRP	• Ambtelijke leiding • Interne ondersteuning • De zorg voor de beleidsontwikkeling en het uitbrengen van adviezen omtrent juridische kaders en het instrumentarium van de beleidsdomeinen
• 21 Openbare Werken	• 01 UO Openbare Werken (UO OW) • 02 Wegen, straten en pleinen	• De zorg voor de naleving en implementatie van de juridische en beleidskaders en het toezicht op uitvoering en kwaliteit van de openbare werken, wegen, straten, pleinen, elektrische installaties en de basisregistratie topografie
• 22 Verkeer en Vervoer	• 01 UO Verkeer en Vervoer (UO VV)	• De zorg voor de naleving en implementatie van de

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
	• 02 Autobusdienst • 03 UO Maritieme Autoriteit Curaçao (UO MAC)	beleidskaders en het toezicht op de uitvoering en de kwaliteit van verkeer, vervoer, scheepvaart en maritieme zaken
• 23 Luchtvaart	• 00 Luchthaven (WA verzekering) • 01 UO Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit (CBA)	• De zorg voor naleving en implementatie van de beleidskaders en het toezicht op de uitvoering en kwaliteit van luchtvaart
• 24 Meteorologische Aangelegenheden	• 00 UO Meteorologische Dienst Curaçao (UO MDC)	• De zorg voor bewaking van de veiligheid van de samenleving en materieel goed tegen extreme weersituaties en het leveren van een bijdrage aan duurzame ontwikkeling van de gemeenschap
• 25 Reiniging	• 00 Reiniging	• De zorg voor de sanering van hoofdwegen, woonwijken en binnenstad
• 26 Riolering en waterzuivering	• 00 Riolering • 01 Zuiveringsinstallaties • 02 Waterafvoeren	• De zorg voor een adequaat systeem van waterafvoer • De zorg voor adequate inzameling, van transport, zuivering van afvalwater en levering van gezuiverd afvalwater voor hergebruik
• 27 Ruimtelijke Ordening,	• 00 UO Ruimtelijke Ordening	• De zorg voor

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
woning en bouwgrond exploitatie	en Planning (UO ROP) • 01 UO Domeinbeheer • 02 Onbebouwde eigendommen	zorgvuldige en optimale benutting van de ruimte binnen het land • De zorg voor domeingronden, onroerende goederen van het land en grondbeleid
• 28 Overige VVRP	• 00 Overige Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	• De zorg voor beleidskaders en toezicht op de uitvoering en kwaliteit van de ruimtelijke planning

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
01 Bestuursorganen	483.600	483.600	483.600	483.600
20 Algemeen Beheer VVRP	11.251.300	11.251.300	11.251.300	11.251.300
21 Openbare Werken	13.491.000	13.491.000	13.491.000	13.491.000
22 Verkeer en Vervoer	10.003.100	10.003.100	10.003.100	10.003.100
23 Luchtvaart	50.500	50.500	50.500	50.500
24 Meteorologische Aangelegenheden	3.966.900	3.966.900	3.966.900	3.966.900
25 Reiniging	1.222.700	1.222.700	1.222.700	1.222.700
26 Riolering en Waterzuivering	7.186.200	7.186.200	7.186.200	7.186.200
27 Ruimtelijke Ordening, woning en bouwgrond exploitatie	16.893.300	16.893.300	16.893.300	16.893.300
28 Overige VVRP	300.100	300.100	300.100	300.100
Totaal:	**64.848.700**	**64.848.700**	**64.848.700**	**64.848.700**
Kapitaaldienst				
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
20 Algemeen Beheer VVRP	54.500	54.500	54.500	54.500
21 Openbare Werken	61.000.000	61.000.000	61.000.000	61.000.000
22 Verkeer en Vervoer	125.000	125.000	125.000	125.000
23 Luchtvaart	-	-	-	-
24 Meteorologische Aangelegenheden	135.000	135.000	135.000	135.000
25 Reiniging	-	-	-	-
26 Riolering en Waterzuivering	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
27 Ruimtelijke Ordening, woning en bouwgrond exploitatie	2.325.000	2.325.000	2.325.000	2.325.000
28 Overige VVRP	-	-	-	-
Totaal	**67.639.500**	**47.639.500**	**47.639.500**	**47.639.500**

Functie 01 Bestuursorganen

Beleidsterrein:

- Bestuurlijke leiding van het ministerie.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	414.800	414.800	414.800	414.800
Programmakosten	68.800	68.800	68.800	68.800
Totaal	**483.600**	**483.600**	**483.600**	**483.600**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
totaal	-	-	-	-

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de minister.

Functie 20 Algemeen Beheer VVRP

Beleidsterrein:

- Ambtelijke leiding van het ministerie.
- Interne ondersteuning.
- De zorg voor de beleidsontwikkeling en het uitbrengen van adviezen omtrent de juridische kaders en instrumentarium van de beleidsdomeinen van het ministerie.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	8.667.000	8.667.000	8.667.000	8.667.000
Programmakosten	2.584.300	2.584.300	2.584.300	2.584.300
Totaal	**11.251.300**	**11.251.300**	**11.251.300**	**11.251.300**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	54.000	54.000	54.000	54.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**54.000**	**54.000**	**54.000**	**54.000**

Beleidsartikelnummer: 14.20.04.01

Algemene doelstelling

Het ontwikkelen, monitoren en evalueren van beleid voor duurzame ontwikkeling van verkeer, vervoer en ruimtelijke planning, waarbij "heel", "veilig" en "schoon" centraal staan. Voor het formuleren en het uitvoeren van het beleid kent het ministerie de

beleidsinstrumenten Wet- en regelgeving, Financiële interventies, Communicatie, informatieverstrekking en dienstverlening.

Operationele doelstellingen

- Doorlopen en afronden van beleidstrajecten voor wat betreft het beleidsdomein verkeer en vervoer. Het beleidsveld Verkeer en Vervoer concentreert zich met name op de bereikbaarheid van en op het eiland, op een veilige en effectieve wijze, via de lucht- en zeehaven als op de grond. Het faciliteren van optimaal openbaar vervoer is ook een kernactiviteit in dit beleidsveld. Het beleidsveld kenmerkt zich door een grote mate van internationale wet- en regelgeving waar de sector zich aan dient te houden.
- Doorlopen en afronden van beleidstrajecten voor wat betreft het beleidsdomein Infrastructuur en Ruimtelijke planning. Het beleidsveld Infrastructuur en Ruimtelijke Planning houdt zich voornamelijk bezig met de (veilige) bereikbaarheid van de diverse woon- en werkgebieden op het eiland, het voorzien in de behoefte aan betaalbare bouwgrond en met een rechtvaardige, ruimtelijke indeling van het eiland in diverse bestemmingen waaronder ook "groengebieden".

Instrumenten

- Afronden kaderbeleid Mobiliteit.
- Aanpassen Landsverordening Personenvervoer.
- Afronden kaderbeleid Luchtvaart.
- Implementatie internationale luchtvaartverdragen in lokale wetgeving.
- Afronden kaderbeleid Scheepvaart en Maritieme Zaken.
- Implementatie internationale scheepvaart- en maritiemeverdragen in de locale wetgeving.
- Concept uitvoeringswetgeving Ruimtevaart.
- Vernieuwing Landsverordening domaniale gronden.
- Beleid opzegging huur en erfpacht.
- Afronden Herziening Eilandsverordening Ruimtelijke Ontwikkeling Curaçao.
- Opstellen Reclamebeleid.
- Aanpassen Afvalwaterverordening.
- Beleid Openbare Werken.

- Beleid Tweede Schil.

Functie 21 Openbare Werken

Beleidsterrein:

- De zorg voor de naleving en implementatie van de juridische en beleidskaders en het toezicht op de uitvoering en de kwaliteit van de openbare werken, wegen, straten, pleinen, elektrische installaties en de basisregistratie topografie.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	12.009.700	12.009.700	12.009.700	12.009.700
Programmakosten	1.481.300	1.481.300	1.481.300	1.481.300
Totaal	**13.491.000**	**13.491.000**	**13.491.000**	**13.491.000**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	61.000.000	61.000.000	61.000.000	61.000.000
Totaal	**61.000.000**	**61.000.000**	**61.000.000**	**61.000.000**

Beleidsartikelnummer: 14.21.01.02

Algemene doelstelling

De Uitvoering Organisatie Openbare werken (UO OW) is mede verantwoordelijk voor het waarborgen van goed en veilig verkeer op Curaçao, waarbij begrippen als openbare werken, voorzieningen, infrastructuur, afvalwaterinzameling en –verwerking, elektrotechnische keuringen en inspecties, werktuigbouwkundige keuringen en inspecties, wegenbouwkundige, landmeetkundige werken, opslag van vuurwerk alsook het onderhoud van het wagenpark een belangrijke rol spelen.

Operationele doelstellingen

- Voorbereiden en uitvoeren van projecten en programma's op het gebied van de technische infrastructuur en openbare ruimte. Beheren van de Topografische Basisregistratie. Technische dienstverlening verschaffen op het gebied van de keuring en inspectie van electrische installaties en opslag van vuurwerk.

Instrumenten

- Reorganisatie van UO Openbare Werken naar ingenieursmodel.
- Verder ontsluiting Topografische Basiskaart.

- Opstart traject nieuwe opslagplaats Vuurwerk.

Beleidsartikelnummer: 14.21.02.02

Algemene doelstelling

Om weggebruikers snel, veilig, betrouwbaar en duurzaam te laten rijden van A naar B ontwikkelt, beheert en onderhoudt UO OW het wegennet (technische infrastructuur). Dit draagt onder meer bij aan de ruimtelijke ontwikkeling van Curaçao.
Het beheer van het budget ten behoeve van beheer en onderhoud van de infrastructuur geschiedt door de Stichting Wegenfonds Curaçao (SWC).

Operationele doelstellingen

- Voorbereiden en uitvoeren van projecten en programma's op het gebied van de technische infrastructuur en openbare ruimte. De doelstellingen zijn het ontwikkelen, verwerven en onderhouden van de Curaçaose wegen en openbare ruimtes.

Instrumenten

- Project inhaalslag Onderhoud Openbare Wegen Curaçao.
- Groot onderhoud viaducten en brugwegen. Herstel van beschadigingen; reparatie van verlichting en wanden en schoonmaak.
- Onderhoud van verharde wegen in districten A, B en C.
- Onderhoud van onverharde wegen ter verhoging van de leefbaarheid in wijken.
- Aanbrengen van funderingsconstructies ter verhoging van de bereikbaarheid en leefbaarheid.

Functie 25 Reiniging

Beleidsterrein:

- De zorg voor het schoonhouden van hoofdwegen, woonwijken en binnenstad.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.222.700	1.222.700	1.222.700	1.222.700
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**1.222.700**	**1.222.700**	**1.222.700**	**1.222.700**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Onder deze functie worden de fondsen begroot ten behoeve van het saneren van hoofdwegen, woonwijken en binnenstad. UO OW is verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden in dit kader.

Beleidsartikelnummer: 14.25.00.03

Algemene doelstelling

Waarborgen van de leefbaarheid van Curaçao. Onder deze functie worden de fondsen begroot ten behoeve van het saneren van hoofdwegen, woonwijken en binnenstad. UO OW is verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden in dit kader.

Operationele doelstellingen

- Het (doen) uitvoeren van projecten en programma's op het gebied van de reiniging.

Instrumenten

- Opdrachten Selikor (autowrakken).

Functie 26 Riolering en Waterzuivering

Beleidsterrein:

- De zorg voor een adequaat systeem van waterafvoer.
- De zorg voor de adequate inzameling, transport, zuivering van afvalwater en de levering van gezuiverd afvalwater voor hergebruik doeleinden.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	7.186.200	7.186.200	7.186.200	7.186.200
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**7.186.200**	**7.186.200**	**7.186.200**	**7.186.200**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
Programmakosten	-	-	-	-
Total	**4.000.000**	**4.000.000**	**4.000.000**	**4.000.000**

Onder deze functie worden de fondsen begroot ten behoeve van de inzameling, transport, zuivering van afvalwater en het leveren van gezuiverd afvalwater.

Beleidsartikelnummer: 14.26.00.04

Algemene doelstelling

Afvalwaterinzameling en -zuivering vindt plaats om redenen van volksgezondheid, milieuhygiëne en in het bijzonder het duurzame behoud van de openbare infrastructuur voor het toerisme. UO OW is belast met de uitvoering van de werkzaamheden in dit kader.

Operationele doelstellingen

- Het (doen) uitvoeren van programma's en projecten op het gebied van de riolering.

Instrumenten

- Sanering van de wijkriolering ter voorkoming van onhygiënische situaties die de volksgezondheid in gevaar kunnen brengen.

Beleidsartikelnummer: 14.26.01.04

Algemene doelstelling

Afvalwaterinzameling en -zuivering vindt plaats om redenen van volksgezondheid, milieuhygiëne en in het bijzonder het duurzame behoud van de openbare infrastructuur

voor het toerisme. UO OW is belast met de uitvoering van de werkzaamheden in dit kader.

Operationele doelstellingen

- Het (doen) uitvoeren van programma's en projecten op het gebied van de waterzuiveringsinstallaties.

Instrumenten

- Uitvoering onderhoudsprogramma Rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWI) ter waarborging van de inzameling, transport, behandeling en zuivering van het afvalwater. Het onderhoudsprogramma van de 4 inrichtingen en de 36 gemalen is gebaseerd op preventief, curatief als vervangings onderhoud.
- Optimalisering RWZI Klein Hofje, ter vermindering van de onderhoudskosten van de huidige verouderde installaties.

Beleidsartikelnummer: 14.26.02.04

Algemene doelstelling

Afvalwaterinzameling en -zuivering vindt plaats om redenen van volksgezondheid, milieuhygiëne en in het bijzonder het duurzame behoud van de openbare infrastructuur voor het toerisme.
UO OW is belast met de uitvoering van de werkzaamheden in dit kader.

Operationele doelstellingen

- Het (doen) uitvoeren van programma's en projecten op het gebied van technisch onderhoud en aanleg van waterafvoeren.

Instrumenten

- Projecten waterafvoeren.

Functie 27 Ruimtelijke Ordening, Woning en Bouwgrond exploitaties

Beleidsterrein:

- De zorg voor de zorgvuldige en optimale benutting van de ruimte binnen het land.
- De zorg voor de domeingronden en de onroerende goederen van het land.

- De zorg voor het grondbeleid.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	16.182.800	16.182.800	16.182.800	16.182.800
Programmakosten	710.500	710.500	710.500	710.500
Totaal	**16.893.300**	**16.893.300**	**16.893.300**	**16.893.300**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	2.325.000	2.325.000	2.325.000	2.325.000
Programmakosten	-	-	-	-
Total	**2.325.000**	**2.325.000**	**2.325.000**	**2.325.000**

Beleidsartikelnummer: 14.27.00.05

Algemene doelstelling

Het zorgdragen voor een duurzaam en evenwichtig gebruik van de ruimte op Curaçao. Daarnaast worden voorstellen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en bestaande situaties aan het beleid en wettelijke kaders getoetst, opdat aan de kwalitatieve norm wordt voldaan. De verantwoordelijkheid van de organisatie bestaat uit het adviseren over het inrichten en vormgeven van de openbare ruimte op Curaçao.

Tot het takenpakket van de Uitvoerings Organisatie Ruimtelijke Ordening & Planning (UO ROP) behoren onder meer ruimtelijke planning, stedelijke vernieuwing, volkshuisvesting en projectvoorbereiding ten behoeve van de ruimtelijke ontwikkeling van de binnenstad. Ook Monumentenzorg behoort tot een belangrijk taakgebied van de uitvoeringsorganisatie.

Operationele doelstellingen

- Ruimtelijke planning.
- Stedelijke vernieuwing. In het kader van de stedelijke vernieuwing zal voortgaande aandacht gegeven worden aan de uitvoering van wijkverbeteringsplannen., Volkshuisvesting. Het streven van het volkshuisvestingsbeleid is dat iedereen beschikt over geschikte huisvesting met voldoende ruimte in en om de woning. Daarnaast moet de huisvesting veilig zijn en beschikken over verlichting, veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen, afvalgerelateerde voorzieningen, basisinfrastructuur en een goede bereikbaarheid. Monumenten en erfgoed. Onze

monumenten en erfgoed zijn een belangrijk deel van ons nationaal erfgoed en verdienen goed beheer, bescherming en behoud.

Instrumenten

- Masterplan Curaçao. Dit plan moet samen met het Europees OntwikkelingsPlan (EOP) en andere relevante beleidsinstrumenten Curaçao een solide basis verschaffen voor een integrale en duurzame ontwikkeling. Uitwerking ruimtelijke visies. ROP ontwikkelt masterplannen en visies voor gebieden op Curaçao. In 2014 zal er voor zover mogelijk binnen de beschikbare middelen aandacht zijn voor de uitwerking van ruimtelijke visies voor het kustgebied oost en zal een bijdrage worden geleverd aan plannen voor de ontwikkeling van het havengebied en het luchthavengebied. Daarnaast zal voor het Caracasbaaischiereiland een ontwikkelingsvisie en hiermee samenhangend een masterplan opgesteld worden.
- Draaiboek illegale bouw. Voor een goede naleving van wettelijke instrumenten is een slagvaardige, gedegen en consistente controle en daadkrachtige handhaving nodig. Het gaat hierbij om het voorkomen dat wordt gebouwd zonder bouwvergunning of in afwijking van de vergunning en de voorschriften.
- Aanwending 10e ontwikkelingsfonds van de Europese Unie (EU). Voor geselecteerde wijken zullen de ter beschikking gestelde middelen van het 10e ontwikkelingsfonds van de Europese Unie worden aangewend.
- Beheer en behoud binnenstad. Een doelmatig beheer van de binnenstad als waarborg voor het behoud van de werelderfgoed status is nodig. In dit kader zal verder ingezet worden op herstel, vernieuwing en uitbreiding van de centrum-, uitgaans- en culturele functies van de binnenstad.
- Programma Bouwrijp maken. Naast acties om betaalbare bouwkavels te produceren zal een nieuw programma "Bouwrijp maken" voor de periode 2014-2018 opgezet moeten worden. Uitvoering adressenplan. Na de vaststelling van de adressenverordening wordt in 2014 het adressenplan verder uitgevoerd. Dit omvat het daadwerkelijk aanbrengen van straatnamen en huisnummers. Het opgeschoonde adressenbestand dient als essentiële basis voor een Geografisch Informatie Systeem (GIS dat een essentieel element is het stelsel van Basisregistraties.

- Zorg voor monumenten en erfgoed. Voor het streven om het gebouwde en archeologisch erfgoed te behouden, zal het monumentenbeleid worden geactualiseerd. Ook zal de subsidiering via het Meerjarenprogramma worden geactualiseerd en verder toegepast. Aanpakken bouwvallige panden Binnenstad. Beschermde monumenten moeten in een goede staat verkeren. De overheid zal doorgaan met het ondernemen van concrete acties om de bouwvallige panden in de binnenstad aan te pakken. Hiertoe worden eigenaren door de overheid aangeschreven om noodherstel te plegen en zal de dienst ROP samen met het ministerie van Financiën in 2014 verder gaan met het verhalen van de gemaakte kosten voor noodherstel op de eigenaren. Hiertoe wordt een revolving fund gecreëerd.
- Implementatie managementplan binnenstad. Het beheer van de binnenstad zal conform de bepalingen van de UNESCO op basis van een managementplan voor de historische binnenstad geschieden. Afronden tweede werelderfgoed nominatie. Er zal verder gewerkt worden aan de afronding van de tweede werelderfgoed nominatie betreffende het plantagesysteem in het westelijk deel van Curaçao .

Beleidsartikelnummer: 14.27.01.06

Algemene doelstelling

Het leveren van een bijdrage aan duurzame economische groei, rechtvaardige en evenwichtige sociale ontwikkeling en gezonde overheidsfinanciën van Curaçao. Dit gebeurt door de verantwoorde en productieve inzet van het vastgoed van de overheid. UO Domeinbeheer van het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning legt zich toe op de correcte registratie, de marktgerichte ontwikkeling, de bedrijfseconomische exploitatie (aankoop, uitgifte en verkoop), het efficiënt beheer en het effectief toezicht op de domeingronden, -panden en -wateren van Curaçao.

Operationele doelstellingen

- Voorzien in de behoefte aan betaalbare bouwgrond voor woon-, agrarische-, industriële-, commerciële- en toeristische doeleinden. UO Domeinbeheer zal ook in 2014 in samenwerking met publieke en private partijen verkavelingsplannen voorbereiden en uitvoeren teneinde domeingronden bouwrijp te maken.

- Optimaal beheer van overheidsgronden en -panden door het versnellen van uitgifteprocedures. Handhavend optreden bij niet voldoen aan uitgiftevoorwaarden en tegen illegale occupatie. In 2014 worden bijzondere inspanningen gedaan, zoals de inzet van externe krachten, classificatie en prioritering van de voorraad vastgoedverzoeken en opschoning van de wachtlijst woningbouwverzoeken. De verwachting is dat hierdoor de productie van uitgifte- en verkoopbesluiten in 2014 zal stijgen. Het minimaliseren van de post "nog te innen huurpenningen en erfpachtcanon". De jaarlijks geïnde erfpachtcanon en huurpenningen komen neer op meer dan 50% van de niet-belasting opbrengsten van de Curaçaose overheid. Er is echter sprake van achterstanden in het heffings- en inningsproces. Door samenwerking met de in 2013 bij het ministerie van Financiën ingestelde centrale debiteurenadministratie zullen de heffing en inning van de courante en achterstallige gelden worden verbeterd.
- Het integraal en duurzaam verhogen van de prestatiecapaciteit van de uitvoeringsorganisatie als geheel. Rumbo pa ekselensia' startte officieel in maart 2012 en wordt in 2014 voortgezet door gericht te blijven investeren in een vijftal managementgebieden: (a) de kwaliteit, efficiëntie en klantgerichtheid van de werkprocessen, (b) de medewerkers (competentieontwikkeling, invulling van de vacatures voor de belangrijkste functies), (c) de organisatiestrategie en het prestatiemanagement, (d) moderne en efficiënte werkmiddelen, inclusief de ICT-infrastructuur en (e) leiderschap en organisatiecultuur, met bijzondere aandacht voor het onderlinge vertrouwen.

Instrumenten

- Opstellen diverse MOU's, optiebesluiten en PPP-overeenkomsten voor woningbouw, agrarische, industriële, commerciële en toeristische projecten.
- Opmaken diverse uitgifte- en verkoopbesluiten inzake vastgoed.
- Inzetten nieuw 'clean-up' team uitgifte (wegwerken achterstand in woningbouw aanvragen en formalisatie illegale woningbouw).
- Beëindigen van erfpacht- en huurovereenkomsten van ongebruikte agragrische, commerciële en toeristische terreinen.
- Aanpak illegale occupatie.

- Continuering van samenwerking met de Centrale Debiteuren Administratie van het ministerie van Financiën ter verbetering van de inning van achterstallige en courante erfpachtcanon en huurpenningen. Uitvoering geven aan SLA met Kadaster onder andere ten behoeve van actuele, betrouwbare erfpachtbestanden.
- Het integraal en duurzaam verhogen van de prestatiecapaciteit van de organisatie eenheid als geheel door optimalisering werkprocessen, management van medewerkers, organisatiestrategie, middelen alsook optimalisering leiderschap en door cultuurveranderingen.

In de Algemene Beschouwingen zijn onder andere als "bijzondere inspanningen" vermeld het opschonen van de wachtlijst van woningbouwverzoeken en het minimaliseren van de post "nog te innen huurpenningen en erfpachtcanon" (Algemene Beschouwingen, pagina 83, eerste tekstblok).

De Raad van Advies adviseert de regering in de Algemene Beschouwingen aan te geven wat het aantal woningbouwverzoeken dat op de wachtlijst staat momenteel is, wat de planning is om de wachtlijst op te schonen alsook om de woningbouwverzoeken op de opgeschoonde wachtlijst weg te werken.

Verder adviseert de Raad van Advies nader toe te lichten wat de oorzaken zijn van de achterstand in het heffings- en inningsproces van de huurpenningen en erfpachtcanon en wat de aanpak zal zijn om deze in te lopen.

De Regering geeft het volgende aan. De wachtlijst voor woningbouwdoeleinden van Domeinbeheer bevat momenteel **4.639** kandidaten. Het verlagen van het aantal wachtenden wordt bewerkstelligd door het bewilligen in woningbouwverzoeken. Dit gebeurt door het toetsen van de wachtlijstkandidaten bij toewijzing aan de toewijzingscriteria. Deze criteria zijn: de gegadigde dient ingezetene te zijn, meerderjarig te zijn, geen onroerend goed te bezitten en financieel draagkrachtig te zijn. Bij de toetsing worden kandidaten die niet aan de eisen voldoen van de lijst afgevoerd. Daarnaast vermindert de wachtlijst door de toewijzing van overheidskavels. Het aanbod bestaat momenteel uit zelfbouwkavels uit de verkavelingsplannen Sapate en Fortuna Ariba. Om het aanbod te vergroten worden conform de notitie "inbreidingsplannen" bestaande plannen geïnventariseerd en inbreidingsgebieden geïdentificeerd.

De wachtlijst wordt in 2013 en in 2014 naar verwachting gereduceerd door de toewijzing van ongeveer 600 nieuwe kavels (zelfbouw in Sapate, PPP in Sapate, Fortuna P'Ariba en inbreidingsplannen) aan wachtlijstkandidaten en het pro-actiever screenen van de wachtlijstkandidaten. Overigens dient opgemerkt te worden dat de lijst uiteraard een dynamische lijst is waardoor de stand steeds wijzigt.

Beleidsartikelnummer: 14.27.02.06

Algemene doelstelling

Het leveren van een aanzienlijke bijdrage aan duurzame economische groei, rechtvaardige en evenwichtige sociale ontwikkeling en gezonde overheidsfinanciën van Curaçao. Dit gebeurt door de verantwoorde en productieve inzet van het vastgoed van de overheid.

Operationele doelstellingen

- Voorzien in de behoefte aan betaalbare bouwgrond voor woon, agrarische, industriële, commerciële en toeristische doeleinden UO Domeinbeheer zal in 2014 wederom in samenwerking met publieke en private partijen verkavelingsplannen voorbereiden en uitvoeren teneinde domeingronden bouw- en woonrijp te maken.

Instrumenten

- Bouwrijp maken van kavels in multidisciplinair teamverband (met ROP en OW) en uitwerken van stedenbouwkundige invulling van verkavelingsplannen conform de lijst met urgente projecten.
- Aankoop van gronden en grondstroken.
- Uitvoering van project 'Inventarisatie en Waardering onroerend goed' (uitbesteden, taxateurs inschakelen, inzage bij het Kadaster).
- Evaluatie van het programma 'Bouwrijpmaken 2006-2010' en opstellen nieuw programma binnen de beschikbare middelen in verband met de intensivering vastgoedontwikkeling.

Sector Verkeer en Vervoer (VV)

Ten aanzien van de taken en verantwoordelijkheden van de overheid, die uit internationale verdragen voortvloeien, zoals de beveiliging veiligheid en beveiliging luchtvaart en scheepvaart, de verlening van meteorologische diensten en de ruimtevaart, geldt dat de gehele organisatie en haar functioneren onderhevig is aan internationale normen, die periodiek getoetst worden door deze internationale organisaties.

De Verenigde Naties heeft verschillende afdelingen die gespecialiseerd zijn op bepaalde gebieden (luchtvaart, scheepvaart en meteorologische dienstverlening). De organen van de Verenigde Naties die toezicht houden op de naleving van de internationale afspraken die van toepassing zijn op de uitvoeringsorganisaties zijn:

1. International Civil Aviation Organization (UO Curaçaose Burgerluchtvaart Autoriteit);
2. World Meteorological Organization (UO Meteorologische Dienst Curaçao);
3. International Maritime Organization (UO Maritieme Autoriteit Curaçao);
4. International Oceanic Committee (UNESCO) (UO Meteorologische Dienst Curaçao).

Om aan de veiligheidseisen te kunnen voldoen, worden door deze internationale organisaties eisen gesteld ten aanzien van de organisatie en heel specifiek op het gebied van personeel en financiën. Dit ter waarborging van een behoorlijke naleving van de verplichtingen van deze organisatie op het gebied van veiligheid, beveiliging en in het geval van de UO MDC, de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de informatie, zodat de veiligheid van de scheepvaart en luchtvaart niet in gevaar komt.

Door de toenemende vergrijzing van zowel het meteorologen- als observatorenbestand, blijft de UO MDC een dringende behoefte hebben aan nieuwe krachten, die tot meteoroloog/observator opgeleid dienen te worden voor de komende twee jaar. Als gevolg van de beperkingen om nieuwe extra fte's aan te trekken, zal ten behoeve van de waarborging van de hoge kwaliteit van dienstverlening voorlopig een beroep moeten worden gedaan op gepensioneerde observatoren en meteorologen.

Functie 22 Verkeer en Vervoer

Beleidsterrein:

- De zorg voor de naleving en implementatie van de beleidskaders en het toezicht op de uitvoering en de kwaliteit van verkeer, vervoer, scheepvaart en maritieme zaken.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.425.800	1.425.800	1.425.800	1.425.800
Programmakosten	8.577.300	8.577.300	8.577.300	8.577.300
Totaal	**10.003.100**	**10.003.100**	**10.003.100**	**10.003.100**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	125.000	125.000	125.000	125.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**125.000**	**125.000**	**125.000**	**125.000**

Beleidsartikelnummer: 14.22.01.07

Algemene doelstelling

De Uitvoeringsorganisatie Verkeer en Vervoer streeft naar de bevordering van verantwoord gedrag van verkeersdeelnemers en het gebruik van veilige voertuigen.

De Uitvoeringsorganisatie Verkeer en Vervoer houdt middels de uitvoering van keuringen, toezicht op de verkeersveiligheid voor wat betreft de staat van onderhoud van het voertuig op het moment van de keuring. Na de keuring vindt toezicht plaats door het ministerie van Justitie.

In 2014 zal een aanzet worden gedaan om de ongevallencijfers en oorzaken in kaart te brengen.

Veilig verkeersgedrag wordt bevorderd, waardoor de hoge kosten voor de samenleving als gevolg van verkeersongelukken dalen.

Operationele doelstellingen

- Opzetten en behouden van een effectieve organisatie die in staat is invulling en uitvoering te geven. Beheer van de registratie van motorrijtuigen (Basisregister voertuigen).
- Technische keuring van motorrijtuigen.

- Informatievergaring. Meten van de verkeersveiligheid door het monitoren van het aantal ongelukken met dodelijk afloop en richten op de oorzaak daarvan (alcohol, hoge snelheid, mobiele telefoon).
- Communicatie, zoals bewustwordingscampagnes.

Instrumenten

- Opleiding, training en vorming personeel.
- Re-branding van het Keuringslokaal.
- Het uitvoeren van een Legal audit.
- Afronden project "Implementatie Masterplan Motorrijtuigenbelasting en Keuringsysteem". Het project "Implementatie Masterplan Motorrijtuigenbelasting en Keuringssysteem" heeft als doelstelling om de nodige verbetervoorstellen te implementeren met betrekking tot het regelen, administreren en de controle van de technische staat van een voertuig vanaf het moment van aankomst van een nieuw voertuig op de werf tot het moment van het slopen van het voertuig aan het einde van de levensduur.
- Investeren in vervanging van keuringsapparatuur en het verbeteren van het Keuringslokaal voor het uitvoeren van de technische keuringen.
- Opzetten van een duurzame voorlichtingscampagne verkeersveiligheid. Met een bewustwordingscampagne hoopt de regering dat het aantal verkeersdoden zal dalen. Deze instrumenten behoren continue te worden ingezet.
- Uitvoeren nulmeting verkeersveiligheid (inventarisatie, indicatoren en kengetallen).
- Opstellen en vaststellen keuringsvoorschriften.
- Communicatieplan opstellen voor technische keuringen.

Beleidsartikelnummer: 14.22.01.07

Algemene doelstelling

De Uitvoeringsorganisatie Verkeer en Vervoer streeft een effectief functionerend openbaar vervoer na, door het geven van uitvoering aan de Eilandsverordening personenvervoer.

De effectiviteit van bestuurlijk toezicht moet nog concretere vorm krijgen.

Operationele doelstellingen

- Beheer van de registratie van openbaar vervoer aanbieders.
- Op basis van de geldende wet- en regelgeving verlenen van openbaar vervoer vergunningen.
- Gereguleerd vervoer, waarin in de vervoersbehoefte wordt voorzien conform de huidige wetgeving.

Instrumenten

- Het uitvoeren van een Legal audit.
- Implementatie van een nieuw systeem van vergunningsverlening (uniform, eenduidig en transparant).
- Uitvoeren nulmeting openbaar vervoer (inventarisatie, indicatoren en kengetallen).

Beleidsartikelnummer: 14.22.02.07

Algemene doelstelling

De Uitvoeringsorganisatie Verkeer en Vervoer streeft een effectief functionerend openbaar vervoer na door het geven van uitvoering aan de Eilandsverordening Personenvervoer en het toezicht op de uitvoering van de beheersovereenkomst en afspraken met het Autobusbedrijf.

Operationele doelstellingen

- Subsidie.

Instrumenten

- Subsidie ten behoeve van het Autobusbedrijf.

Beleidsartikelnummer: 14.22.03.08

Algemene doelstelling

Een effectief en efficiënt systeem van toezicht ter bevordering van de veiligheid en beveiliging van de scheepvaart conform internationale eisen Internationale Maritieme Organisatie (IMO) en bijdragen aan de verdere (inter)nationale ontwikkeling van de scheepvaart en maritieme zaken. Hiermee wordt bijgedragen aan de economische ontwikkeling van Curaçao.

De regering staat een scheepvaartautoriteit voor die haar (toezichthoudende) taken uitvoert conform de eisen op grond van internationale verdragen, alsook de bilaterale verdragen met andere landen.

Operationele doelstellingen

- Opzetten en behouden van een effectieve organisatie die in staat is aan de internationale verplichtingen en aan het nationale beleid invulling en uitvoering te geven.
- Bijhouden van de nationale wet- en regelgeving aan de internationale standaarden.
- Streven naar samenwerking binnen de sector, het Koninkrijk, het Caribisch Gebied en mondiaal.

Instrumenten

- Investeren in de capaciteit en kwaliteit van het personeel. Dit vergt continue training en het monitoren van de kwaliteit van de output. Het opstellen en uitvoeren van jaarlijkse training- en kwaliteitprogramma's en investeringsprogramma's voor de automatisering van werkprocessen en digitalisering van dienstverlening is een basisvoorwaarde. Invullen van kernfuncties in het inspectieapparaat en formatie uitbreiding. Dit is nodig om ook aan de beheersmatige en regelgevende taken uitvoering te geven. Dit zal gebeuren binnen de richtlijnen die door de regering zijn gesteld aan kernfuncties.
- Adequate wet- en regelgeving. Naast de benodigde formatieuitbreiding zal een uitvoeringsprogramma worden uitgevoerd in samenwerking met het Nederlandse ministerie van IenM, de Beleidsorganisatie VVRP en het ministerie van Algemene Zaken.

  Investering in internationale samenwerking op alle niveaus. Hiervoor is in het budget ruimte voor dienstreizen Daarnaast moeten de jaarlijkse contributies en lidmaatschappen worden betaald.

Functie 23 Luchtvaart

Beleidsterrein:

- De zorg voor de naleving en implementatie van de beleidskaders en het toezicht op de uitvoering en de kwaliteit van luchtvaart.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	50.500	50.500	50.500	50.500
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**50.500**	**50.500**	**50.500**	**50.500**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Beleidsartikelnummer: 14.23.01.09

Algemene doelstelling

Een effectief en efficiënt systeem van toezicht op de veiligheid en beveiliging van burgerluchtvaart conform internationale eisen (ICAO) en bijdragen aan de verdere (inter)nationale ontwikkeling van de burgerluchtvaart. Dit draagt bij aan de economische ontwikkeling van Curaçao.

De luchtvaartautoriteit voert de toezichthoudende taken uit binnen het beschikbare budget conform de eisen op grond van internationale verdragen op het gebied van burgerluchtvaart, alsook de bilaterale verdragen met andere landen.

De Curacao Burgerluchtvaart Autoriteit (CBA) heeft als operationele doelstelling het uitoefenen van toezicht op de veiligheid en beveiliging van de burgerluchtvaart conform de internationale eisen, zoals neergelegd in internationale overeenkomsten.

Operationele doelstellingen

- Het opzetten en behouden van een effectieve organisatie die in staat is aan de internationale verplichtingen en nationale beleid invulling en uitvoering te geven.
- Het veilig stellen en efficiënter gebruiken van de capaciteit van het luchtruim en op de prestatie van de luchtverkeersleiding.
- Bevorderen een duurzame luchtvaart vanuit het oogput van de kwaliteit van de luchthaven.

- In stand houden en versterken van het luchtvaartnetwerk van verbindingen van Curaçao met de rest van de wereld.
- Bijhouden van de nationale wet- en regelgeving aan de internationale standaarden.
- Streven naar samenwerking binnen de sector, het Koninkrijk, het Caribisch Gebied en mondiaal.

Instrumenten

- Werving en behoud van voldoende gekwalificeerd personeel. Mate van realisatie van trainingsprogramma. Evaluatie van de kwaliteit van de werkzaamheden (tijdigheid, volledigheid en met inachtneming van de wet-en regelgeving) door personeel (2012 begonnen).
- Afronden Project Upgrading CBA, waaronder ook implementatie en onderhoud van Kwaliteitsmanagementsysteem (QMS) en introductie van profijtbeginsel en kostendekkendheid vallen. Ten behoeve van een voortdurende verbetering van veiligheidsmanagement dient een kwaliteitsmanagementsysteem te worden ingevoerd, dienen acties te worden ondernomen die gericht zijn op de continue bevordering van veiligheidsnormen binnen de sector.
- Resultaten van audits en inspecties (veiligheidsrisico's); ATM Veiligheid (Air Traffic Management). Certificering van de DC-ANSP (en het torenpersoneel);
- Luchthavenveiligheid: Certificering van de luchthaven (2014-2016);
- Veiligheid vluchtuitvoering.

In het kader van de veiligheid van vluchtuitvoering zijn enkele acties van belang:

- Verbetering toezicht op luchtwaardigheid (2014-2017). Mate van samenwerking met buitenlandse luchtvaartautoriteiten;
- Optimalisering training van het personeel (2014-2017);
- Tegengaan van onverantwoord gebruik van medicijnen, misbruik van verdovende middelen); (2014-2017). Resultaten controle op gebruik verdovende middelen en medicijnen;
- Introductie fatigue management systeem/fatigue risk assessment (2014-2017). Resultaten analyse fatigue management bij luchtvaartmaatschappijen;
- Optimalisering air navigation services (2014-2017). Realisatie van verbeteringen van ANS, gevolgd door implementatie.

- Evaluatie kader voor bevordering van airlift (Air Transport Agreement).

Functie 24 Meteorologische aangelegenheden

Beleidsterrein:

- De zorg voor het uitgeven van waarschuwingen aan de samenleving bij extreme weersituaties en een bijdrage leveren aan duurzame ontwikkeling van de gemeenschap in verband met klimatologische en andere geofysische omstandigheden.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	3.941.900	3.941.900	3.941.900	3.941.900
Programmakosten	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal	**3.966.900**	**3.966.900**	**3.966.900**	**3.966.900**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	135.000	135.000	135.000	135.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**135.000**	**135.000**	**135.000**	**135.000**

Beleidsartikelnummer: 14.24.00.10

Algemene doelstelling

Uitvoeringsorganisatie Meteorologische Dienst (UO MDC), draagt zorg voor de implementatie van de nationale en internationale juridische en beleidsmatige kaders betreffende meteorologie, klimatologie en andere geofysische verschijnselen. In dit kader vertegenwoordigt de UO MDC de regering van Curaçao bij de Verenigde Naties en buitenlandse organisaties op bovenstaande terreinen, conform de verdragen van ICAO, WMO en IOC/UNESCO. Met de uitvoering van zijn taken streeft de UO MDC naar het tijdig geven van waarschuwingen , zodat de samenleving en materieel goed bij maatschappijontwrichtende weersituaties zich kan voorbereiden.

Operationele doelstellingen

- Opzetten en behouden van een effectieve organisatie, met de nodige bewaking en monitoringssystemen, die in staat is aan de internationale verplichtingen (WMO en ICAO) en nationale beleid invulling en uitvoering te geven.
- De vergaring en continue monitoring van informatie (meteorologische basisdata).

- De analyse en verspreiding (beschikbaar maken, houden en stellen) van informatie door middel van publicaties, weerberichten en luchtvaartmeteorologische inlichtingen.
- Het verrichten van relevante studies met betrekking tot duurzame ontwikkeling zoals adaptatie aan klimaatverandering en duurzame energiebronnen.
- Onderhouden van samenwerking binnen het Koninkrijk, regionaal en mondiaal (WMO en ICAO).

Instrumenten

Aantrekken van nieuw personeel. Door toenemende vergrijzing van zowel het meteorologen- als observatorenbestand, blijft de UO MDC een dringende behoefte hebben aan nieuwe krachten, die tot meteoroloog/observator opgeleid dienen te worden. Eventuele wensen tot het invullen van vacatures zullen worden beoordeeld aan de criteria voor kernfuncties zoals vastgesteld door de regering. Hieronder worden de budgettaire gevolgen van het beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Functie 28 Overige VVRP

Beleidsterrein:

- De zorg voor de beleidskaders en het toezicht op de uitvoering en de kwaliteit van de ruimtelijke planning.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	300.100	300.100	300.100	300.100
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**300.100**	**300.100**	**300.100**	**300.100**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie heeft betrekking op de overige lasten ten behoeve van het ministerie.

Ministerie van Economische Ontwikkeling

Missie

Het ministerie van Econimische Ontwikkling (EO) wil mede richting geven aan duurzame economische ontwikkeling ter realisering van een hoger welvaartspeil voor de maatschappij van Curaçao. Het wil een sterke positie, zowel concurrerend als competitief en hoogwaardige productie stimuleren. Het ministerie wil dit realiseren door optimale dienstverlening, het werken aan economische structuurversterking en het effectief inspelen op maatschappelijke en internationale ontwikkelingen.

15 Ministerie van Economische Ontwikkeling

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
01 Bestuursorganen	• 00 Minister van Economische Zaken	
30 Algemeen Beheer Economische Ontwikkeling	• 00 Kabinet Minister van Economische Zaken • 01 Economische Inspectie • 02 Secretaris Generaal EO • 03 Ministeriele Staf EO • 05 Beleidsorganisatie EO	• Zorg voor de nationale, internationale en regionale economische ontwikkeling
31 Handel en Ambacht	• 01 UO Economische Dienst • 02 Economische Ontwikkeling	• Ondernemen
32 Economische Samenwerking	• 01 UO Buitenlandse Economische Samenwerking eenheid	• Internationale samenwerking op economisch gebied
33 Handel en Industrie	• 00 Bureau Intellectueel Eigendom	• Handel die betrekking heeft op de locale industriële ontwikkeling
34 Economische Ontwikkeling en Innovatie	• 01 UO Economische Ontwikkeling en Innovatie	• Innovatie ter bevordering van de economische ontwikkeling
36 Telecommunicatie	• 00 Telecommunicatie	• Telecommunicatie
38 Overige Economische Ontwikkeling	• 00 Overige Economische Ontwikkeling	

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
01 Bestuursorganen	547.400	547.400	547.400	547.400
30 Algemeen Beheer Economische Ontwikkeling	6.740.600	6.740.600	6.740.600	6.743.149
31 Handel en Ambacht	35.631.200	35.632.460	35.636.870	35.636.870
32 Economische Samenwerking	2.011.800	2.011.800	2.011.800	2.011.800
33 Handel en Industrie	524.000	524.000	524.000	524.000
34 Economische Ontwikkeling en Innovatie	2.156.700	2.156.700	2.156.700	2.156.700
36 Telecommunicatie	13.096.500	13.096.500	13.096.500	13.096.500
38 Overige Economische Ontwikkeling	587.200	587.200	587.200	587.200
Totaal:	**61.295.400**	**61.296.660**	**61.301.070**	**61.303.619**
Kapitaaldienst	2014	2015	2016	2017
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
30 Algemeen Beheer Economische Ontwikkeling	294.000	294.000	294.000	294.000
31 Handel en Ambacht	-	-	-	-
32 Economische Samenwerking	-	-	-	-
33 Handel en Industrie	-	-	-	-
34 Economische Ontwikkeling en Innovatie	-	-	-	-
36 Telecommunicatie	-	-	-	-
38 Overige Economische Ontwikkeling	7.400.000			
Totaal	**7.694.000**	**294.000**	**294.000**	**294.000**

Functie 01 Bestuursorganen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	547.400	547.400	547.400	547.400
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**547.400**	**547.400**	**547.400**	**547.400**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Total	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 30 Algemeen Beheer Economische Ontwikkeling

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	6.238.000	6.238.000	6.238.000	6.240.549
Programmakosten	502.600	502.600	502.600	502.600
Totaal	**6.740.600**	**6.740.600**	**6.740.600**	**6.743.149**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	294.000	294.000	294.000	294.000
Programmakosten	-	-	-	-
totaal	**294.000**	**294.000**	**294.000**	**294.000**

Functie 31 Handel en Ambacht

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.093.500	1.094.760	1.099.170	1.099.170
Programmakosten	34.537.700	34.537.700	34.537.700	34.537.700
Totaal	**35.631.200**	**35.632.460**	**35.636.870**	**35.636.870**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 32 Economische Samenwerking

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.372.700	1.372.700	1.372.700	1.372.700
Programmakosten	639.100	639.100	639.100	639.100
Totaal	**2.011.800**	**2.011.800**	**2.011.800**	**2.011.800**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 33 Handel en Industrie

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	524.000	524.000	524.000	524.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**524.000**	**524.000**	**524.000**	**524.000**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 34 Economische Ontwikkeling en Innovatie

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.296.700	1.296.700	1.296.700	1.296.700
Programmakosten	860.000	860.000	860.000	860.000
Totaal	**2.156.700**	**2.156.700**	**2.156.700**	**2.156.700**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 36 Telecommunicatie

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	13.096.500	13.096.500	13.096.500	13.096.500
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**13.096.500**	**13.096.500**	**13.096.500**	**13.096.500**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 38 Overige Economische Ontwikkeling

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	187.200	187.200	187.200	187.200
Programmakosten	400.000	400.000	400.000	400.000
Totaal	**587.200**	**587.200**	**587.200**	**587.200**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	7.400.000	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**7.400.000**	**-**	**-**	**-**

Algemene doelstelling

Het ministerie van Economische Ontwikkeling heeft drie algemene doelstellingen, namelijk:

1. het bevorderen van macro-economische stabiliteit;
2. het stimuleren sectoren ten behoeve van economische groei;
3. zorgen voor structuurversterking.

1. Het bevorderen van economische stabiliteit

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Bevorderen macro-economische stabiliteit	• Er is een duurzame economische ontwikkeling met werkgelegenheids-creatie gelijk aan de ontwikkeling van de beroepsbevolking - Er is inflatie tot maximaal 3,0 % - Er is een sluitende overheidsbegroting - Er is een overschot op de betalingsbalans • Er zijn macro- en micro-economische modellen, die aansluiten op de lokale economische realiteit ter monitoring van de economische ontwikkelingen • Effectieve toepassing en naleving van prijsverordening door het versterken van economische controle en handhaving • Het bevorderen van export van producten en diensten • Consultancy gericht op het adviseren, opstellen en faciliteren van export activiteiten • Er zijn macro- en micro economische modellen die aansluiten op de lokale economische realiteit ter monitoring van de economische ontwikkelingen • Economische ontwikkelingen en projecties voor 2015 en verder zijn vastgelegd en gepresenteerd	**Apparaatkosten:** ANG. 73.900 **Programmakosten:** ANG. 702.700

Het ministerie van Economische Ontwikkeling heeft als primaire doelstelling het bevorderen van macro-economische stabiliteit, waarbij sprake is van duurzame economische ontwikkeling met werkgelegenheidscreatie minstens gelijk aan de ontwikkeling van de beroepsbevolking, matige inflatie, een sluitende overheidsbegroting en een overschot op de betalingsbalans.

Het doel van beleid gericht op het bereiken van macro-economische stabiliteit is om:

- werkgelegenheid te creëren voor allen die kunnen en willen werken;
- het algemene prijsniveau stabiel te houden, opdat de primaire levensbehoeften voor alle burgers toegankelijk zijn;
- gezonde overheidsfinanciën te bevorderen opdat de rentevoeten relatief laag blijven, waardoor investeringen gestimuleerd worden;
- voldoende monetaire reserves te genereren om de importen te dekken (conform de norm van minimaal drie maanden) en de Antilliaanse gulden stabiel te houden.

De minister en de overheid kunnen een bijdrage leveren aan deze doelstelling door de ministeries te stimuleren samen te werken ten behoeve van deze doelstelling en de juiste prioriteit te geven aan een duurzame economische ontwikkeling.

Het bereiken van macro-economische stabiliteit is afhankelijk van binnenlandse en buitenlandse ontwikkelingen. Buitenlandse ontwikkelingen zoals economische groei, werkgelegenheid en werkloosheid en de prijs van olie en voedsel zijn voor de lokale economie een gegeven. Daarnaast is het behalen van deze doelstelling sterk afhankelijk van het behalen van de overige doelstellingen van het ministerie (stimuleren van de sectoren ten behoeve van economische groei en zorgen voor economische structuurversterking) en de middelen die beschikbaar gesteld worden voor het bereiken van de drie doelstellingen.

Voor het behalen van deze algemene doelstelling zijn de volgende operationele doelstellingen uitgestippeld:

a) Uitvoering van het beleidsplan "Duurzame Economische Strategie". Het beleidsplan is een integraal plan en bevat aanbevelingen voor de publieke en de private sector voor het bereiken van een duurzame economische ontwikkeling.

Het plan benadrukt het belang van de samenwerking tussen de diverse ministeries en de private sector.

b) Macro- en micro-economische modellen die aansluiten op de lokale economische realiteit ter monitoring van de economische ontwikkelingen. De modellen worden gebruikt om de ontwikkeling van de belangrijkste indicatoren van macro-economische stabiliteit te monitoren, opdat op tijd ingegrepen kan worden indien nodig.

c) Effectieve toepassing en naleving van prijsverordening door het versterken van economische controle en handhaving. Effectieve controle op handhaving van de prijsverordening zorgt voor stabiele prijzen van primaire levensmiddelen.

d) Het drijven van handelspolitiek door het aangaan en verlengen van overeenkomsten met economisch relevante landen.

e) Een duurzame economische ontwikkeling met werkgelegenheidscreatie gelijk aan de ontwikkeling van de beroepsbevolking, inflatie gemiddeld tot maximaal 3,0%, een sluitende overheidsbegroting en overschot op de betalingsbalans.

f) Er zijn macro- en micro economische modellen die aansluiten op de lokale economische realiteit ter monitoring van de economische ontwikkelingen.

g) Economische ontwikkelingen en projecties voor 2014 zijn vastgelegd en gepresenteerd.

Instrumenten

Ad. a) Er is een uitvoeringsstructuur opgericht en ingesteld voor het uitvoeren van het beleidsplan Duurzame Economische Ontwikkeling. De uitvoeringsstructuur moet zorgen voor een effectieve uitvoering van de lange termijn economische strategie.

Ad. b) Opzetten, aanpassen en inzetten van diverse economische modellen:

1. Het macro-economische model 'Curalyse', de micro-economische modellen 'Curatax' en de huishoudmodule zijn geactualiseerd en bevatten de meest recente gegevens. Er zijn medewerkers die met het model kunnen werken en hierin trainingen hebben gevolgd. De modellen dienen ter monitoring van de economische ontwikkeling en de indicatoren van macro-economische stabiliteit.
2. Er is een energiemodule die gegevens over het aanbod en de vraag naar energie als gevolg van economische ontwikkeling registreert.

3. Er wordt per kwartaal een bulletin opgesteld en gepubliceerd met de ontwikkelingen van de belangrijkste indicatoren van macro-economische stabiliteit.

Ad. c) Er is een beleidsplan voor aanpassing van de wet- en regelgeving.

Ad. d) Het drijven van handelspolitiek door het aangaan en verlengen van overeenkomsten met economisch relevante landen

- MOU's, handels en fiscale Verdragen, IBO's.

Ad. e) Een duurzame economische ontwikkeling met werkgelegenheidscreatie gelijk aan de ontwikkeling van de beroepsbevolking, inflatie gemiddeld tot maximaal 3,0%, een sluitende overheidsbegroting en overschot op de betalingsbalans

Implementatie beleidsplan Duurzame Economische Ontwikkeling/Duurzame Economische Strategie (DEO/LTES).

Ad.f) Er zijn macro-en micro economische modellen die aansluiten op de lokale economische realiteit ter monitoring van de economische ontwikkelingen

- Toeristisch model Turistika.
- Project coördinatiepunt: inventarisatielijst investeringsprojecten, Base camp systeem, voortgangsrapportages investeringsprojecten, auditplan SOAB, opdrachtverleningscontract SOAB.

Ad. g) Economische ontwikkelingen en projecties voor 2014 zijn vastgelegd en gepresenteerd

- Curaçao Economic outlook 2014.

2. Het stimuleren van sectoren ten behoeve van economische groei

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Stimuleren sectoren ten behoeve van economische groei	• De afzetmarkt en exportkansen voor lokale producten en diensten is vergroot • Stimuleren van hoogwaardige en innovatieve productie • Het stimuleren van het Midden en Klein Bedrijf aan de hand van huidige ontwikkelingen en behoefte, effectiviteit, efficiency en doelmatigheid. • De afzetmarkt en exportkansen voor lokale producten en diensten is vergroot • Stimuleren van hoogwaardige en innovatieve productie	**Apparaatkosten:** ANG. 44.000 **Programmakosten:** ANG. 550.300 **Kapitaaldienst/ Apparaatkosten** ANG. 7.400.000

Het ministerie wil sectoren stimuleren ten behoeve van economische groei.

Om macro-economische stabiliteit te kunnen realiseren, dienen speerpuntsectoren gestimuleerd te worden, opdat werkgelegenheid gecreëerd kan worden. Als sectoren gestimuleerd worden en meer mensen werk krijgen, wordt economische groei gerealiseerd.

De minister en de overheid kunnen een bijdrage leveren aan deze doelstelling door aandacht en prioriteit te geven aan de instrumenten, die ingezet worden om de sectoren te stimuleren.

Het bereiken van economische groei door het stimuleren van sectoren is afhankelijk van binnenlandse en buitenlandse ontwikkelingen. Buitenlandse ontwikkelingen zoals economische groei, werkgelegenheid en werkloosheid en de prijs van olie en voedsel zijn voor de lokale economie een gegeven. De economische

ontwikkelingen wereldwijd zijn bepalend voor de vraag naar lokale producten en diensten.

Daarnaast is het behalen van deze doelstelling sterk afhankelijk van de derde doelstelling (zorgen voor economische structuurversterking) en de effectieve inzet van middelen die beschikbaar gesteld zijn voor het bereiken van alle drie doelstellingen van het ministerie.

Ook is het behalen van deze doelstelling afhankelijk van een goede samenwerking tussen het ministerie van Economische Ontwikkeling en andere relevante ministeries.

Operationele doelstellingen

a) De afzetmarkt voor lokale producten en diensten vergroten op zowel de binnenlandse als de internationale markten. Sectoren kunnen enkel groeien als er vraag is naar de betreffende producten. Om de afzetmarkt van speerpuntsectoren te kunnen vergroten, zullen de nodige specifieke voorwaarden gefaciliteerd worden voor de betreffende sectoren.

b) Hoogwaardige productie stimuleren. Om te kunnen concurreren op de internationale markt, moeten de producten en diensten van hoogwaardige kwaliteit zijn. Daarom zal naast het faciliteren van de nodige voorwaarden, ook het streven naar een steeds betere kwaliteit van de lokale producten bij de sectoren bevorderd worden. Vergroten van de buitenlandse afzetmarkt resulteert tevens in hogere deviezengeneratie en is bevorderend voor de eerste doelstelling (macro-economische stabiliteit).

c) Het stimuleren van het Midden en Klein Bedrijf (MKB) aan de hand van huidige ontwikkelingen en behoeftes, effectiviteit, efficiency en doelmatigheid. Hierbij dient rekening gehouden te worden met het overheidsbeleid, waarbij strengere toetsing noodzakelijk is door middel van de vastgestelde toetsingscriteria (economische kader, innovatie potentieel en dergelijke) zonder politieke bemoeienis.

d) Het bevorderen van export van producten en diensten.

e) Consultancy gericht op het adviseren, opstellen en faciliteren van export activiteiten.

f) De afzetmarkt en exportkansen voor lokale producten en diensten is vergroot.

g) Stimuleren van hoogwaardige en innovatieve productie.

Instrumenten

Ad. a)

1. Exportbeleid: er is een exportbeleid, dat erop gericht is om de internationale markt voor lokale producten en diensten te vergroten.
2. Logistieke sector: er zijn deelonderzoeken uitgevoerd naar niche-markten binnen het havengebied, zoals yachting. Er zijn tevens richtlijnen opgesteld ter stimulering van de sectoren met de benodigde wet- en regelgeving.
3. Toerisme: het toerismebeleid is aangepast met nieuwe doelstellingen voor de groei van het aantal verblijf- en cruisetoeristen en het aantal overnachtingen dat toeristen op Curaçao doorbrengen.
4. Medisch toerisme: er is een implementatieplan met wet- en regelgeving opgesteld en deelonderzoeken zoals vermeld in het beleidsplan.
5. Transnational Education (TNE): Er is een implementatieplan met wet- en regelgeving opgesteld en deelonderzoeken ter indentificering van drie type TNE's.
6. Culturele sector: er is een beleidsplan inclusief een implementatieplan voor de culturele sector opgesteld.
7. Internationale visserij: er zijn deelonderzoeken uitgevoerd naar eventuele lidmaatschappen voor Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources/ Western and Central Pacific Fisheries Commission (CCAMLR/WPFC) ; de 'Fishing authority' zal worden opgezet in 2014 en zal dan operationeel zijn.
8. IT en digitale sector: een beleidsdocument is opgesteld ter vergroting van de afzetmarkt van IT en digitale diensten in het buitenland.
9. Het bouwen van een schoolgebouw voor de huisvesting van de bedrijfsopleiding voor het Maritieme Center.

Ad. b) Innovatiebeleid: er is een beleidsplan opgesteld ter stimulering van de innovatie in het algemeen en er zijn deelonderzoeken uitgevoerd, zoals vermeld in het beleidsplan ter innovatie van drie sectoren per 2016.

Ad. c) Het stimuleren van het MKB aan de hand van huidige ontwikkelingen en behoefte, effectiviteit, efficiency en doelmatigheid:

- Kredietgarantiefonds;
- Small Business Administration (SBA);
- Ontwikkelen, coördineren en administreren van MKB-database voor MKB ondernemin-gen met monitoringsdoeleinden;
- Opzetten scouting, coaching en mentoring network (SCM);
- Onderzoek verrichten naar de invulling van een Business Incubator Programma;

Ad. d) Het bevorderen van export van producten en diensten:

a. Implementatieplan handelsbevorderings- en ontwikkelingsprogramma's;
b. Internationaal Handelsbeleid die gericht is op de regulering van zowel de import als de export;
c. Handelsbevorderingsbeleid.

Ad. e) Consultancy gericht op het adviseren, opstellen en faciliteren van exportactiviteiten:

a. Het ontwikkelen van een "brand" en brandingstrategie voor Curaçao;
b. Aansluiting zoeken bij Internationale Visserij Conventies & Oprichten en operationaliseren van een International "Fishery Authority";
c. Curaçao International Financial Center.

3. Het zorgen voor economische structuurversterking

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Zorgen voor economische structuurversterking	• Bevorderen van het investeringsklimaat • Beschermen rechten van de consument • Een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt • Structureren van economische zone planning in lijn met het EOP • Het bevorderen van het investeringsklimaat • De ontwikkeling van een Buitenlands Economisch Beleid voor Curaçao • Het toegankelijk maken van markten voor producten en diensten • Goede relaties onderhouden met overheden in landen met economisch belang • Herziening bestaande lidmaatschappen en beleid opstellen ten aanzien van aansluiting bij internationale en regionale organisaties Aansluiting zoeken bij regionale en internationale organisaties die van belang zijn bij de ontwikkeling van de economie • Het zoeken naar nieuwe programma's en fondsen die aangetrokken kunnen worden ten behoeve van de ontwikkeling	**Apparaatkosten:** ANG. 22.700 **Programmakosten:** ANG. 1.436.900

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
	van Curaçao in algemene zin, maar specifiek de economische ontwikkeling • United Nations Development Programme "Capacity Development for Nation Building" uitvoeren • Beschermen van de waarde van de binnenstad • Faciliteren van investeringen • Beschermen rechten van de consument • Verlagen jeugdwerkloosheid • Bevorderen investeringsklimaat	

Zorgen voor economische structuurversterking: Het versterken van de economische structuur is van groot belang om de overige twee doelstellingen te kunnen realiseren.

Om sectoren te kunnen stimuleren dient door de private sector geïnvesteerd te worden. Het klimaat moet aantrekkelijk zijn om de investeringen aan te trekken, er dienen werknemers te zijn die de juiste competenties hebben om te kunnen produceren. Een goed investeringklimaat gecombineerd met de geschikte menskracht is de ideale combinatie voor een competitief exportbedrijf.

De minister en de overheid kunnen een bijdrage leveren aan deze doelstelling door aandacht en prioriteit te geven aan de instrumenten die ingezet worden om het investeringsklimaat te bevorderen en de productiviteit van werknemers te verhogen.

Het versterken van de economische structuur is sterk afhankelijk van een goede samenwerking tussen het ministerie van Economische Ontwikkeling en andere relevante ministeries.

Operationele doelstellingen

a) Stimuleren van een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.
b) Beschermen van de rechten van consumenten.
c) Bevorderen investeringsklimaat.
d) De ontwikkeling van een Buitenlands Economisch Beleid voor Curaçao en het toegankelijk maken van markten voor producten en diensten.
e) Goede relaties onderhouden met overheden in landen van economisch belang.
f) Herziening bestaande lidmaatschappen en beleid opstellen ten aanzien van aansluiting bij internationale en regionale organisaties. Aansluiting zoeken bij regionale en internationale organisaties die van belang zijn bij de ontwikkeling van onze economie.
g) Het zoeken naar nieuwe programma's en fondsen die aangetrokken kunnen worden ten behoeve van de ontwikkeling van Curaçao in algemene zin, maar specifiek Economische Ontwikkeling.
h) UNDP programma Capacity Development for Nation Building uitvoeren.
i) Beschermen van de waarde van de binnenstad.
j) Faciliteren van investeringen.

Zonder de juiste voorwaarden voor een goed investeringsklimaat zullen de investeringen ter bevordering van sectorale en macro-economische groei achterwege blijven. Zonder een hoge productiviteit kan geen concurrentie plaatsvinden op de internationale markt en zullen sectorale en macro-economische groei achterwege blijven. Door het benadrukken van de rechten van de consument is de garantie dat producenten een betere kwaliteit zullen leveren en dus hoogwaardige productie zullen nastreven.

Instrumenten

- Het implementeren van de aanbevelingen die voortvloeien uit het emigratiebeleid.
- Het opstellen van een consumentenbeleid en het oprichten van de consumentenautoriteit onder de mededingingautoriteit.

- Een geactualiseerd vestigingsbeleid, dat gericht is op het faciliteren van speerpunt sectoren.
- Bevorderen investeringsklimaat.
- Digitaliseren back office economische vergunningen.
- De ontwikkeling van een Buitenlands Economisch Beleid voor Curaçao. Het toegankelijk maken van markten voor producten en diensten.
  a. Buitenlands Economisch Beleid (handelsovereenkomsten en verdragen).
- Goede relaties onderhouden met overheden in landen van economisch belang;
  a. Strategie voor Economische Diplomatie.
- Herziening bestaande lidmaatschappen en beleid opstellen ten aanzien van aansluiting bij internationale en regionale organisaties. Aansluiting zoeken bij regionale en internationale organisaties die van belang zijn bij de ontwikkeling van onze economie.
  a. Lidmaatschappen bij een aantal relevante organisaties;
  b. Advisering over internationaal lidmaatschapbeleid bij een aantal relevante organisaties.
- Het zoeken naar nieuwe programma's en fondsen die aangetrokken kunnen worden voor de ontwikkeling van Curaçao in algemene zin, maar specifiek Economische Ontwikkeling
  a. Focal point EU Subsidies en Samenwerkingsprogramma's.
- UNDP programma Capacity Development for Nation Building uitvoeren.
  a. National Development Plan with sector based implementation plans developed through Participatory Dialogue process
  b. National socio-economic data base (Dev Info) installed with institutionalization of capacity within the core of the Public Service
  c. Millennium Development Goals (MDG's) through a pilot programme for addressing MDG1 Eradicate extreme poverty and hunger and MDG7 ensuring environmental sustainability.
- Beschermen van de waarde van de binnenstad.
  a. Het operationaliseren van een financieringsstructuur ter bevordering van de economische ontwikkeling en monumentale waarde van de binnenstad.

- Faciliteren van investeringen
  a. Een projectplan en bestek voor de ontwikkeling van Maripampun;
  b. Enquêtes (vragenlijsten), TOR Business Census.

Het opgevoerde bedrag van ANG 7,4 miljoen op de kapitaaldienst betreft de bouw van een schoolgebouw voor de huisvesting van de bedrijfsopleiding voor het maritiem center.

Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport

Visie

Toegankelijk, dynamisch en kwalitatief hoogwaardig onderwijs en wetenschapsbeoefening zorgen samen met sport en een creatieve marktgerichte cultuuraanpak als instrumenten voor een beter bestaan en een verdere ontwikkeling van (de inwoners van) Curaçao. Hierbij zal men de eigen kwaliteiten optimaal benutten en gebruik maken van kansen, die leiden tot verantwoorde, zelfstandige, volwaardige burgers.

Missie

Het ministerie zet zich in voor het waarborgen van voorzieningen, zodat elke inwoner van Curaçao gelijke mogelijkheden heeft om zich ten volle te ontwikkelen en uit te groeien tot een volwaardige persoon, die constructief kan participeren en bijdragen aan de economische en algemeen maatschappelijke ontwikkeling van de gemeenschap.

Door de inzet van goed onderwijs, bewustwording van het belang van sport en cultuur en door het stimuleren van kennisverwerving door middel van onderzoek, creëert het ministerie van Onderwijs,Wetenschap, Cultuur en Sport (OWCS) kansen voor de bevolking van Curaçao. Door dit alles wordt de bevolking van Curaçao de mogelijkheid gegeven steeds meer '*global citizen*' te worden; iemand die lokaal actief is en zich tevens bewust is van de internationale wereld om zich heen.

Beleidsdomeinen

Het ministerie van OWCS richt zich op de volgende vier beleidsdomeinen:

- *Onderwijs:* de focus binnen dit domein is gericht op een optimale doorstroom van leerlingen binnen de verschillende onderwijssoorten.
- *Wetenschap*: de focus binnen dit domein is gericht op het bevorderen van een onderzoeksklimaat, dat uitnodigt tot goede wetenschapsbeoefening en tot het maken van verbindingen met internationale wetenschappelijke instellingen.
- *Cultuur*: de focus binnen dit domein is gericht op het bevorderen en ondersteunen van natievorming en op het bij elkaar brengen van de verschillende culturele identiteiten.

- *Sport*: de focus binnen dit domein is gericht op het realiseren van een breed aanbod van sportvoorzieningen en het vergroten van het besef van het belang van sport en bewegen binnen de samenleving.

Belangrijke kenmerken van de werkwijze zijn een integrale aanpak binnen en tussen de beleidsgebieden, de interactiviteit van het proces, een helder verloop van het proces, een flexibele uitvoering en toewijzing van beleidsgebieden en -dossiers aan beleidsmedewerkers en samenwerking daarbinnen.

16 Ministerie Onderwijs, Wetenschappen, Cultuur & Sport

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
01 Bestuursorganen	• 00 Minister OWCS	• Draagt politieke verantwoordelijkheid voor het handelen en de werkzaamheden van zijn ambtenaren
40 Algemeen beheer OWCS	• 00 Kabinet Minister	• Adviseert en ondersteunt de minister bij de uitvoering van zijn taken
	• 01 Secretaris Generaal	• Ambtelijk eindverantwoordelijk voor de bedrijfsvoering binnen het ministerie
	• 02 Ministeriële staf	• Ondersteunen de minister, de Secretaris Generaal (SG), het management team (MT) en het gehele ministerie op het gebied van Personeel, Organisatie, Financiën, ICT (PIOFAH) en Juridische zaken
	• 04 Beleidsorganisatie	• Draagt zorg voor de ontwikkeling van het strategisch beleid (algehele beleidscyclus) ten aanzien van educatie, onderwijs, wetenschappen, cultuur en sport. Verder draagt de beleidsorganisatie zorg voor de beleidsanalyse, de visieontwikkeling, de

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
	• 06 UO Uitvoeringsteam Onderwijs en Wetenschap	ontwikkeling van beleidskaders, de ontwikkeling van wetgeving en de bewaking van de uitvoering. De ontwikkeling van beleid geschiedt in nauwe samenwerking met zowel de interne als de externe belanghebbenden • De Sector O en W draagt zorg voor onderwijs, dat voldoet aan eisen van basiskwaliteit door het creëren van randvoorwaarden, zodat schoolbesturen de nodige vormen van onderwijsondersteuning rondom het onderwijs kunnen organiseren • Verzorgen van een pakket aan voorzieningen dat ondersteunend is aan het primaire onderwijsproces (transport, schoolmelk, veiligheid op scholen) • Toezien op het vasthouden, verbeteren van de kwaliteit van onderwijs op Curaçao én het stimuleren en adviseren van scholen bij het uitvoeren van hun onderwijstaak • Vormgeven contouren van bezoldigingsstructuur en afstemming daarover met vakbonden
	• 07 Openbaar Onderwijs	• Openbaar Onderwijs is belast met het beheer van de openbare scholen op Curaçao. Sinds december 2011 is een interim managementteam aangesteld en

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		begin 2013 is een waarnemend Hoofd van Dienst aangewezen. In 2014 zal verder gewerkt worden aan de drie aandachtsgebieden uit het Plan van Aanpak in het kader van de reorganisatie van het Uitvoeringsteam Openbaar Onderwijs De drie aandachtspunten zijn: 1.Kwaliteitsverbetering Onderwijs 2.Verbeteren Interne Organisatie 3.Betrouwbaar Financieel beleid
	•08 Vergoeding Administratiekosten	• Hier gaat het om de kosten voor bovenschools management van de bijzondere schoolbesturen (kosten voor directie, onderwijsfunctionarissen en administratief personeel). De andere vergoeding voor administratie is opgenomen in de norm voor materiële kosten welke per school en per leerling wordt toegekend
41 Examen aangelegenheden	•00 UO Expertise Centrum Toetsen/Examen	• Het expertisecentrum voor toetsen en examens (ETE) draagt zorg voor het ontwikkelen en deels afnemen van toetsen en examens • Het ontwikkelen, legitimeren en vaststellen van betrouwbare en valide toetsen en examens zodat leerlingen op een adequate manier getoetst worden op hun kennis • Verder is het streven van de

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		Uitvoeringsorganisatie om een toenemend aantal toetsen en examens lokaal te ontwikkelen
42 Openbaar Funderend Onderwijs	• 00 Openbaar Funderend Onderwijs	• Effectief en efficiënt bekostigen van de openbare scholen voor funderend onderwijs volgens het stelsel van normbekostiging. • Het verbeteren van de doorstroming naar het voortgezet onderwijs. • Het verbeteren van de leerlingbegeleiding en de leerlingzorg. • In stand houden van voldoende openbare scholen en waar nodig het clusteren, oprichten opheffen of verplaatsen van openbare scholen, teneinde te voldoen aan de bij Staatsregeling opgelegde plicht aan de overheid om zorg te dragen voor voldoende openbaar onderwijs in een genoegzaam aantal scholen.
43 Bijzonder Funderend Onderwijs	• 00 Bijzonder Funderend Onderwijs	• Effectief en efficiënt bekostigen van de bijzondere scholen voor funderend onderwijs volgens het stelsel van normbekostiging. • Het verbeteren van de doorstroming naar het voortgezet onderwijs. • Het verbeteren van de leerlingbegeleiding en de leerling-zorg.
44 Openbaar Speciaal Onderwijs	• 00 Openbaar Funderend Speciaal Onderwijs • 01 Openbaar Voortgezet Speciaal Onderwijs	• Passend onderwijs, gericht op volwaardige participatie in de samenleving voor alle onderwijsdeelnemers, rekening houdend met ieders

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		mogelijkheden en beperkingen. Dat betekent een stevig vangnet voor leerlingen die extra zorg nodig hebben
45 Bijzonder Speciaal Onderwijs	• 00 Bijzonder Speciaal Onderwijs	• Passend onderwijs, gericht op volwaardige participatie in de samenleving voor alle onderwijsdeelnemers, rekening houdend met ieders mogelijkheden en beperkingen. Dat betekent een stevig vangnet voor leerlingen die extra zorg nodig hebben
46 Openbaar Voortgezet Onderwijs	• 00 Openbaar VSBO • 01 Openbaar HAVO/VWO • 02 Openbaar Vakonderwijs	• In stand houden van voldoende openbaar voortgezet onderwijsaanbod, dat voldoende uitstroom naar de arbeidsmarkt en of vervolgonderwijs garandeert
47 Bijzonder Voortgezet Onderwijs	• 01 Bijzonder HAVO/VWO • 02 Bijzonder VSBO	• Effectief en efficiënt bekostigen van het bijzonder voortgezet onderwijs volgens een stelsel van normbekostiging, dat voldoende uitstroom naar de arbeidsmarkt en of vervolgonderwijs garandeert
48 Bijzonder hoger onderwijs	• 00 Universiteit	• Het stimuleren van voldoende hoger onderwijsopleidingen die aantrekkelijk zijn voor studenten op Curaçao en buitenlandse studenten • Zorgdragen voor kwalitatief hoogwaardig en goed functionerend (aansluitend op behoefte én aanwezige expertise) hoger onderwijs, onderzoek en wetenschap • Zorgen voor verbindingen en samenwerking met

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		wetenschappelijke instituten in het buitenland om infrastructuur voor wetenschap op Curaçao mogelijk te maken
49 Gemeensch. Uitgaven Onderwijs	• 00 Inspectie Onderwijs • 01 Overige Gemeenschappelijke Uitgaven • 02 Onderwijs Ondersteuning • 03 Onderwijs Vernieuwing	• De Inspectie draagt zorg voor de waarborging van onderwijskwaliteit, door een effectief ingericht systeem van toezicht en controle. Tevens is de Onderwijsinspectie belast met het uitvoeren van het toezicht op de naleving van de wettelijke regelingen en bepalingen gericht op de waarborging van de kwaliteit van het onderwijs. • Verzorgen van een pakket aan voorzieningen, dat ondersteunend is aan het primaire onderwijsproces (transport, schoolmelk, veiligheid op scholen) • Creëren van randvoorwaarden, zodat schoolbesturen de nodige vormen van onderwijsondersteuning rondom het onderwijs kunnen organiseren • Stimuleren en ontwikkelen van onderwijsvernieuwing (inhoudelijk, pedagogisch, didactisch en organisatorisch, onder andere door het toepassen van ICT mogelijkheden) in funderend, voortgezet, beroeps- en hoger onderwijs
50 Overige Onderwijs	• 00 Bijzonder Vakonderwijs • 01 Bevordering Studie	• In stand houden van voldoende bijzonder vakonderwijsaanbod,

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
	• 02 Openbaar Leergangen • 03 Pedagogische en Sociale Opleidingen • 04 Begeleiding Vorming jeugd en volwassenen • 05 Overige Uitgaven Onderwijs	dat voldoende uitstroom naar de arbeidsmarkt en of vervolgonderwijs garandeert • Vergroten van de kwaliteit van leven door het bijbrengen van kennis en vaardigheden ten behoeve van het algemeen functioneren in het bijzonder bij laag opgeleide volwassenen • Het zorgdragen voor trajecten binnen het leerlingstelsel en ter voorbereiding op andere opleidingen; het organiseren en aanbieden van opleidingen voor kansarmen gericht op intreding op de arbeidsmarkt; leerwerktrajecten gericht op tweede kans onderwijs
51 Cultuur en Sport Algemeen	• 01 UO Uitvoeringsorganisatie Cultuur en Sport	• Creëren van randvoorwaarden voor het in stand houden, verbreden en verbreiden van cultuuruitingen • Creëren van randvoorwaarden, waarbinnen een sluitend en kwalitatief hoogwaardig aanbod van educatie kan worden aangeboden • Voorzien in een sluitend aanbod van voor- en naschoolse educatie gericht op de optimale ontwikkeling van kinderen, jeugd en jongeren • Het verhogen van de kwaliteit van het leven van volwassenen door kennis en vaardigheden voor werkgelegenheid en algemeen functioneren aan te vullen en ouders te ondersteunen in hun

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		opvoedingstaken. Voorzieningen moeten gericht zijn op het bestrijden van mentale armoede, werkeloosheid en het verbeteren van de algemene ontwikkeling • Het bevorderen van jongeren educatie, waarin jongeren die geen beroepskwalificatie niveau 1 hebben, voldoende voorbereid worden om positief in de samenleving te kunnen participeren, hogere opleidingen kunnen volgen of op de arbeidsmarkt geplaatst kunnen worden. De uitvoering van de Sociale Vormingsplicht geeft jongeren een tweede kans om zich verder te ontplooien om een hoger beroeps- en sociaal maatschappelijk niveau te behalen waardoor hun sociale redzaamheid versterkt wordt. Dit voorkomt dat jongeren in risicosituaties belanden zonder toekomstperspectieven
52 Openbaar Bibliotheekwerk	• 00 Bibliotheka Publiko Korsou	• Het bevorderen en stimuleren van het gebruik van de Nationale Bibliotheek als bron van kennis en informatie • Het zorgdragen voor de persoonlijkheidsontwikkeling van de mens en de verbetering van kansen in de maatschappij • Het bevorderen van de emancipatie van de burgers: het stimuleren van zelfstandigheid, gelijkwaardigheid en participatie, zodat de burger

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		volwaardig aan de samenleving deel kan nemen via de bibliotheek als kennisinstrument • Stimuleren van toegankelijkheid en aanbod van de bibliotheek als plek voor educatie, ontmoeting en participatie • In stand houden van toegankelijkheid en aanbod van de openbare bibliotheek.
53 Sport	• 00 Subsidie en Bijdragen Sport	• Vergroten van het besef over het belang van sport en lichamelijke beweging bij kinderen, jongeren en volwassenen van de gemeenschap • Creëren van randvoorwaarden gericht op het in stand houden, ontwikkelen en uitbreiden van sport uitingen • Verhogen van de actieve sportparticipatie • Verbeteren en uitbreiden van het sportaanbod • Verhogen van het aantal adequate sportfaciliteiten
54 Cultuur	• 00 Subsidie en Bijdragen Cultuur	• Verhogen van de kwaliteit van het aantal voorzieningen op het gebied van kunst en cultuur (cultuur educatie, dans, muziek, theater, musea, muziek, archeologie en antropologie)
55 Oudheidkunde en Musea	• 00 Subsidie Bijdrage Oudheidkunde en Musea • 01 Monumentenbureau	• Het bijeenbrengen, conserveren en tentoonstellen van al het materieel en immaterieel erfgoed en alle inwoners en belangstellenden de gelegenheid bieden, kennis te maken met

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		het rijke verleden van Curaçao om zodoende bij te dragen tot het behoud van ons materieel erfgoed • Het bevorderen en/of meewerken aan de instandhouding van historische objecten en waarden ter bevorderen van de schoonheid van de stad, behoud en herstel van het materieel erfgoed
58 Overige Cultuur en Sport	•01 Overige Uitgaven Cultuur en Recreatie	• Het beschermen en in stand houden van archeologisch erfgoed met betrekking tot ruimtelijke planning, opgravingen, registratie en vondstmeldingen. Advisering ten aanzien van erfgoed, publicaties en informatieverschaffing • Het toepassen van de antropologische wetenschap in onderzoeken betreffende het culturele en sociale erfgoed • Verhogen van de kwaliteit van het aantal voorzieningen op het gebied van kunst en cultuur (cultuur educatie, theater, musea, muziek, archeologie en antropologie.) • Breed, toegankelijk en kwalitatief hoogwaardig aanbod van sportvoorzieningen op Curaçao • Stimuleren van sportbeoefening en gebruik van beschikbare voorzieningen

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd

Gewone dienst	2013	2014	2015	2016
01. Bestuursorganen	411.400	411.400	411.400	411.400
40. Algemeen beheer OWS	15.210.300	15.210.300	15.210.300	15.210.300
41. Examenaangelegenheden	3.087.100	3.087.100	3.087.100	3.087.100
42. Openbaar funderend onderwijs	25.375.300	25.375.300	25.375.300	25.375.300
43. Bijzonder funderend Onderwijs	54.531.000	54.531.000	54.531.000	54.531.000
44. Openbaar speciaal onderwijs	8.025.700	8.025.700	8.025.700	8.025.700
45. Bijzonder speciaal onderwijs	7.796.200	7.796.200	7.796.200	7.796.200
46. Openbaar voortgezet onderwijs	36.448.900	36.448.900	36.448.900	36.448.900
47. Bijzonder voortgezet onderwijs	54.871.700	54.871.700	54.871.700	54.871.700
48. Bijzonder Hoger Onderwijs	13.800.000	13.800.000	13.800.000	13.800.000
49. Gemeensch. Uitgaven Onderwijs	46.997.100	46.997.100	46.997.100	46.997.100
50. Overig Onderwijs	32.647.300	32.647.300	32.647.300	32.647.300
51. Cultuur en Sport algemeen	12.575.300	12.575.300	12.575.300	12.575.300
52. Openbare bibliotheek	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000
53. Sport	7.920.000	7.920.000	7.920.000	7.920.000
54. Cultuur	926.200	926.200	926.200	926.200
55. Oudheidkunde en Musea	2.012.300	2.012.300	2.012.300	2.012.300
58. Overig Cultuur en Sport	4.930.800	4.930.800	4.930.800	4.930.800
Totaal	**331.466.600**	**331.466.600**	**331.466.600**	**331.466.600**

Kapitaaldienst	2013	2014	2015	2016
01. Bestuursorganen	-	-	-	-
40. Algemeen beheer OWS	455.000	455.000	455.000	455.000
41. Examenaangelegenheden	664.300	663.700	663.700	663.700
42. Openbaar funderend onderwijs	132.500	132.500	132.500	132.500
43. Bijzonder funderend Onderwijs				
44. Openbaar speciaal onderwijs	165.000	165.000	165.000	165.000
46. Openbaar voortgezet onderwijs	338.500	338.500	338.500	338.500
47. Bijzonder voortgezet onderwijs				
48. Bijzonder Hoger Onderwijs				
49. Gemeensch. Uitgaven	30.090.000	30.090.000	23.340.000	2.340.000
50. Overig Onderwijs	60.000	60.000	60.000	60.000
51. Cultuur en Sport algemeen	350.000	350.000	350.000	350.000
52. Openbaar bibliotheek	-	-	-	-
53. Sport	5.000.000	5.000.000	4.000.000	-
54. Cultuur	-	-	-	-
55. Oudheidkunde en Musea	-	-	-	-
58. Overig Cultuur en Sport	-	-	-	-
Totaal	**32.255.300**	**32.2545.700**	**25.504.700**	**25.504.700**

Functie 01 Bestuursorganen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	411.400	411.400	411.400	411.400
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**411.400**	**411.400**	**411.400**	**411.400**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de minister.

Functie 40 Algemeen Beheer OWCS

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	12.454.900	12.454.900	12.454.900	12.454.900
Programmakosten	2.755.400	2.755.400	2.755.400	2.755.400
Totaal	**15.210.300**	**15.210.300**	**15.210.300**	**15.210.300**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	455.000	455.000	455.000	455.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**455.000**	**455.000**	**455.000**	**455.000**

Deze functie betreft de zorg voor de juridische en beleidskaders op het gebied van onderwijs, wetenschap en sport. Hieronder vallen de personele en materiële kosten van de organisatieonderdelen Kabinet van de Minister, de Secretaris Generaal en Ministeriële Staf, de Beleidsorganisatie, de Uitvoeringsorganisatie Onderwijs en Wetenschap, de Uitvoeringsorganisatie Openbaar Onderwijs en de beheersorganen van de schoolbesturen van de bijzondere scholen. De Uitvoeringsorganisatie Cultuur en Sport van het ministerie valt onder functie 51.

Functie 41 Examenaangelegenheden

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	2.246.300	2.246.300	2.246.300	2.246.300
Programmakosten	840.800	840.800	840.800	840.800
Totaal	**3.087.100**	**3.087.100**	**3.087.100**	**3.087.100**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	64.300	64.300	64.300	64.300
Programmakosten	600.000	600.000	600.000	600.000
Totaal	**664.300**	**664.300**	**664.300**	**664.300**

Deze functie heeft betrekking op de personele en materiële lasten ten behoeve van de Uitvoeringsorganisatie Expertisecentrum voor Toetsen en Examens. De kapitaaluitgaven zijn bedoeld voor jaarlijks terugkerende activiteiten op het gebied van de kwaliteitsborging van CE, EFO, SBO.

Functie 42 Openbaar Funderend Onderwijs

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	25.331.300	25.331.300	25.331.300	25.331.300
Programmakosten	44.000	44.000	44.000	44.000
Totaal	**25.375.300**	**25.375.300**	**25.375.300**	**25.375.300**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	132.500	132.500	132.500	132.500
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**132.500**	**132.500**	**132.500**	**132.500**

Deze functie omvat de personele en materiële lasten ten behoeve van het openbaar funderend onderwijs. Het openbaar funderend onderwijs draagt gedeeltelijk zorg voor het primair onderwijs. De kapitaaluitgaven zijn bedoeld voor het onderhoud van schoolgebouwen en voor het onderhoud van de inventaris.

Functie 43 Bijzonder Funderend Onderwijs

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	2.100	2.100	2.100	2.100
Programmakosten	54.528.900	54.528.900	54.528.900	54.528.900
Totaal	**54.531.000**	**54.531.000**	**54.531.000**	**54.531.000**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie omvat de personele en materiële lasten ten behoeve van het bijzonder funderend onderwijs. Het bijzonder funderend onderwijs vormt gezamenlijk met het openbaar funderend onderwijs het zorggebied primair onderwijs.

Functie 44 Openbaar Speciaal Onderwijs

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	8.009.700	8.009.700	8.009.700	8.009.700
Programmakosten	16.000	16.000	16.000	16.000
Totaal	**8.025.700**	**8.025.700**	**8.025.700**	**8.025.700**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	165.000	165.000	165.000	165.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**165.000**	**165.000**	**165.000**	**165.000**

Deze functie omvat de personele en materiële lasten ten behoeve van het openbaar speciaal onderwijs. Het vormt gedeeltelijk het zorggebied voor het speciaal onderwijs. De kapitaaluitgaven zijn bedoeld voor het onderhoud en de constructie van schoolgebouwen en voor het onderhoud van de inventaris.

Functie 45 Bijzonder Speciaal Onderwijs

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	500	500	500	500
Programmakosten	7.795.700	7.795.700	7.795.700	7.795.700
Totaal	**7.796.200**	**7.796.200**	**7.796.200**	**7.796.200**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie omvat de personele en materiële lasten ten behoeve van het bijzonder speciaal onderwijs. Het bijzonder speciaal onderwijs vormt gezamenlijk met het openbaar speciaal onderwijs het zorggebied speciaal onderwijs.

Functie 46 Openbaar Voortgezet Onderwijs

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	36.181.300	36.181.300	36.181.300	36.181.300
Programmakosten	267.600	267.600	267.600	267.600
Totaal	**36.448.900**	**36.448.900**	**36.448.900**	**36.448.900**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	338.500	338.500	338.500	338.500
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**338.500**	**338.500**	**338.500**	**338.500**

Deze functie omvat de personele en materiële lasten ten behoeve van het openbaar voortgezet onderwijs. Het vormt gedeeltelijk het zorggebied voor het voortgezet onderwijs. De kapitaaluitgaven zijn bedoeld voor het onderhoud en de constructie van schoolgebouwen en voor het onderhoud van de inventaris.

Functie 47 Bijzonder Voortgezet Onderwijs

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	100	100	100	100
Programmakosten	54.871.700	54.871.700	54.871.700	54.871.700
Totaal	**54.871.600**	**54.871.600**	**54.871.600**	**54.871.600**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie omvat de personele en materiële lasten ten behoeve van het bijzonder voortgezet onderwijs. Het bijzonder voortgezet onderwijs vormt gezamenlijk met het openbaar voortgezet onderwijs het zorggebied voortgezet onderwijs.

Functie 48 Bijzonder Hoger Onderwijs

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	13.800.000	13.800.000	13.800.000	13.800.000
Totaal	**13.800.000**	**13.800.000**	**13.800.000**	**13.800.000**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie behelst het zorggebied hoger onderwijs en onderzoek en wetenschap. Het belangrijkste deel van de middelen is bedoeld als overheidssubsidie aan de University of Curaçao (voorheen UNA), waarbij een deel is bestemd voor de ontwikkeling en uitvoering van het wetenschapsbeleid.

Functie 49 Gemeenschappelijke uitgaven onderwijs

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	10.688.800	10.688.800	10.688.800	10.688.800
Programmakosten	36.308.300	36.308.300	36.308.300	36.308.300
Totaal	**46.997.100**	**46.997.100**	**46.997.100**	**46.997.100**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	140.000	140.000	140.000	140.000
Programmakosten	29.950.000	29.950.000	29.950.000	29.950.000
Totaal	**30.090.000**	**30.090.000**	**30.090.000**	**30.090.000**

Deze functie heeft betrekking:

In het Regeerakkoord 2012-2016 'Akuerdo pa un Gobernashon enfoká riba pas, trankelidat i prosperidat' is het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en het waarborgen van de toegankelijkheid van het onderwijs (Enseñansa Liber) voor alle kinderen als één van de speerpunten opgenomen.
De toegankelijkheid van het onderwijs wordt mede gewaarborgd door het ontlasten van ouders en verzorgers voor wat betreft de kosten die zij zelf moeten maken om hun kinderen te kunnen laten deelnemen aan het onderwijs.
Per schooljaar 2012-2013 is 'Enseñansa Liber' op projectbasis ingevoerd. Het project strekte zich uit tot de kosten van studieboeken en additionele studiekosten van scholen voor funderend onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs respectievelijk secundair beroepsonderwijs. Dit project is voor het schooljaar 2013-2014 voortgezet, waarbij over is gegaan tot een centrale inkoop van studieboeken van waaruit scholieren in het voortgezet onderwijs en studenten in het secundair beroepsonderwijs hun boeken in bruikleen kunnen betrekken. In 2014 zal het beleid inzake 'Ensenansa Liber' worden gereguleerd op basis van een evaluatie van de projectmatige invoering en op basis van de bevindingen met deze projectmatige invoering."

Ter Financiering van de 'Ensenansa Liber' is een bedrag van ANG 6,4 op de gewone dienst en ANG 13,2 miljoen op de kapitaaldienst meerjarig opgenomen.

Verder vormen bij de scholen de utiliteitskosten één van de grote uitgavenposten, waarvoor de toegekende vergoeding binnen het V&V-stelsel niet toereikend is. Meerdere schoolbesturen hebben dan ook betalingsachterstanden opgebouwd bij Aqualectra. In dit kader zal in samenwerking met Aqualectra een project uitgevoerd worden om 100 scholen van zonnepanelen te voorzien. Het beoogde effect is een verlaging van de elektriciteitskosten, waardoor middelen vrijkomen die elders binnen het onderwijs aangewend kunnen worden.

Deze functie heeft betrekking op personele en materiële lasten van de Onderwijsinspectie en de overheidssubsidie aan de Stichting Openbare Scholen, de Stichting Studiefinanciering Curaçao, de SGE, het Bureau Nascholing, FMS, FPI en FIDE. De kapitaaluitgaven zijn bedoeld voor het investeren in de nieuwbouw en het achterstallig grootonderhoud van de scholen in eigendom van het land Curaçao.

Functie 50 Overig Onderwijs

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	6.507.000	6.507.000	6.507.000	6.507.000
Programmakosten	26.140.300	26.140.300	26.140.300	26.140.300
Totaal	**32.647.300**	**32.647.300**	**32.647.300**	**32.647.300**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	60.000	60.000	60.000	60.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**60.000**	**60.000**	**60.000**	**60.000**

Deze functie heeft betrekking op de bijdrage van de overheid aan het bijzonder vakonderwijs, als tegemoetkoming aan LOFO-studenten en aan de openbare leergangen.

Functie 51 Cultuur en Sport Algemeen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	6.250.300	6.250.300	6.250.300	6.250.300
Programmakosten	6.325.000	6.325.000	6.325.000	6.325.000
Totaal	**12.575.300**	**12.575.300**	**12.575.300**	**12.575.300**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	350.000	350.000	350.000	350.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**350.000**	**350.000**	**350.000**	**350.000**

Deze functie omvat de personele en materiële lasten ten behoeve van de Uitvoeringsorganisatie Cultuur en Sport van het ministerie. De programmakosten zullen als subsidie worden uitgekeerd aan diverse instellingen op het gebied van voor- en naschoolse opvang. Ook de sociale vormingsplicht en de sociaalvormende diensplicht worden vanuit deze post gesubsidieerd.

Functie 52 Openbare Bibliotheek

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	3.900.000	3.900.000	3.900.000	3.900.000
Totaal	**3.900.000**	**3.900.000**	**3.900.000**	**3.900.000**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie heeft betrekking op de overheidssubsidie aan de Openbare Bibliotheek. Samen met de functies 54, 55 en 58 vormen ze het zorggebied behartiging van culturele aangelegenheden.

Functie 53 Sport

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	7.920.000	7.920.000	7.920.000	7.920.000
Totaal	**7.920.000**	**7.920.000**	**7.920.000**	**7.920.000**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	5.000.000	5.000.000	4.000.000	-
Totaal	**5.000.000**	**5.000.000**	**4.000.000**	**-**

Deze functie heeft betrekking op de overheidssubsidie aan SEDREKO, de Fundashon Fasilidatnan Deportivo Kòrsou en de Curaçaose Olympische Sport Federatie en vormt het zorggebied behartiging van sportaangelegenheden.

Op de kapitaaldienst zijn middelen opgenomen ter financiering van sport faciliteiten.

Functie 54 Cultuur

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	25.000	25.000	25.000	25.000
Programmakosten	901.239	901.239	901.239	901.239
Totaal	**926.239**	**926.239**	**926.239**	**926.239**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Deze functie heeft betrekking op de overheidssubsidie aan activiteiten en instellingen zoals karnaval, Stichting Cultureel Centrum Curaçao, Theater Luna Blou. Samen met de functies 52, 55 en 58 vormen ze het zorggebied behartiging van culturele aangelegenheden.

Functie 55 Oudheidkunde en Musea

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	92.300	92.300	92.300	92.300
Programmakosten	1.920.000	1.920.000	1.920.000	1.920.000
Totaal	**2.012.300**	**2.012.300**	**2.012.300**	**2.012.300**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie heeft betrekking op de overheidssubsidie aan het Monumentenfonds, de Monumentenzorg, het Curaçaos Museum en de Stichting Nationaal Archeologisch Antropologisch Museum. Samen met de functies 52, 54 en 58 vormen ze het zorggebied behartiging van culturele aangelegenheden.

Functie 58 Overig Cultuur en Sport

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.426.600	1.426.600	1.426.600	1.426.600
Programmakosten	3.504.200	3.504.200	3.504.200	3.504.200
Totaal	**4.930.800**	**4.930.800**	**4.930.800**	**4.930.800**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Deze functie heeft betrekking op de overheidssubsidie aan het Nationaal Cultuurinstituut (voorheen Kas di Kultura). Samen met de functies 52, 54 en 55 vormen ze het zorggebied behartiging van culturele aangelegenheden.

Beleidsartikelnummer: 164004.01

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	**Apparaatkosten:** **Programmakosten:**
Op georganiseerde wijze en met vereende krachten samen met medewerkers, belanghebbenden en burgers zorg dragen voor optimale aansluiting, doorstroom naar vervolg opleiding, uitstroom naar arbeidsmarkt en afdoende, kwalitatief goed onderwijs voor het Funderend-, Speciaal-, Voortgezet-, S.B.O. en Hoger onderwijs	• Zorgdragen voor een goede aansluiting dan wel doorstroom naar en tussen het F.O., S.O., V.S.B.O., HAVO, V.W.O., S.B.O. en Hoger onderwijs • Creëren van de randvoorwaarden, voorzieningen en deskundigheidsbevordering om schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan • Creëren van een adequaat management informatie systeem, leerlingvolgsysteem, zorgstructuur ter bewaking en ontwikkeling van beleid • Zorgdragen voor beleid, wet- en regelgeving met betrekking tot funderend tot en met het hoger onderwijs, controle, toezicht en bewaking van de bestedingen en uitvoering van het onderwijs beleid • Toezichtskader aanbieden ter optimalisering van de inspectie en verhoging van de kwaliteit van het onderwijs • Centrale toetsen en volgtoetsen voor elke leergroep ontwikkelen • Subsidiëren van instellingen die het beleid uitvoeren, die leermiddelen ontwikkelen en financiële ondersteuning geven aan studenten	

Algemene doelstelling

Op georganiseerde wijze en met vereende krachten samen met medewerkers, belanghebbenden en burgers zorgdragen voor optimale aansluiting, doorstroom naar vervolgopleidingen, uitstroom naar de arbeidsmarkt en afdoende, kwalitatief goed onderwijs voor het Funderend-, Speciaal-, Voortgezet-, S.B.O. en Hoger onderwijs.

Het ministerie van OWCS wil zich inzetten voor het ontwikkelen van een land, dat berust op goed bestuur, met hoge leefkwaliteit, duurzame sociaal-economische ontwikkeling en onderwijs dat een ieder motiveert om het beste uit zichzelf te halen. Daarom zet het ministerie van OWCS zich in voor het waarborgen van voorzieningen, zodat alle inwoners van Curaçao gelijke mogelijkheden hebben om zich ten volle te ontwikkelen en uit te groeien tot een "volwaardig burger", die vanuit zijn potentie constructief kan participeren en bijdragen aan de economische en algemeen maatschappelijke ontwikkeling van de gemeenschap. Een voorwaarde om dit land te ontwikkelen is interministeriële samenwerking. Het beleid vanuit OWCS moet aan het beleid van andere ministeries aansluiten.

Factoren waarvan het behalen van de doelstellingen afhangt

- Van de samenwerking en communicatie tussen de verschillende organisatie onderdelen en de interne en externe belanghebbenden.
- Minister OWCS.
- Secretaris Generaal.
- Leidinggevenden van de Beleidsorganisatie, de Uitvoeringsorganisatie/Sector Onderwijs en wetenschap, de uitvoeringsorganisatie/sector cultuur en Sport, de Inspecteurs-generaal, de Inspectie en het hoofd van het Examenbureau.
- Schoolbesturen.
- Leerkrachten.
- Ouders.
- Leerling.

Operationele doelstelling

- Om zorg te dragen voor afdoende, kwalitatief goed onderwijs, zal vanuit de Beleidsafdeling gewerkt worden aan de ontwikkeling en het officieel maken van

uniforme kern- en tussendoelen, eindtermen voor de verschillende onderwijstypen per leerjaar (VSBO, SBO, HAVO en VWO). Een team van 5 medewerkers zal hierop ingezet worden. Dit team zal verder ook nagaan of behoefte is aan meer wet- en regelgeving, zodat de aansluiting en doorstroom naar de verschillende onderwijssoorten zonder problemen kan plaatsvinden.

De targets zijn:

- Opstellen van Landsverordeningen voor speciaal onderwijs, hoger onderwijs en onderwijstoezicht en verdere uitvoeringsregelingen (kerndoelen, eindtermen, leerlijnen) om te komen tot een nationaal taalbeleid, waarvan het onderwijstaalbeleid zal worden afgeleid.
- Het opzetten van een managementinformatiesysteem om voldoende data en informatie te genereren voor het ontwikkelen van beleid om het beleid aan te passen. Hierbij speelt de onderwijsinspectie een belangrijke rol, omdat vanuit de Inspectie data zal moeten worden verzameld en aangeleverd. Het toezicht en de controle vanuit de Inspectie zal de voortgang van het onderwijs, het onderwijsniveau en kwaliteit op peil houden. Beoogd wordt de onderwijsparticipatie te optimaliseren en de uitval te reduceren. Het accorderen van een Toezichtkader ter optimalisering van het functioneren van de Onderwijsinspectie is hierbij van belang.
- Het ontwikkelen, legitimeren en vaststellen van betrouwbare en valide toetsen en examens, zodat leerlingen op een adequate manier getoetst worden op hun kennis.

Instrumenten

- Zorgdragen voor voldoende kwalitatief onderwijs middels subsidie en bekostiging van bijzondere schoolbesturen en onderwijsinstellingen.
- Toezichtskader aanbieden ter optimalisering van inspectie en verhoging van de kwaliteit van het onderwijs.
- Centrale toetsen en volgtoetsen voor elke leergroep.
- Subsidiëring van instellingen, die het beleid uitvoeren, leermiddelen ontwikkelen en financiële ondersteuning geven aan studenten.
- Creëren van voorzieningen ter bevordering van de toegankelijkheid van het onderwijs.
- Controle, toezicht en bewaking van de bestedingen en uitvoering van het onderwijsbeleid.
- Managementinformatiesysteem, leerlingvolg en - zorg systemen die operationeel zijn.

Meetinstrumenten

- Jaarlijkse Onderwijsrapportage.
- Jaarplan en - verslag van het ministerie.
- Management Informatie systeem.
- Data en informatie van de verschillende onderwijstypen.

Beleidsariklenummer: 164004.02

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	**Apparaatkosten:** **Programmakosten:**
Zorgdragen voor lokale en internationale samenwerkingsverbanden om het bestaande wetenschapsbeleid te stimuleren en fungeren als basis voor het ontwikkelen van nationaal wetenschapsbeleid voor Curaçao	• Uitgaande van het 'Kader voor wetenschappelijk beleid en onderzoek' dat in 2012 werd opgesteld, zal een wetenschapsbeleid worden opgesteld. De focus zal liggen op het bevorderen van het onderzoeksklimaat voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek dat een direct verband heeft met de specifieke aspecten van de samenleving en dat ook binnen de samenleving een toepassing heeft. De volgende acties zijn van belang van 2014 tot 2016 • De kaders voor wetenschap zal jaarlijks op de beleidsagenda staan van het ministerie van OWCS • De komende 2 jaar toewerken naar samenwerking met partners op het gebied van wetenschap • De komende 2 jaar toewerken naar kennisvermeerdering en draagvlak creëren op Curaçao via werkconferenties, lezingen, workshops en onderzoek • Zorgdragen voor een optimaal en integraal functioneren van de UoC (voorheen UNA) als onderdeel van het hoger onderwijs (onderwijsinhoudelijk, financieel, cultureel en socio-economisch) opzicht.	

Algemene doelstelling Wetenschap

Zorgdragen voor lokale en internationale samenwerkingsverbanden met partners om het bestaande wetenschapsbeleid te stimuleren om te fungeren als basisvoor het ontwikkelen van nationaal wetenschapsbeleid voor Curaçao.

De innovatieve kracht van de Curaçaose samenleving moet gestimuleerd worden door bevordering van het wetenschapsklimaat.

In 2020 heeft Curaçao een sterke positie op het gebied van wetenschappelijk onderzoek verworven, zowel op regionaal als mondiaal niveau. Tevens zijn internationale netwerken verbreed ter bevordering van de kenniseconomie.

Factoren waarvan het behalen van de doelstellingen afhangt

- Van de samenwerking en communicatie tussen de verschillende organisatie onderdelen en de interne en externe belanghebbenden.
- Minister OWCS.
- Secretaris Generaal.
- Leidinggevenden en medewerkers van de Beleidsorganisatie, de Uitvoeringsorganisatie/Sector Onderwijs en wetenschap, de uitvoeringsorganisatie/Sector cultuur en Sport, de Inspecteur generaal en de Inspectie en het hoofd van het Examenbureau.
- UoC (UNA) en andere uitvoerende instellingen die taken namens de overheid verrichten.
- UNESCO.

Operationele doelstelling

Hoewel wetenschap als zodanig een nieuw beleidsterrein is binnen de overheid, wordt van oudsher wetenschap beoefend op Curaçao. Uitgaande van het 'Kader voor wetenschappelijk beleid en onderzoek' dat in 2012 is geschetst, zal in samenwerking met de andere ministeries en met externe belanghebbenden een wetenschapsbeleid worden opgesteld. Het kader bevat de handgrepen voor een meerjarenbeleidplan. In 2013 – 2014 wordt een eerste cyclus van werkconferenties rond wetenschap, technologie- en innovatiebeleid gehouden. Bij deze conferenties worden naast locale partners ook externe partners betrokken, waaronder de wetenschap, technologie en innovatie tak van UNESCO en een aantal experts van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk

Onderzoek (NWO). De hoofddoelstelling is te komen tot een eigen wetenschapsbeleid. De focus zal liggen op het bevorderen van het onderzoeksklimaat voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek dat een direct verband heeft met de specifieke aspecten van de samenleving en waarvan de resultaten binnen de samenleving een toepassing hebben. De volgende acties zijn van belang van 2014 tot 2016:

- De kaders voor wetenschap zal jaarlijks op de beleidsagenda staan van het ministerie van OWCS.
- Wetenschapsbeleid zal ontwikkeld worden.
- De komende 2 jaar toewerken naar samenwerking en draagvlak met partners op het gebied van wetenschap.
- De komende 2 jaar toewerken naar kennisvermeerdering onder de Curaçaose burgers.

Instrumenten

- Klankbordgroep wetenschap.
- Samenwerkingsprotocollen met verschillende instellingen.
- Lidmaatschap NUC vakgroep wetenschap.
- Lezingencyclus.
- MOU met UNESCO.

Meetinstrumenten

- Rapportage over de voortgang.
- Aantal Samenwerkingsprotocollen.
- Aantal MOU's.

Beleidsartikelnummer: 164004.03

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	**Apparaatkosten:** **Programmakosten:**
• Zorgdragen voor een divers, uitgebreid en kwalitatief hoogwaardig aanbod aan kunst en cultuur dat een sterke aantrekkingskracht uitoefent op inwoners én bezoekers: a. met een groot aantal hoogwaardige voorzieningen op het gebied van cultuur b. met een hoog percentage aan actieve en passieve participatie. c. met een duurzame, coherente samenleving, gebaseerd op wederzijds respect voor eigenheden van afzonderlijke groeperingen • Creëren van randvoorwaarden waarbinnen een sluitend en kwalitatief hoogwaardig aanbod van educatie kan worden aangeboden	• De bevolking is door onder andere de beperkte cultuureducatie in het onderwijs eenzijdig in de participatie van cultuur. Het aantal instellingen op de verschillende terreinen is hiermee niet in verhouding. Er is dus een onevenwichtige verdeling van de hoeveelheid instelling per culturele uiting, ten opzichte van de participatie • Met het cultuurbeleid wordt beoogd om het culturele bewustzijn en de participatie aan cultuuruitingen te bevorderen en daarmee bij te dragen aan natievorming • Met het opzetten van een Nationaal Cultuur Instituut (NCI) beoogt de regering te komen tot een centraal coördinerend orgaan voor het versterken, activeren en stimuleren van de organisaties op het gebied van cultuur en de	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	**Apparaatkosten:** **Programmakosten:**
	uitvoering van het cultuurbeleid, waarbij de effectiviteit en de efficiëntie van de besteding van overheidsgelden wordt gewaarborgd • Het NCI zal als een centraal coördinerend orgaan moeten dienen en bijdragen aan het versterken, activeren en stimuleren van de culturele sector, de uitvoering van het cultuurbeleid en het waarborgen van de effectiviteit en de efficiëntie van de besteding van overheidsgelden. Met de omvorming van "Kas di Kultura" tot NCI, zal zij verantwoordelijk zijn voor de uitvoering en de bewaking van het cultuurbeleid. Tevens zal zij de taak hebben, gegevens te verzamelen door middel van volksonderzoek. Hier zullen meer gegevens over passieve	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	**Apparaatkosten:** **Programmakosten:**
	cultuurparticipatie en cultuurbehoefte onder de bevolking een vereiste zijn dus regelmatig bijhouden van data en gegevens zal een belangrijke taak zijn van het instituut • Verder zal het theaterbeleid in het cultuurbeleid ingebed worden om het Nationaal Theater "Centro Pro Arte" te kunnen realiseren • Er zal ook gewerkt worden aan wet- en regelgeving ter bescherming van het cultureel erfgoed • Voorzien in een sluitend aanbod van voor - naschoolse en jongeren educatie gericht op de optimale ontwikkeling van jeugd en jongeren	

Algemene doelstelling Cultuur en Educatie

1. Zorgdragen voor een divers, uitgebreid en kwalitatief hoogwaardig aanbod aan kunst en cultuur dat een sterke aantrekkingskracht uitoefent op inwoners én bezoekers:

a) met hoogwaardige voorzieningen op het gebied van cultuur;

b) met een duurzame, coherente samenleving, gebaseerd op wederzijds respect voor eigenheden van afzonderlijke groeperingen.

2. Creëren van randvoorwaarden waarbinnen een sluitend en kwalitatief hoogwaardig aanbod van educatie kan worden aangeboden.

3. Voorzien in een sluitend aanbod van voor- en naschoolse educatie gericht op de optimale ontwikkeling van jeugd en jongeren.

Cultuur geeft, net als onderwijs, mogelijkheden tot maximale ontplooiing en biedt optimale kansen op maatschappelijke vorming en succes. Dat leidt tot een beter bestaan voor individuen en voor het totaal van de samenleving. Een beter ontwikkelde samenleving is ondersteunend aan vooruitgang. Dit is een continu proces. Hierin is de drijvende kracht van de jeugd en de jongeren van groot belang.

Factoren waarvan het behalen van de doelstellingen afhangt

- Van de samenwerking en communicatie tussen de verschillende organisatie onderdelen en de interne en externe belanghebbenden.
- Minister OWCS.
- Secretaris Generaal.
- Leidinggevenden van de Beleidsorganisatie, de Uitvoeringsorganisatie/Sector Onderwijs en wetenschap, de uitvoeringsorganisatie/sector cultuur en Sport, de Inspecteur generaal en de Inspectie en het hoofd van het Examenbureau.
- Media.
- De oprichting van het Nationaal Cultuur Instituut.
- Optimale aansturing en controle op uitvoerende stichtingen.

Operationele doelstelling

De bevolking neemt door onder andere de beperkte cultuureducatie in het onderwijs eenzijdig deel in de culturele mogelijkheden. Het aanbod van de instellingen op de verschillende terreinen is niet in verhouding tot de participatie.
Met het cultuurbeleid wordt beoogd het culturele bewustzijn en de participatie aan cultuuruitingen te bevorderen en daarmee bij te dragen aan natievorming.
Met het oprichten van het Nationaal Cultuur Instituut (NCI) beoogt de regering te komen tot een centraal coördinerend orgaan voor het versterken, activeren en stimuleren van de organisaties op het gebied van cultuur en de uitvoering van het cultuurbeleid, waarbij de effectiviteit en de efficiëntie van de besteding van overheidsgelden wordt gewaarborgd.
Met de omvorming van "Kas di Kultura" tot NCI, zal deze verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het cultuurbeleid. Tevens zal het de taak hebben, gegevens te verzamelen

door middel van onderzoeken onder de bevolking. Om het beleid goed te kunnen uitvoeren zijn meer gegevens over passieve cultuurparticipatie en cultuurbehoefte onder de bevolking een vereiste. Het regelmatig bijhouden van data en gegevens zal dan ook een belangrijke taak zijn van het instituut.
Verder zal het theaterbeleid in het cultuurbeleid ingebed worden om het Nationaal Theater "Centro Pro Arte" te kunnen realiseren. Er zal ook gewerkt worden aan wet- en regelgeving ter bescherming van het cultureel erfgoed.

Instrumenten

- Het Beleidsplan Cultuur.
- Het Cultuur Instituut.
- Subsidie Culturele Instellingen.
- Betrokken medewerkers die optimaal ingezet kunnen worden.
- Goed intern overlegstructuur met stabiele leiding.
- Toezicht en controle van het veld.
- Afgesloten samenwerkingsverbanden.

Meetinstrumenten

- Rapportage over de voortgang.
- Werkoverleg met leidinggevend.
- Samenwerkingsverbanden.
- Onderzoek en documentatie.

Beleidsartikelnummer: 164004.04

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	**Apparaatkosten:** **Programmakosten:**
Realiseren van een breed aanbod aan sportvoorzieningen en het vergroten van het belang van sport en bewegen binnen de samenleving door het	• Zorgdragen voor de uitvoering van het sportbeleid en bijdragen aan het bevorderen van een blijvende sportdeelname onder alle lagen van de bevolking door het	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	**Apparaatkosten:** **Programmakosten:**
verhogen van de actieve en passieve sportparticipatie	oprichten van het Sportinstituut en subsidiering van activiteiten • Sport zal ingezet worden als een verbindingsfactor tussen andere beleidsvelden zoals jeugdbeleid, seniorenbeleid, volksgezondheidsbeleid, vrijwilligersbeleid en onderwijsbeleid • De overheid zal voor wat betreft de georganiseerde en ongeorganiseerde sport voorwaardenscheppend en faciliterend (het aanbieden van sportvoorzieningen)optreden door het: a) Verbetering van de samenwerking tussen actoren in de sport sector door duidelijke functie, rol en taak verdeling in de sport sector b) Versterking van de federaties, bonden, verenigingen en organisaties in de sportsector c) Afstemming en coördinatie van taken, rollen en verantwoordelijkheden ter uitvoering van het sportbeleid	

Algemene doelstelling Sport

Realiseren van een breed aanbod aan sportvoorzieningen en het vergroten van het belang van sport en bewegen binnen de samenleving door het verhogen van de actieve en passieve sportparticipatie.

Samenhang met het beleid

Vanuit het Ministerie OWCS waarborgen van voorzieningen, waaronder educatie, onderwijs, cultuur en sport zodat alle inwoners van Curaçao gelijke mogelijkheden hebben om zich ten volle te ontwikkelen en uit te groeien tot een volwaardig persoon, die vanuit zijn potentie constructief kan participeren en bijdragen aan de economische en algemeen maatschappelijke ontwikkeling van de gemeenschap.
Het streven is dat in het jaar 2022 75 % van de totale bevolking actief participeert aan sport en aan lichamelijke beweging doet.

Factoren waarvan het behalen van de doelstellingen afhangt

- Van de samenwerking en communicatie tussen de verschillende organisatie onderdelen en de interne en externe belanghebbenden.
- Minister OWCS.
- Secretaris Generaal.
- Leidinggevenden van de Beleidsorganisatie, de Uitvoeringsorganisatie/Sector Onderwijs en wetenschap, de uitvoeringsorganisatie/Sector cultuur en Sport, de Inspecteur generaal en de Inspectie en het hoofd van het Examenbureau.
- De oprichting van het Nationaal Sport Instituut.
- Optimale aansturing en controle op uitvoerende stichtingen.

Operationele doelstelling

Het sportbeleid draagt bij aan het bevorderen van een blijvende sportdeelname onder alle lagen van de bevolking door gerichte (activiteiten) subsidiering, teneinde bij te dragen aan de gezondheid en het welzijn van de bevolking. Tevens zal het beleid richting moeten geven aan de sportontwikkeling van Curaçao.

Sport zal ingezet worden als een verbindingsfactor tussen andere beleidsvelden zoals jeugdbeleid, seniorenbeleid, volksgezondheidsbeleid, vrijwilligersbeleid en onderwijsbeleid.
Om het bovengenoemde te realiseren zal een centraal instituut voor de uitvoering van een effectief en efficient sportbeleid opgezet worden voor het versterken, activeren en stimuleren van sportontwikkeling.
De overheid zal voor wat betreft de georganiseerde en ongeorganiseerde sport voorwaardenscheppend en faciliterend (het aanbieden van sportvoorzieningen) optreden door het:

- verbeteren van de samenwerking tussen actoren in de sport sector door duidelijke functie, rol en taak verdeling in de sport sector.
- versterken van de federaties, bonden, verenigingen en organisaties in de sportsector.
- Het afstemmen en coördineren van taken, rollen en verantwoordelijkheden ter uitvoering van het sportbeleid.

Instrumenten

- Het geaccordeerd beleidsplan.
- Het Sport Instituut.
- Subsidie.
- Aansturing en controle van het veld.
- Afgesloten samenwerkingsverbanden.

Meetinstrumenten

- Rapportage over de voortgang.
- Werkoverleg met leidinggevende.
- Samenwerkingsverbanden.
- Onderzoek en documentatie.

Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn

Visie

Ieder mens heeft een bijzondere waarde en een ieder dient in principe de mogelijkheid en verantwoordelijkheid te kunnen krijgen, om zich optimaal te ontwikkelen binnen de familie en gemeenschap, en bij te dragen aan het welzijn van elkaar en van de gemeenschap.

Missie

Iedereen leeft samen, voedt op en krijgt vorming in een stimulerende leefomgeving, waar geleerd kan worden in liefde, die veilig en gezond is, gericht is op verantwoord en duurzaam samenleven, rekening houdend met mensen en kinderrechten. Bijzondere aandacht is er hierbij voor de rechten van het kind, een positieve gezins- en wijkomgeving, arbeidssatisfactie, verantwoordelijkheid van burgers en de gemeenschap in de vorm van actief burgerschap en arbeidsparticipatiebeleid.

17 Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
01 Bestuursorganen	• 00 Minister SOAW	• Draagt politieke verantwoordelijkheid voor het handelen van ambtenaren
60 Algemeen Beheer SOAW	• 00 Kabinet Minister	• Adviseert en ondersteunt de minister
	• 01 Inspectie Arbeidszaken	• Realiseert doelstellingen in wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden, veiligheid en arbeidsomstandigheden in alle bedrijfssectoren
	• 02 Secretaris Generaal	• Eindverantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering binnen het ministerie
	• 03 Ministeriële staf	• Ondersteunen minister, Secretaris Generaal en

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		managementteam
	• 05 Beleidsorganisatie	• Draagt zorg voor voorbereiding en ontwikkeling van relevant strategisch beleid
61 Bijstandverlening-Beleidsveld Sociale Zorg	• 00 UO Regiokantoren/UO Bedrijfsvoering Regio-kantoren	Draagt zorg voor: • materiële en immateriële hulpverlening aan kwetsbare groepen
	• 01 Sociale Zorg	• Een evenwichtige sociale zekerheid en sociale rechtvaardigheid
	• 02 Maatschappelijke Zorg	• Een leefbare samenleving met actieve deelname van burgers
	• 03 Elektra- en watersubsidie	• Toegankelijkheid van basisvoorzieningen ten behoeve van de min- en onvermogenden
	• 04 UO Bedrijfsvoering en Kwaliteitszorg (SO)	• Het verhogen van de kwaliteit van zowel producten als externe dienstverlening
	• 05 Bureau Mediation	• Gemeenschapszin door het toepassen van Mediation bij conflictbeslechting en restorative practices bij herstel van relaties
62 Werkgelegenheid	• 01 UO Uitvoeringsteam Arbeid	• Streeft naar een zo groot mogelijke graad van arbeidsparticipatie, optimale arbeidsomstandigheden, goede arbeidsvoorwaarden
	• 04 Sociale werkplaatsen	• Werk verschaffen, job coaching en begeleiding op de werkplaats van personen met een beperking
63 Maatschappij Begeleid.	• 00 Maatschappelijke	Draagt zorg voor:

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
en Advies	Opbouw en Begeleiding • 01 Jeugdzorg • 03 UO Bedrijfsvoering en Kwaliteitszorg (F en J)	• het versterken van families/ kwetsbare groepen • vorming en ontwikkeling van jongeren/jongvolwassenen • Hulpverlening aan kwetsbare jeugdigen (en hun families) • Begeleiding en bescherming van (kwetsbare) families • Gelijke behandeling van burgers onder andere door het naleven van internationale verdragen • In- en extern kwalitatief hoogwaardige dienstverlening • Ontwikkeling en deskundigheidsbevordering van het personeel
64 Sociale Culturele Jeugd- en Jongerenwerk	• 00 Jeugdwerk	• Vorming en ontwikkeling van jongeren
65 Bejaardenoorden	• 00 Subsidie Bijdrage Bejaardenoorden	• Subsidieverlening en huisvesting
66 Landsbemiddelaar	• 01 Bureau Landsbemiddelaar	• Arbeidsrust en vrede in de private sector
68 Overige Sociale Voorzieningen Maatschappelijke Dienstverlening	• 02 Sociale verzekeringen • 03 Overige uitgaven SOAW	• Dekking ziektekostenpremie on- en minvermogenden in verband met de verhoogde bijdrage in de basisverzekering en verhoging van de AOV leeftijd • Dekking te betalen huur min- en onvermogenden aan Fundashon Kas Popular (FKP)

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
01 Bestuursorganen	563.800	563.800	563.800	563.800
60 Algemeen beheer	9.527.400	9.512.517	9.529.648	9.557.660
61 Bijstandverlening	74.064.400	74.064.400	74.064.400	74.064.400
62 Werkgelegenheid	8.131.100	8.131.100	8.131.100	8.131.100
63 Familie en Jeugd	22.429.700	22.429.700	22.429.700	22.429.700
64 Soc. Cult. Jeugd en Werk	65.000	65.000	65.000	65.000
65 Bejaardenoorden	13.202.200	13.202.200	13.202.200	13.202.200
66 Landsbemiddelaar	1.068.300	1.068.300	1.068.300	1.068.300
68 Overige Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening	12.027.900	12.027.900	12.027.900	12.027.900
Totaal:	**141.079.800**	**141.064.900**	**141.082.000**	**141.110.100**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
01 Bestuursorganen				
60 Algemeen beheer SOAW	437.900	437.900	437.900	437.900
61 Bijstandverlening	410.000	410.000	410.000	410.000
62 Werkgelegenheid	300.000	300.000	300.000	300.000
63 Familie en Jeugd	280.000	280.000	280.000	280.000
65 Bejaardenoorden	5.366.700	5.366.700	2.683.200	-
66 Landsbemiddelaar	100.000	100.000	100.000	100.000
68 Overige Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
Totaal	**16.894.600**	**16.894.600**	**14.211.900**	**11.527.900**

Factoren waarvan het behalen van de doelstellingen afhangt

Slechts indien aan de volgende zaken wordt voldaan, zullen alle algemene doelstellingen in de geplande periode behaald kunnen worden:

- Volledige invulling van de formatie van alle onderdelen van SOAW.
- Interministeriële samenwerking met aansluiting op elkaars beleid.
- Intersectorale samenwerking bij raakvlakken.
- Samenwerking met sociale partners en Niet Gouvermentele Organisaties (NGO's).
- Adequate infrastructuur/gezonde werkomgeving volgens normen van OSHA (Occupational Safety and Health Administration).
- Aanpassen en invoeren van wetten.
- Ratificatie van bepaalde verdragen.
- Samenspraak met lokale en internationale kennispartners.
- Instrumenten die deel uitmaken van regulier beleid, zullen in 2014 worden geïntensiveerd, geïnitieerd en in de volgende jaren naar behoefte worden aangepast.
- Aanwezigheid van relevante documenten zoals beleids- en onderzoek documenten, internationale verdragen, interne en externe rapportages/ dossiers, wet- en regelgeving.

Functie 01 Bestuursorgaan

Draagt politieke verantwoordelijkheid voor het handelen van zijn ambtenaren.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	558.600	558.600	558.600	558.600
Programmakosten	5.200	5.200	5.200	5.200
Totaal	**563.800**	**563.800**	**563.800**	**563.800**

Functie 60 Algemeen Beheer Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn

Ondersteunt en adviseert de minister en het managementteam. Realiseren van doelstellingen in wet-, en regelgeving op het gebied van arbeidsvoorwaarden, arbeidsveiligheid en arbeidsomstandigheden in alle bedrijfssectoren. Ondersteunen van de minister, de Secretaris Generaal (SG) en het Management Team (MT).

Zorgdragen voor de voorbereiding en ontwikkeling van strategisch beleid ten aanzien van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	9.330.500	9.315.600	9.332.700	9.360.800
Programmakosten	196.900	196.900	196.900	196.900
Totaal	**9.527.400**	**9.512.500**	**9.529.600**	**9.557.700**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	437.900	437.900	437.900	437.900
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**437.900**	**437.900**	**437.900**	**437.900**

Beleidsartikelnummer: 176001.02

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Erop toezien dat wetten voor arbeidsvoorwaarden, veilige en gezonde arbeids-omstandigheden worden nageleefd	• Het bevorderen van de naleving van wet-, en regelgeving inzake arbeidsvoorwaarden, arbeidsveiligheid en arbeidsomstandigheden	ANG. 94.629

Instrumenten

- Het voeren van inspectie, toezicht, controle, opsporing, onderzoek en handhaving ten aanzien van de naleving van wet- en regelgeving.
- Het verrichten van onafhankelijk en objectief onderzoek naar oorzaak en toedracht van bedrijfsongevallen.
- Het reguleren van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden door het toekennen van beschikkingen als vergunningen, ontheffingen, erkenningen, en het ontwikkelen en formuleren van (nadere) voorschriften, aanwijzingen en technische instructies ten aanzien van arbeidsomstandigheden en –voorwaarden.
- Het ontwikkelen en implementeren van informatie- en voorlichtingsprogramma's en educatie- en motivatiecampagnes.

Meetbare gegevens

- Arbeidsveiligheidsautoriteit is aangewezen.
- Piketdienst en overurenregeling zijn ingevoerd.
- 24 Multidisciplinaire controles zijn uitgevoerd.

- Doorlopende controles van werkomstandigheden worden uitgevoerd.
- Het ontwerp van de Instellingslandsverordening, landsverordening bestuurlijke handhaving arbeidswetten en Arbowet zijn gereed.
- Inspectie- en vervolgingsbeleid met afstemmingsbeleid tussen Nieuwe Toelatingsorganisatie en Sector Arbeid is ingevoerd.
- Criteria erkenning kraancertificeringsinstanties zijn ingevoerd.
- Plicht tot aantonen dekking van arbeidsveiligheidsrisico's bij opdrachtgunning aannemers is ingevoerd.
- Gezondheidsbescherming van niet-werknemers is ingevoerd.
- Service Level Agreement voor ICT-ondersteuning is getekend.
- Autovergoeding controleurs is geregeld.
- Leerwerkprogramma bij de Inspectieraad voor bijscholing controleurs is voltooid.
- Meldpunt is ingevoerd.

Op pagina's 154 en 155 van de Algemene Beschouwingen zijn de gegevens genoemd aan de hand waarvan gemeten kan worden of de doelstellingen gerealiseerd zijn. De Raad van Advies constateert dat er geen indicatie is gegeven wanneer de doelstellingen bereikt moeten worden.

De Raad van Advies adviseert de regering de Algemene Beschouwingen aan te vullen met inachtneming van het bovenstaande.

Een kennisinstitutuut met vier onderzoeksmedewerkers	2014	
Zes onderzoeksrapporten buurtmonitor	2014	
Databestand Buurtmonitorsysteem	2014	
65 buurtprofielen	2014	Nadere uitwerking van bestaande profielen
Beleidskader Kas dibario	2014	

Rapportage van interne evaluatieonderzoeken	2014	
Rapportage van drie onderzoekstrajecten w aaronder Armoedemonitor, Dementie en mantelzorg	2014/2015	
Notulen van vier kennisseminars	2014	
Notulen van drie stakeholdersmeeting Migratie en Integratie Curacao	2014	
Beleidskader OMIC-onderzoek	2014	
Een functionerende Digitale Bibliotheek	2016	
Resultaten van 0 metingen	2015	
Resultaten van behoefte onderzoeken	2014/2015	1.Gericht op jongeren en werkzoekende ic arbeidsontwikkeling 2.Arbeidsmarktonderzoek en potentieonderzoek gercht op werkloosheid onder jongeren en ouderen tot 65 jaar.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat:	1.787.700	1.787.700	1.787.700	1.787.700
Programma:	7.700	7.700	7.700	7.700
Totaal	**1.795.400**	**1.795.400**	**1.795.400**	**1.795.400**

Beleidsartikelnummer: 176002.03

De Secretaris-generaal (SG):

- coördineert de hoofdlijnen van het ministeriële beleid en geeft hierover informatie en advies aan de politieke leiding;
- draagt als voorzitter van het Management Team beleidsvoorstellen aan aan de minister;
- heeft de eindverantwoordelijkheid over de bedrijfsvoering van het ministerie: als voorzitter van het MT werkt hij/zij met de door de Staten goedgekeurde en afgestemde begrotingen. De SG zorgt dat de planning- en controlcyclus van de bedrijfsvoering wordt gehanteerd;
- dient zich te houden aan de managementafspraken tussen de minister en de SG. Dat wil zeggen dat er voor het ministerie duidelijke resultaten worden gedefinieerd die in een managementcontract tussen de minister en de SG worden vastgelegd. Dit contract zal als basis dienen voor het beoordelen en bijsturen van de prestaties van de SG;
- is betrokken bij het interdepartementale overleg om overstijgende beleidsterreinen en onderwerpen vorm te geven. Deze zogeheten SG-overleg vindt plaats onder voorzitterschap van de SG van het ministerie van Algemene Zaken;
- stuurt de sectordirecteuren en de beleidsdirecteur op een coördinerende wijze aan.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat:	231.600	231.600	231.600	231.600
Programma:				
Totaal	**231.600**	**231.600**	**231.600**	**231.600**

Beleidsartikelnummer: 176003.03

Binnen het ministerie van SOAW is er een ondersteunende staf voor de minister, de Secretaris Generaal (SG) en het Management Team (MT).

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat:	1.836.800	1.836.800	1.836.800	1.836.800
Programma:	41.700	41.700	41.700	41.700
Totaal	**1.878.500**	**1.878.500**	**1.878.500**	**1.878.500**

Beleidsartikelnummer: 176005.04

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat:	4.777.300	4.777.300	4.777.300	4.777.300
Programma:	147.500	147.500	147.500	147.500
Totaal	**4.924.800**	**4.924.800**	**4.924.800**	**4.924.800**

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Ontwikkelen en verbeteren van wet- en regelgeving ten behoeve van werkzaamheden SOAW	• Herevalueren en aanpassen van veertien wet- en regelgevingen en de praktijk ervan • Het in overeenstemming brengen van wetten met internationale verdragen • Universele ratificatie van fundamentele International Labour Organization-verdragen • Het nakomen van van verplichtingen ten aanzien van geratificeerde internationaalrechtelijke verdragen	ANG. 261.500

Maatschappelijke, politieke, wetenschappelijke en internationale ontwikkelingen, en de ratificatie van internationale verdragen, vereisen dat de wet- en regelgeving voortdurend wordt geactualiseerd, verbeterd, aangepast en verder ontwikkeld.

Instrumenten

- Inhuren van wetsjuristen en consultants.
- Het produceren van jaarlijkse rapportages ten behoeve van de internationale verdragen.
- Bijwonen van behandeling van rapportage Rechten van het Kind.
- Bijwonen van de jaarlijkse International Labour Organisation (ILO) conferentie.
- Het voeren van verweer voor het Comité van Mensenrechten in Straatsburg (Raad van Europa).
- Bekostigen van de bijdrage van externe deskundigen van de ILO zelf (afkomstig uit Trinidad, Nederland en Genève).
- Aanpassingen als gevolg van de ontmanteling van de Nederlandse Antillen.
- Een pakket van maatregelen om te komen tot inspectie op schepen in samenwerking met de Maritieme Autoriteit Curaçao (MAC) en het

ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) volgens ILO-normen (SOAW bijdrage).

Meetbare gegevens

- Herinitiatie van wetstraject wetsvoorstel Familie- en Jeugdzorg.
- Revisie van Subsidieverordening 2007.
- Her evaluatie van de taken en bevoegdheden van de Arbeidsinspectie dient in 2013 aan te vangen en eind kalenderjaar 2015 te zijn voltooid.
- Invoering Instellingsverordening voor wettelijke verankering van de taken en bevoegdheden van de Inspectie, met administratieve boetes en bruikbare bestuurlijke maatregelen.
- Actualisering van de regelgeving inzake Referenda.
- Aanpassing van de Landsverordening Arbeidsgeschillen (P.B. 1946 no 119) zal ook 1,5 jaar in beslag nemen (2013 –eind 2014).
- Wijziging artikel 6 van het Arbeidsvredebesluit (P.B. 1946 no 129).
- Aanpassing van de volgende wetten en de praktijk ervan per eind 2014:
  - Lei di Bion; (de kwaliteit van) de Wet Uitzendwezen;
  - stopzetting van vernieuwde, kortlopende arbeidscontracten;
  - het Burgerlijk wetboek inzake de Arbeidsovereenkomsten;
  - Landsverordening minimumlonen;
  - Arbeidsregeling 2000;
  - Vakantieregeling 1949.
- Ontwerp en invoering Arbeidsomstandighedenwet (Arbowetgeving) in 1,5 jaar (2013-eind 2014). Dit project draagt een budgetneutraal karakter.
- Ter handneming van inspectie op schepen wordt eind 2013 (de zogeheten havenstaatcontroles en later ook de vlaggestaat controles).
- Ratificatie en implementatie van het ILO-verdrag, Maritiem Arbeidsverdrag 2006.

Beleidsartikelnummer:176005.05

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het ontwikkelen van onderzoeksbeleid ten behoeve van werkzaamheden SOAW	• Het opzetten van een eigen Kennisunit	ANG. 380.000

Om te bepalen ten aanzien van welke actuele sociaal-maatschappelijke situaties sociaalwetenschappelijke data nodig is, is het nodig onderzoeksbeleid voor het ministerie uit te stippelen en de onderzoeken uit te (laten) voeren. Een eigen kennisunit is hiervoor het meest geschikt.

Instrumenten

- Opzet van een businessplan ten behoeve van de kennisunit.
- Opzet van een kennisagenda.
- Opzet van een meerjarig onderzoeksbeleidsplan.
- Werving van competent personeel, 4 fte's.
- Opzet digitale bibliotheek.

Meetbare gegevens

- Er is een kennisinstituut aanwezig met 4 onderzoek medewerkers.
- Zes onderzoeksrapporten Buurtmonitor.
- Databestand Buurtmonitorsysteem.
- 65 Buurtprofielen.
- Beleidskader Kas di Bario.
- Rapportage van vier interne evaluatieonderzoeken.
- Rapportage van drie onderzoekstrajecten, waaronder een armoedemonitor en onderzoek naar de huidige situatie rond dementie en mantelzorg.
- Actieopunten van vier kennisseminars.
- Actiepunten van drie stakeholdersmeetings voor Beleidskader Onderzoek naar Migratie en Integratie Curaçao (OMIC).
- Beleidskader OMIC.
- Een functionerende digitale bibliotheek.
- Resultaten van 0-metingen.
- Resultaten van behoeftenonderzoek(en).

Beleidsartikelnummer:176005.06

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het ontwikkelen en coördineren van beleid ten behoeve van werkzaamheden SOAW	• Het (verder) ontwikkelen en realiseren van een integraal arbeidsbeleid • Het (verder) ontwikkelen en realiseren van een integraal geweld- en criminaliteitsbestrijdingsbeleid • Het ontwikkelen van sociaal inspectiebeleid • Het zorgdragen voor het laten uitvoeren en het monitoren van de uitvoering van integraal armoedebestrijdingsbeleid, inclusief het flankerend beleid	ANG. 200.000

Teneinde op structurele wijze sociale problemen van de samenleving te kunnen aanpakken stelt SOAW in 2014 als prioriteit het ontwikkelen en realiseren van beleid op drie terreinen, namelijk arbeid, geweld- en criminaliteits-, en armoedebestrijding.

Het aantal aanvragen voor tewerkstellingsvergunningen in 2012 was 4.524, waarvan 4.349 zijn toegekend), terwijl de arbeidsbemiddeling voor lokale werkzoekenden zeer laag scoorde (164). Via integraal/interministerieel arbeidsbeleid kan deze situatie omgekeerd worden.
Het aantal aangiften van relationeel geweld (met dodelijke afloop) en kindermishandeling en –misbruik groeit jaarlijks. De regering kiest voor een preventief en responsief beleid van geweld (waar onder relationeel geweld) en criminaliteit middels een nieuwe generatie sociale interventies.
Armoede, mede veroorzaakt/verdiept door maatregelen die de regering gedwongen heeft moeten nemen, dient op intersectorale wijze bestreden te worden. In 2014 zal het armoedebestrijdingsbeleid geïmplementeerd en gecoördineerd worden.

Instrumenten

- Opleiding Beleidsontwikkeling.
- Instellen van een intersectoraal/interministeriële werkgroep.
- Periodiek overleg van de werkgroep met externe stakeholders.

- Produceren van rapportages.
- Gebruikmaken van informatie uit Labour Force Development Plan.
- Agendering van het Human Resource Ontwikkelingsbeleid binnen de overheid (zowel op jaarbasis als meerjarig).
- Het doen herleven en versterken van de gecombineerde interministeriële/NGO Commissie Nationale Bestrijding Geweld tegen Kinderen/Jongeren en Huiselijk en Relationeel Geweld.
- Periodiek overleg van de werkgroep met stakeholders.
- Monitoring en evaluaties.
- Plan van Aanpak Bestrijding Geweld tegen Kinderen en Huiselijk/Relationeel Geweld.
- Operationaliseren coördinatiepunt bestrijding armoede en sociale uitsluiting.
- Uitvoeren van projecten en programma's conform Plan van aanpak Rèspèt, Responsabilidat i Destino propio.
- Het organiseren van werkconferenties.

Meetbare gegevens:

- Periodieke rapportages van de werkgroep/commissie.
- Periodieke rapportages inzake Human Resource Ontwikkeling.
- Evaluatie van het overlegproces.
- Meerjarige beleidskaders, integraal arbeidsbeleid, een integraal geweld- en criminaliteitsbestrijdingsbeleid, sociaal inspectiebeleid.
- Notulen van overleggen van Commissie met stakeholders.
- Aan de hand van de vastgestelde kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren conform het plan van aanpak.

Functie 61 Bijstandverlening – Beleidsveld Sociale Zorg

Draagt zorg voor de voorzieningen nodig voor de mens gecentreerde en participatieve ontwikkeling, waaronder de materiële en immateriële hulpverlening aan kwetsbare groepen zoals min- en onvermogenden, mensen met een beperking en ouderen.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	11.194.700	11.194.700	11.194.700	11.194.700
Programmakosten	62.869.700	62.869.700	62.869.700	62.869.700
Totaal	**74.064.400**	**74.064.400**	**74.064.400**	**74.064.400**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	410.000	410.000	410.000	410.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**410.000**	**410.000**	**410.000**	**410.000**

Beleidsartikelnummer: 176100.07

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten
Algemene Doelstelling • Het garanderen van de toegankelijkheid en de kwaliteit van een breed en gevarieerd aanbod van zorg en ondersteuning voor de doelgroep	Operationele doelstellingen • Meer bekendheid geven aan de doelgroep met betrekking tot de producten en diensten vanuit de regiokantoren • Leidinggevenden en consulenten toerusten voor een integrale uitvoering van hun taken • Het ombouwen van 2 regiokantoren tot klantvriendelijke gebouwen • Het vergroten van het huidige aanbod van zorg en ondersteuning • Het verhogen van het aantal behandelde klachten • Het verlagen van het aantal klachten • Het behandelen van 70% van de klachten	ANG. 6.518.000

Het is van belang dat er randvoorwaarden worden gecreëerd een volledig aanbod van zorg en ondersteuning met nadruk op de on- en minvermogenden kan worden georganiseerd. Ook wordt een goede balans tussen hulp- en zorgaanbod en dwang/drang gecreëerd.

Instrumenten

- Informatie vers...

Meetbare gegevens:

- In het eerste kwartaal van 2014 samen met de sector Familie en Jeugd; de sector Arbeid, wijk –en belangenorganisaties, wijkbewoners, het ontwikkelen van een uitgebalanceerd plan van aanpak, die aansluit op de behoeften van een specifieke wijk (1 per Kas di Bario).
- In het tweede kwartaal van 2014 identificeren van de eerste 4 acute problemen in de gekozen wijk die de woon-, leef- , werk- en leeromgeving in de weg staan.
- In het tweede en derde kwartaal van 2014 realiseren van minstens 6 wijkgerichte activerings-, recreatieve-, en leerwerkprojecten om bovengenoemde problemen te verhelpen.
- Er worden 10.528 AOV'ers (die AOV als enige inkomstenbron hebben) geholpen.
- Interne informatie: ANG. 4.000.000 voor een tegemoetkoming aan verzekerden met lagere inkomens.

  De Regering heeft besloten om in het kader van een tegemoetkoming aan verzekerden met lagere inkomens het effect van de heffing van de inkomensafhankelijke premie, krachtens het bepaalde in de Landsverordening basisverzekering ziektekosten (P.B. 2013 no.3), te verzachten door het invoeren van premie-inkomens tussengrenzen, de zogenaamde "glidingscale". De glidingscale heeft betrekking op een jaarinkomen tussen 12.000 en 18.000. Het betreffen de loontrekkers en de zelfstandigen (toepassing glidinscale op 3%) en de gepensioneerden (toepassing glidingscale op 10%).

  Deze premie-inkomstenderving bedraagt in totaal circa ANG 2,5 miljoen. De aanzuivering wordt speciefiek binnen het budget van het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn gevonden, onder de subfunctie 176102 voor een bedrag van circa ANG 1,5 miljoen, en algemeen vanuit de post onvoorziene uitgaven voor een bedrag van ANG 1,0 miljoen. De budgetneutrale wijziging binnen het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn blijkt niet uit de cijfers, daar de wijziging binnen dezelfde categorie plaatsvindt.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat				
Programma:	45.976.700	45.976.700	45.976.700	45.976.700
Totaal	**45.976.700**	**45.976.700**	**45.976.700**	**45.976.700**
Inkomsten	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Bijdrage van derden (familieleden) ten behoeve van bejaarden in tehuizen	212.808	212.808	212.808	212.808
Totaal	**212.808**	**212.808**	**212.808**	**212.808**

Het totaalbedrag van dit beleidsartikel is verminderd met een bedrag ter waarde van ANG. 100.000 ten behoeve van toekenning van dit bedrag aan het volgend beleidsartikel 'water- en elektrasubsidie'. Motivering: het oorspronkelijk bedrag voor 'water- en elektra subsidie' is enorm laag.

Beleidartikelnummer: 176103.10

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• De basisvoorzieningen voor min- en onvermogenden toegankelijk maken	• Het voorzien van subsidies voor elektra en water • Het preventief opgetreden tegen schuldenvorming onder de doelgroep	ANG. 920.800

Instrumenten

- Opleidingsprogramma's (incl. jonge kinderen).
- Bewustwordingsprogramma's (in wijk, buurtcentra in plaats van dure helpdesk).
- Periodieke opschoning van het bestand (van mensen die niet meer in aanmerking komen voor dergelijke subsidie).

Meetbare gegevens

- 1.500 Personen die in aanmerking zullen komen voor water- en elektra subsidie.
- 3 Opleidingsprogramma's voor budgettering en kostenbezuiniging.
- Opschoning van het bestand vindt elk kwartaal gedurende de begrotingsjaren 2014 tot en met 2017 plaats.
- 10 Informatiesessies.
- Voorlichtingsprogramma's via televisie en radio.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat	-	-	-	-
Programma:	920.800	920.800	920.800	920.800
Totaal	**920.800**	**920.800**	**920.800**	**920.800**

Beleidsartikelnummer: 176104.11

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het verhogen van de kwaliteit van producten en externe dienstverlening	• Het ontwikkelen van nieuwe voorzieningen voor de elementaire levensbehoeften van de 60-plussers en personen met een beperking	ANG. 3.620.500

Het verhogen van de kwaliteit van producten en dienstverlening betreft intern voor de interne optimalisatie van de bedrijfsvoering, en extern vanuit de bedrijfsvoering naar de doelgroepen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt toe.

Instrumenten

- Nieuwe voorzieningen voor elementaire levensbehoeften van 60-plussers (inclusief personen met een beperking) bijvoorbeeld een kortingskaart voor inkoop bij supermarkten, gebruik van transport.
- Sociale kaart voor personen met een beperking.
- 2 Symposia per jaar voor intern personeel en alle belanghebbenden.
- 4 Interne nieuwsbrieven (1 per kwartaal).
- 2 Opleidingen voor SO personeel.
- Een visiedocument voor de periode 2014-2020 voor de sector SO.
- Ontwikkeling van nieuwe projecten voor bevordering van het welzijn van de hele gemeenschap zoals Kosteloze Rechtskundige Bijstand-projecten.

Meetbare resultaten

- Administratie map informatiesessies en interne nieuwsbrieven.
- Verantwoording begroting SO 2014.
- In het tweede kwartaal van 2014 is de huidige achterstand voor aanvragen met betrekking tot aanvragen (6 Kas di Bario) met 150 teruggedrongen.
- In het eerste kwartaal van 2014 is de functie van de Kas di Bario kantoren omgebouwd tot eerstelijnsfunctie.
- In het derde kwartaal van 2014 is het beleid met betrekking tot dienstverlening begrafeniskosten in werking.

- Ontwikkelen van nieuwe voorzieningen die voorzien in de elementaire levensbehoeften van min- en onvermogenden, 60-plussers en personen met een beperking bijv. kortingskaarten, bus pasjes (afstemming VVRP).
- Minimaal 50 zaken zijn opgelost via de Piket dienst.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat	3.603.300	3.603.300	3.603.300	3.603.300
Programma:	17.200	17.200	17.200	17.200
Totaal	**3.620.500**	**3.620.500**	**3.620.500**	**3.620.500**

Beleidsartikelnummer: 176105.12

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het creëren van gemeenschapszin door het toepassen van Mediation bij conflictbeslechting en restorative practices bij herstel van relaties.	• Het toegankelijk(er) maken van Mediation voor extern publiek	ANG. 429.100

Het creëren van gemeenschapszin door het toepassen van Mediation bij conflictbeslechting en restorative practices bij herstel van relaties. Door mediation worden bezwaar- en klachtenprocedures verbeterd met als resultaat een kosten- en tijdbesparende duurzame oplossing. Mediation levert ook een bijdrage aan wijkontwikkeling(sbeleid) wat uiteindelijk meer tevreden burgers oplevert.

Instrumenten

- Roadshow voor informatieverspreiding.
- Buurtbemiddeling ten behoeve van een betere leefomgeving en –kwaliteit.
- Conflicthantering op de werkvloer voor een prettiger werksfeer en positieve werkresultaten.
- Open spreekuren voor extern publiek.

- Conferenties voor informatieverstrekking.
- Trainingen 'mediationvaardigheden' aan ambtenaren voor conflicthantering zowel op professioneel als persoonlijk gebied.
- Het inzetten van mediation in buurten via de regiokantoren.
- In 2014 Mediation als instrument bij het HRM-beleid bij conflicten tussen leiding en personeel en tussen collega's onderling.
- Operationele samenwerking in teamverband.
- Het fasegewijs doen toenemen van het aantal interventies dat door BM wordt uitgevoerd.
- In 2014: voortgang inzet van Restorative Practices bij Justitie (pilotproject) bij 10 zaken.
- Voortgang inzet van Restorative Practices op scholen (pilotproject) bij 5 zaken (afstemming met OWCS).
- Voortgang inzet van Restorative Practices in familiesituaties (pilotproject) bij 10 zaken.
- In 2014 is de Coördinatiefunctie Relationeel geweld operationeel.

Meetbare gegevens

- 200 Zaken/interventies per jaar.
- 2 Keer per jaar training 'mediationvaardigheden' voor ambtenaren.
- Roadshow minimaal 2 keer per jaar.
- Inzetten van mediation in buurten via de regiokantoren vindt plaats bij 10 zaken.
- Mediation als instrument bij het HRM-beleid bij conflicten tussen leiding en personeel en tussen collega's onderling bij 10 zaken.
- Inzet van Restorative Practices bij Justitie (pilotproject) bij 10 zaken.
- Inzet van Restorative Practices op scholen (pilotproject) bij 5 zaken.
- Inzet van Restorative Practices in familiesituaties (pilotproject) bij 10 zaken.
- Voortgangsrapporten.
- Overheidsdiensten maken gebruik van Mediation in 2013.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat	429.100	429.100	429.100	429.100
Programma:				
Totaal	**429.100**	**429.100**	**429.100**	**429.100**

Functie 62 Werkgelegenheid

Streeft naar een zo groot mogelijke graad van arbeidsparticipatie, optimale arbeidsomstandigheden, goede arbeidsvoorwaarden en een evenwichtige sociale zekerheid en sociale rechtvaardigheid.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	3.490.400	3.490.400	3.490.400	3.490.400
Programmakosten	4.640.700	4.640.700	4.640.700	4.640.700
Totaal	**8.131.100**	**8.131.100**	**8.131.100**	**8.131.100**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	300.000	300.000	300.000	300.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**300.000**	**300.000**	**300.000**	**300.000**

Beleidsartikelnummer: 176201.13

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Optimaliseren van de arbeidsmarkt	• Bewustmaking van de bevolking en werkgevers van rechten en plichten met betrekking tot de wet- en regelgeving en werkethos, op een zo transparant mogelijke manier • Bemiddelen naar plaatsing op structureel werk • Het aanpakken van de mis match tussen scholen/opleidingen en de arbeidsmarkt door middel van samenwerking met ministeries van	ANG. 1.136.200

	Economische Ontwikkeling, en van Onderwijs, Cultuur, Sport en Wetenschap • Het reorganiseren van de tewerkstellingsprocedure (huidige verouderde niet effectieve werkprocessen vervangen door snelle efficiënte processen) • Het oplossen van arbeids-rechtelijke klachten en conflicten	

De arbeidsmarkt dient op elk gebied geoptimaliseerd te worden waardoor het (jeugd)werkloosheidscijfer verlaagd wordt, werkgevers aan werknemers altijd 'decent work' (ILO) aanbieden, de mismatch tussen scholen/opleidingen en de positie van de arbeidsmarkt wordt aangepakt (mede door plaatsen van vacatures voor Curaçaoënaars in het buitenland), en daar waar behoefte is aan tijdelijke buitenlandse medewerkers, de procedure voor het afgeven van tewerkstellingsvergunningen wordt verbeterd. Er is echter een gebrek aan kennis onder de bevolking en werkgevers ten aanzien van de producten van de overheid en de arbeidswetgeving.

Instrumenten

- Via de media en moderne middelen zoals een website zijn mensen het best te bereiken met informatie over producten/onderwerpen van de overheid. Op radio en televisie worden 12 programma's uitgezonden. En in de meest gelezen kranten en tijdschriften worden 12 artikelen geplaatst.
- Gebruikmaken van het registratiesysteem HRIS+ en andere geautomatiseerde systemen voor het registreren van het aantal werkzoekenden en werkgevers (vacatures).
- Ieder kwartaal een gestructureerd overleg met sociale partners houden om werkomstandigheden van werknemers beter te monitoren en te verbeteren.
- Twee keer per jaar contacten onderhouden met internationale organisaties op het gebied van arbeid ter kennisuitwisseling.

- Het creëren en faciliteren van passende werkgelegenheidsprojecten middels onder andere onderwijs en trajectbemiddeling (Arbeidsbemiddeling en acquisitie).
- Implementatie van werkgelegenheidsbeleid voor de groep personen met een beperking.
- Re-integratie projecten voor onder andere onderstandtrekkers.
- Het plaatsen van vacatures voor Curaçaoënaars in het buitenland via het registratieprogramma HRIS+ en het Curaçaohuis.
- Traject begeleiding naar vast werk.
- Toetsing van tewerkstellingsvergunningen door juristen.
- Klantenservice van de Sector Arbeid reorganiseren.

Meetbare gegevens

- In het eerste kwartaal van 2014 wordt een verhoging verwacht van 25% inloop en plaatsing op werk van de doelgroep in Centrum voor Arbeid; verlaging met 30% van telefoontjes en klachten wordt verwacht.
- Er wordt in 2014 verwacht dat minimaal 250 personen (inclusief werkzoekenden met een beperking) van de doelgroep van Centrum voor Arbeid geplaatst zijn, waarvan 75% het werk heeft behouden.
- Per kwartaal aantal overleggen met stakeholders die er zijn geweest.
- Twee keer persoonlijke contacten in 2014.
- Aantal op tijd afgegeven tewerkstellingsvergunningen.
- Een klantenservice die de arbeidsrechtelijke gevallen kan scheiden van overige en aan deze cliënten goede service kan bieden.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat				
12 programma's en 12 artikelen in de media	10.000	10.000	10.000	10.000
Publieke voorlichting (ook bedrag van de Ministeriele Staf	60.000	60.000	60.000	60.000
Advieskosten	100.000	100.000	100.000	100.000
Contacten met en reizen naar de ILO Caribbean in Trinidad & Tobago en Geneve en Nederland	23.500	23.500	23.500	23.500
Het plaatsen van vacatures voor Curaçaoënaars in het buitenland via het registratieprogramma HRIS+ en het Curaçaohuis	50.000	50.000	50.000	50.000
Re-integratie projecten	47.900	47.900	47.900	47.900
Implementatie van werkgelegenheidsbeleid voor de groep personen met een beperking	300.000	300.000	300.000	300.000
Overig leerwerktraject projecten	544.800	544.800	544.800	544.800
Totaal	1.136.200	1.136.200	1.136.200	1.136.200
Inkomsten	2014	2015	2016	2017
Leges, Werkboek	45.000	45.000	45.000	45.000
Totaal	45.000	45.000	45.000	45.000

Beleidsartikelnummer: 176204.14

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het verhogen van de kwaliteit en verbreden van de taakstelling van de Fundashon Tayer Sosial (FTS) te Santa Martha	• Het verbeteren van de fysieke en personele omstandigheden van de Fundashon Tayer Sosial • Het uitbreiden van haar activiteiten op historisch, cultureel, agrarisch en toeristisch gebied	ANG. 3.648.000

Om de kwaliteit van de Fundashon Tayer Sosial (FTS) te Santa Martha te kunnen verhogen, dient er veel achterstallig onderhoud gepleegd te worden. Dit moet leiden tot betere omstandigheden en meer werkplekken voor personen met een beperking.
Ook heeft FTS en de directe omgeving het potentieel om ook een centrum van arbeid te zijn voor allerlei personen uit de omstreken van Banda Abou die duurzaam werk kunnen krijgen.

Instrumenten

- Inhuren van een architect.
- Inhuren van een constructiebedrijf.
- Inhuren van gekwalificeerd personeel.
- Het openen van een museum (cultureel erfgoed, toeristisch, educatie).
- Het introduceren van water gerelateerde recreatie op het binnen water (recreatief, toeristisch).
- Het huren van een trainingsfaciliteit (huren van lokalen, verzorgen van de lunch).
- Het gebruik maken van de faciliteiten voor het organiseren van retraites.
- Het verbouwen van groenten, fruit en sierplanten.
- Het organiseren van een wekelijkse "Fresh Market" om de verbouwde producten te verkopen.

Meetbare gegevens

- In het tweede kwartaal van 2014 is het hoofdgebouw en omliggende gebouwen en terrein gerestaureerd.
- In het derde kwartaal van 2014 zijn voldoende begeleiders ingehuurd.

- In het derde kwartaal van 2014 is het aantal werknemers verhoogd met 25%.
- In het tweede kwartaal van 2014 is er een museum geopend.
- Aan het eind van 2014 zijn er 10 personen aan werk geholpen in water gerelateerde recreatie.
- Aan het eind van 2014 zijn er 10 personen werkzaam in de wekelijkse Fresh Market.
- Eind 2014 zijn de faciliteiten voor een retraite door 100 personen gebruikt.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat				
Programma	3.648.000	3.648.000	3.648.000	3.648.000
Totaal	**3.648.000**	**3.648.000**	**3.648.000**	**3.648.000**

Functie 63 Maatschappelijke Begeleiding en Advies

Draagt zorg voor het versterken, begeleiden en beschermen, vormen en ontwikkelen van families, met speciale aandacht voor kwetsbare groepen, kwetsbare jeugdigen (en hun families); en voor het naleven van internationale verdragen, intern en extern kwalitatief hoogwaardige dienstverlening, en ontwikkeling en deskundigheids-bevordering van het personeel.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	5.403.500	5.403.500	5.403.500	5.403.500
Programmakosten	17.776.200	17.776.200	17.776.200	17.776.200
Totaal	**23.179.700**	**23.179.700**	**23.179.700**	**23.179.700**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	280.000	280.000	280.000	280.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**280.000**	**280.000**	**280.000**	**280.000**

Beleidsartikelnummer: 176300.15

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het zorgdragen voor preventieve en curatieve programma's en projecten ter ondersteuning van burgers	• Het bijbrengen van kennis op fysiek, sociaal-emotioneel en cognitief gebied aan families • Het bijbrengen van kennis en vaardigheden aan families om problemen te voorkomen en aan te pakken • Het zorgdragen dat jongeren en jongvolwassenen in staat zijn een startkwalificatie te behalen	ANG. 11.204.200

Door zorg te dragen voor projecten en programma's ter ondersteuning van burgers, zullen verscheidene problematieken van jongeren en families worden aangepakt.
Het ontbreken van kennis ten aanzien van fysieke, sociaal-emotioneel en cognitieve aangelegenheden, en op relationeel en financieel gebied binnen families, zijn er mede oorzaak van dat bijvoorbeeld schoolkinderen niet goed kunnen functioneren vanwege deficiënte voeding, dat een relatief hoog aantal jeugdigen sociaal-emotionele problemen heeft, en geen startkwalificatie heeft.

De projecten en programma's die na evaluatie hun effect hebben bewezen, zullen moeten worden ingebed ter verduurzaming.

Instrumenten

- Opvoedingsmethodiek Triple P.
- Instrumenten onderdeel methodiek (diagnostische, tevredenheids, evaluatie instrumenten).
- Nulmeting.
- Bestek project warme maaltijden.
- Samenwerkingsovereenkomsten met relevante instellingen.
- Leerwerktraject.
- Instaptoets en exameninstrument.

- Intake-instrumenten.
- Accreditatie instrumenten.

Meetbare gegevens

- Inventarisatie zoals via CBS gegevens, eerdere onderzoeksrapporten, evaluatierapporten.
- Nulmeting: Beginsituatie te bepalen via intake/vragenlijst.
- Effectmeting: bepalen of het doel (deels) is bereikt en/of vooruitgang is geboekt.
- Evaluatiesysteem: het kwantificeren van het aantal cliënten, het type problematiek.

Indicatoren:

- 75% van de jongeren en jongvolwassenen die een leer-werktraject heeft afgerond, hebben werk gevonden op de arbeidsmarkt.
- 100% van de kinderen die in aanmerking komt voor het project Warme maaltijden, hebben gedurende het schooljaar een volwaardige maaltijd genuttigd op school.
- 95% van de hulp- en toezichthulpmoeders heeft de training voor begeleiden van de kinderen in het warme maaltijden project met succes afgerond.
- 90% van de facilitators die de opvoedingsmethodiek Triple P heeft gevolgd hebben hun accreditatie gehaald
- 80% van de opvoeders die deelneemt aan de oudercursus Triple P heeft de cursus afgerond.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat				
Programma:				
Project Warme maaltijden	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Advieskosten	17.200	17.200	17.200	17.200
Totaal	**1.517.200**	**1.517.200**	**1.517.200**	**1.517.200**

Beleidsartikkelnummer: 176301.16

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het versterken van instituten en organisaties ter ondersteuning van de familie en speciale doelgroepen	• Het verbeteren van de effectiviteit en kwaliteit van de geboden zorg	ANG. 14.734.400

Instituten en organisaties dienen optimaal zorg te kunnen bieden. Zo moeten zij ervoor zorgen dat families en andere doelgroepen die opgevangen worden, competenter worden op sociaal, emotioneel, educatief, financieel en relationeel gebied. Ook is het van belang dat de doelgroepen veilig kunnen wonen. Slachtoffers moeten ondersteuning krijgen in het verwerken van hun problematiek om adequaat te kunnen functioneren. En de problemen van de jongeren moeten goed worden gediagnosticeerd waardoor de juiste zorg bepaald en ingezet kan worden.

Instrumenten

- Formulier handhavend toezicht.
- Subsidieverordening.
- Programma's van Eisen.
- Samenwerkingsovereenkomsten met relevante instellingen.
- In- en uitstroom registratie.

Ten behoeve van de werkzaamheden van de sector Familie en Jeugd en ter waarborging van de kwaliteit dient een aantal instrumenten ontwikkeld te worden:

- Inspectie-instrument.
- Kwaliteitseiseninstrument voor alle instellingen (voorzieningen) die hulp verlenen aan families en jeugd zowel residentieel als ambulant.

Meetbare gegevens

- Inventarisaties: via CBS gegevens, eerdere onderzoeksrapporten, evaluatierapporten Nulmetingen: onderzoek naar de beginsituatie/de huidige stand van zaken.

Indicatoren:

- Het inspecteren van alle instellingen die zorg verlenen aan families en jeugd, zowel residentieel als ambulant 80 % in 2014; 90 % in 2015 en 100 % in 2017.
- De kwaliteitseisen voor alle instellingen (voorzieningen) die hulp verlenen aan families en jeugd zowel residentieel als ambulant zijn opgesteld.
- 2014-2017 subsidie wordt verleend aan de instellingen die de Familie- en Jeugdzorg voorzieningen kunnen leveren in overeenstemming met de vastgestelde kwaliteitseisen.
- De voorzieningen die subsidie ontvangen voldoen in 2015 aan de gestelde kwaliteitseisen en de wettelijke kaders (subsidieverordening).
- 4 inspecteurs van Inspectie Familie en Jeugd worden getraind om de inspectiewerkzaamheden uit te voeren op residentiële en ambulante zorg- en begeleiding in 2014.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat				
Programma:				
Subsidies	14.734.400	14.734.400	14.734.400	14.734.400
Totaal	**14.734.400**	**14.734.400**	**14.734.400**	**14.734.400**

Beleidsartikelnummer: 176303.17

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Bijdrage aan competente burgers met zelfvertrouwen en kennis ten aanzien van hun rechten en plichten	• Deskundigheidsbevordering voor professionals Familie en Jeugd • Families kennis en vaardigheden bijbrengen om problemen te voorkomen en aan te pakken • Via wetgeving de problematiek van ongelijke behandeling en gebrek aan bescherming uniform en efficiënt aanpakken • Bewustmaking van bevolking ten aanzien van zijn rechten en plichten	ANG. 1.524.600

Het versterken van de draagkracht en verminderen van risicofactoren voor alle burgers door onder andere kennis, vaardigheden bij te brengen, waardoor de burger met zelfvertrouwen problemen kan voorkomen en aanpakken, en zich bewust is van zijn rechten en plichten.

Instrumenten

- Methodieken.
- Nulmeting.
- Samenwerkingsovereenkomsten met relevante instellingen.
- Instrument voor waarborging van kwaliteit.
- Intake.
- Communicatieplan.
- (Centraal) Registratiesysteem.
- Trainingsinstrumenten.
- Internationale verdragen en de betreffende rapportages onder andere rechten van de mens, vrouw en het kind.

Meetbare gegevens

- Inventarisatie: via CBS gegevens, eerdere onderzoeksrapporten, evaluatierapporten.
- Nulmeting: Beginsituatie te bepalen via intake/vragenlijst.
- Effectmeting: bepalen of het doel (deels) is bereikt en/of vooruitgang is geboekt.
- Evaluatiesysteem: het kwantificeren van het aantal cliënten, het type problematiek.

Indicatoren in 2014:

- 250 Gezinnen ontvangen familie gerichte sociaal-maatschappelijke interventie.
- 100 Burgers krijgen een cursus over voeding en levensstijl.
- 100 Burgers krijgen een cursus over familiewaarden.
- 100 Burgers krijgen een cursus over budgetteren.
- 4 Voorlichtingsprogramma's op de thema's familiewaarden, opvoeden en budgetteren en gender worden via de media geboden.
- 25 Professionals (zowel intern als extern) zullen een training krijgen om voorlichtingsprogramma's aan te bieden op het gebied van de rechten van de vrouw en het kind.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat	5.403.500	5.403.500	5.403.500	5.403.500
Programma:				
Bijdr.&Subs.Nonprof.instell.	1.516.000	1.516.000	1.516.000	1.516.000
Overig Programmakosten	8.600	8.600	8.600	8.600
Totaal	**6.928.100**	**6.928.100**	**6.928.100**	**6.928.100**

Functie 64 Sociaal Cultureel Jeugd- en Jongerenwerk

Richt zich op vorming van jongeren, en de voorzieningen die daarvoor nodig zijn.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten				
Programmakosten	65.000	65.000	65.000	65.000
Totaal	**65.000**	**65.000**	**65.000**	**65.000**

Beleidsartikelnummer: 176400.18

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het versterken van instituten en organisaties die vorming bieden aan jongeren	• Instituten en organisaties organiseren vormingsactiviteiten voor jongeren	ANG. 65.000

Het zorgdragen middels subsidie dat de instituten/organisaties effectieve vormingsactiviteiten verzorgen voor jongeren. De sector levert zo een bijdrage aan de persoonlijkheidsvorming en –ontplooiing van jongeren.

Instrumenten

- Formulier handhavend toezicht Subsidieverordening.
- Programma van Eisen.
- Samenwerkingsovereenkomsten met relevante instellingen.
- In- en Uitstroom registratie.

Meetbare gegevens

- Inventarisaties: via CBS gegevens, eerdere onderzoeksrapporten, evaluatierapporten.
- Nulmetingen: onderzoek naar de begin situatie/de huidige stand van zaken.

Indicatoren:

- 100 Jongeren hebben deelgenomen aan een vormingsprogramma.
- De kwaliteitseisen voor de instellingen (voorzieningen) die vorming bieden aan jongeren zijn opgesteld.
- Subsidie wordt verleend aan de instellingen die vormingsactiviteiten kunnen leveren in overeenstemming met de vastgestelde kwaliteitseisen.
- De instellingen die subsidie ontvangen voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en de wettelijke kaders (subsidieverordening).

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat				
Programma:				
Subsidies	65.000	65.000	65.000	65.000
Totaal	**65.000**	**65.000**	**65.000**	**65.000**

Functie 65 Bejaardenoorden

Draagt zorg voor subsidies aan bejaardenoorden en huisvesting voor ouderen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	13.202.200	13.202.200	13.202.200	13.202.200
Totaal	**13.202.200**	**13.202.200**	**13.202.200**	**13.202.200**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	5.366.700	5.366.700	2.683.200	-
Totaal	**5.366.700**	**5.366.700**	**2.683.200**	-

Beleidsartikelnummer: 176500.19

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Terugdringen van achterstanden bij ouderen (inclusief gehandicapten) op het gebied van huisvesting en inkomen	• Beschikbaar stellen van 25 aangepaste woningen • Invoering van het algemeen pensioen • Het wijzigen en gefaseerd invoeren van wetten 'verhoging van de AOV-leeftijd en de invoering van de basisverzekering' • Informatie verschaffen aan de bevolking aangaande dementie • Een strategie ontwikkelen met concrete voorstellen voor: acties en interventies op korte en lange termijn ter verminderen/verzachten van	ANG. 13.202.200

	de impact van dementie • Zorgdragen voor het bouwen van bejaardentehuizen die aan alle kwaliteitseisen voldoen • Het opstellen van een huisvestingsbeleid, waarin stappen zijn opgenomen om te komen tot nieuwe moderne bejaardentehuizen die conform de huidige kwaliteitseisen zijn gebouwd • Terugdringen van achterstanden bij ouderen en gehandicapten op het gebied van huisvesting en inkomen binnen een periode van 5 jaar	

De doelgroep ouderen omvat ook gehandicapten/personen met een beperking.

Instrumenten

- Het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal voor folders, banners, stickers en het geven van voorlichting aan de bevolking gebruikmakend van moderne media (televisie en radio).
- Programma's van eisen dan wel subsidieovereenkomsten met stichtingen en zorgcontracten met relevante zorginstellingen.
- Dialogen via het "dialoog model" met patiënten, mantelzorgers, burgers, onderzoekers en zorgprofessionelen om prioriteiten te stellen aangaande een actieplan dementia.
- Cursussen en specifieke conferenties te komen tot professionalisering van zorgorganisaties op het gebied van dementia.
- Contacten onderhouden met internationale organisaties.
- Informatie campagne over de huidige wet- en regelgeving gecombineerd met een help desk speciaal voor deze doelgroep (looptijd: 1 jaar).
- Invoering van een financierings-overbruggingsregeling voor zowel deze doelgroep als voor overige groepen die, bij het bereiken van de 60 jarige leeftijd (mogelijk) in de problemen komen.

- Controle en handhaving van AOV- en basisverzekeringspremie afdracht (looptijd: meer jaren).
- Verkoopbeleid FKP (voor het verstrekken van huizen aan ouderen).

Meetbare gegevens

- In 2014 dient het uitschrijven van een nieuw subsidiebeleid opgestart te worden.
- 25 Aangepaste woningen zijn beschikbaar gesteld door FKP.
- Invoering van het algemeen pensioen in het eerste kwartaal van 2014 om te zorgen dat binnen minimaal 1 jaar na invoering van het algemeen pensioen het inkomen van ouderen gekoppeld wordt aan het minimuminkomen van de groep.
- Per kwartaal monitoren via enquêtes van: aantal reacties op voorlichting en spots en een (verhoogde) aantal vroegtijdige melding in verband met het vermoeden van dementie.
- 1 Maart 2014: Er is een onderzoeksrapport over de aard en vorm van de economische, (psycho)-sociale en juridische impact op de mantelzorger van dementerenden op Curaçao per 1 maart 2014.
- 1 September 2014: Een strategie met concrete voorstellen voor acties en interventies op korte en lange termijn ter opheffing van voornoemde impact is klaar.

Hieronder worden de budgettaire gevolgen van beleid weergegeven. Deze worden onderverdeeld naar de in te zetten instrumenten.

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat				
Programma:	13.202.200	13.202.200	13.202.200	13.202.200
Totaal	**13.202.200**	**13.202.200**	**13.202.200**	**13.202.200**

Functie 66 Landsbemiddelaar

Bewaakt, handhaaft, bevordert en herstelt de arbeidsrust en vrede in de private sector van de Curaçaose arbeidsmarkt.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	1.048.100	1.048.100	1.048.100	1.048.100
Programmakosten	20.200	20.200	20.200	20.200
Totaal	**1.068.300**	**1.068.300**	**1.068.300**	**1.068.300**

Kapitaaldienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	100.000	100.000	100.000	100.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**100.000**	**100.000**	**100.000**	**100.000**

Beleidsartikelnummer: 176601.20

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het bewaken, handhaven, bevorderen en herstellen van de arbeidsrust en –vrede binnen de private- en semi overheidssector	• Het stimuleren van gezonde en stabiele arbeidsverhoudingen • Het bevorderen van collectieve onderhandelingen • Het verhogen van de organisatiegraad van de actieve beroepsbevolking (de zogenaamde 'union density') • Het uitbreiden en professionaliseren van Bureau Landsbemiddelaar	ANG. 50.000

Het bewaken, handhaven, bevorderen en herstellen van de arbeidsrust en –vrede binnen de private en de semi overheidssector is belangrijk voor een duurzame sociaal-economische ontwikkeling van Curaçao, waarbij een arbeidsmarkt zonder spanningen zeer belangrijk is. De wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden wordt niet altijd geëerbiedigd. Goede overlegstructuren tussen werkgevers en werknemers, die beide voldoende geïnstitutionaliseerd zijn, horen tot een belangrijke voorwaarde. De vorming van en de participatiegraad in vakbonden behoort daar ook toe.

Instrumenten

- Arbeidsconflictbemiddelingen en begeleiding bij arbeidsonrust.
- Bijstaan van partijen tijdens onderhandelingen.
- Het organiseren van bedrijfsreferenda.
- Adviezen voor de minister over onderwerpen van sociaal economische aard

- Adviezen en informatie aan werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties en vakbonden over arbeidsaangelegenheden.
- Trainingen om zittend en nieuw personeel te bekwamen in hun taken.
- Bijhouden van relevante data.

Meetbare gegevens

- Aantal (minder) arbeidsconflicten/stakingen.
- Aantal bijeenkomsten met werkgevers/werkgeversorganisaties en vakbonden om samenwerking te stimuleren.
- Aantal (gesloten) Collectieve ArbeidsOvereenkomsten (CAO's).
- Aantal werknemers dat lid is van een vakbond.

Functie 68 Overige Voorziening Maatschappelijke dienstverlening – Beleidsveld: Zorg voor de sociale verzekeringen

Dekt in het bijzonder de door min- en onvermogenden te betalen ziektekostenpremie in verband met de verhoogde bijdrage in de basisverzekering.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten				
Programmakosten	12.027.900	12.027.900	12.027.900	12.027.900
Totaal	**12.027.900**	**12.027.900**	**12.027.900**	**12.027.900**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
Totaal	**10.000.000**	**10.000.000**	**10.000.000**	**10.000.000**

Beleidsartikelnummer: 176803.21

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het voorzien in de basisbehoefte van de minderbedeelden, door het verstrekken van huursubsidie, waardoor een gezond leefklimaatwordt bevorderd	• Het verstrekken van huursubsidie aan x aantal burgers met een maximaal inkomen van ANG. 1.000 per maand • Het verstrekken van huursubsidie aan x aantal burgers met een inkomen	ANG. 12.027.900

	van maximaal ANG. 850 per maand • Het verstrekken van huursubsidie aan x aantal burgers met een inkomen van ANG. 650 per maand • Zorgdragen voor het bouwen van x aantal huizen voor een maximaal bedrag van ANG. 120.000 per huis. 50 Huizen • Het ontwikkelen van een verkoopbeleid, waarbij 100 huizen verkocht moeten worden in 2014 • Zorgdragen voor het reserveren van 20 huizen bij elk nieuwbouwplan voor young professionals en 10 woningen voor ouderen die zelf hun huur kunnen betalen • Reviseren van 1000 huurcontracten conform de nieuwe afspraken en nieuwe huursubsidie-tabel • Voeren van een Informatiecampagne • Onderhoud van 2400 FKP woningen • Afsluiten van brandverzekering voor alle FKP-woningen	

Teneinde een gezond leefklimaat te bevorderen, wordt voorzien in de basisbehoefte van de minderbedeelden (huursubsidies).

Subdoelstellingen

- Het verstrekken van huursubsidies.

- Het zorgdragen voor de bouw van huizen.
- Het ontwikkelen van een verkoopbeleid.
- Zorgdragen voor het reserveren van huizen voor young professionals en voor ouderen die zelf hun huur kunnen betalen.
- Reviseren van huurcontracten.
- Voeren van een informatiecampagne.

Meetbare resultaten

- Aantal huizen dat verhuurd is.
- Aantal verkochte huizen.
- Aantal gebouwde huizen.
- Aantal gereviseerde huurcontracten naar rechtmatigheid
- Aantal subsidie die minder.

Ministerie Gezondheid, Milieu en Natuur

Missie

Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) draagt zorg voor het bevorderen van de gezondheid van de bevolking en voor een gezond milieu waarin mens, dier en natuur zich duurzaam kunnen ontwikkelen.

18 Ministerie Gezondheid, Milieu en Natuur

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
01 Bestuursorganen	• 00 Minister GMN	• Minister GMN is politiek eindverantwoordelijk voor bestuurlijk handelen van het ministerie GMN
70 Algemeen Beheer Gezondheid, Milieu en Natuur	• 00 Kabinet Minister GMN	• Ondersteunt en adviseert de minister GMN
	• 01 Raad voor de Volksgezondheid	• Advisering van de minister aangaande gezondheidszorg
		• Eindverantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering binnen het ministerie
	• 03 Ministeriële staf	• Ondersteunen van Secretaris generaal en Management Team
	• 05 Beleidsorganisatie	• Draagt zorg voor beleidsontwikkeling, beleidsondersteunend onderzoek en voorbereiding van wet- en regelgeving
71 Preventie en Curatieve gezondheidszorg	• 00 Inspectie	• Handhaving wet- en regelgeving
	• 01 UO Geneeskundige en Gezondheidszaken	• Draagt zorg voor publieke gezondheid, preventie en gezondheidsbevordering
72 Ambulancevervoer	• 00 Subsidiebijdrage Ambulancevervoer	• Draagt zorg voor spoedeisend transport
73 Verpleegin-richtingen	• 00 Dr. Capriles Kliniek	• Draagt zorg voor Geestelijke gezondheidszorg
75 Agrarische Zaken en Visserij	• 00 UO Veterinaire Zaken	• Draagt zorg voor dierengezondheid en dierenwelzijn
	• 02 UO AVB	• Draagt zorg voor beheer van Landbouw en Visserij
76 Milieu en Natuurbeheer	• 00 UO MNB	• Draagt zorg voor beheer van Milieu en Natuur
78 Overige Uitgaven Gezondheid, Milieu en Natuur	• 00 Overige uitgaven Volksgezondheid	• Gezondheidszorg

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
01 Bestuursorganen	365.400	365.400	365.400	365.400
70 Algemeen Beheer Gezondheid, Milieu en Natuur	7.461.400	7.461.400	7.461.400	7.461.400
71 Preventie en Curatieve gezondheidszorg	22.704.700	22.704.700	22.704.700	22.704.700
72 Ambulancevervoer	2.142.200	2.142.200	2.142.200	2.142.200
73 Verpleeginrichtingen	80.000	80.000	80.000	80.000
75 Agrarische Zaken, Jacht en Visserij	7.066.500	7.066.500	7.066.500	7.066.500
76 Milieubeheer	34.028.200	33.728.200	33.128.200	33.728.200
77 Lijkbezorging	52.000	52.000	52.000	52.000
78 Overige Uitgave Gezondheid, Milieu en Natuur	252.650.100	259.580.100	303.060.100	301.369.700
Totaal	**326.550.500**	**333.180.500**	**376.060.500**	**374.370.100**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
01 Bestuursorganen	-	-	-	-
70 Alg. Beheer Gezondheid, Milieu en Natuur	50.000	50.000	50.000	50.000
71 Preventie en Curatieve gezondheidszorg	320.000	320.000	320.000	320.000
72 Ambulancevervoer	-	-	-	-
73 Verpleeginrichtingen	-	-	-	-
75 Agrarische Zaken, Jacht en Visserij	11.508.000	5.643.000	2.583.000	508.000
76 Milieubeheer	-	-	-	-
77 Lijkbezorging	-	-	-	-
78 Overige Uitgave Gezondheid, Milieu en Natuur	113.380.400	85.615.000	87.524.300	-
Totaal	**125.258.400**	**91.628.000**	**90.477.300**	**878.000**

Functie 01 Bestuursorganen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	365.100	365.100	365.100	365.100
Programmakosten	300	300	300	300
Totaal	**365.400**	**365.400**	**365.400**	**365.400**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 70 Algemeen Beheer Gezondheid, Milieu en Natuur

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	7.156.400	7.156.400	7.156.400	7.156.400
Programmakosten	305.000	305.000	305.000	305.000
Totaal	**7.461.400**	**7.461.400**	**7.461.400**	**7.461.400**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	50.000	50.000	50.000	50.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**50.000**	**50.000**	**50.000**	**50.000**

Functie 71 Preventie en Curatieve gezondheidszorg

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	21.448.300	21.448.300	21.448.300	21.448.300
Programmakosten	1.256.400	1.256.400	1.256.400	1.256.400
Totaal	**22.704.700**	**22.704.700**	**22.704.700**	**22.704.700**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	320.000	320.000	320.000	320.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**320.000**	**320.000**	**320.000**	**320.000**

Functie 72 Ambulancevervoer

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	2.142.200	2.142.200	2.142.200	2.142.200
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**2.142.200**	**2.142.200**	**2.142.200**	**2.142.200**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 73 Verpleeginrichtingen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	80.000	80.000	80.000	80.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**80.000**	**80.000**	**80.000**	**80.000**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 75 Agrarische Zaken, Jacht en Visserij

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	6.551.400	6.551.400	6.551.400	6.551.400
Programmakosten	515.100	515.100	515.100	515.100
Totaal	**7.066.500**	**7.066.500**	**7.066.500**	**7.066.500**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	11.508.00	11.508.00	11.508.00	11.508.00
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**11.508.000**	**11.508.000**	**11.508.000**	**11.508.000**

Verbetering voorzieningen stranden, vissershaven

Onze stranden zijn, naast andere voorzieningen, een kritische factor voor het bevorderen van het eiland als toeristische bestemming. In het kader van verbetering van het toeristische product zal geïnvesteerd worden in de voorzieningen bij verschillende stranden. Thans veroorzaakt de hemelwaterafvoer grote erosie bij de entree tot het pas verbeterde strand van

Boka Sami. Ter verbetering van dit probleem zal de hemelwaterafvoer gekanaliseerd worden door aanleg van een eenvoudige afwateringsvoorziening.
Voor de veiligheid van zwemmers zullen drijflijnen aangebracht (en oude drijflijnen vervangen) worden ter afscheiding van zwemwater en vaarwater bij Boka Sami, Sta Cruz en Knip (groot en klein), Caracasbaai en Lagun. Verder zal bij Sta Cruz geïnvesteerd worden in de verbetering van de strandinfrastructuur, schaduwvoorziening, het toiletgebouw en vissershaventje. Voor wat betreft schaduwvoorziening, zal naast Sta Cruz, ook extra schaduwvoorzieningen worden aangebracht of vervangen bij nder andere Caracasbaai, Playa Grandi Westpunt, Playa Canoa. Voor wat betreft de strandinfrastructuur bij Marie Pompoen moet volgens het Masterplan Marie Pompoen het vissershaventje bij de pier ca 500m in westelijke richting verplaatst worden.
Playa Kalki heeft een klein kwetsbaar strand en ter bescherming van dit strand is gepland om de bestaande verdedigingsconstructie te vervangen.

Verder zijn er middelen opgevoerd ter financiering van Landbouw faciliteiten.

Functie 76 Milieubeheer

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	4.639.400	4.639.400	4.639.400	4.639.400
Programmakosten	29.388.800	29.088.800	28.488.800	28.488.800
Totaal	**34.028.200**	**33.728.200**	**33.128.200**	**33.128.200**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 77 Lijkbezorging

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	52.000	52.000	52.000	52.000
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**52.000**	**52.000**	**52.000**	**52.000**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Functie 78 Overige uitgaven Gezondheid, Milieu en Natuur

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	16.800	16.800	16.800	16.800
Programmakosten	252.633.300	259.563.300	303.043.300	303.668.869
Totaal	**252.650.100**	**259.580.100**	**303.060.100**	**303.685.669**
Kapitaaldienst	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Apparaatskosten	4.284.500	-	-	-
Programmakosten	109.095.900	85.615.000	87.524.300	109.095.900
Totaal	**113.380.400**	**85.615.000**	**87.524.300**	**109.095.900**

Algemene doelstelling

Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur heeft drie algemene doelstellingen, namelijk:

1. Het bevorderen van de publieke gezondheid, preventie;
2. Bewaking en beleidsontwikkeling van volks- en diergezondheid, voedselveiligheid en dierenwelzijn;
3. Bewustwording ten aanzien van de zorg voor milieu en natuur.

1. Het bevorderen van de publieke gezondheid, preventie

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Het bevorderen van de publieke gezondheid, preventie.	• Bijdragen aan de landelijke voorbereidingen op en bestrijding van rampen • Primaire preventie en sterfte. • Voorkoming en vroege opsporing van gezondheidsbedreigingen en gezondheidsrisico's bij de bevolking • Bestrijding van besmettelijke ziekten • Optimale zorginkoop • Ziektepreventie en verlaging van gezondheidbedreigende situaties • Het systematisch bewaken van de gezondheidstoestand	**Apparaatskosten:** ANG. 25.039.300 **Programmakosten:** ANG. 1.256.400

Een algemene doelstelling van het ministerie Gezondheid, Milieu en Natuur is om de publieke gezondheid en preventie te bevorderen. Voor het behalen van deze algemene doelstelling heeft het ministerie GMN de volgende operationele doelstellingen geformuleerd:

a) Bijdragen aan de landelijke voorbereidingen op en bestrijding van rampen.
b) Primaire preventie van sterfte.
c) Het voorkomen van dan wel vroege opsporing van gezondheidsbedreigingen en gezondheidsrisico's bij de bevolking.
d) Bestrijding van besmettelijke ziekten.
e) Optimale zorginkoop.
f) Ziektepreventie en verlaging van gezondheidbedreigende situaties.
g) Het systematisch bewaken van de gezondheidstoestand.

Deze operationele doelstellingen in combinatie met verschillende instrumenten dienen in ruime zin een adequate zorg te leveren aan het publiek.

a) De voorbereiding op en bestrijding van rampen op de deelgebieden van het ministerie GMN zullen voortvaren ter hand worden genomen. De bestaande en inmiddels gereviseerde draaiboeken zullen de basis vormen voor verschillende rampenoefeningen. Aandacht wordt besteed aan de zogenoemde "Incident Management", dat wil zeggen het voorbereiden en bestrijden van incidenten die nog niet de schaal van een ramp hebben bereikt, doch wel een gecoördineerde aanpak op kleinere schaal behoeven. De training en scholing zullen verder voortgezet worden. De rampenbestrijding op niveau van het ministerie GMN heeft een belangrijke link met de International Health Regulations, aangezien deze regulations ook de informatie een aanpak van risico's omvat die een potentieel gevaar kunnen vormen voor grootschalige gezondheidsincidenten of rampen op alle gebieden die van internationaal belang voor de gezondheidszorg zijn.

b) Het realiseren van primaire preventie ter voorkoming van ziekte en sterfte (gezondheidsbevordering) middels het verzorgen van relevante informatie aan de bevolking en aan specifieke risicogroepen binnen de bevolking. De regering is voornemens om in de komende jaren te blijven investeren in de preventie om de gezondheidstoestand van zowel de jeugd als volwassenen en ouderen te verbeteren en streeft verder naar een naar behoren uitvoering van het beleid door het verlenen van kwalitatief hoogwaardige dienstverlening en zorg. Deze uitvoerende taken zijn van groot belang voor het behouden van de gezondheid van de bevolking.

c) Het belang van investeren in de gezondheid van de jeugd wordt door de regering volledig onderstreept. De verdragen en wettelijke kaders vereisen dat vanuit haar preventieve zorgtaak de overheid alle kinderen en jeugdigen in de samenleving een samenhangend zorgaanbod biedt. Het zorgaanbod is zodanig ingericht dat gevraagd en ongevraagd ondersteuning, advies en instructie aan ouders, jeugdigen en beroepsopvoeders aangeboden kan worden. Daarnaast moet voldaan worden aan de specifieke hulpvraag of risico's van ouders, jongeren of beroepsopvoeders. De afdeling Jeugdgezondheidszorg is de enige overheidsinstantie die al binnen 1 week na de geboorte en doorlopend tot de volwassen leeftijd continu in contact is met ouders, kinderen en beroepsopvoeders.

d) Het bestrijden van besmettelijke ziektes houdt in:

- Het voorkomen en bestrijden van besmettelijke ziekten via prostituees.

- Het voorkomen en bestrijden van besmettelijke ziekten via geslachtsverkeer in de Curaçaose bevolking die een risico kunnen vormen.
- Het voorkomen van ziekten die reizende burgers in het buitenland kunnen oplopen dan wel uit het buitenland kunnen importeren.
- Het voorkomen van optreden en verspreiding van tuberculose en aanverwante besmettelijke ziekten in de bevolking middels bron en contact opsporing.
- Het voorkomen van optreden en verspreiding van andere besmettelijke ziekten in de bevolking.
- Het voorkomen en bestrijden van epidemieën van besmettelijke ziekten in samenwerking mat ander disciplines.

e) Zorginkoop is belast met het voorbereiden en afsluiten van contracten met instellingen voor het inkopen van zorg die door deze instellingen voor de overheid worden verzorgd. Zorginkoop zal zich als toezichthouder op de zorgaspecten, doch ook op andere zoals juridische en bedrijfseconomische aspecten blijven richten en dit toezicht verder verdiepen. Daarbij zal extra aandacht besteed worden aan de bijscholing van de medewerkers en het aangaan van interne samenwerkingsverbanden met andere afdelingen teneinde over de complete benodigde expertise te kunnen beschikken bij de uitoefening van het toezicht op de naleving van de Subsidieverordening.
Bij ambulancezorg is er sprake van een paraatheidsnorm van 24/7, responsnorm en kwaliteitswaarborging. Conform de vergunningsregels verzorgen van verantwoorde ambulancezorg, ambulancevervoer, ambulancevoertuigen, ambulancebemanning en de meldkamer.

f) Ziektepreventie en verlaging van gezondheidsbedreigende situaties die middels eet- en drinkwater, insecten en overige potentiële risicowaren (non-food) kunnen leiden tot ongewenste (hygiëne)toestanden bij de mens.

g) Het systematisch bewaken van de gezondheidstoestand van de gezondheid van de bevolking en het vroegtijdig signaleren van afwijkingen hiervan in de vorm van ziekten en andere determinanten behoort tot de fundamentele taken van Epidemiologie.
Speciale aandacht zal worden besteed aan de optimalisatie en actualisatie van de verzameling en verwerking van basisindicatoren van gezondheid, zoals onder andere mortaliteitsgegevens met tevens inzicht in sterfteoorzaken, het vóórkomen van belangrijke aandoeningen en andere

bedreigingen van de gezondheid van de bevolking. Met name de sterk opkomende chronische ziekten zoals nierziekten eindigend in dialyse, hart- en vaatziekten, kanker, HIV/AIDS, en bedreigingen van de gezondheidstoestand van de bevolking zoals dengue, en andere aandoeningen vereisen de nodige extra aandacht. Behalve dat deze aandoeningen ernstig en chronisch zijn, leggen zij een groot beslag op zorgvoorzieningen en veroorzaken hoge kosten in de gezondheidszorg. Condities zoals obesitas, hypertensie en andere belangrijke determinanten die de voorlopers zijn van deze en andere chronische ziekten verdienen daarom ook extra aandacht.

Het op periodieke basis aanleveren van informatie hieromtrent is een essentiële functie van de afdeling Epidemiologie en Onderzoek. De samenwerking met andere instanties zal voortgezet worden, waarbij de afdeling ook een bijdrage zal blijven leveren en deze zal vergroten aan de realisatie van *International Health Regulations* (IHR), dat op sectorniveau wordt gecoördineerd conform de nieuwe structuur van het land Curaçao en waarbij ook andere afdelingen de bijdragen leveren op de andere betreffende gebieden waarop IHR betrekking heeft. De IHR betreft niet alleen epidemiologie, maar tevens alle andere gebieden die risico's voor de gezondheid kunnen herbergen op internationaal niveau.

Instrumenten

- Bijdragen aan de landelijke voorbereidingen op en bestrijding van rampen.
  - Het voorbereiden van EFS-6 (Emergency Support Function # 6).
  - ESF-bijeenkomsten, evaluatie EFS-6.
  - Bestrijden van incidenten en rampen op gebied van geneeskundige hulpverleningsketen (oefeningen en contacten).
- Primaire preventie en sterfte.
  - Communicatiemedia en adviescentrum.
  - Specifieke projecten gericht op gedragsverandering van risicogroepen (Biba Amor, Tende'ki, overgewicht jongeren en HIV).
  - Professionele advisering en ondersteuning van professionals, als verlenging van de preventiecentrum.
- Voorkoming en vroege opsporing van gezondheidsbedreigingen en gezondheidsrisico's bij de bevolking.

- Het bieden van periodiek geneeskundige en periodiek verpleegkundige zorg gedurende 2014 aan de verschillende doelgroepen in de leeftijd 0 – 19 jaar op Curaçao conform het zorgpakket.
- Vaccinaties ter voorkoming van infectie ziekten bij zuigelingen (4 – 11 jaar).
- Uitvoer Neonatale Gehoorscreening van pasgeborenen.
- Vervaardiging cijfermatig zorgverslag. Revisie vaccinatierichtlijn en zorgprotocol.
- Opvoeding/hulp ouders met gesignaleerd problematiek.
- Deskundigheidsbevordering.

• Bestrijding van besmettelijke ziekten.
  - Het voorkomen en bestrijden van besmettelijke ziekten via prostituees. Toegelaten voorgescreende prostituees te Campo Alegre (14 wekelijke screening per prostituee met waar nodig behandeling gedurende hun 3-maandenverblijf.
  - Het voorkomen en bestrijden van besmettelijke ziekten van geslachtsverkeer in de Curaçaose bevolking die een risico kunnen vormen. Vrij toegankelijk spreekuur te Poli.
  - Toegankelijk reizigersvaccinatie.
• Optimale zorginkoop.
  - Realisatie en Toezicht conform Subsidieverordening
  - Reproductie Gezondheidszorg (Famia Plania), Jeugdzorg (Wit Gele Kruis), Veterinaire (Dierenbescherming), LMN Parkbeheer (Parke Tropikal, en Carmabi) en AVB (Soltuna).
  - De opleiding voor ambulanceverpleegkundige zal afgerond zijn en trainingen voor centralisten en prof checks moeten opgestart worden.
• Ziektepreventie en verlaging van gezondheidbedreigende situaties.
  - Het verzorgen van keuringen en afgeven van vergunningen aan personen en instanties/bedrijven die zich op het werkgebied van Technische zorg bevinden dan wel willen introduceren alsmede controle hygiëne.
  - Spreekuren voor keuring van foodhandlers.
  - Periodieke controles bedrijven en instanties (supermarkten, restaurants, snackbars).
  - Afgeven van adviezen voor vergunningsaanvragen van deze instanties.
  - Klachtbehandeling.

- Cursussen en trainingen voor bedrijven/instanties op gebied van voedsel hygiëne.
- Afgeven van vergunningen voor in- door- en uitvoer van lijken.

- Het systematisch bewaken van de gezondheidstoestand.
  - Registratie en actualisatie van mortaliteitsgegevens met tevens inzicht in sterfteoorzaken.
  - Registratie van het voorkomen van belangrijke aandoeningen.
  - Opzet en realisatie van onderzoeken.
  - Aanlevering van informatie omtrent de gezondheidstoestand van de bevolking op periodieke basis en daarnaast ook in geval van specifieke verzoeken.
  - Bijdrage aan de introductie van International Health Regulations.

2. Bewaking en beleidsontwikkeling volks- en diergezondheid, voedselveiligheid en dierenwelzijn

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Bewaking en beleidsontwikkeling volks- en diergezondheid, voedselveiligheid en dierenwelzijn	• Uitvoering van agrarische zaken, veeteelt, visserij De kwaliteit van de gezondheid van dieren en bevorderen van fokkerij van dieren ter bevordering van zelfredzaamheid op het gebied van voedselproductie	**Apparaatkosten:** ANG. 6.551.400 **Programmakosten:** ANG. 515.100

Het is in het algemeen belang van Curaçao dat de agrarische en visserijsector duurzaam tot bloei komt. Hierbij is het essentieel dat er gewerkt wordt aan kennisvergroting, onderzoek, innovaties en incentives. De sector moet gemoderniseerd worden en de agrarische en visserij productie moet omhoog. Het identificeren van kansen voor duurzame agro/visserij ontwikkelingsmogelijkheden is van belang, met als doel:

- Toezicht op de uitvoering van agrarische zaken, veeteelt, visserij.
- De kwaliteit van de gezondheid van dieren en bevorderen van fokkerij van dieren ter bevordering van zelfredzaamheid op gebied van voedselproductie.

Samenwerking om het beheer van de Exclusieve Economische Zone (EEZ) tot stand te brengen is reeds eerder als een uitdaging genoemd. Het betreft hierbij de organisatie van het beheer van de Curaçaose wateren (EEZ + territoriale wateren).

Het bevorderen van preventieve en curatieve plantengezondheid verdient daarnaast specifieke aandacht. Hierbij is er behoefte aan wetgeving die beantwoordt aan maatschappelijke behoefte en waar nodig voldoet aan internationale wet- en regelgeving. Om dit doel te kunnen verwezenlijken dient er ondermeer gewerkt te worden aan de volgende beleidslijnen:

- Uitvoering van een aquacultuurstudie en ontwikkeling van een aquacultuur ontwikkelingsplan inclusief stappenplan.
- Onderzoek naar niche markten en alternatieve teeltmethoden en potentiële innovaties en onderzoek naar mogelijkheden tot vergroting van de markt voor agro-producten inclusief de mogelijkheden voor export van typische "Caribische" geteelde producten.
- Verbetering en optimalisering gebruik van de agrarische infrastructuur en voorzieningen.
- Verbetering en optimalisering gebruik van de visserij infrastructuur en de afzet van het lokale product.
- Vaststelling van een agro/visserijbeleid.
- Modernisering van de bestrijdingsmiddelenwet.
- Vaststelling van fytosanitaire regelgeving.
- Internationale samenwerking op het gebied van plantengezondheid.
- Inrichting van AVB met adequaat personeel (medewerkers en management) en middelen.

Operationele doelstellingen en instrumenten

- Moderniseren van de veterinaire wetgeving.
- Bevorderen van de dierengezondheid en dierenwelzijn middels opstellen beleidsplannen.
- Introductie ketenbewaking voedselveiligheid (met name vlees).
- Verkrijgen van het OEI lidmaatschap.
- Aantrekken van gekwalificeerd, gespecialiseerd, kundig en gemotiveerd personeel.
- Bewustworden gemeenschap op gebied van voedselveiligheid.

- Bijscholing personeel vleesverkoop plaatsen.
- Opstellen jaarplannen en –verslagen en gegevens verzameling met betrekking tot diergezondheid en voedselveiligheid digitaliseren.

De activiteiten grondbewerking is primair gericht op het optimaal bewerken van landbouwgronden voor het aanplanten van onder andere groenten, veevoerder en regenafhankelijke gewassen. Secundair op het maaien van onkruid op landbouwterreinen en groengebieden rondom toeristische faciliteiten. Verbeteren en optimaliseren gebruik van de visserij infrastructuur en de afzet van het lokale product. Het ministerie van GMN tracht om de volgende doelen te bereiken:

- Verhogen van de zelfvoorzieningsgraad voor wat betreft voedsel.
- Het zorgdragen voor een goede en veilige voedselvoorziening.
- De productiviteit verhogen.
- De afzetmarkten vergroten.
- Redelijke prijzen verzekeren voor de producenten en consumenten.
- Alternatieve inkomens- en arbeidsmogelijkheden bevorderen voor landbouwers en hun gezinnen.
- Het duurzaam tot bloei laten komen van de agrarische en visserijsector door kennisvergroting, onderzoek, innovatie en incentives.

3. Beheer van Milieu en Natuur

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
• Bewustwording ten aanzien van de zorg voor milieu en natuur.	• Het beheer en de bescherming van het milieu en de natuur	**Apparaatkosten:** ANG. 4.639.400 **Programmakosten:** ANG. 29.388.800

Ten behoeve van de leefkwaliteit, leefomgeving en duurzame ontwikkeling van Curaçao dient er gewerkt te worden aan de bewustwording ten aanzien van de zorg voor milieu en natuur en dienen er duidelijke regels te zijn vastgelegd ten aanzien van adequaat milieu en natuurbeheer. Zorg voor milieu en natuur dient hierbij aandacht te krijgen en geïntegreerd te worden in andere beleidsvelden (zoals toerisme). Deze invulling van het beheer en de

bescherming van het milieu en de natuur op Curaçao dient conform nationale en internationale inzichten en vastgestelde normen te worden gehandhaafd. Terugdringing van de bestaande verontreiniging en identificeren van de belangrijke natuurgebieden zijn hierbij prioriteit. Op dit moment bestaat een bedreiging voor de agrarische sector, milieu en natuur door zoutwaterintrusie en de behoefte aan een *overall* plan voor zoetwaterconservering. Om dit doel te verwezenlijken dient er ondermeer gewerkt te worden aan de volgende beleidslijnen:

- Vaststelling van een milieubeleidsplan inclusief het wettelijk kader voor milieubeleid en een MER-regeling en MER-commissie.
- In kaart brengen en kwantificeren van bestaande verontreiniging en vaststelling van plan van aanpak tot sanering.
- Vaststelling/actualisering van natuurbeleidsplan.
- Actualisering van natuurverordening en bijbehorende besluiten.
- Identificatie van belangrijkste natuurgebieden en aanwijzing en instelling van parkgebieden.
- Vaststelling van beleidskaderbeheer en bescherming natuur.
- Vaststelling en uitvoering van Integrated Coastal Zone Management Plan
- (onder meer kust en rif).
- Vaststelling van een waterplan inclusief wettelijk kader grondwater.

Het opgevoerde bedrag op de gewone dienst De Regering geeft aan dat zoals opgenomen in de nota van financiën de rente en afschrijving van de totale investering als de "kostprijs" wordt doorberekend aan het nieuwe ziekenhuis vanaf 2017, waarop de (gebruikers)tarieven dienen te worden/zijn gebaseerd, welke in principe kostendekkend zullen moeten zijn. Dus Hospital Nobo Otrabanda zal het bedrag van ANG 15,6 miljoen (ANG 7,3 miljoen afschrijvingkosten en ANG 8,3 miljoen rentekosten) moeten betalen aan de overheid.

Het opgevoerde bedrag op de kapitaaldienst betreft de bouwkosten van het nieuw ziekenhuis te Otrobanda.

De totale kosten, dus inclusief voorbereidings- en directiekosten, grond, apparatuur, ICT en onvoorzien, voor de bouw van het nieuwe ziekenhuis

worden geraamd op ANG 397,1 miljoen. Er wordt uitgegaan van een verhouding van ANG 292,4 miljoen publieke financiering (70%) en ANG 104,7 miljoen private financiering (30%). Het door de overheid te financieren bedrag is over 4 jaar verdeeld conform het voorgenomen bestedingstempo (vanaf 2013) en is verwerkt in deze nota van wijziging.

Alle investeringen met een econmische en/of maatschappelijk nut worden in beginsel geactiveerd en daarna afgeschreven bij ingebruikname. Bij een investering waarbij de uitvoering over meerdere jaren loopt (zoals in dit geval de bouw van het ziekenhuis), wordt rekening gehouden met "rente tijdens de bouw". Dit betekent dat rente wordt berekend als het (uitvoerings)krediet een boekwaarde heeft per 1 januari. De rente is in principe gelijk aan de financieringskosten (rente en eventuele andere kosten) van de voor dit doel specifiek aangetrokken én (doorgaans) in termijnen op te nemen financiering.

De bouwrente wordt bijgeschreven op het (totale) bedrag van de investering. De bijgeschreven rente vormt derhalve uiteindelijk een onderdeel van de totale "kostprijs" van de investering. De totale investering (kostprijs!) zal - op het moment van ingebruikname - worden afgeschreven op basis van de te verwachten (economische) gebruiksduur. Deze afschrijvingskosten vormen weer een belangrijk onderdeel van de jaarlijks terug te verdienen (door te berekenen) kosten waarop de (gebruikers)tarieven dienen te worden/zijn gebaseerd, welke in principe kostendekkend (zullen) moeten zijn.

Ergo, de "rente tijdens de bouw" is derhalve een component van de uiteindelijke kostprijs van de investering, welke gedurende de gebruiksduur in principe dient te worden "terugverdiend" door middel van het vaststellen van kostendekkende tarieven.

Ministerie van Financiën

Missie:

Het bevorderen van een doeltreffend en evenwichtig financieel-, fiscaal- en douanebeleid, het bevorderen van een verantwoorde, doelmatige en rechtmatige verwerving en besteding van de overheidsmiddelen en het bewaken van de budgettaire aangelegenheden.

19 Mininsterie van Financien

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
• 01 Bestuursorganen	• 00 Minister van Financiën	
• 90 Algemeen Beheer Financiën	• 00 Kabinet Minister van Financiën • 01 Secretaris Generaal	
	• 02 Ministeriele staf	
	• 04 Beleidsorganisatie	• Zorgdragen voor ontwikkelen en evalueren van financieel beleid • Zorgdragen voor beheersing en controle besteding overheidsmiddelen
	• 06 Sector Financieel Beleid en BegrotingsZaken	• Zorgdragen voor ontwikkelen en evalueren van financieel beleid • Zorgdragen voor bewaking budgettaire aangelegenheden • Zorgdragen voor beheersing en controle besteding overheidsmiddelen
	• 07 Stichting OAB	• Zorgdragen voor beheersing en controle besteding overheidsmiddelen

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
• 91. Belastingen	• Douane	• Toezicht en controle op geld- en goederenstroom • Bijdragen aan de bescherming van de (internationale) gemeenschap.
	• 02. Sector Fiscale Zaken	• Ontwikkelen van fiscaal beleid (nationaal en internationaal), wetgeving en toezicht • Effectieve en doelmatige uitvoering van de fiscale en douane aangelegenheden
	• 04 Stichting BAB	
• 93 Geldleningen	• 00 Geldleningen	
• 95 Algemene Uitgaven en Inkomsten	• 00 Niet in te delen uitgaven/inkomsten • 01 Onvoorziene uitgave	
• 98 Overige Financiële en Algemene Dekkings-middelen	• 00 Meldpunt Ongebruikelijke Transacties	• Het bevorderen van de stabiliteit van de waarde van de geldeenheid van de landen. • Het bevorderen van de gezondheid van het financiële systeem van de landen. • Het bevorderen van een veilig en efficiënt betalingsverkeer in de landen.
	• 02 Overige uitgaven Finan-ciën /dekkingsmiddelen	• het toetsen van beleidsvoornemens

Functie:	Organisatorische Onderdelen:	Beleidsterrein:
		aan de Code Corporate Governance

Hiervoor zijn de volgende middelen gereserveerd:

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
01 Bestuursorganen	1.646.600	1.646.600	1.646.600	1.646.600
90 Algemeen Beheer Financiën	24.439.100	22.939.100	22.939.100	22.939.100
91 Belastingen	65.972.100	66.410.400	66.468.600	66.468.600
93 Geldleningen	55.663.200	60.039.300	66.925.000	79.086.185
95 Algemene Uitgaven en inkomsten	68.758.704	62.274.540	22.316.164	55.570.707
98 Ov. Financ. Alg. dekkingsmidd.	33.076.200	40.094.500	48.084.300	72.488.100
Totaal:	**249.555.900**	**253.404.500**	**228.379.800**	**298.199.300**
Kapitaaldienst				
01 Bestuursorganen	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
90 Algemeen Beheer Financiën	2.080.000	1.080.000	1.080.000	1.080.000
91 Belastingen	4.382.300	2.651.500	2.535.700	2.535.700
93 Geldleningen	-	-	-	-
95 Algemene Uitgaven en inkomsten	12.875.600	13.925.600	14.725.600	14.725.600
98 Ov. Financ. Alg. dekkingsmidd.	25.155.200	40.155.200	35.155.200	10.155.200
Totaal	**45.493.100**	**58.812.300**	**54.496.500**	**29.496.500**

01 Bestuursorganen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	496.600	496.600	496.600	496.600
Programmakosten	1.150.000	1.150.000	1.150.000	1.150.000
Totaal	**1.646.600**	**1.646.600**	**1.646.600**	**1.646.600**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Total	**1.000.000**	**1.000.000**	**1.000.000**	**1.000.000**

90 Algemeen Beheer Financiën

Beleidsterrein: Financieel Beleid, Beheer en Uitvoering

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	24.181.600	22.681.600	22.681.600	22.681.600
Programmakosten	257.500	257.500	257.500	257.500
Totaal	**24.439.100**	**22.939.100**	**22.939.100**	**22.939.100**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	2.080	1.080	1.080	1.080
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**2.080**	**1.080**	**1.080**	**1.080**

De algemene doelstelling is het bevorderen van een doeltreffend en evenwichtig financieel beleid en beheer voor Curaçao.

Operationele doelstellingen

1. Het zorgdragen voor en het ontwikkelen en evalueren van financieel beleid. Dit houdt in:
   - Het voldoen aan de vigerende financiële normen. Deze zijn:
     - de norm van een sluitende gewone dienst; de lopende baten en lasten dienen in evenwicht te zijn;
     - een tekort op de kapitaaldienst is toelaatbaar; dit wil zeggen dat financiering van kapitaaluitgaven middels leningen mag, mits dit past binnen de rentelastnorm
     - de rentelastnorm; de rentelasten in een dienstjaar mogen niet meer bedragen dan 5% van de inkomsten in drie vooarfgaande jaren;
   - Het ondersteunen en waar nodig initiëren van in te voeren structurele hervormingen ter versterking van de financiële uitgangspositie zoals het hervormen van het belastingstelsel, het hervormen van de ambtenarenpensioenregeling en het verlagen van de overheidsapparaatskosten.
   - Het oprichten van een Begrotingskamer. De Begrotingskamer dient duurzame overheidsfinanciën te waarborgen.
2. Het zorgdragen voor de bewaking van budgettaire aangelegenheden
   - Invoering van de verantwoorde beleidsbegroting: koppeling van beleid aan middelen, zodat ook bij de verantwoording zicht is op de resultaten van het beleid en wat het heeft gekost. Dit is een groeiproces waarmee in deze begroting een eerste stap is gezet.

- Ondersteunen bij de opschoning van niet actieve instellingen en overheidsvennootschappen. Het inventariseren van de financiële relaties met instellingen, de financiële consequenties hiervan in beeld brengen en een afwikkelingsplan daartoe opstellen.

3. Het zorgdragen voor de beheersing en de controle van de besteding van overheidsmiddelen:
   - Het doorlichten van administratieve procedures teneinde hun effectiviteit te beoordelen en zodoende deze waar mogelijk en wenselijk te vereenvoudigen en te automatiseren en deze af te schaffen waar deze geen toegevoegde waarde hebben.
   - Het hanteren van de PEFA-systematiek als internationaal erkend normenkader voor financieel beheer om de vorderingen op gebied van het financieel beheer te volgen.
   - Het tijdig opleveren van jaarrekeningen zodat tijdig verantwoording kan worden afgelegd over de bestede middelen en de resultaten van het gevoerde beleid.
   - Het laten auditen van overheidsvennootschappen en nieuw beleid ontwikkelen (inclusief dividendbeleid) ter bevordering van de efficiëntie en de transparantie.
   - Het bevorderen dat de corporate governance code wordt nageleefd.
   - Het versterken van de decentrale financiële kolom teneinde het beleids- en begrotingsproces te verbeteren.

Met het bereiken van bovenstaande doelstellingen worden het financiële beleid en beheer versterkt opdat de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten op termijn overbodig wordt.

Instrumenten

- De meerjarenbegroting. De meerjarenramingen zouden als basis moeten dienen voor de besluitvorming over het kostenbeleid, waarbij rekening gehouden wordt met de beschikbare middelen op middellange termijn. Het dient een totaaloverzicht te bevatten van de kosten, zowel de investeringen als de meerjarige verplichtingen en terugkerende kosten. De beleidswijzigingen moeten gebaseerd zijn op meerjarige ontvangstenramingen, meerjarige kostenverplichtingen en mogelijke tekortenfinanciering.

- Het verzorgen van diverse opleidingen om de competenties van het personeel in de financiële kolom te verruimen.
- Betere afstemming en samenwerking tussen het ambtelijke ministerie van Financiën en de SOAB om zo het toezicht te versterken.
- Het aanpassen van de regelingen ter versterking van het financieel beheer.
- Het bevorderen van de sanering van gesubsidieerde instellingen, het ondersteunen bij de hervorming van de ambtenarenpensioenregeling, het aanscherpen van het dividend beleid, het ondersteunen bij het verlagen van de apparaatskosten, het monitoren van optimalisatietrajecten teneinde risico's te identificeren waardoor de beleidsverantwoordelijke ministeries het beleid kunnen aansturen.
- Het oprichten van een fonds als onderdeel van het flankerend beleid waarmee de (negatieve) gevolgen van de (dekkings)maatregelen - die met name de sociaal zwakkeren in de samenleving harder treffen - tracht te verlichten. Het fonds zal de naam "Fondo pa Deporte i Responsabilidat Sosial (FDRS)" dragen. Het fonds zal zich richten op armoedebestrijding en de directe gevolgen hiervan zoals sociale uitsluiting.
- Het evalueren van de monetaire unie met Sint Maarten.
- Het debiteurenbeleid. De debiteurenadministratie wordt momenteel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Financiën ge(re)organiseerd zodat de overheid op dit gebied over betrouwbare financiële informatie kan beschikken en door tijdige en volledige inning over de middelen kan beschikken om haar taken te kunnen uitvoeren.
- Het ontwikkelen en verspreiden van transparante en tijdige maandrapportages en kwartaalrapportages.
- Het voeren van een verbeterd en geïntensiveerd toezicht op begroting van de ministeries, het bewaken van de apparaatskosten (personeelskosten, verlaging materiële kosten/nieuwbouw, subsidies) en het ontwikkelen van samenwerkingsafspraken en procedures voor de organisatieeenheden.
- Het adviseren over en het ondersteunen van de trajecten die vallen onder het project Optimalisering Functioneren Overheidsapparaat. Dit moet leiden tot:
  - Een kleiner, efficiënt overheidsapparaat.
  - Lagere materiële lasten middels een centrale huisvesting, synergie, automatisering en herziening van procedures.
  - Lagere subsidielasten door synergie.

- Een Nieuw Algemeen Beleidskader Overheidsvennootschappen (NABO) zal worden opgesteld met als doel het aanreiken van interne en externe prestatiecriteria en kostennormering.
- Corporate Governance code. Corporate governance of deugdelijk openbaar bestuur in relatie tot overheidsvennootschappen en -stichtingen is van groot belang aangezien een belangrijk deel van de economie gerealiseerd wordt via deze vennootschappen en stichtingen. De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de relatie tussen de overheid, de vennootschappen en de stichtingen heeft derhalve een belangrijk effect op de economie. De reikwijdte, de naleving en het toezicht op corporate governance vormt daarmee een belangrijke indicator binnen het deelgebied 'extern toezicht en controle'.
- Toezicht en governance van instellingen betrokken bij het toezicht op of de trekking van kansspelen. Een versterkt toezicht en governance zal niet alleen leiden tot het beter functioneren van deze instellingen, maar zal tevens ertoe bijdragen dat risico's, die nadelig kunnen zijn, voor de internationale financiële reputatie van Curaçao voorkomen worden.
- Het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten. Het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten is belast met het toezicht op de financiële normen. Zij monitoort dat tijdens de gehele begrotingscyclus in overeenstemming met de financiële normen wordt gehandeld. Dat toezicht houdt geen inhoudelijke toets van de begroting in. Dat wil zeggen dat het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten niet ingaat op de beleidsprioriteiten, noch op de allocatie van de middelen. Evenmin wordt getoetst of het beleid, zoals vervat in de begroting, daadwerkelijk in overeenstemming met het budgetrecht van het parlement, wordt uitgevoerd. De (ambtelijke) controle-instanties, alsook de Algemene Rekenkamer en de volksvertegenwoordiging dragen hiervoor de verantwoordelijkheid.

  In 2012 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten de Raad van Ministers van het Koninkrijk geadviseerd een Aanwijzing (de Aanwijzing) aan het bestuur van Curaçao te geven om de begroting in overeenstemming te brengen met de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten. Curaçao is tegen deze Aanwijzing in beroep gegaan. Het advies van de Raad van State ter zake heeft ervoor gezorgd dat enkele onderdelen uit de aanvankelijke aanwijzing zijn komen te vervallen. Op

essentiële onderdelen is de Aanwijzing ongewijzigd van kracht gebleken, zoals het in evenwicht brengen van de overheidsfinanciën en het aanzuiveren van de tekorten over 2010 en 2011.

Vijf jaar na de inwerkingtreding van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten zal het toezicht worden geëvalueerd aan de hand van de criteria die zijn opgenomen in voormelde rijkswet en zal de Raad van Ministers van het Koninkrijk beslissen in hoeverre dat toezicht voor beide dan wel een van beide landen geheel of gedeeltelijk beëindigd kan worden. Zonodig wordt die evaluatie daarna ten minste eenmaal per drie jaar herhaald. Een wetsontwerp is in voorbereiding welke tot doel heeft de instituten en de bestuurlijke werkwijze die onderdeel vormen van het toezicht, zoals dat is geregeld in de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten, op termijn overbodig te maken.

- De Staten hebben in 2011 een motie aangenomen met het doel het begrotingsproces te verbeteren. De Staten zien daarin een rol weggelegd voor een nieuw college Hoog College van Staat: de Begrotingskamer. Deze kamer wordt belast met het financieel toezicht en het over de overheidsfinanciën in brede zin adviseren aan de regering en aan de Staten.

  Eerder genoemd wetsontwerp regelt het financiële toezicht in de eigen wetgeving. De begrotingsautoriteit blijft bij de Staten en de minister van Financiën. De Staten blijven krachtens dat ontwerp het financiële toezicht uitoefenen. De begrotingskamer ondersteunt de Staten hierin, daarnaast ondersteunt zij ook de regering in het voeren van gezonde overheidsfinanciën. De Begrotingskamer heeft hierbij een signalerende en adviserende rol. De advisering gebeurt in eerste instantie richting de regering en pas als dit niet het gewenste resultaat oplevert worden de Staten geadviseerd een aanwijzing te geven.

  Het financieel toezicht moet toezien op gezonde overheidsfinanciën in brede zin, dus voor de gehele collectieve sector, waarbij de overheidsbegroting binnen afgesproken grenzen in evenwicht is, dat dit in het kader van het financiële beheer bij de uitvoering van de begroting ook zo blijft en dat het totaal van geldleningen niet boven een afgesproken limiet (de rentelastnorm) uitkomt.

Indicatoren

Er kan worden nagegaan of de algemene doelstelling is gehaald en of de instrumenten effect hebben gehad. De volgende indicatoren worden gehanteerd: de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag, de uitvoeringrapportages, het financieel beheer via de PEFA-standaarden en algemene adviezen

Voor deze algemene doelstelling is meerjarig het volgende bedrag gereserveerd:

Uitgaven	2014	2015	2016	2017
Apparaat				
Salariskosten, opleidingen	10.630.000	10.630.000	10.630.000	10.630.000
Programma:				
Opleiden van Financiële Functie Advies werkzaamheden ten behoeve van financiele aangelegenheden	5.250.000	5.250.000	5.250.000	5.250.000

91 Functie

Beleidsterrein: fiscaal beleid en uitvoering

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	52.835.000	53.273.300	53.331.500	53.331.500
Programmakosten	13.137.100	13.137.100	13.137.100	13.137.100
Totaal	**65.972.100**	**66.410.400**	**66.468.600**	**66.468.600**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	4.382.300	2.651.500	2.535.700	2.535.700
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**4.382.300**	**2.651.500**	**2.535.700**	**2.535.700**

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
Een optimaal fiscaal beleid en uitvoering	• Het ontwikkelen van fiscaal beleid (nationaal en internationaal), wetgeving en toezicht. • Effectieve en doelmatige uitvoering van de fiscale en douane aangelegenheden	**Programmakosten:** ANG. 13.137.100 **Apparaatkosten:** ANG. 57.217.300

Functie 91 Belastingen

Belastingen hebben als algemene doelstelling een optimaal fiscaal beleid en uitvoering met als operationele doelstellingen:

- Het ontwikkelen van fiscaal beleid (nationaal en internationaal), wetgeving en toezicht.
- Effectieve en doelmatige uitvoering van de fiscale en douane aangelegenheden.

De rol die de overheid, alsmede het ministerie van Financiën en in het bijzonder het belastingapparaat dient te vervullen, is het faciliteren en ondersteunen van privaat initiatief door middel van:

- Het optimaliseren van het overheidsapparaat.
- Het verlagen van de belastingen.
- Het vereenvoudigen van procedures en het wegnemen van belemmeringen voor de groei van de economie.

Er is sprake van een nationale fiscale politiek die een evenwichtiger opbouw van het belastingssysteem en het zoeken naar een rechtvaardige inkomensverdeling beoogt. Aandacht wordt besteed aan een integrale hervorming van het belastingstelsel. De hervormingen zijn erop gericht het investeringsklimaat op sociaal verantwoorde wijze te verbeteren en de administratieve lasten te verminderen. De hervorming is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Vereenvoudiging van het belastingstelsel.
- Verschuiving van directe naar indirecte belastingen.
- Internationaal standaarden. Curaçao streeft ernaar een transparante jurisdictie te zijn die voldoet aan alle internationale standaarden.
- Een geïntegreerde belastingorganisatie.
- Een verlaging van de belastingtarieven niet later dan 2015.

Om de concurrentiepositie van Curaçao als fiscale vestigingsplaats te vergroten dient het verdragennetwerk uitgebreid te worden. Daartoe is een prioriteitenlijst bestaande uit een aantal landen opgesteld. Met deze landen worden inlichtingenuitwisselingsverdragen of verdragen ter voorkoming van dubbele belastingen afgesloten. Er is aandacht voor het afronden van reeds

lopende onderhandelingen en andere procedures die noodzakelijk zijn voor de inwerkingtreding van reeds uitonderhandelde overeenkomsten.

Hiernaast wordt intensief gewerkt aan oplossingen welke de oude *offshore* na het jaar 2019 dienen te accommoderen en waarbij deze oplossingen passen in het huidige tijdsgewricht ofwel voldoen aan de huidige internationale standaarden. Hier zijn de zogenoemde "Exportregeling", de "Tonnagebelasting" en de "Captive Insurance" reeds belangrijke aanzetten voor ter ondervanging van de Internationale Financiële Diensten na 2019. Op dit gebied wil het ministerie van Financiën zeer actief blijven om zo mee te kunnen met de complexe werkelijkheid van de internationale financiële dienstverlening van de toekomst.

Om deze noodzakelijke hervormingen te bespoedigen is het ministerie van Financiën via de Curaçao International Financial Center (CIFC) een publiek-private samenwerking aangegaan waarbij met ondersteuning van experts uit de private sector in samenwerking met de Sector Directie Fiscale Zaken de noodzakelijke fiscale hervormingen worden voorbereid en tevens de fiscale verdragen worden onderhandeld.

In de Nieuwe Belastingorganisatie (NBC) zullende belastingheffing, -inning en –controle, alsmede de douanetaken worden ondergebracht.

Voor het bereiken van de operationele doelstelling het ontwikkelen van fiscaal beleid (nationaal en internationaal), wetgeving en toezicht worden verder de volgende instrumenten ingezet:

- Een team dat verantwoordelijk is voor de wet- en regelgeving van alle *indirecte* belastingen. Tevens wordt toezicht gehouden op de douane;
- Een team dat verantwoordelijk is voor de wet- en regelgeving van alle *directe* belastingen. Tevens wordt toezicht gehouden op de belastingdienst;
- Een team dat verantwoordelijk is voor de wet- en regelgeving van alle internationale verdragen. Tevens wordt toezicht gehouden op de naleving daarvan. Het betreft zaken als internationale afstemming, internationale verdragen (geen vermelding op *black lists*) en internationaal aanvaardbare fiscale wet- en regelgeving.

Voor het bereiken van de operationele doelstelling "Effectieve en doelmatige uitvoering van de fiscale en douane aangelegenheden" worden verder de volgende instrumenten ingezet:

- De Inspectie der Belastingen. De Inspectie ter Belastingen werkt aan een professionele opstelling, personeel met hoge vakbekwaamheid en goed functionerende geautomatiseerde systemen. De Inspectie heeft verder een adviesfunctie, streeft naar snelle doorlooptijden en heeft in de dienstverlening een klantgerichte opstelling.
  - Het automatiseringsbeleid van de Inspectie is gericht op goed functionerende systemen, het volgen van (nieuwe technologische ontwikkelingen en het ontwerpen en implementeren van nieuwe toepassingen.
  - Door de verbetering van de bestanden, het vergemakkelijken van het doen van aangifte door onder andere de mogelijkheid van elektronisch aangifte doen en het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening en de aanslagregeling wordt gewerkt aan de verhoging van Tax compliance onder belastingplichtigen wat leidt tot hogere bbelastingopbrengsten.
- De Ontvanger heeft een actieve en dienstverlenende opstelling en werkt samen met de Inspectie waardoor burgers en het bedrijfsleven hun fiscale verplichtingen vrijwillig nakomen.
- De Douane ziet toe op een ordentelijke goederenstroom aan de grens. De Douane draagt hierbij enerzijds zorg voor de heffing, controle, inning en opsporing van de invoerheffingen en accijnzen. Anderzijds vervult de Douane belangrijke niet-fiscale douanetaken zoals het controleren en opsporen van de in-, uit- en doorvoer van verboden goederen. Tot slot houdt de Douane bij de grensoverschrijding van goederen toezicht op de naleving van wetgeving op economisch-, gezondheids-, milieu-, en veiligheidsterrein, economische ordening en financiële integriteit. Dit gebeurt door:
  - Competent douanepersoneel;
  - Verbetering van de interne communicatie;
  - Uniforme en moderne douaneprocessen;
  - Professionalisering van de Human Resource functie (prestatiemanagement);
  - Compliance aan internationale wetten.

Functie 93 Geldleningen

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	55.663.200	60.039.300	66.925.000	79.086.185
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**55.663.200**	**60.039.300**	**66.925.000**	**79.086.185**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	-	-	-	-
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**-**	**-**	**-**	**-**

Uit bovenstaande tabel valt te lezen dat de rentelasten worden geraamd op een bedrag van circa ANG. 55,6 miljoen in 2014 en deze lopen op tot circa ANG. 79,1 miljoen. Dit is inclusief de rente ter financiering van een eventueel (kortstondige) financieringsbehoefte, waarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde rente van 3,5%, alsook voor de financiering van de kapitaaluitgaven in de periode 2014 tot 2017.

Functie 95 Algemene uitgaven en inkomsten

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Stelpost	68.758.704	62.274.540	22.316.164	55.570.707
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**68.758.704**	**62.274.540**	**22.316.164**	**55.570.707**
Kapitaaldienst				
Stelpost	12.875.600	13.925.600	14.725.600	14.725.600
Programmakosten	-	-	-	-
totaal	**12.875.600**	**13.925.600**	**14.725.600**	**14.725.600**

Op de gewone dienst is jaarlijks een bedrag van ANG. 1,0 miljoen opgevoerd als structurele investering in de kwaliteit van de overheidsorganisatie (in opleidingen, arbeidsvoorwaarden en apparatuur). Daarnaast is een budget opgevoerd van jaarlijks circa ANG. 10,0 miljoen in 2014 oplopend tot 12,3 miljoen in 2017 ter dekking overheidsbreed van onvoorziene uitgaven. Verder is een bedrag van ANG. 12,0 miljoen in 2014 oplopend tot een bedrag van ANG. 28,8 miljoen opgevoerd ten behoeve van een taakstellende reductie van het ambtenarenapparaat via natuurlijk verloop. Deze wordt gerealiseerd door de uitstroom wegens pensionering en door afloop van contracten. In dit kader worden procedures doorgelicht en aanbevelingen en alternatieven aangedragen om zo – ook door gebruik van moderne informatietechnologie - naar een

kleinere slagvaardige overheid te kunnen groeien. Vooral reductie van *overhead* en minder bureaucratie, met meer aandacht voor klantgerichtheid zullen de aandacht krijgen.

In de Begroting 2014 is op de Gewone dienst een reservedotatie opgevoerd van ANG 62,1 miljoen. Vanaf 2014 vinden reservedotaties plaats om de tekorten in de periode 2010 - 2012 aan te zuiveren.
Conform het Koninklijk besluit bevattende de aanwijzing aan Curaçao om de begroting in overeenstemming te brengen met de financiële normen dienen de tekorten over 2010 en 2011 te worden gedekt. De regering is voornemens dit tekort te dekken uit reservedotaties in de periode 2014 - 2016. Dit is overeenkomstig meerjarig voorzien in de begroting. Deze reserve is bedoeld om een buffer op te bouwen voor minder voorspoedige tijden. In dat geval zal zonodig deze reserve worden aangesproken om een procyclisch beleid, dat de mindere economische groei zou accentueren, te voorkomen. Primair zal gebruik worden gemaakt van de ruimte, gelijk aan het structurele bedrag van deze reservedotatie, welke in een meerjarenperspectief is ingebouwd, om cyclische tegenvallers op te vangen. Daarnaast is deze reserve bedoeld om de vergrijzingsproblematiek in de toekomst het hoofd te bieden. Deze zal ook aangewend kunnen worden voor structurele verbeteringen van en vernieuwingen in het overheidsapparaat.

Op de kapitaaldienst wordt tevens een bedrag van circa ANG. 13,0 miljoen opgevoerd van onverdeelde kredieten ten behoeve van investeringen.

Functie 98 Overige Financiële en Algemene Dekkingsmiddelen

Beleidsterrein: de bestrijding, de opsporing en de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ter uitvoering van internationale verplichtingen.

Gewone dienst	2014	2015	2016	2017
Apparaatskosten	2.498.400	2.498.400	2.498.400	2.498.400
Stelpost	24.528.300	33.746.600	43.236.400	55.940.200
Programmakosten	6.049.500	6.049.500	6.049.500	6.049.500
Totaal	**33.076.200**	**42.294.500**	**51.784.300**	**64.488.100**
Kapitaaldienst				
Apparaatskosten	155.200	155.200	155.200	155.200
Programmakosten	-	-	-	-
Totaal	**155.200**	**155.200**	**155.200**	**155.200**

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we hiervoor doen?	Wat gaat dat kosten?
Algemene Doelstelling	Operationele doelstellingen	
De bestrijding, de opsporing en de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. Dit ter uitvoering van internationale verplichtingen.	• Uitvoering geven aan de Landsverordening Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (Lvo MOT) en de Landsverordening Identificatie bij Dienstverlening (LID), de Landsverordening Integriteit (kandidaat)ministers en de Voorschriften en Richtlijnen die door het MOT zijn uitgevaardigd • Voldoen aan de FATF-aanbevelingen en de Principles of Information Exchange van de EGMONT	**Apparaatkosten:** ANG. 2.653.600

Algemene doelstelling

De bestrijding, de opsporing en de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.

Curaçao en Sint Maarten hebben een gemeenschappelijk geldstelsel en Centrale Bank. De doelstellingen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten zoals vastgelegd in het statuut van de Bank zijn:

- Het bevorderen van de stabiliteit van de waarde van de geldeenheid van de landen.
- Het bevorderen van de gezondheid van het financiële systeem van de landen.
- Het bevorderen van een veilig en efficiënt betalingsverkeer in de landen.

Curaçao en Sint Maarten hebben zich in dit verband verplicht, te zullen waarborgen dat hun nationale wetgeving voor zover in relatie tot de doelstellingen van de Bank en de daarop berustende uitvoeringsbepalingen, eenvormig en verenigbaar zijn met het statuut van de Bank, alsmede een gelijkluidende ingangsdatum bevatten.

In dit beleidsveld neemt in de uitvoeringssfeer het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT) een vooraanstaande positie in. Het werkgebied van het MOT is uitgebreid door het onderbrengen van nieuwe groepen die ongebruikelijke transacties moeten melden (de vrijeberoepsbeoefenaren en de niet-financiële bedrijfstakken) onder de werking van de Landsverordening MOT.

Het MOT is, als uitvloeisel van Aanbeveling 26 van de FATF, in 1997 opgericht teneinde doelgericht het witwassen van geld en terrorisme financiering te helpen voorkomen en te bestrijden. Dit in zowel nationaal als internationaal verband. Aanbeveling 26 van de FATF stelt het oprichten van een MOT verplicht voor alle bij de FATF aangesloten landen. Het specifieke beleidsveld van het MOT is de bestrijding, de opsporing en de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme ter uitvoering van internationale verplichtingen, met name de 40 Aanbevelingen en de 9 Speciale Aanbevelingen van de Financial Action Taskforce (FATF).

Curaçao is door haar participatie in internationale organisaties zoals de FATF, Caribbean Financial Action Taskforce (CFATF) en de EGMONT Groep, verplicht

om de integriteit van haar financieel stelsel te handhaven. Bij het Meldpunt wordt voorts getracht om te komen tot een internationaal forum van gegevensuitwisseling betreffende het witwassen van geld en het financieren van terrorisme. Op deze manier wordt voorkomen dat zowel criminele personen als organisaties misbruik maken van het Curaçaose financiële stelsel voor het witwassen van geld en het financieren van terrorisme. Het voorkomen dat Curaçao op de internationale "zwarte lijsten" van zowel FATF als de EGMONT wordt geplaatst, is bevorderlijk voor het investeringsklimaat. Hiermee ondersteunt het MOT de algemene doelstelling van het ministerie.

Operationele doelstellingen

- Uitvoering geven aan de Landsverordening MOT (Lvo MOT) en de Landsverordening Identificatie bij Dienstverlening (LID), de Landsverordening Integriteit (kandidaat)ministers en de Voorschriften en Richtlijnen die door het MOT zijn uitgevaardigd.
- Voldoen aan de FATF-aanbevelingen en de Principles of Information Exchange van de EGMONT.

Instrumenten

- Evaluatie CORSYS en verdere ontwikkeling MOT Portal. In het jaar 2011 is overgegaan op een nieuw online meldsysteem te weten *Curaçao Online Reporting System* (Corsys). Met het nieuwe meldsysteem is het voor de melders mogelijk om direct online hun ongebruikelijke transacties te melden, zonder dat de IT analisten van het MOT enig programma bij de meldende instanties moeten installeren. Naast het online meldsysteem is tevens een website opgezet. Via deze website wordt algemene informatie gegeven aan de instanties die ongebruikelijke transacties moeten melden en aan het grote publiek. Tenslotte is ook speciaal ten behoeve van een effectievere verwerking van meldingen een MOT Portal ontwikkeld.
- Update IT-systeem en uitbreiding beveiligingssysteem. In 2014 zal meer capaciteit worden geschapen in het automatiseringssysteem van het Meldpunt en zullen de huidige applicaties, Lotus Meldingen en *Calltracer* worden gecontroleerd en aangepast. Ook voor de extra beveiliging van het IT systeem zullen er waarborgen blijven worden geschapen. Het systeem dient continu te worden geüpdate om onder andere het toenemende aantal melders te kunnen blijven ondersteunen. Het Meldpunt heeft

daarnaast het beveiligingssysteem (camera observatie systeem respectievelijk toegang controle systeem) vervangen teneinde aan de normen van de CFATF te kunnen voldoen. De toegang tot het gebouw, alsmede bepaalde afdelingen in het kantoor, zijn thans op verschillende strategische punten elektronisch beveiligd en worden thans gecoördineerd.

- Verdere ontwikkeling Toezichtsafdeling. Het is van belang dat het personeel van de Toezichtafdeling van het MOT ook scholing blijft ondergaan. Hierbij wordt onder meer gedacht aan het volgen van diverse trainingen op het gebied van *Audit Report Writing, Communication Skills for Auditors, Leadership Skills for Auditors* en het lopen van diverse stages bij ondermeer de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten en het Bureau Financieel Toezicht (BFT) in Nederland.
- Uitvoering wettelijke voorlichtingstaak en het verzorgen van informatie- en trainingssessies op Curaçao. Het MOT heeft als gevolg van artikel 3, onder e, van de Landsverordening MOT tot taak het geven van voorlichting aan de relevante bedrijfstakken over de verschijningsvormen en de voorkoming van het witwassen van geld. Dit betekent dat alle instanties die ongebruikelijke transacties moeten melden (huidige en toekomstige melders) met regelmaat door middel van voorlichting door het MOT op de hoogte moeten worden gehouden van de laatste ontwikkelingen op het gebied van de bestrijding van witwassen en de financiering van terrorisme.
- Upgraden casu quo trainen van het personeel. Het MOT draagt hiermee de verantwoordelijkheid dat de instellingen die ongebruikelijke transacties moeten melden en hun personeel in staat zijn de vigerende wet- en regelgeving na te leven en kennis hebben van witwassen en de gebruikte methodieken. Om daarin te slagen dient jaarlijks geïnvesteerd te worden in opleidingen, cursussen dan wel trainingen voor het personeel van het MOT teneinde inzicht te krijgen in witwaspatronen en nieuwe witwasmethodieken en om de kennis en ervaring van het personeel op peil te houden. Deze kennis dient uiteindelijk aan de instellingen die ongebruikelijke transacties moeten melden te worden overgedragen.
- Koninkrijksseminar meldpunten. Elk jaar wordt een Koninkrijksseminar georganiseerd met als doel de samenwerking tussen de verschillende partners in het MOT- meldketen effectiever te maken. Dit seminar wordt telkens in een ander land van het Koninkrijk georganiseerd.

- Participatie Werkgroepen-Egmont Group. Het MOT neemt al jaren deel aan verschillende werkgroepen van de Egmont Group. Met name worden hier genoemd de Training Working Group, waar met medewerking van het MOT een trainingspakket Tactical Analysis Course is opgezet en die gebruikt wordt om onder andere de analisten van verschillende meldpunten opleidingen op dit gebied te verzorgen. Tevens heeft het MOT deelgenomen aan de IT-working Group, de Outreach Working Group en aan de Legal Working Group van de Egmont Group.
- Tactical Analysis Training Course. Het MOT heeft in samenwerking met de Egmont Group een Tactical Analysis Training Course voor 15 landen uit het Caribisch Gebied, Mexico, Nigeria en Nederland op Sint Maarten verzorgd. Het MOT heeft daarbij de Train the Trainer cursus gevolgd waardoor het MOT bevoegd is geworden om deze cursussen ten behoeve van andere meldpunten te verzorgen. In de voorgaande jaren is op het MOT steeds een beroep gedaan om Tactical Analysis Training Courses bij andere meldpunten in het Caribisch Gebied te verzorgen. Het MOT heeft deze trainingen dan ook verzorgd voor het meldpunt van Suriname en Santo Domingo. De EGMONT Group heeft dit zeer op prijs gesteld en het MOT van Curaçao als "Champion in the Caribbean for the Tactical Analysis Course" aangemerkt. Het geven van deze trainingen levert internationaal een positieve waardering voor het MOT op.

Verder wordt een bedrag van ANG. 24,5 miljoen in 2014 oplopend tot een bedrag van ANG. 63,9 miljoen opgevoerd. De stelpost is ter dekking van de autonome groei van de personeelslasten als gevolg van de indexering van bezoldigingen van ambtenaren aan het inflatiecijfer en van de beoordelingssystematiek en de invulling van vacatures.

NOTA VAN FINANCIËN

0. INLEIDING

De informatiefunctie van de overheid is een functie die verantwoordelijkheden schept waaraan de verschillende onderdelen van de overheid moeten voldoen. In het licht van deze verantwoordelijkheid dient de Nota van Financiën geplaatst te worden. De Nota van Financiën maakt de cijfers die opgenomen zijn in de Begroting voor het jaar 2014 inzichtelijk. In dit document wordt een uitgebreide toelichting van de cijfers gegeven en naast deze toelichting wordt de lezer tevens inzicht geboden in de totstandkoming van de cijfers zoals deze in de Begroting van het jaar 2014 gepresenteerd worden.

De Nota van Financiën stopt niet bij het verschaffen van inzicht in de cijfers over het jaar 2014, maar bevat tevens een toekomstschets. Deze projectie naar de toekomst is direct te koppelen aan de presentatie van de meerjarenbegroting. De toekomstprojectie, zoals die wordt geregeld in de Comptabiliteitsvoorschriften, wordt voorzien van een duur van 3 jaar. De hieruit resulterende meerjarenbegroting over de jaren 2015 tot en met 2017 gaat hand in hand met het meerjarig inzicht dat de Nota van Financiën verschaft.

Deze Nota van Financiën stelt zich tot doel om de volgende drie resultaten te bereiken:

1. De Begroting 2014 en de meerjarenbegroting van 2015 tot en met 2017 te voorzien van de correcte context.
2. De Begroting 2014 en de meerjarenbegroting van 2015 tot en met 2017 adequaat te onderbouwen en hierdoor de inzichtelijkheid te vergroten.
3. De Begrotingen te voorzien van een structureel karakter, waarbij de projecties naar de toekomst een grote rol spelen bij de verwezenlijking van dit structurele karakter.

In de Nota van Financiën komen vier thema's aan bod, waarnaar de Nota is ingedeeld.
In het eerste hoofdstuk wordt de financieel-economische inkadering behandeld, waarbij de volgende elementen aan de orde komen:

a. De vigerende financiële normen die een houdbare schuldpositie ondersteunen, worden hier systematisch toegelicht.

b. Ter verduidelijking van de mondiale context van de Begroting 2014 en de meerjarenbegrotingen, passeren de perspectieven ten aanzien van de wereldeconomie de revue.
c. Als laatste element binnen het eerste hoofdstuk wordt aandacht besteed aan een aantal economische blokken die van belang zijn voor de economie van Curaçao.

In het tweede hoofdstuk wordt de financiële situatie van de overheid integraal weergegeven. Hierbij spelen de volgende elementen een rol:

a. De belastingopbrengsten worden naar relevant belastingmiddel gespecificeerd.
b. Baten die niet verkregen worden aan de hand van belastingen, de zogenaamde niet-belastingopbrengsten, worden waar relevant nader toegelicht.
c. De lasten worden gespecificeerd naar categorie.

In het derde hoofdstuk worden de lasten weergegeven.

In de bijlage bij de Nota van Financiën worden de stappen inzichtelijk gemaakt die geleid hebben tot de verschillende grafische overzichten. Deze bijlage fungeert tevens als een referentiekader voor de gebruikte grafieken in de Nota van Financiën.

I. FINANCIEEL-ECONOMISCHE INKADERING

De schuldovername door Nederland is per 10 oktober 2010 voltooid. De schuldsanering heeft gezorgd voor een aanzienlijke verbetering van de situatie in de overheidsfinanciën. Toch zijn verdere aanpassingen noodzakelijk om tot een daadwerkelijke verduurzaming te komen. De schuldpositie van een land is houdbaar, indien de schuldverplichtingen kunnen worden voldaan zonder ingrijpende begrotingsaanpassingen. Omdat het bereiken van een structureel evenwichtige begroting en een houdbare schuldpositie tijd vergen, moet rekening gehouden worden met een convergentietraject naar een duurzaam financieel-economische situatie.

Financiële normen

Ter voorkoming van een toekomstige onhoudbare schuldpositie zijn begrotingsnormen verankerd in de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten. De wettelijke verankering van begrotingsnormen maakt het begrotingsbeleid transparanter en bevordert het vertrouwen in de overheid.

De financiële normen zijn:

- een sluitende Gewone dienst. Dat wil zeggen dat de Gewone dienst in evenwicht moet zijn dan wel dat de lopende ontvangsten en uitgaven gelijk moeten zijn;
- op de Kapitaaldienst een tekort toelaatbaar is. Dit houdt in dat ter financiering van kapitaaluitgaven geleend mag worden, mits dit past binnen de rentelastnorm én de Gewone dienst in evenwicht blijft.
- de rentelastnorm. De rentelastnorm houdt in dat de totale rentelasten in een dienstjaar niet meer mogen bedragen dan het bedrag dat overeenkomt met 5% van de gemiddeld in drie voorafgaande jaren gerealiseerde inkomsten.

Een belangrijk aspect om dit te bewerkstelligen is uiteraard het bevorderen van budgetdiscipline en toezicht op de naleving hiervan. Hiertoe dienen de vigerende regels ter versterking van de budgetdiscipline strikt te worden nageleefd en dienen alle beleidsaangelegenheden op hun financiële en budgettaire implicaties getoetst te worden alvorens daarover besluitvorming plaatsvindt. Daarnaast is het College financieel toezicht ingesteld krachtens de

Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten ingesteld. Het College is belast met het toezicht op de financiële normen.

De toezichthouder ziet erop toe dat tijdens de gehele begrotingscyclus in overeenstemming met de financiële normen wordt gehandeld. Het toezicht van deze toezichthouder beoogt geen beleidsinhoudelijke toets te zijn van de begroting. Dat wil zeggen dat de toezichthouder niet ingaat op de beleidsprioriteiten, noch op de allocatie van de middelen. Evenmin wordt getoetst of de beleidsvoornemens, zoals vervat in de begroting, daadwerkelijk in overeenstemming met het budgetrecht van het parlement worden uitgevoerd. De (ambtelijke) controle-instanties, alsook de Algemene Rekenkamer en het parlement, zijn hiervoor verantwoordelijk.

Het financieel beheer dient een geordende uitvoering van de begroting in overeenstemming met de financiële normen te ondersteunen. Verbeteringen in het financieel beheer zijn dan ook daar op gericht. De begroting moet in overeenstemming zijn met bedoelde normen. Afwijkingen in de uitvoering van de begroting moeten worden voorkomen en moeten anders tijdig worden gesignaleerd. De rapportagestructuur is daaraan ondersteunend. De nodige stappen kunnen worden genomen om de afwijkingen te compenseren teneinde de overeenstemming met de financiële normen in de uitvoering van de begroting te herstellen. Mocht dit tijdens de uitvoering van de desbetreffende begroting niet meer mogelijk zijn zal dit onvermijdelijk de begroting van het daaropvolgende jaar onder toegenomen druk zetten, daar dan in dat jaar bedoelde afwijkingen zullen dienen te worden gecompenseerd. *Naleving* van de financiële normen vereist daarom een strikte toepassing van de regels betreffende budgetdiscipline.

Het financieel-economische beleid zal verder trachten in het geordende proces van begroting en begrotingsuitvoering knelpunten op te lossen of te neutraliseren en verslechteringen te voorkomen.

Perspectieven voor de wereldeconomie

Sinds begin 2010 staat de wereldeconomie onder enorme druk. Dit begon met een crisis bij Amerikaanse banken en breidde zich uit door de onzeker-

heid met betrekking tot de schuldhoudbaarheid van enkele perifere eurolanden.

Ondanks de financiële steunpakketten die door de eurolanden en het Internationale Monetaire Fonds zijn verstrekt en het noodplan om de financiële stabiliteit van de eurozone te waarborgen dreigt nog steeds een brede besmetting van het financiële stelsel. Staatsleningen van vooral andere perifere eurolanden zijn slecht verhandelbaar geworden vanwege toegenomen risicoaversie.

Deze ontwikkeling raakt ook de opkomende economieën, alsmede de economie van de Verenigde Staten (VS). Inmiddels treedt herstel op. Hierbij zijn er inmiddels drie verschillende snelheden: de opkomende economieën en ontwikkelingslanden maken nog steeds een sterke groei door, in de industrielanden is inmiddels een verschil tussen de VS en de Eurolanden.

Tegen deze achtergrond verwacht het Internationaal Monetaire Fonds wereldwijd een groei van 3,3% in 2013 gevolgd door een groei van 4,0% in 2014. Dit is gepresenteerd in Tabel 1.

Tabel 1. Economische groei

	Realisatie		Projectie	
	2011	2012	2013	2014
Wereld	***4,0***	***3,2***	***3,3***	***4,0***
Industrielanden	*1,6*	*1,2*	*1,2*	*2,2*
Verenigde Staten	1,8	2,2	1,9	3,0
Europese Unie	1,6	-0,2	0,0	1,3
Eurozonegebied	1,4	-0,6	-0,3	1,1
Nederland	1,3	-0,9	-0,5	1,1
Japan	-0,6	2,0	1,6	1,4
Opkomende economieën en ontwikkelingslanden	*6,4*	*5,1*	*5,3*	*5,7*
Rusland	4,3	3,4	3,4	3,8
China	9,3	7,8	8,0	8,2
India	7,7	4,0	5,7	6,2
Mexico	3,9	3,9	3,4	3,4
Brazilië	2,7	0,9	3,0	4,0
Venezuela	4,2	5,5	0,1	2,3
Curaçao	*0,6*	*-0,1*	*-1,7*	*-0,3*

Bron: World Economic Outlook, International Monetary Fund, Update, April 2013 en voor wat betreft Curaçao, het Centraal Bureau voor de Statistiek (2011 – 2012).

Inflatie

De fluctuaties in de voedsel- en olieprijzen beïnvloeden sterk de inflatie. In Grafiek 1 is de ontwikkeling van de olieprijs grafisch afgebeeld.

Grafiek 1. West Texas Intermediate Spot Prijs

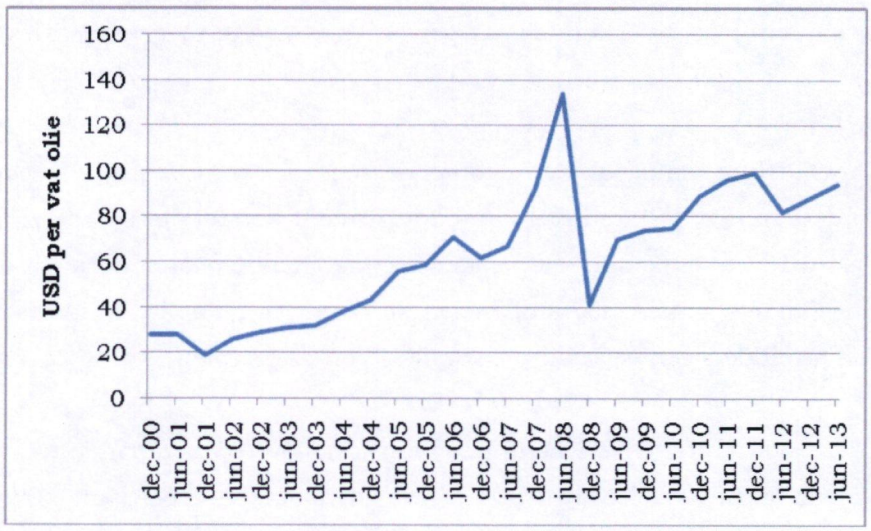

Bron: Energy Information Administration/Dow Jones & Company.

Uit grafiek 1 kan worden afgeleid dat de olieprijs sinds de eerste helft van 2009 is gestegen in verband met de verwachte groei van de vraag naar olie en in verband met de veronderstelling dat de wereldeconomie voorbij het dieptepunt van de crisis was. Na een hoogtepunt te hebben bereikt in maart 2012 is de prijs vorig jaar gedaald naar USD 82 per vat in juni 2012. Sindsdien schommelt de prijs tussen de USD 88 en USD 95. De hogere prijs komt door een lager aanbod vanuit de OPEC-landen en een ietwat sterkere vraag in de opkomende economieën en in de VS.

De inflatieverwachtingen van het Internationaal Monetaire Fonds zijn gepresenteerd in Tabel 2.

Tabel 2. Inflatie (CPI)

	Realisatie		Projectie	
	2011	2012	2013	2014
Wereld				
Industrielanden	*2,7*	*2,0*	*1,7*	*2,0*
Verenigde Staten	3,1	2,1	1,8	1,7
Eurozone	2,7	2,5	1,7	1,5
Nederland	2,5	2,8	2,8	1,7
Japan	-0,3	0,0	0,1	3,0
Opkomende economieën en ontwikkelingslanden				
Rusland	8,4	5,1	6,9	6,2
China	5,4	2,6	3,0	3,0
India	8,9	9,3	10,8	10,7
Mexico	3,4	4,1	3,7	3,2
Brazilië	6,6	5,4	6,1	4,7
Venezuela	26,1	21,1	27,3	27,6
Curaçao	*2,3*	*3,2*	*2,1*	*2,1*

Bron: World Economic Outlook, International Monetary Fund, Update, April 2013 en voor wat betreft Curaçao, het Centraal Bureau voor de Statistiek (2011 – 2012).

Economische blokken en Curaçao

In het volgende onderdeel wordt bijzondere aandacht geschonken aan de samenhang tussen economisch relevante geografische blokken en Curaçao.

Verenigde Staten

De groei van de Amerikaanse economie was in 2011 1,8% en lag ook in de jaren 2012 en 2013 rond de 2%. In 2014 wordt een hogere groei van 3,0% verwacht.

Ondanks maatregelen van eind 2012 en in 2013 om het begrotingstekort terug te dringen en uitgaande van aanvullende maatregelen in 2013 en 2014, zal er naar verwachting in 2014 nog steeds een begrotingstekort van 5,0% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) zijn. Dit ligt lager dan in voorgaande jaren. De schuld van de overheid zal dan 110% van het BBP bedragen. Ondanks een sterkere private vraag zullen de bezuinigingen van de Amerikaanse overheid naar verwachting gevolgen hebben voor de snelheid van het herstel van de economische groei. Zonder bezuinigingen kan de groei in de VS uiteindelijk echter lager dan verwacht uitkomen. De verwachting is dat de *Federal Reserve* (FED) de rente laag zal houden. Als de economie echter harder aantrekt dan kan de FED zich genoodzaakt zien de rente eerder

dan verwacht te verhogen hetgeen via kapitaalbewegingen naar de VS in de opkomende economieën tot lagere groei kan leiden.

Europese Unie

Het Internationaal Monetaire Fonds verwacht dat de economie van de Europese Unie in groei blijft achterlopen op de wereldeconomie. In 2013 wordt groei noch krimp verwacht en in 2014 wordt een groei van 1,3% verwacht. Voor de Eurozone zijn deze cijfers nog minder rooskleurig. Daar wordt in deze jaren respectievelijk een krimp met 0,3% en een groei van 1,1% verwacht.

In 2012 bedroeg de inflatie in de Eurozone 2,5%, gemeten op basis van de geharmoniseerde consumentenprijsindex van Eurostat. Voor 2013 en 2014 verwacht het Internationaal Monetaire Fonds een inflatie van 1,7% en 1,5% in de Eurozone.

Voor de Europese Centrale Bank is de verankering van de inflatieverwachtingen op een niveau dat verenigbaar is met prijsstabiliteit een prioriteit. Dit is gedefinieerd als een inflatie van minder dan, maar bijna 2%. Met dit beleid wordt bijgedragen aan de financiële stabiliteit, het beperken van de geldontwaarding alsmede aan de economische groei op de langere termijn.

In de Eurozone zijn budgettaire stimuleringsprogramma's in uitvoering gebracht. Deze hebben er echter toe geleid dat sommige Eurolanden recordtekorten boekten sinds 2009 en tot een stijging van de schuldquote in de Eurozone. Naast de oplopende tekorten kan de stijging van de schuldquote toegeschreven worden aan de overheidssteun ten behoeve van de financiële sector.

De Nederlandse economie

De Nederlandse economie is in 2012 gekrompen met 0,9%. Het Internationaal Monetaire Fonds verwacht voor 2013 een krimp van 0,5% en een groei van 1,1% in 2014. Deze cijfers zijn lager dan een jaar geleden nog werd verwacht en geven de problemen die de Nederlandse economie ondervindt weer. Door de lagere groei moet extra worden bezuinigd om in de buurt van het maximaal toegestane tekort van 3% van het bruto binnenlands product te blijven dat geldt voor landen van de Europese Unie.

Japan

Na een economische krimp in 2011 met 0,6% gaat het inmiddels beter met de Japanse economie. In 2012 is een groei van 2,0% gerealiseerd terwijl voor 2013 en 2014 een economische groei van respectievelijk 1,6% en 1,4% wordt verwacht.

Opkomende economieën

De groei in de opkomende economieën blijft in de jaren 2011 - 2014 boven de 5% per jaar liggen. Uitschieter blijft China met een groei van rond de 8% per jaar. De inflatie in China ligt rond de 3%.

In Rusland ligt de groeiverwachting van de economie voor de jaren 2013 en 2014 boven de 3% (3,4% in 2013 en 3,8% in 2014). De inflatie blijft naar verwachting hoog, boven de 6%. Voor wat betreft Midden- en Zuid-Amerika groeide de economie in Brazilië met 0,9% in 2012 en in Mexico met 3,9%, terwijl in buurland Venezuela de economie zich herstelde met een groei van 5,5%. De groeiverwachting voor 2013 en 2014 is respectievelijk 3,0% en 4,0% (Brazilië), 3,4% en 3,4% (Mexico) en 0,1% en 2,3% (Venezuela).

De groeiverwachtingen voor de opkomende economieën in 2013 en 2014 zijn respectievelijk: 5,3% en 5,7%.

Curaçao

De economie van Curaçao ondervindt de gevolgen van de staat waarin de wereldeconomie verkeert. Wat betreft de overheidsfinanciën was het beeld in de begroting van 2013 dat als er geen structurele maatregelen genomen zouden worden het tekort van de overheid in 2016 zou oplopen tot ruim ANG. 500 miljoen.

In Tabel 3 wordt dit beeld nogmaals getoond.

Tabel 3. Financiën publieke sector – relevant te saneren saldo

	Omschrijving	2013	2014	2015	2016
1	*Overheid*	*-74*	*-67*	*-108*	*-133*
	Gewone dienst	*-74*	*-67*	*-78*	*-103*
	Kapitaaldienst	0	0	-30	-30
2	*SVB:*	*-271*	*-308*	*-351*	*-395*
	Ziektekosten	-143	-161	-181	-202
	Oudedagsvoorziening	-128	-148	-170	-193
3	*Overige*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*
	Totaal	**-345**	**-375**	**-459**	**-528**
	Relevant te saneren saldo	**-345**	**-375**	**-429**	**-498**

Vanwege de situatue in de overheidsfinanciën heeft de Rijksministerraad Curaçao een aanwijzing gegeven. Deze aanwijzing bestond uit 6 onderdelen:

1. Het compenseren van tekorten uit 2010 en 2011 met overschotten op de begroting van verdere jaren;
2. Er kan pas worden uitgegaan van besparingen als deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd;
3. Er moeten maatregelen genomen worden om de oplopende tekorten adequaat op te vangen;
4. De regie op de uitvoering van voorgenomen maatregelen moet versterkt worden;
5. Er mag niet worden geleend zolang geen meerjarig evenwicht op de begroting is bereikt; en tenslotte
6. Er is een vacaturestop afgekondigd.

Gegeven het wettelijk verankerd pad, welke in de Begroting 2013 is opgenomen, wordt middels het doorlopen hiervan beoogd dat de overheidsfinanciën duurzaam worden gesaneerd en parallel hieraan eveneens één van de randvoorwaarden geschapen wordt voor een duurzame economische ontwikkeling. Het beleid is erop gericht het begrotingstekort structureel weg te werken door enerzijds inkomstenverhogende en anderzijds uitgavenverlagende maatregelen te implementeren. Daarbij is gekozen voor een saneringsstrategie waarbij reeds in een vroeg stadium duidelijkheid wordt verschaft over het saneringsplan (*cold turkey*).

Dit betekent dat van begin af aan beleid wordt geïmplementeerd, dat het tekort in de publieke sector wegwerkt, alsmede een oplossing biedt voor de tekortdynamiek in de komende jaren.

Dankzij dit beleid is de situatie van de overheidsfinanciën verbeterd. Inmiddels is door het doortastende optreden van de regering de aanwijzing voor 4 van de 6 onderdelen weer van tafel. De aanwijzing geldt nog op 2 onderdelen. Dit is allereerst de vacaturestop, waarbij er een voorbehoud is voor kritische en urgente functies. Over de tweede, het compenseren van de tekorten uit voorgaande jaren, zijn afspraken gemaakt. De vertaling daarvan is in deze begroting (meerjarig) verwerkt.

Tevens heeft dit optreden ervoor gezorgd dat Standard & Poors de rating van Curaçao heeft gehandhaafd en de vooruitzichten (de zogenaamde *outlook*) heeft omgezet van negatief in stabiel.

In de lijn der verwachting zorgt dit beleid voor een krachtig herstel van het vertrouwen in de economie, alsmede in de overheidsfinanciën, waardoor het economische herstel eerder gerealiseerd kan worden. Het nadeel van deze aanpak is evenwel, dat dit beleid zonder stimuleringsmaatregelen de economie hard kan treffen en daarmee de sociale problematiek ernstig kan verslechteren. Gezien het bovenstaande, heeft de regering besloten het saneringsplan aan te vullen met economie stimulerende maatregelen.

Het saneren van de overheidsfinanciën kan, zoals ook al in de vorige begroting aangegeven, op de korte termijn negatieve effecten hebben voor de economische ontwikkeling van Curaçao. Inmiddels zijn de maatregelen grotendeels van kracht. De eerste signalen voor 2013 zijn minder negatief geweest dan in eerste instantie werd verwacht. Het effect van de maatregelen op de economie was voor 2013 op -3,1% geraamd. Op dit moment is de verwachting dat de economie in 2013 tussen de 2,3% en de 2,6% zal krimpen. Voor 2013 wordt thans een krimp verwacht van 1,7%. Voor 2014 wordt verwacht dat de economie met 0,3% zal krimpen. Eerder werd nog uitgegaan van een krimp van 0,6%. Ook de verwachte groei in 2015 en later, is licht opwaarts bijgesteld.

De inflatie komt in 2013 naar verwachting uit op 2,4%. Dit is 0,3% hoger dan de trendinflatie als gevolg van hogere premies en vanwege de differentiatie van de Omzetbelasting in 2013. Voor de periode 2014 – 2017 wordt uitgegaan van een gemiddelde inflatie van 2,1%. Echter kunnen stijgende energie- en voedselprijzen zorgen voor een aanwakkering van de inflatie.

Ook de Centrale Bank heeft vanwege de koppeling van de munt, te weten de ANG aan de USD, het beleid aangepast. De Centrale Bank heeft het rentebeleid van de Federal Reserve op de voet gevolgd. Dat is grafisch gepresenteerd in Grafiek 2.

Grafiek 2. Pledging rate Centrale Bank

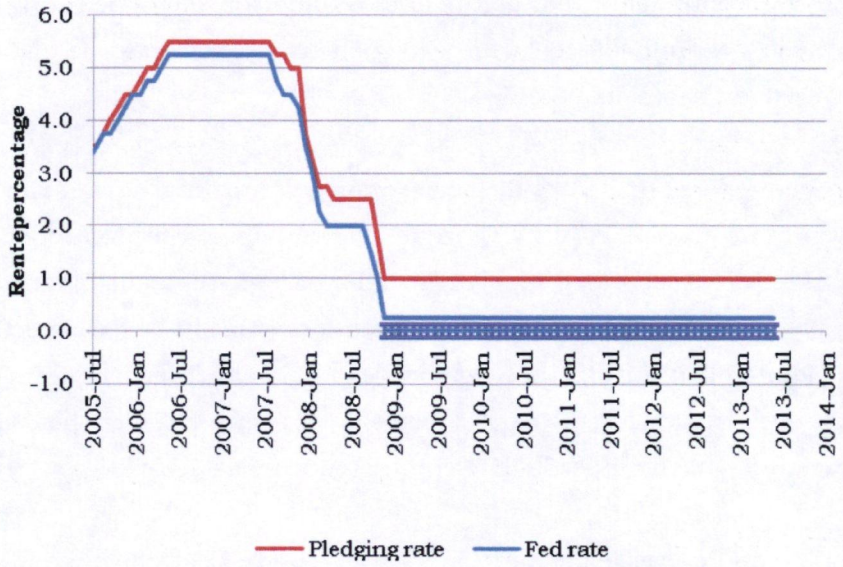

Bron. Centrale Bank v.w.b. de pledging rate en de Federal Reserve v.w.b. de Fed rate.

II. NOTA VAN FINANCIËN BEGROTING 2014

In dit hoofdstuk worden de begrotingscijfers weergegeven met een samenhangende verantwoording van de baten en lasten die verwacht worden binnen de begroting. Tevens wordt in dit hoofdstuk inzicht verschaft in de meerjarige cijfers. Dit hoofdstuk dient als instrument om de begrotingstrend jaar op jaar in kaart te brengen. Een beter inzicht verschaffen in de cijfers en het vergroten van zekerheden ten aanzien van de cijfers moet gezien worden als de primaire taak die dit hoofdstuk vervult binnen de Nota van Financiën.

Recapitulatie

In de recapitulatie worden de totaalbedragen van de Begroting 2014 gepresenteerd, vergezeld van de meerjarenprojectie van de totaalbedragen. Tevens worden de totaalbedragen, zowel voor 2014 als meerjarig, verder inzichtelijk gemaakt aan de hand van relevante analyse grootheden.

In Tabel 1 zijn de totaalbedragen van de Begroting 2014 en de Meerjarenbegroting gepresenteerd (in ANG miljoen).

Tabel 1. Recapitulatie

Omschrijving	R2012	P2013	2014	2015	2016	2017
Saldo Gewone dienst	**-73,1**	-	-	-	-	-
Baten	*1670,4*	*1618,2*	*1.695,4*	*1.715,4*	*1.734,9*	*1.804,7*
Lasten	*1743,5*	*1618,2*	*1.695,4*	*1.715,4*	*1.734,9*	*1.804,7*
Saldo Kapitaaldienst	**35,1**	-	-	-	-	-
Baten	96,3	180,9	320,0	286,5	269,8	148,5
Lasten	61,2	180,9	320,0	286,5	269,8	148,5
Begrotingssaldo	**-38,0**	-	-	-	-	-

De Begroting 2014 sluit af met een saldo van nul. De Gewone dienst en de Kapitaaldienst zijn elk afzonderlijk in evenwicht. Ook meerjarig is de begroting in evenwicht.

In Tabel 2 worden deze totaalbedragen ontleed in de relevante analyse grootheden (in ANG miljoen).

Tabel 2. Recapitulatie

Omschrijving	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Saldo Gewone dienst exclusief interest-lasten	52,4	55,7	60,0	66,9	79,1
Investeringen en vermogensoverdrach-ten	270,4	320,0	286,5	269,8	148,5
Afschrijvingen	41,1	46,9	58,8	62,3	87,1
Primair saldo (+overschot/-tekort)	**-176,9**	**-217,5**	**-167,6**	**-140,6**	**17,6**
Rentelasten	52,4	55,7	60,0	66,9	79,1
Globaal saldo/ Financieringssaldo voor aflossingen (+overschot/-tekort)	**-229,3**	**-273,1**	**-227,7**	**-207,5**	**-61,7**
Aflossing op opgenomen leningen	-	-	-	-	-
Nieuwe financiering	-	-	-	-	-
Terug te ontvangen aflossingen op uit-gegeven leningen	-	-	-	-	-
Inkomsten uit Verkoop Onroerend goe-deren		0,3	0,3	0,3	0,3
Financieringsbehoefte	**229,3**	**272,8**	**227,4**	**207,2**	**61,4**

Bij de projectie zoals gepresenteerd in Tabel 2 zijn de uitgangspunten gehanteerd voor de relevante economische grootheden (in procenten), zoals weergegeven in Tabel 3.

Tabel 3. Economische grootheden

	2013	2014	2015	2016	2017
Reële economische groei	-1,7	-0,3	1,5	2,0	2,1
Inflatie	2,4	2,1	2,1	2,1	2,1
Nominale rente op 5 jaar overheidsobligaties	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5

Het primair saldo, oftewel het financieringssaldo voor aflossingen exclusief rentelasten, is in het jaar 2014 negatief. Uit Tabel 2 valt te herleiden dat het primair saldo tot en met 2016 negatief is. Daarna ontstaat er een begroot overschot. Deze bedragen zijn inclusief de reservedotaties. Op te merken valt dat het globaal saldo, het financieringssaldo voor aflossingen, meerjarig negatief blijft.

In Grafiek 1 worden het primair saldo en het globaal saldo, nog eens, grafisch gepresenteerd in procenten van het Bruto Binnenlands Product (BBP).

Daarnaast worden het primair saldo en het globaal saldo exclusief de reservedotaties gepresenteerd.

Grafiek 1. Primair en globaal saldo in procenten van het BBP

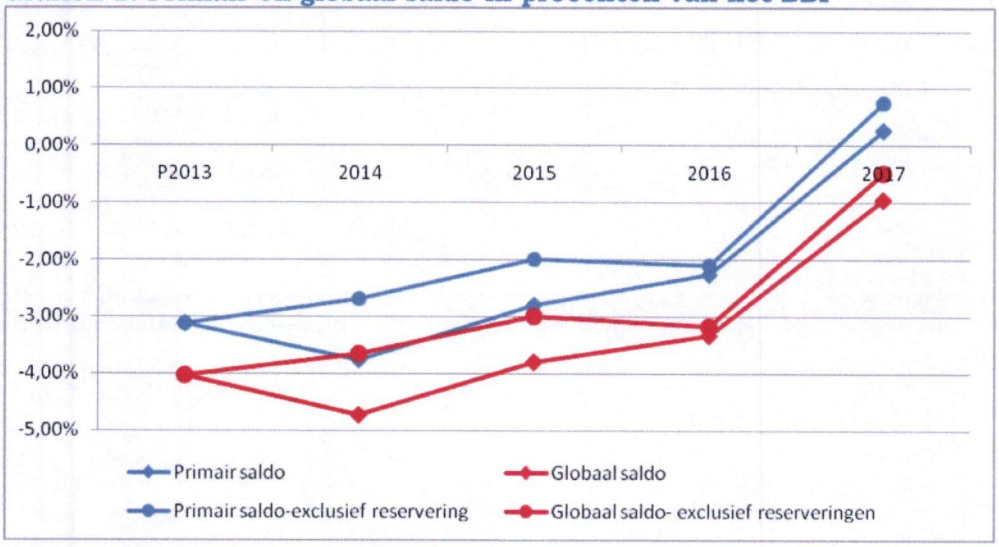

Vervolgens worden de Gewone dienst (Tabel 4) en de Kapitaaldienst (Tabel 13) nader uitgesplitst en toegelicht (in ANG miljoen).

Gewone dienst

In Tabel 4 wordt het saldo op de Gewone dienst ontleed in de voornaamste baten en lastencomponenten (in ANG miljoen). In de eerste twee kolommen staan tevens de voorlopige cijfers betreffende het jaar 2012 en de verwachte uitkomst voor het jaar 2013.

De legenda in deze tabel en de daaropvolgende is als volgt:

- R = Realisatie
- P = Projectie
- B = Begroting.

Tabel 4. Gewone dienst

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Baten	*1.670,44*	*1.618,2*	*1.618,2*	*1.695,4*	*1.715,4*	*1.734,9*	*1.804,7*
Belastingopbrengsten	1.475,9	1.423,9	1.423,9	1.491,2	1.500,3	1.509,6	1.563,8
Niet-belastingopbrengsten	194,5	194,3	194,3	204,2	215,1	225,3	241,0
Lasten	*1.743,5*	*1.618,2*	*1.618,2*	*1.695,4*	*1.715,4*	*1.734,9*	*1.804,7*
Beloning van personeel	462,0	473,8	473,8	489,4	491,1	493,8	512,8
Verbruik goederen en diensten	214,5	203,0	203,0	191,9	190,4	190,4	190,4
Afschrijving vaste activa	44,5	41,1	41,1	46,9	58,8	62,3	87,1
Interest	49,1	52,4	52,4	55,7	60,0	66,9	79,1
Subsidies	66,3	72,6	72,6	70,3	70,3	70,3	70,3
Overdrachten	343,4	315,3	315,3	322,2	329,9	329,3	329,3
Sociale zekerheid	516,7	447,0	447,0	447,0	455,5	500,4	492,9
Andere uitgaven	0,0	13,0	13,0	10,0	10,8	11,5	12,3
Reserveringen	46,8	0,0	0,0	62,1	48,7	10,0	30,5
Saldo	**-73,1**	-	-	-	-	-	-

Financiële norm Gewone dienst

De Gewone dienst is in de periode 2014 – 2017 in evenwicht. Deze ontwikkeling is grafisch weergegeven in Grafiek 2.

Grafiek 2. Financiële norm Gewone dienst

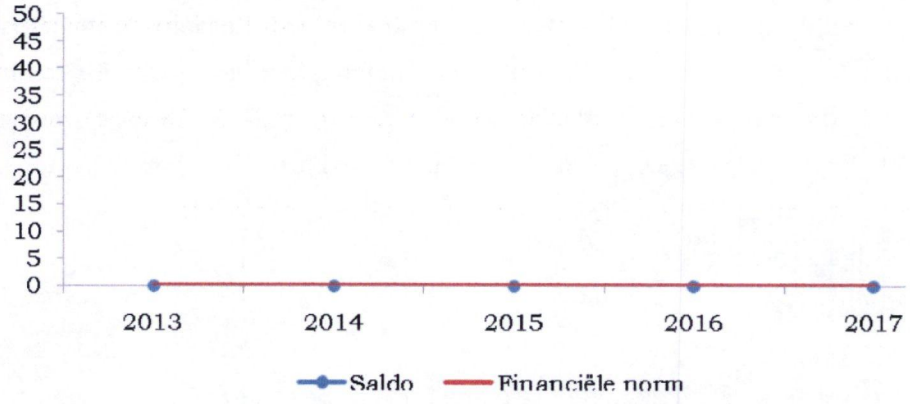

De financiële normen schrijven een sluitende Gewone dienst voor. De rode lijn afgebeeld in Grafiek 2 geeft dit grafisch weer. Met een evenwichtige Gewone dienst wordt meerjarig aan deze norm voldaan.

BATEN

De baten op de Gewone dienst van de Begroting van het jaar 2014 bedragen ANG 1.695,4 miljoen en groeien met een bedrag van circa ANG 93,7 miljoen over de drie jarige periode van de meerjarenbegroting. In Tabel 4 worden de meerjarige cijfers weergegeven betreffende de baten. De baten bestaan uit twee elementen:

1. Belastingopbrengsten.
2. Niet-belastingopbrengsten.

In Grafiek 3 wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze twee elementen zich tot elkaar verhouden binnen het totaal aan baten.

Grafiek 3. Baten

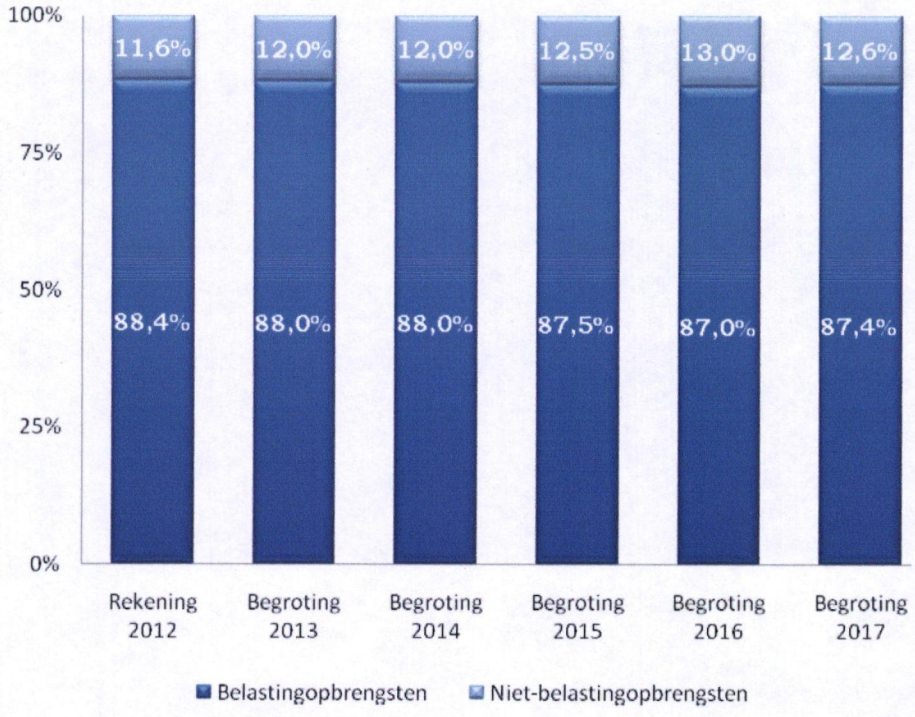

Uit de grafiek kan worden afgeleid dat het aandeel van de belastingopbrengsten in 2014 en 2015 licht dalen en daarna constant blijven. Dit heeft te maken met een verwachte stijging van de niet-belastingopbrengsten, te weten hogere verwachte dividendopbrengsten en een toename van de opbrengsten van de casinoheffingen en speelvergunningen. Het aandeel van de be-

lastingopbrengsten neemt ook af omdat rekening is gehouden met lastenverlichting in de belastingssfeer vanaf 2015 indien de uitvoering van het saneringsen groeipad in overeenstemming met de projecties verloopt.

Belastingopbrengsten

In de Begroting 2014 wordt ervan uitgegaan dat de indirecte belastingopbrengsten groeien met de reële economische groei, in een verhouding van 1 staat tot 1,1 op basis van een schatting van de betreffende elasticiteit.[1] Dit wil zeggen dat per procentpunt reële economische groei (positief of negatief) de indirecte belastingopbrengsten toenemen (afnemen) met 1,1%. Daarnaast heeft de maatregel uit 2013 waarbij de omzetbelasting wordt gedifferentieerd in 2014 voor het eerst een volledig jaar effect. De loon- en inkomstenbelasting en de winstbelasting groeien met de reële economische groei in een verhouding van respectievelijk 1 staat tot 1,2 en 1 staat tot 2,8.

De niet-belastingopbrengsten worden verondersteld te groeien in een verhouding van 1 staat tot 1 met de reële economische groei waarbij rekening is gehouden met de beschikbare relevante realisatiecijfers betreffende de eerste maanden van 2013.

In Tabel 5 worden de belastingopbrengsten in de Begroting 2013, 2014 en de drie daaropvolgende jaren, alsook in de Rekening 2012, uitgesplitst gepresenteerd.

[1] Deze schatting is ontleend aan het onderzoek "Het cyclisch gecorrigeerde begrotingssaldo – methodologie en toepassing voor de Centrale overheid-" met ISBN-nummer: 99901-1-128-X.

Tabel 5. Belastingopbrengsten

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Directe belastingen	**757,7**	**685,5**	**685,5**	**703,4**	**686,1**	**663,4**	**682,9**
Loon- en inkomsten-belasting	510,0	507,6	507,6	517,1	497,6	479,5	501,5
Winstbelasting	202,9	156,8	156,8	165,2	167,4	162,8	160,3
Deelnemingen/dividend-belasting	44,9	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1
Indirecte belastingen	**718,2**	**738,4**	**738,4**	**787,8**	**814,2**	**846,2**	**880,9**
Omzetbelasting	367,2	377,1	377,1	420,1	435,7	454,4	474,6
Invoerrechten	165,2	167,3	167,3	166,7	172,9	180,3	188,3
Accijnzen	79,2	82,4	82,4	86,2	87,5	89,4	91,4
Grondbelasting	26,3	26,9	26,9	38,7	40,1	41,8	43,7
Motorrijtuigenbelasting	34,7	37,1	37,1	37,0	37,6	38,4	39,3
Overige	45,7	47,6	47,6	39,1	40,4	41,9	43,6
Totaal	**1.475,9**	**1.423,9**	**1.423,9**	**1.491,2**	**1.500,3**	**1.509,6**	**1.563,8**

Verschillende belastingmiddelen dragen bij aan de groei van het totaal van de belastingopbrengsten over de periode van 2014 tot 2017. Deze trend is af te leiden uit Tabel 5. Een eerste grafische analyse van de belastingopbrengsten, uitgesplitst naar directe en indirecte belastingen, leert dat het aandeel van de directe belastingen in de periode 2014 - 2017 afneemt. Dit houdt verband met de doorgevoerde wijzigingen in het fiscale stelsel die in de eerste fase gepaard gaan met lastenverzwaring in de indirecte belastingensfeer en later lastenverlichting in de sfeer van de directe belastingen. Deze grafische weergave is terug te vinden in Grafiek 4.

Grafiek 4. Belastingopbrengsten

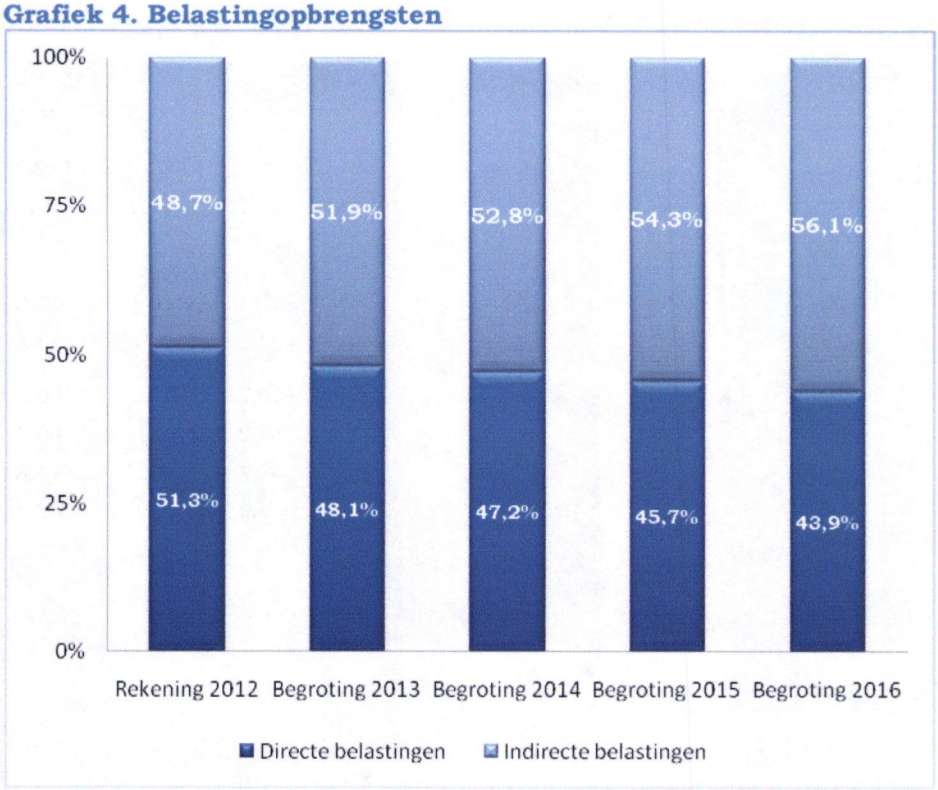

Directe belastingen

Het inzichtelijk maken van de directe belastingen wordt gedaan aan de hand van de ramingen voor de verschillende belastingen die geheven worden. Het aandeel van elk middel in de directe belastingopbrengsten wordt gepresenteerd in Grafiek 5. De opbrengsten van de directe belastingen dalen met circa ANG 20,5 miljoen in de periode 2014 - 2017. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een afname van de opbrengsten van de loon- en inkomstenbelasting.

Grafiek 5. Directe belastingen

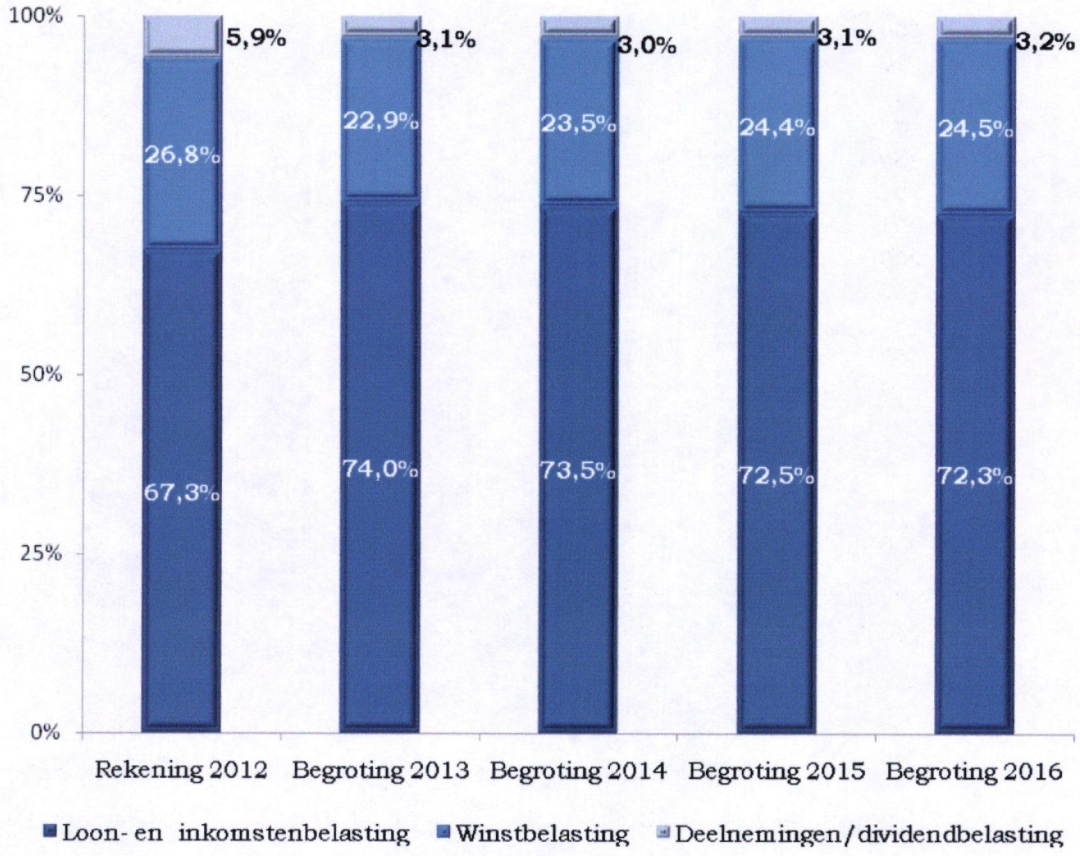

Loon- en inkomstenbelasting

Van de raming voor 2014 heeft circa ANG 7,1 miljoen betrekking op Inkomstenbelasting. Deze raming is afgestemd op de trend die afgeleid kan worden uit de realisatiecijfers in de voorgaande jaren. Steeds meer burgers maken namelijk gebruik van de mogelijkheden om bij een aangifte inkomstenbelasting terug te krijgen, mede dankzij de diensten van de Inspectie der Belastingen. De raming voor de Loonbelasting bedraagt ANG 510,0 miljoen.

In de grafische weergave, zoals deze gepresenteerd is in Grafiek 6, worden de cijfers nog eens weergegeven. De grafische weergave geeft tevens de raming voor 2014 weer, naast deze raming is met rood aangegeven tussen welke bandbreedte de inkomsten uit Loon- en inkomstenbelastingen kunnen fluctueren.

Grafiek 6. Loon- en inkomstenbelasting

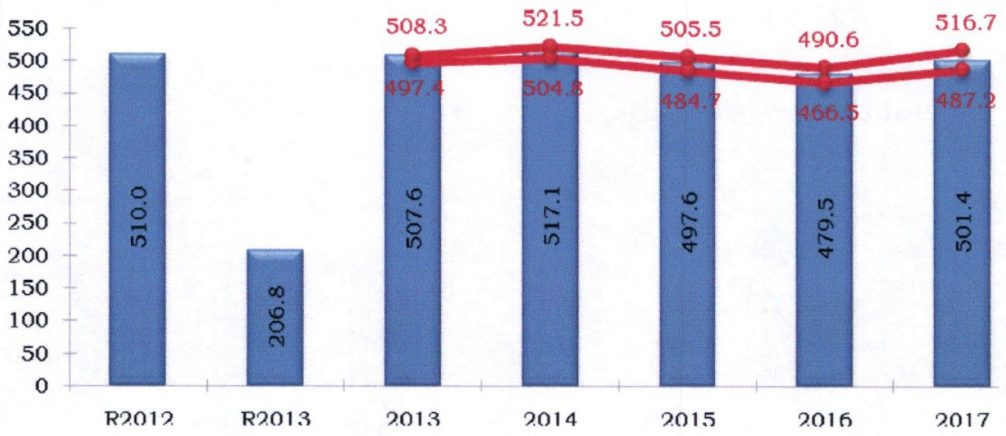

De raming in de Begroting 2014 voor de Loon- en inkomstenbelasting ligt binnen de grenzen van de projectie. Voor 2014 worden opbrengsten geprojecteerd tussen ANG 504,8 miljoen (ondergrens) en ANG 521,5 miljoen (bovengrens).

De raming in de Begroting 2014 sluit aan op de realisatiecijfers in de eerste vijf maanden van 2013 en de daaruit af te leiden structurele ontwikkeling, met inachtneming van de verwachte groei en inflatie en de conjunctuursensibiliteit van de Loon- en inkomstenbelasting.

Voor de periode 2015 - 2017 wordt voortgebouwd op het in 2014 te bereiken structurele niveau, met dien verstande dat rekening wordt gehouden met lastenverlichting in de inkomstenbelasting vanaf 2015 (ANG 40 miljoen in 2015 en additioneel ANG 40 miljoen in 2016) indien de uitvoering van het saneringS- en groeipad in overeenstemming met de projecties verloopt. De ramingen voor de periode 2014 – 2017 blijven binnen de bandbreedte van de projectie. Die zijn als zodanig behoedzaam genomen.

Winstbelasting

De Winstbelasting wordt geraamd op ANG 165,2 miljoen in 2014 op basis van de meest actuele realisatiecijfers in de eerste vijf maanden van 2013.

In Grafiek 7 is, naast de realisatie 2012, de realisatie in de eerste vijf maanden van 2013, de raming voor 2013, de Begroting 2014 en een raming voor

de periode 2015 – 2017, een projectie – met bandbreedte - voor de periode 2014 – 2017 gepresenteerd (in het rood).

Grafiek 7. Winstbelasting

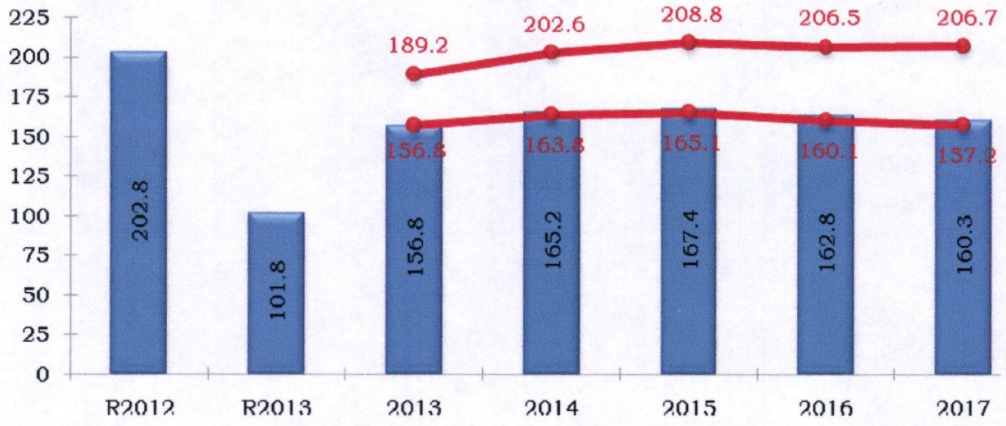

Voor 2014 worden opbrengsten geprojecteerd van tussen de ANG 163,8 miljoen (ondergrens) en de ANG 202,6 miljoen (bovengrens).

Voor de periode 2014 - 2017 wordt voortgebouwd op het in 2014 te bereiken structurele niveau, met dien verstande dat rekening wordt gehouden met lastenverlichting in de winstbelasting vanaf 2016 (ANG 15 miljoen in 2016 en additioneel ANG 15 miljoen in 2017) indien de uitvoering van het saneringsen groeipad in overeenstemming met de projecties verloopt. De ramingen voor de periode 2014 – 2017 blijven duidelijk binnen de bandbreedte en neigen richting de ondergrens van deze bandbreedte. Die zijn dan ook als zodanig behoedzaam genomen.

Deelnemingen/dividendbelasting

Voor 2014 wordt een opbrengst van ANG 21,1 miljoen geraamd aan Deelnemingen/dividendbelasting. Deze heeft betrekking op de winstbelasting offshore. Voor de periode 2015 - 2017 wordt uitgegaan van eenzelfde reële opbrengst van circa ANG 21 miljoen per jaar. Dit is een behoedzame raming.

Indirecte belastingen

Het inzichtelijk maken van de indirecte belastingen wordt gedaan aan de hand van de ramingen voor de verschillende middelen die geheven worden.

Het aandeel van elk middel in de indirecte belastingopbrengsten wordt gepresenteerd in Grafiek 8.

Grafiek 8. Indirecte belastingen

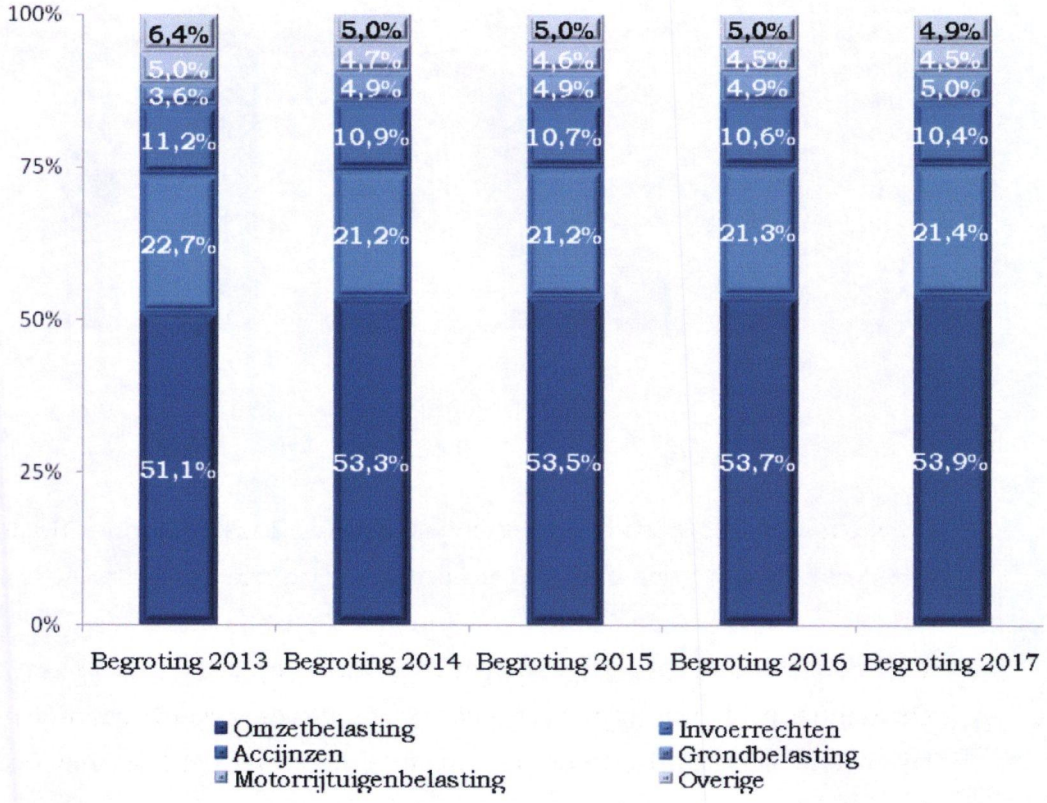

Omzetbelasting

De Omzetbelasting wordt geraamd op circa ANG 420,1 miljoen in 2014. De opbrengsten aan Omzetbelasting zijn geraamd op basis van de meest actuele realisatiecijfers, welke gebaseerd zijn op de eerste vijf maanden van 2013. Daarnaast is in 2013 binnen het huidige stelsel van omzetbelasting een tariefdifferentiatie geïntroduceerd. Het betreft specifiek het zwaarder belasten van luxe goederen en goederen die schadelijk zijn voor de gezondheid en het milieu. Deze differentiatie heeft voor het eerst voor de begroting van 2014 het volledige effect. Ook is rekening gehouden met de inbedding van de logeergastenbelasting in de omzetbelasting.

In Grafiek 9 is, naast de realisatie 2012, de realisatie in de eerste maanden van 2013, de raming voor 2013, de Begroting 2014 en een raming voor de

periode 2015 – 2017, een projectie – met bandbreedte - voor de periode 2014 – 2017 gepresenteerd (in het rood).

Grafiek 9. Omzetbelasting

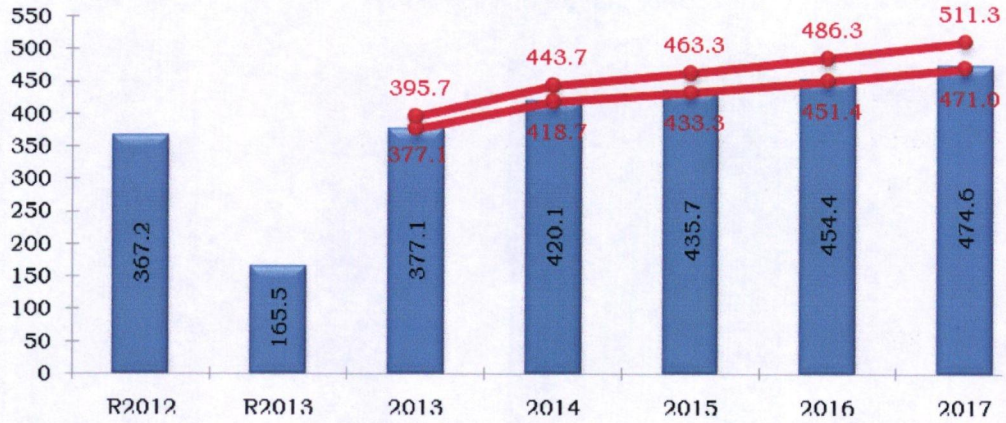

De raming van de Omzetbelasting in de Begroting 2014 ligt binnen de projecties. Voor 2014 worden opbrengsten geprojecteerd van tussen de ANG 418,7 miljoen (ondergrens) en de ANG 443,7 miljoen (bovengrens).

De raming in de Begroting 2014 sluit aan op de realisatiecijfers in de eerste vijf maanden van 2013 en de daaruit af te leiden structurele ontwikkeling, met inachtneming van de verwachte groei en inflatie in 2014 en de conjunctuursensibiliteit van de indirecte belastingen.

Voor de periode 2015 - 2017 wordt voortgebouwd op het in 2014 te bereiken structurele niveau, rekening houdende met de inbouw van de tariefdifferentiatie in de omzetbelasting. Bepaalde goederen en diensten die in het algemeen als luxe en/of ongezond of milieuonvriendelijk worden aangemerkt, zijn tegen een afwijkend – hoger – omzetbelastingtarief belast. De ramingen voor de periode 2014 – 2017 blijven duidelijk binnen, maar aan de onderkant, van de bandbreedte van de projectie. Die zijn dan ook als zodanig behoedzaam genomen.

Invoerrechten

De invoerrechten zijn in de Begroting 2014 geraamd op ANG 166,7 miljoen op basis van de meest actuele realisatiecijfers in de eerste vijf maanden van

2013. De realisatie in de eerste maanden van 2013 is circa ANG 67,9 miljoen geweest. In de Begroting 2013 waren de invoerrechten geraamd op ANG 167,3 miljoen.

In Grafiek 10 is, naast de realisatie 2012, de realisatie in de eerste maanden van 2013, de raming voor 2013, de Begroting 2014 en een raming voor de periode 2015 – 2017, een projectie – met bandbreedte - voor de periode 2014 – 2017 gepresenteerd (in het rood).

Grafiek 10. Invoerrechten

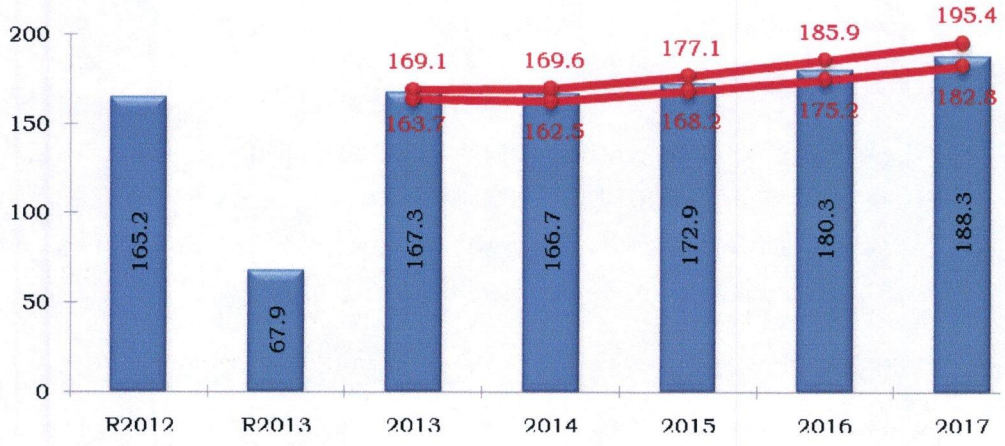

Voor 2014 worden opbrengsten geprojecteerd van tussen de ANG 162,5 miljoen (ondergrens) en de ANG 169,6 miljoen (bovengrens).

De raming in de Begroting 2014 sluit aan op de realisatiecijfers in de eerste vijf maanden van 2013 en de daaruit af te leiden structurele ontwikkeling, met inachtneming van de verwachte groei en inflatie in 2014 en de conjunctuursensibiliteit van de indirecte belastingen.

Voor de periode 2015 - 2017 wordt voortgebouwd op het in 2014 te bereiken structurele niveau. De ramingen voor de periode 2014 – 2017 blijven duidelijk binnen de bandbreedte van de projectie. Die zijn als zodanig behoedzaam genomen.

Accijnzen

De opbrengsten uit accijnzen zijn geraamd op een totaalbedrag van ANG 86,2 miljoen in de Begroting 2014. In Tabel 6 zijn de componenten hiervan uitgesplitst gepresenteerd (in ANG miljoen).

Tabel 6. Accijnzen

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Bijzondere invoerrechten op benzine	40,9	47,4	47,4	47,3	48,0	49,1	50,2
Accijns op bier	12,8	10,4	10,4	12,0	12,2	12,4	12,7
Accijns Tabaksartikelen	14,2	11,7	11,7	14,0	14,2	14,5	14,8
Accijns gedistilleerd	11,4	12,9	12,9	12,9	13,1	13,4	13,7
Totaal	**79,2**	**82,4**	**82,4**	**86,2**	**87,5**	**89,4**	**91,4**

De ramingen in de Begroting 2014 sluiten aan op de realisatiecijfers in de eerste maanden van 2013 en de daaruit af te leiden structurele ontwikkeling, met inachtneming van de verwachte groei en inflatie in 2014 en de conjunctuursensibiliteit van de indirecte belastingen.

Voor de periode 2015 - 2017 wordt voortgebouwd op het in 2014 te bereiken structurele niveau.

Bijzondere invoerrechten op benzine

De ramingen in de Begroting 2014 sluiten aan op de realisatiecijfers in de vijf eerste maanden van 2013 en de daaruit af te leiden structurele ontwikkeling, met inachtneming van de verwachte groei en inflatie in 2014 en de conjunctuursensibiliteit van de indirecte belastingen. De raming bevindt zich aan de onderkant van de bandbreedte. Er is uitgegaan van een behoedzaam scenario.

Grafiek 11 Bijzondere invoerrechten op benzine

Grondbelasting

De opbrengsten aan Grondbelasting worden voor 2014 geraamd op circa ANG 38,7 miljoen Dit bedrag ligt ongeveer 10 miljoen hoger dan het begrote bedrag in 2013. Deze verhoging houdt hoofdzakelijk verband met de introductie van een tariefsdifferentiatie in de grondbelasting. In plaats van 0,345% zal 0,5% verschuldigd zijn over onroerende zaken waarvan de waarde meer bedraagt dan ANG 350.000 maar niet meer dan ANG 750.000 en 0,6% voor onroerende zaken waarvan de waarde meer bedraagt dan ANG 750.000.

Motorrijtuigenbelasting

De opbrengsten aan Motorrijtuigenbelasting worden voor 2014 geraamd op ANG 37,0 miljoen. Vanwege de economische ontwikkelingen in 2013 en 2014 en de tariefdifferentiatie in de omzetbelasting die naar verwacht effect kan hebben op de groei van het aantal auto's wordt hier uitgegaan van een gelijkblijvende opbrengst. Ook hier is uitgegaan van een behoedzaam scenario.

Overige indirecte belastingopbrengsten

Deze opbrengsten zijn geraamd op een totaalbedrag van circa ANG 39,1 miljoen. In Tabel 7 zijn de belangrijkste componenten hiervan uitgesplitst gepresenteerd (in ANG miljoen). De ontwikkeling in deze ontvangsten is afgeleid van de meest recente realisatiecijfers.

Tabel 7. Overige indirecte belastingopbrengsten

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Overdrachtsbelasting	16,9	17,0	17,0	15,3	15,8	16,5	17,3
Zegelbelasting	6,3	7,6	7,6	11,0	11,6	12,1	12,6
Afvalstoffenbelasting	10,1	10,7	10,7	11,0	11,2	11,4	11,7
Logeergastenbelasting	11,6	10,6	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Overige	0,7	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0
Totaal	**45,7**	**47,6**	**47,6**	**39,1**	**40,4**	**41,9**	**43,6**

De logeergastenbelasting wordt vanaf 2014 *ingebed in de omzetbelasting.* Gelet op het feit dat de grondslag voor de logeergastenbelasting en omzetbelasting identiek is, alsmede dat de wens bestaat tot het verminderen van het aantal belastingverordeningen, wordt de logeergastenbelasting in de omzetbelasting ingebed. Hiermee wordt bovendien bereikt dat de administratieve lasten van de betrokken belastingplichtigen enigszins worden verminderd. De zegelbelasting is in 2013 verhoogd.

Overdrachtsbelasting

Voor 2014 worden opbrengsten geprojecteerd van tussen de ANG 13,8 miljoen (ondergrens) en de ANG 15,4 miljoen (bovengrens). Ook hier wordt in de meerjarenramingen uitgegaan van een behoedzaam scenario.

Grafiek 12 Overdrachtsbelasting

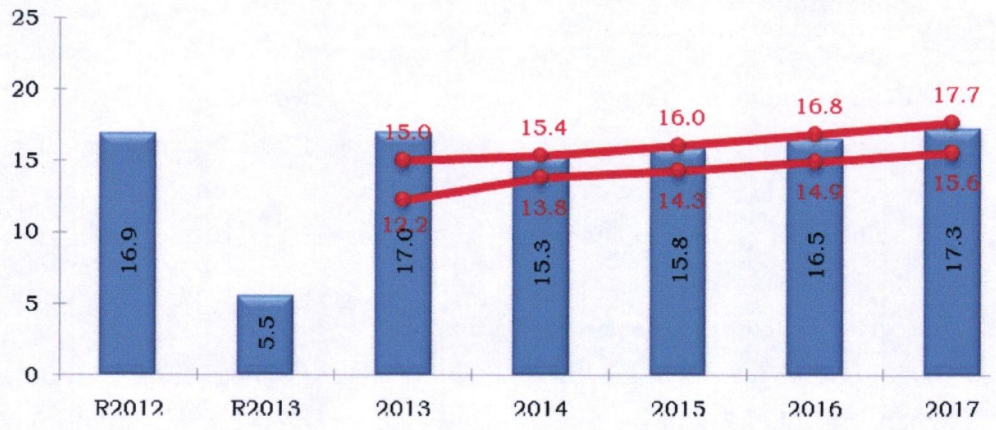

Niet-belastingopbrengsten

De Niet-belastingopbrengsten worden onderverdeeld in de verschillende componenten. In Tabel 8 worden de niet belastingopbrengsten in de Begroting 2014, inclusief meerjarenraming voor de periode 2015 – 2017, uitgesplitst gepresenteerd.

Tabel 8. Niet-belastingopbrengsten

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Sociale Voorzieningen	0,0	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Schenkingen en subsidies	17,1	18,7	18,7	18,9	18,9	18,9	18,9
Andere inkomsten	177,4	173,3	173,3	183,0	193,9	204,1	204,1
waarvan:							
- Dividenden	2,5	10,7	10,7	15,7	25,7	35,7	35,7
- Licentie rechten Centrale Bank	52,4	52,4	52,4	52,4	53,7	54,5	54,6
- Vergunningen telecomunicatie	20,8	25,5	25,5	25,5	25,8	25,8	25,8
- Casinoheffing, Speelvergunning en werkvergunning	15,5	15,5	15,5	22,5	22,5	22,5	22,5
Totaal	**194,5**	**194,3**	**194,3**	**204,2**	**215,1**	**225,3**	**225,3**

Sociale voorzieningen

Overheidspersoneel boven een bepaald inkomen, draagt een eigen risico in zijn medische kosten. Deze kosten worden eerst door de overheid betaald (voorgeschoten) en vervolgens verhaald op het personeel. Het bedrag wordt structureel op ANG 2,3 miljoen geraamd.

Schenkingen en subsidies

Er wordt een bedrag van circa ANG 18,9 miljoen door overheden overgedragen aan Curaçao. Dit bedrag blijft tot aan 2017 nagenoeg constant. De belangrijkste onderdelen hiervan betreffen de bijdragen van Nederland in de kosten voor Defensie (ANG 6,8 miljoen) en de Kustwacht (ANG 9,4 miljoen).

Licentierechten

De door de Centrale Bank te innen licentierechten bedragen ANG 52,4 miljoen. Voor de periode 2015 - 2017 wordt uitgegaan van een geleidelijke groei tot ANG 54,6 miljoen in 2017.

Dividenden

De voor het jaar 2014 verwachte baten uit dividenden betreffen de uitkering van het bedrijfsresultaat door de Centrale Bank.

Thans loopt het traject voor het wettelijk verankeren van het nieuwe dividendbeleid. Om meer zekerheid te krijgen in de ontvangstenramingen wordt gewerkt aan een plan van aanpak dat voorziet in een minimum aan afdrachten aan de regering door hiervoor in aanmerking komende overheidsbedrijven. Dit moet op termijn minstens ANG 25 miljoen per jaar opleveren. De regering zal deze taakstelling realiseren, door de taakstelling te verdelen over de verschillende daarvoor in aanmerking komende overheidsbedrijven. De taakstelling zal afhankelijk zijn van:

1. De omvang van het vermogen,
2. De operationele kosten en de solvabiliteit van de overheidsvennootschappen.

De toebedeelde taakstelling dient beschouwd te worden als een vergoeding die de overheidsvennootschappen verschuldigd zijn aan de regering, om als overheidsvennootschap haar taken namens de overheid te mogen uitvoeren. Deze vergoeding sluit niet automatisch de mogelijkheid van het betalen van dividend uit.

In navolging van het advies van de Raad van Advies en als uitvloeisel van het regeringsbeleid om de overheidsvennootschappen gezond te maken, heeft de regering in de Begroting 2013 opgenomen dat vanaf 2014 rekening wordt gehouden met een toenemende inkomstenafdracht aan de overheid. In 2014 bedraagt dit ANG 5 miljoen en groeit vervolgens met ANG 10 miljoen per jaar tot een structureel bedrag van ANG 25 miljoen vanaf 2016.

Daarnaast wordt rekening gehouden met een afdracht door Refineria Di Korsou (RDK) van ANG 10,0 miljoen en ANG 0,7 miljoen door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten.

Vergunningen telecommunicatie

In de Begroting 2014 is uitgegaan van opbrengsten voor de afgifte van vergunningen in de telecommunicatie van ANG 25,5 miljoen die naar verwachting over de jaren redelijk constant blijven. Ingevolge artikel 21 van de

Landsverordening Bureau Telecommunicatie en Post, dient voormeld bureau alle vergoedingen uit de telecommunicatie- en postsector te storten in de landskas na aftrek van de operationele- en infrastructurele kosten, het reservefonds en de bestemmingsreserve. Deze vergoedingen houden verband met het uit te oefenen toezicht en de verleende licentie.

Casinoheffing, speelvergunning en werkvergunning

De opbrengsten van de casinoheffing en speelvergunning worden geraamd op circa ANG 22,5 miljoen vanaf 2014.

LASTEN

De lasten in de Begroting 2014, inclusief meerjarenraming, zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

1. Beloning van personeel
2. Verbruik goederen en diensten
3. Afschrijving vaste activa
4. Interest
5. Subsidies
6. Overdrachten
7. Sociale zekerheid
8. Andere uitgaven
9. Reserveringen

Het geven van een passende analyse in dit onderdeel betekent dat handen en voeten wordt gegeven aan het inzicht in de overheidslasten. Tot slot kan dit onderdeel tevens gezien worden als een barometer voor de efficiëntie van het overheidsapparaat.

Zoals uit Tabel 4 blijkt, bedragen de totale lasten in de Begroting 2014 ANG 1.695,4 miljoen (Gewone dienst). Zoals uit Tabel 4 blijkt, groeien de totale lasten in de periode 2014 - 2017 met circa ANG 109,3 miljoen (Gewone dienst). In Grafiek 13 zijn de lastencomponenten grafisch afgezet in procenten van de totale lasten. Daaruit kan worden afgeleid dat het aandeel van de Bezoldiging van personeel gestaag daalt maar daarna begint te groeien.

Grafiek 13. Lasten

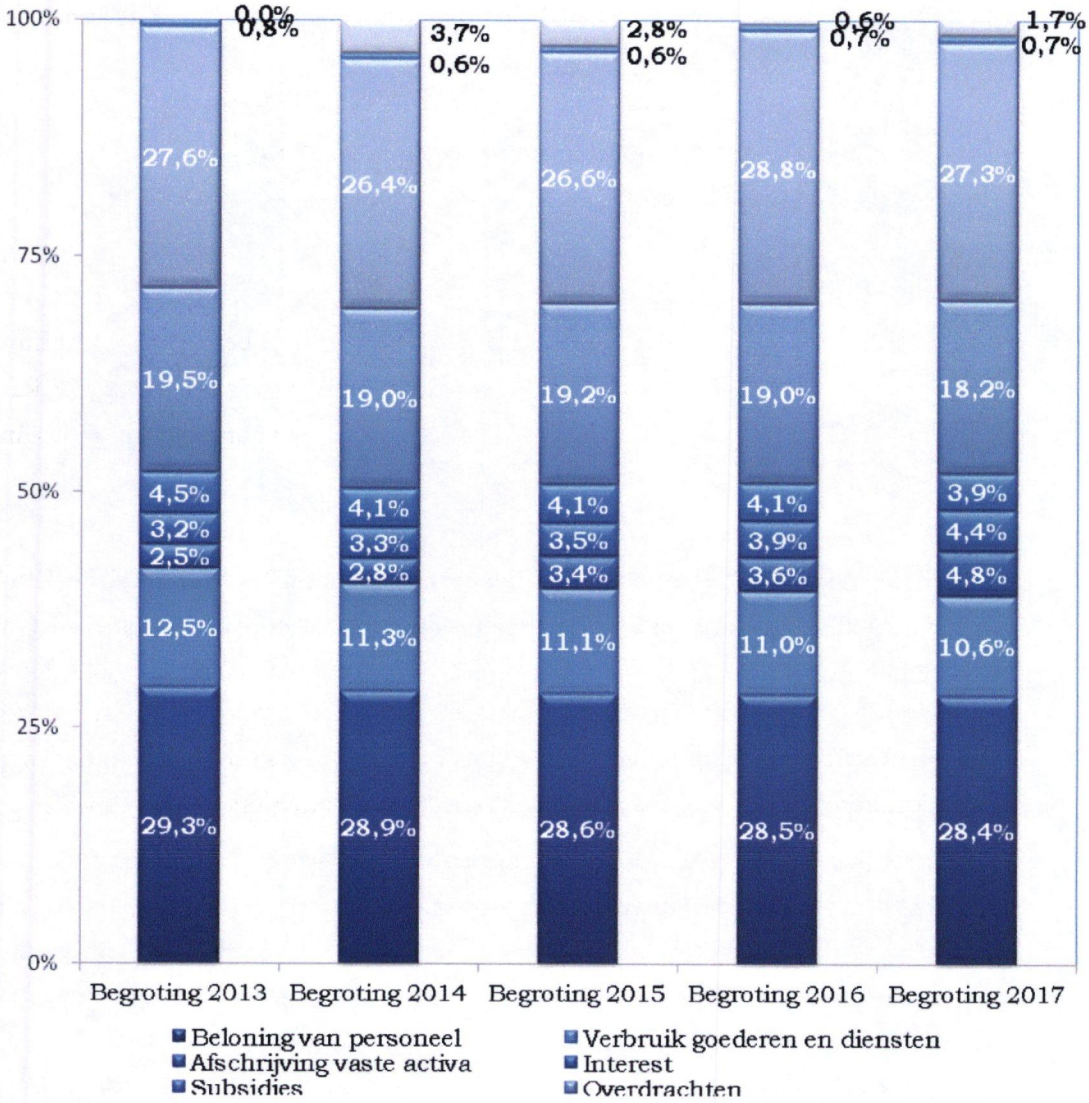

Beloning van personeel

De uitgaven aan beloningen van het personeel zijn gerelateerd aan actieve ambtenaren. Deze lasten zijn geraamd aan de hand van de realisatiecijfers in de eerste vijf maanden van het jaar 2013.

De beloning van het personeel is in Grafiek 14 ook in procenten van de belastingontvangsten uitgedrukt.

Grafiek 14. Ontwikkeling Beloning van personeel

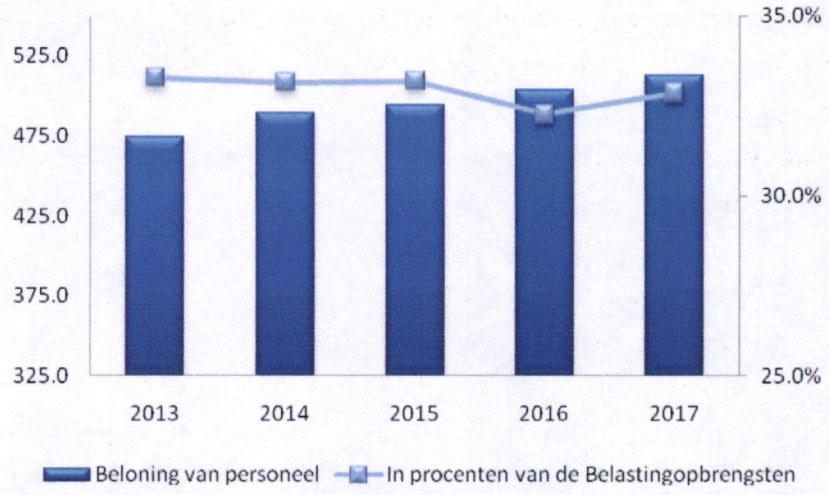

In de meerjarenbegroting is een besparing opgenomen voor personeelskosten van ANG 12,0 miljoen in 2014 welke oploopt tot een bedrag van ANG 28,8 miljoen in 2017.

De besparingen in de personeelskosten zullen door het natuurlijk verloop tot stand worden gebracht. Als gevolg van het Koninklijk besluit bevattende de aanwijzing aan Curaçao, is momenteel de vacaturestop onverkort van kracht, waarbij de verwachte uitstroom wegens pensionering, alsmede door afloop van contracten, de taakstelling ten aanzien van de besparingen gerealiseerd worden.

Omdat de pensioengerechtigde leeftijd wordt opgetrokken tot 65 jaar en rekening houdende met de voorgenomen overgangsregeling, is er vanaf 2015 voorlopig nog nauwelijks sprake van een effect wat direct gerelateerd kan worden aan het natuurlijk verloop.

De regering heeft opdracht gegeven aan de Stichting overheids accountantsbureau (SOAB) om in samenwerking met het ministerie van Financiën naar procedures te kijken en met aanbevelingen te komen voor alternatieve procedures binnen de overheid, om zo naar een kleinere slagvaardige overheid te kunnen groeien. Vooral reductie van de "overhead", alsmede minder bureaucratie en met meer aandacht voor klantgerichtheid zullen de aandacht krijgen.

Binnen deze categorie zal bijzondere aandacht geschonken worden aan de kosten van overwerk en toelagen, omdat een relatief groot bedrag hieraan opgaat. Als gevolg van het voorgenoemde traject zullen de businessplannen in gewijzigde vorm vastgesteld worden, zodat de aangepaste procedures en de lagere formatie hierin ook formeel worden vastgelegd.

In deze categorie zullen ook de kosten van inhuur van personeel nadrukkelijk worden beoordeeld. Deze zullen verder genormeerd gaan worden. Enkel in uitzonderlijke situaties bij kritische functies zal van deze post gebruik gemaakt kunnen worden. Hier zullen criteria voor worden opgesteld om te voorkomen dat de verlaging van de kosten door de afnemende formatie teniet worden gedaan, door op een meer kapitaal intensievere manier personeel in te huren.

Voormalig personeel

Er zal ook een onderzoek worden gedaan naar de hoge en momenteel moeilijk of niet te beïnvloeden kosten van duurtetoeslag en VUT regeling. Dit zal in samenhang worden geanalyseerd met het afzonderlijke traject van hervormingen binnen het ambtenaren pensioenstelsel.

In Tabel 9 worden enkele indicatoren gepresenteerd betreffende het overheidspersoneel.

Tabel 9. Personeelsindicatoren

Omschrijving	Begroting 2013 (salarisrol juni 2012)	Begroting 2014 (salarisrol mei 2013)
Personeelsaantal	4.123	4.000
Gemiddelde bezoldiging (ANG)	4.824	4.955
Modale bezoldiging (ANG)	4.103	4.181
Mediaan-bezoldiging (ANG)	4.450	4.659
Gemiddelde leeftijd	45	46
Gemiddelde aantal dienstjaren	15	16

Aan Tabel 9 liggen ten grondslag de gegevens betreffende de salarisrol over respectievelijk de maand juni 2012 en de maand mei 2013. De bezoldigings-

grootheden zijn exclusief de doorwerking van de treden per 1 januari 2014 en de indexering van de bezoldigingen per die datum.

In Grafiek 15 is de bezoldigingsstructuur van het overheidspersoneel grafisch gepresenteerd. Ook hier is gebruik gemaakt van de gegevens betreffende de salarisrol over de maand mei 2013.

Grafiek 15. Bezoldiging overheidspersoneel eind mei 2013

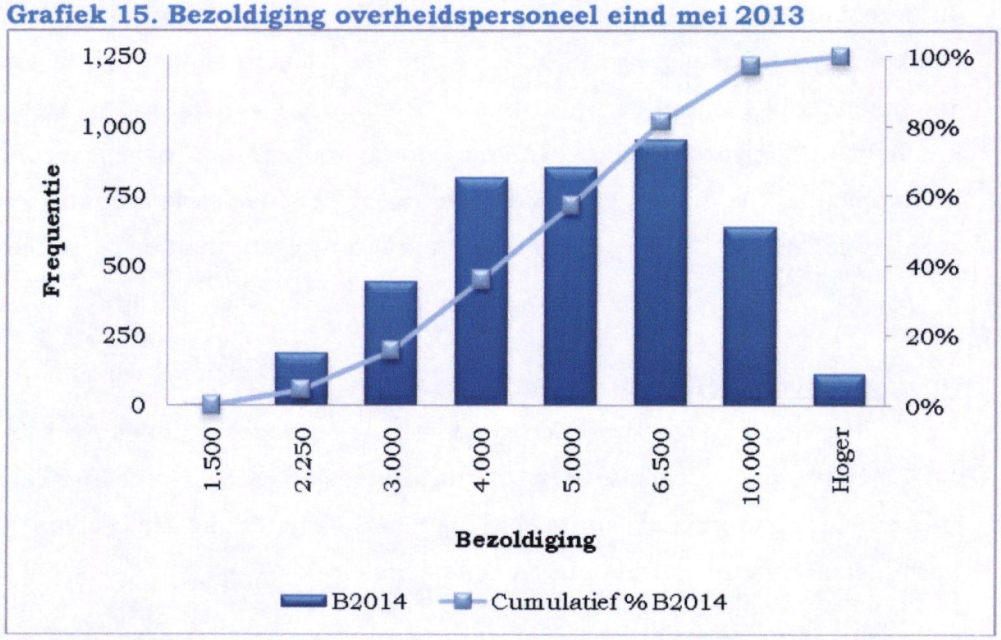

In Grafiek 16 is de demografische structuur van het overheidsapparaat op 31 mei 2013 gepresenteerd. De gemiddelde leeftijd van het overheidspersoneel op die datum was 46 jaar vergeleken met 45 eind juni 2012.

Grafiek 16. Leeftijdsstructuur overheidspersoneel eind mei 2013

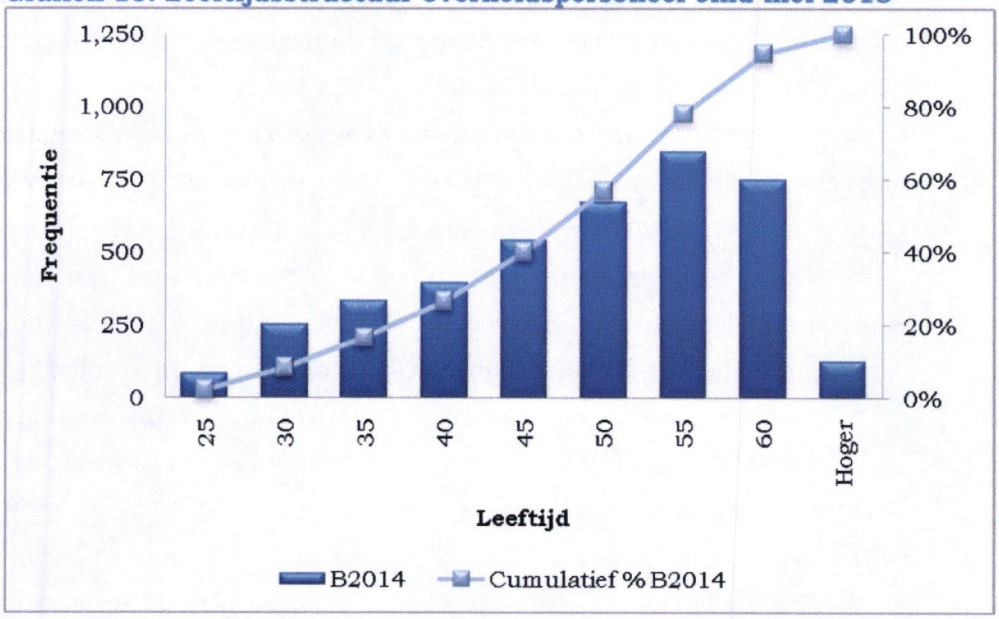

Aan de andere kant laat Grafiek 17 zien dat ongeveer 50% van het overheidsapparaat over 15 dienstjaren of minder beschikte per de datum van 31 mei 2013.

Grafiek 17. Aantal dienstjaren overheidspersoneel eind mei 2013

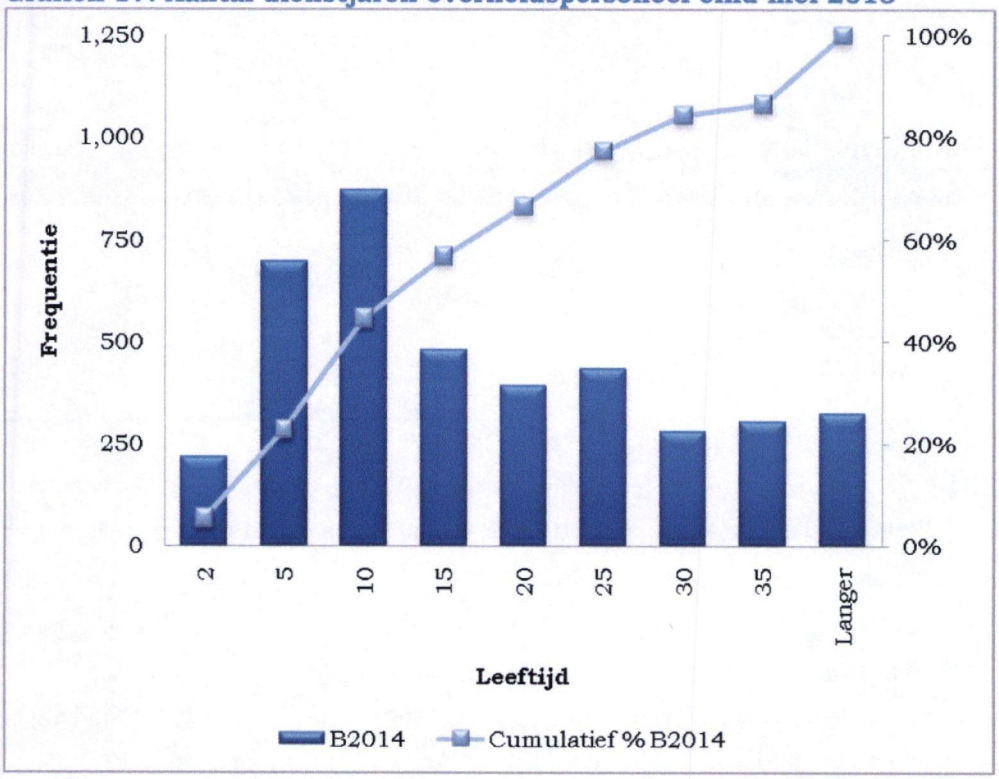

Daarnaast hebben de volgende ontwikkelingen doorgewerkt in de raming van de lasten met de beloning van het personeel:

- In de raming van de pensioenlasten is uitgegaan van een werkgevers premiepercentage van 14%.
- In de Begroting 2014 wordt ervan uitgegaan dat het inflatiecijfer over het jaar 2013 aanleiding zal vormen voor het activeren van het indexeringsmechanisme. Hiervoor is in de Begroting 2014 een budgettaire voorziening getroffen van ANG 7,7 miljoen in de vorm van een stelpost, uitgaande van een inflatie van 3,0% in 2013 en met gebruikmaken van het tapi-systeem. Dit bedrag loopt op tot circa ANG 23,9 miljoen in 2017.
- Voor de toe te kennen treden is structureel een bedrag opgenomen. Voor de toe te kennen treden per 1 januari 2014 is in de vorm van een stelpost een voorziening getroffen van ANG 9,3 miljoen in de Begroting 2014.

In Tabel 10 wordt inzicht verschaft in de personeelsaantallen in de periode 2014 – 2017 zoals die – met inachtneming van behoedzaamheidsprincipes - aan de raming van de personeelslasten van het actieve personeel ten grondslag liggen.

Tabel 10. Personeelsaantallen

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Beginstand	3.890	3.758	3.681	3.610
Instroom	132	77	71	76
Uitstroom	264	154	142	152
Eindstand	3.758	3.681	3.610	3.534

De uitstroom in Tabel 10 betreft het natuurlijk verloop als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Dit is exclusief de onderwijzendpersoneel.

Verbruik goederen en diensten

Deze categorie heeft betrekking op materiële lasten. Het begrote bedrag voor deze categorie daalt tot een bedrag van ANG 190,4 miljoen in 2017.

Geconstateerd wordt dat tot dusver onvoldoende positieve synergie effecten zijn behaald uit het samengaan van de twee voormalige bestuurslagen, het land de Nederlandse Antillen en het eilandgebied Curaçao. Dit traject is thans in uitvoering.

Hierbij heeft de regering opdracht gegeven aan de Stichting overheids accountantsbureau (SOAB) om in samenwerking met het ministerie van Financiën de materiële lasten te onderzoeken.
Er is echter door SOAB al een eerder onderzoek verricht waarbij met name de lopende contracten tegen het licht zijn gehouden. Het gaat daarbij om onder andere huurcontracten van gebouwen, kantoormachines, maar ook contracten met advocaten, consultants en beveiligingsbedrijven. Uit deze inventarisatie bleken direct al behoorlijke besparingsmogelijkheden. Ter ondersteuning van structurele verbeteringen op dit gebied, is een van de eerste maatregelen het vormgeven van de centrale inkoopfunctie binnen het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening.

Verder zullen bij de doorlichting alle kostencategorieën tegen het licht worden gehouden, met als eerste prioriteit de posten waar qua omvang de grootste bedragen in omgaan:
Gebouwen
Naast het nader beoordelen van de huidige kosten zal ook een kostenanalyse worden uitgevoerd of het voordeliger zal zijn om op basis van een huisvestingsplan over te gaan tot de bouw van (een) overheidsgebouw(en) in plaats van deze te huren. Centralisatie kan ook een groot positief effect hebben op de hierna genoemde kostencategorieën.
Nutsvoorzieningen
Hierbij zal onder andere worden onderzocht waar besparingen via energiebesparende lampen, inverter airco's, gedragsregels en dergelijke kunnen worden gerealiseerd.
Telefoonkosten
Hierbij zal onder andere worden gekeken naar goedkopere aanbieders, VOIP toepassingen, bundeling van centrales, nut en noodzaak van vergoedingen voor (mobiele) telefoons/blackberries.

Advieskosten

Hierbij zal onderzocht worden in hoeverre beter gebruik gemaakt kan worden van in huis aanwezige kennis, samenwerking tussen ministeries en beperking van het aantal contracten.

Kantoorkosten

Via centrale inkoop kunnen mantelovereenkomsten worden afgesloten, printers/kopieermachines kunnen efficiënter worden ingezet en dergelijke.

Vervoer, reis- en verblijfkosten

Gekeken wordt naar prioritering, omvang delegaties, afsluiten overeenkomsten met hotels, et cetera. De daggeldvergoeding wordt ook aangepast (verlaagd).

Overige

Onder de overige kostencategorieën die intensief zullen worden beoordeeld zijn: vergader- en representatiekosten, maaltijden, representatie en voorlichting, rechtsbijstand, overig uitbesteed werk, specialistische goederen en diensten, etcetera.

Ook worden procedures doorgelicht teneinde onnodige procedures af te schaffen en procedures te vereenvoudigen en te automatiseren. De verwachting is dat beide aspecten voor structurele verlaging van de apparaatskosten kunnen zorgen.

Afschrijvingen vaste activa

De afschrijvingen in de Begroting 2014 bedragen ANG 46,9 miljoen en groeien tot en bedrag van ANG 87,1 miljoen in 2017. De groei komt met name door de investeringen die de komende jaren worden gedaan.

Interest

De rentelasten worden in 2014 geraamd op circa ANG 55,7 miljoen. Dit is inclusief de rente ter financiering van een eventueel (kortstondige) financieringsbehoefte, waarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde rente van 3,5%. De rentelasten groeien tot ANG 79,1 miljoen in 2017 als gevolg van het beroep op de kapitaalmarkt om de kapitaaluitgaven te financieren.

In Grafiek 18 worden de rentelasten in de periode 2014 - 2017, ook in procenten van het Bruto Binnenlands Product (BBP), gepresenteerd.

Grafiek 18. Rentelasten

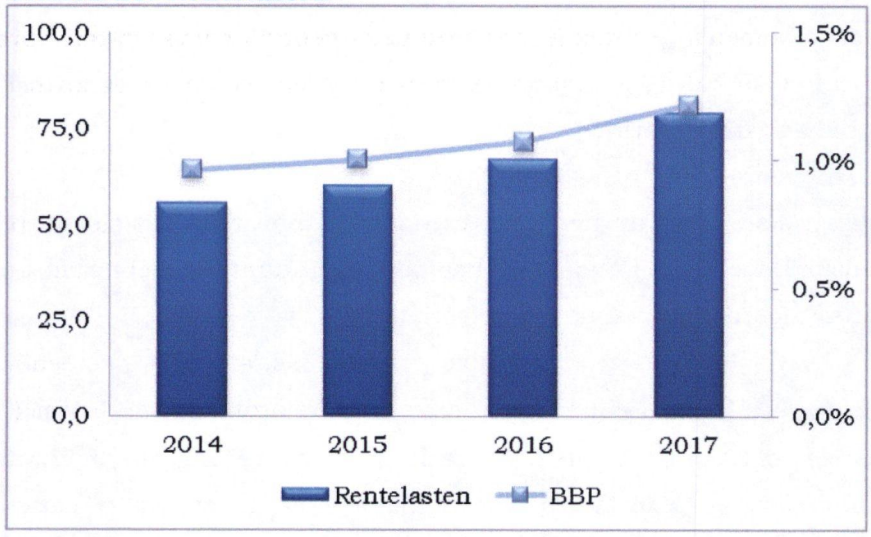

Renterisico

Bij het ingaan van de nieuwe staatkundige structuur heeft Nederland de dan nog resterende hoofdsom aan schulden integraal overgenomen. Daarmee is een vordering van Nederland op Curaçao ontstaan die gelijk is aan dat gedeelte dat krachtens de Slotverklaring en het Rijksbesluit overname geldleningen Nederlandse Antillen, Curaçao en Sint Maarten tot aan de rentelastnorm voor 2005 niet overgenomen zou worden, alsook de schuldaanwas sinds 2005. Curaçao heeft deze vordering voldaan door schuld te emitteren.

Omdat de emissie tegen lage rentepercentages heeft plaatsgevonden is er een renterisico bij het herfinancieren daarvan. In 2014 – 2017 is dit renterisico nihil omdat geen onderdeel daarvan vervalt in deze periode. De eerste tranche vervalt pas in 2020.

Wisselkoersrisico

De schuldtitels van Curaçao luiden allemaal in ANG. Verder geldt de staande inschrijving door Nederland voor emissies in ANG. Hierdoor is er geen wisselkoersrisico in de sfeer van de rentelasten.

Subsidies

Een totaaloverzicht van de subsidieverlening kan gevonden worden in de Staat van Inkomensoverdrachten in de bijlage bij de Begroting. Voor de periode 2015 - 2017 wordt uitgegaan van een nagenoeg constant nominaal niveau gelijk aan dat in 2014.

Het belangrijkste deel van het budget in deze categorie betreft subsidies de overheidsbijdragen aan Fundashon kas popular (huursubsidie) en de Curaçao Tourist Board zijn hieronder opgevoerd.

De Stichting overheids accountantsbureau (SOAB), in samenwerking met het ministerie van Financiën, zal in opdracht van de regering alle stichtingen doorlichten, met als een van de belangrijkste opdrachten om te bezien of aanzienlijke synergie voordelen door samenwerking casu quo fusering van organisaties realiseerbaar zijn. Uiteraard zal ook bezien worden in hoeverre de doelstelling van de organisatie nog relevant is, gezien het kader welke door de overheid wordt voorgestaan.

Overdrachten

De overige overdrachten worden in 2014 in totaal op ANG 321,2 miljoen geraamd. Dit bedrag daalt met ongeveer 1 miljoen tot ANG 328,3 in 2017. De samenstelling van dit budget is gepresenteerd in Tabel 11.

Tabel 11. Overdrachten

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Totaal	**343,4**	**315,3**	**315,3**	**322,2**	**329,9**	**329,3**	**329,3**
Overdrachten aan Overheids instellingen	73,4	43,7	43,7	45,4	45,1	44,5	44,5
Bijdragen & Subsidies Bijzonder Onderwijs	140,5	142,6	142,6	146,9	146,9	146,9	146,9
Bijdragen & Subsidies Nonprofit instellingen	125,9	117,2	117,2	113,6	121,6	121,6	121,6
Overige Subsidies & Bijdragen	3,7	11,8	11,8	16,4	16,4	16,4	16,4

Het belangrijkste deel van het budget in deze categorie betreft overdrachten aan het onderwijsveld. Ook de overheidsbijdragen aan Selikor en AMFO zijn hieronder opgevoerd.

De Stichting overheids accountantsbureau (SOAB) zal in samenwerking met het ministerie van Financiën in opdracht van de regering alle stichtingen doorlichten, met als een van de belangrijkste opdrachten om te bezien of aanzienlijke synergie voordelen door samenwerking casu quo fusering van organisaties realiseerbaar zijn. Uiteraard zal ook bezien worden in hoeverre de doelstelling van de organisatie nog relevant is, gezien het kader welke door de overheid wordt voorgestaan. Bij de schoolbesturen zal nadrukkelijk het V&V stelsel in ogenschouw worden genomen waarbij aan de hand van een analyse van de werkelijke kosten bezien zal worden of andere vormen van bekostiging tot de mogelijkheden behoren.

Sociale zekerheid

In de Begroting 2014 is een bedrag van circa ANG 447,0 miljoen opgenomen voor de sociale zekerheid. Dit bedrag groeit tot circa ANG 493,0 miljoen in het jaar 2017. De samenstelling van dit budget is gepresenteerd in Tabel 12.

Tabel 12. Sociale zekerheid

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Totaal	**516,8**	**447,0**	**447,0**	**447,0**	**455,5**	**500,4**	**493,0**
Pensioenuitkeringen	19,9	21,9	21,9	22,5	22,5	22,5	22,5
VUT uitkeringen	14,9	16,5	16,5	16,7	16,9	17,1	17,3
Wachtgelden							
Studiefaciliteiten	1,0	1,5	1,5	0,7	0,7	0,7	0,7
Bijdr. aan Gezinshuishoudens	1,0	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Onderstanden & Noodvoorziening	41,1	44,7	44,7	41,6	41,6	41,6	41,6
BZV Bijdr. inzake PP-patiënt	182,5	15,4	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0
AVBZ Bijdrage	14,6	14,6	14,6	15,4	15,4	15,4	15,4
SVB Prem. Medeverz. Gezinsl.	43,5	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SVB aanvulling tekort FZOG	32,2	3,7	3,7				
SVB aanvulling tekort ZV	65,0	5,4	5,4				
SVB aanvulling tekort AOV						25,0	5,5
Basisverzekering		215,4	215,4	244,0	251,0	269,4	280,0
Duurtetoesl. Pensioenen	101,0	102,1	102,1	103,4	104,7	106,0	107,3

De Basisziektekostenverzekering is in 2013 ingevoerd. Dit heeft geleid tot een aantal verschuivingen op deze post en tot structureel verlaagde uitgaven aan ziektekosten.

Tevens is onder deze categorie een voorziening getroffen in de vorm van een bijdrage aan het Fonds Algemene Verzekering Bijzondere Ziektekosten (AVBZ). Deze bijdrage bedraagt jaarlijks ANG 15,4 miljoen in de periode 2014 - 2017.

Ook voor de onderstandsuitkering is onder deze categorie een voorziening getroffen van circa ANG 41,6 miljoen die op dit constant niveau wordt gehouden in de periode 2014 – 2017.

De post sociale zekerheid dient ook ter dekking van de duurtetoeslag. De duurtetoeslag houdt verband met:

1. Het pensioenaandeel dat voortvloeit uit dat gedeelte van de indexering van het ambtenareninkomen dat tot 1994 niet in het salaris werd geïntegreerd doch in de vorm van een duurtetoeslag werd uitgekeerd en waarover derhalve geen pensioenpremie is betaald.
2. De indexering van de pensioenuitkering gelijk aan de indexering van de ambtenarensalarissen.
3. Het differentiaal in de opgebouwde pensioenrechten. De opbouw van pensioen was vroeger als volgt. Over de eerste 20 jaar werd jaarlijks 2,5% van het inkomen aan pensioen opgebouwd en over de laatste tien jaar 1 2/3%. Dit komt uit op een totaal pensioeninkomen van 66 2/3 %. Daar 70% wordt uitgekeerd vindt de aanvulling plaats in de vorm van een duurtetoeslag.

Hiervoor is een voorziening getroffen van circa ANG 103,4 miljoen die oploopt tot circa ANG 106,0 miljoen in 2016 en 2017.

Andere uitgaven

De raming van de lasten voor de categoriegroep "Andere uitgaven" bedraagt ANG 10,0 miljoen in 2014. Voor de jaren 2015 en 2016 wordt uitgegaan van ANG 10,8 miljoen en 11,5 miljoen. In 2017 van ANG 12,3 miljoen. Dit budget is bedoeld ter dekking van onvoorziene uitgaven.

Reserveringen

In de Begroting 2014 is op de Gewone dienst een reservedotatie opgevoerd van ANG 62,1 miljoen. Vanaf 2014 vinden reservedotaties plaats om de te-

korten in de periode 2010 - 2012 aan te zuiveren. In Grafiek 19 is de ontwikkeling van de jaarlijkse reservedotaties (in ANG miljoen) in de periode 2013 - 2017 in kaart gebracht.

Grafiek 19. Reserveringen

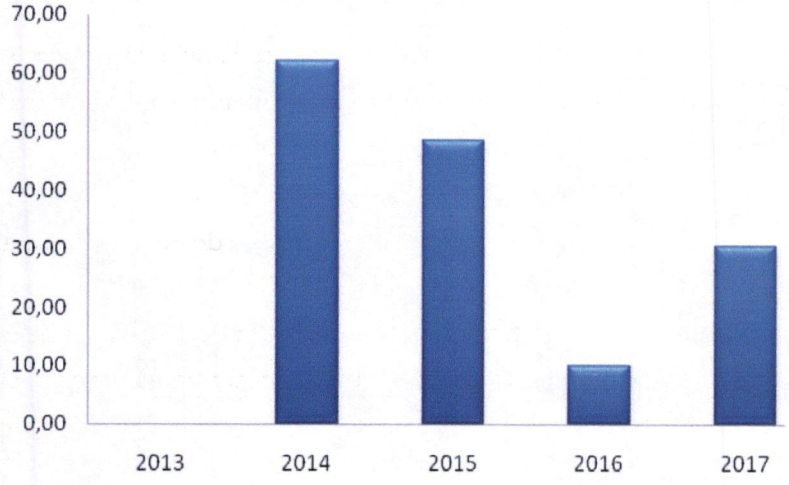

Conform het Koninklijk besluit bevattende de aanwijzing aan Curaçao om de begroting in overeenstemming te brengen met de financiële normen dienen de tekorten over 2010 en 2011 te worden gedekt. De regering is voornemens dit tekort te dekken uit reservedotaties in de periode 2014 - 2016. Dit is overeenkomstig meerjarig voorzien in de begroting. Deze reserve is bedoeld om een buffer op te bouwen voor minder voorspoedige tijden. In dat geval zal zonodig deze reserve worden aangesproken om een procyclisch beleid, dat de mindere economische groei zou accentueren, te voorkomen. Primair zal gebruik worden gemaakt van de ruimte, gelijk aan het structurele bedrag van deze reservedotatie, welke in een meerjarenperspectief is ingebouwd, om cyclische tegenvallers op te vangen. Daarnaast is deze reserve bedoeld om de vergrijzingsproblematiek in de toekomst het hoofd te bieden. Deze zal ook aangewend kunnen worden voor structurele verbeteringen van en vernieuwingen in het overheidsapparaat.

Kapitaaldienst

Tabel 13. Kapitaaldienst

	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Lasten	27,9	180,9	270,4	320,0	286,5	269,8	148,5
Investeringen en vermogensoverdrachten	27,9	180,9	270,4	320,0	286,5	269,8	148,5
Aflossing leningen o/g:		-		-	-	-	-
- binnenland		-		-	-	-	-
- buitenland		-		-	-	-	-
Kapitaalverstrekking overheidsbedrijven		-		-	-	-	-
Baten	96,3	180,9	270,4	320,0	286,5	269,8	148,5
Vrijgekomen middelen uit Afschrijvingen	44,5	41,1	41,1	46,9	58,8	62,3	79,7
Aflossing leningen u/g	5,0	-		-	-	-	-
Reservering/Inkomsten uit verkoop onroerend goederen	46,8	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3
Nieuwe financiering		139,8	229,3	272,8	227,4	207,2	68,5
Saldo	68,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Investeringen

Voor investeringen zijn voorzieningen getroffen voor de periode 2014 – 2017 zoals gepresenteerd in Tabel 13 (in ANG miljoen).

Financiële norm Kapitaaldienst

De Kapitaaldienst sluit met een saldo van nul. Ingevolge de financiële normen is een tekort toelaatbaar op de Kapitaaldienst, mits dit past binnen de rentelastnorm en de Gewone dienst in evenwicht blijft. De rentelastnorm houdt in dat de totale rentelasten in een dienstjaar niet meer mogen bedragen dan het bedrag dat overeenkomt met 5% van de gemiddeld in drie voorafgaande jaren gerealiseerde inkomsten. Voor 2014 wordt dit bepaald overeenkomstig de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten en wel op grond van de geraamde inkomsten in 2011, 2012 en 2013.

In Tabel 14 wordt inzicht verschaft in de financieringsruimte die de rentelastnorm in de periode 2014 – 2017 biedt (in ANG miljoen).

Tabel 14. Financieringsruimte

	2013	2014	2015	2016	2017
Rentelastnorm jaar t	108,5	110,4	110,1	111,7	113,9
Rentelasten jaar t	52,4	55,7	60,0	66,9	79,1
Financieringsruimte (in termen van rentelasten)	56,1	54,7	50,1	44,8	34,8
Financieringsruimte	2411,1	2.453,3	2.446,7	2.482,2	2.531,1
Financiering (cumulatief)	139,8	412,6	640,0	847,2	915,6
Deviatie (+ gunstig / - ongunstig)	2271,3	2.040,7	1.806,7	1.635,0	1.615,5

Er wordt een beroep gedaan op de beschikbare financieringsruimte in de periode 2014 – 2017 ter financiering van investeringen welke zijn opgenomen in de begroting. Het betreft voor 2014 hoofdzakelijk de financiering van infrastructurele projecten. Ondanks het beroep blijft de positie gunstig vergeleken met de voormelde begrotingsnorm. Dit is ook grafisch gepresenteerd in Grafiek 20.

Grafiek 20. Financiële norm Kapitaaldienst: rentelastnorm

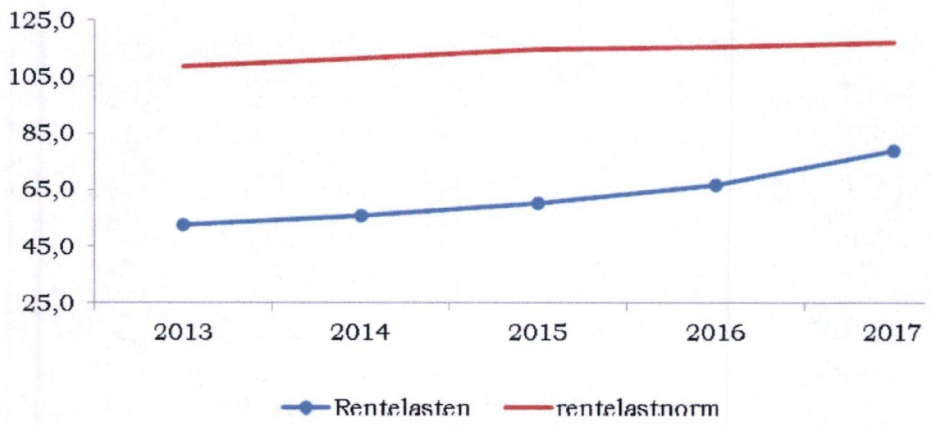

Naast de netto geconsolideerde rentelasten, is in Grafiek 20 de financiële norm voor de rentelasten –de rentelastnorm – in het rood afgebeeld. De rentelasten zijn lager dan de norm, wat duidt op een gunstige positie ten opzichte van deze norm. Tabel 17 hierna geeft een verdere specificatie van de investeringen.

Financieringsbehoefte en Financiering

De jaarlijks vervallende leningen worden gepresenteerd in Grafiek 21.

Grafiek 21. Vervalschema schulden

De jaarlijks vervallende bedragen hebben betrekking op financiering die in elk jaar eventueel kan worden aangegaan om een kortstondige financieringsbehoefte te dekken.

Financieringsrisico

Bij het ingaan van de nieuwe staatkundige structuur heeft Nederland de dan nog resterende hoofdsom aan schulden integraal overgenomen. Daarmee is een vordering van Nederland op Curaçao ontstaan die gelijk is aan dat gedeelte dat krachtens de Slotverklaring en het Rijksbesluit overname geldleningen Nederlandse Antillen, Curaçao en Sint Maarten tot aan de rentelastnorm voor 2005 niet overgenomen zou worden, alsook de schuldaanwas sinds 2005. Curaçao heeft deze vordering voldaan door schuld te emitteren.

Die schuldtitels hebben een looptijd tussen 10 en 30 jaren. Conform de vervalkalender vervalt het eerste gedeelte (ANG 100 miljoen) in 2020. Dat blijkt ook uit Grafiek 21. Daarnaast is in de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten vastgelegd dat Nederland inschrijft op emissies ter dekking van de financieringsbehoefte. Hieruit vloeit voort dat het financieringsrisico nihil is.

Een ander aspect is dat alle schuldtitels in eigen courant luiden. Daarom is het wisselkoersrisico nihil.

Schuldpositie

In Tabel 15 worden de mutaties in de bruto schuldpositie (in miljoen ANG) en de schuldquote uit hoofde van de ramingen in de Begroting 2014, inclusief meerjarencijfers, gepresenteerd.

Tabel 15. Bruto schuldpositie

Omschrijving	P2013	2014	2015	2016	2017
Beginstand	1.667,4	1.807,2	2.080,0	2.307,3	2.514,5
Mutatie ten opzichte van (t-1)	139,8	272,8	227,4	207,2	68,5
Eindstand	1.807,2	2.080,0	2.307,3	2.514,5	2.583,0

In Grafiek 22 worden de bruto schuldpositie en de schuldquote afgebeeld. De schuldquote is de schuldpositie uitgedrukt in procenten van het BBP.

Grafiek 22. Bruto schuldpositie en schuldquote

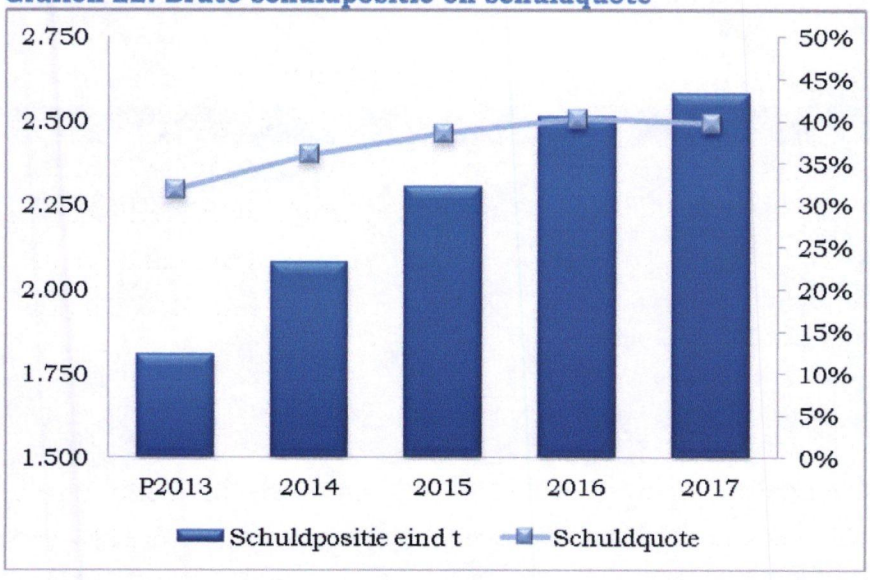

De bruto schuld stijgt als gevolg van de financiering van de kapitaaluitgaven op de kapitaalmarkt teneinde het groeipad in combinatie met het saneringS-

pad te kunnen uitvoeren en op die manier de sociaal-economische effecten te kunnen beheersen.

Allocatie van de middelen op de Kapitaaldienst

In de Begroting 2014 is een bedrag van ANG 320,0 miljoen opgevoerd aan investeringen. In Tabel 16 wordt de samenstelling hiervan gepresenteerd.

Tabel 16. Allocatie van de middelen op de Kapitaaldienst

	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Gebouwen	6,8	34,0	183,0	183,0	159,6	152,0	32,8
Andere Bouwstructuren	2,1	82,6	53,0	69,0	63,1	55,3	55,3
Kantoor Inrichting	0,7	7,2	2,2	3,0	3,0	3,0	3,0
Kantoor Apparatuur	3,0	14,7	14,7	14,6	15,1	15,8	15,8
Transportmiddelen	1,9	6,3	1,3	9,6	5,9	5,9	5,9
Machines en andere Werktuigen	5,6	3,6	2,9	7,0	7,0	5,0	3,0
Gecultiveerde Eigendommen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Immateriële Vaste Activa	0,4	27,4	12,2	25,8	24,8	24,8	24,8
Gronden en Terreinen	0,0	5,1	1,1	8,0	8,0	8,0	8,0
Ondergrondse Eigendommen	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**27,9**	**180,9**	**270,4**	**320,0**	**286,5**	**269,8**	**148,5**

De voornaamste beleidsdoelen die met deze budgetten worden gefinancierd zijn:

Tabel 17. Beleidsdoelen Investeringen

	2014	2015	2016	2017
Renovatie Fort Amsterdam	4,0	2,0	2,0	2,0
Renovatie gebouw van het Kabinet Gevolmachtigde Minister	1,8	2,0	0,4	0,4
Bouw van Multifunctioneel gebouw te Tera Cora	5,4	5,4	2,7	
Groot Onderhoud aan politiegebouwen	2,0	2,0	2,0	2,0
Aanschaf auto's t.b.v. van de korps politie	3,4	1,0	1,0	1,0
Groot Onderhoud aan Brandweergebouwen	1,4	1,4	1,4	1,4
Aankoop van nieuwe Tankautospuitenten behoeve van de brandweer	1,0	1,0	1,0	1,0
Aanschaf van nieuwe apparatuur voor het project Electronisch Toezicht t.b.v. de Gevangenis en implementatieplannen gevangeniswezen	1,9	1,9	1,9	1,9
Financiering van Infrastructuur	60,0	60,0	60,0	60,0
Financiering van Werkzaamheden en aanschaf van materialen ten behoeve van onderhoud van Riolering-gen	4,0	4,0	4,0	4,0

	2014	2015	2016	2017
Verkabeling van tereinen en bouwrijpmaken van gronden	2,0	2,0	2,0	2,0
Bouw van Shoolgebouw t.b.v. bedrijfsopleiding Maritieme Center	7,4			
Financiering van Nieuwbouw en Groot onderhoud schoolgebouwen	10,0	10,0	10,0	10,0
Financiering van zonnepanelen t.b.v. Scholen	6,7	6,7		
Financiering aanschaf materialen t.b.v. Scholen (o.a. boeken, computers,IT infrastructuur)	13,2	13,2	13,2	13,2
Financiering van Sport faciliteiten	5,0	5,0	4,0	
Financiering Sociale Projecten ter stimulering van Werkgelegenheid	10,0	10,0	10,0	10,0
Financiering nieuw ziekenhuis	109,1	85,6	87,5	
Anleg vissershaven Marie Pampoen, verbetering strandinfrastructuur en groot onderhoud stranden in het algemeen	7,0	0,5	0,5	0,5
Financiering van Landbouw faciliteiten	4,0	4,0	2,0	
Verbouw en nieuwbouw Poli gebouw	4,3			
Financiering project herstructureing belastingstelsel	2,0	1,0	1,0	1,0
Financiering Huisvesting ambtenaren apparaat	25,0	40,0	35,0	10,0
Aanschaf auto's t.b.v. Douane	1,6	0,3	0,3	0,3
Stelpost voor onvoorziene kapitaaluitgaven	15,3	15,3	15,3	15,3
overige aanschaf t.b.v. het ambtelijk apparaat	12,5	12,2	12,6	12,5
Totaal	**320,0**	**286,5**	**269,8**	**148,5**

In Tabel 18 wordt de opbouw van de investering in de nieuw ziekenhuis nader gespecificeerd (in ANG miljoen).

Tabel 18. Mutatie op Saldo kapitaaldienst

	2014	2015	2016	Totaal
Lasten Nieuw ziekenhuis	109,1	85,6	87,5	282,2
- *Bouwfonds*	*107,2*	*80,4*	*80,4*	268,0
-*Bouwrente*	*1,9*	*5,2*	*7,1*	14,2
Baten	109,1	85,6	87,5	282,2
Financiering (geldlening)	109,1	85,6	87,5	282,2
Saldo	-	-	-	-

- *Bouwfonds nieuw ziekenhuis*

De totale kosten, dus inclusief voorbereidings- en directiekosten, grond, apparatuur, ICT en onvoorzien, worden geraamd op ANG 397,1 miljoen. Er wordt uitgegaan van een verhouding van ANG 292,4 miljoen publieke financiering (70%) en ANG 104,7 miljoen private financiering (30%). Het door de overheid te financieren bedrag is over 4 jaar verdeeld conform het voorgenomen bestedingstempo en is voor de periode 2014 - 2016 verwerkt in deze nota van wijzging op de ontwerpbegroting 2014.

Alle investeringen met een econmische en/of maatschappelijk nut worden in beginsel geactiveerd en daarna afgeschreven bij ingebruikname. Bij een investering waarbij de uitvoering over meerdere jaren loopt (zoals in dit geval de bouw van het ziekenhuis), wordt rekening gehouden met "rente tijdens de bouw". Dit betekent dat rente wordt berekend als het (uitvoerings)krediet een boekwaarde heeft per 1 januari. De rente is in principe gelijk aan de financieringskosten (rente en eventuele andere kosten) van de voor dit doel specifiek aangetrokken én (doorgaans) in termijnen op te nemen financiering.

De bouwrente wordt bijgeschreven op het (totale) bedrag van de investering. De bijgeschreven rente vormt derhalve uiteindelijk een onderdeel van de totale "kostprijs" van de investering. De totale investering (kostprijs!) zal - op het moment van ingebruikname - worden afgeschreven op basis van de te verwachten (economische) gebruiksduur. Deze afschrijvingskosten vormen weer een belangrijk onderdeel van de jaarlijks terug te verdienen (door te berekenen) kosten waarop de (gebruikers)tarieven dienen te worden/zijn gebaseerd, welke in principe kostendekkend (zullen) moeten zijn.

Ergo, de "rente tijdens de bouw" is derhalve een component van de uiteindelijke kostprijs van de investering, welke gedurende de gebruiksduur in principe dient te worden "terugverdiend" door middel van het vaststellen van kostendekkende tarieven.

III. Begrotingsuitgaven per hoofdstuk

In dit hoofdstuk wordt kort uiteengezet, welke financiële middelen ter beschikking zijn gesteld aan de verschillende ministeries. Het betreffende hoofdstuk geeft hier een kijk op de verhoudingen tussen de verschillende ministeries en verschaft hierdoor een inzicht in de prioriteitstelling qua financiële middelen. Naast de eerstgenoemde functie van dit hoofdstuk wordt tevens het karakter waarvoor de financiële middelen bestemd zijn binnen de ministeries gekenschetst.

Gewone dienst

In Tabel 1 zijn de Gewone dienst uitgaven in de Begroting 2014 nader uitgesplitst per hoofdstuk gepresenteerd (in ANG miljoen). De indeling per hoofdstuk in de Begroting 2014 is als volgt:

- Een hoofdstuk betreffende de Staatsorganen en overige algemene organen;
- Per ministerie een hoofdstuk.

Deze budgetten zijn in Grafiek 1 in procenten van het totaal van de Gewone dienst gepresenteerd.

Tabel 1. Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2013	2014
Staatsorganen en overige algemene organen	48,8	52,3
Ministerie van Algemene Zaken	45,7	47,0
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	196,9	189,4
Ministerie van Justitie	229,7	231,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	65,3	64,8
Ministerie van Economische Ontwikkeling	62,1	61,3
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	329,0	331,5
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	167,1	141,1
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	303,7	326,6
Ministerie van Financiën	169,8	249,6
Totaal	**1.618,2**	**1.695,4**

Zoals uit Tabel 1 en Grafiek 1 is af te leiden, zijn het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport en het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur de twee grootste ministeries.

Grafiek 1. Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

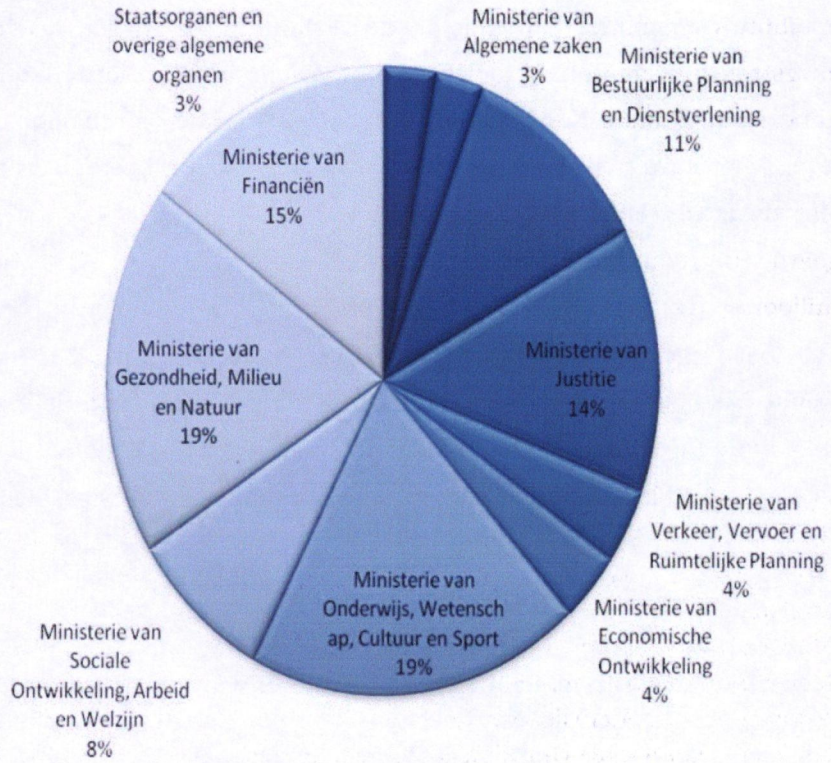

Rekening dient gehouden te worden met het feit dat in de begroting van het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening bedragen gevoteerd zijn, welke niet enkel het opereren van dat ministerie betreffen doch een overheidsbreed karakter hebben. Deze bedragen hebben hoofdzakelijk betrekking op:

- De duurtetoeslag pensioenen.
- De voorziening ter dekking van het tekort in het Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden.

Hetzelfde geldt tevens voor het ministerie van Financiën. In het verlengde van deze redenering, moeten de volgende zaken in ogenschouw genomen worden:

- De stelposten ter financiering van de indexering, de periodieke verhoging van de salarissen en de invulling van vacatures.

- De stelposten ter financiering van eventuele prijscompensatie als gevolg van de algemene prijsontwikkeling.
- De rentelasten over de schulden welke uiteraard toe te rekenen zijn aan de diverse ministeries.
- Het budget voor onvoorziene uitgaven.
- De reservedotatie.

Het beeld verandert ingrijpend wanneer voor deze uitgaven wordt gecorrigeerd. Het resultaat van deze correctie wordt weergegeven in Tabel 2 (in ANG miljoen) en in Grafiek 2.

Tabel 2. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2013	2014
Staatsorganen en overige algemene organen	48,8	52,3
Ministerie van Algemene Zaken	45,7	47,0
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	70,1	63,7
Ministerie van Justitie	229,7	231,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	65,3	64,8
Ministerie van Economische Ontwikkeling	62,1	61,3
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	329,0	331,5
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	167,1	141,1
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	303,7	326,6
Ministerie van Financiën	102,2	100,6
Totaal	**1.423,7**	**1.420,8**

Grafiek 2. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

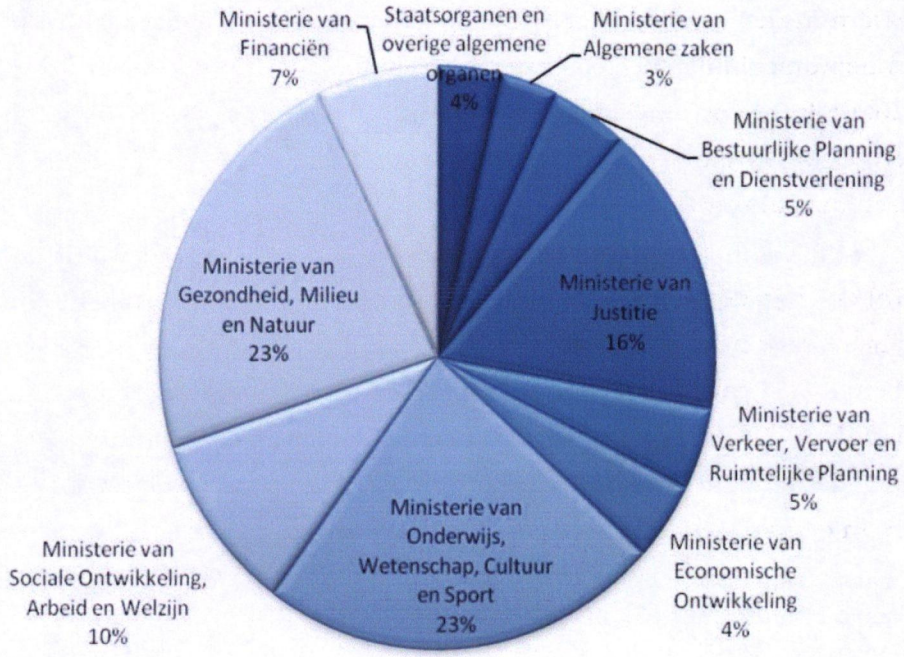

In Tabel 3 zijn de Gewone dienst uitgaven in de Begroting 2014 per hoofdstuk naar uitgavencategorie gespecificeerd. Dit is in Tabel 4 in relatieve termen gepresenteerd. Hieruit blijkt dat bijna driekwart van de totale lasten op de Gewone dienst voor rekening komt van de volgende categorieën:

1. Beloning van personeel.
2. Overdrachten.
3. Sociale Zekerheid.

In Tabel 5 zijn de Gewone dienst uitgaven in de Begroting 2014 per ministerie naar uitgavencategorie gepresenteerd in procenten van de totalen van de betreffende categorie. Uit de tabel valt te lezen dat de ministeries van Justitie en van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor meer dan 50% van de totale gebudgetteerde bedragen binnen de categorie Beloning van personeel. Tevens blijkt ook uit Tabel 5 dat de categorie Interest integraal geconcentreerd is binnen het ministerie van Financiën.

Ook in dit geval verandert het beeld ingrijpend wanneer voor de eerder vermelde uitgaven wordt gecorrigeerd. Het resultaat van deze correctie is gepresenteerd in de Tabellen 6 en 8. Dan wordt de categorie Beloning van personeel nog duidelijker de grootste met een aandeel van ongeveer een derde in de totale lasten op de Gewone dienst en waarvan meer dan 50% geconcentreerd is in het ministerie van Justitie en het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport zoals blijkt uit Tabel 7.

In Tabel 7 zijn de gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven in de Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie gepresenteerd in procenten van de totalen van de betreffende categorie. Hieruit blijkt dat het aandeel van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur in de categorie sociale zekerheid meer dan 75% van het totaal bedraagt. Dit komt omdat de bijdrage van het land Curaçao aan de basisverzekering bij dit ministerie wordt begroot.

Tabel 3. Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Andere uitgaven	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	27,7	5,9	0,4	0,0	0,0	14,5	3,8	0,0	52,3
Ministerie van AZ	19,0	6,6	1,1	0,0	1,4	3,0	15,9	0,0	47,0
Ministerie van BPD	48,5	16,0	1,2	0,0	0,8	0,0	122,9	0,0	189,4
Ministerie van Justitie	174,1	38,4	8,5	0,0	0,0	8,2	2,7	0,0	231,9
Ministerie van VVRP	25,3	19,1	10,4	0,0	8,7	1,5	0,0	0,0	64,8
Ministerie van Economische Ontwikkeling	7,8	18,5	0,3	0,0	31,5	3,2	0,0	0,0	61,3
Ministerie van OWCS	78,4	23,1	9,1	0,0	0,1	219,9	0,7	0,0	331,5
Ministerie van SOAW	19,5	22,6	1,7	0,0	14,4	25,7	57,0	0,0	141,1
Ministerie van GMN	26,6	14,9	1,4	0,0	0,2	39,4	244,1	0,0	326,6
Ministerie van Financiën	62,5	26,6	12,8	55,7	13,1	6,8	0,0	72,1	249,6
Totaal	489,4	191,9	46,9	55,7	70,3	322,2	447,0	72,1	1695,4

Tabel 4. Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Gewone dienst

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	1,6%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,9%	0,2%	0,0%	3,1%
Ministerie van AZ	1,1%	0,4%	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%	0,9%	0,0%	2,8%
Ministerie van BPD	2,9%	0,9%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	7,2%	0,0%	11,2%
Ministerie van Justitie	10,3%	2,3%	0,5%	0,0%	0,0%	0,5%	0,2%	0,0%	13,7%
Ministerie van VVRP	1,5%	1,1%	0,6%	0,0%	0,5%	0,1%	0,0%	0,0%	3,8%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,5%	1,1%	0,0%	0,0%	1,9%	0,2%	0,0%	0,0%	3,6%
Ministerie van OWCS	4,6%	1,4%	0,5%	0,0%	0,0%	13,0%	0,0%	0,0%	19,6%
Ministerie van SOAW	1,2%	1,3%	0,1%	0,0%	0,9%	1,5%	3,4%	0,0%	8,3%
Ministerie van GMN	1,6%	0,9%	0,1%	0,0%	0,0%	2,3%	14,4%	0,0%	19,3%
Ministerie van Financiën	3,7%	1,6%	0,8%	3,3%	0,8%	0,4%	0,0%	4,3%	14,7%
Totaal	28,9%	11,3%	2,8%	3,3%	4,1%	19,0%	26,4%	4,3%	100,0%

Tabel 5. Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van de totalen per categorie

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	5,7%	3,1%	0,9%	0,0%	0,0%	4,5%	0,9%	0,0%	3,1%
Ministerie van AZ	3,9%	3,4%	2,3%	0,0%	2,0%	0,9%	3,6%	0,0%	2,8%
Ministerie van BPD	9,9%	8,4%	2,5%	0,0%	1,1%	0,0%	27,5%	0,0%	11,2%
Ministerie van Justitie	35,6%	20,0%	18,1%	0,0%	0,0%	2,5%	0,6%	0,0%	13,7%
Ministerie van VVRP	5,2%	9,9%	22,2%	0,0%	12,3%	0,5%	0,0%	0,0%	3,8%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	1,6%	9,6%	0,7%	0,0%	44,9%	1,0%	0,0%	0,0%	3,6%
Ministerie van OWCS	16,0%	12,1%	19,5%	0,0%	0,2%	68,3%	0,2%	0,0%	19,6%
Ministerie van SOAW	4,0%	11,8%	3,7%	0,0%	20,6%	8,0%	12,8%	0,0%	8,3%
Ministerie van GMN	5,4%	7,8%	2,9%	0,0%	0,3%	12,2%	54,6%	0,0%	19,3%
Ministerie van Financiën	12,8%	13,9%	27,4%	100,0%	18,6%	2,1%	0,0%	100,0%	14,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel 6. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven Begroting 2013 per hoofdstuk naar categorie

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	27,7	5,9	0,4	0,0	0,0	14,5	3,8	0,0	52,3
Ministerie van AZ	19,0	6,6	1,1	0,0	1,4	3,0	15,9	0,0	47,0
Ministerie van BPD	48,5	16,0	1,2	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	66,5
Ministerie van Justitie	174,1	38,4	8,5	0,0	0,0	8,2	2,7	0,0	231,9
Ministerie van VVRP	25,3	19,1	10,4	0,0	8,7	1,5	0,0	0,0	64,8
Ministerie van Economische Ontwikkeling	7,8	18,5	0,3	0,0	31,5	3,2	0,0	0,0	61,3
Ministerie van OWCS	78,4	23,1	9,1	0,0	0,1	219,9	0,7	0,0	331,5
Ministerie van SOAW	19,5	22,6	1,7	0,0	14,4	24,7	57,0	0,0	140,1
Ministerie van GMN	26,6	14,9	1,4	0,0	0,2	39,4	244,1	0,0	326,6
Ministerie van Financiën	49,9	25,6	5,1	0,0	13,1	6,8	0,0	0,0	100,6
Totaal	476,9	190,9	39,2	0,0	70,3	321,2	324,1	0,0	1422,6

Tabel 7. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Gewone dienst

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	1,9%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%	0,3%	0,0%	3,7%
Ministerie van AZ	1,3%	0,5%	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%	1,1%	0,0%	3,3%
Ministerie van BPD	3,4%	1,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	4,7%
Ministerie van Justitie	12,2%	2,7%	0,6%	0,0%	0,0%	0,6%	0,2%	0,0%	16,3%
Ministerie van VVRP	1,8%	1,3%	0,7%	0,0%	0,6%	0,1%	0,0%	0,0%	4,6%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,5%	1,3%	0,0%	0,0%	2,2%	0,2%	0,0%	0,0%	4,3%
Ministerie van OWCS	5,5%	1,6%	0,6%	0,0%	0,0%	15,5%	0,0%	0,0%	23,3%
Ministerie van SOAW	1,4%	1,6%	0,1%	0,0%	1,0%	1,7%	4,0%	0,0%	9,8%
Ministerie van GMN	1,9%	1,0%	0,1%	0,0%	0,0%	2,8%	17,2%	0,0%	23,0%
Ministerie van Financiën	3,5%	1,8%	0,4%	0,0%	0,9%	0,5%	0,0%	0,0%	7,1%
Totaal	33,5%	13,4%	2,8%	0,0%	4,9%	22,6%	22,8%	0,0%	100,0%

Tabel 8. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van de totalen per categorie

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	5,8%	3,1%	1,1%	0,0%	0,0%	4,5%	1,2%	0,0%	3,7%
Ministerie van AZ	4,0%	3,5%	2,7%	0,0%	2,0%	0,9%	4,9%	0,0%	3,3%
Ministerie van BPD	10,2%	8,4%	3,0%	0,0%	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	4,7%
Ministerie van Justitie	36,5%	20,1%	21,6%	0,0%	0,0%	2,6%	0,8%	0,0%	16,3%
Ministerie van VVRP	5,3%	10,0%	26,5%	0,0%	12,3%	0,5%	0,0%	0,0%	4,6%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	1,6%	9,7%	0,8%	0,0%	44,9%	1,0%	0,0%	0,0%	4,3%
Ministerie van OWCS	16,4%	12,1%	23,3%	0,0%	0,2%	68,5%	0,2%	0,0%	23,3%
Ministerie van SOAW	4,1%	11,9%	4,4%	0,0%	20,6%	7,7%	17,6%	0,0%	9,8%
Ministerie van GMN	5,6%	7,8%	3,5%	0,0%	0,3%	12,3%	75,3%	0,0%	23,0%
Ministerie van Financiën	10,5%	13,4%	13,1%	0,0%	18,6%	2,1%	0,0%	0,0%	7,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%

Kapitaaldienst

In Tabel 9 zijn de Kapitaaldienst uitgaven in de Begroting 2014 uitgesplitst per hoofdstuk gepresenteerd. Deze budgetten zijn in Grafiek 3 in procenten van het totaal van de Kapitaaldienst gepresenteerd.

Tabel 9. Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2013	2014
Staatsorganen en overige algemene organen	1,6	1,1
Ministerie van Algemene Zaken	2,7	6,5
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	0,0	1,2
Ministerie van Justitie	6,3	10,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	42,9	67,6
Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,0	7,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	11,2	37,3
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	11,4	16,9
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	170,1	125,3
Ministerie van Financiën	24,2	45,5
Totaal	**270,4**	**320,0**

Grafiek 3. Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

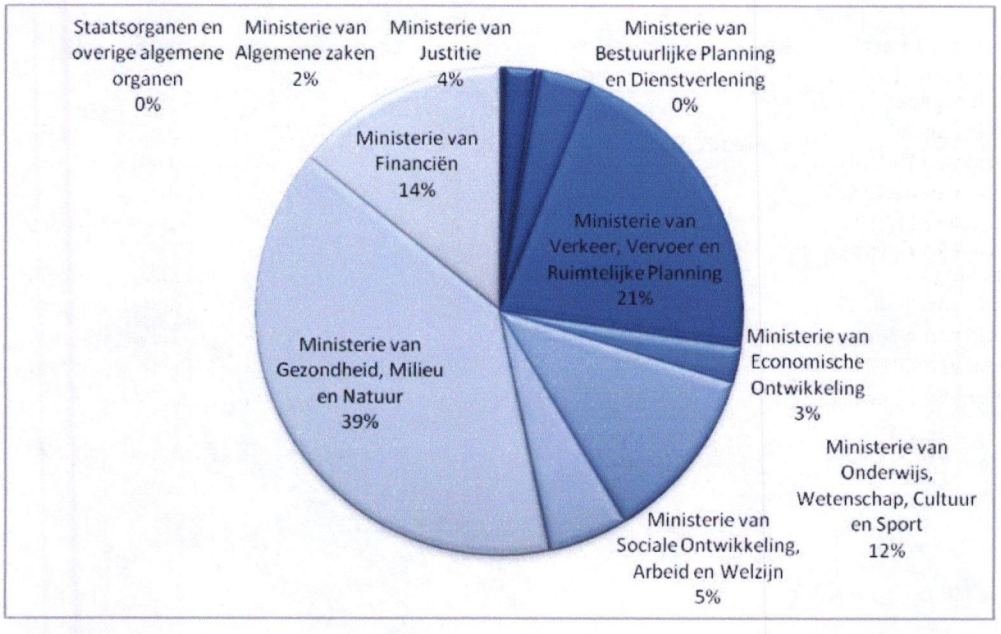

In de Begroting 2014 is, ook op de Kapitaaldienst, bij het ministerie van Financiën een bedrag opgevoerd dat niet enkel op dit ministerie betrekking

heeft maar een overheidsbreed karakter heeft. Het gaat om de stelpost voor onvoorziene kapitaaluitgaven van ANG 12,9 miljoen en de investeringen ten behoeve van de centrale huisvesting voor het ambtelijk apparaat van ANG 25,0 miljoen. Het beeld verandert licht wanneer hiervoor wordt gecorrigeerd. Het resultaat van deze correctie is gepresenteerd in Tabel 10 (in ANG miljoen) en in Grafiek 4.

Tabel 10. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2013	2014
Staatsorganen en overige algemene organen	1,6	1,1
Ministerie van Algemene Zaken	2,7	6,5
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	0,0	1,2
Ministerie van Justitie	6,3	10,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	42,9	67,6
Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,0	7,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	11,2	37,3
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	11,4	16,9
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	170,1	125,3
Ministerie van Financiën	4,6	7,6
Totaal	**250,8**	**282,1**

Grafiek 4. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

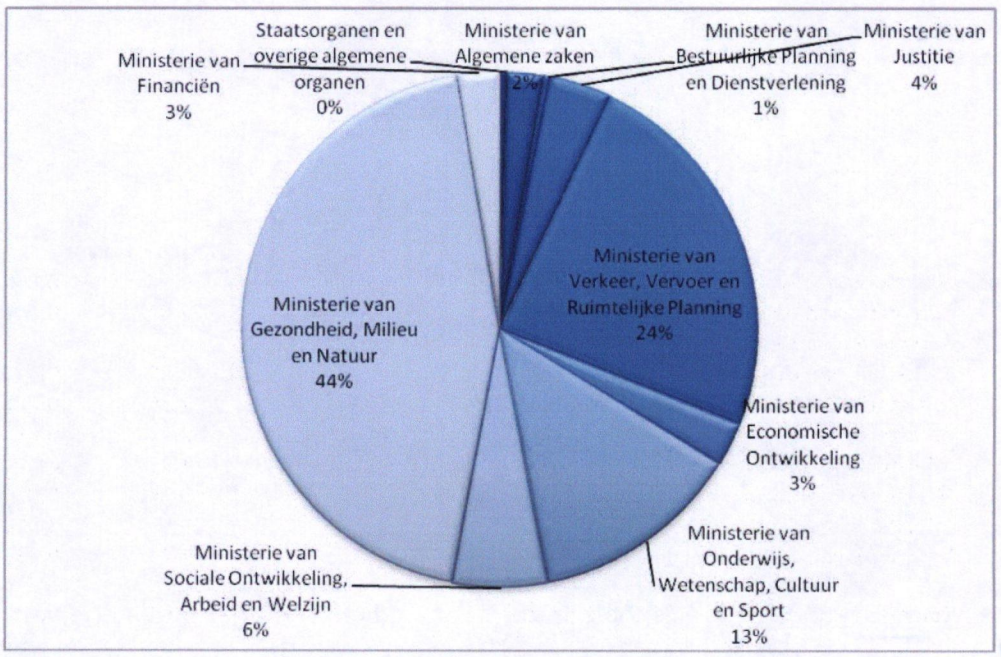

Hieruit blijkt dat het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur bijna de helft (39%) van het totale investeringsbudget mag inzetten; met name voor de financiering van het nieuw ziekenhuis.

Tabel 11. Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie

Hoofdstuk	Investeringen	Vermogensoverdrachten	Aflossing leningen o/g	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	1,1	0,0	0,0	1,1
Ministerie van Algemene zaken	6,5	0,0	0,0	6,5
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	1,2			
Ministerie van Justitie	10,9	0,0	0,0	10,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	67,6	0,0	0,0	67,6
Ministerie van Economische Ontwikkeling	7,7	0,0	0,0	7,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	37,3	0,0	0,0	37,3
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	16,9	0,0	0,0	16,9
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	125,3	0,0	0,0	125,3
Ministerie van Financiën	45,5	0,0	0,0	45,5
Totaal	320,0	0,0	0,0	318,7

Tabel 12. Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Kapitaaldienst

Hoofdstuk	Investeringen	Vermogensoverdrachten	Aflossing leningen o/g	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%
Ministerie van Algemene zaken	2,0%	0,0%	0,0%	2,0%
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening				
Ministerie van Justitie	3,4%	0,0%	0,0%	3,4%
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	21,1%	0,0%	0,0%	21,1%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	2,4%	0,0%	0,0%	2,4%
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	11,6%	0,0%	0,0%	11,6%
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	5,3%	0,0%	0,0%	5,3%
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	39,1%	0,0%	0,0%	39,1%
Ministerie van Financiën	14,2%	0,0%	0,0%	14,2%
Totaal	99,6%	0,0%	0,0%	99,6%

Tabel 13. Gecorrigeerde Kapitaal dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie

Hoofdstuk	Investeringen	Vermogensoverdrachten	Aflossing leningen o/g	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	1,1	0,0	0,0	1,1
Ministerie van Algemene zaken	6,5	0,0	0,0	6,5
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	1,2	0,0	0,0	1,2
Ministerie van Justitie	10,9			
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	67,6	0,0	0,0	67,6
Ministerie van Economische Ontwikkeling	7,7	0,0	0,0	7,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	37,3	0,0	0,0	37,3
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	16,9	0,0	0,0	16,9
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	125,3	0,0	0,0	125,3
Ministerie van Financiën	7,6	0,0	0,0	7,6
Totaal	282,1	0,0	0,0	271,2

Tabel 14. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Kapitaaldienst

Hoofdstuk	Investeringen	Vermogensoverdrachten	Aflossing leningen o/g	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	0,4%	0,0%	0,0%	0,4%
Ministerie van Algemene zaken	2,3%	0,0%	0,0%	2,3%
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening				
Ministerie van Justitie	0,4%	0,0%	0,0%	0,4%
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	24,0%	0,0%	0,0%	24,0%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	2,7%	0,0%	0,0%	2,7%
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	13,2%	0,0%	0,0%	13,2%
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	6,0%	0,0%	0,0%	6,0%
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	44,4%	0,0%	0,0%	44,4%
Ministerie van Financiën	2,7%	0,0%	0,0%	2,7%
Totaal	96,1%	0,0%	0,0%	96,1%

Toelichting artikel 2

Gezien het complexe karakter van de openbare financiën en rekening houdende met een adequaat, modern en geïntegreerd financieel beleid en beheer, is het van groot belang dat er tijdig en adequaat ingespeeld kan worden op marktomstandigheden. Dit verklaart de keuze voor deze financieringsconstructie.

Artikel 87 van de Staatsregeling bepaalt dat geldleningen ten name en ten laste van het land niet kunnen worden aangegaan dan bij of krachtens landsverordening.

In uitvoering hiervan wordt in artikel 2 van de onderhavige landsverordening het leningenplafond bepaald. Het leningenplafond is het maximumbedrag dat de overheid aan leningen mag hebben uitstaan. Dit leningenplafond is bedoeld ter dekking van de financieringstekorten die kunnen ontstaan bij de uitvoering van de overheidsbegrotingen, zowel voor wat betreft de Begroting 2014 als voor wat betreft het voorgaande jaar. Voor het jaar 2014 bedraagt dit leningenplafond ANG 2.169,5 miljoen, hetgeen circa ANG 60 miljoen hoger is dan het bruto schuldbedrag dat eind 2014 wordt verwacht. Deze ruimte is onder meer bedoeld om tijdelijk, door schatkistpromessen uit te geven, het hoofd te kunnen bieden aan:

- Concentratie van verplichtingen in een korte periode waardoor tijdelijk, vooruitlopend op het innen van de reguliere middelen, in de liquiditeitsdekking daarvan wordt voorzien. Zo kan het voorkomen dat verplichtingen aan het begin van de maand dienen te worden voldaan, terwijl de ontvangsten pas later (bijvoorbeeld medio van de maand) worden geïnd. Om opbouw van betalingsachterstanden te voorkomen dient ruimte ingebouwd te worden om een dergelijke liquiditeitssituatie te overbruggen.
- Onvoorziene situaties in de liquiditeitstroom. Zo kan het voorkomen dat door onvoorziene omstandigheden de inkomsten afwijken van het reguliere patroon waardoor het noodzakelijk wordt een tijdelijk beroep te doen op de kapitaalmarkt. Om opbouw van betalingsachterstanden te voorkomen dient ruimte ingebouwd te worden om een dergelijk liquiditeitssituatie te overbruggen.

Voor het bepalen van het leningenplafond wordt uitgegaan van de hoogste van de twee: de geraamde schuldpositie aan het begin van het dienstjaar waar de begroting betrekking op heeft en de geraamde schuldpositie aan het eind van het dienstjaar.

Geldleningen kunnen eveneens worden aangegaan in de vorm van obligatieleningen. De overheid zal in de periode 2014 - 2017 obligatieleningen uitgeven ter financiering van haar kapitaaluitgaven. Hiermee wordt een impuls gegeven aan de economie om zo de negatieve sociaal-economische effecten van het saneringspad te mitigeren.

De concrete voorwaarden van uitgifte van schatkistpapier dienen te passen binnen het algemene financieringskader dat is aangegeven in de Nota van Financiën.

Tevens is in de Nota van Financiën het effectieve rentepercentage genormeerd zodat van het daarin vermelde alleen kan worden afgeweken als dat voor de overheid financieel voordelig is. Daardoor zal slechts, indien de voorwaarden binnen het daarin vervatte kader passen of voordeliger zijn dan dat kader, schatkistpapier zonder afzonderlijke voorafgaande instemming van de Staten mogelijk zijn. Andere afwijkingen moeten bij landsverordening geschieden.

Bijlage

Deze bijlage is bedoeld om de leesbaarheid van de Nota Financiën te vergroten. Hierin worden de cijfers en de bijbehorende grafische weergaven, systematisch op een rij gezet. Deze legenda moet fungeren als rode draad voor wat betreft de cijfers en grafische weergaven gekoppeld aan de hoofdstuk indeling die gehanteerd wordt binnen de Nota van Financiën.

I. FINANCIEEL-ECONOMISCHE INKADERING

Tabel 1. Economische groei

	Realisatie		Projectie	
	2011	2012	2013	2014
Wereld	***4,0***	***3,2***	***3,3***	***4,0***
Industrielanden	*1,6*	*1,2*	*1,2*	*2,2*
Verenigde Staten	1,8	2,2	1,9	3,0
Europese Unie	1,6	-0,2	0,0	1,3
Eurozonegebied	1,4	-0,6	-0,3	1,1
Nederland	1,3	-0,9	-0,5	1,1
Japan	-0,6	2,0	1,6	1,4
Opkomende economieën en ontwikkelingslanden	*6,4*	*5,1*	*5,3*	*5,7*
Rusland	4,3	3,4	3,4	3,8
China	9,3	7,8	8,0	8,2
India	7,7	4,0	5,7	6,2
Mexico	3,9	3,9	3,4	3,4
Brazilië	2,7	0,9	3,0	4,0
Venezuela	4,2	5,5	0,1	2,3
Curaçao	*0,6*	*-0,1*	*-1,7*	*-0,3*

Bron: World Economic Outlook, International Monetary Fund, Update, April 2013 en voor wat betreft Curaçao, het Centraal Bureau voor de Statistiek (2011 – 2012).

Grafiek 1. West Texas Intermediate Spot Prijs

Bron: Energy Information Administration/Dow Jones & Company.

Tabel 2. Inflatie (CPI)

	Realisatie		Projectie	
	2011	2012	2013	2014
Wereld				
Industrielanden	*2,7*	*2,0*	*1,7*	*2,0*
Verenigde Staten	3,1	2,1	1,8	1,7
Eurozone	2,7	2,5	1,7	1,5
Nederland	2,5	2,8	2,8	1,7
Japan	-0,3	0,0	0,1	3,0
Opkomende economieën en ontwikkelingslanden				
Rusland	8,4	5,1	6,9	6,2
China	5,4	2,6	3,0	3,0
India	8,9	9,3	10,8	10,7
Mexico	3,4	4,1	3,7	3,2
Brazilië	6,6	5,4	6,1	4,7
Venezuela	26,1	21,1	27,3	27,6
Curaçao	*2,3*	*3,2*	*2,1*	*2,1*

Bron: World Economic Outlook, International Monetary Fund, Update, April 2013 en voor wat betreft Curaçao, het Centraal Bureau voor de Statistiek (2011 – 2012).

Tabel 3. Financiën publieke sector – relevant te saneren saldo

	Omschrijving	2013	2014	2015	2016
1	*Overheid*	*-74*	*-67*	*-108*	*-133*
	Gewone dienst	*-74*	*-67*	*-78*	*-103*
	Kapitaaldienst	0	0	-30	-30
2	*SVB:*	*-271*	*-308*	*-351*	*-395*
	Ziektekosten	-143	-161	-181	-202
	Oudedagsvoorziening	-128	-148	-170	-193
3	*Overige*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*
	Totaal	**-345**	**-375**	**-459**	**-528**
	Relevant te saneren saldo	**-345**	**-375**	**-429**	**-498**

Grafiek 2. Pledging rate Centrale Bank

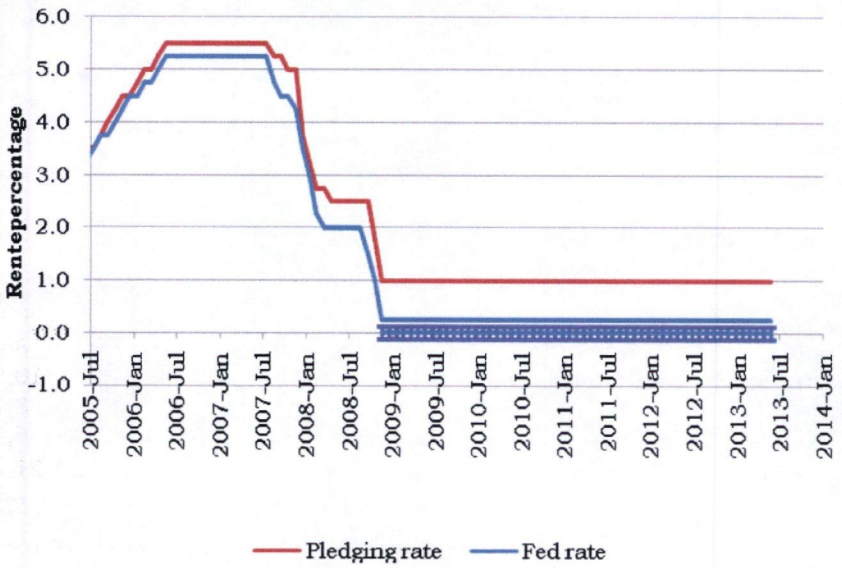

Bron. Centrale Bank v.w.b. de pledging rate en de Federal Reserve v.w.b. de Fed rate.

II. NOTA VAN FINANCIËN BEGROTING 2014

Tabel 1. Recapitulatie

Omschrijving	R2012	P2013	2014	2015	2016	2017
Saldo Gewone dienst	**-73,1**	-	-	-	-	-
Baten	*1670,4*	*1618,2*	*1.695,4*	*1.715,4*	*1.734,9*	*1.804,7*
Lasten	*1743,5*	*1618,2*	*1.695,4*	*1.715,4*	*1.734,9*	*1.804,7*
Saldo Kapitaaldienst	**35,1**	-	-	-	-	-
Baten	96,3	180,9	320,0	286,5	269,8	148,5
Lasten	61,2	180,9	320,0	286,5	269,8	148,5
Begrotingssaldo	**-38,0**	-	-	-	-	-

Tabel 2. Recapitulatie

Omschrijving	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Saldo Gewone dienst exclusief interest-lasten	52,4	55,7	60,0	66,9	79,1
Investeringen en vermogensoverdrach-ten	270,4	320,0	286,5	269,8	148,5
Afschrijvingen	41,1	46,9	58,8	62,3	87,1
Primair saldo (+overschot/-tekort)	**-176,9**	**-217,5**	**-167,6**	**-140,6**	**17,6**
Rentelasten	52,4	55,7	60,0	66,9	79,1
Globaal saldo/ Financieringssaldo voor aflossingen (+overschot/-tekort)	**-229,3**	**-273,1**	**-227,7**	**-207,5**	**-61,7**
Aflossing op opgenomen leningen	-	-	-	-	-
Nieuwe financiering	-	-	-	-	-
Terug te ontvangen aflossingen op uit-gegeven leningen	-	-	-	-	-
Inkomsten uit Verkoop Onroerend goe-deren		0,3	0,3	0,3	0,3
Financieringsbehoefte	**229,3**	**272,8**	**227,4**	**207,2**	**61,4**

Tabel 3. Economische grootheden

	2013	2014	2015	2016	2017
Reële economische groei	-1,7	-0,3	1,5	2,0	2,1
Inflatie	2,4	2,1	2,1	2,1	2,1
Nominale rente op 5 jaar overheidsobligaties	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5

Grafiek 1. Primair en globaal saldo in procenten van het BBP

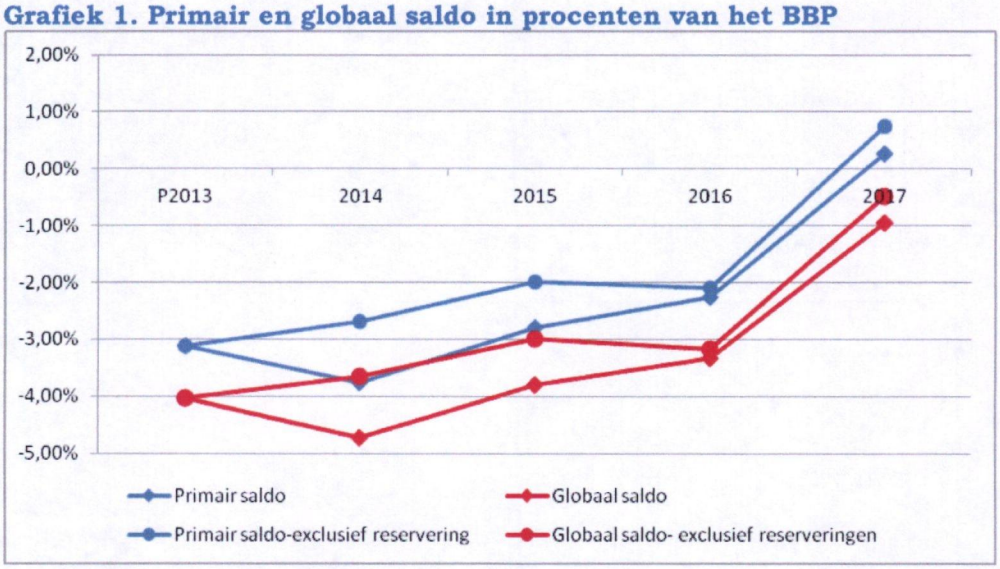

Tabel 4. Gewone dienst

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Baten	*1.670,44*	*1.618,2*	*1.618,2*	*1.695,4*	*1.715,4*	*1.734,9*	*1.804,7*
Belastingopbrengsten	1.475,9	1.423,9	1.423,9	1.491,2	1.500,3	1.509,6	1.563,8
Niet-belastingopbrengsten	194,5	194,3	194,3	204,2	215,1	225,3	241,0
Lasten	*1.743,5*	*1.618,2*	*1.618,2*	*1.695,4*	*1.715,4*	*1.734,9*	*1.804,7*
Beloning van personeel	462,0	473,8	473,8	489,4	491,1	493,8	512,8
Verbruik goederen en diensten	214,5	203,0	203,0	191,9	190,4	190,4	190,4
Afschrijving vaste activa	44,5	41,1	41,1	46,9	58,8	62,3	87,1
Interest	49,1	52,4	52,4	55,7	60,0	66,9	79,1
Subsidies	66,3	72,6	72,6	70,3	70,3	70,3	70,3
Overdrachten	343,4	315,3	315,3	322,2	329,9	329,3	329,3
Sociale zekerheid	516,7	447,0	447,0	447,0	455,5	500,4	492,9
Andere uitgaven	0,0	13,0	13,0	10,0	10,8	11,5	12,3
Reserveringen	46,8	0,0	0,0	62,1	48,7	10,0	30,5
Saldo	**-73,1**	-	-	-	-	-	-

Grafiek 2. Financiële norm Gewone dienst

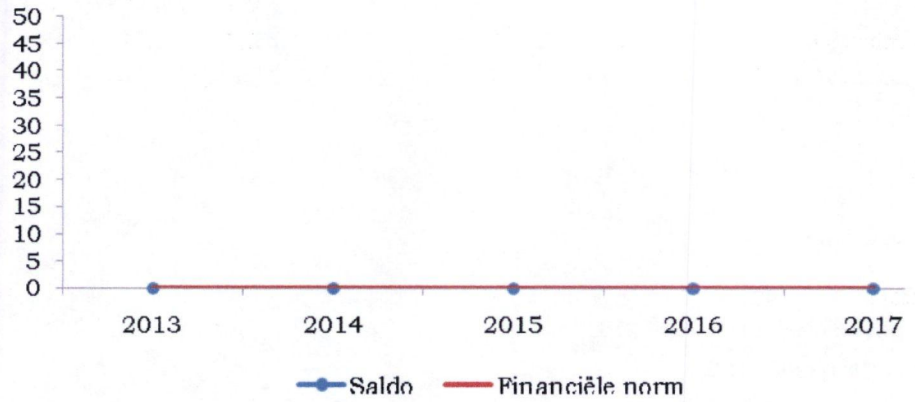

Grafiek 3. Baten

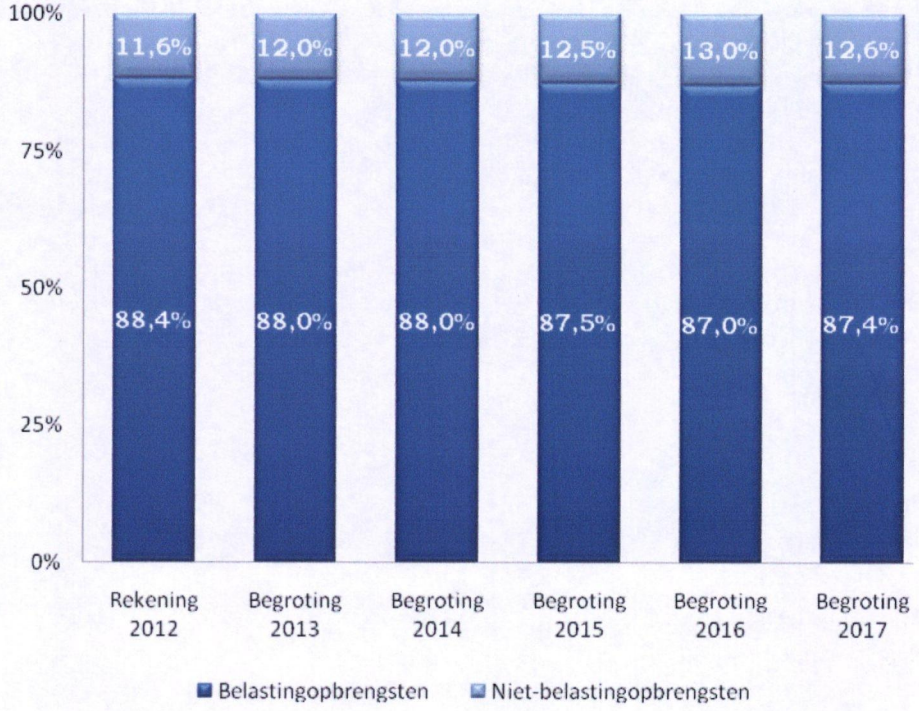

Tabel 5. Belastingopbrengsten

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Directe belastingen	**757,7**	**685,5**	**685,5**	**703,4**	**686,1**	**663,4**	**682,9**
Loon- en inkomsten-belasting	510,0	507,6	507,6	517,1	497,6	479,5	501,5
Winstbelasting	202,9	156,8	156,8	165,2	167,4	162,8	160,3
Deelnemingen/dividend-belasting	44,9	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1
Indirecte belastingen	**718,2**	**738,4**	**738,4**	**787,8**	**814,2**	**846,2**	**880,9**
Omzetbelasting	367,2	377,1	377,1	420,1	435,7	454,4	474,6
Invoerrechten	165,2	167,3	167,3	166,7	172,9	180,3	188,3
Accijnzen	79,2	82,4	82,4	86,2	87,5	89,4	91,4
Grondbelasting	26,3	26,9	26,9	38,7	40,1	41,8	43,7
Motorrijtuigenbelasting	34,7	37,1	37,1	37,0	37,6	38,4	39,3
Overige	45,7	47,6	47,6	39,1	40,4	41,9	43,6
Totaal	**1.475,9**	**1.423,9**	**1.423,9**	**1.491,2**	**1.500,3**	**1.509,6**	**1.563,8**

Grafiek 4. Belastingopbrengsten

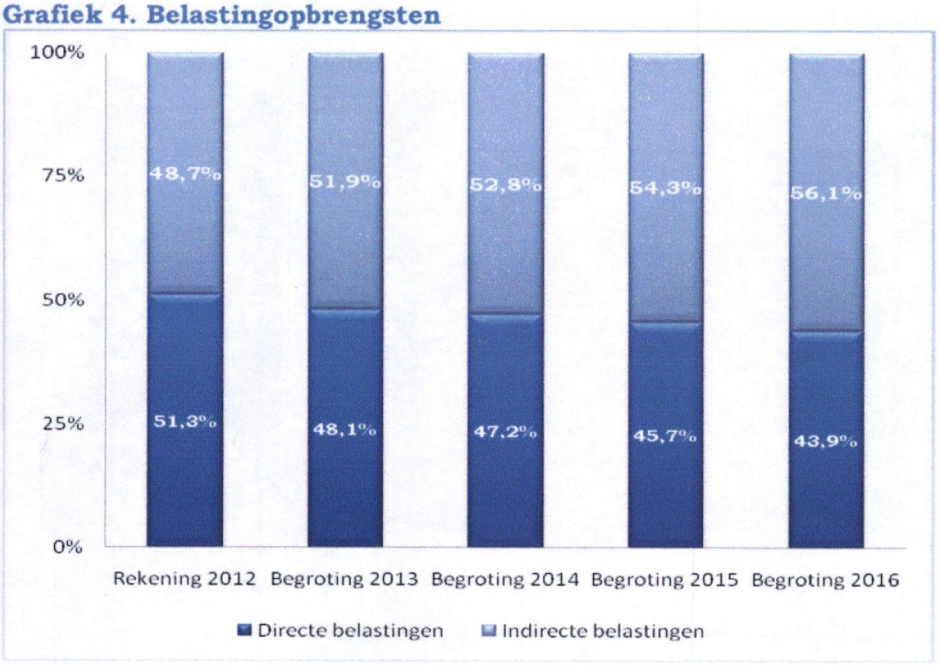

Grafiek 5. Directe belastingen

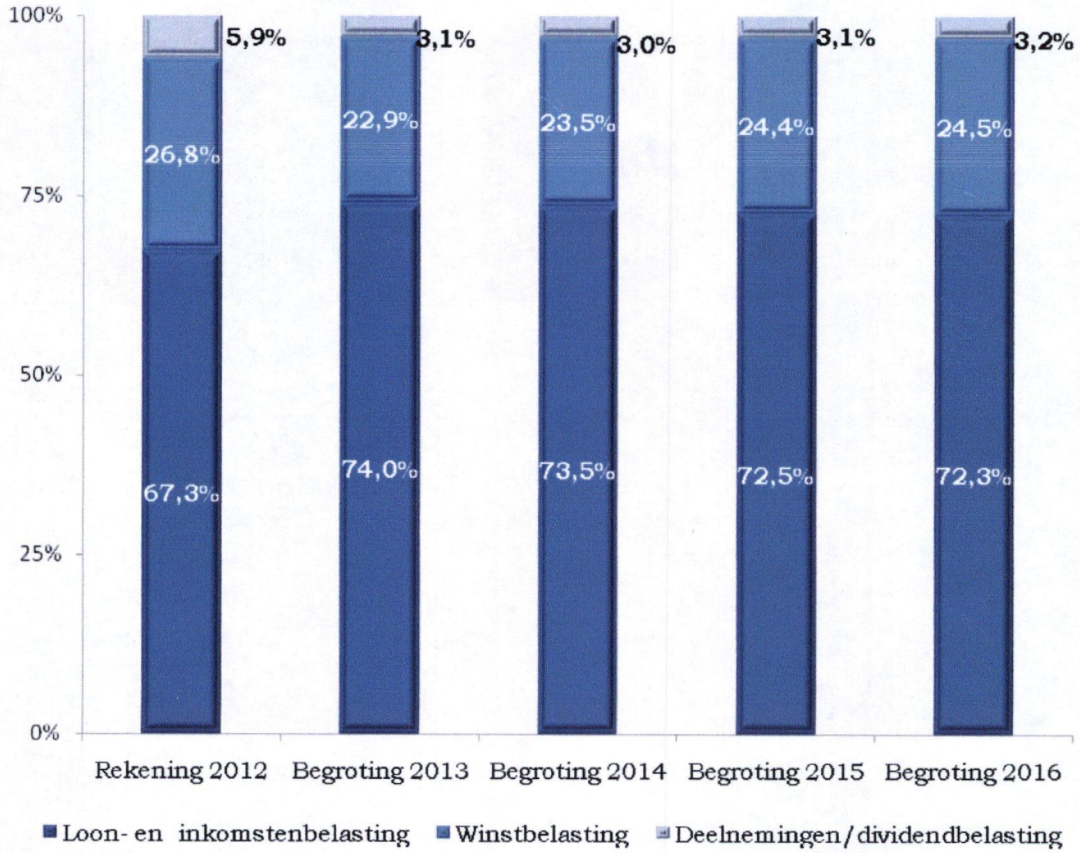

Grafiek 6. Loon- en inkomstenbelasting

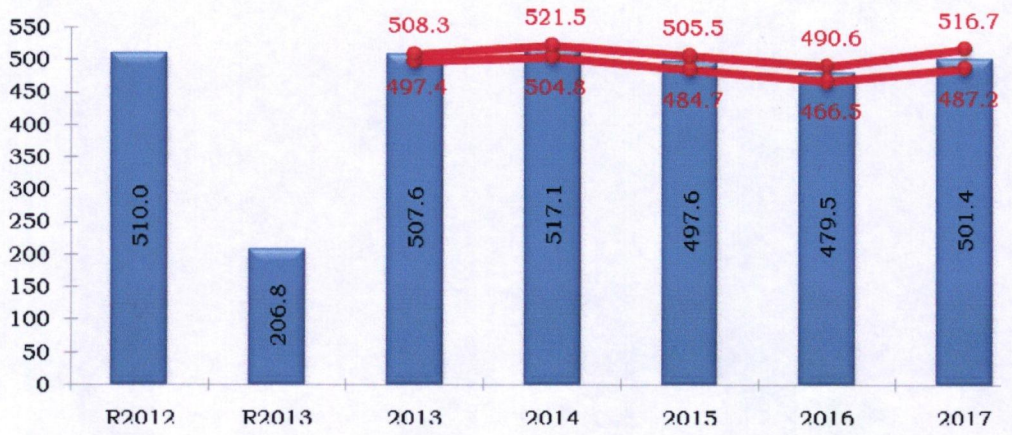

Grafiek 7. Winstbelasting

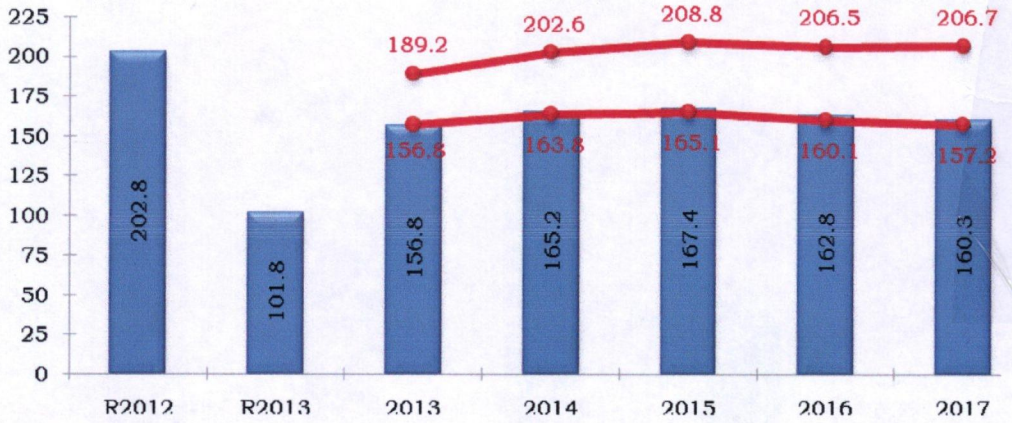

Grafiek 8. Indirecte belastingen

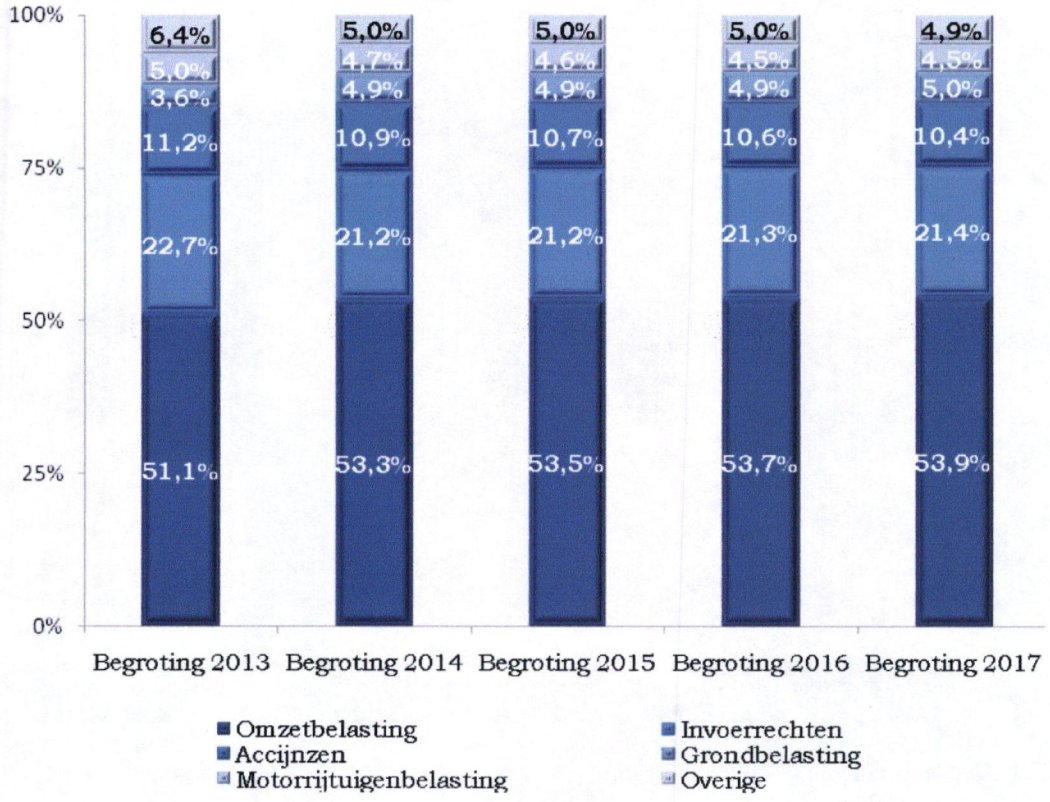

Grafiek 9. Omzetbelasting

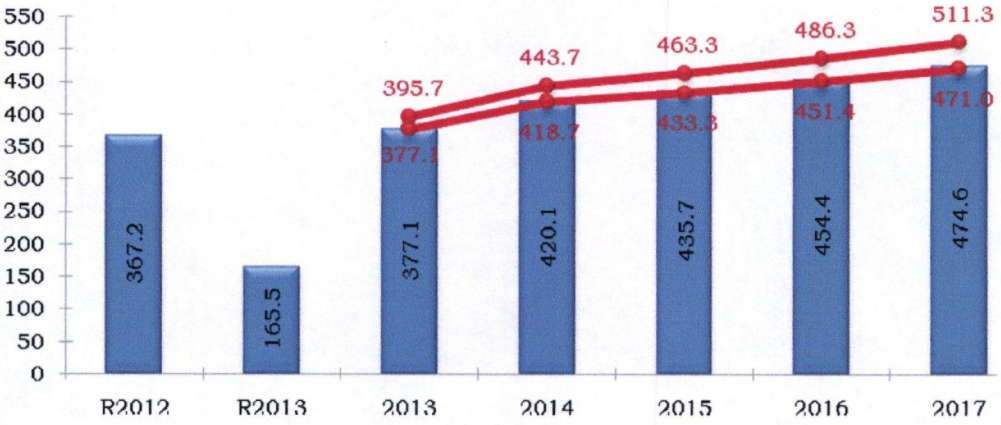

Grafiek 10. Invoerrechten

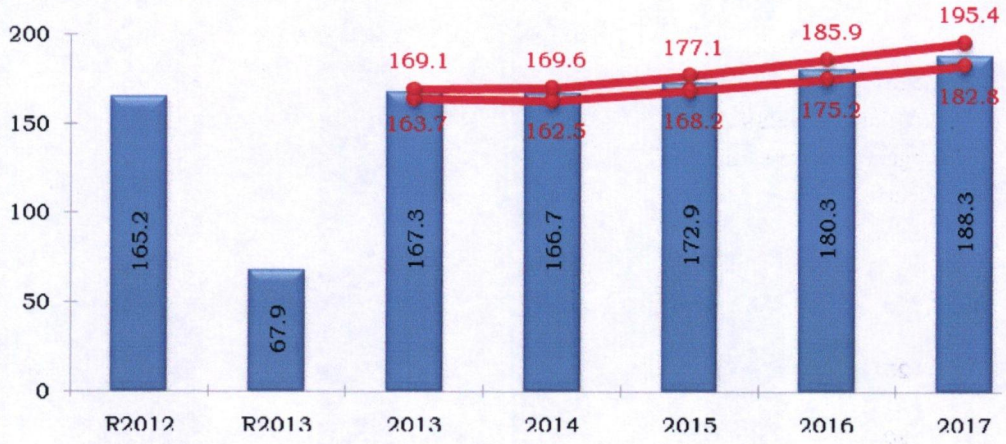

Tabel 6. Accijnzen

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Bijzondere invoerrechten op benzine	40,9	47,4	47,4	47,3	48,0	49,1	50,2
Accijns op bier	12,8	10,4	10,4	12,0	12,2	12,4	12,7
Accijns Tabaksartikelen	14,2	11,7	11,7	14,0	14,2	14,5	14,8
Accijns gedistilleerd	11,4	12,9	12,9	12,9	13,1	13,4	13,7
Totaal	**79,2**	**82,4**	**82,4**	**86,2**	**87,5**	**89,4**	**91,4**

Grafiek 11 Bijzondere invoerrechten op benzine

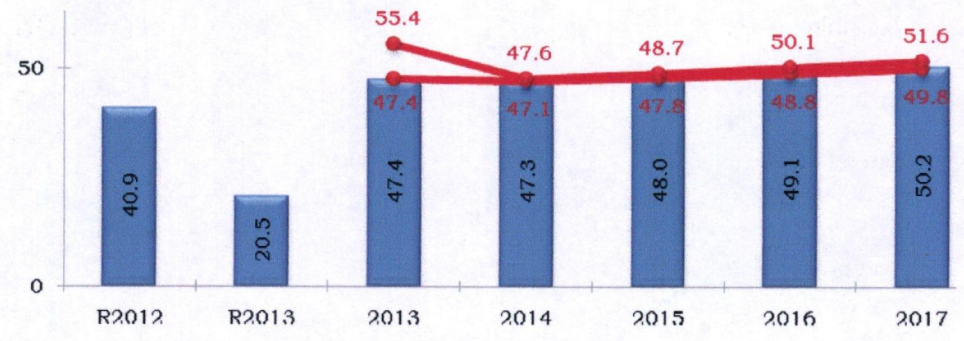

Tabel 7. Overige indirecte belastingopbrengsten

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Overdrachtsbelasting	16,9	17,0	17,0	15,3	15,8	16,5	17,3
Zegelbelasting	6,3	7,6	7,6	11,0	11,6	12,1	12,6
Afvalstoffenbelasting	10,1	10,7	10,7	11,0	11,2	11,4	11,7
Logeergastenbelasting	11,6	10,6	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Overige	0,7	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0
Totaal	**45,7**	**47,6**	**47,6**	**39,1**	**40,4**	**41,9**	**43,6**

Grafiek 12 Overdrachtsbelasting

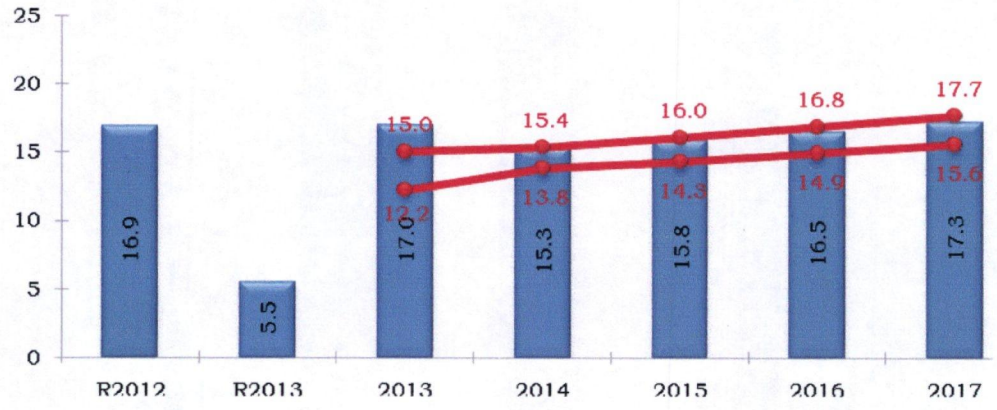

Tabel 8. Niet-belastingopbrengsten

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Sociale Voorzieningen	0,0	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Schenkingen en subsidies	17,1	18,7	18,7	18,9	18,9	18,9	18,9
Andere inkomsten	177,4	173,3	173,3	183,0	193,9	204,1	204,1
waarvan:							
- Dividenden	2,5	10,7	10,7	15,7	25,7	35,7	35,7
- Licentie rechten Centrale Bank	52,4	52,4	52,4	52,4	53,7	54,5	54,6
- Vergunningen telecomunicatie	20,8	25,5	25,5	25,5	25,8	25,8	25,8
- Casinoheffing, Speelvergunning en werkvergunning	15,5	15,5	15,5	22,5	22,5	22,5	22,5
Totaal	**194,5**	**194,3**	**194,3**	**204,2**	**215,1**	**225,3**	**225,3**

Grafiek 13. Lasten

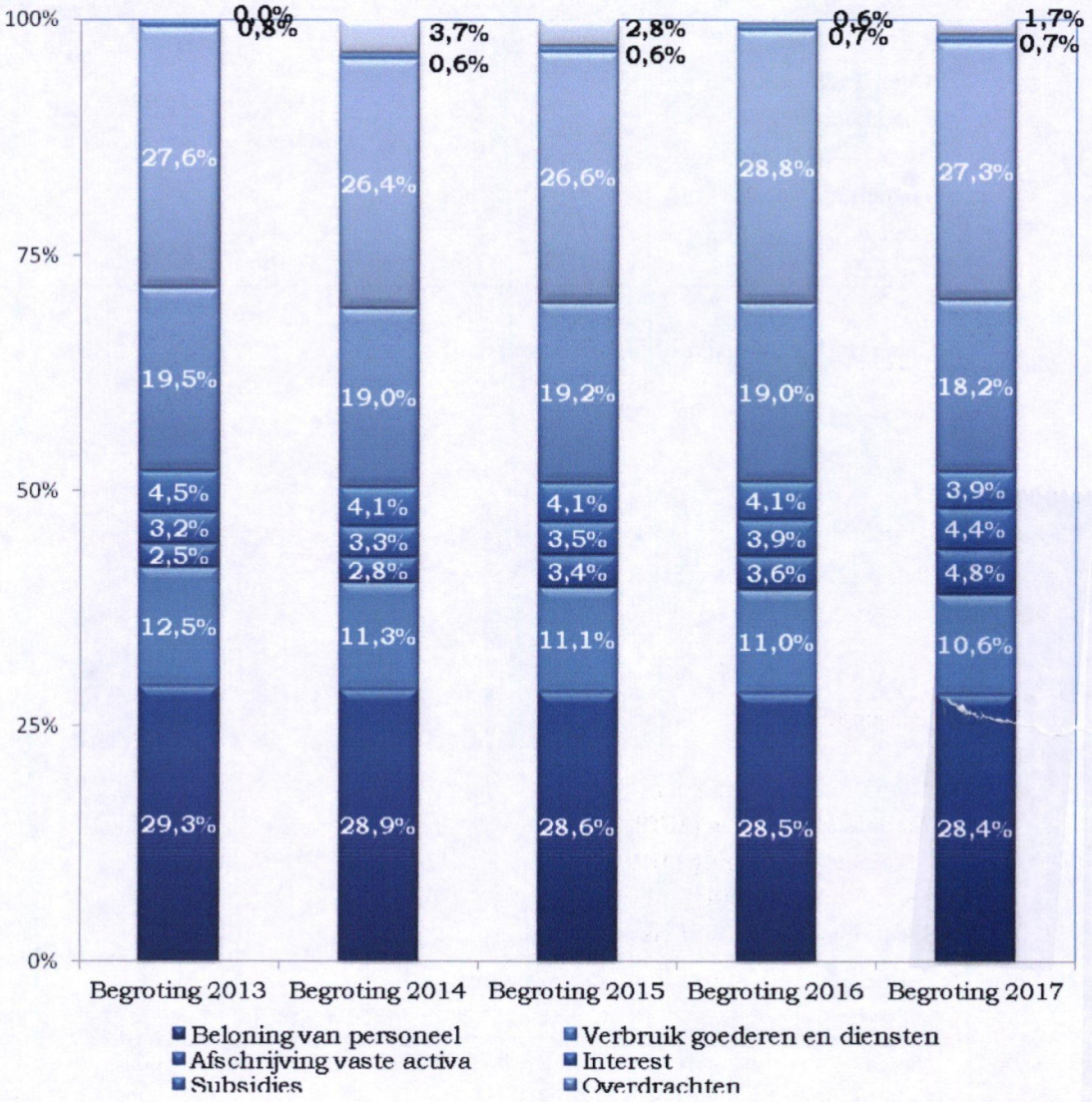

Grafiek 14. Ontwikkeling Beloning van personeel

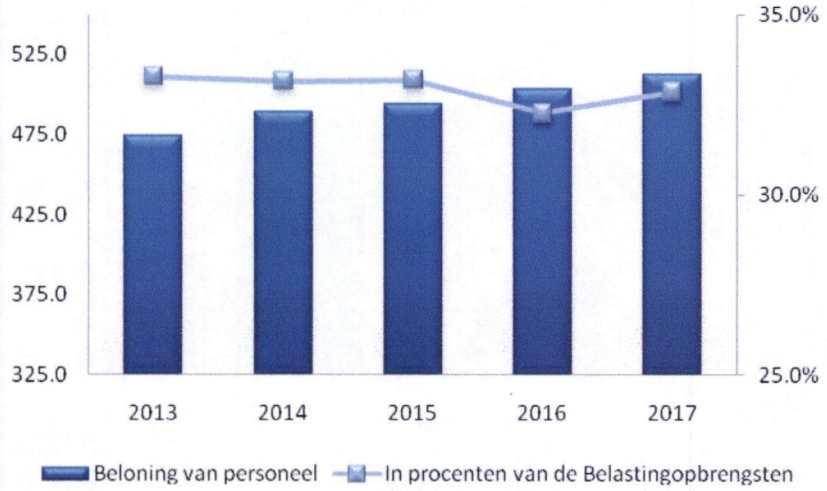

Tabel 9. Personeelsindicatoren

Omschrijving	Begroting 2013 (salarisrol juni 2012)	Begroting 2014 (salarisrol mei 2013)
Personeelsaantal	4.123	4.000
Gemiddelde bezoldiging (ANG)	4.824	4.955
Modale bezoldiging (ANG)	4.103	4.181
Mediaan-bezoldiging (ANG)	4.450	4.659
Gemiddelde leeftijd	45	46
Gemiddelde aantal dienstjaren	15	16

Grafiek 15. Bezoldiging overheidspersoneel eind mei 2013

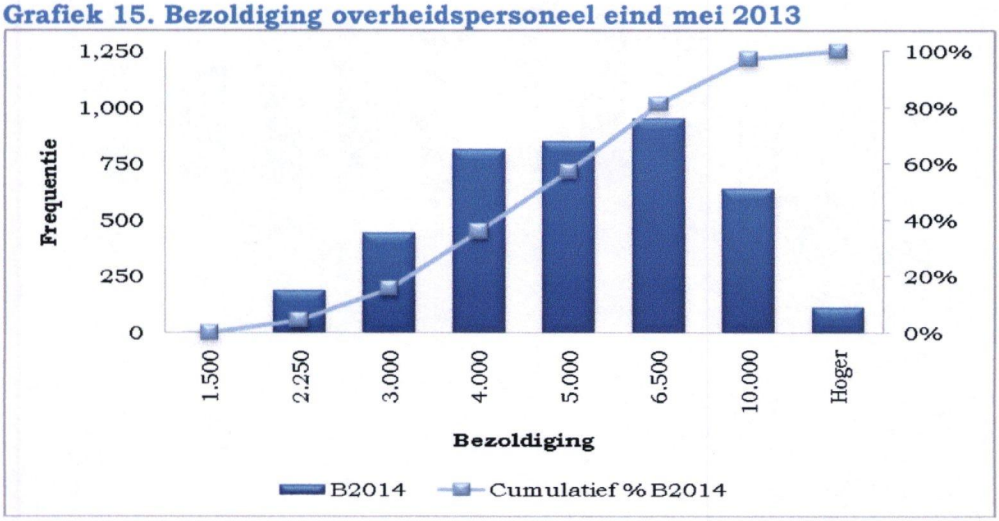

Grafiek 16. Leeftijdsstructuur overheidspersoneel eind mei 2013

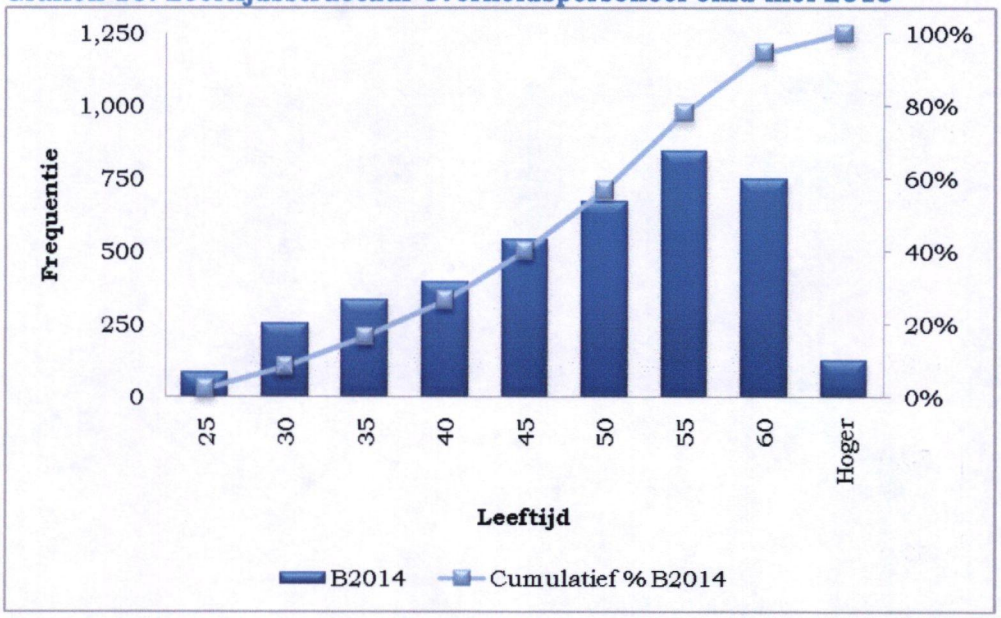

Grafiek 17. Aantal dienstjaren overheidspersoneel eind mei 2013

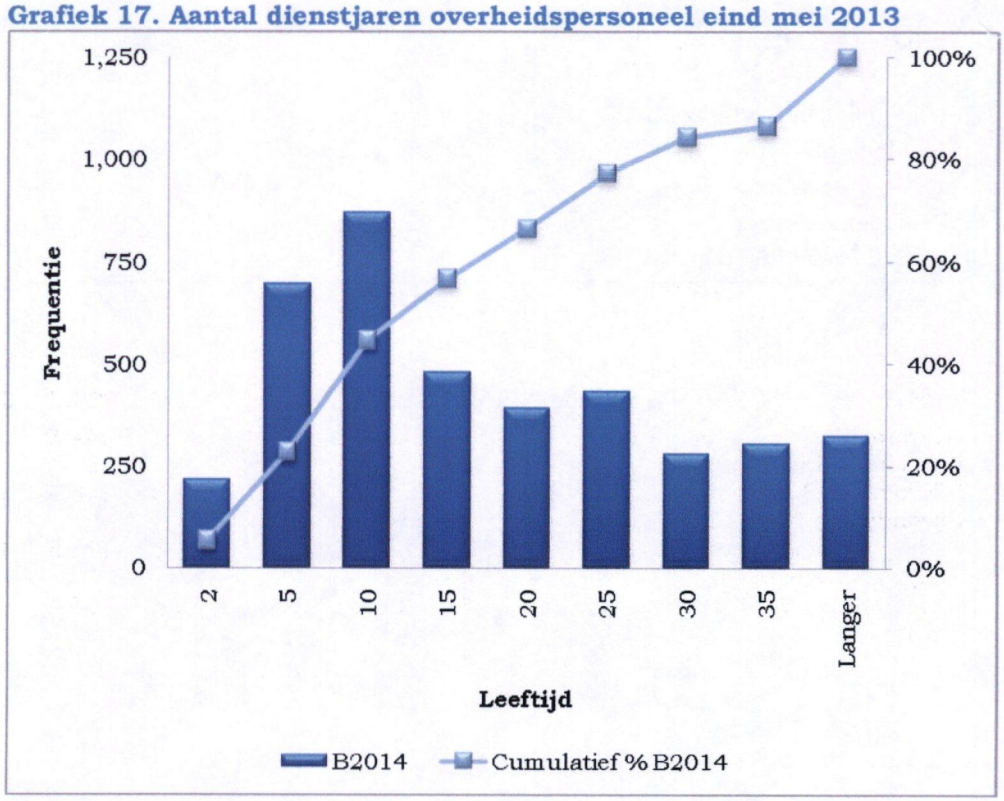

Tabel 10. Personeelsaantallen

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Beginstand	3.890	3.758	3.681	3.610
Instroom	132	77	71	76
Uitstroom	264	154	142	152
Eindstand	3.758	3.681	3.610	3.534

Grafiek 18. Rentelasten

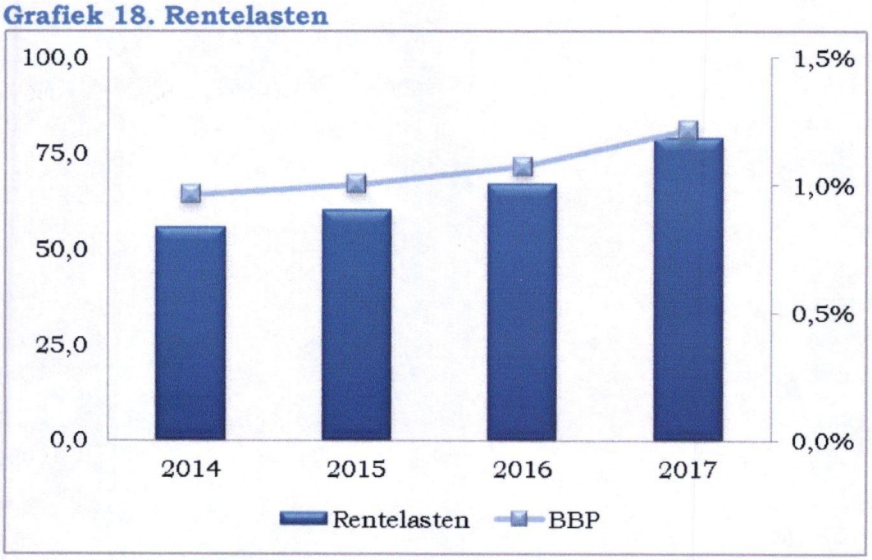

Tabel 11. Overdrachten

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Totaal	**343,4**	**315,3**	**315,3**	**322,2**	**329,9**	**329,3**	**329,3**
Overdrachten aan Overheids instellingen	73,4	43,7	43,7	45,4	45,1	44,5	44,5
Bijdragen & Subsidies Bijzonder Onderwijs	140,5	142,6	142,6	146,9	146,9	146,9	146,9
Bijdragen & Subsidies Nonprofit instellingen	125,9	117,2	117,2	113,6	121,6	121,6	121,6
Overige Subsidies & Bijdragen	3,7	11,8	11,8	16,4	16,4	16,4	16,4

Tabel 12. Sociale zekerheid

Omschrijving	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Totaal	**516,8**	**447,0**	**447,0**	**447,0**	**455,5**	**500,4**	**493,0**
Pensioenuitkeringen	19,9	21,9	21,9	22,5	22,5	22,5	22,5
VUT uitkeringen	14,9	16,5	16,5	16,7	16,9	17,1	17,3
Wachtgelden							
Studiefaciliteiten	1,0	1,5	1,5	0,7	0,7	0,7	0,7
Bijdr. aan Gezinshuishoudens	1,0	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Onderstanden & Noodvoorziening	41,1	44,7	44,7	41,6	41,6	41,6	41,6
BZV Bijdr. inzake PP-patiënt	182,5	15,4	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0
AVBZ Bijdrage	14,6	14,6	14,6	15,4	15,4	15,4	15,4
SVB Prem. Medeverz. Gezinsl.	43,5	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SVB aanvulling tekort FZOG	32,2	3,7	3,7				
SVB aanvulling tekort ZV	65,0	5,4	5,4				
SVB aanvulling tekort AOV						25,0	5,5
Basisverzekering		215,4	215,4	244,0	251,0	269,4	280,0
Duurtetoesl. Pensioenen	101,0	102,1	102,1	103,4	104,7	106,0	107,3

Grafiek 19. Reserveringen

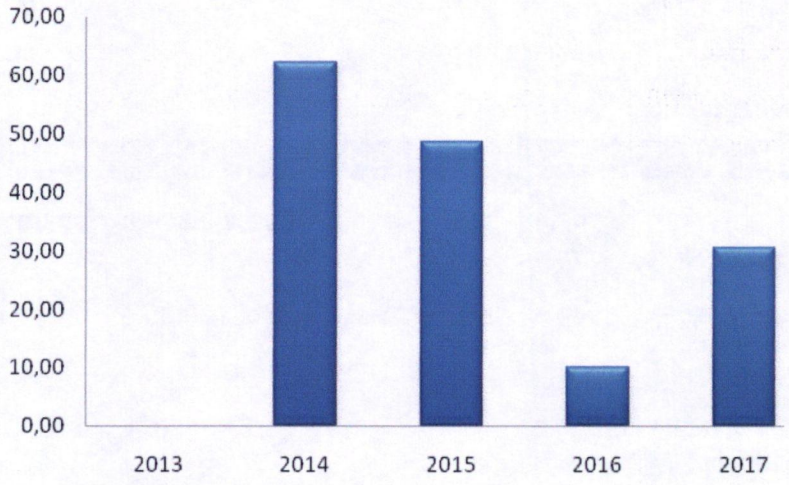

Tabel 13. Kapitaaldienst

	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Lasten	27,9	180,9	270,4	320,0	286,5	269,8	148,5
Investeringen en vermogensoverdrachten	27,9	180,9	270,4	320,0	286,5	269,8	148,5
Aflossing leningen o/g:		-		-	-	-	-
- binnenland		-		-	-	-	-
- buitenland		-		-	-	-	-
Kapitaalverstrekking overheidsbedrijven		-		-	-	-	-
Baten	96,3	180,9	270,4	320,0	286,5	269,8	148,5
Vrijgekomen middelen uit Afschrijvingen	44,5	41,1	41,1	46,9	58,8	62,3	79,7
Aflossing leningen u/g	5,0	-		-	-	-	-
Reservering/Inkomsten uit verkoop onroerend goederen	46,8	-	-	0,3	0,3	0,3	0,3
Nieuwe financiering		139,8	229,3	272,8	227,4	207,2	68,5
Saldo	68,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabel 14. Financieringsruimte

	2013	2014	2015	2016	2017
Rentelastnorm jaar t	108,5	110,4	110,1	111,7	113,9
Rentelasten jaar t	52,4	55,7	60,0	66,9	79,1
Financieringsruimte (in termen van rentelasten)	56,1	54,7	50,1	44,8	34,8
Financieringsruimte	2411,1	2.453,3	2.446,7	2.482,2	2.531,1
Financiering (cumulatief)	139,8	412,6	640,0	847,2	915,6
Deviatie (+ gunstig / - ongunstig)	2271,3	2.040,7	1.806,7	1.635,0	1.615,5

Grafiek 20. Financiële norm Kapitaaldienst: rentelastnorm

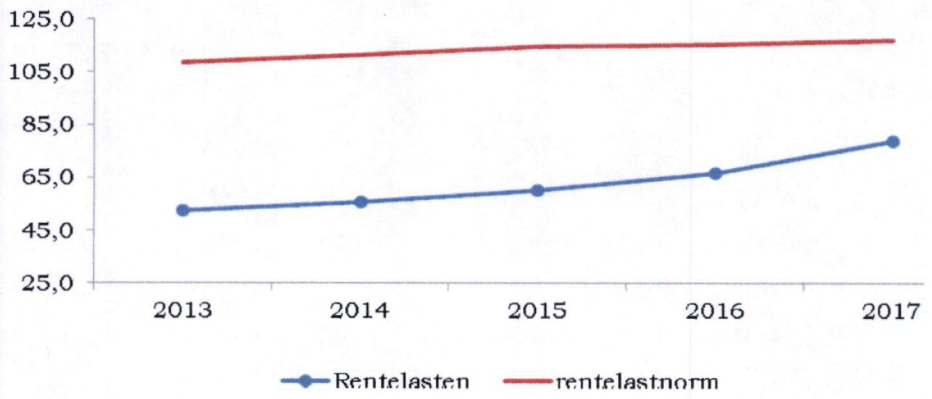

Grafiek 21. Vervalschema schulden

Tabel 15. Bruto schuldpositie

Omschrijving	P2013	2014	2015	2016	2017
Beginstand	1.667,4	1.807,2	2.080,0	2.307,3	2.514,5
Mutatie ten opzichte van (t-1)	139,8	272,8	227,4	207,2	68,5
Eindstand	1.807,2	2.080,0	2.307,3	2.514,5	2.583,0

Grafiek 22. Bruto schuldpositie en schuldquote

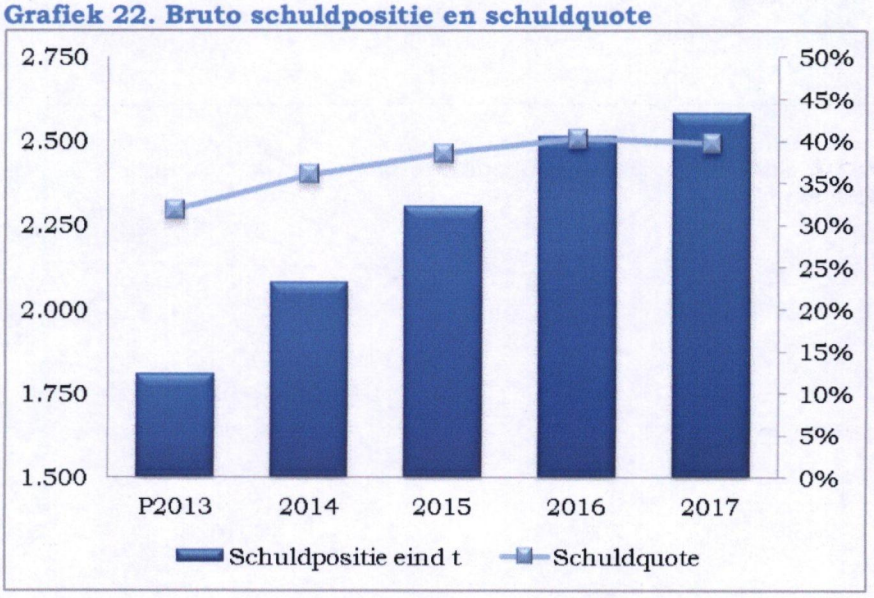

Tabel 16. Allocatie van de middelen op de Kapitaaldienst

	R2012	P2013	B2013	B2014	B2015	B2016	B2017
Gebouwen	6,8	34,0	183,0	183,0	159,6	152,0	32,8
Andere Bouwstructuren	2,1	82,6	53,0	69,0	63,1	55,3	55,3
Kantoor Inrichting	0,7	7,2	2,2	3,0	3,0	3,0	3,0
Kantoor Apparatuur	3,0	14,7	14,7	14,6	15,1	15,8	15,8
Transportmiddelen	1,9	6,3	1,3	9,6	5,9	5,9	5,9
Machines en andere Werktuigen	5,6	3,6	2,9	7,0	7,0	5,0	3,0
Gecultiveerde Eigendommen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Immateriële Vaste Activa	0,4	27,4	12,2	25,8	24,8	24,8	24,8
Gronden en Terreinen	0,0	5,1	1,1	8,0	8,0	8,0	8,0
Ondergrondse Eigendommen	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	**27,9**	**180,9**	**270,4**	**320,0**	**286,5**	**269,8**	**148,5**

Tabel 17. Beleidsdoelen Investeringen

	2014	2015	2016	2017
Renovatie Fort Amsterdam	4,0	2,0	2,0	2,0
Renovatie gebouw van het Kabinet Gevolmachtigde Minister	1,8	2,0	0,4	0,4
Bouw van Multifunctioneel gebouw te Tera Cora	5,4	5,4	2,7	
Groot Onderhoud aan politiegebouwen	2,0	2,0	2,0	2,0
Aanschaf auto's t.b.v. van de korps politie	3,4	1,0	1,0	1,0
Groot Onderhoud aan Brandweergebouwen	1,4	1,4	1,4	1,4
Aankoop van nieuwe Tankautospuitenten behoeve van de brandweer	1,0	1,0	1,0	1,0
Aanschaf van nieuwe apparatuur voor het project Electronisch Toezicht t.b.v. de Gevangenis en implementatieplannen gevangeniswezen	1,9	1,9	1,9	1,9
Financiering van Infrastructuur	60,0	60,0	60,0	60,0
Financiering van Werkzaamheden en aanschaf van materialen ten behoeve van onderhoud van Rioleringen	4,0	4,0	4,0	4,0
Verkabeling van tereinen en bouwrijpmaken van gronden	2,0	2,0	2,0	2,0
Bouw van Shoolgebouw t.b.v. bedrijfsopleiding Maritieme Center	7,4			
Financiering van Nieuwbouw en Groot onderhoud schoolgebouwen	10,0	10,0	10,0	10,0
Financiering van zonnepanelen t.b.v. Scholen	6,7	6,7		
Financiering aanschaf materialen t.b.v. Scholen (o.a. boeken, computers,IT infrastructuur)	13,2	13,2	13,2	13,2
Financiering van Sport faciliteiten	5,0	5,0	4,0	
Financiering Sociale Projecten ter stimulering van Werkgelegenheid	10,0	10,0	10,0	10,0

	2014	2015	2016	2017
Financiering nieuw ziekenhuis	109,1	85,6	87,5	
Anleg vissershaven Marie Pampoen, verbetering strandinfrastructuur en groot onderhoud stranden in het algemeen	7,0	0,5	0,5	0,5
Financiering van Landbouw faciliteiten	4,0	4,0	2,0	
Verbouw en nieuwbouw Poli gebouw	4,3			
Financiering project herstructureing belastingstelsel	2,0	1,0	1,0	1,0
Financiering Huisvesting ambtenaren apparaat	25,0	40,0	35,0	10,0
Aanschaf auto's t.b.v. Douane	1,6	0,3	0,3	0,3
Stelpost voor onvoorziene kapitaaluitgaven	15,3	15,3	15,3	15,3
overige aanschaf t.b.v. het ambtelijk apparaat	12,5	12,2	12,6	12,5
Totaal	**320,0**	**286,5**	**269,8**	**148,5**

Tabel 18. Mutatie op Saldo kapitaaldienst

	2014	2015	2016	Totaal
Lasten Nieuw ziekenhuis	109,1	85,6	87,5	282,2
- Bouwfonds	*107,2*	*80,4*	*80,4*	268,0
-Bouwrente	*1,9*	*5,2*	*7,1*	14,2
Baten	109,1	85,6	87,5	282,2
Financiering (geldlening)	109,1	85,6	87,5	282,2
Saldo	-	-	-	-

III. Begrotingsuitgaven per hoofdstuk

Tabel 1. Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2013	2014
Staatsorganen en overige algemene organen	48,8	52,3
Ministerie van Algemene Zaken	45,7	47,0
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	196,9	189,4
Ministerie van Justitie	229,7	231,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	65,3	64,8
Ministerie van Economische Ontwikkeling	62,1	61,3
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	329,0	331,5
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	167,1	141,1
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	303,7	326,6
Ministerie van Financiën	169,8	249,6
Totaal	**1.618,2**	**1.695,4**

Grafiek 1. Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

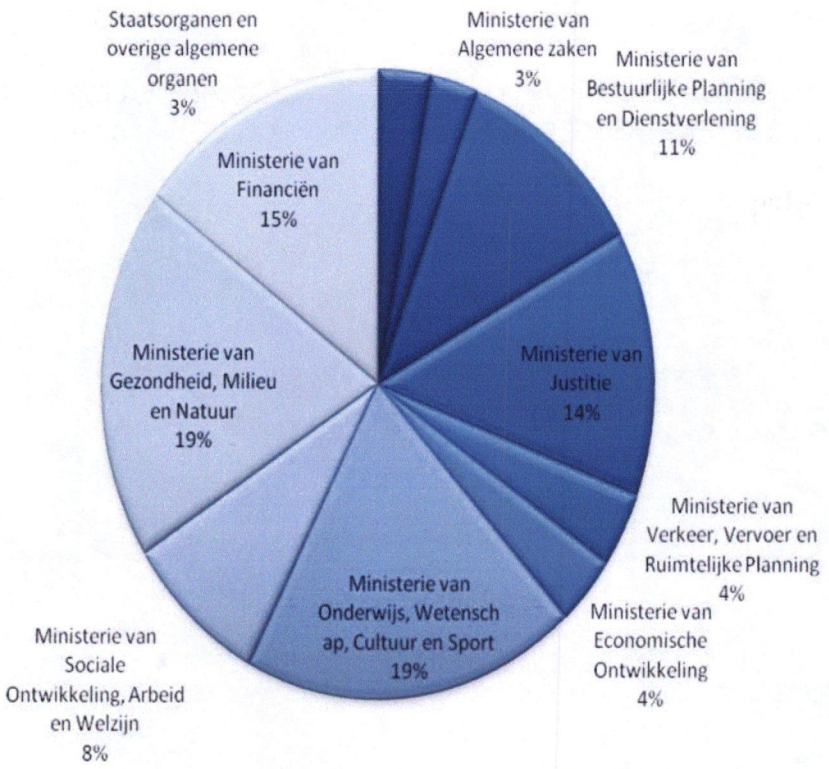

Tabel 2. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2013	2014
Staatsorganen en overige algemene organen	48,8	52,3
Ministerie van Algemene Zaken	45,7	47,0
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	70,1	63,7
Ministerie van Justitie	229,7	231,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	65,3	64,8
Ministerie van Economische Ontwikkeling	62,1	61,3
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	329,0	331,5
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	167,1	141,1
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	303,7	326,6
Ministerie van Financiën	102,2	100,6
Totaal	**1.423,7**	**1.420,8**

Grafiek 2. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven per hoofdstuk

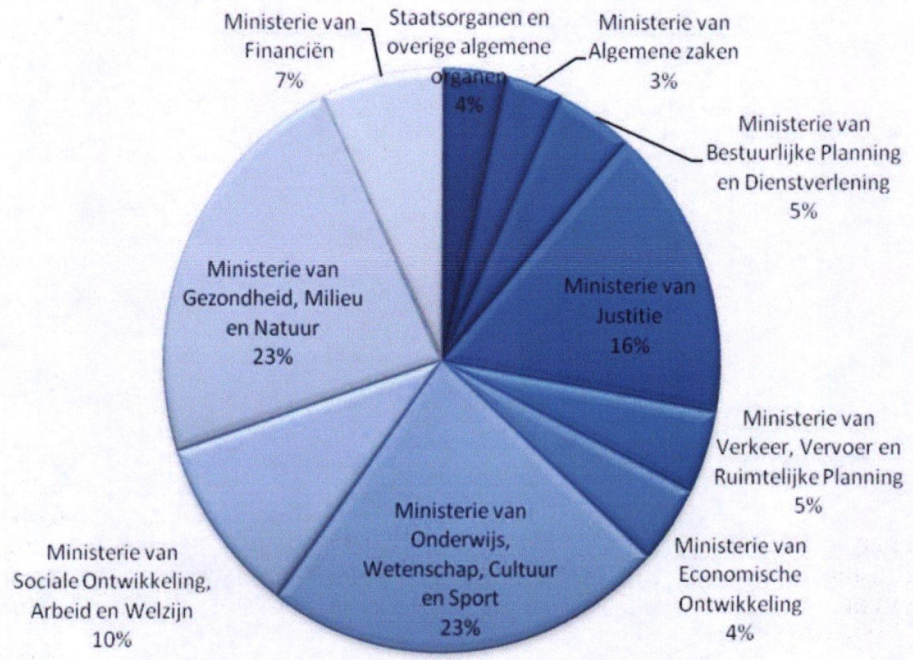

Tabel 3. Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Andere uitgaven	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	27,7	5,9	0,4	0,0	0,0	14,5	3,8	0,0	52,3
Ministerie van AZ	19,0	6,6	1,1	0,0	1,4	3,0	15,9	0,0	47,0
Ministerie van BPD	48,5	16,0	1,2	0,0	0,8	0,0	122,9	0,0	189,4
Ministerie van Justitie	174,1	38,4	8,5	0,0	0,0	8,2	2,7	0,0	231,9
Ministerie van VVRP	25,3	19,1	10,4	0,0	8,7	1,5	0,0	0,0	64,8
Ministerie van Economische Ontwikkeling	7,8	18,5	0,3	0,0	31,5	3,2	0,0	0,0	61,3
Ministerie van OWCS	78,4	23,1	9,1	0,0	0,1	219,9	0,7	0,0	331,5
Ministerie van SOAW	19,5	22,6	1,7	0,0	14,4	25,7	57,0	0,0	141,1
Ministerie van GMN	26,6	14,9	1,4	0,0	0,2	39,4	244,1	0,0	326,6
Ministerie van Financiën	62,5	26,6	12,8	55,7	13,1	6,8	0,0	72,1	249,6
Totaal	489,4	191,9	46,9	55,7	70,3	322,2	447,0	72,1	1695,4

Tabel 4. Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Gewone dienst

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	1,6%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,9%	0,2%	0,0%	3,1%
Ministerie van AZ	1,1%	0,4%	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%	0,9%	0,0%	2,8%
Ministerie van BPD	2,9%	0,9%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	7,2%	0,0%	11,2%
Ministerie van Justitie	10,3%	2,3%	0,5%	0,0%	0,0%	0,5%	0,2%	0,0%	13,7%
Ministerie van VVRP	1,5%	1,1%	0,6%	0,0%	0,5%	0,1%	0,0%	0,0%	3,8%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,5%	1,1%	0,0%	0,0%	1,9%	0,2%	0,0%	0,0%	3,6%
Ministerie van OWCS	4,6%	1,4%	0,5%	0,0%	0,0%	13,0%	0,0%	0,0%	19,6%
Ministerie van SOAW	1,2%	1,3%	0,1%	0,0%	0,9%	1,5%	3,4%	0,0%	8,3%
Ministerie van GMN	1,6%	0,9%	0,1%	0,0%	0,0%	2,3%	14,4%	0,0%	19,3%
Ministerie van Financiën	3,7%	1,6%	0,8%	3,3%	0,8%	0,4%	0,0%	4,3%	14,7%
Totaal	28,9%	11,3%	2,8%	3,3%	4,1%	19,0%	26,4%	4,3%	100,0%

Tabel 5. Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van de totalen per categorie

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	5,7%	3,1%	0,9%	0,0%	0,0%	4,5%	0,9%	0,0%	3,1%
Ministerie van AZ	3,9%	3,4%	2,3%	0,0%	2,0%	0,9%	3,6%	0,0%	2,8%
Ministerie van BPD	9,9%	8,4%	2,5%	0,0%	1,1%	0,0%	27,5%	0,0%	11,2%
Ministerie van Justitie	35,6%	20,0%	18,1%	0,0%	0,0%	2,5%	0,6%	0,0%	13,7%
Ministerie van VVRP	5,2%	9,9%	22,2%	0,0%	12,3%	0,5%	0,0%	0,0%	3,8%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	1,6%	9,6%	0,7%	0,0%	44,9%	1,0%	0,0%	0,0%	3,6%
Ministerie van OWCS	16,0%	12,1%	19,5%	0,0%	0,2%	68,3%	0,2%	0,0%	19,6%
Ministerie van SOAW	4,0%	11,8%	3,7%	0,0%	20,6%	8,0%	12,8%	0,0%	8,3%
Ministerie van GMN	5,4%	7,8%	2,9%	0,0%	0,3%	12,2%	54,6%	0,0%	19,3%
Ministerie van Financiën	12,8%	13,9%	27,4%	100,0%	18,6%	2,1%	0,0%	100,0%	14,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel 6. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven Begroting 2013 per hoofdstuk naar categorie

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	27,7	5,9	0,4	0,0	0,0	14,5	3,8	0,0	52,3
Ministerie van AZ	19,0	6,6	1,1	0,0	1,4	3,0	15,9	0,0	47,0
Ministerie van BPD	48,5	16,0	1,2	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	66,5
Ministerie van Justitie	174,1	38,4	8,5	0,0	0,0	8,2	2,7	0,0	231,9
Ministerie van VVRP	25,3	19,1	10,4	0,0	8,7	1,5	0,0	0,0	64,8
Ministerie van Economische Ontwikkeling	7,8	18,5	0,3	0,0	31,5	3,2	0,0	0,0	61,3
Ministerie van OWCS	78,4	23,1	9,1	0,0	0,1	219,9	0,7	0,0	331,5
Ministerie van SOAW	19,5	22,6	1,7	0,0	14,4	24,7	57,0	0,0	140,1
Ministerie van GMN	26,6	14,9	1,4	0,0	0,2	39,4	244,1	0,0	326,6
Ministerie van Financiën	49,9	25,6	5,1	0,0	13,1	6,8	0,0	0,0	100,6
Totaal	476,9	190,9	39,2	0,0	70,3	321,2	324,1	0,0	1422,6

Tabel 7. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Gewone dienst

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	1,9%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%	0,3%	0,0%	3,7%
Ministerie van AZ	1,3%	0,5%	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%	1,1%	0,0%	3,3%
Ministerie van BPD	3,4%	1,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	4,7%
Ministerie van Justitie	12,2%	2,7%	0,6%	0,0%	0,0%	0,6%	0,2%	0,0%	16,3%
Ministerie van VVRP	1,8%	1,3%	0,7%	0,0%	0,6%	0,1%	0,0%	0,0%	4,6%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,5%	1,3%	0,0%	0,0%	2,2%	0,2%	0,0%	0,0%	4,3%
Ministerie van OWCS	5,5%	1,6%	0,6%	0,0%	0,0%	15,5%	0,0%	0,0%	23,3%
Ministerie van SOAW	1,4%	1,6%	0,1%	0,0%	1,0%	1,7%	4,0%	0,0%	9,8%
Ministerie van GMN	1,9%	1,0%	0,1%	0,0%	0,0%	2,8%	17,2%	0,0%	23,0%
Ministerie van Financiën	3,5%	1,8%	0,4%	0,0%	0,9%	0,5%	0,0%	0,0%	7,1%
Totaal	33,5%	13,4%	2,8%	0,0%	4,9%	22,6%	22,8%	0,0%	100,0%

Tabel 8. Gecorrigeerde Gewone dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van de totalen per categorie

Hoofdstuk	Beloning van personeel	Verbruik van goederen en diensten	Afschrijving vaste activa	Intrest	Subsidies	Overdrachten	Sociale zekerheid	Reserveringen	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	5,8%	3,1%	1,1%	0,0%	0,0%	4,5%	1,2%	0,0%	3,7%
Ministerie van AZ	4,0%	3,5%	2,7%	0,0%	2,0%	0,9%	4,9%	0,0%	3,3%
Ministerie van BPD	10,2%	8,4%	3,0%	0,0%	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	4,7%
Ministerie van Justitie	36,5%	20,1%	21,6%	0,0%	0,0%	2,6%	0,8%	0,0%	16,3%
Ministerie van VVRP	5,3%	10,0%	26,5%	0,0%	12,3%	0,5%	0,0%	0,0%	4,6%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	1,6%	9,7%	0,8%	0,0%	44,9%	1,0%	0,0%	0,0%	4,3%
Ministerie van OWCS	16,4%	12,1%	23,3%	0,0%	0,2%	68,5%	0,2%	0,0%	23,3%
Ministerie van SOAW	4,1%	11,9%	4,4%	0,0%	20,6%	7,7%	17,6%	0,0%	9,8%
Ministerie van GMN	5,6%	7,8%	3,5%	0,0%	0,3%	12,3%	75,3%	0,0%	23,0%
Ministerie van Financiën	10,5%	13,4%	13,1%	0,0%	18,6%	2,1%	0,0%	0,0%	7,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%

Tabel 9. Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2013	2014
Staatsorganen en overige algemene organen	1,6	1,1
Ministerie van Algemene Zaken	2,7	6,5
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	0,0	1,2
Ministerie van Justitie	6,3	10,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	42,9	67,6
Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,0	7,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	11,2	37,3
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	11,4	16,9
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	170,1	125,3
Ministerie van Financiën	24,2	45,5
Totaal	**270,4**	**320,0**

Grafiek 3. Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

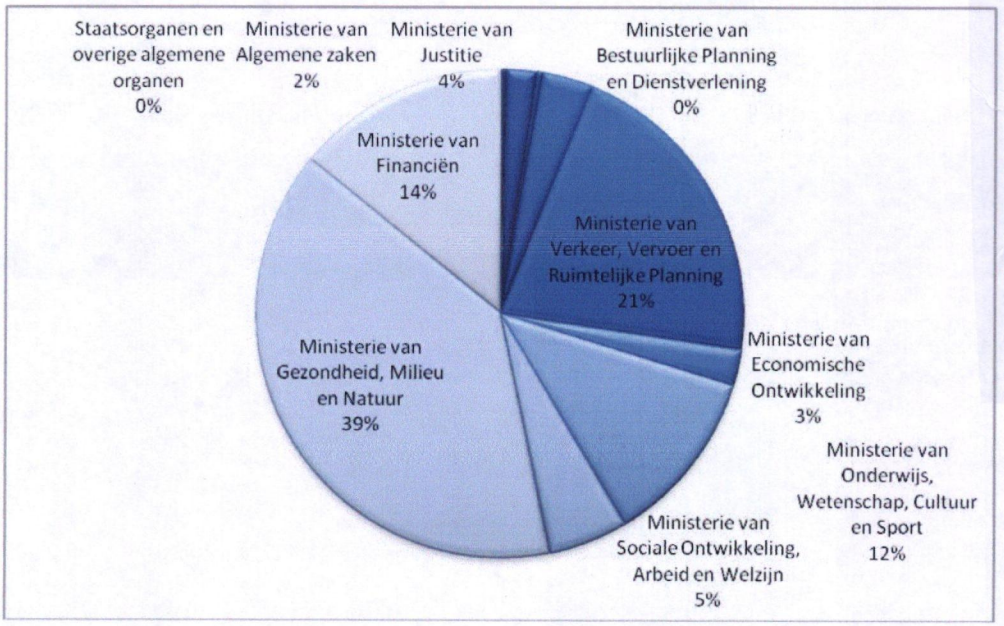

Tabel 10. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

Hoofdstuk	2013	2014
Staatsorganen en overige algemene organen	1,6	1,1
Ministerie van Algemene Zaken	2,7	6,5
Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening	0,0	1,2
Ministerie van Justitie	6,3	10,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	42,9	67,6
Ministerie van Economische Ontwikkeling	0,0	7,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	11,2	37,3
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	11,4	16,9
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	170,1	125,3
Ministerie van Financiën	4,6	7,6
Totaal	**250,8**	**282,1**

Grafiek 4. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven per hoofdstuk

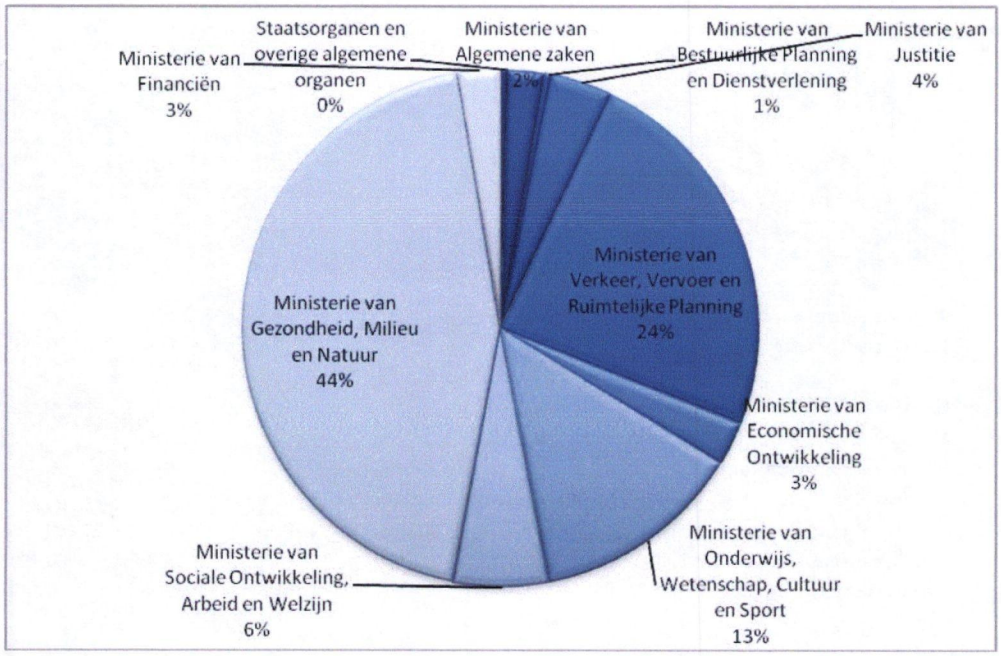

Tabel 11. Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie

Hoofdstuk	Investeringen	Vermogensoverdrachten	Aflossing leningen o/g	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	1,1	0,0	0,0	1,1
Ministerie van Algemene zaken	6,5	0,0	0,0	6,5
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	1,2			
Ministerie van Justitie	10,9	0,0	0,0	10,9
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	67,6	0,0	0,0	67,6
Ministerie van Economische Ontwikkeling	7,7	0,0	0,0	7,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	37,3	0,0	0,0	37,3
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	16,9	0,0	0,0	16,9
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	125,3	0,0	0,0	125,3
Ministerie van Financiën	45,5	0,0	0,0	45,5
Totaal	320,0	0,0	0,0	318,7

Tabel 12. Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Kapitaaldienst

Hoofdstuk	Investeringen	Vermogensoverdrachten	Aflossing leningen o/g	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	0,3%	0,0%	0,0%	0,3%
Ministerie van Algemene zaken	2,0%	0,0%	0,0%	2,0%
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening				
Ministerie van Justitie	3,4%	0,0%	0,0%	3,4%
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	21,1%	0,0%	0,0%	21,1%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	2,4%	0,0%	0,0%	2,4%
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	11,6%	0,0%	0,0%	11,6%
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	5,3%	0,0%	0,0%	5,3%
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	39,1%	0,0%	0,0%	39,1%
Ministerie van Financiën	14,2%	0,0%	0,0%	14,2%
Totaal	99,6%	0,0%	0,0%	99,6%

Tabel 13. Gecorrigeerde Kapitaal dienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie

Hoofdstuk	Investeringen	Vermogensoverdrachten	Aflossing leningen o/g	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	1,1	0,0	0,0	1,1
Ministerie van Algemene zaken	6,5	0,0	0,0	6,5
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening	1,2	0,0	0,0	1,2
Ministerie van Justitie	10,9			
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	67,6	0,0	0,0	67,6
Ministerie van Economische Ontwikkeling	7,7	0,0	0,0	7,7
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	37,3	0,0	0,0	37,3
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	16,9	0,0	0,0	16,9
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	125,3	0,0	0,0	125,3
Ministerie van Financiën	7,6	0,0	0,0	7,6
Totaal	282,1	0,0	0,0	271,2

Tabel 14. Gecorrigeerde Kapitaaldienst uitgaven Begroting 2014 per hoofdstuk naar categorie in procenten van het totaal van de Kapitaaldienst

Hoofdstuk	Investeringen	Vermogensoverdrachten	Aflossing leningen o/g	Totaal
Staatsorganen en overige algemene organen	0,4%	0,0%	0,0%	0,4%
Ministerie van Algemene zaken	2,3%	0,0%	0,0%	2,3%
Ministerie van Bestuurlijke Planning en Dienstverlening				
Ministerie van Justitie	0,4%	0,0%	0,0%	0,4%
Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning	24,0%	0,0%	0,0%	24,0%
Ministerie van Economische Ontwikkeling	2,7%	0,0%	0,0%	2,7%
Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport	13,2%	0,0%	0,0%	13,2%
Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn	6,0%	0,0%	0,0%	6,0%
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur	44,4%	0,0%	0,0%	44,4%
Ministerie van Financiën	2,7%	0,0%	0,0%	2,7%
Totaal	96,1%	0,0%	0,0%	96,1%

D